

Spis treści

PARLAMENT EUROPEJSKI

SESJA 2018–2019

Posiedzenia od 10 do 13 września 2018 r.

Protokoły posiedzeń zostały opublikowane w Dz. U. C 227 z 5.7.2019.

TEKSTY PRZYJĘTE

I Rezolucje, zalecenia i opinie

REZOLUCJE

Parlament Europejski

Wtorek, 11 września 2018 r.

2019/C 433/01	Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 11 września 2018 r. w sprawie wpływu polityki spójności UE w Irlandii Północnej (2017/2225(INI))	2
2019/C 433/02	Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 11 września 2018 r. w sprawie wdrożenia szczególnych środków dla Grecji na mocy rozporządzenia (UE) nr 2015/1839 (2018/2038(INI))	5
2019/C 433/03	Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 11 września 2018 r. w sprawie metod reintegracji pracowników na stanowiska pracy wysokiej jakości po poważnym urazie lub chorobie (2017/2277(INI))	9
2019/C 433/04	Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 11 września 2018 r. w sprawie stosunków między UE a państwami trzecimi dotyczących regulacji usług finansowych i nadzoru nad nimi (2017/2253(INI))	19
2019/C 433/05	Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 11 września 2018 r. w sprawie zwiększania wzrostu gospodarczego i spójności w regionach przygranicznych UE (2018/2054(INI))	24

2019/C 433/06	Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 11 września 2018 r. w sprawie środków na rzecz zapobiegania mobbingowi i molestowaniu seksualnemu w pracy, przestrzeni publicznej i życiu politycznym w UE, a także zwalczania tych zjawisk (2018/2055(INI))	31
2019/C 433/07	Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 11 września 2018 r. w sprawie równości językowej w erze cyfrowej (2018/2028(INI))	42
2019/C 433/08	Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 11 września 2018 r. w sprawie przejrzystego i odpowiedzialnego zarządzania zasobami naturalnymi w krajach rozwijających się: kwestia lasów (2018/2003(INI))	50
Środa, 12 września 2018 r.		
2019/C 433/09	Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie wniosku wzywającego Radę do stwierdzenia, zgodnie z art. 7 ust. 1 Traktatu o Unii Europejskiej, istnienia wyraźnego ryzyka poważnego naruszenia przez Węgry wartości, na których opiera się Unia (2017/2131(INL))	66
2019/C 433/10	Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie autonomicznych systemów uzbrojenia (2018/2752(RSP))	86
2019/C 433/11	Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie stosunków między Unią Europejską a Stanami Zjednoczonymi (2017/2271(INI))	89
2019/C 433/12	Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie stanu stosunków między UE a Chinami (2017/2274(INI))	103
Czwartek, 13 września 2018 r.		
2019/C 433/13	Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 13 września 2018 r. w sprawie Ugandy, aresztowania posłów opozycji (2018/2840(RSP))	121
2019/C 433/14	Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 13 września 2018 r. w sprawie Mjanmy/Birmy, w szczególności w sprawie dziennikarzy Wa Lone i Kyaw Soe Oo (2018/2841(RSP))	124
2019/C 433/15	Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 13 września 2018 r. w sprawie Kambodży, w szczególności sprawy Kema Sokhy (2018/2842(RSP))	128
2019/C 433/16	Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 13 września 2018 r. w sprawie pożarów w Mati w regionie Attyka w Grecji w lipcu 2018 r. oraz reakcji UE (2018/2847(RSP))	132
2019/C 433/17	Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 13 września 2018 r. w sprawie groźby zniszczenia Chan el Ahmar oraz innych osad beduińskich (2018/2849(RSP))	134
2019/C 433/18	Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 13 września 2018 r. w sprawie europejskiej strategii na rzecz tworzyw sztucznych w gospodarce o obiegu zamkniętym (2018/2035(INI))	136
2019/C 433/19	Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 13 września 2018 r. w sprawie wdrażania pakietu dotyczącego gospodarki o obiegu zamkniętym: warianty podejścia do interakcji między przepisami w zakresie chemikaliów, produktów i odpadów (2018/2589(RSP))	146
2019/C 433/20	Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 13 września 2018 r. w sprawie europejskiego planu działania „Jedno zdrowie” na rzecz zwalczania oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe (2017/2254(INI))	153

2019/C 433/21	Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 13 września 2018 r. „Europa w ruchu – program działań dotyczący przyszłości mobilności w UE”(2017/2257(INI))	173
2019/C 433/22	Wykonanie rozporządzenia w sprawie środków ochrony roślin Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 13 września 2018 r. w sprawie wykonania rozporządzenia w sprawie środków ochrony roślin (WE) nr 1107/2009 (2017/2128(INI)).....	183
2019/C 433/23	Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 13 września 2018 r. w sprawie podwójnych norm jakości produktów na jednolitym rynku (2018/2008(INI))	191

III Akty przygotowawcze

Parlament Europejski

Wtorek, 11 września 2018 r.

2019/C 433/24	P8_TA(2018)0318 Równoważność inspekcji polowych ***I Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 11 września 2018 r. w sprawie wniosku dotyczącego decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej decyzję Rady 2003/17/WE w odniesieniu do równoważności inspekcji polowych stosowanych w Brazylii do upraw nasiennych pastewnych roślin uprawnych i upraw nasiennych zbożowych roślin uprawnych oraz w odniesieniu do równoważności materiału siewnego roślin pastewnych i materiału siewnego roślin zbożowych produkowanego w Brazylii, a także w odniesieniu do równoważności inspekcji polowych stosowanych w Mołdawii do upraw nasiennych zbożowych roślin uprawnych, upraw nasiennych warzyw oraz upraw nasiennych roślin oleistych i włóknistych oraz w odniesieniu do równoważności materiału siewnego roślin zbożowych, materiału siewnego warzyw oraz materiału siewnego roślin oleistych i włóknistych produkowanego w Mołdawii (COM(2017)0643 – C8-0400/2017 – 2017/0297(COD)) P8_TC1-COD(2017)0297 Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 11 września 2018 r. w celu przyjęcia decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/...zmieniającej decyzję Rady 2003/17/WE w odniesieniu do równoważności inspekcji polowych stosowanych w Federacyjnej Republice Brazylii do upraw nasiennych pastewnych roślin uprawnych i upraw nasiennych zbożowych roślin uprawnych oraz w odniesieniu do równoważności materiału siewnego roślin pastewnych i materiału siewnego roślin zbożowych produkowanego w Federacyjnej Republice Brazylii, a także w odniesieniu do równoważności inspekcji polowych stosowanych w Republice Mołdawii do upraw nasiennych zbożowych roślin uprawnych, upraw nasiennych warzyw oraz upraw nasiennych roślin oleistych i włóknistych oraz w odniesieniu do równoważności materiału siewnego roślin zbożowych, materiału siewnego warzyw oraz materiału siewnego roślin oleistych i włóknistych produkowanego w Republice Mołdawii	201
2019/C 433/25	Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 11 września 2018 r. w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Rady zmieniającej dyrektywę 2006/112/WE w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej w zakresie procedury szczególnej dla małych przedsiębiorstw (COM(2018)0021 – C8-0022/2018 – 2018/0006(CNS))	203
2019/C 433/26	Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 11 września 2018 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Rady w sprawie poddania nowych substancji psychoaktywnych N-fenyl-N-[1-(2-fenyl-oetylo)piperydyn-4-yl]cyklopropanokarboksamidu (cyklopropylofentanylu) oraz 2-metoksy-N-fenyl-N-[1-(2-fenyl-oetylo)piperydyn-4-yl]acetamidu (metoksyacetylofentanylu) środkiem kontroli (09420/2018 – C8-0278/2018 – 2018/0118(NLE))	216
2019/C 433/27	Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 11 września 2018 r. w sprawie wniosku dotyczącego decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie uruchomienia Funduszu Solidarności Unii Europejskiej w celu udzielenia pomocy Bułgarii, Grecji, Litwie i Polsce (COM(2018)0360 – C8-0245/2018 – 2018/2078(BUD)).....	217

2019/C 433/28	<p>Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 11 września 2018 r. w sprawie stanowiska Rady dotyczącego projektu budżetu korygującego Unii Europejskiej nr 4/2018 na rok budżetowy 2018, towarzyszącego wnioskowi w sprawie uruchomienia Funduszu Solidarności Unii Europejskiej w celu udzielenia pomocy Bułgarii, Grecji, Litwie i Polsce (11738/2018 – C8-0395/2018 – 2018/2082(BUD))</p>	220
2019/C 433/29	<p>P8_TA(2018)0328</p> <p>Europejski Korpus Solidarności ***I</p> <p>Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 11 września 2018 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego ramy prawne Europejskiego Korpusu Solidarności i zmieniającego rozporządzenia (UE) nr 1288/2013, (UE) nr 1293/2013, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 1305/2013, (UE) nr 1306/2013 oraz decyzję nr 1313/2013/UE (COM(2017)0262 – C8-0162/2017 – 2017/0102(COD))</p> <p>P8_TC1-COD(2017)0102</p> <p>Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 11 września 2018 r. w celu przyjęcia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/... ustanawiającego ramy prawne Europejskiego Korpusu Solidarności oraz zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 1288/2013, rozporządzenie (UE) nr 1293/2013 i decyzję nr 1313/2013/UE.....</p>	222
2019/C 433/30	<p>P8_TA(2018)0329</p> <p>Program wspierania reform strukturalnych: pula środków finansowych i cel ogólny ***I Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 11 września 2018 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (UE) 2017/825 w celu zwiększenia puli środków finansowych Programu wspierania reform strukturalnych i dostosowania jego celu ogólnego (COM(2017)0825 – C8-0433/2017 – 2017/0334(COD))</p> <p>P8_TC1-COD(2017)0334</p> <p>Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 11 września 2018 r. w celu przyjęcia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/... zmieniającego rozporządzenie (UE) 2017/825 w celu zwiększenia puli środków finansowych Programu wspierania reform strukturalnych i dostosowania jego celu ogólnego</p>	225
2019/C 433/31	<p>Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 11 września 2018 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Rady w sprawie programu badawczo-szkoleniowego Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej (2019–2020) uzupełniającego „Horyzont 2020”– program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji (COM(2017)0698 – C8-0009/2018 – 2017/0312(NLE)).....</p>	228
Środa, 12 września 2018 r.		
2019/C 433/32	<p>P8_TA(2018)0334</p> <p>Ilości nominalne na potrzeby wprowadzenia do obrotu w Unii poddanego pojedynczej destylacji shochu ***I</p> <p>Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 110/2008 w odniesieniu do ilości nominalnych na potrzeby wprowadzenia do obrotu w Unii poddanego pojedynczej destylacji shochu produkowanego przy użyciu aparatu destylacyjnego kotłowego i butelkowanego w Japonii (COM(2018)0199 – C8-0156/2018 – 2018/0097(COD))</p> <p>P8_TC1-COD(2018)0097</p> <p>Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 12 września 2018 r. w celu przyjęcia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/... zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 110/2008 w odniesieniu do ilości nominalnych na potrzeby wprowadzenia do obrotu w Unii poddanego pojedynczej destylacji shochu produkowanego przy użyciu aparatu destylacyjnego kotłowego i butelkowanego w Japonii</p>	244
2019/C 433/33	<p>Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie projektu decyzji Rady w sprawie zawarcia w imieniu Unii Europejskiej zmiany 1 dotyczącej Porozumienia o współpracy NAT-I-9406 między Stanami Zjednoczonymi Ameryki a Unią Europejską (05800/2018 – C8-0122/2018 – 2018/0009(NLE))</p>	246

2019/C 433/34	<p>Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie projektu decyzji Rady dotyczącej zawarcia w imieniu Unii i jej państw członkowskich Protokołu zmieniającego Umowę o transporcie lotniczym między Kanadą a Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi w celu uwzględnienia przystąpienia Republiki Chorwacji do Unii Europejskiej (12256/2014 – C8-0080/2017 – 2014/0023(NLE))</p>	247
2019/C 433/35	<p>Poprawki przyjęte przez Parlament Europejski w dniu 12 września 2018 r. w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie praw autorskich na jednolitym rynku cyfrowym (COM(2016)0593 – C8-0383/2016 – 2016/0280(COD)) ¹¹</p>	248
2019/C 433/36	<p>P8_TA(2018)0338</p> <p>Kontrola środków pieniężnych wwożonych do Unii lub wywożonych z Unii ***I</p> <p>Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie kontroli środków pieniężnych wwożonych do Unii lub wywożonych z Unii oraz uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1889/2005 (COM(2016)0825 – C8-0001/2017 – 2016/0413(COD))</p> <p>P8_TC1-COD(2016)0413</p> <p>Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 12 września 2018 r. w celu przyjęcia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/... w sprawie kontroli środków pieniężnych wwożonych do Unii lub wywożonych z Unii oraz uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1889/2005</p>	302
2019/C 433/37	<p>P8_TA(2018)0339</p> <p>Przeciwdziałanie praniu pieniędzy za pomocą środków prawnych ***I</p> <p>Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy za pomocą środków prawnych (COM(2016)0826 – C8-0534/2016 – 2016/0414(COD))</p> <p>P8_TC1-COD(2016)0414</p> <p>Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 12 września 2018 r. w celu przyjęcia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/... w sprawie zwalczania prania pieniędzy za pomocą środków prawnych</p>	304
Czwartek, 13 września 2018 r.		
2019/C 433/38	<p>Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 13 września 2018 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Rady zatwierdzającej zawarcie przez Eurojust porozumienia o współpracy między Eurojustem a Albanią (08688/2018 – C8-0251/2018 – 2018/0807(CNS))</p>	306
2019/C 433/39	<p>P8_TA(2018)0348</p> <p>Ochrona osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez unijne instytucje, organy i jednostki organizacyjne oraz swobodny przepływ takich danych ***I</p> <p>Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 13 września 2018 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez unijne instytucje, organy i jednostki organizacyjne oraz swobodnego przepływu takich danych i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 45/2001 i decyzję nr 1247/2002/WE. (COM(2017)0008 – C8-0008/2017 – 2017/0002(COD))</p> <p>P8_TC1-COD(2017)0002</p> <p>Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 13 września 2018 r. w celu przyjęcia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/... w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii i swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia rozporządzenia (WE) nr 45/2001 i decyzji nr 1247/2002/WE</p>	307

Jednolity portal cyfrowy ***I

Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 13 września 2018 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie utworzenia jednolitego portalu cyfrowego zapewniającego dostęp do informacji, procedur, usług wsparcia i rozwiązywania problemów oraz w sprawie zmiany rozporządzenia (UE) nr 1024/2012 (COM(2017)0256 – C8-0141/2017 – 2017/0086(COD))

P8_TC1-COD(2017)0086

Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 13 września 2018 r. w celu przyjęcia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/... w sprawie utworzenia jednolitego portalu cyfrowego w celu zapewnienia dostępu do informacji, procedur oraz usług wsparcia i rozwiązywania problemów, a także zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 1024/2012 310

PARLAMENT EUROPEJSKI

SESJA 2018–2019

Posiedzenia od 10 do 13 września 2018 r.

Protokoły posiedzeń zostały opublikowane w Dz. U. C 227 z 5.7.2019.

TEKSTY PRZYJĘTE

Wtorek, 11 września 2018 r.

I

(Rezolucje, zalecenia i opinie)

REZOLUCJE

PARLAMENT EUROPEJSKI

P8_TA(2018)0323

Wpływ polityki spójności UE w Irlandii Północnej

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 11 września 2018 r. w sprawie wpływu polityki spójności UE w Irlandii Północnej (2017/2225(INI))

(2019/C 433/01)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wpływ polityki spójności UE w Irlandii Północnej,
 - uwzględniając postanowienia porozumienia wielkopiątkowego z 1998 r.,
 - uwzględniając art. 52 Regulaminu, a także art. 1 ust. 1 lit. e) decyzji Konferencji Przewodniczących z dnia 12 grudnia 2002 r. w sprawie procedury udzielania zgody na sporządzenie sprawozdań z własnej inicjatywy oraz załącznik 3 do tej decyzji,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Rozwoju Regionalnego oraz opinię Komisji Kontroli Budżetowej (A8-0240/2018),
- A. mając na uwadze, że polityka spójności UE w Irlandii Północnej jest realizowana za pomocą różnych instrumentów, w tym Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego, programu PEACE dla Irlandii Północnej i Regionu Granicznego Irlandii oraz programu współpracy transgranicznej INTERREG;
- B. mając na uwadze, że Irlandia Północna jest regionem czerpiącym ogromne korzyści z polityki spójności UE; mając na uwadze, że z wielkim zadowoleniem przyjęto zobowiązanie do przyszłego finansowania zawarte w sporządzonym przez Komisję projekcie wieloletnich ram finansowych (WRF) na lata 2021–2027;
- C. mając na uwadze, że oprócz bardziej ogólnych środków polityki spójności Irlandia Północna korzystała w szczególności ze specjalnych programów transgranicznych oraz programów wspierających kontakty między społecznościami i wzajemne relacje społeczności, w tym programu PEACE;
- D. mając na uwadze, że polityka spójności UE, szczególnie za pośrednictwem programu PEACE, zdecydowanie przyczyniła się do procesu pokojowego w Irlandii Północnej, wspiera porozumienie wielkopiątkowe, a także nadal wspiera pojednanie między społecznościami;
- E. mając na uwadze, że po utworzeniu pierwszego programu PEACE w 1995 r. na podwójny cel wspierania spójności między społecznościami zaangażowanymi w konflikt w Irlandii Północnej oraz granicznymi hrabstwami Irlandii, a także stabilności gospodarczej i społecznej wydatkowano kwotę ponad 1,5 mld EUR;
- F. mając na uwadze, że sukces finansowania w ramach polityki spójności UE wynika częściowo z faktu, iż jest ono postrzegane jako „środki neutralne”, tj. niepowiązane bezpośrednio z interesami żadnej społeczności;

Wtorek, 11 września 2018 r.

1. podkreśla ważny i pozytywny wkład zapewniany przez politykę spójności UE w Irlandii Północnej, szczególnie pod względem wsparcia odbudowy najbardziej potrzebujących obszarów miejskich i wiejskich, przeciwdziałania zmianie klimatu oraz tworzenia kontaktów między społecznościami i kontaktów transgranicznych w kontekście procesu pokojowego; zauważa w szczególności, że pomoc na rzecz najbardziej potrzebujących obszarów miejskich i wiejskich często przyjmuje formę wsparcia na rzecz nowego rozwoju gospodarczego, który promuje gospodarkę opartą na wiedzy, np. w ramach parków naukowych w Belfaście i Derry/Londonderry;
2. podkreśla, że ponad 1 mld EUR w ramach pomocy finansowej UE zostanie przeznaczony na rozwój gospodarczy i społeczny w Irlandii Północnej i sąsiadujących regionach w bieżącym okresie finansowania, z czego 230 mln EUR zostanie przeznaczonych na program PEACE dla Irlandii Północnej (z łącznym budżetem wynoszącym prawie 270 mln EUR), a 240 mln EUR na program INTERREG V-A dla Irlandii Północnej, Irlandii i Szkocji (z łącznym budżetem w wysokości 280 mln EUR);
3. uważa, że specjalne programy UE dla Irlandii Północnej, zwłaszcza program PEACE, mają kluczowe znaczenie dla podtrzymania procesu pokojowego, gdyż sprzyjają pojednaniu, a także kontaktom między społecznościami i wzajemnym relacjom społeczności oraz kontaktom transgranicznym; zauważa, że ośrodki społeczne i wspólne usługi na poziomie obejmującym różne społeczności i transgranicznym mają w tym względzie szczególne znaczenie;
4. z zadowoleniem przyjmuje znaczne postępy, których dokonano w Irlandii Północnej w ramach programu PEACE, i docenia wysiłki wszystkich stron tego procesu;
5. dostrzega, że środki budowania zaufania między społecznościami i we wzajemnych relacjach społecznych oraz środki pokojowego współistnienia, takie jak wspólne przestrzenie i sieci wsparcia, odegrały kluczową rolę w procesie pokojowym, gdyż dzięki wspólnym przestrzeniom społeczności w Irlandii Północnej mogą prowadzić wspólne działania jako jedna społeczność oraz rozwijać wzajemne zaufanie i szacunek, co pomaga w likwidacji podziałów;
6. podkreśla znaczenie rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność i podejścia oddolnego, które zachęca wszystkie społeczności do przejmowania odpowiedzialności za projekty, a w konsekwencji przyspiesza proces pokojowy;
7. zauważa przywiązanie wszystkich zainteresowanych stron w Irlandii Północnej do zapewnienia ciągłości celów polityki spójności UE w regionie; podkreśla w związku z tym znaczenie skoordynowanego wielopoziomowego sprawowania rządów i zasady partnerstwa;
8. jest jednak zdania, że trzeba uczynić więcej, aby zwiększyć ogólną świadomość i widoczność wpływu i niezbędności finansowania UE w Irlandii Północnej, w szczególności przez informowanie opinii publicznej o wpływie projektów finansowanych przez UE na proces pokojowy i rozwój gospodarczy regionu;
9. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że systemy zarządzania i kontroli w tych regionach funkcjonują prawidłowo oraz że pomoc finansowa UE jest dzięki temu skutecznie wykorzystywana; podkreśla jednak, że poza zachowaniem zgodności, przy ocenie skuteczności programu PEACE należy zawsze brać pod uwagę jego podstawowe cele;
10. z zastrzeżeniem toczących się negocjacji między UE a Zjednoczonym Królestwem, uważa, że kluczowe jest, by Irlandia Północna mogła uczestniczyć po 2020 r. w niektórych programach specjalnych UE, takich jak program PEACE oraz program INTERREG V-A dla Irlandii Północnej, Irlandii i Szkocji, gdyż zdecydowanie sprzyjałoby to rozwojowi gospodarczemu i społecznemu, szczególnie na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania, na obszarach wiejskich i na obszarach przygranicznych, przez zmniejszenie istniejących nierówności; apeluje ponadto, by w kontekście WRF na okres po 2020 r. wykorzystano wszelkie odpowiednie instrumenty finansowe, aby umożliwić dalszą realizację celów polityki spójności;
11. z zastrzeżeniem toczących się negocjacji między UE a Zjednoczonym Królestwem, uważa, że po 2020 r. należy kontynuować wsparcie UE na rzecz współpracy terytorialnej, zwłaszcza w odniesieniu do projektów transgranicznych i dotyczących kontaktów między społecznościami, z uwagi na osiągnięcia specjalnych unijnych programów spójności na rzecz Irlandii Północnej, a mianowicie programu PEACE i programów INTERREG, które są szczególnie istotne dla stabilności regionu; obawia się, że zakończenie tych programów zagroziłoby działaniom w zakresie budowania zaufania na poziomie transgranicznym oraz między społecznościami i we wzajemnych relacjach społeczności, a w konsekwencji procesowi pokojowemu;

Wtorek, 11 września 2018 r.

12. zaznacza, że 85 % środków finansowych na programy PEACE i INTERREG pochodzi z UE; uważa w związku z tym, że ważne jest, by UE nadal docierała do społeczności w Irlandii Północnej po 2020 r. i odgrywała aktywną rolę w administrowaniu dostępnym finansowaniem UE na rzecz spójności oraz kontaktów między społecznościami i wzajemnych relacji społeczności w Irlandii Północnej, a w ten sposób pomagała im w pokonywaniu podziałów społecznych; w tym kontekście uważa, że po 2020 r. należy utrzymać finansowanie na wystarczającym poziomie; zaznacza, że jest to ważne dla umożliwienia dalszych działań na rzecz pokoju;
 13. wzywa Komisję do promowania doświadczeń zdobytych przez Irlandię Północną w dziedzinie finansowania spójności, zwłaszcza w ramach programu PEACE, jako przykładu, w jaki sposób UE podchodzi do konfliktów między społecznościami i podziałów społecznych; podkreśla w związku z tym, że proces pojednania w Irlandii Północnej stanowi pozytywny przykład dla innych obszarów w UE, które doświadczyły konfliktu;
 14. zaznacza, że dobre praktyki związane z finansowaniem spójności i programem PEACE należy traktować jako unijny wzorzec i propagować, aby przezwyciężyć nieufność między społecznościami pozostającymi w konflikcie i doprowadzić do trwałego pokoju w innych częściach Europy, a nawet świata;
 15. uważa, że kluczowe znaczenie ma zapewnienie ludności Irlandii Północnej, a w szczególności osobom młodym, ciągłego dostępu do wymian gospodarczych, społecznych i kulturalnych w całej Europie, szczególnie do programu Erasmus+;
 16. zwraca uwagę, że we wniosku dotyczącym WRF na lata 2021–2027 Komisja zamierza zaproponować kontynuację programów PEACE i INTERREG; ponadto zwraca uwagę na stanowisko negocjacyjne Zjednoczonego Królestwa z kwietnia 2018 r. w sprawie przyszłej polityki spójności, w którym Zjednoczone Królestwo wyraziło wolę rozważenia – we współpracy z rządem Irlandii Północnej, rządem Irlandii oraz UE – wprowadzenia programu potencjalnie zastępującego programy PEACE IV oraz INTERREG V-A w okresie po 2020 r., a zarazem podjęło się wypełnienia swoich zobowiązań na rzecz programów PEACE i INTERREG w obecnych WRF;
 17. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji, Zgromadzeniu i rządowi Irlandii Północnej oraz rządowi i parlamentom państw członkowskich i ich regionów.
-

Wtorek, 11 września 2018 r.

P8_TA(2018)0324

Szczególne środki dla Grecji

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 11 września 2018 r. w sprawie wdrożenia szczególnych środków dla Grecji na mocy rozporządzenia (UE) nr 2015/1839 (2018/2038(INI))

(2019/C 433/02)

Parlament Europejski,

- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego, ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 ⁽¹⁾,
 - uwzględniając komunikat Komisji z dnia 15 lipca 2015 r. zatytułowany „Nowy start dla zatrudnienia i wzrostu gospodarczego w Grecji” (COM(2015)0400),
 - uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/1839 z dnia 14 października 2015 r. zmieniające rozporządzenie (UE) nr 1303/2013 w zakresie szczególnych środków dla Grecji ⁽²⁾,
 - uwzględniając rozporządzenie (UE) 2017/825 w sprawie utworzenia Programu wspierania reform strukturalnych na lata 2017–2020 ⁽³⁾,
 - uwzględniając dokument roboczy służb Komisji z dnia 19 września 2016 r. dotyczący ocen ex post EFRR i Funduszu Spójności 2007–2013 (SWD(2016)0318),
 - uwzględniając sprawozdanie greckiego Ministerstwa Gospodarki i Rozwoju dotyczące wykorzystania kwot udostępnionych na podstawie rozporządzenia (UE) 2015/1839 (okres programowania 2007–2013) ⁽⁴⁾,
 - uwzględniając pytanie do Komisji wymagające odpowiedzi ustnej dotyczące wdrożenia rozporządzenia (UE) 2015/1839 w zakresie szczególnych środków dla Grecji (O-000100/2017-B8-0001/2018)
 - uwzględniając art. 52 Regulaminu oraz art. 1 ust. 1 lit. e) decyzji Konferencji Przewodniczących z dnia 12 grudnia 2002 r. w sprawie procedury udzielania zgody na sporządzenie sprawozdań z własnej inicjatywy, a także załącznik 3 do tej decyzji,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Rozwoju Regionalnego (A8-0244/2018),
- A. mając na uwadze, że polityka spójności jest wyrazem solidarności i głównym instrumentem inwestycyjnym UE, obejmującym wszystkie regiony i mającym na celu zmniejszanie dysproporcji; mając na uwadze, że znaczenie jej wartości dodanej i jej elastyczność w reagowaniu na kryzys gospodarczy i finansowy zostały kilkakrotnie potwierdzone; mając na uwadze, że polityka spójności z obecnie dostępnymi zasobami budżetowymi przyczyniła się do utrzymania bardzo potrzebnych możliwości realizowania inwestycji publicznych, pomogła w zapobieganiu dalszemu pogłębianiu się kryzysu oraz umożliwiła państwom członkowskim i regionom podejmowanie dostosowanej do potrzeb reakcji w celu zwiększania odporności na nieprzewidziane wydarzenia i zewnętrzne wstrząsy;
- B. mając na uwadze, że w latach 2007–2015 wsparcie z EFRR i Funduszu Spójności w Grecji wyniosło 15,8 mld EUR, co odpowiada ok. 19 % łącznych nakładów inwestycyjnych rządu;

⁽¹⁾ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 320.

⁽²⁾ Dz.U. L 270 z 15.10.2015, s. 1.

⁽³⁾ Dz.U. L 129 z 19.5.2017, s. 1.

⁽⁴⁾ Ateny, maj 2017 r.

Wtorek, 11 września 2018 r.

- C. mając na uwadze, że kryzys gospodarczy i finansowy doprowadził do utrzymujących się ujemnych stóp wzrostu w Grecji, którym nie udało się zaradzić przy pomocy trzech międzynarodowych pakietów pomocowych, do poważnych problemów z płynnością finansową tego kraju oraz do wyczerpania się jego środków publicznych;
- D. mając na uwadze, że Grecja i wyspy greckie zostały wyjątkowo ciężko doświadczone – i nadal są ciężko doświadczane – przez kryzys uchodźczy i migracyjny, a zwiększony napływ migrantów i uchodźców wywiera na nie ogromną presję, co poważnie narusza lokalną działalność gospodarczą, szczególnie w dziedzinie turystyki;
- E. mając na uwadze, że od 2007 r. do 2013 r. PKB Grecji zmniejszył się o 26 % w ujęciu rzeczywistym i że choć recesja zakończyła się w 2014 r., przez dwa kolejne lata wzrost wynosił poniżej 1 %; mając na uwadze, że wskaźnik zatrudnienia spadł z 66 % do 53 % w 2013 r., co oznacza, że jedynie ponad połowa osób w wieku produkcyjnym była zatrudniona, a bezrobocie wzrosło w tym samym okresie z 8,4 % do 27,5 %, co decydująco wpłynęło na siłę nabywczą ludności Grecji i poważnie dotknęło kilka sektorów, w tym sektor zdrowia; mając na uwadze, że według najnowszych danych Eurostatu stopa bezrobocia wynosi 20,8 %, z wysokim poziomem bezrobocia młodzieży;
- F. mając na uwadze uznanie przez Komisję i współprawodawców w 2015 r., że Grecja została dotknięta kryzysem w sposób wyjątkowy, co mogło mieć poważny wpływ zarówno na finalizację operacji w ramach programów operacyjnych w latach 2000–2006 i 2007–2013, jak i na rozpoczęcie wdrażania programów polityki spójności w latach 2014–2020;
- G. mając na uwadze, że przyjęcie rozporządzenia (UE) 2015/1839 miało na celu zapewnienie Grecji płynności w kluczowym momencie, przed wstrzymaniem realizacji programów oraz utratą potrzebnych możliwości inwestycyjnych, ponieważ znaczne kwoty zostałyby odzyskane, jeśli projekty z lat 2000–2006 i 2007–2013 nie zostałyby ukończone;
- H. mając na uwadze, że w rozporządzeniu (UE) 2015/1839 przewidziano dodatkowe kwoty początkowych płatności zaliczkowych na okres programowania 2014–2020, obejmujące dwie raty, każdą w wysokości 3,5 % kwoty wsparcia ze środków polityki spójności oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego (EFMR), a także zastosowanie w okresie programowania 2007–2013 poziomu współfinansowania wynoszącego 100 % wydatków kwalifikowalnych oraz przedterminowe udostępnienie ostatnich 5 % pozostałych płatności unijnych, które powinny być zostać zatrzymane do zamknięcia programów;
- I. mając na uwadze, że rozporządzenie zostało przyjęte z myślą o możliwie jak najszybszej reakcji na poważną sytuację kryzysową oraz zapewnieniu Grecji wystarczającego finansowania na ukończenie projektów w okresie programowania 2007–2013 i rozpoczęcie realizacji programów w bieżącym okresie;
- J. mając na uwadze, że zgodnie z art. 152 ust. 6 akapit drugi do końca 2016 r. Grecja musiała przedstawić Komisji sprawozdanie na temat wykonania przepisów dotyczących zastosowania poziomu współfinansowania wynoszącego 100 % oraz pułapu dla płatności na rzecz programów na koniec okresu programowania;
- K. mając na uwadze, że UE pokryła również 95 % całkowitych kosztów inwestycyjnych za okres programowania 2007–2013 w Grecji (w porównaniu z poziomem 85 %, mającym zastosowanie w innych przypadkach), na podstawie tzw. rozporządzenia w sprawie środków uzupełniających (UE) nr 1311/2011;
- L. mając na uwadze, że w październiku 2015 r. wprowadzono wyodrębniony rachunek, na który przeniesiono wszystkie środki przydzielone na finansowanie projektów finansowanych przez UE w celu zapewnienia, by środki wykorzystywano wyłącznie na płatności na rzecz beneficjentów i działania w ramach programów operacyjnych;
- M. mając na uwadze, że Grecja otrzymywała również wsparcie od 2011 r. za pośrednictwem utworzonej przez Komisję grupy zadaniowej ds. Grecji, udzielającej pomocy technicznej na rzecz procesu reform w tym kraju, oraz od 2015 r. za pośrednictwem Służby ds. Wspierania Reform Strukturalnych, udzielającej pomocy na rzecz przygotowania, planowania, wdrażania i oceny reform sprzyjających wzrostowi gospodarczemu; mając na uwadze, że rozporządzenie (UE) 2017/825 w sprawie utworzenia Programu wspierania reform strukturalnych na lata 2017–2020 weszło w życie w dniu 20 maja 2017 r. i stanowiło ważny moment pod względem zobowiązań Służby ds. Wspierania Reform Strukturalnych wobec zainteresowanych państw członkowskich, w tym Grecji;

Wtorek, 11 września 2018 r.

1. ponownie zwraca uwagę na ważną rolę, jaką polityka spójności odgrywa pod względem realizacji unijnych celów inteligentnego, trwałego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu, przeciwdziałania bezrobociu, zmniejszania nierówności oraz wzmacniania konkurencyjności wszystkich regionów UE, wyrażania europejskiej solidarności i uzupełniania innych polityk; przypomina ponadto, że europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne stanowią największe źródło inwestycji bezpośrednich w Grecji;
2. odnotowuje sprawozdanie dotyczące wykorzystania kwot na podstawie rozporządzenia (UE) 2015/1839 odnoszące się do okresu programowania 2007–2013, oczekiwane do końca 2016 r.; zauważa, że sprawozdanie zostało przedłożone przez władze greckie w maju 2017 r. oraz udostępnione Parlamentowi w grudniu 2017 r., po przedłożeniu szeregu wniosków; docenia, że Komisja przekazała Parlamentowi tymczasową ocenę wykazu 181 priorytetowych projektów o wartości 11,5 mld EUR, co stanowi równowartość około 55 % całkowitych środków z EFRR, Funduszu Spójności i EFS dla Grecji na lata 2007–2013, z których 118 zostało już z powodzeniem zrealizowanych do końca okresu programowania, a 24 uznano za stopniowo wycofywane;
3. podkreśla, że według danych przedstawionych w powyższym sprawozdaniu, po przyjęciu rozporządzenia w zakresie szczególnych środków dla Grecji, w 2015 r. bezpośredni wpływ na płynność sięgnął 1 001 709 731,50 EUR, zaś w 2016 r. wkład wyniósł 467 674 209,45 EUR; odnotowuje ponadto, że wraz ze zwiększeniem początkowych płatności zaliczkowych na okres programowania 2014–2020 w latach 2015–2016 Grecja otrzymała ok. 2 mld EUR;
4. docenia fakt, że wypłacone kwoty przeznaczono na szeroki wachlarz projektów: infrastrukturę transportową i inną (środowisko, turystyka, kultura, rewitalizacja obszarów miejskich i wiejskich, infrastruktura socjalna), projekty z zakresu społeczeństwa informacyjnego oraz działania na rzecz rozwoju zasobów ludzkich; ponadto z zadowoleniem przyjmuje fakt, że 63 % ogółu płatności na projekty wykorzystujące pomoc państwa związane było z pomocą na rzecz przedsiębiorstw i projektów biznesowych, bezpośrednio przyczyniając się do konkurencyjności i ograniczenia ryzyka związanego z działalnością gospodarczą, natomiast 37 % związane było z działaniami w zakresie pomocy państwa na rzecz projektów infrastrukturalnych, uzupełniając mechanizmy stosowane w dziedzinie poprawy warunków rynkowych i sytuacji biznesowej;
5. docenia fakt, że w sprawozdaniu przedłożonym przez władze greckie dostrzeżono, w jaki sposób wzrost płynności stanowił zarazem podniesienie dochodów finansowych o ok. 1,5 mld EUR oraz wzmocnienie programu inwestycji publicznych na lata 2015–2016;
6. z zadowoleniem odnotowuje efekty środków mających na celu pobudzenie działalności gospodarczej, normalizację i konsolidację dochodów i kapitałów obrotowych znacznej liczby przedsiębiorstw, utworzenie i utrzymanie miejsc pracy oraz ukończenie ważnej infrastruktury produkcyjnej, co znalazło odzwierciedlenie również w istotnym wpływie na dochody podatkowe w budżecie;
7. rozumie, że fundusze wypłacone przez UE w wyniku wdrożenia rozporządzenia wykorzystano w 2015 r. na ukończenie programów operacyjnych do końca okresu kwalifikowalności oraz że w 2016 r. pozostała kwota wypłacona wraz z zasobami krajowymi również przyczyniła się do ukończenia innych projektów;
8. docenia fakt, że władze greckie podjęły się reorganizacji klasyfikacji projektów oraz identyfikacji większych projektów wybranych do ukończenia; podkreśla, że takie rozwiązanie wydatnie pomogło pokonać przeszkody instytucjonalne i administracyjne oraz określić priorytetowe działania, które należy wdrożyć bez dalszych opóźnień, a tym samym zapobiegło korektom finansowym; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że fundusze wypłacone przez UE na podstawie rozporządzenia (UE) 2015/1839 znacznie ograniczyły liczbę projektów określonych jako nieukończone; zauważa, że w porównaniu z okresem programowania 2000–2006, w którym około 900 projektów nie zostało ukończonych, w momencie składania wniosków końcowych w odniesieniu do okresu programowania 2007–2013 nadal nie ukończono 79 projektów, ale oczekuje się, że projekty te zostaną ukończone dzięki wykorzystaniu środków krajowych;
9. podkreśla, że absorpcja funduszy strukturalnych znacznie poprawiła się, a na koniec marca 2016 r. wskaźnik płatności w Grecji za okres programowania 2007–2013 wynosił ponad 97 %⁽⁵⁾ oraz że zgodnie ze stanem realizacji płatności ogółem oraz zobowiązań pozostających do realizacji z tytułu programów z lat 2007–2013 na dzień 31 marca 2018 r. Grecja nie ma takich zobowiązań w dziale 1b⁽⁶⁾; z zadowoleniem przyjmuje fakt, iż Grecja była pierwszym państwem członkowskim, które w pełni przyjęło dostępne środki i osiągnęło wskaźnik absorpcji na poziomie 100 %, podczas gdy średnia UE wynosi 96 %;

⁽⁵⁾ Dokument roboczy służb Komisji dotyczący ocen ex post EFRR i Funduszu Spójności 2007–2013.

⁽⁶⁾ Stan realizacji płatności ogółem oraz zobowiązań pozostających do realizacji w dziale 1b (programy na lata 2007–2013) - Wskazanie organów krajowych i stan realizacji płatności okresowych na programy operacyjne europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych 2014–2020 (stan na dzień 31 marca 2018 r.).

Wtorek, 11 września 2018 r.

10. przyznaje jednak, że wskaźniki absorpcji zapewniają tylko informacje orientacyjne i że nie należy kłaść nacisku na absorpcję funduszy kosztem skuteczności, wartości dodanej i jakości inwestycji; zauważa, że szczególnie środki mają charakter makroekonomiczny, a skutki tych środków trudno jest wskazać w indywidualnych projektach;

11. przypomina, że europejskie fundusze ESI mają znaczny wpływ na PKB i inne wskaźniki w kilku państwach członkowskich, a także na spójność społeczną, gospodarczą i terytorialną w ogóle, oraz że zgodnie z szacunkami inwestycje wsparte polityką spójności i polityką rozwoju obszarów wiejskich w Grecji podniosły PKB w 2015 r., na koniec poprzedniego okresu programowania o nieco ponad 2 % w stosunku do poziomu, na którym wskaźnik ten znalazłby się bez wspomnianego finansowania; przypomina, że wykorzystanie funduszy strukturalnych UE zawsze musi skupiać się na realizacji celów określonych w traktacie i osiągnięciu realnej wartości dodanej UE, uwzględniać priorytety UE oraz wykraczać poza sam wzrost PKB;

12. odnotowuje głównie ilościowy charakter analizy zawartej w sprawozdaniu władz greckich dotyczącym wykorzystania kwot na podstawie rozporządzenia (UE) 2015/1839, odnoszącym się do okresu programowania 2007–2013, zgodny z wymogami prawnymi; przyznaje, że oddziaływania szczególnych środków nie można oddzielić od ogólnego wpływu wywieranego przez europejskie fundusze ESI w Grecji, lecz stwierdza, że choć trudno jest przeprowadzić ocenę jakościową, to pomogłaby ona uzupełnić analizę i zrozumieć osiągnięte wyniki; zachęca Komisję do przedstawiania większej ilości informacji w zakresie wzrostu konkurencyjności, produktywności i trwałości w odniesieniu do aspektów społecznych i ekologicznych;

13. docenia fakt, iż zgodnie z ostatecznymi danymi przekazanymi Komisji w dniu 31 grudnia 2016 r. kwota płatności wnioskowana przez greckie władze wynosiła 1,6 mld EUR i że Grecja osiągnęła na dzień 31 marca 2018 r. wskaźnik wykonania za okres programowania 2014–2020 wynoszący 28 %⁽⁷⁾, co plasuje ją wśród państw osiągających ogólnie najlepsze wyniki, pomimo pewnych różnic, które należy zauważyć, w odniesieniu do poziomu podziału i wskaźnika absorpcji dla poszczególnych funduszy; wyraża ponadto aprobatę w związku z przyjęciem rozporządzenia (UE) 2015/1839 jako istotnego środka, odpowiedniego do zapewniania dostosowanego wsparcia dla kluczowym momencie dla Grecji; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że zgodnie z wymogami dodatkowe płatności zaliczkowe były w całości objęte wnioskami o płatność pośrednią w ramach EFRR i Funduszu Spójności, a jednocześnie odnotowuje, że nie były w całości objęte w przypadku Europejskiego Funduszu Społecznego (około 4 %) lub Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego;

14. przypomina o znaczeniu odpowiednich reform strukturalnych; uznaje poczynione wysiłki i zachęca Grecję do dalszego pełnego wykorzystania możliwości pomocy oferowanych przez program wspierania reform strukturalnych w celu stworzenia solidnego otoczenia biznesowego i efektywnego wykorzystania funduszy ESI oraz maksymalizacji ich oddziaływania społeczno-ekonomicznego;

15. dostrzega, że wspierając inwestycje publiczne i elastycznie realizując inwestycje UE, przez przeprogramowanie funduszy lub podniesienie poziomu współfinansowania, polityka regionalna złagodziła wpływ kryzysu finansowego i trwałej konsolidacji budżetowej w kilku państwach członkowskich; podkreśla w tym kontekście, jak ważne jest zapewnienie ich odpowiedniego finansowania w następnych wieloletnich ramach finansowych; powtarza jednak, że politykę spójności należy postrzegać jako podstawowe narzędzie inwestycji publicznych oraz jako katalizator przyciągający dodatkowe finansowanie publiczne i prywatne, oraz że podobne środki skutkujące obniżeniem kwoty współfinansowania krajowego wymaganego, aby uzyskać finansowanie dla programów operacyjnych z funduszy strukturalnych, czy to w przypadku Grecji, czy w przypadku innego państwa członkowskiego, powinny być dopuszczane tylko w wyjątkowych okolicznościach oraz – przed ich przyjęciem i wdrożeniem – analizowane pod względem skuteczności i należyście uzasadnione;

16. zauważa, że w niektórych regionach występują trudności we współfinansowaniu projektów w ramach funduszy ESI; wzywa w związku z tym Komisję do rozważenia w trybie pilnym, w ramach europejskiego semestru oraz paktu stabilności i wzrostu, wpływu na obliczanie krajowego deficytu publicznego w przypadku inwestycji regionalnych współfinansowanych z funduszy ESI, w szczególności inwestycji w regionach słabiej rozwiniętych;

17. przypomina władzom greckim o znaczeniu zapewnienia należytej komunikacji i widoczności instrumentów w ramach europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych;

18. z zadowoleniem przyjmuje wstępną ocenę, zgodnie z którą przewiduje się zamknięcie okresu programowania 2007–2013 bez utraty funduszy dla Grecji; wzywa Komisję do informowania Parlamentu o wynikach procesu zamknięcia, który, jak się oczekuje, zakończy się w pierwszej połowie 2018 r., a także do przekazania zaktualizowanych informacji na temat projektów do ukończenia z wykorzystaniem krajowych środków finansowych oraz projektów nieukończonych na dzień 31 marca 2018 r.;

19. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji.

⁽⁷⁾ Stan realizacji płatności ogółem oraz zobowiązań pozostających do realizacji w dziale lb (programy na lata 2007–2013) - Wskazanie organów krajowych i stan realizacji płatności okresowych na programy operacyjne europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych 2014–2020 (stan na dzień 31 marca 2018 r.).

Wtorek, 11 września 2018 r.

P8_TA(2018)0325

Metody reintegracji pracowników na stanowiska pracy wysokiej jakości w następstwie urazów lub chorób**Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 11 września 2018 r. w sprawie metod reintegracji pracowników na stanowiska pracy wysokiej jakości po poważnym urazie lub chorobie (2017/2277(INI))**

(2019/C 433/03)

Parlament Europejski,

- uwzględniając Powszechną deklarację praw człowieka,
- uwzględniając Kartę praw podstawowych Unii Europejskiej,
- uwzględniając międzyinstytucjonalną proklamację Europejskiego filaru praw socjalnych,
- uwzględniając Europejską kartę społeczną z dnia 3 maja 1996 r.,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 15 września 2016 r. w sprawie stosowania dyrektywy Rady 2000/78/WE z dnia 27 listopada 2000 r. ustanawiającej ogólne warunki ramowe równego traktowania w obszarze zatrudnienia i pracy ⁽¹⁾,
- uwzględniając wspólne oświadczenie Europejskiego Sojuszu przeciwko Chorobom Przewlekłym z listopada 2017 r. pt. „Poprawa stanu zatrudnienia osób dotkniętych chorobami przewlekłymi w Europie”,
- uwzględniając Konwencję ONZ o prawach osób niepełnosprawnych (UN CRDP) i jej wejście w życie w UE w dniu 21 stycznia 2011 r. zgodnie z decyzją Rady 2010/48/WE z dnia 26 listopada 2009 r.,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie strategicznych ram UE dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy na lata 2014–2020 ⁽²⁾,
- uwzględniając wspólne sprawozdanie Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy (EU-OSHA) oraz Europejskiej Fundacji na rzecz Poprawy Warunków Życia i Pracy (Eurofound) z 2014 r. pt. „Zagrożenia psychospołeczne w Europie – występowanie i strategie zapobiegania”,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 30 listopada 2017 r. w sprawie wdrażania europejskiej strategii w sprawie niepełnosprawności ⁽³⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 7 lipca 2016 r. w sprawie wdrażania Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych ze szczególnym uwzględnieniem uwag podsumowujących Komitetu do spraw Praw Osób Niepełnosprawnych ONZ ⁽⁴⁾,
- uwzględniając deklarację z Filadelfii z dnia 10 maja 1944 r. dotyczącą celów Międzynarodowej Organizacji Pracy (MOP),
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 23 maja 2007 r. w sprawie upowszechniania godnej pracy dla wszystkich ⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ Dz.U. C 204 z 13.6.2018, s. 179.⁽²⁾ Dz.U. C 366 z 27.10.2017, s. 117.⁽³⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0474.⁽⁴⁾ Dz.U. C 101 z 16.3.2018, s. 138.⁽⁵⁾ Dz.U. C 102 E z 24.4.2008, s. 321.

Wtorek, 11 września 2018 r.

- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 2 lipca 2008 r. pt. „Odnowiona agenda społeczna: możliwości, dostęp i solidarność w Europie XXI wieku” (COM(2008)0412),
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji z dnia 24 lutego 2011 r. dotyczące wykonania umowy ramowej w sprawie stresu związanego z pracą, przyjętej przez europejskich partnerów społecznych (SEC(2011)0241),
 - uwzględniając komunikat Komisji z dnia 21 lutego 2007 r. pt. „Podniesienie wydajności i jakości w pracy: wspólnotowa strategia na rzecz bezpieczeństwa i higieny pracy na lata 2007–2012” (COM(2007)0062),
 - uwzględniając dyrektywę Rady 2000/78/WE z dnia 27 listopada 2000 r. ustanawiającą ogólne warunki ramowe równego traktowania w zakresie zatrudnienia i pracy ⁽⁶⁾,
 - uwzględniając dyrektywę antydyskryminacyjną 2000/78/WE i orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, np. w sprawach połączonych C-335/11 i C-337/11 (HK Denmark) z dnia 11 kwietnia 2013 r., które razem ustanawiają zakaz dyskryminacji pracowników przez pracodawców w przypadku, gdy długotrwała choroba może być przyrównana do niepełnosprawności, oraz nakładają na pracodawców obowiązek odpowiedniego dostosowania warunków pracy,
 - uwzględniając wspólne działanie UE w zakresie zdrowia i dobrostanu psychicznego zapoczątkowane w 2013 r.,
 - uwzględniając kampanię EU-OSHA pod hasłem „Stres w pracy? Nie, dzięki!”,
 - uwzględniając niedawny projekt pilotażowy dotyczący bezpieczeństwa i zdrowia pracowników w starszym wieku, przeprowadzony EU-OSHA,
 - uwzględniając sprawozdanie EU-OSHA z 2016 r. pt. „Rehabilitacja i powrót do pracy: raport z analizy w sprawie polityki, strategii i programów realizowanych na szczeblu UE i na szczeblu państw członkowskich”,
 - uwzględniając sprawozdanie Eurofoundu z 2014 r. dotyczące możliwości zatrudnienia osób cierpiących na choroby przewlekłe,
 - uwzględniając dokument organizacji Business Europe z 2012 r. dotyczący stosowanych przez pracodawców praktyk w celu utrzymania aktywności zawodowej osób starszych,
 - uwzględniając art. 52 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych (A8-0208/2018),
- A. mając na uwadze, że stres związany z pracą, który stanowi drugą najczęściej zgłaszaną dolegliwość zdrowotną związaną z pracą w Europie, to nasilający się problem; mając na uwadze, że 25 % ⁽⁷⁾ pracowników zgłasza, iż doświadcza stresu związanego z pracą; mając na uwadze, że stres związany z pracą może naruszać prawo jednostki do zdrowych warunków pracy; mając na uwadze, że stres związany z pracą jest ponadto przyczyną absencji i niskiego poziomu zadowolenia z pracy, negatywnie wpływa na wydajność i odpowiada za prawie połowę straconych dni roboczych rocznie;
- B. mając na uwadze, że starzenie się europejskiej siły roboczej stawia nowe wyzwania, jeśli chodzi o środowisko pracy i zmiany w organizacji pracy; mając na uwadze, że starzeniu się towarzyszy zwiększone ryzyko występowania przewlekłych zaburzeń zdrowia psychicznego i fizycznego, w tym niepełnosprawności i chorób, co sprawia, że profilaktyka, reintegracja i rehabilitacja stają się strategiami politycznymi ważnymi dla utrzymania miejsc pracy oraz systemów emerytalno-rentowych i zabezpieczenia społecznego; mając na uwadze, że choroby przewlekłe nie dotyczą wyłącznie osób starszych;

⁽⁶⁾ Dz.U. L 303 z 2.12.2000, s. 16.

⁽⁷⁾ <https://osha.europa.eu/en/tools-and-publications/publications/reports/psychosocial-risks-eu-prevalence-strategies-prevention/view>

Wtorek, 11 września 2018 r.

- C. mając na uwadze, że długotrwała nieobecność w pracy ma szkodliwy wpływ na zdrowie psychiczne i fizyczne i powoduje wysokie koszty społeczne i ekonomiczne oraz może uniemożliwić powrót do pracy; mając na uwadze, że zdrowie i dobrostan odgrywają centralną rolę w budowaniu zrównoważonych gospodarek; mając na uwadze istotne znaczenie, jakie ma uwzględnienie poważnych skutków finansowych choroby lub niepełnosprawności dla rodzin, w przypadku gdy dotknięte nią osoby nie mogą wrócić do pracy;
- D. mając na uwadze, że mimo różnic między niepełnosprawnością, urazami, chorobami i chorobami związanymi z wiekiem często dolegliwości te nakładają się na siebie i wymagają kompleksowego, lecz zindywidualizowanego podejścia do każdej osoby;
- E. mając na uwadze, że starzenie się jest jednym z głównych wyzwań społecznych stojących przed UE; mając na uwadze, że w związku z tym istnieje potrzeba polityki wspierającej aktywne starzenie się, aby umożliwić wszystkim utrzymanie aktywności i zatrudnienia do osiągnięcia wieku emerytalnego lub dłużej, jeżeli wyrażą taką wolę; mając na uwadze, że starsze pokolenie i jego doświadczenie są niezbędne na rynku pracy; mając na uwadze, że osoby starsze pragną nadal pracować, często poszukują elastycznych lub zindywidualizowanych warunków pracy; mając na uwadze, że choroba, niepełnosprawność i wykluczenie z rynku pracy mają poważne konsekwencje finansowe;
- F. mając na uwadze, że palenie tytoniu oraz nadużywanie alkoholu i narkotyków stanowią najistotniejsze czynniki ryzyka dla zdrowia ludności w wieku produkcyjnym w UE, gdyż wiążą się zarówno z urazami, jak i z różnymi chorobami niezakaźnymi⁽⁸⁾; mając na uwadze, że w 20–25 % wszystkich wypadków w miejscu pracy uczestniczą osoby znajdujące się pod wpływem alkoholu⁽⁹⁾, oraz mając na uwadze, że według szacunków między 5 % a 20 % ludności aktywnej zawodowo w Europie doświadcza poważnych problemów w związku z nadużywaniem alkoholu⁽¹⁰⁾; mając na uwadze, że reintegracja pracowników, którzy doświadczyli problemów związanych z nadużywaniem substancji odurzających, na stanowiska pracy wysokiej jakości stwarza szczególne wyzwania dla pracodawców;
- G. mając na uwadze, że osoby niepełnosprawne, cierpiące na choroby przewlekłe lub powracające do zdrowia po urazie lub chorobie znajdują się w trudnej sytuacji i powinny korzystać z indywidualnego wsparcia, wracając do swojego miejsca pracy lub na rynek pracy; mając na uwadze, że niektóre osoby cierpiące na choroby przewlekłe nie chcą lub nie mogą wrócić do pracy;
- H. mając na uwadze, że dziedzina rehabilitacji zawodowej i powrotu do pracy może oferować cenne możliwości wolontariatu, np. przez zaangażowanie wolontariuszy będących emerytami; mając na uwadze, że należy wspierać wolontariat wśród osób w każdym wieku;
- I. mając na uwadze, że pracodawcy muszą przede wszystkim promować kulturę bezpieczeństwa i higieny w miejscu pracy; mając na uwadze, że dobrowolny udział w działaniach związanych z bezpieczeństwem i higieną pracy (BHP) takich jak praca w grupach roboczych także może przyczynić się do zmiany kulturowej w tym zakresie;
- J. mając na uwadze, że praca odgrywa ważną rolę w ułatwianiu procesu powrotu do zdrowia i rehabilitacji z uwagi na istotne korzyści psychospołeczne, jakie przynosi pracownikom; mając na uwadze, że dobre praktyki w zakresie BHP mają zasadnicze znaczenie dla zapewnienia produktywności i motywacji personelu, co pomaga przedsiębiorstwom w utrzymaniu konkurencyjności i innowacyjności, zapewnia dobrostan pracowników oraz pomaga zachować cenne umiejętności i doświadczenie zawodowe, ograniczyć rotację personelu i zapobiegać wykluczeniu, wypadkom i urazom; mając na uwadze, że w związku z tym zachęca się Komisję do rozważenia pełnej ewidencji kosztów w dziedzinie aktywnej integracji i włączenia społecznego; mając na uwadze, że przyjęcie odpowiedniego i indywidualnie dopasowanego podejścia do reintegracji osób powracających do zdrowia po urazie lub chorobie na wysokiej jakości stanowiskach pracy stanowi ważny czynnik zapobiegania dodatkowej absencji lub obecności w pracy pomimo choroby;
- K. mając na uwadze, że definicje osób o obniżonej zdolności do pracy mogą być różne w poszczególnych państwach członkowskich;

⁽⁸⁾ Institute for Health Metrics and Evaluation (2016) GBD Compare Data Visualization. <http://vizhub.healthdata.org/gbd-compare>

⁽⁹⁾ Grupa Naukowa Europejskiego Forum Alkoholu i Zdrowia (2011) Alcohol, Work and Productivity [Alkohol, praca i produktywność]. https://ec.europa.eu/health/sites/health/files/alcohol/docs/science_02_en.pdf

⁽¹⁰⁾ Eurofound (2012) Use of alcohol and drugs at the workplace [Nadużywanie alkoholu i narkotyków w miejscu pracy]. https://www.eurofound.europa.eu/sites/default/files/ef_files/docs/ewco/tm1111013s/tm1111013s.pdf

Wtorek, 11 września 2018 r.

- L. mając na uwadze, że MŚP i mikroprzedsiębiorstwa mają szczególne potrzeby w tym zakresie, ponieważ mają mniej zasobów potrzebnych do spełnienia obowiązków związanych z chorobą i zapobieganiem wypadkom, a tym samym często wymagają wsparcia, aby osiągnąć cele w zakresie BHP; mając z drugiej strony na uwadze, że dobre praktyki w zakresie BHP mają zasadnicze znaczenie dla MŚP i mikroprzedsiębiorstw, w szczególności dla stabilności ich działalności; mając na uwadze, że różne programy finansowane przez UE stwarzają możliwości cennej wymiany innowacji i najlepszych praktyk w dziedzinie trwałego BHP;
- M. mając na uwadze, że negatywne czynniki psychospołeczne w miejscu pracy wiążą się nie tylko z wynikami zdrowotnymi, lecz także z częstszą absencją i niskim poziomem zadowolenia z pracy; mając na uwadze, że indywidualnie dostosowane środki BHP mogą umożliwić osobie, której zdolność do pracy uległa zmianie, utrzymanie zatrudnienia, z korzyścią dla ogółu siły roboczej; mając na uwadze, że choć nieobecność w pracy jest czasami niezbędna z medycznego punktu widzenia, to występują także inne negatywne skutki psychospołeczne u osób, które spędzają dłuższy czas poza pracą i w konsekwencji mają coraz mniejsze szanse na powrót na rynek pracy; mając na uwadze, że skoordynowana opieka na wczesnym etapie, przy priorytetowym traktowaniu dobrostanu pracownika, ma zasadnicze znaczenie dla poprawy wyników w zakresie powrotu pracowników do pracy i zapobiegania długoterminowym negatywnym konsekwencjom dla jednostki;
- N. mając na uwadze, że dostępność i porównywalność danych na temat chorób zawodowych na szczeblu UE jest często niedostateczna; mając na uwadze, że według Eurofoundu ok. 28 % Europejczyków skarży się na przewlekłe zaburzenia zdrowia psychicznego i fizycznego, chorobę lub niepełnosprawność ⁽¹¹⁾; mając na uwadze, że według szacunków jedna z czterech osób w wieku produkcyjnym ma długotrwałe problemy zdrowotne ⁽¹²⁾; mając na uwadze, że niepełnosprawność i zły stan zdrowia mogą jednocześnie stanowić przyczynę i konsekwencję ubóstwa; mając na uwadze, że według badania OECD dochody osób niepełnosprawnych są średnio o 12 % niższe niż dochody pozostałej części ludności ⁽¹³⁾; mając na uwadze, że w niektórych krajach ta różnica w dochodach wynosi nawet 30 %; mając na uwadze, że według badania z 2013 r. 21,8 % pacjentów w wieku 18–57 lat cierpiących na raka straciło pracę natychmiast po diagnozie, natomiast 91,6 % osób w tej grupie straciło pracę w ciągu 15 miesięcy od diagnozy ⁽¹⁴⁾; mając na uwadze, że według badania Eurostatu z 2011 r. ⁽¹⁵⁾ tylko 5,2 % zatrudnionych osób o ograniczonej zdolności do pracy z powodu przewlekłych problemów zdrowotnych lub mających trudności w wykonywaniu codziennych czynności podaje, że korzysta ze specjalnych warunków pracy; mając na uwadze, że według tego samego badania 24,2 % osób niezatrudnionych stwierdza, iż specjalne warunki pracy byłyby konieczne, aby umożliwić im powrót do pracy;
- O. mając na uwadze, że cyfryzacja z dużym prawdopodobieństwem doprowadzi do istotnych przemian w organizacji pracy i może poprawić szanse pracowników, np. tych, których sprawność fizyczna się obniżyła; mając na uwadze, że starsze pokolenie prawdopodobnie będzie musiało zmierzyć się ze specyficznymi wyzwaniami w tym zakresie; mając na uwadze, że powinno ono również odnieść korzyści z tych zmian;
- P. mając na uwadze, że w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej zapisano prawo do warunków pracy szanujących zdrowie, bezpieczeństwo i godność każdego pracownika, a dobre warunki pracy same w sobie stanowią pozytywną wartość; mając na uwadze, że każdy człowiek ma prawo do poziomu życia zapewniającego zdrowie i dobrobyt oraz prawo do pracy i do sprawiedliwych i korzystnych warunków pracy, zgodnie z Powszechną deklaracją praw człowieka; mając na uwadze, że poprawa stanu zdrowia i reintegracja pracowników przekładają się na poprawę ogólnego dobrostanu społeczeństwa i przynoszą korzyści gospodarcze państwom członkowskim, pracownikom – w tym pracownikom starszym i osobom z problemami zdrowotnymi – i pracodawcom oraz przyczyniają się do utrzymania umiejętności, które w przeciwnym razie zostałyby utracone; mając na uwadze, że pracodawcy, pracownicy, rodziny i społeczność korzystają na przekształcaniu niezdolności do pracy w zdolność do pracy;

Zapobieganie i wczesna interwencja

1. uważa za niezbędne usprawnienie zarządzania absencją chorobową w państwach członkowskich oraz lepsze przystosowanie miejsc pracy do potrzeb osób cierpiących na choroby przewlekłe i osób niepełnosprawnych w drodze eliminowania dyskryminacji dzięki lepszemu egzekwowaniu dyrektywy 2000/78/WE w sprawie równego traktowania w zakresie zatrudnienia i pracy; uznaje, że do wprowadzenia usprawnień niezbędne są dobrze funkcjonujące przepisy w państwach członkowskich, ze skutecznym nadzorem, w celu dopilnowania, aby pracodawcy tworzyli środowisko pracy sprzyjające włączeniu społecznemu osób cierpiących na choroby przewlekłe i osób niepełnosprawnych, w tym, na przykład, przez modyfikację zadań, wyposażenia i rozwój umiejętności; nalega na państwa członkowskie, aby wspierały racjonalne dostosowania miejsc pracy, które zapewnią terminowy powrót do pracy;

⁽¹¹⁾ Eurofound: Trzecie europejskie badanie jakości życia w latach 2001–2012, <https://www.eurofound.europa.eu/surveys/european-quality-of-life-surveys/european-quality-of-life-survey-2012>

⁽¹²⁾ s. 7 w: https://ec.europa.eu/health/sites/health/files/social_determinants/docs/final_sum_ecorys_web.pdf

⁽¹³⁾ s. 7, główne ustalenia <https://www.oecd.org/els/emp/42699911.pdf>

⁽¹⁴⁾ s. 5 https://ec.europa.eu/health/sites/health/files/policies/docs/2017_chronic_framingdoc_en.pdf

⁽¹⁵⁾ Eurostat, moduł ad hoc LFS 2011, wspomniany w: https://ec.europa.eu/health/sites/health/files/policies/docs/2017_chronic_framingdoc_en.pdf

Wtorek, 11 września 2018 r.

2. wzywa Komisję, aby propagowała środki służące integracji i rehabilitacji oraz wspierała działania państw członkowskich mające na celu podniesienie poziomu świadomości oraz określenie i rozpowszechnianie dobrych praktyk dotyczących udogodnień i dostosowań w miejscu pracy; wzywa wszystkie odpowiednie strony zaangażowane w powrót do pracy, aby ułatwiały wymianę informacji o potencjalnych barierach innych niż medyczne utrudniających powrót do pracy oraz aby koordynowały działania w celu określenia i rozwiązania tych problemów;
3. wzywa Eurofound, by dalej badał i analizował możliwości zatrudnienia i szanse na zatrudnienie osób dotkniętych chorobami przewlekłymi; postuluje, aby oparte na dowodach kształtowanie polityki stało się standardową praktyką oraz tworzyło podstawę dla strategii powrotu do pracy; wzywa podmioty kształtujące politykę do objęcia przywódczej roli i dopilnowania, aby pracodawcy i pracownicy mieli dostęp do informacji i opieki medycznej oraz aby te najlepsze praktyki były promowane na szczeblu europejskim;
4. jest zdania, że w przyszłych strategicznych ramach UE dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy na okres po 2020 r. należy nadal priorytetowo traktować inwestycje za pośrednictwem funduszy UE mające na celu wydłużenie i propagowanie zdrowszego życia i życia zawodowego oraz zindywidualizowane warunki pracy, a także wspieranie zatrudniania i odpowiednio dostosowanego powrotu do pracy, jeśli jest to pożądane i jeśli pozwalają na to warunki medyczne; uważa, że integralną częścią tej strategii jest inwestowanie w pierwotne i dodatkowe mechanizmy profilaktyczne, np. przez dostarczanie technologii e-zdrowia; wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby priorytetowo traktowały zapobieganie zagrożeniom i chorobom w miejscu pracy;
5. zachęca państwa członkowskie do pełnego zaangażowania się w nadchodzącą ogólnounijną kampanię w latach 2020–2022 na rzecz zapobiegania zaburzeniom układu mięśniowo-szkieletowego związanym z pracą, do poszukiwania innowacyjnych nieustawodawczych rozwiązań oraz do wymiany informacji i dobrych praktyk z partnerami społecznymi; wzywa państwa członkowskie do aktywnego zaangażowania w rozpowszechnianie informacji przekazywanych przez EU-OSHA; ponownie apeluje do Komisji o niezwłoczne przedstawienie aktu prawnego w sprawie zaburzeń układu mięśniowo-szkieletowego; wzywa państwa członkowskie, aby przeprowadziły badania – według płci, grup wiekowych i obszaru działalności gospodarczej – nad częstotliwością występowania zaburzeń układu mięśniowo-szkieletowego w celu zapobiegania i przeciwdziałania pojawianiu się tych zaburzeń oraz opracowania kompleksowej unijnej strategii zapobiegania chorobom przewlekłym i wczesnej interwencji;
6. wzywa państwa członkowskie i pracodawców do przyjęcia aktywnej roli, jeśli chodzi o uwzględnianie informacji przekazywanych przez EU-OSHA w polityce i programach realizowanych w miejscu pracy; z zadowoleniem przyjmuje niedawne uruchomienie przez EU-OSHA sekcji strony internetowej poświęconej chorobom związanym z pracą, rehabilitacji i powrotowi do pracy, która ma dostarczać informacji na temat polityki i praktyk w dziedzinie profilaktyki;
7. jest zdania, że systematyczne zapobieganie zagrożeniom psychospołecznym jest podstawową cechą nowoczesnych miejsc pracy; z zaniepokojeniem odnotowuje rosnącą w ostatnich latach liczbę zgłaszanych przypadków problemów ze zdrowiem psychicznym i problemów psychospołecznych oraz fakt, że stres związany z pracą to nasilający się problem dotyczący pracowników i pracodawców; wzywa państwa członkowskie i partnerów społecznych, by zapewнили wsparcie przedsiębiorstwom we wdrażaniu spójnego zestawu polityk i programów w miejscu pracy wspierających zapobieganie tym problemom, walkę ze stygmatyzacją zaburzeń psychicznych oraz pomoc pracownikom borykającym się z istniejącymi chorobami dzięki umożliwieniu dostępu do wsparcia psychologicznego; zwraca uwagę – w celu dalszego motywowania pracodawców do podejmowania działań – na korzyści, w tym udowodniony zwrot z inwestycji, płynące z zapobiegania zagrożeniom psychospołecznym i z promocji zdrowia; zauważa, że uznawanie zagrożeń psychospołecznych i problemów zdrowia psychicznego, takich jak chroniczny stres i wypalenie, oraz ustawodawstwo w tym zakresie różnią się w poszczególnych państwach członkowskich;
8. podkreśla znaczenie, jakie ma aktualizowanie i tworzenie wspólnych wskaźników zdrowotnych i definicji chorób związanych z pracą, w tym stresu w pracy, oraz ogólnounijnych danych statystycznych służących do określenia celów dotyczących zmniejszenia częstotliwości występowania chorób zawodowych;
9. wzywa Komisję i państwa członkowskie do opracowania i wdrożenia programu systematycznego monitorowania zagrożeń psychospołecznych, w tym stresu, depresji i wypalenia, zarządzania nimi oraz wspierania zagrożonych pracowników w celu między innymi opracowania skutecznych zaleceń i wytycznych dotyczących przeciwdziałania tym zagrożeniom; podkreśla, że chroniczny stres w pracy uznano za poważną przeszkodę dla wydajności i jakości życia; zauważa, że zagrożenia psychospołeczne i stres związany z pracą to często problemy strukturalne mające związek z organizacją pracy oraz że zapobieganie tym zagrożeniom oraz zarządzanie nimi są możliwe; podkreśla potrzebę przeprowadzenia badań, poprawy profilaktyki i dzielenia się najlepszymi praktykami i narzędziami w zakresie reintegracji dotkniętych tymi problemami osób na rynku pracy;

Wtorek, 11 września 2018 r.

10. apeluje o zaprzestanie stygmatyzacji problemów zdrowia psychicznego i trudności w uczeniu się; zachęca do podejmowania inicjatyw zwiększających świadomość i wspierających zmiany w tym zakresie za pomocą opracowania strategii zapobiegania zagrożeniom psychospołecznym oraz działań na szczeblu przedsiębiorstw; wyraża w związku z tym uznanie dla działań partnerów społecznych w państwach członkowskich przyczyniających się do wprowadzania pozytywnych zmian; przypomina o znaczeniu, jakie ma zapewnianie dostawcom usług BHP i inspektorom pracy właściwych szkoleń z zakresu praktyk zarządzania zagrożeniami psychospołecznymi; apeluje o bliższą współpracę i rewitalizację unijnych inicjatyw na rzecz eliminacji zagrożeń psychospołecznych w miejscu pracy oraz o nadanie priorytetu tej kwestii w nadchodzących strategicznych ramach UE w sprawie BHP;

11. przyznaje, że reintegracja pracowników, którzy doświadczyli problemów związanych z nadużywaniem substancji odurzających, stwarza szczególne wyzwania dla pracodawców; w związku z tym odnotowuje stosowany przez szwedzkich partnerów społecznych w państwach członkowskich przyczyniających się do wprowadzania pozytywnych zmian; przypomina o znaczeniu, jakie ma zapewnianie dostawcom usług BHP i inspektorom pracy właściwych szkoleń z zakresu praktyk zarządzania zagrożeniami psychospołecznymi; apeluje o bliższą współpracę i rewitalizację unijnych inicjatyw na rzecz eliminacji zagrożeń psychospołecznych w miejscu pracy oraz o nadanie priorytetu tej kwestii w nadchodzących strategicznych ramach UE w sprawie BHP;

12. z zadowoleniem odnosi się do kampanii pod hasłem „Stres w pracy? Nie, dziękuję!”; podkreśla, że inicjatywy dotyczące zwalczania stresu związanego z pracą muszą obejmować problematykę płci z uwzględnieniem szczególnych warunków pracy kobiet;

13. podkreśla, że ważne jest, by więcej inwestować w politykę zapobiegania zagrożeniom oraz wspierać kulturę profilaktyki; zwraca uwagę, że jakość usług profilaktycznych ma zasadnicze znaczenie, jeśli chodzi o wspieranie przedsiębiorstw; wzywa państwa członkowskie, aby wdrożyły skuteczne strategie polityczne w dziedzinach zdrowego odżywiania, konsumpcji alkoholu i tytoniu oraz jakości powietrza, a także by promowały taką politykę w miejscu pracy; wzywa ponadto państwa członkowskie do opracowania zintegrowanych usług opieki zdrowotnej, z uwzględnieniem pomocy społecznej, psychologicznej, usług pracowniczych i medycyny pracy; zachęca państwa członkowskie do zapewnienia pracownikom odpowiedniego dostępu do opieki zdrowotnej, aby umożliwić wczesne wykrywanie początków choroby fizycznej lub psychicznej i ułatwić proces reintegracji; przypomina, że inwestycje na wczesnym etapie oraz działania zapobiegawcze mogą ograniczyć długoterminowy wpływ na psychikę poszczególnych osób, jak również koszty ogólne ponoszone przez społeczeństwo w perspektywie długoterminowej;

14. żąda polityki reintegracji, która powinna być:

- zgodna z obejmującym całe życie człowieka podejściem do edukacji, uczenia się przez całe życie, polityki społecznej i zatrudnienia,
- zindywidualizowana, ukierunkowana i dostosowana do potrzeb, bez nakładania na uczestnika wymogów, które prawdopodobnie nie zostaną spełnione ze względu na jego stan zdrowia,
- partycypacyjna i opierająca się na zintegrowanym podejściu, oraz
- szanująca warunki niezbędne do umożliwienia uczestnictwa bez tworzenia warunków zagrażających dochodom zapewniającym utrzymanie na minimalnym poziomie;

15. uważa, że państwa członkowskie powinny zapewniać ukierunkowane dodatkowe świadczenia dla osób niepełnosprawnych lub cierpiących na choroby przewlekłe, pokrywające dodatkowe koszty związane między innymi ze wsparciem indywidualnym i pomocą indywidualną, korzystaniem z określonych udogodnień oraz opieką medyczną i społeczną, a także wprowadzić między innymi przystępne poziomy cen leków dla mniej uprzywilejowanych grup społecznych; podkreśla potrzebę zapewnienia godziwego poziomu rent i emerytur;

Powrót do pracy

16. uznaje, że praca stanowi ważne źródło korzystnego indywidualnego dobrostanu psychospołecznego oraz że reintegracja zawodowa długotrwale bezrobotnych za pomocą środków dostosowanych do indywidualnych potrzeb jest kluczowym czynnikiem w walce z ubóstwem i wykluczeniem społecznym, a także przynosi inne korzyści psychospołeczne w zakresie profilaktyki; podkreśla, że reintegracja osób powracających do pracy po urazie bądź chorobie fizycznej lub psychicznej ma wielorakie pozytywne skutki: jest korzystna dla samopoczucia zainteresowanych osób, zmniejsza koszty ponoszone przez krajowe systemy zabezpieczenia społecznego i poszczególne przedsiębiorstwa, wspiera gospodarkę w szerszym pojęciu, np. przez zwiększenie stabilności systemów emerytalnych i systemów zabezpieczenia społecznego z myślą o przyszłych pokoleniach; zauważa trudności, jakie napotykają pracownicy w kontaktach z systemami kompensacyjnymi, co może narażać ich na niepotrzebne opóźnienia w dostępie do leczenia, a w niektórych przypadkach prowadzić do ich alienacji; usilnie apeluje o przyjęcie podejścia zorientowanego na klienta we wszystkich procedurach administracyjnych związanych z reintegracją pracowników; wzywa państwa członkowskie, aby we współpracy z Komisją i odpowiednimi agencjami UE podjęły działania w celu zwalczania negatywnych skutków długotrwałej absencji w pracy, takich jak izolacja, problemy psychospołeczne, konsekwencje społeczno-ekonomiczne i mniejsze szanse na zatrudnienie;

(16) <http://www.alna.se/in-english>

Wtorek, 11 września 2018 r.

17. jest zdania, że państwa członkowskie i pracodawcy powinni przyjąć pozytywne, zorientowane na pracę podejście w odniesieniu do pracowników niepełnosprawnych, pracowników starszych i tych, którzy przeszli chorobę psychiczną lub fizyczną lub doznali urazu, w tym osób, u których zdiagnozowano chorobę terminalną, przy czym powinni skupić się na wczesnej ocenie pozostałych zdolności i gotowości danej osoby do pracy i zorganizować doradztwo psychologiczne, społeczne i związane z zatrudnieniem na wczesnym etapie oraz dostosować miejsca pracy, z uwzględnieniem profilu zawodowego i sytuacji społeczno-ekonomicznej danej osoby oraz sytuacji przedsiębiorstwa; zachęca państwa członkowskie do ulepszenia przepisów dotyczących zabezpieczenia społecznego sprzyjających powrotowi do pracy, jeśli jest to pożądane przez pracownika, a stan jego zdrowia na to pozwala;

18. odnotowuje pozytywną rolę przedsiębiorstw społecznych, zwłaszcza przedsiębiorstw integrujących przez pracę (WISE), w ponownej integracji osób długotrwale bezrobotnych na rynku pracy; wzywa państwa członkowskie do zapewnienia tym przedsiębiorstwom odpowiedniego uznania i wsparcia technicznego;

19. zachęca w związku z tym do odniesienia się do Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych i załączonego do niej protokołu fakultatywnego (A/RES/61/106) oraz do zastosowania we wszystkich odpowiednich środkach i politykach Międzynarodowej klasyfikacji funkcjonowania, niepełnosprawności i zdrowia (ICF), stworzonej przez Międzynarodową Organizację Zdrowia; podziela pogląd, że niepełnosprawność jest doświadczeniem w zakresie sytuacji zdrowotnej, które występuje w szerszym kontekście społeczno-ekonomicznym;

20. wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby opracowały i zapewniły wytyczne dotyczące najlepszych praktyk i coachingu, wsparcie i doradztwo dla pracodawców w zakresie sposobów opracowywania i wdrażania planów reintegracji, a jednocześnie zadbały o prowadzenie stałego dialogu między partnerami społecznymi oraz dopilnowały, aby pracownicy byli świadomi przysługujących im praw od początku procesu powrotu do pracy; zachęca ponadto do wymiany dobrych praktyk w państwach członkowskich i między nimi, między różnymi społecznościami zawodowymi, partnerami społecznymi, organizacjami pozarządowymi i osobami odpowiedzialnymi za wyznaczanie kierunków polityki na temat reintegracji pracowników powracających do zdrowia po chorobie lub urazie;

21. wzywa państwa członkowskie do współpracy z partnerami społecznymi, aby zapewnić wsparcie zewnętrzne na potrzeby poradnictwa i wsparcia technicznego dla MŚP i mikroprzedsiębiorstw mających ograniczone doświadczenie w zakresie rehabilitacji zawodowej i środków wspierających powrót do pracy; dostrzega, jak ważne jest uwzględnianie sytuacji i szczególnych potrzeb nie tylko MŚP i mikroprzedsiębiorstw, ale również pewnych sektorów usług publicznych oraz trudności z przestrzeganiem przepisów, przed jakimi stają te podmioty w związku z wdrażaniem środków na szczeblu przedsiębiorstwa; podkreśla, że zwiększanie świadomości, wymiana dobrych praktyk, konsultacje i platformy internetowe mają zasadnicze znaczenie we wspieraniu MŚP i mikroprzedsiębiorstw w tym procesie; wzywa Komisję i państwa członkowskie do dalszego opracowywania praktycznych narzędzi i wytycznych, które mogą być pomocne we wspieraniu MŚP i mikroprzedsiębiorstw mających ograniczone doświadczenie w zakresie rehabilitacji zawodowej i środków wspierających powrót do pracy; dostrzega, jak ważne jest inwestowanie w szkolenia w zakresie zarządzania;

22. zwraca uwagę na ryzyko, że bardziej pomysłowe rozwiązania służące reintegracji osób najbardziej oddalonych od rynku pracy mogą być pozbawione finansowania na korzyść bardziej zawężonych rozwiązań przynoszących łatwo mierzalne efekty; w związku z tym wzywa Komisję, aby zwiększyła finansowanie podejścia oddolnego w ramach funduszy strukturalnych, w szczególności EFS;

23. odnotowuje sukces metody zarządzania programami reintegracji opartej na indywidualnym podejściu i podkreśla potrzebę zindywidualizowanego i zintegrowanego wsparcia ze strony pracowników socjalnych lub wyznaczonych doradców; uważa, że dla przedsiębiorstw podstawowe znaczenie ma utrzymywanie bliskiego kontaktu z pracownikami – lub ich przedstawicielami – podczas ich absencji spowodowanej chorobą lub urazem;

24. uważa, że strategie polityczne na rzecz powrotu do pracy i reintegracji powinny wpisywać się w szersze, całościowe podejście do zdrowego życia zawodowego zakładającego zapewnienie wszystkim pracownikom zdrowego i bezpiecznego środowiska pracy z fizycznego i psychicznego punktu widzenia przez cały okres życia zawodowego, a także aktywnego i zdrowego starzenia się; podkreśla kluczowe znaczenie komunikacji, pomocy specjalistów w zakresie zarządzania rehabilitacją zawodową (asystentów pracy) i zintegrowanych rozwiązań z udziałem wszystkich zainteresowanych stron dla powodzenia rehabilitacji fizycznej i zawodowej pracowników; uważa, że miejsce pracy powinno znajdować się w centrum uwagi systemów powrotu do pracy; przyjmuje z uznaniem sukces niebiurokratycznego i praktycznego podejścia przyjętego w austriackim programie „fit2work”⁽¹⁷⁾, w ramach którego kładzie się nacisk na ułatwioną komunikację zrozumiałą dla wszystkich pracowników (np. stosowanie uproszczonego języka);

⁽¹⁷⁾ „EU-OSHA – analiza przykładu z Austrii – program Fit2Work” <https://osha.europa.eu/en/tools-and-publications/publications/austria-fit2work/view>

Wtorek, 11 września 2018 r.

25. podkreśla znaczenie utrzymania zatrudnienia osób o obniżonej zdolności do pracy, w tym przez dopilnowanie, aby MŚP i mikroprzedsiębiorstwa dysponowały środkami pozwalającymi im skutecznie prowadzić tego rodzaju działania; zdecydowanie zachęca do reintegracji pracowników powracających do zdrowia po urazie lub chorobie na wysokiej jakości stanowiskach pracy na otwartym rynku pracy, jeśli pracownik sobie tego życzy i jeśli pozwala na to stan jego zdrowia, w drodze przekwalifikowania i podnoszenia kwalifikacji; podkreśla, że ważne jest, aby przepisy skupiały się na zdolności poszczególnych osób do pracy i ukazaniu pracodawcy korzyści, jakie płyną z utrzymania doświadczenia i wiedzy pracownika, które mogą zostać utracone z powodu bezterminowego zwolnienia chorobowego; podkreśla jednak znaczenie silnej siatki bezpieczeństwa socjalnego w postaci krajowego systemu zabezpieczenia społecznego dla osób, które nie mogą wrócić do pracy;

26. wzywa Komisję i państwa członkowskie do wprowadzenia aktywnej polityki rynku pracy i zachęt dla pracodawców, aby wspierać zatrudnianie osób niepełnosprawnych i osób cierpiących na choroby przewlekłe, w tym poprzez odpowiednie dostosowania oraz eliminowanie barier w miejscu pracy w celu ułatwienia im reintegracji; przypomina, że zasadnicze znaczenie ma informowanie przedsiębiorstw i zainteresowanych osób o istniejących zachętach i prawach;

27. uznaje w związku z tym, że formy elastycznej, dostosowanej do indywidualnych potrzeb i przystosowalnej organizacji pracy, takie jak praca zdalna, ruchomy czas pracy, dostosowany sprzęt i skrócenie czasu pracy lub zmniejszenie obciążenia pracą, odgrywają istotną rolę w powrocie do pracy; podkreśla, że ważne jest zachęcanie do wczesnego i/lub stopniowego powrotu do pracy (jeśli pozwala na to stan zdrowia), czemu mogłoby towarzyszyć niepełne świadczenie chorobowe, aby zainteresowana osoba nie utraciła dochodów w związku z powrotem do pracy, przy jednoczesnym utrzymaniu zachęt finansowych dla przedsiębiorstw; podkreśla, że takie rozwiązania, obejmujące elastyczność pod względem miejsca i czasu pracy oraz pełnionych funkcji, muszą być wykonalne zarówno dla pracowników, jak i pracodawców, ułatwiać organizację zarządzania pracą i uwzględniać zmienność cykli produkcji;

28. wyraża uznanie dla krajowych programów i inicjatyw, które przyczyniły się do ułatwienia reintegracji zawodowej na wysokiej jakości stanowiskach pracy osób cierpiących na choroby przewlekłe, takich jak niemiecki program „Job4000”⁽¹⁸⁾, w którym zastosowano zintegrowane podejście służące poprawie stabilnej integracji zawodowej osób dotkniętych poważną niepełnosprawnością, napotykających szczególne trudności ze znalezieniem pracy, oraz powołanie agencji ds. reintegracji pomagających osobom cierpiącym na choroby przewlekłe znaleźć pracę dostosowaną do ich sytuacji i możliwości⁽¹⁹⁾;

29. odnotowuje istotne korzyści psychiczne i zwiększenie wydajności związane z wysokim poziomem autonomii w miejscu pracy; uważa, że pewien stopień autonomii w miejscu pracy może mieć zasadnicze znaczenie dla ułatwienia procesu reintegracji pracowników po chorobie lub urazie, z różnorodnymi problemami zdrowotnymi i potrzebami;

30. uznaje wartość powrotu do pracy w procesie opieki, ponieważ wielu osobom praca zapewnia niezależność finansową oraz zwiększa jakość ich życia, co może czasami stanowić zasadniczy czynnik w procesie powrotu do zdrowia;

31. wzywa państwa członkowskie, aby nie odbierały automatycznie świadczeń społecznych osobom cierpiącym na choroby przewlekłe bezpośrednio po zdobyciu przez nie zatrudnienia, co pomoże im uniknąć „pułapki świadczeń”;

Zmiana postaw w odniesieniu do reintegracji pracowników

32. wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby we współpracy z partnerami społecznymi zapewniły w komunikatach, wytycznych i politykach, żeby pracodawcy postrzegali proces reintegracji jako okazję do czerpania korzyści z umiejętności, kompetencji i doświadczenia pracowników; jest zdania, że pracodawcy i przedstawiciele pracowników są ważnymi uczestnikami procesu powrotu do pracy od samego początku oraz biorą udział w procesie decyzyjnym;

⁽¹⁸⁾ Źródło: Wynik projektu Pathways nr 5.2 „Scoping Paper on the Available Evidence on the Effectiveness of Existing Integration and Re-Integration into Work Strategies for Persons with Chronic Conditions” [Opis zakresu dostępnych dowodów dotyczących skuteczności istniejących strategii integracji i reintegracji zawodowej osób cierpiących na choroby przewlekłe].

⁽¹⁹⁾ Źródło: Świadczenie usług coachingu w zakresie powrotu do pracy osób cierpiących na choroby przewlekłe przez osoby cierpiące na choroby przewlekłe: Niderlandy. Badanie sytuacyjne. EU-OSHA.

Wtorek, 11 września 2018 r.

33. przypomina, że art. 26 i 27 Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych ONZ zobowiązują państwa-strony, by organizowały, wzmacniały i rozszerzały działalność w zakresie usług i programów rehabilitacyjnych, szczególnie w obszarach zdrowia, zatrudnienia, edukacji i usług społecznych, oraz by promowały szanse zatrudnienia oraz awansu zawodowego osób niepełnosprawnych na rynku pracy, jak również oferowały pomoc w powrocie do zatrudnienia;

34. podkreśla, że rozpowszechnianie wiedzy na temat polityki i programów w zakresie rehabilitacji zawodowej i powrotu do pracy oraz poprawa kultury przedsiębiorstw stanowią kluczowe czynniki sukcesu w procesie powrotu do pracy i zwalczaniu negatywnych postaw oraz eliminowaniu uprzedzeń i dyskryminacji; jest zdania, że zespoły ekspertów takich jak psychologowie i trenerzy przeszkoleni w rehabilitacji zawodowej mogą skutecznie pracować dla różnych przedsiębiorstw, co pozwoliłoby także mniejszym przedsiębiorstwom korzystać z ich wiedzy; jest zdania, że w tym procesie istnieje również miejsce na pomoc i dodatkowe zaangażowanie ze strony organizacji pozarządowych i wolontariuszy;

35. wyraża uznanie dla tych przedsiębiorstw, które podjęły inicjatywy na rzecz wsparcia osób z problemami zdrowotnymi, osób niepełnosprawnych lub osób o zmienionej zdolności do pracy, zapewniając np. kompleksowe programy profilaktyki, modyfikowanie zadań, szkolenia i przekwalifikowywanie, lub przygotowując pozostałych pracowników na zmienione zdolności powracających pracowników, pomagając tym samym w ich reintegracji; stanowczo zachęca, by więcej przedsiębiorstw podejmowało i rozwijało takie inicjatywy; uważa, że podstawowe znaczenie ma to, aby środki ułatwiające reintegrację pracowników w przedsiębiorstwach stanowiły część kultury przedsiębiorstwa;

36. apeluje o lepsze zrozumienie problemów i dyskryminacji, które powodują, że osoby z problemami zdrowotnymi i osoby niepełnosprawne mają mniej możliwości, zwłaszcza takich problemów jak brak zrozumienia, uprzedzenia, wyobrażenia o niskiej produktywności i stygmatyzacja społeczna;

37. uważa, że edukacja i zmiany w kulturze przedsiębiorstw, a także ogólnounijne kampanie takie jak „Wizja Zero” odgrywają ważną rolę w zmienianiu obiegowych opinii; apeluje o większą świadomość problemów demograficznych, przed jakimi stoją europejskie rynki pracy; uważa za niedopuszczalne, że osoby starsze często są narażone na dyskryminację ze względu na wiek; podkreśla znaczenie kampanii zwalczających dyskryminację pracowników ze względu na wiek, promujących środki zapobiegawcze i środki na rzecz bezpieczeństwa i higieny pracy; wzywa państwa członkowskie i Unię, aby uwzględniły ustalenia pilotażowego projektu Parlamentu dotyczącego zdrowia i bezpieczeństwa pracowników w starszym wieku;

38. uważa, że ramy polityki krajowej mają decydujący wpływ na tworzenie środowiska sprzyjającego zarządzaniu wiekiem oraz aktywnemu i zdrowemu starzeniu się; uważa, że można to skutecznie wspierać za pomocą działań UE, takich jak strategie polityczne, wytyczne, wymiana wiedzy i korzystanie z różnego rodzaju instrumentów finansowych, takich jak EFS oraz europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne; wzywa państwa członkowskie, aby propagowały środki służące rehabilitacji i reintegracji starszych pracowników, jeśli jest to możliwe i pożądane przez zainteresowane osoby, na przykład przez wdrożenie wyników pilotażowego projektu UE dotyczącego zdrowia i bezpieczeństwa pracowników w starszym wieku;

39. uznaje, że osoby, u których zdiagnozowano chorobę terminalną, zachowują prawo podstawowe do pracy; uznaje ponadto, że osoby te muszą stawić czoła nadzwyczajnym wyzwaniom związanym z zatrudnieniem, innym niż w przypadku pozostałych grup pacjentów, ponieważ często mają mało czasu na dostosowanie się do pogorszonego stanu zdrowia i na wprowadzenie odpowiednich usprawnień w miejscu pracy; pochwała inicjatywy takie jak kampania „Dying to Work” służąca podnoszeniu świadomości tej specyficznej problematyki; zachęca pracodawców do prowadzenia możliwie intensywnego dialogu z pracownikami, u których zdiagnozowano chorobę terminalną, w celu zapewnienia wszelkich koniecznych i możliwych dostosowań, aby umożliwić tym pracownikom kontynuowanie pracy, jeśli sobie tego życzą; jest zdania, że dla wielu pacjentów utrzymanie aktywności zawodowej stanowi osobistą, psychiczną lub finansową konieczność oraz ma podstawowe znaczenie dla zachowania godności i jakości ich życia; nalega na państwa członkowskie, by wspierały wprowadzanie racjonalnych dostosowań na stanowiskach pracy, odpowiednich od wyjątkowych wyzwań, przed którymi stoi ta grupa; wzywa Komisję, aby rozwiązała problem braku danych na temat statusu zatrudnienia osób cierpiących na raka i wspierała gromadzenie lepszych danych, które byłyby porównywalne między różnymi państwami członkowskimi, aby udoskonalać świadczenie usług dla tej grupy ludności;

40. podkreśla w związku z tym znaczenie rozwoju i aktualizacji umiejętności pracowników, które byłyby dopasowane do potrzeb przedsiębiorstw i rynku pracy, ze szczególnym uwzględnieniem umiejętności cyfrowych, przez zapewnianie pracownikom odpowiednich szkoleń i dostępu do uczenia się przez całe życie; zwraca uwagę na coraz większą cyfryzację rynku pracy; wskazuje, że poprawa umiejętności cyfrowych może stanowić integralną część przygotowania do powrotu do pracy, szczególnie w przypadku starszej ludności;

Wtorek, 11 września 2018 r.

41. zauważa, że opiekunowie zarówno formalni, jak i nieformalni odgrywają kluczową rolę w rehabilitacji zawodowej; uznaje, że 80 % usług opiekuńczych w Europie świadczą nieopłacani opiekunowie ⁽²⁰⁾ oraz że sprawowanie opieki znacznie ogranicza długoterminowe perspektywy zatrudnienia w tej grupie osób; uznaje ponadto, że ze względu na fakt, że większość opiekunów stanowią kobiety, kwestia sytuacji zawodowej opiekunów obejmuje wyraźny aspekt płci; wzywa Komisję, państwa członkowskie i pracodawców do poświęcenia szczególnej uwagi wpływowi sprawowania opieki na sytuację zawodową opiekunów;

o

o o

42. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji.

⁽²⁰⁾ <http://www.ecpc.org/WhitePaperOnCancerCarers.pdf>

Wtorek, 11 września 2018 r.

P8_TA(2018)0326

Stosunki między UE i państwami trzecimi w zakresie uregulowania sektora finansowego i nadzoru nad nim**Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 11 września 2018 r. w sprawie stosunków między UE a państwami trzecimi dotyczących regulacji usług finansowych i nadzoru nad nimi (2017/2253(INI))**

(2019/C 433/04)

Parlament Europejski,

- uwzględniając sprawozdanie przedstawione w dniu 25 lutego 2009 r. przez grupę wysokiego szczebla ds. nadzoru finansowego w UE pod przewodnictwem Jacques'a de Larosièrre,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 11 marca 2014 r. zawierającą zalecenia dla Komisji dotyczące oceny Europejskiego Systemu Nadzoru Finansowego (ESNF) ⁽¹⁾,
 - uwzględniając dokument roboczy służb Komisji z dnia 15 maja 2014 r. zatytułowany „Przegląd gospodarczy programu działań w dziedzinie regulacji sektora finansowego” (SWD(2014)0158),
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji z dnia 8 sierpnia 2014 r. dotyczące funkcjonowania Europejskich Urzędów Nadzoru i Europejskiego Systemu Nadzoru Finansowego (COM(2014)0509),
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 12 kwietnia 2016 r. w sprawie roli UE w ramach międzynarodowych instytucji i organów finansowych, walutowych i regulacyjnych ⁽²⁾,
 - uwzględniając komunikat Komisji z dnia 23 listopada 2016 r. zatytułowany „Zaproszenie do zgłaszania uwag na temat ram regulacyjnych UE dotyczących usług finansowych” (COM(2016)0855),
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 19 stycznia 2016 r. w sprawie bilansu obecnej sytuacji i przyszłych wyzwań związanych z regulacją usług finansowych w UE: wpływ unijnych ram dotyczących regulacji finansowych i unii rynków kapitałowych oraz dalsze działania na rzecz ich usprawnienia ⁽³⁾,
 - uwzględniając dokument roboczy służb Komisji z dnia 27 lutego 2017 r. zatytułowany „Unijne decyzje w kwestii równoważności w ramach polityki usług finansowych: ocena” (SWD(2017)0102),
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 14 marca 2018 r. w sprawie ram przyszłych stosunków między UE a Zjednoczonym Królestwem ⁽⁴⁾,
 - uwzględniając art. 52 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Gospodarczej i Monetarnej (A8-0263/2018),
- A. mając na uwadze, że od czasu kryzysu finansowego przyjęto ponad 40 nowych aktów ustawodawstwa finansowego UE, z których 15 zawiera przepisy dotyczące państw trzecich, które uprawniają Komisję do podjęcia, w imieniu UE, jednostronnej decyzji o tym, czy uregulowania istniejące w ramach zagranicznych jurysdykcji można uznać za równoważne;

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2014)0202.

⁽²⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0108.

⁽³⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0006.

⁽⁴⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0069.

Wtorek, 11 września 2018 r.

- B. mając na uwadze, że równoważność oraz prawa do paszportowania są zupełnie odrębnymi pojęciami, z których wynikają różne prawa i różne obowiązki w odniesieniu do organów regulacyjnych, organów nadzoru, instytucji finansowych i uczestników rynku; mając na uwadze, że decyzje w kwestii równoważności nie przyznają „praw do paszportowania” instytucjom finansowym mającym siedzibę w państwach trzecich, jako że pojęcie to jest nierozzerwalnie związane z rynkiem wewnętrznym, na którym obowiązują wspólne ramy regulacyjne, nadzorcze, wykonawcze i sądowe;
- C. mając na uwadze, że do żadnej umowy handlowej zawartej przez UE nie włączono postanowień dotyczących wzajemnego dostępu do usług finansowych w kontekście transgranicznym;
- D. mając na uwadze, że nie istnieją jednolite ramy będące podstawą decyzji w kwestii równoważności; mając na uwadze, że każdy akt ustawodawczy określa konkretny system stwierdzania równoważności dostosowany do celów politycznych tego aktu; mając na uwadze, że obecne przepisy dotyczące równoważności oferują różne podejścia, które umożliwiają szereg ewentualnych korzyści w zależności od dostawcy usług finansowych i rynku, na którym działa;
- E. mając na uwadze, że równoważność jest między innymi narzędziem służącym propagowaniu międzynarodowej zbieżności przepisów, dzięki której może wzrosnąć konkurencja na unijnym rynku wewnętrznym na równych zasadach i która jednocześnie pozwala zapobiegać arbitrażowi regulacyjnemu, chronić konsumentów i inwestorów, utrzymać stabilność finansową UE i zachować spójność w ramach rynku wewnętrznego; mając na uwadze, że równoważność jest również narzędziem zapewniającym sprawiedliwe i równe traktowanie regulacyjne i nadzorcze instytucji finansowych UE i instytucji finansowych państw trzecich;
- F. mając na uwadze, że decyzje w kwestii równoważności opierają się na jednolitym zbiorze przepisów UE i są podejmowane na podstawie oceny technicznej; mając na uwadze, że powinny one jednak podlegać większej kontroli ze strony Parlamentu;
- G. mając na uwadze, że Komisja opisuje równoważność jako „kluczowy instrument służący do skutecznego zarządzania transgraniczną działalnością podmiotów rynkowych w stabilnym i bezpiecznym środowisku ostrożnościowym z jurysdykcjami państw trzecich, które stosują, wdrażają i rygorystycznie egzekwują te same wysokie standardy w zakresie wymogów ostrożnościowych, które obowiązują w UE”;
- H. mając na uwadze, że zbliżające się wystąpienie Zjednoczonego Królestwa z UE prawdopodobnie znacząco wpłynie na uregulowanie usług finansowych i nadzór nad nimi z uwagi na bliskie stosunki, które obecnie istnieją między państwami członkowskimi w tej dziedzinie; mając na uwadze, że negocjacje dotyczące wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z UE nadal się toczą;
- I. mając na uwadze, że w przypadku uzgodnienia i ratyfikacji umowy o wystąpieniu, w tym okresu przejściowego, instytucje finansowe będą miały dłuższy okres na dostosowanie się do brexitu; mając na uwadze, że w przypadku braku okresu przejściowego Komisja i europejskie urzędy nadzoru muszą być przygotowane do ochrony stabilności finansowej, integralności rynku wewnętrznego i autonomii podejmowania decyzji w UE;
- J. mając na uwadze, że na potrzeby zapewnienia stabilności finansowej Unii należy całościowo rozważyć stopień wzajemnych powiązań między rynkami państw trzecich a jednolitym rynkiem UE;
- K. mając na uwadze, że w swojej rezolucji z dnia 19 stycznia 2016 r. w sprawie bilansu obecnej sytuacji i przyszłych wyzwań związanych z regulacją usług finansowych w UE Parlament zwrócił się do Komisji „o zaproponowanie spójnych, konsekwentnych, przejrzystych i praktycznych przepisów ramowych dotyczących procedur i decyzji w sprawie równoważności w odniesieniu do krajów trzecich, z uwzględnieniem analizy opartej na wynikach oraz międzynarodowych standardów lub umów”;

Stosunki z państwami trzecimi od czasu kryzysu

1. odnotowuje, że od czasu kryzysu finansowego UE jeszcze bardziej rozwinęła swój system regulacji finansowych dzięki szeroko zakrojonym reformom i wdrożeniu standardów międzynarodowych; z zadowoleniem przyjmuje wzmoczoną współpracę w zakresie regulacji i nadzoru między UE a państwami trzecimi; uważa, że przyczyniła się ona do zwiększenia spójności regulacji finansowych na świecie oraz do podniesienia odporności UE na globalne wstrząsy finansowe;

Wtorek, 11 września 2018 r.

2. jest zdania, że UE powinna propagować reformy światowego systemu regulacji finansowych, których celem jest ograniczenie ryzyka systemowego i zwiększenie stabilności finansowej, i powinna działać na rzecz otwartego, zintegrowanego, efektywnego i odpornego systemu finansowego wspierającego zrównoważony i inkluzywny wzrost gospodarczy, tworzenie miejsc pracy i inwestycje; podkreśla, że wszelkie ramy międzynarodowej współpracy regulacyjnej i nadzorczej powinny gwarantować stabilność finansową w Unii oraz zachowywać zgodność z unijnym systemem i standardami w zakresie regulacji i nadzoru, jak również przestrzegać ich stosowania;

3. odnotowuje z zaniepokojeniem, że współpraca międzynarodowa jest coraz trudniejsza ze względu na rozbieżność interesów krajowych oraz wewnętrzną pokusę przerzucania ryzyka na inne jurysdykcje;

Unijne procedury stwierdzania równoważności

4. zwraca uwagę, że wiele unijnych aktów ustawodawczych zawiera przepisy szczególne dotyczące współpracy regulacyjnej z państwami trzecimi w odniesieniu do współpracy nadzorczej i środków ostrożnościowych;

5. podkreśla, że stwierdzenie równoważności wynika z jednostronnej decyzji podjętej przez UE w oparciu o standardy unijne; uważa, że w niektórych konkretnych przypadkach współpraca międzynarodowa może być rozwijana również dzięki uzgodnieniom dotyczącym współpracy między UE a państwami trzecimi;

6. podkreśla, że UE powinna zachęcać inne jurysdykcje do umożliwiania dostępu do ich rynków finansowych uczestnikom rynku z UE;

7. podkreśla, że w ramach stosunków UE z państwami trzecimi w zakresie regulacji i nadzoru usług finansowych UE powinna wzmocnić współpracę podatkową z państwami trzecimi, zgodnie z normami międzynarodowymi i unijnymi; uważa, że decyzje w kwestii równoważności powinny być uzależnione od zadowalających przepisów państw trzecich w zakresie zwalczania uchylania się od opodatkowania, oszustw podatkowych, unikania opodatkowania i prania pieniędzy;

8. uznaje, że unijny system stwierdzania równoważności jest integralną częścią szeregu unijnych aktów ustawodawczych dotyczących regulacji i nadzoru usług finansowych i że może przynosić pewne korzyści, takie jak wzrost konkurencji, zwiększenie przepływów kapitału do UE, zwiększenie liczby instrumentów, rozszerzenie możliwości inwestycyjnych dla unijnych firm i inwestorów, lepsza ochrona inwestorów i konsumentów oraz stabilność finansowa;

9. podkreśla, że w większości przypadków decyzje w kwestii równoważności nie przyznają instytucjom finansowym mającym siedzibę w państwach trzecich prawa do świadczenia usług finansowych w całej UE; zauważa, że w niektórych przypadkach decyzje te mogą dawać instytucjom z państw trzecich ograniczony dostęp do jednolitego rynku w odniesieniu do określonych produktów lub usług;

10. z drugiej strony podkreśla, że „paszport UE” uprawnia przedsiębiorstwa do świadczenia usług finansowych w całym EOG na podstawie zezwolenia udzielonego przez odnośne państwo pochodzenia i pod nadzorem tego państwa oraz że możliwość taka nie jest dostępna dla instytucji finansowych mających siedzibę w państwach nienależących do EOG, ponieważ opiera się ona na zestawie wymogów ostrożnościowych zharmonizowanych na podstawie przepisów UE, a także na wzajemnym uznawaniu zezwoleń;

11. podkreśla, że unijny system stwierdzania równoważności ma na celu wspieranie międzynarodowej zbieżności przepisów i wzmocnienie współpracy w zakresie nadzoru w oparciu o normy unijne i międzynarodowe, a także zapewnienie równego traktowania unijnych instytucji finansowych i instytucji finansowych z państw trzecich, przy jednoczesnym utrzymaniu stabilności finansowej UE oraz ochronie inwestorów i konsumentów;

12. jest zdania, że w obecnym kształcie unijny proces stwierdzania równoważności zyskałby na zwiększeniu przejrzystości wobec Parlamentu Europejskiego; uważa, że uporządkowane, horyzontalne i praktyczne ramy wraz z wytycznymi dotyczącymi uznawania ram nadzoru z państw trzecich oraz poziomu szczegółowości oceny takich ram poprawiłyby przejrzystość;

13. uważa, że decyzje w kwestii równoważności powinny być obiektywne i proporcjonalne, powinny uwzględniać ryzyko, a zarazem podtrzymywać wysokie standardy regulacji unijnych; ponadto uważa, że decyzje w kwestii równoważności należy podejmować w najlepszym interesie Unii, jej państw członkowskich i obywateli, mając na względzie stabilność finansową Unii lub co najmniej jednego z jej państw członkowskich, integralność rynku, ochronę inwestorów i konsumentów oraz funkcjonowanie rynku wewnętrznego;

Wtorek, 11 września 2018 r.

14. uważa, że oceny równoważności mają charakter techniczny, zauważa jednak, że decyzje w kwestii równoważności mają wyraźny wymiar polityczny, nierzadko bilansując różne cele polityczne; twierdzi, że proces stwierdzania równoważności przepisów państwa trzeciego w dziedzinie usług finansowych powinien podlegać należytej kontroli ze strony Parlamentu i Rady oraz że ze względu na potrzebę większej przejrzystości takie decyzje powinny być przyjmowane w drodze aktów delegowanych, a w koniecznych przypadkach ułatwane za pomocą procedury wczesnego zgłaszania braku sprzeciwu;

15. odnotowuje, że podjęta w ramach przewidzianej w MiFID II/MiFIR procedurze stwierdzania równoważności decyzja Komisji z dnia 21 grudnia 2017 r. o stwierdzeniu równoważności szwajcarskich systemów obrotu akcjami, która ma obowiązywać 12 miesięcy z możliwością przedłużenia, o ile poczynione zostaną dostateczne postępy w zakresie wspólnych ram instytucjonalnych, miała wyraźny wymiar polityczny;

16. zauważa, że Komisja ma prawo wycofać decyzje w kwestii równoważności, zwłaszcza w przypadku znacznej rozbieżności regulacyjnej z przepisami państwa trzeciego, i jest zdania, że Parlament powinien być odpowiednio konsultowany, co do zasady przed podjęciem decyzji o uchyleniu równoważności; apeluje o wprowadzenie przejrzystych procedur regulujących przyjmowanie, wycofywanie lub zawieszanie obowiązywania decyzji w kwestii równoważności;

17. uważa, że należy opracować spójne ramy dla bieżącego nadzoru nad równoważnymi systemami państw trzecich; jest zdania, że europejskie urzędy nadzoru powinny dysponować uprawnieniami do doradzania Komisji i monitorowania zmian przepisów i nadzoru w państwach trzecich, mając na uwadze, że zmiany takie mogą wpływać na Unię z uwagi na wzajemne powiązania systemu finansowego; domaga się, by Parlament był informowany na bieżąco o trwających przeglądach regulacyjnych i nadzorczych w państwach trzecich; zwraca w tym kontekście uwagę na pakiet legislacyjny dotyczący przeglądu europejskiego systemu nadzoru finansowego, który przewiduje wzmożone monitorowanie w następstwie decyzji w kwestii równoważności, obejmujące aspekty regulacyjne, nadzór i egzekwowanie prawa oraz sytuację na rynku państwa trzeciego;

18. uważa, że w przyszłych ramach UE w zakresie równoważności państwa trzecie muszą na bieżąco informować europejskie urzędy nadzoru o wszelkich krajowych zmianach regulacyjnych oraz że decyzja w kwestii równoważności powinna wymagać dobrej współpracy regulacyjnej i nadzorczej oraz wymiany informacji; uważa, że państwa trzecie powinny również utrzymywać ścisły dialog z UE;

19. apeluje do Komisji, by dokonała przeglądu przepisów i przedstawiła jasne ramy, które umożliwią przejrzyste, konsekwentne i spójne stosowanie procedur równoważności i które usprawnią proces stwierdzania i kontrolowania równoważności, a także proces zawieszania i wycofywania decyzji w kwestii równoważności; wzywa Komisję do dokonania oceny korzyści wynikających z wprowadzenia procedury ubiegania się o stwierdzenie równoważności w odniesieniu do państw trzecich;

20. postuluje, by decyzje w kwestii równoważności podlegały stałej kontroli ze strony odpowiedniego europejskiego urzędu nadzoru i by wyniki takiej kontroli były podawane do wiadomości publicznej; podkreśla, że taka kontrola powinna dotyczyć odpowiednich przepisów, praktyk w zakresie egzekwowania prawa oraz praktyk nadzorczych, a także istotnych zmian ustawodawczych i zmian zachodzących na rynku w danym państwie trzecim; wzywa również europejskie urzędy nadzoru do przeprowadzania ocen ad hoc w odniesieniu do rozwoju sytuacji w państwach trzecich w oparciu o uzasadnione wnioski Parlamentu, Rady i Komisji;

21. wzywa Komisję, aby dokonała przeglądu obecnego systemu stwierdzania równoważności i oceniła, czy przyczynia się on do zapewnienia równych warunków działania instytucjom finansowym z UE i z państw trzecich, a jednocześnie gwarantuje stabilność finansową Unii lub co najmniej jednego z jej państw członkowskich, integralność rynku, ochronę inwestorów i konsumentów oraz funkcjonowanie rynku wewnętrznego; uważa, że wyniki tego przeglądu, wraz z ewentualnymi propozycjami usprawnień, powinny zostać podane do wiadomości publicznej;

22. wzywa Komisję do corocznego składania Parlamentowi Europejskiemu sprawozdań dotyczących wszystkich decyzji w kwestii równoważności, w tym dotyczących stwierdzenia, zawieszenia i cofnięcia równoważności, oraz do wyjaśnienia powodów tych decyzji;

Wtorek, 11 września 2018 r.

23. przypomina o roli europejskich urzędów nadzoru w analizie i monitorowaniu ram nadzorczych i regulacyjnych państw trzecich i w związku z tym apeluje, aby odpowiednie europejskie urzędy nadzoru posiadały możliwości i uprawnienia do gromadzenia, zestawiania i analizy danych; przypomina o roli właściwych organów krajowych w procesie udzielania zezwoleń instytucjom finansowym, które chcą powierzyć część zarządzania swoim portfelem lub zarządzania ryzykiem usługodawcom w państwach trzecich, w których system regulacyjny jest porównywalny z systemem unijnym, a także o znaczeniu konwergencji praktyk nadzorczych; z zadowoleniem przyjmuje trwający obecnie przegląd europejskich urzędów nadzoru, zwłaszcza propozycje dotyczące nadzoru nad stosowanymi przez instytucje finansowe rozwiązaniami w zakresie delegowania zadań, outsourcingu czy transferu ryzyka; uważa, że europejskie urzędy nadzoru i właściwe organy krajowe powinny ściśle ze sobą współpracować w celu wymiany najlepszych praktyk i zapewnienia jednolitego wdrażania rozwiązań w zakresie współpracy regulacyjnej i działań regulacyjnych z państwami trzecimi;

Rola UE w ustanawianiu standardów regulacji finansowych na świecie

24. podkreśla znaczenie aktywnej roli UE w ustanawianiu standardów na szczeblu globalnym jako sposobu na uzyskanie międzynarodowej spójności regulacji finansowych, która pozwoli na zwiększenie stabilności finansowej, ograniczenie ryzyka systemowego, ochronę konsumentów i inwestorów, zapobieganie lukom regulacyjnym między jurysdykcjami oraz rozwijanie wydajnego międzynarodowego systemu finansowego;

25. apeluje o aktywny udział Unii i państw członkowskich w pracach światowych organów wyznaczających standardy usług finansowych; przypomina wnioski przedstawione Komisji w sprawozdaniu dotyczącym roli UE w ramach międzynarodowych instytucji i organów finansowych, walutowych i regulacyjnych;

26. apeluje, by w tym celu usprawniono też funkcjonowanie Wspólnego Forum UE–USA ds. Regulacji Rynków Finansowych, tak by spotkania w jego ramach odbywały się bardziej regularnie z myślą o zapewnieniu częstszej i bardziej spójnej koordynacji;

27. zwraca uwagę, że poprawa stosunków z państwami trzecimi w obszarze usług finansowych oraz wzmocnienie unijnych rynków kapitałowych nie mogą być postrzegane jako wzajemnie wykluczające się warianty; podkreśla w związku z tym konieczność osiągnięcia postępów w realizacji projektu unii rynków kapitałowych;

o

o o

28. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji.

Wtorek, 11 września 2018 r.

P8_TA(2018)0327

Zwiększanie wzrostu gospodarczego i spójności w regionach przygranicznych UE

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 11 września 2018 r. w sprawie zwiększania wzrostu gospodarczego i spójności w regionach przygranicznych UE (2018/2054(INI))

(2019/C 433/05)

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 3 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE) oraz art. 4, 162, art. 174–178 i art. 349 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 ⁽¹⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1299/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie przepisów szczegółowych dotyczących wsparcia z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach celu „Europejska współpraca terytorialna” ⁽²⁾,
- uwzględniając rozporządzenie (WE) nr 1082/2006 w sprawie europejskiego ugrupowania współpracy terytorialnej (EUWT) ⁽³⁾,
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/24/UE z dnia 9 marca 2011 r. w sprawie stosowania praw pacjentów w transgranicznej opiece zdrowotnej ⁽⁴⁾,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 20 września 2017 r. pt. „Zwiększanie wzrostu gospodarczego i spójności w regionach przygranicznych UE” (COM(2017)0534),
- uwzględniając dokument roboczy służb Komisji z dnia 20 września 2017 r., który towarzyszy komunikatowi Komisji pt. „Zwiększanie wzrostu gospodarczego i spójności w regionach przygranicznych UE” (SWD(2017)0307),
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 13 marca 2018 r. w sprawie słabiej rozwiniętych regionów UE ⁽⁵⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 17 kwietnia 2018 r. w sprawie wzmocnienia spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej w Unii Europejskiej: 7. sprawozdanie Komisji Europejskiej ⁽⁶⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 13 czerwca 2017 r. w sprawie elementów składowych polityki spójności UE na okres po roku 2020 ⁽⁷⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 13 czerwca 2017 r. w sprawie zwiększenia zaangażowania partnerów i widoczności wyników europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych ⁽⁸⁾,

⁽¹⁾ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 320.

⁽²⁾ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 259.

⁽³⁾ Dz.U. L 210 z 31.7.2006, s. 19.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 88 z 4.4.2011, s. 45.

⁽⁵⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0067.

⁽⁶⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0105.

⁽⁷⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0254.

⁽⁸⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0245.

Wtorek, 11 września 2018 r.

- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 18 maja 2017 r. w sprawie właściwej kombinacji funduszy na rzecz regionów Europy: zapewnienie równowagi między instrumentami finansowymi a dotacjami w ramach polityki spójności UE ⁽⁹⁾,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 16 lutego 2017 r. w sprawie inwestycji na rzecz zatrudnienia i wzrostu gospodarczego – maksymalizowanie wkładu europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych: ocena sprawozdania na mocy art. 16 ust. 3 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ⁽¹⁰⁾,
 - uwzględniając opinię Komitetu Regionów z dnia 8 lutego 2017 r. zatytułowaną „Brakujące połączenia transportowe w regionach przygranicznych” ⁽¹¹⁾,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 13 września 2016 r. w sprawie polityki spójności i strategii dotyczących badań naukowych i innowacji na rzecz inteligentnej specjalizacji (RIS3) ⁽¹²⁾,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 13 września 2016 r. w sprawie Europejskiej współpracy terytorialnej – najlepsze praktyki i działania innowacyjne ⁽¹³⁾,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 10 maja 2016 r. w sprawie nowych narzędzi rozwoju terytorialnego w polityce spójności na lata 2014–2020: zintegrowane inwestycje terytorialne (ZIT) i rozwój lokalny kierowany przez społeczność (RLKS) ⁽¹⁴⁾,
 - uwzględniając konkluzje i zalecenia grupy wysokiego szczebla monitorującej uproszczenie dla beneficjentów europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych,
 - uwzględniając art. 52 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Rozwoju Regionalnego oraz opinię Komisji Kultury i Edukacji (A8-0266/2018),
- A. mając na uwadze, że liczba wewnętrznych granic lądowych i wewnętrznych regionów przygranicznych UE i jej najbliższych sąsiadów w ramach Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA) wynosi 40 oraz że regiony te stanowią 40 % terytorium Unii, mieszka w nich prawie 30 % ludności UE, a jednocześnie składają się one na niemal jedną trzecią unijnego PKB;
- B. mając na uwadze, że regiony przygraniczne – w szczególności te o mniejszej gęstości zaludnienia – mają przeważnie gorsze warunki, jeśli chodzi o rozwój społeczny i gospodarczy, i na ogół osiągają gorsze wyniki gospodarcze niż inne regiony w państwach członkowskich, a ich potencjał gospodarczy nie jest w pełni wykorzystywany;
- C. mając na uwadze, że także bariery fizyczne lub geograficzne przyczyniają się do ograniczenia spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej między regionami przygranicznymi z UE i spoza niej, zwłaszcza w przypadku regionów górskich;
- D. mając na uwadze, że mimo już podjętych wysiłków nadal istnieją przeszkody – głównie administracyjne, językowe i prawne – które hamują wzrost, rozwój gospodarczy i społeczny oraz spójność w regionach przygranicznych i między nimi;
- E. mając na uwadze, że zgodnie z szacunkami Komisji z 2017 r. usunięcie jedynie 20 % istniejących przeszkód w regionach przygranicznych dałoby wzrost ich PKB o 2 %, czyli o około 91 mld EUR, co przekładałoby się na utworzenie około miliona nowych miejsc pracy; mając na uwadze, że powszechnie uznano, iż współpraca terytorialna, w tym współpraca transgraniczna, daje rzeczywistą i widoczną wartość dodaną, w szczególności obywatelom UE mieszkającym na terenach położonych przy granicach wewnętrznych;
- F. mając na uwadze, że całkowita liczba studentów oraz pracowników transgranicznych aktywnych zawodowo w innym państwie UE wynosi około 2 mln, przy czym liczba pracowników wynosi 1,3 mln, co stanowi 0,6 % wszystkich pracowników w UE-28;

⁽⁹⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0222.

⁽¹⁰⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0053.

⁽¹¹⁾ Dz.U. C 207 z 30.6.2017, s. 19.

⁽¹²⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0320.

⁽¹³⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0321.

⁽¹⁴⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0211.

Wtorek, 11 września 2018 r.

- G. mając na uwadze, że w obecnych wieloletnich ramach finansowych (WRF) 95 % funduszy transeuropejskich sieci transportowych (TEN-T) i instrument „Łącząc Europę” (CEF) przeznaczają się na korytarze sieci bazowej TEN-T, natomiast niewielkie projekty dotyczące sieci kompleksowej i połączeń z siecią TEN-T, pomimo że mają istotne znaczenie dla rozwiązania konkretnych problemów oraz dla rozwoju transgranicznych kontaktów i powiązań gospodarczych, często w ogóle nie kwalifikują się do współfinansowania lub finansowania krajowego;
- H. mając na uwadze, że Komisja zamierza również przedstawić swoje stanowisko w sprawie regionów położonych nad wewnętrznymi granicami morskimi;
- I. mając na uwadze, że na stanowisko Komisji zasługuje również wiele wyzwań, przed którymi stoją regiony UE położone przy granicach zewnętrznych, w tym regiony najbardziej oddalone, obszary wiejskie, obszary podlegające przemianom przemysłowym i regiony Unii, które borykają się z oddaleniem, wyspiarskim charakterem lub innymi poważnymi i trwałymi niekorzystnymi warunkami przyrodniczymi lub demograficznymi, zgodnie z art. 174 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE);
1. z zadowoleniem przyjmuje komunikat Komisji pt. „Zwiększanie wzrostu gospodarczego i spójności w regionach przygranicznych UE”, który dzięki dwuletnim badaniom i dialogowi daje cenny wgląd w wyzwania i przeszkody stojące przed wewnętrznymi regionami przygranicznymi UE; w związku z tym podkreśla znaczenie stosowania i nagłaśniania sprawdzonych rozwiązań i sukcesów, tak jak ma to miejsce w przypadku komunikatu Komisji, oraz wzywa do podjęcia dalszych działań w oparciu o podobną analizę dotyczącą regionów położonych przy granicach zewnętrznych UE;

Nastawienie na utrzymujące się przeszkody

2. zwraca uwagę, że dostęp do usług publicznych, skoordynowany z ich rozwojem, ma kluczowe znaczenie dla 150 milionów obywateli mieszkających na obszarach położonych nad granicami wewnętrznymi i jest często utrudniony przez liczne bariery prawne i administracyjne, w tym językowe; w związku z tym wzywa Komisję i państwa członkowskie, by zmaksymalizowały wysiłki i nasiliły współpracę na rzecz usunięcia tych barier, a także by wspierały i ustanowiły administrację elektroniczną, zwłaszcza w odniesieniu do usług zdrowotnych, transportu, budowy kluczowej infrastruktury fizycznej, edukacji, kultury, sportu, komunikacji, mobilności siły roboczej, środowiska, a także regulacji prawnych, handlu transgranicznego i rozwoju przedsiębiorstw;
3. podkreśla, że problemy i wyzwania, z jakimi borykają się regiony przygraniczne, są do pewnego stopnia wspólne, ale także różnią się w zależności od regionu czy państwa członkowskiego i od szczególnych cech prawnych, administracyjnych, gospodarczych i geograficznych danego regionu, co sprawia, że konieczne jest indywidualne podejście do każdego regionu; przyznaje, że regiony transgraniczne mają na ogół wspólny potencjał rozwojowy; zachęca do stosowania zindywidualizowanych, zintegrowanych i ukierunkowanych na konkretne obszary podejść, takich jak rozwój lokalny kierowany przez społeczność;
4. podkreśla, że zróżnicowane ramy prawne i instytucjonalne państw członkowskich mogą prowadzić do niepewności prawa w regionach przygranicznych, co prowadzi do wydłużenia czasu potrzebnego na realizację projektów i zwiększa ich koszty, a także stanowi dodatkową przeszkodę dla obywateli, instytucji i przedsiębiorstw w regionach przygranicznych, często utrudniającą dobre inicjatywy; podkreśla zatem, że w stosunkach między państwami członkowskimi lub przynajmniej na szczeblu regionów przygranicznych pożądana jest większa komplementarność, lepsza koordynacja i komunikacja, interoperacyjność i wola usuwania barier;
5. uznaje szczególną sytuację pracowników transgranicznych, których najpoważniej dotykają wyzwania stojące przed regionami przygranicznymi, w tym w szczególności uznawanie dyplomów i innych kwalifikacji uzyskanych w wyniku szkoleń z myślą o przekwalifikowaniu, opieka zdrowotna, transport i dostęp do informacji o wolnych miejscach pracy, zabezpieczenie społeczne i systemy podatkowe; w związku z tym wzywa państwa członkowskie, by wzmocniły wysiłki w celu przezwyciężenia tych przeszkód oraz zapewnienia władzom regionalnym i lokalnym w regionach przygranicznych większych uprawnień, funduszy i dostatecznej elastyczności w celu zbliżenia sąsiednich krajowych systemów prawnych i administracyjnych, żeby poprawić jakość życia pracowników transgranicznych; w związku z tym podkreśla znaczenie upowszechniania i wykorzystywania najlepszych praktyk w całej UE; podkreśla, że problemy te są jeszcze bardziej skomplikowane w przypadku pracowników transgranicznych, którzy udają się do pracy w państwach spoza UE lub z nich przybywają;
6. wskazuje na wyzwania związane z działalnością gospodarczą prowadzoną w regionach przygranicznych, w szczególności w odniesieniu do przyjęcia i wdrożenia prawa pracy i prawa handlowego, opodatkowania, zamówień publicznych lub systemów zabezpieczenia społecznego; wzywa państwa członkowskie i regiony, by lepiej dostosowały lub zharmonizowały odpowiednie przepisy w świetle wyzwań, jakie stwarzają obszary przygraniczne, by wspierały komplementarność oraz osiągnęły konwergencję ram regulacyjnych, tak aby umożliwić większą spójność prawną i elastyczność we wdrażaniu przepisów krajowych, a także by usprawniły rozpowszechnianie informacji o kwestiach transgranicznych, np. poprzez tworzenie punktów kompleksowej obsługi, w celu umożliwienia pracownikom i przedsiębiorstwom wypełniania ich zobowiązań, a także korzystania w pełnym zakresie z praw, jak wymaga tego system ustawodawczy państwa członkowskiego, w którym świadczą oni usługi; apeluje o lepsze wykorzystanie istniejących rozwiązań i zapewnienie finansowania dla istniejących struktur współpracy;

Wtorek, 11 września 2018 r.

7. wyraża rozczarowanie faktem, że komunikat Komisji nie zawiera konkretnej oceny małych i średnich przedsiębiorstw ani nie przewiduje dodatkowego wsparcia, którego można by takim przedsiębiorstwom udzielić; uważa, że MŚP stoją w obliczu szczególnych wyzwań, jeśli chodzi o interakcje transgraniczne, które obejmują między innymi kwestie związane z językiem, zdolności administracyjne, różnice kulturowe i rozbieżności prawne; podkreśla, że należy koniecznie sprostac temu wyzwaniu, ponieważ MŚP zatrudniają 67 % pracowników z unijnych pozafinansowych sektorów biznesowych i generują 57 % wartości dodanej⁽¹⁵⁾;

8. zwraca uwagę, że w regionach przygranicznych, w szczególności tych o mniejszej gęstości zaludnienia, usługi transportowe – zwłaszcza usługi transgranicznego transportu publicznego – są wciąż niewystarczająco rozwinięte i skoordynowane, częściowo ze względu na brakujące lub nieużywane połączenia, co utrudnia mobilność transgraniczną i zmniejsza perspektywy rozwoju gospodarczego; podkreśla ponadto, że złożone rozwiązania regulacyjne i administracyjne również szczególnie niekorzystnie wpływają na transgraniczną infrastrukturę transportową; podkreśla aktualny potencjał rozwoju zrównoważonych środków transportu, przede wszystkim bazujących na transporcie publicznym, i w związku z tym oczekuje na wyniki przygotowywanego przez Komisję badania na temat brakujących połączeń kolejowych na wewnętrznych granicach UE; podkreśla, że wszelkie tego rodzaju badania lub przyszłe zalecenia powinny opierać się m.in. na informacjach i doświadczeniach władz lokalnych, regionalnych i krajowych, a także uwzględnić ewentualne propozycje współpracy transgranicznej tam, gdzie taka współpraca już istnieje, aby polepszyć połączenia transgraniczne, oraz apeluje w związku z tym do transgranicznych organów regionalnych o zaproponowanie rozwiązań uzupełniających istniejące luki w sieciach transportu; przypomina, że niektóre istniejące elementy infrastruktury kolejowej przestają być użytkowane ze względu na brak wsparcia; podkreśla korzyści, jakie mogą płynąć z dalszego rozwoju dróg wodnych dla gospodarki lokalnej i regionalnej; domaga się, aby jedna linia instrumentu „Łącząc Europę”, wyposażona w odpowiedni budżet, była przeznaczona na realizację brakujących ogniw infrastruktury zrównoważonego transportu w regionach przygranicznych; podkreśla konieczność rozwiązania kwestii wąskich gardeł w transporcie, które utrudniają działalność gospodarczą, taką jak transport, turystyka i podróże;

9. zauważa, że atrakcyjność obszarów przygranicznych z punktu widzenia życia oraz inwestycji w dużym stopniu zależy od jakości życia, dostępności usług publicznych i komercyjnych dla obywateli i przedsiębiorstw, a także jakości transportu; warunki te można spełnić i utrzymywać jedynie w ścisłej współpracy władz krajowych, regionalnych i lokalnych oraz przedsiębiorstw po obu stronach granicy;

10. ubolewa, że zróżnicowane i złożone procedury uzyskiwania wcześniejszej zgody na korzystanie z usług opieki zdrowotnej oraz stosowane metody dotyczące płatności i zwrotów kosztów, obciążenia administracyjne dla pacjentów korzystających z konsultacji transgranicznych ze specjalistami, niezgodności w zakresie wykorzystywania technologii i wymiany danych pacjentów, a także brak ujednoliconych dostępnych informacji nie tylko ograniczają dostęp do służby zdrowia obywatelom po obu stronach granicy, a tym samym utrudniają pełne korzystanie z opieki zdrowotnej, lecz również utrudniają służbom ratowniczym podejmowanie interwencji transgranicznych;

11. podkreśla rolę, jaką regiony przygraniczne UE mogą odegrać dla środowiska i jego ochrony, ponieważ zanieczyszczenie środowiska i łąk żywiłowe często mają charakter transgraniczny; w związku z tym wspiera realizację transgranicznych projektów dotyczących ochrony środowiska dla zewnętrznych regionów przygranicznych UE, ponieważ regiony te często stają w obliczu wyzwań związanych z ochroną środowiska, wynikających z różnych norm środowiskowych i regulacji prawnych w państwach sąsiadujących z Unią Europejską; wzywa również do lepszej współpracy w zakresie wewnętrznej gospodarki wodnej i do koordynacji tej gospodarki, aby uniknąć katastrof naturalnych, takich jak powódzie;

12. zwraca się do Komisji o pilne zajęcie się problemami spowodowanymi istnieniem barier fizycznych i geograficznych między regionami przygranicznymi;

Zwiększenie współpracy i wzajemnego zaufania

13. uważa, że wzajemne zaufanie, wola polityczna i elastyczne podejście zainteresowanych stron na wielu szczeblach – od lokalnego po krajowy, w tym na szczeblu społeczeństwa obywatelskiego – mają zasadnicze znaczenie dla przezwyciężenia ww. utrudniających się przeszkód; uważa, że wartość polityki spójności dla regionów przygranicznych opiera się na celu, jakim jest tworzenie miejsc pracy i pobudzanie wzrostu gospodarczego, przy czym działania te muszą być inicjowane na szczeblu Unii, państwa członkowskiego oraz na szczeblu regionalnym i lokalnym; wzywa zatem do lepszej koordynacji i dialogu, skuteczniejszej wymiany informacji i dalszej wymiany najlepszych praktyk między organami, zwłaszcza na szczeblu lokalnym i regionalnym; wzywa Komisję i państwa członkowskie, by nasiliły taką współpracę i zapewniły finansowanie struktur współpracy, żeby zapewnić odpowiednią autonomię funkcjonalną i finansową odpowiednich władz lokalnych i regionalnych;

⁽¹⁵⁾ Roczne sprawozdanie dotyczące europejskich MŚP na lata 2016–2017, s. 6.

Wtorek, 11 września 2018 r.

14. podkreśla znaczenie edukacji i kultury, a w szczególności możliwości zwiększenia wysiłków na rzecz promowania wielojęzyczności i dialogu międzykulturowego w regionach przygranicznych; podkreśla potencjał, jaki w tych staraniach mają szkoły i lokalne masmedia, oraz zachęca państwa członkowskie, regiony i gminy położone przy granicach wewnętrznych, by do swoich programów nauczania wprowadzały nauczanie języków krajów sąsiadujących od poziomu przedszkolnego; podkreśla ponadto znaczenie propagowania podejścia wielojęzycznego na wszystkich szczeblach administracyjnych;

15. apeluje do państw członkowskich o ułatwianie i wspieranie wzajemnego uznawania i lepszego rozumienia uzyskanych w sąsiadujących regionach świadectw, dyplomów oraz kwalifikacji szkoleniowych i zawodowych; zachęca w związku z tym do włączenia konkretnych umiejętności do programu nauczania w celu zwiększenia szans na zatrudnienie transgraniczne, w tym do potwierdzania i uznawania umiejętności;

16. zachęca do podejmowania rozmaitych środków służących zwalczaniu wszelkich form dyskryminacji w regionach przygranicznych i przełamywaniu barier w znajdowaniu zatrudnienia i integrowaniu się ze społeczeństwem przez osoby szczególnie narażone; popiera w związku z tym propagowanie i rozwój przedsiębiorstw społecznych w regionach przygranicznych jako źródła nowych miejsc pracy, w szczególności dla grup szczególnie narażonych, takich jak młodzi bezrobotni i osoby niepełnosprawne;

17. z zadowoleniem przyjmuje plan działania na rzecz administracji elektronicznej na lata 2016–2020⁽¹⁶⁾ jako narzędzie służące stworzeniu skutecznej i sprzyjającej włączeniu społecznemu administracji publicznej oraz uznaje szczególną wartość tego planu dla środków upraszczających w regionach przygranicznych; zauważa, że interoperacyjność istniejących systemów administracji elektronicznej jest niezbędna na szczeblu administracji krajowej, regionalnej i lokalnej; jest jednak zaniepokojony niejednorodnym wdrażaniem planu w niektórych państwach członkowskich; wyraża również zaniepokojenie często niewystarczającym stopniem interoperacyjności systemów elektronicznych różnych organów i niskim poziomem usług internetowych dostępnych dla przedsiębiorców zagranicznych, którzy rozpoczynają działalność gospodarczą w innym kraju; w związku z tym wzywa państwa członkowskie, by podjęły środki, w tym zastosowały narzędzia językowe, mające na celu ułatwienie dostępu do ich usług cyfrowych potencjalnym użytkownikom z sąsiednich obszarów, a także wzywa organy z regionów transgranicznych do tworzenia elektronicznych portali poświęconych rozwojowi przedsiębiorczości na szczeblu transgranicznym; wzywa państwa członkowskie oraz władze regionalne i lokalne, by nasiliły działania w zakresie projektów w dziedzinie administracji elektronicznej, które będą pozytywnie wpływały na życie i pracę obywateli mieszkających w regionach przygranicznych;

18. zauważa, że niektóre regiony położone na granicach wewnętrznych i zewnętrznych stoją w obliczu poważnych wyzwań związanych z migracją, które to wyzwania często wykraczają poza możliwości regionów przygranicznych, oraz zachęca do odpowiedniego korzystania z programów Interreg, jak również do wymiany dobrych praktyk między władzami lokalnymi i regionalnymi na obszarach przygranicznych w ramach integracji uchodźców objętych ochroną międzynarodową; podkreśla, że konieczne są wsparcie i koordynacja na szczeblu europejskim, a także że rządy krajowe powinny wspierać władze lokalne i regionalne w podejmowaniu tych wyzwań;

19. wzywa Komisję do przedstawienia spostrzeżeń na temat radzenia sobie z wyzwaniami, które stoją przed regionami położonymi nad wewnętrznymi granicami morskimi i nad granicami zewnętrznymi; wzywa do udzielenia dodatkowego wsparcia dla transgranicznych projektów realizowanych przez regiony położone nad zewnętrznymi granicami UE we współpracy z regionami przygranicznymi krajów sąsiadujących, w szczególności z regionami tych państw trzecich, które są zaangażowane w proces integracji z UE; przypomina w związku z tym, że cechy wszystkich regionów przygranicznych i stojące przed nimi wyzwania są do pewnego stopnia wspólne, a jednocześnie wymagają podejścia zróżnicowanego, dostosowanego do indywidualnych potrzeb; apeluje o zwrócenie szczególnej uwagi na regiony najbardziej oddalone jako regiony położone nad granicami zewnętrznymi Unii oraz o przyznanie im odpowiedniego wsparcia;

20. podkreśla, że w przyszłej polityce spójności należy odpowiednio uwzględnić i udzielić wsparcia regionom UE najbardziej dotkniętym konsekwencjami wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z Unii Europejskiej, zwłaszcza tym, które z powodu brexitu znajdują się na granicach (morskich lub lądowych) UE;

21. wzywa państwa członkowskie, by poprawiły komplementarność usług opieki zdrowotnej w regionach przygranicznych oraz zapewniły rzeczywistą współpracę w dziedzinie transgranicznego świadczenia usług w zakresie ratownictwa, takich jak opieka zdrowotna, policja i straż pożarna, dla zapewnienia poszanowania praw pacjentów zgodnie z dyrektywą w sprawie transgranicznej opieki zdrowotnej, jak również dla zwiększenia dostępności i jakości usług; wzywa państwa członkowskie, regiony i gminy do zawierania dwustronnych lub wielostronnych umów ramowych w sprawie współpracy transgranicznej w dziedzinie opieki zdrowotnej i w związku z tym zwraca uwagę na zorganizowane strefy transgranicznej opieki zdrowotnej (tzw. ZOAST), w których mieszkańcy sześciu obszarów granicznych mogą korzystać z opieki zdrowotnej w wyznaczonych placówkach opieki zdrowotnej po obu stronach granicy bez żadnych barier administracyjnych lub finansowych i które to strefy stały się punktem odniesienia dla współpracy transgranicznej w dziedzinie opieki zdrowotnej w całej Europie.

⁽¹⁶⁾ Komunikat Komisji z dnia 19 kwietnia 2016 r. pt. „Plan działania UE na rzecz administracji elektronicznej na lata 2016–2020 – Przyspieszenie transformacji cyfrowej w administracji” (COM(2016)0179).

Wtorek, 11 września 2018 r.

22. wzywa Komisję do zbadania możliwości zacieśnienia współpracy i usunięcia barier w rozwoju regionalnym na granicach zewnętrznych z sąsiednimi regionami, w szczególności z regionami państw przygotowujących się do przystąpienia do UE;
23. podkreśla znaczenie małych i transgranicznych projektów w zbliżaniu ludzi i tworzeniu w ten sposób nowych możliwości dla rozwoju lokalnego;
24. podkreśla, że ważne jest wyciąganie wniosków z przykładów sukcesu niektórych regionów przygranicznych i dalsze wykorzystywanie potencjału tych sukcesów;
25. podkreśla znaczenie sportu jako narzędzia ułatwiającego integrację społeczności zamieszkujących regiony przygraniczne oraz wzywa państwa członkowskie i Komisję Europejską do przeznaczenia w ramach programów współpracy terytorialnej odpowiednich zasobów finansowych z myślą o finansowaniu lokalnej infrastruktury sportowej;

Wykorzystanie narzędzi UE do zapewnienia lepszej spójności

26. podkreśla bardzo istotną i pozytywną rolę programów z zakresu Europejskiej współpracy terytorialnej (EWT), zwłaszcza programów współpracy transgranicznej, w rozwoju gospodarczym i społecznym oraz w spójności regionów przygranicznych, w tym regionów położonych nad granicami morskimi i zewnętrznymi; z zadowoleniem przyjmuje, że we wniosku dotyczącym wieloletnich ram finansowych na lata 2021–2027 Komisja zachowała Europejską współpracę terytorialną jako ważny cel, który powinien odgrywać wyraźniejszą rolę w polityce spójności po 2020 r.; wzywa do znacznego zwiększenia jej budżetu, zwłaszcza w odniesieniu do komponentu transgranicznego; podkreśla widoczną europejską wartość dodaną EWT i apeluje do Rady o przyjęcie zaproponowanych w związku z tym środków; podkreśla jednocześnie potrzebę uproszczenia programów, zapewnienia większej spójności Europejskiej współpracy terytorialnej z ogólnymi celami UE oraz zagwarantowania elastyczności programów, aby lepiej sprostać wyzwaniom na poziomie lokalnym i regionalnym, jak również zmniejszyć obciążenia administracyjne dla beneficjentów i sprzyjać dalszym inwestycjom w zrównoważone projekty infrastrukturalne za pośrednictwem programów współpracy transgranicznej; wzywa władze w regionach przygranicznych do intensywniejszego korzystania ze wsparcia zapewnianego w ramach tych programów;
27. wzywa Komisję do regularnego przedstawienia Parlamentowi Europejskiemu sprawozdania zawierającego wykaz przeszkód, które zlikwidowano w ramach współpracy transgranicznej; zachęca Komisję, by szerzej wykorzystywała istniejące innowacyjne narzędzia, które przyczyniają się do ciągłej modernizacji i pogłębiania współpracy transgranicznej, takie jak Punkt Koordynacyjny ds. Transgranicznych, wzmocniony system SOLVIT oraz jednolity portal cyfrowy, których celem jest zapewnianie fachowej wiedzy i doradztwa w regionalnych sprawach transgranicznych, a także by nadal rozwijała nowe narzędzia tego rodzaju; wzywa Komisję i państwa członkowskie do zapewnienia, w miarę możliwości, domyślnej cyfryzacji administracji publicznej, aby zapewnić obywatelom i przedsiębiorstwom w regionach przygranicznych kompleksowe cyfrowe usługi publiczne;
28. podkreśla znaczenie zbierania przez Komisję informacji na temat kontaktów transgranicznych na potrzeby lepszego i bardziej świadomego procesu podejmowania decyzji we współpracy z państwami członkowskimi, regionami i gminami, a także podkreśla znaczenie wspierania i finansowania projektów pilotażowych, programów, badań, analiz i badań terytorialnych;
29. wzywa do lepszego wykorzystania potencjału strategii makroregionalnych UE w podejmowaniu wyzwań, jakie stoją przed regionami przygranicznymi;
30. uważa, że polityka spójności powinna w większym stopniu koncentrować się na inwestowaniu w gospodarkę regionów przygranicznych poprzez skuteczne łączenie inwestycji w innowacje, kapitał ludzki, dobre rządy i zdolności instytucjonalne;
31. ubolewa, że potencjał europejskiego ugrupowania współpracy terytorialnej nie jest w pełni wykorzystywany, co może częściowo wynikać z zastrzeżeń władz regionalnych i lokalnych, a częściowo z ich obawy przed przenoszeniem kompetencji oraz z utrzymującego się braku wiedzy o odpowiednich kompetencjach; domaga się, by szybko ustalono wszelkie inne możliwe przyczyny takiego stanu rzeczy i szybko im zaradzono; wzywa Komisję, by zaproponowała środki mające na celu usunięcie przeszkód utrudniających skuteczne stosowanie tego instrumentu; przypomina, że podstawową rolę Komisji w ramach programów Europejskiej współpracy terytorialnej powinno być ułatwianie współpracy państw członkowskich;

Wtorek, 11 września 2018 r.

32. wzywa do przeanalizowania doświadczeń licznych euroregionów, które istnieją i działają na obszarach położonych nad wewnętrznymi i zewnętrznymi granicami UE, aby zwiększyć szanse na rozwój gospodarczy i społeczny oraz podnieść jakość życia obywateli mieszkających w regionach przygranicznych; wzywa do oceny prac euroregionów w dziedzinie współpracy regionalnej, a także ich stosunku do inicjatyw i działań unijnych regionów przygranicznych, aby skoordynować i zoptymalizować wyniki ich pracy w tej dziedzinie;

33. podkreśla, że ocena oddziaływania terytorialnego przyczynia się do lepszego zrozumienia przestrzennego wpływu strategii politycznych; wzywa Komisję, by rozważyła nadanie ocenie oddziaływania terytorialnego większej roli w procesie proponowania inicjatyw ustawodawczych UE;

34. jest głęboko przekonany, że europejska konwencja transgraniczna (ECBC), dzięki której w przypadku infrastruktury transgranicznej lub usługi transgranicznej (np. szpitala lub linii tramwajowej) możliwe będzie stosowanie krajowych ram normatywnych lub norm tylko jednego z dwóch lub kilku krajów, może dodatkowo zmniejszyć przeszkody we współpracy transgranicznej; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje opublikowany niedawno wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie mechanizmu eliminowania barier prawnych i administracyjnych w kontekście transgranicznym (COM(2018)0373);

35. oczekuje na przyszły wniosek Komisji dotyczący rozporządzenia w sprawie narzędzia służącego zarządzaniu współpracą transgraniczną, aby ocenić jego przydatność dla danych regionów;

o

o o

36. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Komisji, Radzie, parlamentom narodowym i regionalnym państw członkowskich, KR oraz EKES.

Wtorek, 11 września 2018 r.

P8_TA(2018)0331

Środki na rzecz zapobiegania mobbingowi i molestowaniu seksualnemu w pracy, przestrzeni publicznej i życiu politycznym w UE, a także zwalczania tych zjawisk

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 11 września 2018 r. w sprawie środków na rzecz zapobiegania mobbingowi i molestowaniu seksualnemu w pracy, przestrzeni publicznej i życiu politycznym w UE, a także zwalczania tych zjawisk (2018/2055(INI))

(2019/C 433/06)

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 2 i 3 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE) oraz art. 8, 10, 19 i 157 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),
- uwzględniając Kartę praw podstawowych Unii Europejskiej, która weszła w życie wraz z przyjęciem traktatu lizbońskiego w grudniu 2009 r. ⁽¹⁾, a w szczególności jej art. 1, 20, 21, 23 i 31,
- uwzględniając sprawozdanie Agencji Praw Podstawowych Unii Europejskiej (FRA) z 2014 r. zatytułowane „Violence against women: an EU-wide survey” [Przemoc wobec kobiet: badanie na poziomie UE] ⁽²⁾,
- uwzględniając dyrektywę 2006/54/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie wprowadzenia w życie zasady równości szans oraz równego traktowania kobiet i mężczyzn w dziedzinie zatrudnienia i pracy ⁽³⁾,
- uwzględniając dyrektywę Rady 2004/113/WE z dnia 13 grudnia 2004 r. wprowadzającą w życie zasadę równego traktowania mężczyzn i kobiet w zakresie dostępu do towarów i usług oraz dostarczania towarów i usług, która definiuje i potępia nękanie i molestowanie seksualne ⁽⁴⁾,
- uwzględniając wskaźnik równouprawnienia płci opracowany przez Europejski Instytut ds. Równości Kobiet i Mężczyzn (EIGE),
- uwzględniając publikację EIGE z czerwca 2017 r. pt. „Cyberprzemoc wobec kobiet i dziewcząt”,
- uwzględniając deklarację trzech prezydencji UE z dnia 19 lipca 2017 r. w sprawie równości kobiet i mężczyzn, wydaną przez Estonię, Bułgarię i Austrię,
- uwzględniając instrumenty prawne ONZ w dziedzinie praw człowieka, zwłaszcza te dotyczące praw kobiet, takie jak Karta Narodów Zjednoczonych, Powszechna deklaracja praw człowieka, Międzynarodowy pakt praw obywatelskich i politycznych, Międzynarodowy pakt praw gospodarczych, społecznych i kulturalnych, Konwencja w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet (CEDAW) i Protokół do tej konwencji oraz Konwencja w sprawie zakazu stosowania tortur oraz innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania,
- uwzględniając inne instrumenty ONZ w sprawie molestowania seksualnego i przemocy wobec kobiet, takie jak deklaracja wiedeńska i program działania z dnia 25 czerwca 1993 r. przyjęte przez Światową Konferencję Praw Człowieka, deklaracja Zgromadzenia Ogólnego ONZ w sprawie eliminacji przemocy wobec kobiet z dnia 20 grudnia 1993 r., rezolucja z dnia 21 lipca 1997 r. w sprawie przeciwdziałania przestępczości i środków prawa karnego mających na celu likwidację przemocy wobec kobiet, sprawozdania specjalne sprawozdawców ONZ w sprawie przemocy wobec kobiet oraz zalecenie ogólne nr 19 przyjęte przez Komitet ds. Likwidacji Dyskryminacji Kobiet,
- uwzględniając deklarację pekińską i pekińską platformę działania, przyjęte podczas czwartej Światowej Konferencji w sprawie Kobiet w dniu 15 września 1995 r., oraz późniejsze dokumenty końcowe przyjęte na posiedzeniach specjalnych Organizacji Narodów Zjednoczonych Pekin +5 (2000 r.), Pekin +10 (2005 r.), Pekin +15 (2010 r.) oraz Pekin +20 (2015 r.),

⁽¹⁾ Dz.U. C 326 z 26.10.2012, s. 391.

⁽²⁾ <http://fra.europa.eu/en/publication/2014/violence-against-women-eu-wide-survey-main-results-report>

⁽³⁾ Dz.U. L 204 z 26.7.2006, s. 23.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 373 z 21.12.2004, s. 37.

Wtorek, 11 września 2018 r.

- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/29/UE z dnia 25 października 2012 r. ustanawiającą normy minimalne w zakresie praw, wsparcia i ochrony ofiar przestępstw oraz zastępującą decyzję ramową Rady 2001/220/WSiSW⁽⁵⁾ („dyrektywa w sprawie praw ofiar”),
- uwzględniając wniosek Komisji z dnia 14 listopada 2012 r. dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie poprawy równowagi płci wśród dyrektorów niewykonawczych spółek, których akcje są notowane na giełdzie, i odnośnych środków (dyrektywa w sprawie kobiet w zarządach) (COM(2012)0614),
- uwzględniając porozumienie ramowe dotyczące nękania i przemocy w miejscu pracy zawarte między ETUC/CES, BusinessEurope, UEAPME oraz CEEP w dniu 26 kwietnia 2007 r.,
- uwzględniając sprawozdanie europejskiej sieci krajowych organów ds. równości (EQUINET) zatytułowane „The Persistence of Discrimination, Harassment and Inequality for Women. The Work of Equality Bodies informing a new European Commission Strategy for Gender Equality” [Utrzymywanie się zjawiska dyskryminacji, molestowania i nierówności w stosunku do kobiet. Prace organów ds. równości wykorzystane w nowej strategii Komisji Europejskiej na rzecz równouprawnienia płci], opublikowane w 2015 r.,
- uwzględniając sprawozdanie EQUINET pt. „Harassment on the Basis of Gender and Sexual Harassment: Supporting the Work of Equality Bodies” [Molestowanie ze względu na płeć i molestowanie seksualne: wsparcie prac organów ds. równości], opublikowane w 2014 r.,
- uwzględniając konwencję stambulską o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej, w szczególności jej art. 2 i 40⁽⁶⁾, i rezolucję Parlamentu z dnia 12 września 2017 r. w sprawie wniosku dotyczącego decyzji Rady w sprawie zawarcia, w imieniu Unii Europejskiej, Konwencji Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej⁽⁷⁾,
- uwzględniając swoje rezolucje z dnia 20 września 2001 r. w sprawie nękania w miejscu pracy⁽⁸⁾, z dnia 26 listopada 2009 r. w sprawie eliminacji przemocy wobec kobiet⁽⁹⁾, z dnia 5 kwietnia 2011 r. w sprawie priorytetów oraz zarysu ram nowej polityki UE w dziedzinie walki z przemocą wobec kobiet⁽¹⁰⁾, z dnia 15 grudnia 2011 r. w sprawie śródkresowej analizy europejskiej strategii na lata 2007–2012 na rzecz zdrowia i bezpieczeństwa w pracy⁽¹¹⁾, z dnia 25 lutego 2014 r. zawierającą zalecenia dla Komisji w sprawie zwalczania przemocy wobec kobiet⁽¹²⁾ oraz ocenę europejskiej wartości dodanej z listopada 2013 r., z dnia 24 listopada 2016 r. w sprawie przystąpienia UE do Konwencji Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej (konwencji stambulskiej)⁽¹³⁾,
- uwzględniając rezolucję z dnia 14 marca 2017 r. w sprawie równości kobiet i mężczyzn w Unii Europejskiej w latach 2014–2015⁽¹⁴⁾, z dnia 10 marca 2015 r. w sprawie postępów w dążeniu do równości kobiet i mężczyzn w Unii Europejskiej – 2013 r.⁽¹⁵⁾ oraz z dnia 24 października 2017 r. w sprawie uzasadnionych środków ochrony sygnalistów działających w interesie publicznym podczas ujawniania poufnych informacji posiadanych przez przedsiębiorstwa i organy publiczne⁽¹⁶⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 26 października 2017 r. w sprawie przeciwdziałania molestowaniu i wykorzystywaniu seksualnemu w UE⁽¹⁷⁾,
- uwzględniając sprawozdanie Europejskiej Konfederacji Związków Zawodowych pt. „Safe at home, safe at work – Trade union strategies to prevent, manage and eliminate work-place harassment and violence against women” [Bezpieczna w domu, bezpieczna w pracy – Strategie związków zawodowych mające na celu przeciwdziałanie molestowaniu i przemocy wobec kobiet w miejscu pracy, a także zarządzanie tym zjawiskiem i eliminowanie go],
- uwzględniając sprawozdanie z posiedzenia ekspertów ds. przemocy wobec kobiet i mężczyzn w środowisku pracy, zorganizowanego przez Międzynarodową Organizację Pracy w dniach 3–6 października 2016 r.,

⁽⁵⁾ Dz.U. L 315 z 14.11.2012, s. 57.

⁽⁶⁾ <https://rm.coe.int/168008482e>

⁽⁷⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0329.

⁽⁸⁾ Dz.U. C 77 E z 28.3.2002, s. 138.

⁽⁹⁾ Dz.U. C 285 E z 21.10.2010, s. 53.

⁽¹⁰⁾ Dz.U. C 296 E z 2.10.2012, s. 26.

⁽¹¹⁾ Dz.U. C 168 E z 14.6.2013, s. 102.

⁽¹²⁾ Dz.U. C 285 z 29.8.2017, s. 2.

⁽¹³⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0451.

⁽¹⁴⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0073.

⁽¹⁵⁾ Dz.U. C 316 z 30.8.2016, s. 2.

⁽¹⁶⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0402.

⁽¹⁷⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0417.

Wtorek, 11 września 2018 r.

- uwzględniając badanie Unii Międzyparlamentarnej pt. „Sexism, harassment and violence against women parliamentarians” [Sekszizm, przemoc i molestowanie posłanek], opublikowane w 2016 r. ⁽¹⁸⁾,
 - uwzględniając badanie pt. „Bullying and sexual harassment at the workplace, in public spaces, and in political life in the EU” [Nękanie i molestowanie seksualne w miejscu pracy, przestrzeni publicznej i życiu politycznym w UE], opublikowane w marcu 2018 r. przez Dyрекcję Generalną PE ds. Polityki Wewnętrznej Unii Europejskiej ⁽¹⁹⁾,
 - uwzględniając art. 52 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Praw Kobiet i Równouprawnienia (A8-0265/2018),
- A. mając na uwadze, że równość kobiet i mężczyzn jest podstawową wartością UE uznaną w Traktatach oraz w Karcie praw podstawowych; mając na uwadze, że przemoc uwarunkowana płcią wynika z nierównowagi w relacji sił i obowiązków między mężczyznami i kobietami i wiąże się z patriachatem oraz utrzymującą się dyskryminacją ze względu na płeć;
 - B. mając na uwadze, że osoby starsze, zwłaszcza samotne kobiety w podeszłym wieku, stanowią szczególnie bezbronną grupę społeczną w obliczu molestowania fizycznego i psychicznego oraz nękania;
 - C. mając na uwadze, że w dyrektywie 2002/73/WE zdefiniowano molestowanie seksualne jako „sytuację, w której ma miejsce jakakolwiek forma niepożądanego zachowania werbalnego, niewerbalnego lub fizycznego o charakterze seksualnym, którego celem lub skutkiem jest naruszenie godności osoby, w szczególności przy stwarzaniu atmosfery zastraszenia, wrogości, poniżenia, upokorzenia lub obrazy”;
 - D. mając na uwadze, że definicja ta powinna zostać przerwiedzowana w związku z rozwojem społecznym i technologicznym oraz ewolucją i zmianą postaw, jaka dokonała się na przestrzeni lat;
 - E. mając na uwadze, że zwalczanie zjawiska, jakim jest nękanie z powodu ciąży i macierzyństwa, jest niezbędne w celu osiągnięcia przez kobiety faktycznej równowagi między życiem zawodowym a prywatnym;
 - F. mając na uwadze, że molestowanie seksualne jest formą przemocy, a także najskrajniejszym, lecz powszechnie występującym przejawem dyskryminacji ze względu na płeć; mając na uwadze, że kobiety stanowią blisko 90 % ofiar molestowania seksualnego, a mężczyźni około 10 %; mając na uwadze, że ogólnounijne badanie Agencji Praw Podstawowych Unii Europejskiej z 2014 r. pt. „Violence against women” [Przemoc wobec kobiet] dowodzi, iż jedna kobieta na trzy doświadczyła przemocy fizycznej lub seksualnej w dorosłym życiu; mając na uwadze, że 55 % kobiet w UE było molestowanych seksualnie; mając na uwadze, że 32 % ofiar w UE doniosło, że sprawcą był ich przełożony, współpracownik lub klient; mając na uwadze, że 75 % kobiet pracujących w zawodach wymagających specjalnych kwalifikacji lub zajmujących wyższe stanowiska kierownicze było molestowanych seksualnie; mając na uwadze, że 61 % kobiet zatrudnionych w sektorze usług było molestowanych seksualnie; mając na uwadze, że w każdej chwili ogółem 5–10 % europejskich pracowników jest nękanych w miejscu pracy;
 - G. mając na uwadze, że zarówno nękanie psychiczne, jak i molestowanie seksualne w środowisku pracy są zabronione na szczeblu UE, w tym w odniesieniu do dostępu do zatrudnienia, szkolenia zawodowego i awansu, oraz wchodzą w zakres kwestii związanych ze zdrowiem i bezpieczeństwem;
 - H. mając na uwadze, że obowiązkiem instytucji i agencji UE jest ciągłe doskonalenie istniejących mechanizmów przez wprowadzanie najskuteczniejszych przepisów w celu podnoszenia świadomości na temat definicji molestowania seksualnego oraz ochrony pracowników;
 - I. mając na uwadze, że przypadki molestowania seksualnego nader często nie są zgłaszane ze względu na niski poziom świadomości społecznej na temat tego problemu, strach i wstyd wiążący się z jego podejmowaniem z innymi, obawę o utratę pracy, trudności w zdobyciu dowodów, niewystarczające kanały zgłaszania i monitorowania przypadków molestowania oraz ochrony ofiar, a także ze względu na banalizację przemocy;

⁽¹⁸⁾ <https://www.ipu.org/resources/publications/reports/2016-10/sexism-harassment-and-violence-against-women-parliamentarians>

⁽¹⁹⁾ Badanie pt. „Bullying and sexual harassment at the workplace, in public spaces, and in political life in the EU”, Parlament Europejski, Dyrekcja Generalna ds. Polityki Wewnętrznej Unii Europejskiej, Departament Tematyczny ds. Praw Obywatelskich i Spraw Konstytucyjnych, marzec 2018 r.

Wtorek, 11 września 2018 r.

- J. mając na uwadze, że bardzo często zgłoszenie molestowania seksualnego w miejscu pracy może skutkować zwolnieniem lub izolacją ofiary w miejscu pracy; mając na uwadze, że czynny niedozwolone mniejszej wagi, które pozostawia się bez reakcji, motywują do popełniania poważniejszych przestępstw;
- K. mając na uwadze, że nękanie i molestowanie seksualne nadal są przyczyną poważnych problemów w różnych kontekstach społecznych, w tym w miejscu pracy, w przestrzeni publicznej, przestrzeni wirtualnej, takiej jak internet, oraz w życiu politycznym, oraz że coraz częściej dochodzi do nękania z użyciem nowych technologii, np. stron internetowych lub sieci społecznościowych, gdzie osoby dopuszczające się tego przestępstwa czują się bezkarne pod osłoną anonimowości;
- L. mając na uwadze, że w kontekście powstających nowych form organizacji pracy i życia społecznego i zacierającej się granicy między życiem prywatnym, zawodowym i społecznym, może dochodzić do intensyfikacji negatywnych zachowań wymierzonych w jednostki lub grupy społeczne; mając na uwadze, że nękanie w miejscu pracy bardzo często przybierać może różne formy i dochodzi do niego w ramach różnych relacji: hierarchicznych (w relacjach między przełożonymi i podwładnymi) lub partnerskich (w relacjach między współpracownikami tego samego szczebla);
- M. mając na uwadze, że molestowanie seksualne i nękanie psychiczne są zjawiskiem, które dotyczy ofiar i sprawców niezależnie od wieku, wykształcenia i zaplecza kulturowego, poziomu dochodów czy statusu społecznego, oraz że wywołuje skutki fizyczne, seksualne, emocjonalne i psychologiczne u ofiar; mając na uwadze, że stereotypy dotyczące płci i seksizm, w tym seksistowska mowa nienawiści zarówno w internecie, jak i poza nim, stanowią podstawowe przyczyny wielu form przemocy wobec kobiet i dyskryminacji kobiet i są przeszkodą we wzmacnianiu pozycji kobiet;
- N. mając na uwadze, że w dyrektywie o prawach ofiar przemocy na tle płciowym jest rozumiana jako pogwałcenie podstawowych wolności ofiary i obejmuje przemoc seksualną (w tym gwałt, napaść na tle seksualnym i molestowanie seksualne); mając na uwadze, że kobiety będące ofiarami przemocy na tle płciowym oraz ich dzieci często wymagają szczególnego wsparcia i szczególnej ochrony ze względu na występujące w przypadku takiej przemocy wysokie ryzyko ponownej wiktymizacji, zastraszania i odwetu;
- O. mając na uwadze, że problem przemocy w środowisku pracy często podejmuje się fragmentarycznie, skupiając się na bardziej widocznych formach przemocy, jak przemoc fizyczna; mając na uwadze tymczasem, że molestowanie seksualne i nękanie psychiczne mogą mieć nawet jeszcze bardziej destrukcyjny wpływ na dotknięte nimi osoby;
- P. mając na uwadze, że przejawy seksizmu i wynikające z nich przypadki molestowania seksualnego, jakich mogą doświadczać kobiety w miejscu pracy, są czynnikiem przyczyniającym się do opuszczania przez nie rynku pracy, co ma niekorzystny wpływ na niezależność finansową kobiet i na dochód rodziny;
- Q. mając na uwadze, że kobiety będące ofiarami molestowania i przemocy na obszarach wiejskich i oddalonych w UE zwykle mają utrudniony dostęp do pełnego wsparcia i ochrony przed sprawcami;
- R. mając na uwadze, że skutki zarówno molestowania fizycznego, jak i werbalnego, w tym molestowania w internecie, są szkodliwe nie tylko w perspektywie krótkoterminowej, ale również długoterminowej i mogą obejmować, między innymi, stres, ciężką depresję, a nawet prowadzić do samobójstwa ofiary, na co wskazuje wzrost liczby rejestrowanych tego typu przypadków; mając na uwadze, że oprócz negatywnych skutków zdrowotnych nękanie i molestowanie seksualne w miejscu pracy ma również negatywne konsekwencje dla kariery zawodowej danej osoby, dla organizacji oraz dla społeczeństwa; konsekwencje te obejmują zwiększenie absencji, ograniczenie wydajności i obniżenie jakości usług oraz utratę kapitału ludzkiego;
- S. mając na uwadze, że prawo UE zobowiązuje państwa członkowskie oraz instytucje i agencje UE do ustanowienia organu ds. równości, który udziela niezależnej pomocy ofiarom molestowania, prowadzi niezależne badania, gromadzi stosowne, zdezagregowane, porównywalne dane, prowadzi badania dotyczące definicji i klasyfikacji czynów, publikuje niezależne sprawozdania i wydaje zalecenia w sprawach dotyczących zatrudnienia i kształcenia zawodowego, dostępności oraz dostarczania towarów i usług, a także zalecenia dla osób prowadzących działalność na własny rachunek;
- T. mając na uwadze, że kobiety w UE nie są w równym stopniu chronione przed przemocą uwarunkowaną płcią, molestowaniem seksualnym i nękaniami psychicznymi ze względu na rozbieżną politykę i przepisy prawne w państwach członkowskich; mając na uwadze, że systemy sądownicze nie zawsze zapewniają kobietom wystarczające wsparcie; mając na uwadze, że sprawcy przemocy ze względu na płeć są często wcześniej znani ofierze, a ofiara jest niejednokrotnie uzależniona od sprawcy, co zwiększa jej strach przed zgłoszeniem doświadczanej przemocy;

Wtorek, 11 września 2018 r.

- U. mając na uwadze, że wszystkie państwa członkowskie podpisały konwencję stambulską, ale nie wszystkie ją ratyfikowały, a to opóźnienie utrudnia pełne stosowanie konwencji;
- V. mając na uwadze, że seksizm w odniesieniu do posłanek oraz molestowanie seksualne i nękanie psychiczne posłanek są realnym i powszechnie występującym zjawiskiem; mając na uwadze, że sprawcami nękania i molestowania są nie tylko oponenci polityczni, ale mogą być nimi również członkowie tej samej partii, a także przywódcy religijni, przedstawiciele organów lokalnych, a nawet członkowie rodziny;
- W. mając na uwadze, że na politykach jako wybranych przedstawicielach obywateli spoczywa podstawowy obowiązek stanowienia pozytywnego wzorca dla innych, jeśli chodzi o zapobieganie molestowaniu seksualnemu i zwalczanie go w społeczeństwie;
- X. mając na uwadze, że legitymacja kobiet obecnych w sferze politycznej jest niekiedy w dalszym ciągu podważana, a kobiety cierpią z powodu stereotypów, które zniechęcają je do angażowania się w politykę, co widać wyraźnie wszędzie tam, gdzie kobiety są niedoreprezentowane w polityce;
- Y. mając na uwadze, że nie wszystkie parlamenty krajowe, regionalne i lokalne posiadają specjalne struktury i przepisy wewnętrzne, które ustanawiałyby stosowne kanały zapewniające możliwość bezpiecznego i poufnego składania skarg związanych z molestowaniem oraz ich rozpatrywania; mając na uwadze, że szkolenie z problematyki molestowania seksualnego i nękania psychicznego powinno być obowiązkowe dla wszystkich pracowników i członków parlamentów, w tym Parlamentu Europejskiego;
- Z. mając na uwadze, że przemoc domowa jest problemem dotyczącym również środowiska pracy, ponieważ może mieć wpływ na to, na ile ofiara angażuje się w wykonywaną pracę, jakie osiąga wyniki oraz czy wykonuje pracę bezpiecznie;
- AA. mając na uwadze, że do molestowania seksualnego i nękania psychicznego dochodzi nie tylko w miejscu pracy, ale również w przestrzeni publicznej, w tym w strukturach kształcenia formalnego i nieformalnego, w placówkach opieki zdrowotnej i w obiektach rekreacyjnych, na ulicy i w środkach transportu publicznego;
- AB. mając na uwadze, że cyberstalking i molestowanie w internecie wiążą się z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnych do uporczywego nękania, molestowania i kontrolowania innych osób lub manipulowania nimi; mając na uwadze, że molestowanie w internecie jest problemem dotyczącym zwłaszcza młode kobiety, ponieważ w większym stopniu korzystają one z internetu; mając na uwadze, że 20 % młodych kobiet (w wieku od 18 do 29 lat) w UE-28 doświadczyło molestowania w internecie;
- AC. mając na uwadze, że według ustaleń zawartych w sprawozdaniu z 2016 r. ponad połowa kobiet objętych badaniem na terenie Zjednoczonego Królestwa doświadczyła jakiejś formy molestowania seksualnego w miejscu pracy, lecz cztery na pięć z nich nie zgłosiły pracodawcy, że były molestowane ⁽²⁰⁾;
- AD. mając na uwadze, że nowe technologie mogą również stanowić pomoc w analizowaniu i rozumieniu zjawisk przemocy oraz zapobieganiu im;
- AE. mając na uwadze, że zwłaszcza młode kobiety padają ofiarą nękania lub molestowania seksualnego z użyciem nowych technologii, np. stron internetowych i sieci społecznościowych, a w niektórych przypadkach proceder ten jest organizowany za pośrednictwem niejawnych forów lub grup w mediach społecznościowych; mając na uwadze, że czyny te obejmują zagrożenie zgwałceniem, zagrożenie śmiercią, podejmowanie prób hakowania, upublicznianie prywatnych informacji i zdjęć; mając na uwadze, że według szacunków w związku z powszechnym korzystaniem z mediów internetowych i społecznościowych jedna na dziesięć dziewcząt doświadczyła już jakiejś formy cyberprzemocy, w tym cyberstalkingu i molestowania, przed ukończeniem 15 lat; mając na uwadze, że kobiety, które odgrywają rolę publiczną, jak między innymi dziennikarki i w szczególności osoby LGBTI i kobiety niepełnosprawne, są głównym celem cyberprzemocy i nękania w internecie, oraz mając na uwadze, że w związku z tym niektóre z nich były zmuszone do opuszczenia sieci społecznościowych, gdyż boją się o własne życie i zdrowie, są zestresowane, mają problemy z koncentracją, odczuwają lęk przed powrotem do domu i martwią się o najbliższych;
- AF. mając na uwadze, że zapobieganie molestowaniu w środowisku pracy można osiągnąć wyłącznie wtedy, gdy zarówno spółki prywatne, jak i publiczne stworzą kulturę, w której kobiety są traktowane na równi z mężczyznami, a pracownicy odnoszą się do siebie z szacunkiem;

⁽²⁰⁾ <https://www.tuc.org.uk/sites/default/files/SexualHarassmentreport2016.pdf>

Wtorek, 11 września 2018 r.

AG. mając na uwadze, że według badań molestowanie jest rozpowszechnionym zjawiskiem w miejscach pracy, w których większość stanowisk kierowniczych zajmują mężczyźni, a kobiety mają słabą pozycję, w tym w sektorach działalności rozrywkowej i mediów, ale występuje także w przedsiębiorstwach prowadzących działalność technologiczną i prawniczą, w sektorze sprzedaży oraz w wielu innych sektorach, jeżeli zdominowane przez mężczyzn zespoły kierownicze tolerują traktowanie pracowników w sposób naznaczony kontekstem seksualnym; mając na uwadze, że w przedsiębiorstwach, w których większa liczba kobiet zajmuje stanowiska kierownicze, rzadziej zdarzają się przypadki molestowania seksualnego;

Zalecenia ogólne

1. stanowczo potępia wszelkie formy przemocy wobec kobiet, o których mowa w Konwencji w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet (CEDAW) i konwencji stambulskiej;
2. podkreśla, że molestowanie seksualne stanowi naruszenie praw człowieka powiązane z mającymi patriarchalny charakter strukturami władzy, które wymagają pilnego przekształcenia;
3. podkreśla, że w dążeniach do położenia kresu wszelkim formom molestowania i przemocy seksualnej centralną rolę odgrywają mężczyźni; wzywa Komisję i państwa członkowskie do aktywnego włączania mężczyzn w kampanie szerzenia wiedzy oraz kampanie prewencyjne i edukacyjne w dziedzinie równouprawnienia płci; podkreśla, że kampanie prewencyjne muszą być ukierunkowane również na czyny niedozwolone mniejszej wagi;
4. podkreśla, że środki i kampanie uświadamiające na rzecz zapobiegania przemocy wobec dziewcząt i kobiet muszą obejmować także chłopców i należy je organizować na początkowych etapach edukacji;
5. apeluje do Komisji i państw członkowskich, by monitorowały prawidłowość wdrażania dyrektyw UE zakazujących molestowania seksualnego;
6. wzywa państwa członkowskie do opracowania wszechstronnych krajowych planów działania i przepisów w zakresie przemocy wobec kobiet oraz do zwrócenia przy tym uwagi na zapewnienie odpowiednich zasobów, w tym m.in. szkoleń dla personelu oraz odpowiednich środków finansowych na potrzeby organów ds. równości;
7. apeluje do Komisji, by zebrała przykłady najlepszych praktyk w zwalczaniu molestowania seksualnego i nękania psychicznego oraz nękania z powodu ciąży i macierzyństwa w miejscu pracy i w innych obszarach życia, a także, by szeroko rozpowszechniała wyniki tej oceny;
8. wzywa Komisję i państwa członkowskie do zapewnienia właściwych i odpowiednich mechanizmów finansowania programów i działań mających na celu zwalczanie molestowania seksualnego i nękania psychicznego kobiet na wszystkich poziomach, przy czym należy zwrócić szczególną uwagę na wykorzystywanie nowych technologii oraz na narzędzia dostępne dzięki innowacji, np. przez większe inwestycje w badania naukowe i innowacje mające na celu zwalczanie tego zjawiska;
9. apeluje do europejskiej rzecznik praw obywatelskich o zgromadzenie danych dotyczących różnych przepisów ochronnych obowiązujących w instytucjach i agencjach UE oraz o wydanie wiążących konkluzji w celu harmonizacji tych przepisów z najlepszymi standardami;
10. wyraża ubolewanie, że niektóre państwa członkowskie nie ratyfikowały jeszcze konwencji stambulskiej i wzywa je do niezwłocznego ratyfikowania i pełnego wdrożenia tej konwencji; ponadto apeluje do państw członkowskich, które ratyfikowały już konwencję stambulską, o jej pełne wdrożenie;
11. wzywa Komisję i państwa członkowskie do uzyskania jasnego obrazu problemu molestowania seksualnego w całej UE dzięki lepszym i silniej podbudowanym naukowo badaniom obejmującym m.in. takie nowe wyzwania, jak cyberprzemoc;
12. z zadowoleniem przyjmuje nową i szeroko zakrojoną debatę publiczną, która toczy się również w mediach społecznościowych i przyczynia się do ponownego skupienia uwagi na kwestii granic w odniesieniu do molestowania seksualnego i akceptowalnych zachowań; w szczególności przyjmuje z zadowoleniem takie inicjatywy jak ruch #MeToo i zdecydowanie popiera wszystkie kobiety i dziewczęta, które biorą udział w tej kampanii, w tym te, które zdemaskowały sprawców, od których doświadczyły przemocy;

Wtorek, 11 września 2018 r.

13. apeluje do Komisji, by przedłożyła wniosek mający na celu zwalczanie mobbingu i molestowania seksualnego w miejscu pracy, w przestrzeni publicznej i w życiu politycznym, oraz by ujęła w nim aktualną i wyczerpującą definicję molestowania (o charakterze seksualnym bądź innym) oraz mobbingu;
14. podkreślają konieczność zwalczania działań polegających na uporczywym i długotrwałym nękaniu lub zastraszaniu pracownika, które powodują lub mają na celu poniżenie pracownika, izolowanie go lub wyeliminowanie z zespołu współpracowników;
15. apeluje do Komisji i państw członkowskich, by we współpracy z Eurostatem i EIGE usprawniały, promowały i zapewniały systematyczne gromadzenie stosownych, zdezagregowanych pod względem płci i wieku, porównywalnych danych dotyczących przypadków molestowania seksualnego, dyskryminacji ze względu na płeć i nękania psychicznego, w tym w internecie, na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym; zachęca organizacje pracownicze, związki zawodowe i pracodawców do aktywnego udziału w procesie gromadzenia danych poprzez dzielenie się wiedzą z zakresu poszczególnych sektorów i zawodów;
16. zwraca uwagę, że aby uzyskać porównywalne dane liczbowe dotyczące powszechności molestowania seksualnego i nękania w państwach członkowskich, należy nadać podstawowe znaczenie podnoszeniu świadomości i uznawaniu tych problemów, podejmując w skoordynowany sposób wysiłki na rzecz upowszechniania informacji i zapewniania szkoleń;
17. ponawia apel do Komisji o przedstawienie wniosku dotyczącego dyrektywy w sprawie zwalczania wszelkich form przemocy wobec kobiet i dziewcząt oraz przemocy uwarunkowanej płcią, który to wniosek powinien obejmować wspólne definicje różnych rodzajów przemocy wobec kobiet, w tym uaktualnioną i kompleksową definicję molestowania (o charakterze seksualnym bądź innym) i mobbingu, oraz wspólne normy prawne odnośnie do uznawania przemocy wobec kobiet za przestępstwo; apeluje do Komisji o przedstawienie kompleksowej strategii UE na rzecz przeciwdziałania wszelkim formom przemocy ze względu na płeć, w tym molestowaniu i wykorzystywaniu seksualnemu kobiet i dziewcząt, opartej na relacjach i bezpośrednich doświadczeniach kobiet;
18. wzywa państwa członkowskie do przeznaczania odpowiednich środków publicznych w celu zapewnienia, aby funkcjonariusze organów ścigania, sędziowie i wszyscy urzędnicy służby cywilnej zajmujący się przypadkami nękania i molestowania seksualnego byli odpowiednio przeszkoleni, by rozumieć zjawisko przemocy i molestowania w miejscu pracy i w innych sytuacjach;
19. apeluje do państw członkowskich o zagwarantowanie wysokiej jakości, łatwej dostępności i odpowiedniego finansowania specjalistycznych usług dla ofiar przemocy na tle płciowym oraz molestowania seksualnego i nękania psychologicznego, a także o uznanie, że te przejawy przemocy wobec kobiet są ze sobą powiązane i należy się nimi zająć w oparciu o podejście całościowe, przy czym należy uwzględnić aspekty społeczno-kulturowe, z których wynika to zjawisko, i jednocześnie zapewnić wyspecjalizowanym służbom dostęp do narzędzi technologicznych służących zapobieganiu temu zjawisku i radzeniu sobie z nim;
20. wymaga od państw członkowskich oraz rządów lokalnych i regionalnych zapewnienia odpowiednich planów i zasobów, aby zagwarantować wyeliminowanie przeszkód utrudniających lub uniemożliwiających ofiarom przemocy i molestowania na obszarach wiejskich dostęp do wsparcia i ochrony;
21. wzywa Komisję do rozwiązywania problemu pojawiających się form przemocy uwarunkowanej płcią, takich jak nękanie w internecie, przez rozszerzenie definicji nielegalnego nawoływania do nienawiści ujętej w prawie UE w decyzji ramowej w sprawie zwalczania pewnych form i przejawów rasizmu i ksenofobii za pomocą środków prawnokarnych, tak aby uwzględnić w niej mizoginię i zapewnić ujęcie tych przestępstw w Kodeksie postępowania w zakresie zwalczania nielegalnego nawoływania do nienawiści w internecie; wzywa do opracowania programów edukacyjnych z myślą o zachęcaniu kobiet do doskonalenia umiejętności w dziedzinie nowych technologii, by przygotować je lepiej do mierzenia się z wszelkimi formami molestowania seksualnego i nękania w cyberprzestrzeni oraz zachęca wyspecjalizowane służby do współdziałania na rzecz stworzenia systemów danych i zasobów w celu umożliwienia monitorowania i analizowania problemu przemocy ze względu na płeć bez naruszania nowego ogólnego rozporządzenia o ochronie danych (rozporządzenia (UE) 2016/679);
22. potępia ponadto powszechne występowanie molestowania seksualnego i innych rodzajów nadużyć, szczególnie w grach online i mediach społecznościowych, oraz zachęca przedsiębiorstwa medialne i operatorów mediów do monitorowania sytuacji w tym zakresie i niezwłocznego reagowania na wszystkie przypadki molestowania; apeluje w związku z tym o różne środki, w tym działania informacyjne, specjalne szkolenia i zasady wewnętrzne dotyczące sankcji dyscyplinarnych wobec sprawców, a także środki psychologiczne lub środki wsparcia prawnego dla ofiar, aby zapobiegać nękaniu i molestowaniu seksualnemu w miejscu pracy i w środowisku internetowym oraz zwalczać je;

Wtorek, 11 września 2018 r.

Przemoc w miejscu pracy

23. podkreśla, że istnieje pilna potrzeba, by państwa członkowskie, władze lokalne i regionalne, organizacje pracodawców i związki zawodowe rozumiały, z jakimi przeszkodami borykają się kobiety w związku ze zgłaszaniem przypadków molestowania seksualnego, dyskryminacji i przemocy ze względu na płeć, i by w związku z tym w pełni wspierały kobiety i zachęcały je do zgłaszania przypadków molestowania seksualnego, dyskryminacji ze względu na płeć i nękania, w tym nękania z powodu ciąży i macierzyństwa, bez obawy o możliwe konsekwencje, oraz by ustanowiły mechanizmy ułatwiające kobietom bezpieczne zgłaszanie nadużyć i udzielanie im wsparcia w tym zakresie;

24. zwraca się do państw członkowskich, aby za sprawą aktywnej i skutecznej polityki zapobiegały wszelkim formom przemocy względem kobiet, w tym molestowaniu seksualnemu oraz przypadkom seksizmu i mobbingu, jakich większość kobiet doświadcza w miejscu pracy, oraz aby zwalczały te formy przemocy;

25. podkreśla, że istnieje pilna potrzeba wprowadzenia norm dotyczących przemocy i molestowania w miejscu pracy, które zapewniłyby ramy prawne działań rządów, pracodawców, firm i związków zawodowych na wszystkich szczeblach;

26. zauważa, że w niektórych sektorach i zawodach istnieje większe narażenie na przemoc, zwłaszcza w służbie zdrowia, ratownictwie, polityce, edukacji, transporcie, pracy domowej, rolnictwie i gospodarce wiejskiej, a także w sektorze tekstylnym, odzieżowym, skórzanym i obuwniczym;

27. zauważa, że niektóre grupy pracowników mogą być w większym stopniu dotknięte nękaniami i przemocą w miejscu pracy, zwłaszcza kobiety ciężarne i rodzice, kobiety niepełnosprawne, migrantki, kobiety wywodzące się z ludów tubylczych, osoby LGBTI oraz kobiety zatrudnione w niepełnym wymiarze czasu pracy, odbywające staż lub zatrudnione na umowę na czas określony;

28. zauważa, że niepożądane zachowania mogą równocześnie pochodzić z różnych źródeł lub odnosić się jednocześnie do życia zawodowego, prywatnego lub społecznego, co negatywnie oddziałuje na wszystkie z tych sfer aktywności jednostki, grupy zawodowej lub grupy społecznej;

29. wzywa państwa członkowskie do wprowadzenia środków służących zapobieganiu przemocy i molestowaniu w miejscu pracy oraz zwalczaniu tych zjawisk za pośrednictwem strategii określających środki prewencyjne, skuteczne, przejrzyste i poufne procedury rozpatrywania skarg, surowe i odstraszające sankcje dla sprawców oraz za pośrednictwem pełnych informacji i kursów szkoleniowych mających zapewnić zrozumienie strategii i procedur przez pracowników oraz wsparcie przedsiębiorstw w opracowaniu planów działania w celu wdrożenia wszystkich tych środków; podkreśla, że środków tych nie należy włączać do istniejących struktur, jeżeli struktury te zawierają już bariery związane z płcią;

30. apeluje do państw członkowskich o inwestowanie w szkolenie inspektorów pracy przy współpracy specjalistów psychologów oraz o dopilnowanie, by firmy i organizacje udzielały ofiarom profesjonalnego wsparcia zawodowego i psychospołecznego;

31. wzywa państwa członkowskie i partnerów społecznych do zapewnienia, aby spółki i organizacje zarówno prywatne, jak i państwowe organizowały obowiązkowe szkolenia na temat molestowania seksualnego i nękania przeznaczone dla wszystkich pracowników i członków kadry kierowniczej; podkreśla, że skuteczne szkolenia powinny być interaktywne, ciągłe, dostosowane do danego miejsca pracy i prowadzone przez zewnętrznych ekspertów;

32. podkreśla, że przypadki molestowania seksualnego bardzo często nie są zgłaszane, i zwraca uwagę, jak ważna jest obecność w każdej organizacji odpowiednio wyszkolonych doradców zapewniających poufność, których zadaniem jest wspieranie ofiar oraz udzielanie pomocy w zgłaszaniu przypadków molestowania i pomocy prawnej;

33. podkreśla, że przedsiębiorstwa powinny kierować się zasadą braku tolerancji dla molestowania seksualnego i prowadzić politykę sprzyjającą takiemu podejściu oraz że muszą zapewnić, aby wszyscy pracownicy zdawali sobie sprawę z istnienia takiej polityki, procedur zgłaszania molestowania, a także z przysługujących im praw i obowiązków w związku z molestowaniem seksualnym w miejscu pracy;

Wtorek, 11 września 2018 r.

34. wzywa przedsiębiorstwa medialne do ochrony i wspierania dziennikarzy będących ofiarami cyberprzemocy oraz do przyjęcia szeregu dobrych praktyk, takich jak kampanie uświadamiające, odpowiednie szkolenia kadry kierowniczej, w tym w zakresie zapobiegania obwinianiu ofiary i wtórnej wiktymizacji, środki na rzecz zwiększania cyberbezpieczeństwa, a także do udzielenia pomocy prawnej danej osobie w związku z wniesieniem skargi;

35. wzywa państwa członkowskie do podjęcia działań w celu zapewnienia równości wynagrodzeń kobiet i mężczyzn jako sposobu zapobiegania nadużywaniu pozycji i propagowania równości płci i poszanowania ludzkiej godności, co ma podstawowe znaczenie w walce z przemocą wobec kobiet; podkreśla, że równe płace należy zagwarantować poprzez przejrzystość płac, przestrzeganie prawa domniemanych ofiar do informacji, zapewnienie równego traktowania i równych możliwości zatrudnienia kobiet i mężczyzn, zapewnienie i ułatwienie kobietom dostępu do stanowisk decyzyjnych i wyższych stanowisk kierowniczych zarówno w sektorze publicznym, jak i prywatnym, zapewniając tym samym zrównoważoną reprezentację kobiet w zarządach; wzywa zatem Komisję i Radę, by zintensyfikowały wysiłki na rzecz wznowienia prac nad dyrektywą w sprawie kobiet w zarządach spółek, które to prace wstrzymano w Radzie w 2013 r.;

36. uważa, że niezbędne jest kompleksowe podejście do przemocy w miejscu pracy, w ramach którego należy przyznać, że istnieje powiązanie między nękaniami, molestowaniem seksualnym i nękaniami z powodu ciąży i macierzyństwa a różnymi formami niepłatnej pracy w gospodarce formalnej i nieformalnej (takimi jak produkcja rolna na własne potrzeby, przygotowywanie posiłków, opieka nad dziećmi i osobami starszymi) oraz szeregiem systemów zdobywania doświadczenia zawodowego (takich jak przygotowanie zawodowe, staże i wolontariat);

37. wzywa do szybkiego przyjęcia zmiany dyrektywy w sprawie pisemnego oświadczenia (dyrektywy Rady 91/533/EWG);

38. przyznaje, że skutki przemocy domowej często przenoszą się na miejsce pracy, wywierając negatywny wpływ na życie pracowników i wydajność przedsiębiorstw, oraz że skutki przemocy mogą przenosić się również w przeciwnym kierunku, tzn. z miejsca pracy do domu; w tym kontekście wzywa Komisję do zapewnienia wytycznych w sprawie możliwości stosowania europejskich nakazów ochrony w miejscu pracy oraz do wyjaśnienia kwestii obowiązków pracodawcy;

39. wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby przyznały, że istnieje zjawisko nękania z powodu ciąży i macierzyństwa w związku z zatrudnieniem;

Przemoc w życiu politycznym

40. wzywa wszystkich polityków, by stosowali się do najwyższych norm postępowania i stanowili dla innych wzorzec odpowiedzialnego zachowania, jeśli chodzi o zapobieganie molestowaniu seksualnemu i zwalczanie go w parlamentach i poza nimi;

41. potępia wszelkie formy molestowania kobiet zajmujących się polityką, do którego dochodzi w mediach społecznościowych w postaci tzw. trolowania obejmującego umieszczanie seksistowskich i obraźliwych komentarzy, w tym groźenie śmiercią i gwałtem;

42. podkreśla znaczenie stworzenia ponadpartyjnych strategii i procedur służących ochronie osób wybranych w wyborach do pełnienia funkcji politycznych, jak również pracowników;

43. przyznaje, że listy z zachowaniem zasady parytetu na wszystkich szczeblach odgrywają kluczową rolę w umożliwianiu kobietom udziału w życiu politycznym i przekształcaniu struktur władzy dyskryminujących kobiety; wzywa państwa członkowskie do wprowadzenia takich list w wyborach posłów do Parlamentu Europejskiego;

44. wzywa wszystkie partie polityczne, w tym reprezentowane w Parlamencie Europejskim, do podjęcia konkretnych kroków w walce z tym problemem, łącznie z wprowadzeniem planów działania i ze zmianą wewnętrznych przepisów partii w celu wprowadzenia polityki zera tolerancji, środków prewencyjnych, procedur rozpatrywania skarg i odpowiednich sankcji dla sprawców molestowania seksualnego i nękania kobiet w polityce;

45. apeluje do parlamentów krajowych, regionalnych i lokalnych o udzielanie ofiarom kompleksowego wsparcia w ramach procedur wewnętrznych lub w kontaktach z policją, o prowadzenie postępowań wyjaśniających, prowadzenie poufnego chronologicznego rejestru spraw, zapewnienie obowiązkowego szkolenia wszystkich pracowników i parlamentarzystów w dziedzinie szacunku i godności oraz o przyjęcie innych najlepszych praktyk w celu zagwarantowania zerowej tolerancji na wszystkich szczeblach swoich instytucji;

Wtorek, 11 września 2018 r.

46. wzywa wszystkie swoje właściwe organy do zapewnienia kompleksowego i szybkiego wdrożenia rezolucji PE w sprawie przeciwdziałania molestowaniu i wykorzystywaniu seksualnemu w UE przyjętej w 2017 r.; uważa za swój obowiązek zapewnienie stosowania zasady zerowej tolerancji wobec molestowania seksualnego oraz objęcie ofiar odpowiednią ochroną i wsparciem; w związku z tym apeluje o to, by:

- grupa zadaniowa złożona z niezależnych ekspertów dokonała analizy sytuacji w Parlamencie pod względem molestowania seksualnego i nadużyć,
- dokonano oceny oraz, w razie potrzeby, zmiany składu właściwych organów Parlamentu w celu zapewnienia niezależności i równowagi pod względem płci,
- przeprowadzono obowiązkowe szkolenie dla wszystkich pracowników Parlamentu i posłów do Parlamentu,
- określono wyraźny horyzont czasowy dla kompleksowego zrealizowania wszystkich postulatów zawartych w rezolucji;

47. wzywa polityków, aby zachęcali do organizowania szkoleń kadry kierowniczej i sami w nich uczestniczyli w celu zapobiegania biernym postawom liderów oraz do wskazywania sytuacji, w których dochodzi do przemocy wobec kobiet;

Przemoc w przestrzeni publicznej

48. wzywa Komisję, aby opracowała definicję przestrzeni publicznej, uwzględniając rozwój technologii komunikacyjnych, i w związku z tym aby włączyła do tej definicji wirtualną przestrzeń publiczną, taką jak sieci społecznościowe i strony internetowe;

49. wzywa państwa członkowskie, aby rozważyły wprowadzenie szczegółowego ustawodawstwa dotyczącego molestowania w przestrzeni publicznej, obejmującego programy interwencyjne poświęcone konkretnie roli interweniowania przez osoby postronne;

50. apeluje do Komisji i państw członkowskich, aby prowadziły dalsze badania nad przyczynami i konsekwencjami molestowania seksualnego w przestrzeni publicznej, w tym nad wpływem reklam opartych na seksizmie i stereotypach na przemoc i molestowanie;

51. zaznacza, że jednym z najlepszych narzędzi w walce z przemocą ze względu na płęć w miejscach publicznych są kampanie uświadamiające w zakresie walki ze stereotypami dotyczącymi płci, patriarchalnymi relacjami władzy oraz upowszechniania zasady zerowej tolerancji wobec molestowania seksualnego;

52. podkreśla, że edukacja każdego szczebla w dziedzinie równości płci stanowi zasadnicze narzędzie służące zapobieganiu tym formom niewłaściwego zachowania i eliminowaniu ich, zmianie mentalności i ograniczeniu mającej podłoże kulturowe tolerancji dla seksizmu i molestowania seksualnego; podkreśla potrzebę wprowadzenia programów edukacyjnych i debat dotyczących tej tematyki w szkołach; zauważa, że te programy i debaty – organizowane we współpracy z odpowiednimi organizacjami pozarządowymi i organami ds. równości – powinny, o ile będzie to konieczne i stosowne, obejmować informacje i dyskusje na temat zapobiegania molestowaniu seksualnemu oraz środków zwalczania molestowania seksualnego, aby zwiększać świadomość praw przysługujących ofiarom i przypominać o powiązaniach między molestowaniem seksualnym a uprzedmiotowieniem kobiet;

53. wzywa państwa członkowskie do wspierania kampanii uświadamiających w szkołach średnich oraz do włączenia zagadnienia nękania w internecie do programów nauczania w szkołach i na uczelniach; apeluje w szczególności o kontynuowanie skutecznej kampanii „Usunąć nękanie w internecie” i inicjatywy „Bezpieczniejszy internet” z myślą o zwalczaniu nękania i molestowania seksualnego, aby pomóc młodym ludziom, przyszłym obywatelom UE, zrozumieć znaczenie równości płci i szacunku dla kobiet;

54. wzywa państwa członkowskie do wprowadzenia systemu zgłaszania w szkołach w celu monitorowania wszystkich przypadków nękania w internecie;

55. zauważa, że niektóre środki podjęte w państwach członkowskich okazały się skuteczne pod względem ograniczenia liczby przypadków molestowania w przestrzeni publicznej, takie jak nadzór formalny (zwiększenie obecności policji i pracowników firm transportowych w środkach transportu publicznego, telewizja przemysłowa (CCTV)) i nadzór naturalny (lepsza widoczność i usprawnione oświetlenie);

Wtorek, 11 września 2018 r.

56. apeluje do państw członkowskich, aby przypominały dostawcom usług internetowych o obowiązku ochrony konsumentów korzystających z ich usług online poprzez podejmowanie działania w przypadku powtarzającego się nękania czy stalkingu w celu ochrony ofiary, uzmysłowienia sprawcy, że nie pozostanie bezkarny, oraz doprowadzenia w ten sposób do zmiany postępowania sprawcy;

57. wzywa państwa członkowskie do wzmożenia kontroli nad stronami internetowymi, z pomocą specjalistów informatyków i właściwych organów nadzoru, takich jak policja pocztowa, aby chronić ofiary nękania i molestowania seksualnego oraz, w stosownych przypadkach, zapobiegać przestępstwom i stosować kary za ich popełnienie;

58. wzywa państwa członkowskie do wprowadzenia odpowiednich narzędzi mających na celu wyeliminowanie z mediów, polityki i języka publicznego wyrażenń nawołujących do przemocy i dyskredytujących kobiety przez naruszanie ich godności ludzkiej;

59. wzywa Komisję i państwa członkowskie do harmonizacji ustawodawstwa i definicji przemocy uwarunkowanej płcią stosownie do definicji przemocy wobec kobiet ujętej w konwencji stambulskiej w celu zwiększenia skuteczności przepisów zapobiegających molestowaniu i mobbingowi;

60. wzywa Komisję i państwa członkowskie do usprawnienia mechanizmów monitorowania w celu odpowiedniego wdrożenia prawodawstwa unijnego zakazującego molestowania seksualnego oraz w celu zapewnienia, aby organy ds. równości w poszczególnych państwach członkowskich dysponowały wystarczającymi środkami umożliwiającymi zwalczanie dyskryminacji;

o

o o

61. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji.

Wtorek, 11 września 2018 r.

P8_TA(2018)0332

Równość językowa w erze cyfrowej

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 11 września 2018 r. w sprawie równości językowej w erze cyfrowej (2018/2028(INI))

(2019/C 433/07)

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 2 i art. 3 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),
- uwzględniając art. 21 ust. 1 i art. 22 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej,
- uwzględniając Konwencję UNESCO w sprawie ochrony niematerialnego dziedzictwa kulturowego z 2003 r.,
- uwzględniając dyrektywę 2003/98/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 listopada 2003 r. w sprawie ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego ⁽¹⁾,
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/37/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. zmieniającą dyrektywę 2003/98/WE w sprawie ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego ⁽²⁾,
- uwzględniając decyzję Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2240 z dnia 25 listopada 2015 r. ustanawiającą program na rzecz rozwiązań interoperacyjnych i wspólnych ram dla europejskich administracji publicznych, przedsiębiorstw i obywateli (program ISA2) jako środek modernizacji sektora publicznego ⁽³⁾,
- uwzględniając rezolucję Rady z dnia 21 listopada 2008 r. w sprawie europejskiej strategii na rzecz wielojęzyczności (2008/C 320/01) ⁽⁴⁾,
- uwzględniając decyzję Rady z dnia 3 grudnia 2013 r. ustanawiającą program szczegółowy wdrażający program „Horyzont 2020” – program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji (2014–2020) i uchylającą decyzje 2006/971/WE, 2006/972/WE, 2006/973/WE, 2006/974/WE i 2006/975/WE ⁽⁵⁾,
- uwzględniając Konwencję ONZ o prawach osób niepełnosprawnych (UN CRPD) ratyfikowaną przez UE w 2010 r.,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 18 września 2008 r. zatytułowany „Wielojęzyczność: atut dla Europy i wspólne zobowiązanie” (COM(2008)0566),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 26 sierpnia 2010 r. zatytułowany „Europejska agenda cyfrowa” (COM(2010)0245),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 11 stycznia 2012 r. zatytułowany „Spójne ramy na rzecz wzmocnienia zaufania na jednolitym rynku cyfrowym handlu elektronicznego i usług online” (COM(2011)0942),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 6 maja 2015 r. zatytułowany „Strategia jednolitego rynku cyfrowego dla Europy” (COM(2015)0192),
- uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie komunikatu Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów zatytułowanego „Europejska agenda cyfrowa” (COM(2010)0245) ⁽⁶⁾,

⁽¹⁾ Dz.U. L 345 z 31.12.2003, s. 90.

⁽²⁾ Dz.U. L 175 z 27.6.2013, s. 1.

⁽³⁾ Dz.U. L 318 z 4.12.2015, s. 1.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 320 z 16.12.2008, s. 1.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 965.

⁽⁶⁾ Dz.U. C 54 z 19.2.2011, s. 58.

Wtorek, 11 września 2018 r.

- uwzględniając zalecenie dotyczące promowania i stosowania wielojęzyczności oraz powszechnego dostępu do cyberprzestrzeni przyjęte przez Konferencję Generalną UNESCO na 32. sesji w Paryżu w dniu 15 października 2003 r.,
- uwzględniając sprawozdanie z badania specjalnego Eurobarometru nr 386 zatytułowane „Europejczycy i ich języki”, opublikowane w czerwcu 2012 r.,
- uwzględniając konkluzje prezydencji ze szczytu Rady Europejskiej w Barcelonie w dniach 15 i 16 marca 2002 r. (SN 100/1/02 REV 1),
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 17 czerwca 1988 r. w sprawie języka migowego dla osób niesłyszących ⁽⁷⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 14 stycznia 2004 r. w sprawie zachowania i wspierania różnorodności kulturowej: rola regionów Europy i organizacji międzynarodowych, takich jak UNESCO i Rada Europy ⁽⁸⁾ oraz swoją rezolucję z dnia 4 września 2003 r. w sprawie europejskich języków regionalnych i rzadziej używanych – języków mniejszości w UE – w kontekście rozszerzenia i różnorodności kulturowej ⁽⁹⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 24 marca 2009 r. w sprawie wielojęzyczności: atut dla Europy i wspólne zobowiązanie ⁽¹⁰⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 11 września 2013 r. w sprawie języków europejskich zagrożonych wymarciem oraz różnorodności językowej w Unii Europejskiej ⁽¹¹⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 7 lutego 2018 r. w sprawie ochrony i niedyskryminacji mniejszości w państwach członkowskich UE ⁽¹²⁾,
- uwzględniając opublikowane w marcu 2017 r. badanie Biura Analiz Parlamentu Europejskiego (EPRS) i Zespołu Ekspertów ds. Weryfikacji Rozwiązań Naukowych i Technologicznych (STOA) pt. „Language equality in the digital age – Towards a Human Language Project” [Równość językowa w erze cyfrowej – w kierunku projektu dotyczącego języka ludzkiego],
- uwzględniając art. 52 Regulaminu,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Kultury i Edukacji oraz opinię Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii (A8-0228/2018),
 - A. mając na uwadze, że technologie językowe mogą ułatwić komunikację osobom niesłyszącym i niedoświadczającym, osobom niewidomym i niedowidzącym oraz osobom z dysleksją, a także mając na uwadze, że do celów niniejszego sprawozdania „technologie językowe” odnoszą się do technologii, które wspierają nie tylko języki mówione, ale także języki migowe, gdyż uznaje się, że języki migowe są ważnym elementem różnorodności językowej w Europie;
 - B. mając na uwadze, że rozwój technologii językowych dotyczy wielu obszarów i dyscyplin badawczych, w tym lingwistyki komputerowej, sztucznej inteligencji, informatyki z lingwistyką komputerową, i obejmuje takie zastosowania jak m.in. przetwarzanie języka naturalnego, analizę danych tekstowych, technologie mowy, eksplorację danych;
 - C. mając na uwadze, że według sprawozdania z badania specjalnego Eurobarometru nr 386 zatytułowanego „Europejczycy i ich języki” nieco ponad połowa Europejczyków (54 %) jest w stanie porozumiewać się w co najmniej jednym dodatkowym języku, jedna czwarta (25 %) potrafi komunikować się w co najmniej dwóch dodatkowych językach, a jedna osoba na dziesięć (10 %) doskonale zna co najmniej trzy języki;
 - D. mając na uwadze, że w Unii Europejskiej obowiązują 24 języki urzędowe i że na jej obszarze używa się ponad 60 języków narodowych, regionalnych i języków mniejszości, nie licząc języków migrantów, oraz istnieje wiele języków migowych urzędowo uznanych na podstawie Konwencji NZ o prawach osób niepełnosprawnych; mając na uwadze, że wielojęzyczność jest jednym z największych atutów wynikających z różnorodności kulturowej w Europie, a jednocześnie stanowi jedno z największych wyzwań związanych z budową prawdziwie zintegrowanej UE;

⁽⁷⁾ Dz.U. C 187 z 18.7.1988, s. 236.

⁽⁸⁾ Dz.U. C 92 E z 16.4.2004, s. 322.

⁽⁹⁾ Dz.U. C 76 E z 25.3.2004, s. 374.

⁽¹⁰⁾ Dz.U. C 117 E z 6.5.2010, s. 59.

⁽¹¹⁾ Dz.U. C 93 z 9.3.2016, s. 52.

⁽¹²⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0032.

Wtorek, 11 września 2018 r.

- E. mając na uwadze, że wspieranie lokalnych społeczności – takich jak społeczności tubylcze, wiejskie lub zamieszkujące obszary oddalone – w przewyżczeniu przeszkód geograficznych, społecznych i ekonomicznych utrudniających dostęp szerokopasmowy jest zasadniczym warunkiem wstępnym skutecznej unijnej polityki wielojęzyczności;
- F. mając na uwadze, że wielojęzyczność wchodzi w zakres wielu obszarów polityki UE, takich jak kultura, edukacja, gospodarka, jednolity rynek cyfrowy, uczenie się przez całe życie, zatrudnienie, włączenie społeczne, konkurencyjność, młodzież, społeczeństwo obywatelskie, mobilność, badania naukowe i media; mając na uwadze, że należy przywiązywać większą wagę do usuwania barier utrudniających dialog międzykulturowy i międzyjęzykowy oraz do sprzyjania wzajemnemu zrozumieniu;
- G. mając na uwadze, że Komisja przyznaje, iż jednolity rynek cyfrowy musi być wielojęzyczny; mając na uwadze, że nie zaproponowano wspólnej polityki unijnej, aby rozwiązać problem barier językowych;
- H. mając na uwadze, że technologie językowe są stosowane praktycznie we wszystkich produktach i usługach cyfrowych codziennego użytku, ponieważ większość tych produktów i usług w jakimś stopniu wykorzystuje język – dotyczy to w szczególności wszystkich produktów związanych z internetem, takich jak wyszukiwarki internetowe, sieci społecznościowe i usługi w zakresie handlu elektronicznego; mając na uwadze, że stosowanie technologii językowych oddziałuje również w pewnym stopniu na sektory o kluczowym znaczeniu dla codziennego dobrobytu obywateli europejskich, takich jak edukacja, kultura i zdrowie;
- I. mając na uwadze, że transgraniczny handel elektroniczny ma bardzo ograniczony zasięg: w 2015 r. zaledwie 16 % europejskich obywateli kupiło towary online w innych krajach UE; mając na uwadze, że technologie językowe mogą w przyszłości przyczynić się do europejskiej komunikacji transgranicznej i wielojęzycznej, pobudzić wzrost gospodarczy i zwiększyć stabilność społeczną oraz zredukować naturalne bariery, przyczyniając się tym samym do poszanowania i promowania spójności i konwergencji oraz wzmocnienia konkurencyjności UE na świecie;
- J. mając na uwadze, że rozwój technologiczny jest w coraz większym stopniu oparty na języku oraz ma wpływ na wzrost gospodarczy i społeczeństwo; mając na uwadze, że potrzebne są liczniejsze strategie polityczne uwzględniające kwestie językowe, jak również badania naukowe w dziedzinie technologii, które byłyby rzeczywiście wielodyscyplinarne, oraz kształcenie w dziedzinie komunikacji cyfrowej i technologii językowych uwzględniające ich związek ze wzrostem gospodarczym i rozwojem społeczeństwa;
- K. mając na uwadze, że osiągnięcie celu barcelońskiego zakładającego zapewnienie obywatelom możliwości umiętnego posługiwania się językiem ojczystym i dwoma innymi językami stworzy ludziom, oprócz dostępu do jednolitego rynku treści cyfrowych, więcej możliwości dostępu do treści kulturalnych, edukacyjnych i naukowych w postaci cyfrowej i podejmowania aktywności obywatelskiej; mając na uwadze, że dodatkowe środki i narzędzia, zwłaszcza te, których dostarczają technologie językowe, mają zasadnicze znaczenie dla właściwego zarządzania wielojęzycznością w Europie i wspierania wielojęzyczności indywidualnej;
- L. mając na uwadze zasadnicze przełomy w rozwoju sztucznej inteligencji oraz szybkie tempo rozwoju technologii językowych; mając na uwadze, że sztuczna inteligencja ukierunkowana na kwestie językowe stwarza nowe możliwości w zakresie komunikacji cyfrowej, komunikacji wspomaganą cyfrowo i komunikacji opartej na technologii oraz możliwości współpracy we wszystkich językach europejskich (i nie tylko), a także daje użytkownikom różnych języków równy dostęp do informacji i wiedzy oraz usprawnia funkcje sieci informatycznych;
- M. mając na uwadze, że wspólne europejskie wartości, jakimi są współpraca, solidarność, równość, uznanie i szacunek, powinny oznaczać, że wszyscy obywatele mają pełny i równy dostęp do technologii cyfrowych, co przyczyniłoby się nie tylko do zwiększenia spójności i dobrostanu w Europie, ale również umożliwiłoby powstanie wielojęzycznego jednolitego rynku treści cyfrowych;
- N. mając na uwadze, że dostępność narzędzi technologicznych – takich jak gry wideo lub aplikacje edukacyjne w językach mniejszościowych i rzadziej używanych – ma decydujące znaczenie dla rozwoju umiętności językowych, zwłaszcza u dzieci;
- O. mając na uwadze, że osoby posługujące się rzadziej używanymi językami europejskimi muszą mieć możliwość wyrażania się w sposób zrozumiały pod względem kulturowym i tworzenia własnych treści o charakterze kulturowym w językach lokalnych;

Wtorek, 11 września 2018 r.

- P. mając na uwadze, że wraz z pojawieniem się takich metod jak uczenie głębokie, opierających się na zwiększonej mocy obliczeniowej i dostępie do bardzo dużej ilości danych, technologie językowe stają się realnym rozwiązaniem umożliwiającym przezwyciężenie barier językowych;
- Q. mają na uwadze, że bariery językowe w istotny sposób wpływają na budowę tożsamości europejskiej i przyszłość procesu integracji europejskiej; mając na uwadze, że obywatele UE należy informować o podejmowanych w UE decyzjach i różnych strategiach politycznych w ich językach ojczystych, zarówno w internecie, jak i poza nim;
- R. mając na uwadze, że język stanowi ogromną część stale rozwijających się zasobów dużych zbiorów danych;
- S. mając na uwadze, że ogromna ilość danych jest wyrażona w językach naturalnych; mając na uwadze, że zarządzanie technologiami językowymi mogłoby zaowocować powstaniem szerokiej gamy nowatorskich produktów i usług informatycznych dla przemysłu, handlu, na potrzeby sprawowania rządów, badań naukowych, usług publicznych i administracji, a to dzięki redukowaniu naturalnych barier oraz obniżaniu kosztów rynkowych;

Obecne przeszkody utrudniające osiągnięcie równości językowej w erze cyfrowej w Europie

1. wyraża ubolewanie, że ze względu na brak odpowiedniej polityki w Europie zwiększa się obecnie przepaść technologiczna między językami, w przypadku których istnieje wiele zasobów, a językami, w przypadku których zasobów jest mniej, niezależnie od tego, czy języki należące do tej drugiej grupy są językami urzędowymi, współurzędowymi czy nieuznanymi za urzędowe w UE; ubolewa ponadto, że ponad 20 językom europejskim grozi wymarcie cyfrowe; stwierdza, że obowiązkiem UE i jej instytucji jest wzmacnianie, propagowanie i podtrzymywanie różnorodności językowej w Europie;
2. zwraca uwagę, że w ostatniej dekadzie technologie cyfrowe wywarły na ewolucję języka znaczący wpływ, który wciąż trudno jest ocenić; zaleca decydom, by poważnie wzięli pod uwagę badania wskazujące, iż u młodych osób dorosłych komunikacja cyfrowa uwstecznia umiejętność czytania i pisania, co prowadzi do powstania barier między pokoleniami w zakresie gramatyki i umiejętności czytania i pisania oraz do ogólnego zubożenia języka; jest zdania, że komunikacja cyfrowa powinna przyczynić się do rozszerzania, wzbogacania i rozwoju języków i że taki postulat powinien znaleźć odzwierciedlenie w krajowych programach kształcenia ukierunkowanych na umiejętność czytania i pisania oraz w rozwiązaniach politycznych w tej dziedzinie;
3. podkreśla, że rzadziej używane języki europejskie są w znacznie gorszej sytuacji ze względu na dotkliwy brak narzędzi, zasobów i środków na badania, krępujący i ograniczający działalność naukowców, którzy mimo posiadania niezbędnych umiejętności technologicznych nie mogą w pełni czerpać korzyści z technologii językowych;
4. wskazuje na pogłębiającą się przepaść cyfrową między szeroko używanymi a rzadziej używanymi językami oraz na postępującą cyfryzację społeczeństwa europejskiego, która prowadzi do nierówności w dostępie do informacji, w szczególności w przypadku osób o niskich kwalifikacjach, osób starszych, osób o niskich dochodach i osób ze środowisk znajdujących się w niekorzystnej sytuacji społecznej; zwraca uwagę, że udostępnianie treści w różnych językach przyczyniłoby się do zmniejszenia nierówności;
5. zauważa, że chociaż Europa posiada solidną bazę naukową w dziedzinie inżynierii i technologii językowych oraz że w czasach, gdy technologie językowe stanowią dla niej ogromną szansę, zarówno pod względem gospodarczym, jak i kulturowym, pozostaje ona daleko w tyle z powodu rozdrobnienia rynku, niedostatecznych inwestycji w wiedzę i kulturę, słabo skoordynowanych badań naukowych, niewystarczającego finansowania i barier prawnych; zauważa ponadto, że rynek jest obecnie zdominowany przez podmioty spoza Europy, co nie sprzyja zaspokajaniu szczególnych potrzeb wielojęzycznej Europy; podkreśla konieczność zmiany tego paradygmatu oraz potrzebę wzmocnienia wiodącej pozycji Europy w zakresie technologii językowych poprzez projekt specjalnie dostosowany do europejskich potrzeb i wymagań;
6. zauważa, że technologie językowe są dostępne najpierw w języku angielskim; zdaje sobie sprawę, że duzi producenci i duże przedsiębiorstwa w Europie i na świecie często opracowują również technologie językowe dla powszechnie używanych języków europejskich o względnie dużych rynkach: dla hiszpańskiego, francuskiego i niemieckiego (w przypadku tych języków na niektórych podobszarach już występują braki zasobów); podkreśla jednak, że należy podjąć działania ogólnounijne (obejmujące kształtowanie strategii politycznych, finansowanie, badania naukowe i edukację), aby zadbać o rozwój technologii językowych w odniesieniu do rzadziej używanych języków urzędowych UE, oraz że potrzebne są szczegółowe działania ogólnounijne (obejmujące kształtowanie strategii politycznych, finansowanie, badania naukowe i edukację), aby rozwój ten objął języki regionalne i mniejszościowe oraz aby zachęcić do takiego rozwoju;

Wtorek, 11 września 2018 r.

7. wyraźnie podkreśla, że konieczne jest lepsze wykorzystywanie nowych zastosowań technologicznych opartych na coraz większej mocy obliczeniowej i coraz lepszym dostępie do dużej ilości danych, aby wspierać rozwój głębokich sieci neuronowych, dzięki którym technologie języka ludzkiego stają się realnym rozwiązaniem problemu barier językowych; w związku z tym apeluje do Komisji, by zapewniła odpowiednie środki finansowe na wspieranie rozwoju technologicznego w tej dziedzinie;
8. zwraca uwagę, że języki, którymi posługuje się mniej użytkowników wymagają odpowiedniego wsparcia ze strony zainteresowanych stron, w tym odlewni czcionek produkujących znaki diakrytyczne, producentów klawiatur i dostawców systemów zarządzania treścią, aby możliwe było prawidłowe przechowywanie, przetwarzanie i wyświetlanie treści w tych językach; zwraca się do Komisji, by oceniła, w jaki sposób można by zachęcać do takiego wsparcia i zalecić je w ramach procedury udzielania zamówień w UE;
9. apeluje do państw członkowskich o zachęcanie do stosowania różnorodnych języków w usługach cyfrowych, takich jak aplikacje mobilne;
10. zauważa z zaniepokojeniem, że utrzymuje się rozdrobnienie jednolitego rynku cyfrowego wynikające z licznych barier, w tym barier językowych, co utrudnia handel elektroniczny, komunikację za pośrednictwem sieci społecznościowych i innych kanałów komunikacji oraz wymianę treści o charakterze kulturalnym, kreatywnym i audiowizualnym, a także powszechniejsze świadczenie ogólnoeuropejskich usług publicznych; podkreśla, że transgraniczny dostęp do treści, w szczególności w celach edukacyjnych, mógłby być korzystny dla różnorodności kulturowej i wielojęzyczności w Europie; wzywa Komisję do opracowania solidnej i skoordynowanej strategii na potrzeby wielojęzycznego jednolitego rynku cyfrowego;
11. zauważa, że technologie językowe nie zajmują obecnie ważnego miejsca w europejskim programie politycznym, mimo że poszanowanie różnorodności językowej jest zapisane w traktatach;
12. wyraża uznanie dla ważnej roli dotychczasowych sieci badawczych finansowanych przez UE, takich jak FLReNet, CLARIN, HBP i META-NET (w tym META-SHARE), jako liderów w tworzeniu europejskiej platformy technologii językowych;

Wzmocnienie ram instytucjonalnych polityki w dziedzinie technologii językowych na poziomie UE

13. apeluje do Rady o opracowanie projektu zalecenia w sprawie ochrony i wspierania różnorodności kulturalnej i językowej w Unii, w tym w sferze technologii językowych;
14. zaleca, by Komisja, w trosce o nadanie większego znaczenia technologiom językowym w Europie, włączyła do zakresu obowiązków jednego z komisarzy wielojęzyczność i technologie językowe; uważa, że biorąc pod uwagę znaczenie różnorodności językowej dla przyszłości Europy, temu komisarzowi należy powierzyć zadanie promowania różnorodności i równości językowej na poziomie UE;
15. zaleca wprowadzenie kompleksowej ochrony prawnej na poziomie UE dla 60 europejskich języków regionalnych i mniejszościowych, uznanie kolektywnych praw w odniesieniu do języków narodowych i mniejszościowych również w świecie cyfrowym oraz zapewnienie użytkownikom języków urzędowych i nieuznawanych za urzędowe w UE edukacji w języku ojczystym;
16. zachęca te państwa członkowskie, które z powodzeniem opracowały już własne strategie polityczne w dziedzinie technologii językowych, do dzielenia się doświadczeniami i dobrymi praktykami, aby wesprzeć organy krajowe, regionalne i lokalne innych państw w opracowywaniu ich własnych strategii;
17. apeluje do państw członkowskich o opracowanie kompleksowych strategii politycznych związanych z językiem oraz o przeznaczanie zasobów i stosowanie odpowiednich narzędzi w celu wspierania i ułatwiania różnorodności językowej i wielojęzyczności w sferze cyfrowej; zwraca uwagę na współodpowiedzialność UE i państw członkowskich oraz szkół wyższych i innych instytucji publicznych za udział w działaniach na rzecz zachowania języków tych państw w świecie cyfrowym oraz na rzecz opracowania baz danych i technologii tłumaczeniowych dotyczących wszystkich języków unijnych, w tym języków rzadziej używanych; apeluje o koordynację badań naukowych i działalności biznesowej z myślą o realizacji wspólnego celu, jakim jest rozwój cyfrowych możliwości tłumaczenia języków w oparciu o otwarty dostęp do danych potrzebnych do osiągnięcia postępu technologicznego;
18. wzywa Komisję i państwa członkowskie do opracowania strategii i działań politycznych służących ułatwieniu wielojęzyczności na rynku cyfrowym; w tym kontekście wnioskuje o to, by Komisja i państwa członkowskie określiły minimalne zasoby językowe, takie jak zbiory danych, leksykony, nagrania mowy, pamięci tłumaczeniowe, korpusy z adnotacjami i treści encyklopedyczne, jakimi powinny dysponować wszystkie języki europejskie, aby nie doszło do ich wymarcia cyfrowego;

Wtorek, 11 września 2018 r.

19. zaleca, by Komisja rozważyła stworzenie ośrodka różnorodności językowej, który będzie szerzej uświadamiać znaczenie języków rzadziej używanych, regionalnych i języków mniejszościowych, w tym w sferze technologii językowych;
20. apeluje do Komisji, by dokonała przeglądu swojej strategii ramowej w sprawie wielojęzyczności i zaproponowała jasny plan działania określający sposoby wspierania różnorodności językowej i przezwycięzania barier językowych w świecie cyfrowym;
21. apeluje do Komisji o potraktowanie priorytetowo pod względem technologii językowych małych państw członkowskim posiadających własny język, aby poświęcić uwagę stojącym przed tymi państwami wyzwaniom językowym;
22. podkreśla, że rozwój technologii językowych ułatwi tworzenie napisów i dubbing w językach mniejszościowych i rzadziej używanych w grach wideo i w aplikacjach informatycznych oraz tłumaczenie gier i aplikacji na te języki;
23. podkreśla potrzebę zmniejszenia przepaści technologicznej między językami poprzez wzmocnienie transferu wiedzy i technologii;
24. wzywa państwa członkowskie, by przedstawiły skuteczne sposoby utrwalania języków ojczystych ich obywateli;

Zalecenia dotyczące polityki UE w dziedzinie badań

25. wzywa Komisję do ustanowienia szeroko zakrojonego, długoterminowego, skoordynowanego programu finansowania działalności badawczej, rozwojowej i innowacyjnej w dziedzinie technologii językowych na poziomie europejskim, krajowym i lokalnym, specjalnie dostosowanego do europejskich potrzeb i wymagań; podkreśla, że w ramach tego programu będzie należało dążyć do zajęcia się kwestią głębokiego rozumienia języka naturalnego i poprawą efektywności dzięki dzieleniu się wiedzą, infrastrukturą i zasobami, z myślą o opracowaniu innowacyjnych technologii i usług, osiągnięciu kolejnych przełomowych postępów naukowych w tym obszarze oraz przyczynieniu się do zmniejszenia przepaści technologicznej między językami europejskimi; podkreśla, że należy tego dokonać z udziałem ośrodków badawczych, środowisk akademickich, przedsiębiorstw (w szczególności MSP i przedsiębiorstw typu start-up) oraz innych odnośnych zainteresowanych stron; podkreśla ponadto, że projekt ten powinien być otwarty i interoperacyjny, opierać się na chmurze obliczeniowej oraz zapewniać wysoce skalowalne i wysokowydajne podstawowe narzędzia na potrzeby szeregu zastosowań technologii językowych;
26. wyraża przekonanie, że podmioty zajmujące się praktycznymi zastosowaniami technologii informacyjno-komunikacyjnych w UE potrzebują zachęt gospodarczych do przyspieszenia świadczenia usług w oparciu o chmurę obliczeniową, aby umożliwić sprawne wykorzystywanie technologii języka ludzkiego w aplikacjach handlu elektronicznego, a w szczególności zapewnienie MSP możliwości czerpania korzyści z tłumaczenia maszynowego;
27. podkreśla, że Europa musi zapewnić sobie wiodącą pozycję w dziedzinie sztucznej inteligencji ukierunkowanej na kwestie językowe; przypomina, że przedsiębiorstwa unijne mają optymalne warunki, aby dostarczać rozwiązań dostosowanych do naszych szczególnych potrzeb kulturowych, społecznych i gospodarczych;
28. uważa, że programy szczegółowe w ramach obecnych systemów finansowania, takie jak program „Horyzont 2020” oraz kolejne programy finansowania, powinny sprzyjać długoterminowym badaniom podstawowym oraz transferowi wiedzy i technologii między krajami i regionami;
29. zaleca stworzenie europejskiej platformy technologii językowych, na której będą reprezentowane wszystkie języki europejskie i która umożliwi wymianę zasobów, usług i pakietów otwartego oprogramowania z kodem źródłowym związanych z technologiami językowymi, szczególnie między uniwersytetami a ośrodkami badawczymi, przy jednoczesnym dołożeniu starań, by każdy program finansowania umożliwiał współpracę ze społecznościami zajmującymi się otwartym oprogramowaniem oraz był dla nich dostępny;
30. zaleca tworzenie lub rozszerzanie takich projektów jak, przykładowo, projekt dotyczący cyfrowej różnorodności językowej (Digital Language Diversity Project), w ramach których prowadzone będą badania dotyczące potrzeb wszystkich języków europejskich pod względem cyfrowym, poczynając od języków, którymi posługuje się bardzo niewiele osób, po języki używane przez bardzo duże populacje, z myślą o rozwiązaniu problemu przepaści cyfrowej i o pomocy w przygotowaniu tych języków do funkcjonowania w zrównoważonej przyszłości cyfrowej;

Wtorek, 11 września 2018 r.

31. zaleca, by zaktualizować opublikowaną w 2012 r. serię białych ksiąg META-NET będących podsumowaniem ogólnoeuropejskiego badania na temat stanu technologii językowych, zasobów wszystkich języków europejskich, informacji o barierach językowych i rozwiązaniach politycznych dotyczących tej kwestii, dzięki czemu możliwe będzie dokonanie oceny i opracowanie działań politycznych w zakresie technologii językowych;

32. nalega na Komisję, aby w ramach realizacji 7. programu ramowego w zakresie badań i rozwoju technologicznego, programu „Horyzont 2020” i instrumentu „Łącząc Europę” stworzyła platformę finansowania technologii języka ludzkiego; uważa ponadto, że Komisja powinna położyć nacisk na takie dziedziny badań naukowych, które są niezbędne do głębokiego rozumienia języka, takie jak lingwistyka komputerowa, językoznawstwo, sztuczna inteligencja, technologie językowe, informatyka oraz kognitywistyka;

33. podkreśla, że język może stanowić przeszkodę w transferze wiedzy naukowej; zauważa, że większość wpływowych czasopism naukowych jest publikowanych w języku angielskim, co doprowadziło do zasadniczej zmiany w sposobie tworzenia i rozpowszechniania wiedzy naukowej; podkreśla, jak ważne jest, by te warunki tworzenia wiedzy zostały uwzględnione w europejskich badaniach naukowych, a także w polityce europejskiej i europejskich programach dotyczących innowacji; nalega na Komisję, aby poszukiwała rozwiązań gwarantujących udostępnianie wiedzy naukowej w językach innych niż angielski oraz aby wspierała rozwój sztucznej inteligencji w dziedzinie języka naturalnego;

Polityka edukacyjna na rzecz lepszej przyszłości technologii językowych w Europie

34. uważa, że ze względu na obecną sytuację, w której rynek technologii językowych jest zdominowany przez podmioty spoza Europy, celem europejskiej polityki edukacyjnej powinno być zatrzymywanie talentów w Europie, przeanalizowanie aktualnych potrzeb edukacyjnych związanych z technologiami językowymi (w tym dotyczących wszystkich powiązanych dziedzin i dyscyplin) oraz wydanie na tej podstawie wytycznych służących zainicjowaniu wspólnych i systemowych działań na poziomie europejskim oraz informowanie uczniów i studentów na temat możliwości zatrudnienia w sektorze technologii językowych, w tym w branży zajmującej się sztuczną inteligencją ukierunkowaną na kwestie językowe;

35. uważa, że w celu zagwarantowania równości szans i równego traktowania cyfrowe materiały edukacyjne należy opracowywać również w językach regionalnych i mniejszościowych, co jest istotne ze względów niedyskryminacji językowej;

36. zwraca uwagę na potrzebę propagowania coraz większego udziału kobiet w europejskich badaniach nad technologiami językowymi jako decydującego czynnika w rozwoju badań i innowacji;

37. proponuje, by Komisja i państwa członkowskie promowały korzystanie z technologii językowych w ramach wymiany kulturalnej i edukacyjnej między obywatelami Unii takiej jak program Erasmus+ – przykładem może być platforma wsparcia językowego online w ramach Erasmus+ (OLS) – w celu zredukowania barier utrudniających dialog międzykulturowy i wzajemne zrozumienie, które mogą wynikać z różnorodności językowej, zwłaszcza w zakresie wypowiedzi w formie pisemnej i audiowizualnej;

38. zaleca, by państwa członkowskie opracowały programy rozwoju umiejętności cyfrowych w europejskich językach regionalnych i mniejszościowych oraz wprowadziły szkolenia i narzędzia z zakresu technologii językowych do programów nauczania w szkołach, na uczelniach wyższych i w wyższych szkołach zawodowych; podkreśla ponadto fakt, że umiejętność czytania i pisania nadal pozostaje istotnym czynnikiem i decydującym warunkiem wstępnym postępu w zakresie cyfrowego włączenia społeczności;

39. podkreśla, że państwa członkowskie powinny udzielać instytucjom oświatowym wsparcia, którego te potrzebują, aby zwiększyć poziom cyfryzacji języków w UE;

Technologie językowe: korzyści zarówno dla przedsiębiorstw prywatnych, jak i dla organów publicznych

40. podkreśla potrzebę wspierania rozwoju tych instrumentów inwestycyjnych i akceleratorów dla przedsiębiorstw typu start-up, które mają na celu upowszechnienie wykorzystywania technologii językowych w sektorze kultury i w sektorze kreatywnym, zwłaszcza technologii ukierunkowanych na społeczności dysponujące mniejszymi zasobami i sprzyjających rozwojowi zdolności w zakresie technologii językowych w dziedzinach, w których ten sektor jest pod tym względem słabszy;

Wtorek, 11 września 2018 r.

41. wzywa do podjęcia działań i zapewnienia odpowiedniego finansowania, aby wzmocnić pozycję europejskich MŚP i przedsiębiorstw typu start-up oraz umożliwić im łatwiejszy dostęp do technologii językowych i łatwiejsze korzystanie z tych technologii, co pomoże im rozwinąć działalność online dzięki wchodzeniu na nowe rynki i zyskiwaniu nowych możliwości rozwoju, a co za tym idzie, podnieść ich poziom innowacyjności i tworzyć miejsca pracy;
42. wzywa instytucje UE do informowania o korzyściach dla przedsiębiorstw, organów publicznych i obywateli, jakie wynikają z dostępności usług, treści i produktów online w wielu językach, w tym w językach rzadziej używanych, regionalnych i mniejszościowych, z myślą o przezwyciężeniu barier językowych i o przyczynieniu się do zachowania dziedzictwa kulturowego społeczności językowych;
43. popiera rozwój wielojęzycznych elektronicznych usług publicznych w administracji na szczeblu europejskim, krajowym, regionalnym i lokalnym dzięki innowacyjnym i wspomagającym technologiom językowym sprzyjającym włączeniu, które zmniejszą nierówności między językami i społecznościami językowymi, będą sprzyjać równemu dostępowi do usług, będą stymulować mobilność przedsiębiorstw, obywateli i pracowników w Europie, a także zapewnią osiągnięcie inkluzywnego wielojęzycznego jednolitego rynku cyfrowego;
44. wzywa organy administracji na wszystkich szczeblach do zwiększenia dostępu do usług i informacji online w różnych językach, w szczególności w odniesieniu do usług w regionach transgranicznych i do kwestii związanych z kulturą, oraz do wykorzystywania już istniejących bezpłatnych i otwartych technologii językowych, takich jak tłumaczenie maszynowe, rozpoznawanie mowy i przetwarzanie tekstu na mowę, a także inteligentnych systemów językowych, takich jak systemy wyszukujące informacje w wielu językach, sporządzające podsumowania lub streszczenia i rozumiejące mowę, w celu zwiększenia dostępności tych usług;
45. podkreśla znaczenie technik eksploracji tekstów i danych dla rozwoju technologii językowych; podkreśla konieczność zacieśnienia współpracy między przemysłem a właścicielami danych; podkreśla, że należy dostosować ramy regulacyjne oraz zadbać o bardziej otwarte i interoperacyjne wykorzystywanie i gromadzenie zasobów językowych; zwraca uwagę, że niektórych informacji szczególnie chronionych nie można przekazywać przedsiębiorstwom handlowym ani nie mogą być one wprowadzane do ich bezpłatnego oprogramowania, gdyż nie jest jasne, w jaki sposób zgromadzona wiedza może zostać wykorzystana, np. w przypadku danych dotyczących stanu zdrowia;

o

o o

46. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji.
-

Wtorek, 11 września 2018 r.

P8_TA(2018)0333

Przejrzyste i odpowiedzialne zarządzanie zasobami naturalnymi w krajach rozwijających się: kwestia lasów

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 11 września 2018 r. w sprawie przejrzystego i odpowiedzialnego zarządzania zasobami naturalnymi w krajach rozwijających się: kwestia lasów (2018/2003(INI))

(2019/C 433/08)

Parlament Europejski,

- uwzględniając plan działania dotyczący egzekwowania prawa, zarządzania i handlu w dziedzinie leśnictwa (FLEGT) z września 2001 r. oraz umowy o dobrowolnym partnerstwie dotyczące egzekwowania prawa, zarządzania i handlu w dziedzinie leśnictwa zawarte z państwami trzecimi,
- uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) i jego art. 208,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 995/2010 z dnia 20 października 2010 r. ustanawiające obowiązki podmiotów wprowadzających do obrotu drewno i produkty z drewna ⁽¹⁾ (unijne rozporządzenie w sprawie drewna),
- uwzględniając Partnerstwo z Pusanu w sprawie skutecznej współpracy na rzecz rozwoju z 2011 r.,
- uwzględniając cele zrównoważonego rozwoju ONZ na lata 2015–2030,
- uwzględniając porozumienie paryskie osiągnięte podczas 21. sesji Konferencji Stron Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w Sprawie Zmian Klimatu (COP21),
- uwzględniając sprawozdanie końcowe z badania Komisji zatytułowane „Wpływ konsumpcji UE na wylesianie: kompleksowa ocena wpływu konsumpcji UE na wylesianie” (2013),
- uwzględniając projekt studium wykonalności dotyczącego możliwości intensyfikacji działań UE przeciwko wylesianiu, zleconego przez Dyрекcję Generalną Komisji Europejskiej ds. Środowiska (2017),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 17 października 2008 r. zatytułowany „Podjęcie wyzwań związanych z wylesianiem i degradacją lasów w celu przeciwdziałania zmianom klimatycznym i utracie różnorodności biologicznej” (COM(2008)0645),
- uwzględniając Consumer Goods Forum [Forum Dóbr Konsumpcyjnych] z 2010 r. – światową sieć detalistów, producentów i usługodawców, która przyjęła za cel osiągnięcie zerowego wylesiania netto w swoich łańcuchach dostaw do 2020 r.,
- uwzględniając wyzwanie z Bonn z 2011 r., które stanowi globalny wysiłek mający na celu przywrócenie do 2020 r. 150 mln hektarów wylesionych i zdegradowanych gruntów na świecie, a do 2030 r. – 350 mln hektarów,
- uwzględniając Tropical Forest Alliance 2020 [Sojusz na rzecz lasów tropikalnych 2020],
- uwzględniając nowojorską deklarację w sprawie lasów i plan działania z 2014 r.,
- uwzględniając konkluzje Rady z 2016 r. w sprawie egzekwowania prawa, zarządzania i handlu w dziedzinie leśnictwa,

(¹) Dz.U. L 295 z 12.11.2010, s. 23.

Wtorek, 11 września 2018 r.

- uwzględniając deklarację amsterdamską z grudnia 2015 r. pt. „Towards Eliminating Deforestation from Agricultural Commodity Chains with European Countries” [W kierunku eliminacji wylesiania z łańcuchów towarów rolnych obejmujących kraje europejskie],
- uwzględniając strategię Komisji pt. „Handel z korzyścią dla wszystkich” z 2015 r.,
- uwzględniając program ONZ na rzecz redukcji emisji spowodowanych wylesianiem i degradacją lasów w krajach rozwijających się (REDD+),
- uwzględniając strategiczny plan ONZ na rzecz lasów w okresie 2017–2030, który określa sześć globalnych celów dla lasów oraz 26 powiązanych celów, które należy osiągnąć do 2030 r.,
- uwzględniając Konwencję Narodów Zjednoczonych w sprawie zwalczania pustynnienia, przyjętą dnia 17 czerwca 1994 r.,
- uwzględniając rozwijanie krajowych platform zrównoważonych towarów w ramach Programu Narodów Zjednoczonych ds. Rozwoju,
- uwzględniając mechanizm koordynacji dwustronnej ds. egzekwowania prawa i zarządzania w dziedzinie leśnictwa (BCM-FLEG) z Chinami z 2009 r.,
- uwzględniając Międzynarodowy pakt praw obywatelskich i politycznych z 1966 r.,
- uwzględniając Międzynarodowy pakt praw gospodarczych, społecznych i kulturalnych z 1966 r.,
- uwzględniając Amerykańską konwencję praw człowieka z 1969 r.,
- uwzględniając Afrykańską kartę praw człowieka i ludów z 1987 r.,
- uwzględniając konwencję Międzynarodowej Organizacji Pracy nr 169 z 1989 r. dotyczącą ludności tubylczej i plemiennej,
- uwzględniając Deklarację praw ludów tubylczych ONZ (UNDRIP) z 2007 r.,
- uwzględniając dobrowolne wytyczne dotyczące zarządzania własnością (VGGT) wydane w 2012 r. przez Organizację Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa (FAO),
- uwzględniając zasady FAO z 2014 r. dotyczące odpowiedzialnego inwestowania w rolnictwo i systemy żywnościowe,
- uwzględniając najnowsze sprawozdanie w sprawie poziomów krytycznych dla planety,
- uwzględniając Konwencję o międzynarodowym handlu dzikimi zwierzętami i roślinami gatunków zagrożonych wyginięciem (CITES) z 1973 r.,
- uwzględniając Konwencję o różnorodności biologicznej z 1992 r. oraz związany z nią protokół kartageński o bezpieczeństwie biologicznym z 2000 r., a także protokół z Nagoi o dostępie do zasobów genetycznych oraz sprawiedliwym i równym podziale korzyści wynikających z wykorzystania tych zasobów z 2010 r.,
- uwzględniając sprawozdanie końcowe grupy ekspertów wysokiego szczebla ds. zrównoważonego finansowania,

Wtorek, 11 września 2018 r.

- uwzględniając wytyczne dotyczące biznesu i praw człowieka, przyjęte przez Radę Praw Człowieka ONZ w 2011 r., oraz wytyczne OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych, zaktualizowane w 2011 r.,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 4 kwietnia 2017 r. w sprawie oleju palmowego i wylesiania lasów deszczowych ^(?),
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 25 października 2016 r. w sprawie odpowiedzialności przedsiębiorstw za poważne naruszenia praw człowieka w państwach trzecich ^(?),
 - uwzględniając deklarację przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego z kwietnia 2018 r. dotyczącą roli UE w ochronie lasów,
 - uwzględniając globalny program Biura Narodów Zjednoczonych ds. Narkotyków i Przemocności (UNODC) w zakresie zwalczania przestępstw przeciwko dzikiej faunie i lasom,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 12 września 2017 r. w sprawie wpływu międzynarodowych i unijnych politycznych strategii handlowych na globalne łańcuchy wartości ⁽⁴⁾,
 - uwzględniając art. 52 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Rozwoju, a także opinie przedstawione przez Komisję Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności i Komisję Handlu Międzynarodowego (A8-0249/2018),
- A. mając na uwadze, że zróżnicowane biologicznie lasy w znacznym stopniu przyczyniają się do łagodzenia zmiany klimatu i przystosowywania się do niej oraz do zachowania różnorodności biologicznej;
- B. mając na uwadze, że w lasach zamieszkuje 300 milionów osób, a utrzymanie 1,6 mld osób – w tym ponad 2000 grup tubylczych – zależy bezpośrednio od lasów; mając na uwadze, że lasy odgrywają kluczową rolę w rozwoju lokalnych gospodarek; mając na uwadze, że lasy są domem dla około 80 % wszystkich gatunków lądowych, a więc stanowią ważną rezerwę różnorodności biologicznej; mając na uwadze, że według danych FAO każdego roku zanika ok. 13 mln ha lasów;
- C. mając na uwadze, że wylesianie i degradacja lasów mają miejsce głównie na południowej półkuli i w lasach tropikalnych;
- D. mając na uwadze, że lasy zapobiegają degradacji gleby i pustynnieniu, a tym samym zmniejszają ryzyko powodzi, osuwania się ziemi i suszy;
- E. mając na uwadze, że lasy mają zasadnicze znaczenie dla zrównoważonego rolnictwa oraz zwiększenia bezpieczeństwa żywnościowego i wartości odżywczej żywności;
- F. mając na uwadze, że lasy zapewniają również podstawowe usługi ekosystemowe, które wspierają zrównoważone rolnictwo przez regulowanie przepływów wody, stabilizację gleb, utrzymanie żyzności gleby, regulację klimatu oraz stworzenie warunków do życia dla dzikich zapylaczy i drapieżników żywiących się szkodnikami rolniczymi;
- G. mając na uwadze, że produkty leśne stanowią 1 % światowego PKB;
- H. mając na uwadze, że odnowa lasów jest jedną z niezbędnych strategii ograniczenia globalnego ocieplenia do 1,5 stopnia; mając na uwadze, że wszystkie rządy powinny wziąć na siebie odpowiedzialność i podjąć kroki w celu ograniczenia kosztów emisji gazów cieplarnianych we własnym kraju;

^(?) Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0098.

^(?) Dz.U. C 215 z 19.6.2018, s. 125.

⁽⁴⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0330.

Wtorek, 11 września 2018 r.

- I. mając na uwadze, że wylesianie i degradacja lasów to druga pod względem wielkości antropogeniczna przyczyna emisji dwutlenku węgla, oraz mając na uwadze, że wylesianie i degradacja lasów odpowiada za niemal 20 % wszystkich światowych emisji gazów cieplarnianych;
- J. mając na uwadze, że drewno opałowe wciąż jest najważniejszym produktem leśnym w krajach rozwijających się i najważniejszym źródłem energii w wielu krajach afrykańskich i azjatyckich; mając na uwadze, że w Afryce Subsaharyjskiej cztery osoby na pięć wciąż używają drewna do gotowania;
- K. mając na uwadze, że lasy pierwotne mają bogatą różnorodność biologiczną i magazynują o 30–70 % więcej dwutlenku węgla niż lasy, z których pozyskuje się drewno, lub lasy zdegradowane;
- L. mając na uwadze, że posiadanie jasnych, spójnych i aktualnych informacji na temat pokrywy leśnej jest kluczowe dla skutecznego monitorowania i egzekwowania prawa;
- M. mając na uwadze, że choć umowy o dobrowolnym partnerstwie FLEGT okazały się cenne, jeśli chodzi o przyczynianie się do poprawy zarządzania lasami, nadal mają one wiele słabych stron;
- N. mając na uwadze, że umowy o dobrowolnym partnerstwie FLEGT koncentrują się na pozyskiwaniu drewna na skalę przemysłową, podczas gdy nielegalne pozyskiwanie drewna w bardzo dużej mierze odbywa się metodami rzemieślniczymi i w gospodarstwach rolnych;
- O. mając na uwadze, że umowy o dobrowolnym partnerstwie FLEGT zawierają zbyt wąską definicję „legalności”, pomijając niekiedy kluczowe kwestie związane z prawem własności gruntów i prawami lokalnej ludności;
- P. mając na uwadze, że umowy o dobrowolnym partnerstwie FLEGT, program REDD+ oraz certyfikacja wciąż są odrębnymi inicjatywami, które wymagają dalszej koordynacji;
- Q. mając na uwadze, że osiągnięcie celów FLEGT zależy w dużej mierze od krajów, które prowadzą na dużą skalę działalność w zakresie produkcji, przetwórstwa i handlu, takich jak Chiny, Rosja, Indie, Korea Południowa i Japonia, oraz od ich zaangażowania w walkę z nielegalnym pozyskiwaniem drewna i handlem produktami z nielegalnie pozyskanego drewna, oraz mając na uwadze, że dwustronny dialog polityczny z tymi partnerami do tej pory przyniósł niewielkie rezultaty;
- R. mając na uwadze, że celem rozporządzenia UE w sprawie drewna (EUTR) jest zapewnienie, że nielegalne drewno nie będzie wprowadzane do obrotu na rynku europejskim; mając na uwadze, że w wyniku przeprowadzonego w 2016 r. przeglądu EUTR stwierdzono, iż wdrożenie i egzekwowanie tego rozporządzenia jest niekompletne; mając na uwadze, że na początku roku rozpoczęto konsultacje publiczne na potrzeby ewentualnej rewizji zakresu stosowania EUTR;
- S. mając na uwadze, że strefy obszarów chronionych powinny znaleźć się w centrum każdego strategicznego podejścia do ochrony przyrody; mając na uwadze, że powinny one stanowić ośrodki bezpiecznego rozwoju gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu w oparciu o zrównoważone rolnictwo, energię, kulturę i turystykę i wiązać się z rozwojem dobrej administracji;
- T. mając na uwadze znaczenie partnerstw publiczno-prywatnych (PPP) dla zrównoważonego rozwoju parków w Afryce Subsaharyjskiej z poszanowaniem praw społeczności leśnych;
- U. mając na uwadze, że korupcja i niestabilne instytucje to największe przeszkody dla ochrony i zachowania lasów; mając na uwadze, że we wspólnym sprawozdaniu Programu Narodów Zjednoczonych ds. Ochrony Środowiska (UNEP) i Interpolu⁽⁵⁾ z 2016 r. przestępstwa związane z lasami uznano za jedno z pięciu najistotniejszych wyzwań utrudniających realizację celów zrównoważonego rozwoju oraz stwierdzono, że 15–30 % drewna, którym handluje się na świecie, jest pozyskiwane nielegalnie; mając na uwadze, że według danych Banku Światowego każdego roku poszkodowane kraje tracą ok. 15 mld USD z powodu nielegalnego pozyskiwania drewna i nielegalnego handlu drewnem;

⁽⁵⁾ Nellemann, C. (redaktor prowadzący); Henriksen, R., Kreilhuber, A., Stewart, D., Kotsovou, M., Raxter, P., Mrema, E. i Barrat, S. (redaktorzy), *The Rise of Environmental Crime – A Growing Threat to Natural Resources, Peace, Development And Security, A UNEP-INTERPOL Rapid Response Assessment* [Wzrost przestępczości przeciwko środowisku – rosnące zagrożenie dla zasobów naturalnych, pokoju, rozwoju i bezpieczeństwa. Ocena w trybie pilnym UNEP-Interpol], United Nations Environment Programme and RHIPTO Rapid Response, Norwegian Centre for Global Analyses, www.rhipto.org, 2016 r.

Wtorek, 11 września 2018 r.

- V. mając na uwadze, że przestępczość związana z lasami może przybierać różne formy, takie jak: nielegalna eksploatacja zagrożonych gatunków drewna o wysokiej wartości (ujętych w wykazie CITES), nielegalne pozyskiwanie drewna do produkcji materiałów budowlanych i mebli, nielegalne pozyskiwanie i „legalizowanie” drewna za pośrednictwem firm przykrywek zajmujących się prowadzeniem szkółek leśnych i działalnością rolniczą, które ma na celu dostarczanie pulpy celulozowej dla przemysłu papierniczego, oraz wykorzystywanie nieuregulowanego w dużej mierze handlu drewnem opałowym i węglem drzewnym, aby zatuszować nielegalne pozyskiwanie drewna na obszarach chronionych i poza nimi;
- W. mając na uwadze, że urbanizacja, złe zarządzanie, wylesianie na dużą skalę do celów rolnictwa, górnictwa i rozwoju infrastruktury powoduje poważne naruszenia praw człowieka, które mają katastrofalne skutki dla lokalnych społeczności i ludzi, których egzystencja zależy od lasów, takie jak masowy wykup i dzierżawa ziemi, przymusowe eksmisje, nękanie przez policję, arbitralne aresztowania, a także oraz kryminalizacja przywódców społeczności, obrońców praw człowieka i działaczy na rzecz praw człowieka;
- X. mając na uwadze, że w Agendzie na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 wyznaczono cel powstrzymania i odwrócenia wylesiania i degradacji lasów do 2020 r.; mając na uwadze, że o zobowiązaniu tym przypomniano w porozumieniu paryskim w sprawie klimatu i nie należy go odkładać na później;
- Y. mając na uwadze, że cel zrównoważonego rozwoju nr 15 wyraźnie wskazuje na zapotrzebowanie na dobrą gospodarkę leśną, ponieważ lasy mogą pomóc w osiągnięciu wielu innych celów zrównoważonego rozwoju;
- Z. mając na uwadze, że REDD+ przyniósł wielu krajom rozwijającym się korzyści środowiskowe i społeczne, od zachowania różnorodności biologicznej po rozwój obszarów wiejskich i poprawę zarządzania lasami; mając jednakże na uwadze, że program ten jest krytykowany za wywieranie presji na społeczności żyjące w lasach;
- AA. mając na uwadze, że coraz więcej dowodów wskazuje na to, iż zabezpieczenie praw własności takich wspólnot prowadzi do ograniczenia wylesiania i bardziej zrównoważonej gospodarki leśnej;
- AB. mając na uwadze, że rolnictwo odpowiada za 80 % wylesiania na całym świecie; mając na uwadze, że w szczególności hodowla zwierząt gospodarskich, duże przemysłowe uprawy soi i pozyskiwanie oleju palmowego to podstawowe przyczyny wylesiania, zwłaszcza w krajach tropikalnych, z powodu rosnącego popytu na te produkty w krajach rozwiniętych i gospodarkach wschodzących oraz ekspansji rolnictwa przemysłowego na całym świecie; mając na uwadze, że w badaniu Komisji z 2013 r. wykazano, iż UE-27 była największym światowym importerem netto wylesiania związanego z produkcją towarów (w latach 1990–2008); mając na uwadze, że w związku z tym UE ma do odegrania decydującą rolę w walce z wylesianiem i degradacją lasów, zwłaszcza jeśli chodzi o popyt i wymogi należytej staranności w odniesieniu do towarów rolnych;
- AC. mając na uwadze, że ekspansja upraw soi doprowadziła do problemów społecznych i środowiskowych, takich jak erozja gleby, zużycie zasobów wody, skażenie pestycydami oraz przymusowe przesiedlenia ludności; mając na uwadze, że do najbardziej poszkodowanych grup należą społeczności tubylcze;
- AD. mając na uwadze, że ekspansja plantacji palmy olejowej doprowadziła do niszczenia lasów na masową skalę i do konfliktów społecznych między przedsiębiorstwami prowadzącymi plantacje a grupami tubylczymi i społecznościami lokalnymi;
- AE. mając na uwadze, że w ostatnich latach sektor prywatny wykazuje coraz większe zaangażowanie w ochronę lasów, a także mając na uwadze, że ponad 400 przedsiębiorstw zobowiązało się do wyeliminowania wylesiania ze swoich produktów i łańcuchów dostaw zgodnie z nowojorską deklaracją w sprawie lasów, koncentrując się w szczególności na takich towarach jak olej palmowy, soja, wołowina i drewno; mając na uwadze, że mimo to działania publiczne dotyczące produktów rolnych nadal są stosunkowo rzadkie;

Wtorek, 11 września 2018 r.

1. przypomina, że w Agendzie na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 uznaje się, iż biologicznie zróżnicowane lasy odgrywają kluczową rolę w trwałym rozwoju, a także w realizacji porozumienia paryskiego; przypomina, że zrównoważona gospodarka leśna sprzyjająca włączeniu społecznemu oraz odpowiedzialne korzystanie z produktów leśnych stanowią najsukcesowniej i najbardziej konkurencyjny cenowo system naturalnego wychwytywania i składowania dwutlenku węgla;
2. zwraca się do UE o wsparcie integracji celów w zakresie zarządzania lasami i gruntami w ramach ustalonego na szczeblu krajowym wkładu zalesionych krajów rozwijających się;
3. przypomina, że zgodnie z porozumieniem paryskim wszystkie strony są zobowiązane do podjęcia działań na rzecz ochrony i ulepszania pochłaniaczy gazów cieplarnianych, w tym lasów;
4. zauważa, że powstrzymanie wylesiania i degradacji lasów oraz umożliwienie odnowy lasów stanowiłyby co najmniej 30 % wszystkich działań łagodzących, jakie są niezbędne do ograniczenia globalnego ocieplenia do 1,5°C⁽⁶⁾;
5. zwraca uwagę, że wylesianie odpowiada za 11 % światowych antropogenicznych emisji gazów cieplarnianych, co stanowi więcej niż łączne emisje ze wszystkich samochodów osobowych;
6. potwierdza znaczenie rodzaju gospodarki leśnej dla bilansu dwutlenku węgla w strefie tropikalnej, jak podkreślono w najnowszych artykułach⁽⁷⁾, w których wskazuje się, że nie tylko wylesianie na dużą skalę, jak wcześniej uważano, ale też subtelniejsze formy degradacji mogą powodować bardzo znaczącą emisję dwutlenku węgla, stanowiącą ponad połowę emisji całkowitej;
7. zwraca uwagę, że ponowne zalesianie, odnowa istniejących zdegradowanych lasów i zwiększanie pokrywy leśnej krajobrazów rolniczych poprzez agroleśnictwo stanowią jedyne dostępne źródła ujemnych emisji, które mogą w znacznym stopniu przyczynić się do osiągnięcia celów porozumienia paryskiego;
8. przypomina o wyzwaniu z Bonn⁽⁸⁾, którego celem jest odnowienie do 2030 r. 350 mln hektarów zdegradowanych i wylesionych terenów, co mogłoby przynieść korzyści netto w wysokości ok. 170 mld USD rocznie, pochodzących z ochrony zlewni, wydajniejszych zbiorów i produktów leśnych, oraz pochłonąć do 1,7 gigaton ekwiwalentu dwutlenku węgla rocznie;
9. wzywa Komisję do wypełnienia międzynarodowych zobowiązań UE, m.in. tych podjętych w ramach COP21, Forum Narodów Zjednoczonych ds. Lasów, Konwencji Narodów Zjednoczonych o różnorodności biologicznej (CBD), nowojorskiej deklaracji w sprawie lasów i celu zrównoważonego rozwoju nr 15, w szczególności celu nr 15.2, by do 2020 r. promować wdrażanie zrównoważonego zarządzania wszystkimi rodzajami lasów, zahamować proces wylesiania, odtworzyć zniszczone lasy i znacząco zwiększyć globalny stopień zalesienia i ponownego zalesienia;
10. przypomina w szczególności, że Unia zobowiązała się do realizacji celów z Aichi zawartych w Konwencji o różnorodności biologicznej, zgodnie z którymi wymaga się zachowania 17 % wszystkich siedlisk, odtworzenia 15 % zdegradowanych ekosystemów oraz zbliżenia wylesiania do zera lub co najmniej jego zredukowania o połowę do 2020 r.;

⁽⁶⁾ Goodman R. C. i Herold M., *Why Maintaining Tropical Forests is Essential and Urgent for Maintaining a Stable Climate* [Dlaczego utrzymanie lasów tropikalnych jest istotne i pilne dla utrzymania stabilnego klimatu?], dokument roboczy nr 385, Centre for Global Development, Waszyngton, 2014 r.; McKinsey & Company, *Pathways to a Low-Carbon Economy* [Drogi do gospodarki niskoemisyjnej], 2009 r.; McKinsey & Company, *Pathways to a Low-Carbon Economy: Version 2 of the Global Greenhouse Gas Abatement Cost Curve* [Drogi do gospodarki niskoemisyjnej: wersja 2 krzywej kosztów redukcji emisji gazów cieplarnianych], 2013 r.

⁽⁷⁾ Baccini, A. i in., *Tropical forests are a net carbon source based on aboveground measurements* [Las tropikalne są źródłem węgla netto, w oparciu o naziemne pomiary zysków i strat], *Science*, tom 358, wydanie 6360, 2017 r., s. 230–234.

⁽⁸⁾ Zob. <https://www.iucn.org/theme/forests/our-work/forest-landscape-restoration/bonn-challenge>

Wtorek, 11 września 2018 r.

11. zauważa, że przemysł lotniczy w ogromnym stopniu zależy od jednostek kompensacji emisji, m.in. lasów; podkreśla jednak, że kompensacja za pomocą lasów spotyka się z poważną krytyką, ponieważ trudno ją zmierzyć i nie da się jej zagwarantować; uważa, że Międzynarodowa Organizacja Lotnictwa Cywilnego (ICAO) powinna wyłączyć kompensację za pomocą lasów z mechanizmu kompensacji i redukcji CO₂ w międzynarodowym lotnictwie cywilnym (CORSIA);
12. podkreśla, że przyczyny wylesiania wykraczają poza sam sektor leśny i obejmują szeroki zakres zagadnień, takich jak prawo własności gruntów, ochrona praw ludności tubylczej, polityka rolna i zmiana klimatu; wzywa Komisję do zwiększenia wysiłków na rzecz pełnego i skutecznego wdrożenia umów o dobrowolnym partnerstwie FLEGT oraz do zajęcia się problemem wylesiania w sposób całościowy poprzez spójne ramy polityczne, tj. poprzez zapewnienie skutecznego uznawania i poszanowania praw własności gruntów społeczności zależnych od lasów, zwłaszcza w przypadku finansowania UE na rzecz rozwoju, oraz w ramach procesu przeglądu umów o dobrowolnym partnerstwie FLEGT, a także w taki sposób, aby umożliwić przetrwanie lokalnych społeczności leśnych przy jednoczesnym zapewnieniu ochrony ekosystemów;
13. wzywa Komisję do sporządzania co dwa lata sprawozdania na temat postępów w realizacji planu działania FLEGT; podkreśla, że powinno to obejmować ocenę wdrażania umów o dobrowolnym partnerstwie, przestrzegania wyznaczonych terminów, wszelkich napotkanych trudności oraz podjętych lub planowanych środków;
14. zauważa, że wdrażanie dobrowolnych umów o partnerstwie będzie miało większe szanse powodzenia, jeżeli zostanie przewidziane bardziej ukierunkowane wsparcie dla grup w trudnej sytuacji, zaangażowanych w zarządzanie zasobami drewna (drobni właściciele, mikroprzedsiębiorstwa oraz małe i średnie przedsiębiorstwa, niezależne podmioty w sektorze „nieformalnym”); podkreśla znaczenie zapewnienia, by procesy certyfikacji respektowały interesy słabszych grup zaangażowanych w gospodarkę leśną;
15. podkreśla znaczenie zwalczania nielegalnego handlu drewnem tropikalnym; sugeruje Komisji, aby w przyszłych negocjacjach w sprawie zezwoleń FLEGT na wywóz zweryfikowanych legalnych produktów z drewna eksportowanych do UE wziąć pod uwagę doświadczenie systemu indonezyjskiego, obowiązującego od listopada 2016 r.; zwraca się do Komisji o przeprowadzenie niezależnej oceny skutków dotyczącej wdrożenia systemu weryfikacji legalności indonezyjskiego drewna, którą należy przedstawić w stosownym czasie;
16. wzywa Komisję i państwa członkowskie do zajęcia się ryzykiem prowadzenia handlu drewnem przez grupy zbrojne i do zagwarantowania, że taki handel będzie uznawany za nielegalny na podstawie umowy o dobrowolnym partnerstwie; uważa, że definicja legalności stosowana w systemie weryfikacji legalności drewna (TLAS) powinna zostać rozszerzona we wszystkich dobrowolnych umowach o partnerstwie o kwestie związane prawami człowieka, zwłaszcza prawem społeczności do własności gruntu;
17. wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby wykorzystwały proponowany „zorganizowany dialog FLEGT” do przeprowadzenia właściwej oceny ryzyka korupcji w sektorze leśnym oraz opracowały środki mające na celu zwiększenie uczestnictwa, przejrzystości, odpowiedzialności i uczciwości jako elementów strategii antykorupcyjnej;
18. wzywa UE do opracowania polityki zielonych zamówień publicznych dotyczących drewna, aby wspierać ochronę i odnowę ekosystemów leśnych na całym świecie;
19. z niepokojem zauważa, że sektor leśny jest szczególnie narażony na złe zarządzanie, w tym korupcję, nadużycia finansowe i przestępczość zorganizowaną, która nadal cechuje się znacznym stopniem bezkarności; ubolewa nad faktem, że nawet w krajach, które mają dobre prawo leśne, jego wdrażanie jest słabe;
20. przyjmuje do wiadomości, że według szacunków w 2016 r. popełniono przestępstwa związane z lasami, takie jak nielegalne pozyskiwanie drewna, na kwotę 50–152 mld USD, a w 2014 r. na kwotę 30–100 mld USD, co plasuje ten rodzaj przestępczości na pierwszym miejscu pod względem wysokości dochodów z przestępstw przeciwko środowisku na świecie; zauważa, że nielegalne pozyskiwanie drewna odgrywa znaczącą rolę w finansowaniu przestępczości zorganizowanej, prowadząc do znacznego zubożenia rządów, narodów i społeczności lokalnych ze względu na nieopbrane dochody⁽⁹⁾;

⁽⁹⁾ Nellemann, C. (redaktor prowadzący); Henriksen, R., Kreilhuber, A., Stewart, D., Kotsovou, M., Raxter, P., Mrema, E. i Barrat, S. (redaktorzy), *The Rise of Environmental Crime – A Growing Threat to Natural Resources, Peace, Development And Security, A UNEP-INTERPOL Rapid Response Assessment* [Wzrost przestępczości przeciwko środowisku – rosnące zagrożenie dla zasobów naturalnych, pokoju, rozwoju i bezpieczeństwa. Ocena w trybie pilnym UNEP-Interpol], United Nations Environment Programme and RHIPTO Rapid Response, Norwegian Centre for Global Analyses, www.rhipto.org, 2016 r.

Wtorek, 11 września 2018 r.

21. jest zaniepokojony nasileniem się przypadków łamania praw człowieka, masowego wykupu i dzierżawy ziemi oraz zajmowania gruntów rodzimych, co jest spowodowane rozbudową infrastruktury, monokulturowymi plantacjami związanymi z produkcją żywności, opału i włókien, wyrębem lasów oraz działaniami łagodzącymi skutki emisji dwutlenku węgla, takimi jak stosowanie biopaliw i gazu ziemnego czy rozwój energetyki wodnej na dużą skalę;

22. zauważa z niepokojem, że licząca ok. 300 tys. osób populacja ludów, których egzystencja zależy od lasów (nazywanych również „pigmejami” lub „batwa”), mieszkających w lasach deszczowych Afryki Środkowej, stoi w obliczu bezprecedensowej presji na ich ziemię, zasoby leśne i społeczności, ponieważ lasy są wyrębywane w celu pozyskiwania drewna, wycinane na potrzeby rolnictwa lub zamieniane w zamknięte obszary ochrony dzikiej przyrody;

23. stanowczo wzywa, aby Komisja uwzględniła wnioski zawarte w rezolucji Parlamentu z dnia 25 października 2016 r. w sprawie odpowiedzialności przedsiębiorstw za poważne naruszenia praw człowieka w państwach trzecich⁽¹⁰⁾, również w odniesieniu do przedsiębiorstw działających w tym sektorze; w szczególności wzywa Komisję do wdrożenia środków, o które wnoszono w wyżej wymienionej rezolucji, aby wskazać i ukarać odpowiedzialne podmioty, jeżeli dana działalność jest bezpośrednio lub pośrednio powiązana z międzynarodowymi przedsiębiorstwami, których działalność podlega ustawodawstwu państwa członkowskiego;

24. podkreśla fakt, że nielegalne pozyskiwanie drewna powoduje uszczuplenie dochodów podatkowych krajów rozwijających się; ubolewa zwłaszcza nad faktem, że raje podatkowe offshore i programy unikania zobowiązań podatkowych są wykorzystywane do finansowania spółek fasadowych i spółek zależnych dużych przedsiębiorstw celulozowo-wyrębowych i wydobywczych związanych z wylesianiem, co potwierdzają dokumenty panamskie i dokumenty z rajów podatkowych, w kontekście, w którym skutki nieuregulowanej globalizacji finansowej mogą negatywnie oddziaływać na ochronę lasów i zrównoważenie środowiskowe; ponownie wzywa, aby UE wykazała silną wolę polityczną i determinację w walce z unikaniem opodatkowania i uchylaniem się od opodatkowania zarówno na szczeblu krajowym, jak i w stosunkach z państwami trzecimi;

25. z zadowoleniem przyjmuje opublikowanie długo oczekiwanego studium wykonalności dotyczącego możliwości zintensyfikowania działań UE przeciwko wylesianiu⁽¹¹⁾, zleconego przez Dyрекcję Generalną ds. Środowiska Komisji Europejskiej; zauważa, że badanie to koncentruje się głównie na siedmiu produktach stanowiących zagrożenie dla lasów (olej palmowy, soja, guma, wołowina, kukurydza, kakao i kawa), i uznaje, że „UE jest bezsprzecznie częścią problemu globalnego wylesiania”;

26. wzywa Komisję do niezwłocznego rozpoczęcia szczegółowej oceny skutków oraz rzeczywistych konsultacji z zainteresowanymi stronami, z udziałem zwłaszcza lokalnej ludności i kobiet, w celu opracowania konkretnego planu działania UE w sprawie wylesiania i degradacji lasów, który obejmowałby konkretne i spójne środki regulacyjne, w tym mechanizm monitorowania, aby zagwarantować, że żadne łańcuchy dostaw ani transakcje finansowe, w które zaangażowana byłaby UE, nie będą powodować wylesiania, degradacji lasów ani łamania praw człowieka; apeluje, by w tym planie działania propagowano zwiększoną pomoc finansową i techniczną dla krajów-producentów, mając na uwadze szczególny cel, jakim jest ochrona, utrzymanie i odbudowa lasów i kluczowych ekosystemów oraz poprawa warunków życia społeczności zależnych od lasów;

27. przypomina, że kobiety tubylcze i kobiety na obszarach wiejskich odgrywają centralną rolę w ochronie ekosystemów leśnych; zauważa jednak z niepokojem, że kobiety nie są włączane w proces zarządzania zasobami naturalnymi, a ich pozycja nie jest wzmacniana; ubolewa nad brakiem edukacji leśnej; uważa, że równouprawnienie płci w edukacji leśnej jest kluczowym elementem zrównoważonej gospodarki leśnej, który powinien znaleźć odzwierciedlenie w planie działania UE;

28. odnotowuje fakt rozpoczęcia konsultacji społecznych w sprawie zakresu produktów objętych rozporządzeniem w sprawie drewna; uważa, że możliwość wyboru w kwestionariuszu opcji ograniczenia zakresu stosowania rozporządzenia nie jest uzasadniona, jako że nielegalny handel kwitnie przy obecnym zakresie stosowania rozporządzenia; odnotowuje ponadto przychylnie stanowisko Europejskiej Konfederacji Przemysłu Drzewnego w sprawie rozszerzenia zakresu rozporządzenia w sprawie drewna na wszystkie produkty drzewne;

29. zauważa, że w przeglądzie EUTR z 2016 r. (SWD(2016)0034) nie udało się ocenić, czy sankcje określone przez państwa członkowskie są skuteczne, proporcjonalne i odstraszające, ponieważ liczba sankcji zastosowanych do tej pory jest bardzo niska; kwestionuje fakt, że niektóre państwa członkowskie nakładają sankcje na podstawie kryterium „krajowych warunków gospodarczych”, ze względu na międzynarodowy aspekt tego typu przestępczości, a także fakt, że zajmuje on pierwsze miejsce na świecie pod względem przestępstw przeciwko środowisku;

⁽¹⁰⁾ Dz.U. C 215 z 19.6.2018, s. 125.

⁽¹¹⁾ http://ec.europa.eu/environment/forests/pdf/feasibility_study_deforestation_kh0418199enn_main_report.pdf

Wtorek, 11 września 2018 r.

30. wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby w pełni wdrożyły i stosowały EUTR i aby rozporządzenie to obejmowało wszystkie produkty, które są lub mogą być wytwarzane z drewna i które zawierają lub mogą zawierać drewno; podkreśla wymóg przeprowadzania odpowiednich i skutecznych kontroli, w tym w odniesieniu do złożonych łańcuchów dostaw i przywozu z krajów, w których odbywa się obróbka, oraz wzywa do nakładania poważnych i odstraszających sankcji na wszystkie podmioty gospodarcze, jako że jest to przestępstwo międzynarodowe, które generuje najwyższe dochody z przestępstw przeciwko środowisku;

31. odnotowuje odkrycie, że pozwolenia na wywóz w ramach FLEGT pozwalają na mieszanie nielegalnie pozyskanego drewna z drewnem legalnym i że takie drewno może być zatem potencjalnie wywożone do UE jako zgodne z EUTR ⁽¹²⁾;

32. wzywa Komisję, aby zaktualizowała unijne wytyczne dotyczące rozporządzenia UE w sprawie drewna w celu rozwiązania problemu drewna będącego przedmiotem handlu prowadzonego przez grupy zbrojne oraz aby zaleciła bardziej szczegółowe środki ograniczania ryzyka w celu poprawy egzekwowania przepisów, takie jak wymóg należytej staranności od podmiotów dokonujących przywozu z obszarów ogarniętych konfliktami lub obszarów wysokiego ryzyka, postanowienia i warunki w umowach z dostawcami przeciwdziałające korupcji, wdrożenie przepisów antykorupcyjnych, a także kontrola sprawozdań finansowych oraz kontrole antykorupcyjne;

Zarządzanie lasami i gruntami

33. uznaje duże znaczenie prac prowadzonych w ramach Europejskiej Komisji Gospodarczej ONZ (EKG ONZ) oraz Organizacji Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa (FAO) w odniesieniu do globalnej zrównoważonej gospodarki leśnej, która odgrywa kluczową rolę w zrównoważonym handlu produktami leśnymi;

34. zwraca się do UE, aby ustanowiła ściślejszą współpracę i skuteczne partnerstwa z najważniejszymi krajami zużywającymi drewno i międzynarodowymi zainteresowanymi stronami, takimi jak ONZ, w szczególności FAO, Międzynarodowe Centrum Badań Leśnictwa (CIFOR) oraz Program Leśnictwa Banku Światowego (PROFOR), w celu skuteczniejszego ograniczenia na skalę światową handlu nielegalnie pozyskanym drewnem i ogólnie lepszego zarządzania w dziedzinie leśnictwa;

35. podkreśla, że lasy wtórne – odnawiające się głównie w wyniku procesów naturalnych po znacznym zjawisku katastrofalnym bądź zakłóceniu ze strony człowieka wobec lasów pierwotnych – także zapewniają, wraz z lasami pierwotnymi, podstawowe usługi ekosystemowe, środki utrzymania dla ludności lokalnych oraz źródło drewna; uważa, że ponieważ przetrwanie lasów wtórnych jest również zagrożone z powodu nielegalnego pozyskiwania drewna, wszelkie działania na rzecz przejrzystości i odpowiedzialności w zakresie gospodarki leśnej powinny być ukierunkowane także na lasy wtórne, a nie tylko na lasy pierwotne;

36. podkreśla potrzebę wspierania pluralistycznego i społecznościowego wymiaru gospodarki leśnej przez zwiększenie zaangażowania społeczeństwa obywatelskiego w planowanie i wdrażanie polityki i projektów w zakresie gospodarki leśnej, podnoszenie świadomości i zapewnianie społecznościom lokalnym dostępu do korzyści płynących z zasobów leśnych;

37. z niepokojem zauważa, że niepewna sytuacja w zakresie praw własności gruntów ludności zamieszkującej lasy stanowi główną przeszkodę w przeciwdziałaniu wylesianiu;

38. przypomina, że odpowiedzialne zarządzanie własnością gruntów i lasów ma zasadnicze znaczenie dla zapewnienia stabilności społecznej, zrównoważonego użytkowania środowiska i odpowiedzialnych inwestycji na rzecz zrównoważonego rozwoju;

⁽¹²⁾ W raporcie Agencji Dochodzeń Środowiskowych (Environmental Investigation Agency, EIA) i Indonezyjskiej Sieci Monitorowania Lasów (Jaringan Pemantau Independen Kehutanan/JPIK) z 2014 r. pt. *Permitting Crime* [Przestępstwa związane z zezwoleniami] stwierdzono, że niektóre przedsiębiorstwa posiadające pozwolenia TLAS są zaangażowane w „pranie drewna”, gdyż mieszają drewno pozyskiwane nielegalnie z drewnem legalnym. Obecnie drewno to mogłoby być wywożone do UE jako drewno posiadające zezwolenie FLEGT. Raport dostępny na stronie <http://www.wri.org/blog/2018/01/indonesia-has-carrot-end-illegal-logging-now-it-needs-stick>, źródło pierwotne <https://eia-international.org/wp-content/uploads/Permitting-Crime.pdf>

Wtorek, 11 września 2018 r.

39. odnotowuje istnienie modeli wspólnotowej gospodarki leśnej i zbiorowych zwyczajowych praw własności gruntu, które mogą przynieść szereg korzyści⁽¹³⁾, w tym zwiększenie powierzchni lasów i dostępnych zasobów wodnych, ograniczenie nielegalnego pozyskiwania drewna przez wprowadzenie jasnych przepisów dotyczących dostępu do drewna, a także solidny system monitorowania lasów; proponuje intensyfikację badań i wsparcia w zakresie opracowania ram prawnych dotyczących leśnictwa wspólnotowego;

40. wzywa kraje partnerskie do uznawania i ochrony prawa lokalnej ludności zależnej od lasów oraz rdzennej ludności, przede wszystkim kobiet tubylczych, do uświęconej tradycją własności i kontroli w odniesieniu do jej gruntów, terytoriów i zasobów naturalnych, zgodnie z różnymi instrumentami międzynarodowymi dotyczącymi praw człowieka, takimi jak Międzynarodowy pakt praw gospodarczych, społecznych i kulturalnych, UNDRIP i konwencja MOP nr 169; apeluje do UE o wspieranie krajów partnerskich w tych działaniach oraz w skrupulatnym stosowaniu zasady dobrowolnej, uprzedniej i świadomej zgody na operacje nabywania gruntów na dużą skalę;

41. zwraca uwagę na kurczącą się przestrzeń i coraz częstsze zagrożenia dla wolności wyrażania opinii przez organizacje społeczeństwa obywatelskiego i społeczności w odniesieniu do gospodarki leśnej;

42. wzywa Komisję, aby doprowadziła to tego, że dobrowolne wytyczne w sprawie odpowiedzialnego zarządzania tytułami prawnymi do gruntów, łowisk i lasów Organizacji Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa staną się wiążące dla planu inwestycji zewnętrznych; podkreśla, że przestrzeganie dobrowolnych wytycznych dotyczących zarządzania własnością wymaga skutecznego, niezależnego monitorowania i egzekwowania, w tym odpowiednich mechanizmów rozstrzygania sporów i składania skarg; nalega na włączenie norm dotyczących praw własności gruntów do opracowywania projektów, monitorowania oraz sporządzania rocznych sprawozdań oraz na to, by te normy stały się wiążące dla wszystkich działań zewnętrznych UE finansowanych w ramach oficjalnej pomocy rozwojowej;

43. wzywa Komisję i państwa członkowskie do ustanowienia w pierwszej kolejności skutecznego pod względem administracyjnym mechanizmu rozpatrywania skarg dla ofiar naruszeń praw człowieka i innych negatywnych skutków działań finansowanych w ramach oficjalnej pomocy rozwojowej, aby możliwe było wszczynanie dochodzeń i procedur pojednawczych; zaznacza, że mechanizm ten powinien obejmować zestandaryzowane procedury oraz mieć charakter administracyjny i tym samym uzupełniający względem mechanizmów sądowych, zaś delegatury UE mogłyby odgrywać rolę punktów kontaktowych;

44. wzywa UE do przyjęcia przepisu dotyczącego obowiązkowego ujawniania informacji na temat wylesiania, które stanowią dowód inwestycji finansowych związanych z produkcją lub przetwarzaniem towarów stanowiących zagrożenie dla lasów;

45. przypomina, że do dnia 27 listopada 2018 r. Komisja powinna przedłożyć Parlamentowi i Radzie sprawozdanie na temat funkcjonowania dyrektywy w sprawie przejrzystości 2013/50/UE, która wprowadza wymóg ujawniania informacji o płatnościach na rzecz administracji rządowych, dokonywanych przez spółki notowane i duże spółki nienotowane na rynku regulowanym, prowadzące działalność w przemyśle wydobywczym i zajmujące się wyrębem lasów pierwotnych (naturalnych i półnaturalnych); zauważa ponadto, że sprawozdaniu powinien towarzyszyć wniosek ustawodawczy; w świetle ewentualnego przeglądu wzywa Komisję do rozważenia tego, aby wspomniany wymóg rozszerzyć również na inne sektory przemysłu wpływające na lasy oraz na lasy inne niż pierwotne;

46. ubolewa nad tym, że w wielu krajach powszechny jest niedostateczny udział szczebla lokalnego i brak umów ze społecznościami leśnymi dotyczących podziału na strefy użytkowania gruntów i przyznawania koncesji; jest zdania, że systemy TLAS powinny obejmować zabezpieczenia proceduralne, które wzmacniają pozycję wspólnot autochtonicznych, tak aby zmniejszyć prawdopodobieństwo wystąpienia opartego na korupcji lub niesprawiedliwego przydzielania lub przenoszenia prawa własności do gruntów;

47. podkreśla, że przejrzystość danych, lepsze mapowanie, niezależne monitorowanie, narzędzia audytu i wymiana informacji mają zasadnicze znaczenie dla poprawy zarządzania, współpracy międzynarodowej i ułatwienia wywiązywania się ze zobowiązań dotyczącego zerowego wylesiania; wzywa UE do zwiększenia wsparcia finansowego i technicznego dla krajów partnerskich, aby osiągnąć te cele pomóc im w wypracowaniu wiedzy specjalistycznej niezbędnej do poprawy struktur i zwiększenia odpowiedzialności na lokalnym szczeblu gospodarowania lasami;

⁽¹³⁾ Przypadek z Nepalu przedstawiony przez firmę ClientEarth, informacje na stronie <https://www.clientearth.org/what-can-we-learn-from-community-forests-in-nepal/>.

Wtorek, 11 września 2018 r.

Odpowiedzialne łańcuchy dostaw i finansowanie

48. zwraca uwagę, że kontrole przywozu drewna i produktów z drewna na granicach UE powinny być bardziej dogłębne, aby zagwarantować, że przywożone produkty rzeczywiście spełniają kryteria konieczne do wprowadzenia na terytorium UE;

49. zwraca uwagę, że ponad połowa towarów produkowanych i wywożonych na rynek światowy to produkty pochodzące z nielegalnego wylesiania; uwzględniając pochodzące z rolnictwa towary stanowiące zagrożenie dla lasów, zaznacza, że zgodnie z szacunkami 65 % wywozu wołowiny z Brazylii, 9 % wywozu wołowiny z Argentyny, 41 % wywozu soi z Brazylii, 5 % wywozu soi z Argentyny i 30 % wywozu soi z Paragwaju ma prawdopodobnie związek z nielegalnym wylesianiem; ponadto zauważa, że producenci w UE przywożą znaczące ilości paszy i produktów białkowych z krajów rozwijających się⁽¹⁴⁾;

50. zwraca uwagę, że sektor prywatny odgrywa kluczową rolę w osiągnięciu międzynarodowych celów operacyjnych w zakresie leśnictwa, włącznie z odnową lasów; podkreśla jednak potrzebę zadbania o to, by łańcuchy dostaw i przepływy finansowe wspierały wyłącznie legalną produkcję o zrównoważonym charakterze, niepowodującą wylesiania, oraz nie prowadziły do łamania praw człowieka;

51. przyjmuje z zadowoleniem fakt, że główne podmioty sektora prywatnego (bardzo często podmioty z UE) zobowiązały się do wyeliminowania wylesiania z ich łańcuchów dostaw i inwestycji; zwraca jednak uwagę, że UE musi stawić czoła temu wyzwaniu i wesprzeć wysiłki sektora prywatnego za pomocą strategii politycznych i odpowiednich środków, aby stworzyć wspólny punkt odniesienia dla wszystkich przedsiębiorstw i wyrównać warunki działania; uważa, że działanie takie miałyby pozytywny wpływ na podejmowanie zobowiązań, wzbudzałyby zaufanie i wzmocniłyby odpowiedzialność przedsiębiorstw za realizację ich zobowiązań;

52. przypomina, że należy przestrzegać wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka; popiera toczące się negocjacje mające na celu stworzenie wiążącego instrumentu ONZ w dziedzinie praw człowieka dotyczącego spółek transnarodowych i innych przedsiębiorstw i podkreśla znaczenie aktywnego udziału UE w tym procesie;

53. zachęca korporacje do podjęcia działań mających na celu zapobieganie korupcji w ich praktykach biznesowych, zwłaszcza w odniesieniu do przyznawania praw własności gruntów, oraz do rozszerzenia ich zewnętrznych systemów monitorowania na normy pracy, tak aby obejmowały szersze zobowiązania związane z wylesianiem;

54. wzywa UE do wprowadzenia obowiązkowych wymogów dla sektora finansowego dotyczących przeprowadzenia solidnej analizy należytej staranności przy ocenie finansowych i niefinansowych zagrożeń środowiskowych, społecznych i związanych z zarządzaniem; wzywa również do publicznego ujawniania procedur należytej staranności, co najmniej w ramach sprawozdawczości rocznej inwestorów;

55. wzywa UE do zajęcia się problemem wylesiania na świecie poprzez uregulowanie europejskiego handlu i konsumpcji towarów obciążonych ryzykiem uszkodzenia lasom, takich jak soja, olej palmowy, eukaliptus, wołowina, skóra i kakao, w oparciu o doświadczenia zdobyte w związku z planem działań FLEGT, rozporządzeniem w sprawie drewna, rozporządzeniem w sprawie minerałów z regionów ogarniętych konfliktami, dyrektywą w sprawie sprawozdawczości niefinansowej, prawodawstwem dotyczącym nielegalnych, nieraportowanych i nieuregulowanych połowów oraz innymi inicjatywami UE mającymi na celu uregulowanie łańcuchów dostaw;

56. uważa, że takie ramy regulacyjne powinny:

- a) ustanawiać obowiązkowe kryteria dla produktów zrównoważonych i niepowodujących wylesiania;
- b) nakładać obowiązki zachowania należytej staranności na podmioty działające na rynkach wyższego i niższego szczebla w łańcuchach dostaw towarów obciążonych ryzykiem uszkodzenia lasom;
- c) egzekwować identyfikowalność towarów oraz przejrzystość w całym łańcuchu dostaw;

⁽¹⁴⁾ Forest Trends Report Series [Seria „Sprawozdania na temat trendów w leśnictwie”]: *Consumer Goods and Deforestation: An Analysis of the Extent and Nature of Illegality in Forest Conversion for Agriculture and Timber Plantations* [Dobra konsumpcyjnie a wylesianie: analiza zakresu i charakteru nielegalnej działalności związanej z przekształcaniem lasów w obszary rolne i obszary pozyskiwania drewna], 2014 r.

Wtorek, 11 września 2018 r.

- d) zobowiązywać właściwe organy państw członkowskich do prowadzenia dochodzeń i ścigania obywateli UE lub przedsiębiorstw z siedzibą w UE czerpiących korzyści z nielegalnego przekształcania gruntów w krajach będących producentami;
- e) przestrzegać międzynarodowych praw człowieka, respektować prawa zwyczajowe określone w dobrowolnych wytycznych dotyczących zarządzania własnością i gwarantować dobrowolną, uprzednią i świadomą zgodę wszystkich potencjalnie dotkniętych społeczności przez cały cykl życia produktu;

57. apeluje do UE o zagwarantowanie, by wdrożone środki i ramy regulacyjne nie narzucały małym i średnim producentom nadmiernego obciążenia ani nie uniemożliwiały im dostępu do rynku i handlu międzynarodowego;

58. wzywa również UE do promowania podobnych wiążących ram prawnych na szczeblu międzynarodowym i do włączenia dyplomacji dotyczącej lasów do swojej polityki klimatycznej, aby zachęcić kraje, które przetwarzają lub importują znaczne ilości drewna tropikalnego, takie jak Chiny i Wietnam, do przyjęcia skutecznego ustawodawstwa zakazującego przywozu nielegalnie pozyskanego drewna i nakładającego na podmioty obowiązek zachowania należytej staranności (podobnie jak w przypadku EUTR); w tym celu wzywa Komisję do zwiększenia przejrzystości rozmów i działań podejmowanych w ramach mechanizmu koordynacji dwustronnej ds. egzekwowania prawa i zarządzania w dziedzinie leśnictwa (BCM-FLEG) z Chinami;

59. ubolewa nad zniesieniem przez rząd Demokratycznej Republiki Konga moratorium na udzielenie nowych licencji na eksploatację lasów tropikalnych DRK dla dwóch chińskich przedsiębiorstw; wzywa do utrzymania tego moratorium do czasu osiągnięcia przez podmioty eksploatujące lasy, rząd i ludność lokalną zależną od lasów porozumienia w sprawie protokołów gwarantujących zadowalające zarządzanie środowiskowe i społeczne;

60. wzywa UE do wprowadzenia, w ramach reformy wspólnej polityki rolnej, kryteriów współzależności w odniesieniu do pasz dla zwierząt w celu zapewnienia, by dotacje publiczne były przyznawane w odniesieniu do żywności pochodzącej ze zrównoważonych źródeł i niepowodującej wylesiania, ograniczenia przywozu roślin wysokobiałkowych i zwierząt gospodarskich, przy jednoczesnym zróżnicowaniu i zwiększeniu krajowej produkcji roślin wysokobiałkowych, a także w celu wykluczenia przywozu towarów stanowiących zagrożenie dla lasów (np. soi, kukurydzy) z bezpośredniego lub pośredniego wsparcia w ramach przyszłej polityce rolnej i żywnościowej UE;

61. podkreśla, że przyszłą WPR należy dostosować do zobowiązań międzynarodowych UE, łącznie z programem działań na rzecz zrównoważonego rozwoju do roku 2030 i porozumieniem paryskim w sprawie zmian klimatu;

62. wzywa do wykorzystania wskaźników celów zrównoważonego rozwoju do oceny zewnętrznych skutków WPR, zgodnie z propozycją OECD;

63. przypomina, że Maleszja i Indonezja są głównymi producentami oleju palmowego – ich produkcję szacuje się na 85–90 % produkcji światowej – oraz że rosnący popyt na ten produkt prowadzi do wylesiania, wywiera presję na użytkowanie gruntów i ma duży wpływ na lokalne społeczności, zdrowie i zmianę klimatu; w tym kontekście podkreśla, że należy wykorzystać negocjacje dotyczące umów handlowych z Indonezją i Maleszją w celu poprawy sytuacji w terenie;

64. przyjmuje do wiadomości – w kontekście oleju palmowego – pozytywny wkład istniejących systemów certyfikacji, lecz ubolewa, że okrągły stół ds. zrównoważonej produkcji oleju palmowego (RSPO), indonezyjski olej palmowy ze zrównoważonej produkcji (ISPO), malezyjski olej palmowy ze zrównoważonej produkcji (MSPO) ani żaden inny uznany główny system certyfikacji nie zakazuje skutecznie swoim członkom przekształcania lasów deszczowych i torfowisk w plantacje palmy olejowej; uważa w związku z tym, że te główne systemy certyfikacji nie przynoszą skutecznego ograniczenia emisji gazów cieplarnianych w procesie zakładania plantacji i uprawy, w związku z czym nie zapobiegły one ogromnym pożarom lasów i torfowisk; wzywa Komisję, aby zapewniła niezależną kontrolę i monitorowanie tych systemów certyfikacji, aby zagwarantować, że olej palmowy wprowadzany na rynek UE spełnia wszystkie niezbędne standardy i jest produkowany w sposób zrównoważony; odnotowuje, że kwestia zrównoważonego charakteru sektora oleju palmowego nie może zostać rozwiązana wyłącznie dzięki środkom dobrowolnym i politycznym, lecz konieczne są również wiążące zasady i obowiązkowe programy certyfikacji dla przedsiębiorstw produkujących olej palmowy;

Wtorek, 11 września 2018 r.

65. podkreśla potrzebę poprawy – za pomocą etykietowania – wiarygodności dobrowolnych systemów certyfikacji w celu zagwarantowania, że na rynek UE trafia wyłącznie olej palmowy niepowodujący wylesiania, degradacji lasów, nielegalnego przywłaszczania gruntów i innych naruszeń praw człowieka, zgodnie z rezolucją Parlamentu z dnia 25 października 2016 r. w sprawie odpowiedzialności przedsiębiorstw za poważne naruszenia praw człowieka w państwach trzecich⁽¹³⁾, oraz że systemy takie jak RSPO obejmują wszystkie zastosowania końcowe oleju palmowego; podkreśla ponadto konieczność szerszego informowania konsumentów o szkodliwych konsekwencjach niezrównoważonej produkcji oleju palmowego dla środowiska, aby ostatecznie doprowadzić do znaczącego ograniczenia spożycia oleju palmowego;

66. wzywa Komisję i wszystkie państwa członkowskie UE, które jeszcze tego nie uczyniły, do działania na rzecz ustanowienia ogólnounijnego zobowiązania do pozyskiwania wyłącznie certyfikowanego oleju palmowego ze zrównoważonych upraw do roku 2020, m.in. przez podpisanie i wdrożenie deklaracji amsterdamskiej pt. „Towards Eliminating Deforestation from Agricultural Commodity Chains with European Countries” [W kierunku zaprzestania wylesiania w ramach łańcuchów towarów rolnych obejmujących kraje europejskie], oraz do działania na rzecz ustanowienia zobowiązania branżowego, m.in. przez podpisanie i wdrożenie deklaracji amsterdamskiej pt. „In Support of a Fully Sustainable Palm Oil Supply Chain by 2020” [Poparcie dla w pełni zrównoważonego łańcucha dostaw oleju palmowego do 2020 r.];

Spójność polityki na rzecz rozwoju

67. przypomina, że cele zrównoważonego rozwoju można osiągnąć tylko wtedy, gdy łańcuchy dostaw staną się zrównoważone, a między strategiami politycznymi powstanie synergia; wyraża zaniepokojenie faktem, że wysoka zależność UE od przywozu pasz dla zwierząt mających postać nasion soi powoduje wylesianie poza granicami Unii; wyraża zaniepokojenie wpływem, jaki rosnący przywóz biomasy i coraz większy popyt na drewno w Europie wywiera na środowisko, zwłaszcza w kontekście osiągnięcia celów UE w zakresie energii z odnawialnych źródeł; wzywa UE do respektowania obowiązku zachowania spójności polityki na rzecz rozwoju, jak stanowi art. 208 TFUE, ponieważ stanowi to zasadniczy aspekt wkładu UE w realizację agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030, porozumienia paryskiego i Europejskiego konsensusu na rzecz rozwoju; wzywa zatem UE do zapewnienia spójności swojej polityki rozwojowej, handlowej, rolnej, energetycznej i klimatycznej;

68. wzywa Komisję do usprawnienia i lepszej koordynacji wysiłków na rzecz walki z nielegalnym pozyskiwaniem drewna w ramach różnych strategii politycznych UE i swoich służb zaangażowanych w te strategie; wzywa Komisję, aby w przyszłych dwustronnych lub wielostronnych umowach handlowych negocjowała normy dotyczące przywozu drewna, tak aby uniknąć zaprzepaszczenia sukcesów osiągniętych dzięki planowi działania FLEGT wraz z państwami produkującymi drewno;

69. przypomina, że 80 % lasów to grunty i terytoria tradycyjnie zamieszkiwane i użytkowane przez ludy tubylcze i społeczności lokalne; z zaniepokojeniem zauważa, że specjalna sprawozdawczyni ONZ ds. praw ludów tubylczych zgłosiła otrzymywanie coraz większej liczby zarzutów dotyczących sytuacji, w których projekty łagodzenia skutków zmiany klimatu, w szczególności projekty w zakresie energii odnawialnej, takie jak produkcja biopaliw i budowa zapór hydroelektrycznych, negatywnie wpłynęły na prawa ludów tubylczych; podkreśla potrzebę zagwarantowania lokalnym społecznościom żyjącym w lasach praw własności gruntów, w tym praw zwyczajowych; podkreśla, że płatności uzależnione od wyników i program REDD+ stwarzają możliwości poprawy w zakresie zarządzania lasami, praw własności gruntu i środków utrzymania;

70. podkreśla kluczową rolę ludów tubylczych w zrównoważonym zarządzaniu zasobami naturalnymi i zachowaniu bioróżnorodności; przypomina, że w Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu wzywa się państwa-strony do respektowania wiedzy i praw ludów tubylczych jako gwarancji wdrożenia REDD+; wzywa państwa partnerskie do przyjęcia środków mających na celu efektywne angażowanie ludów tubylczych w działania mające na celu łagodzenie zmiany klimatu i przystosowywanie się do niej;

71. wzywa UE i państwa członkowskie do zwiększenia synergii między umową o dobrowolnym partnerstwie FLEGT a REDD+;

72. wyraża głębokie zaniepokojenie coraz częstszym przemysłowym wykorzystaniem lasów na szeroką skalę do celów energetycznych poprzez monokulturę, co przyspiesza globalną utratę różnorodności biologicznej i pogarszanie się funkcji ekosystemów;

⁽¹³⁾ Dz.U. C 215 z 19.6.2018, s. 125.

Wtorek, 11 września 2018 r.

73. przypomina, że polityka UE w zakresie biopaliw powinna być spójna z celami zrównoważonego rozwoju i zasadą spójności polityki na rzecz rozwoju; ponownie wskazuje, że UE najpóźniej do 2030 r. powinna stopniowo wycofać wszystkie zachęty polityczne do produkcji agropaliw;

74. ubolewa, że w ramach trwającego przeglądu dyrektywy w sprawie odnawialnych źródeł energii (RED II) nie wprowadzono kryteriów zrównoważonego rozwoju społecznego i innych pośrednich skutków dla użytkownika gruntów, biorąc pod uwagę ryzyko masowego wykupu i dzierżawy ziemi; przypomina, że ta dyrektywa powinna być zgodna z międzynarodowymi normami dotyczącymi praw własności gruntu, tj. konwencją nr 169 Międzynarodowej Organizacji Pracy, dobrowolnymi wytycznymi FAO w sprawie prawa własności gruntu i zasadami odpowiedzialnego inwestowania w rolnictwo i systemy żywnościowe; podkreśla z równą stanowczością potrzebę wprowadzenia bardziej rygorystycznych kryteriów dotyczących biomasy leśnej, aby uniknąć sytuacji, w której promowanie bioenergii prowadzi do wylesiania za granicą;

75. odnotowuje jednoznaczny zbiór dowodów na to, że przekształcanie lasów tropikalnych w tereny rolnicze, plantacje i inne formy użytkowania gruntów powoduje znaczne straty wśród gatunków, w szczególności leśnych gatunków stenotopowych; podkreśla konieczność odtworzenia naturalnych i zróżnicowanych biologicznie lasów jako środka przeciwdziałania zmianie klimatu i ochrony różnorodności biologicznej zgodnie z celami agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030, w szczególności z celem 15; uważa, że programy odtworzenia lasów powinny uwzględniać lokalne zwyczajowe prawa własności gruntu, mieć włączający charakter i być dostosowane do lokalnych warunków, a także wspierać rozwiązania oparte na przyrodzie, takie jak odtwarzanie krajobrazu leśnego, w celu zrównoważenia sposobów wykorzystania gruntów, w tym obszarów chronionych, agroleśnictwa, systemów rolniczych, plantacji na małą skalę i osiedli ludzkich; wzywa Komisję i państwa członkowskie do zagwarantowania, że wpływ konsumpcji w UE na wylesianie za granicą zostanie uwzględniony w świetle celów określonych w strategii UE na rzecz różnorodności biologicznej na okres do 2020 r.;

76. wzywa UE, aby wspierała inicjatywy krajów rozwijających się bogatych w zasoby leśne, mające na celu zrównoważenie nieskrępowanej ekspansji działalności rolniczej i wydobywczej, które miały w przeszłości negatywny wpływ na gospodarkę leśną, źródła utrzymania i integralność kulturową ludności tubylczej oraz szkodliwe skutki dla stabilności społecznej i suwerenności żywnościowej rolników;

77. ponownie stwierdza, że zrównoważone łańcuchy wartości w przypadku drewna pozyskiwanego z lasów zarządzanych w sposób zrównoważony, w tym ze zrównoważonych plantacji leśnych i rodzinnych hodowli drzew, mogą w istotny sposób przyczynić się do osiągnięcia celów zrównoważonego rozwoju i wypełnienia zobowiązań w związku ze zmianą klimatu; w kontekście, w którym degradacja lasów lub zakłócanie ich funkcjonowania odpowiada za 68,9 % całkowitego uwalniania węgla w ekosystemach tropikalnych⁽¹⁶⁾, nalega, aby żadne środki publiczne pochodzące z finansowania działań na rzecz klimatu i finansowania rozwoju nie były wykorzystywane do wspierania ekspansji rolnictwa, pozyskiwania drewna na skalę przemysłową, górnictwa, wydobywania zasobów lub rozwoju infrastruktury na nienaruszonych krajobrazach leśnych, podczas gdy finansowanie z funduszy publicznych w bardziej ogólnym ujęciu powinno podlegać solidnym kryteriom zrównoważonego rozwoju; ponadto wzywa UE i jej państwa członkowskie do koordynowania polityki darczyńców w tym zakresie⁽¹⁷⁾;

78. uważa, że wysiłki na rzecz powstrzymania wylesiania muszą obejmować pomoc i wsparcie na rzecz jak najefektywniejszego wykorzystywania istniejących gruntów uprawnych w połączeniu z podejściem w zakresie inteligentnej wsi; odnotowuje, że praktyki agroekologiczne mają duży potencjał maksymalizacji funkcji i odporności ekosystemowych dzięki różnorodnym mieszanym technikom sadzenia, agroleśnictwa i permakultury, które mają również zastosowanie w uprawie palmy olejowej, kakao lub gumy i są korzystne z punktu widzenia skutków społecznych, dywersyfikacji produkcji i wydajności, bez uciekania się do dalszego przekształcania lasów;

Przestępczość związana z lasami

79. zauważa, że według UNEP i Interpolu nielegalny wyrąb drewna i handel nim to jeden z pięciu najważniejszych rodzajów przestępstw przeciwko środowisku, w które w coraz większym stopniu zaangażowane są transgraniczne grupy przestępczości zorganizowanej;

80. podkreśla, że walka z nielegalnym handlem międzynarodowym wymaga skoordynowanych i zintegrowanych działań w celu powstrzymania zniszczeń, wylesiania, nielegalnej eksploatacji drewna, zapobiegania przemytowi, masakrom oraz popytowi na produkty leśne oraz dzikie gatunki roślin i zwierząt;

⁽¹⁶⁾ Baccini, A. i in., *Tropical forests are a net carbon source based on aboveground measurements* [Lasy tropikalne są źródłem węgla netto, w oparciu o naziemne pomiary zysków i strat], *Science*, tom 358, wydanie 6360, 2017 r., s. 230–234, <http://science.sciencemag.org/content/early/2017/09/27/science.aam5962>

⁽¹⁷⁾ Baccini, A. i in., op. cit.

Wtorek, 11 września 2018 r.

81. podkreśla, że przestępstwa związane z lasami, od nieuregulowanego bądź nielegalnego wypalania węgla drzewnego po przestępstwa dotyczące drewna, papieru i pulpy, które są popełniane przez korporacje na dużą skalę, mają zasadniczy wpływ na globalne emisje gazów cieplarnianych, zasoby wody, pustynnienie i strukturę opadów atmosferycznych;

82. zauważa z niepokojem, że według raportu UNEP i Interpolu w wielu krajach ustawodawstwo dotyczące przestępczości przeciwko środowisku ocenia się jako nieodpowiednie m.in. ze względu na brak wiedzy fachowej i personelu, niski poziom grzywnien lub brak sankcji karnych, co stanowi przeszkodę w skutecznym zwalczaniu tych przestępstw;

83. podkreśla znaczenie wdrożenia w krajach producentów skutecznych i rzeczywiście odstrasżających sankcji w celu zwalczania nielegalnego pozyskiwania drewna i handlu drewnem;

84. wzywa Komisję do rozszerzenia zakresu stosowania dyrektywy 2008/99/WE w sprawie ochrony środowiska przez prawo karne ⁽¹⁸⁾, aby objęła ona nielegalną eksploatację drewna;

85. zachęca UE do zapewnienia pomocy w celu wzmocnienia monitorowania wylesiania i nielegalnych działań;

86. podkreśla potrzebę wyeliminowania pierwotnych przyczyn przestępstw przeciwko środowisku, takich jak ubóstwo, korupcja i złe zarządzanie, poprzez zintegrowane i całościowe podejście, przy zachęcaniu do finansowej współpracy transgranicznej i przy użyciu wszystkich odnośnych narzędzi zwalczania międzynarodowej przestępczości zorganizowanej, włącznie z zajmowaniem i konfiskatą dóbr pochodzących z takiej działalności oraz zwalczaniem prania pieniędzy;

87. podkreśla potrzebę wzmocnienia krajowych ram prawnych, wspierania tworzenia krajowych sieci w celu stosowania prawa oraz poprawy wdrażania i egzekwowania prawa międzynarodowego mającego znaczenie dla promowania przejrzystej i odpowiedzialnej gospodarki leśnej, m.in. poprzez wymianę najlepszych praktyk, rygorystyczne ujawnianie informacji, solidne systemy oceny oddziaływania na zrównoważony rozwój oraz monitorowania i sprawozdawczości, z uwzględnieniem potrzeby ochrony straży leśnej; apeluje o wzmocnioną współpracę między sektorami i agencjami, zarówno na szczeblu krajowym, jak i międzynarodowym, w szczególności z Interpolem i Biurem NZ ds. Narkotyków i Przestępczości (UNODC), włącznie z wymianą informacji wywiadowczych i współpracą sądową oraz rozszerzeniem zakresu działalności Międzynarodowego Centrum Przetwarzania Danych o przestępczość przeciwko środowisku;

88. przypomina, że powszechniejszy dostęp do danych celnych na temat przywozu do UE poprawiłby przejrzystość i rozliczalność globalnych łańcuchów wartości; wzywa Komisję do poszerzenia zakresu wymogów dotyczących danych celnych oraz do uwzględniania eksportera i producenta jako obowiązkowych elementów danych celnych, a tym samym do zwiększenia przejrzystości i identyfikowalności globalnych łańcuchów wartości;

Kwestie handlowe

89. podkreśla, że unijne negocjacje handlowe muszą być zgodne z zobowiązaniami Unii do podjęcia działań na rzecz ograniczenia wylesiania i degradacji lasów oraz zwiększenia zasobów węgla w ekosystemach leśnych krajów rozwijających się;

90. podkreśla potrzebę rozszerzenia i wzmocnienia uzgodnień dotyczących zapobiegania, monitorowania i weryfikowania wpływu dwustronnych i wielostronnych umów UE o wolnym handlu i inwestycji na środowisko i prawa człowieka, w tym za pomocą sprawdzalnych wskaźników i niezależnych społecznych inicjatyw w zakresie monitorowania i sprawozdawczości;

⁽¹⁸⁾ Dz.U. L 328 z 6.12.2008, s. 28.

Wtorek, 11 września 2018 r.

91. nalega, aby UE zawsze uwzględniała w rozdziałach dotyczących handlu i zrównoważonego rozwoju wiążące i egzekwowalne przepisy w celu położenia kresu nielegalnemu pozyskiwaniu drewna, wylesianiu, degradacji lasów i zawłaszczaniu ziemi, a także innym przypadkom łamania praw człowieka, objętym odpowiednim i skutecznym mechanizmem rozstrzygania sporów, i do rozważenia możliwości wprowadzenia, oprócz innych metod egzekwowania prawa, mechanizmu sankcji oraz stosowania przepisów gwarantujących prawo własności, prawa do uprzedniej konsultacji i świadomej zgody; apeluje do Komisji o włączenie takich przepisów do zawartych już umów o wolnym handlu za pomocą klauzuli rewizyjnej, w szczególności zobowiązania do skutecznego wdrożenia porozumienia paryskiego w sprawie zmian klimatu; podkreśla znaczenie monitorowania tych przepisów oraz potrzebę bezwłocznego rozpoczęcia procedury konsultacji rządowych w przypadku, gdy partnerzy handlowi nie przestrzegają tych zasad, oraz uruchomienia istniejących mechanizmów egzekwowania, takich jak mechanizmy rozwiązywania sporów ustanowione w ramach rozdziałów dotyczących handlu i zrównoważonego rozwoju;

92. wzywa Komisję do włączenia ambitnych zapisów dotyczących lasów do wszystkich umów handlowych i inwestycyjnych UE; podkreśla, że zapisy te powinny być wiążące i możliwe do wyegzekwowania za pomocą skutecznych mechanizmów monitorowania i sankcji, które umożliwiają jednostkom i społecznościom, zarówno w UE, jak i poza nią, dochodzenie roszczeń;

93. podkreśla, że korupcją związaną z nielegalnym pozyskiwaniem drewna należy się zająć w ramach polityki handlowej UE; wzywa Komisję do włączenia przepisów dotyczących zwalczania korupcji związanych z nielegalnym pozyskiwaniem drewna, które są egzekwowalne i które muszą zostać w pełni i skutecznie wdrożone;

94. wzywa Komisję do włączenia do umów o wolnym handlu egzekwowalnych przepisów dotyczących zwalczania korupcji nielegalnych praktyk leśnych, takich jak zaniżanie cen drewna w koncesjach, pozyskiwanie przez korporacje komercyjne drzew chronionych, przemyt produktów leśnych przez granice, nielegalne pozyskiwanie i przetwarzanie surowców leśnych bez zezwolenia;

95. zwraca uwagę, że rozporządzenie w sprawie ogólnego systemu preferencji taryfowych (GSP) nadal stwarza ograniczone możliwości ochrony zasobów leśnych i odpowiedzialnego gospodarowania nimi; zwraca się do Komisji o zapewnienie, aby odpowiednie konwencje dotyczące lasów objęte systemem GSP i GSP+ były odpowiednio monitorowane, w tym przez organizacje społeczeństwa obywatelskiego, w celu zagwarantowania ochrony lasów w krajach partnerskich, w tym możliwości utworzenia mechanizmu składania skarg gwarantującego należyte rozpatrzenie skarg złożonych przez zainteresowane strony; podkreśla, że taki mechanizm musi szczególnie uwzględniać, w stosownych przypadkach, prawa ludów tubylczych, społeczności zależnych od lasów oraz prawa przyznane zgodnie z Konwencją MOP C169 dotyczącą ludności tubylczej i plemiennej;

96. przypomina o znaczeniu odpowiedniego dostępu do wymiaru sprawiedliwości, środków prawnych i skutecznej ochrony sygnalistów w krajach eksportujących zasoby naturalne w celu zapewnienia skuteczności wszelkich przepisów lub inicjatyw;

o

o o

97. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji.

Środa, 12 września 2018 r.

P8_TA(2018)0340

Sytuacja na Węgrzech

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie wniosku wzywającego Radę do stwierdzenia, zgodnie z art. 7 ust. 1 Traktatu o Unii Europejskiej, istnienia wyraźnego ryzyka poważnego naruszenia przez Węgry wartości, na których opiera się Unia (2017/2131(INL))

(2019/C 433/09)

Parlament Europejski,

- uwzględniając Traktat o Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 2 i art. 7 ust. 1,
- uwzględniając Kartę praw podstawowych Unii Europejskiej,
- uwzględniając europejską Konwencję o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności oraz towarzyszące jej protokoły,
- uwzględniając Powszechną deklarację praw człowieka,
- uwzględniając międzynarodowe traktaty dotyczące praw człowieka Organizacji Narodów Zjednoczonych i Rady Europy, takie jak Europejska karta społeczna i Konwencja o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej (konwencja stambulska),
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 17 maja 2017 r. w sprawie sytuacji na Węgrzech ⁽¹⁾,
- uwzględniając swoje rezolucje z dnia 16 grudnia 2015 r. ⁽²⁾ i z dnia 10 czerwca 2015 r. ⁽³⁾ w sprawie sytuacji na Węgrzech,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 3 lipca 2013 r. w sprawie sytuacji praw podstawowych: standardy i praktyki na Węgrzech (zgodnie z rezolucją Parlamentu Europejskiego z dnia 16 lutego 2012 r.) ⁽⁴⁾,
- uwzględniając swoje rezolucje z dnia 16 lutego 2012 r. w sprawie ostatnich wydarzeń politycznych na Węgrzech ⁽⁵⁾, a także z dnia 10 marca 2011 r. w sprawie ustawy medialnej na Węgrzech ⁽⁶⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 25 października 2016 r. zawierającą zalecenia dla Komisji w kwestii utworzenia unijnego mechanizmu dotyczącego demokracji, praworządności i praw podstawowych ⁽⁷⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję ustawodawczą z dnia 20 kwietnia 2004 r. w sprawie komunikatu Komisji w sprawie art. 7 Traktatu o Unii Europejskiej: Poszanowanie i promocja wartości, na których opiera się Unia ⁽⁸⁾,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 15 października 2003 r. do Rady i Parlamentu Europejskiego w sprawie art. 7 Traktatu o Unii Europejskiej: Poszanowanie i promocja wartości, na których opiera się Unia ⁽⁹⁾,

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0216.

⁽²⁾ Dz.U. C 399 z 24.11.2017, s. 127.

⁽³⁾ Dz.U. C 407 z 4.11.2016, s. 46.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 75 z 26.2.2016, s. 52.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 249 E z 30.8.2013, s. 27.

⁽⁶⁾ Dz.U. C 199 E z 7.7.2012, s. 154.

⁽⁷⁾ Dz.U. C 215 z 19.6.2018, s. 162.

⁽⁸⁾ Dz.U. C 104 E z 30.4.2004, s. 408.

⁽⁹⁾ COM(2003)0606.

Środa, 12 września 2018 r.

- uwzględniając sprawozdania roczne Agencji Praw Podstawowych Unii Europejskiej (FRA) oraz Europejskiego Urzędu ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF),
- uwzględniając art. 45, 52 i 83 Regulaminu,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych oraz opinie przedstawione przez Komisję Kontroli Budżetowej, Komisję Kultury i Edukacji, Komisję Spraw Konstytucyjnych oraz Komisję Praw Kobiet i Równouprawnienia (A8-0250/2018),
 - A. mając na uwadze, że Unia opiera się na wartościach poszanowania godności osoby ludzkiej, wolności, demokracji, równości, państwa prawnego, jak również poszanowania praw człowieka, w tym praw osób należących do mniejszości, jak zapisano w art. 2 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE) oraz Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej i międzynarodowych traktatach dotyczących praw człowieka, oraz mając na uwadze, że wartości te, które są wspólne dla państw członkowskich i do których poszanowania wszystkie państwa członkowskie dobrowolnie się zobowiązały, stanowią podstawę praw, z których korzystają osoby mieszkające w Unii;
 - B. mając na uwadze, że wszelkie wyraźne ryzyko poważnego naruszenia przez państwo członkowskie wartości, o których mowa w art. 2 TUE nie dotyczy wyłącznie danego państwa członkowskiego, w którym występuje ryzyko, ale wywiera wpływ na pozostałe państwa członkowskie, na ich wzajemne zaufanie, a nawet na charakter samej Unii i prawa podstawowe obywateli przysługujące na mocy prawa Unii;
 - C. mając na uwadze, że – jak wskazano w komunikacie Komisji z 2003 r. w sprawie art. 7 Traktatu o Unii Europejskiej – w przeciwieństwie do art. 258 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, art. 7 TUE nie ogranicza się do obowiązków na mocy Traktatów oraz mając na uwadze, że Unia może ocenić istnienie wyraźnego ryzyka poważnego naruszenia wspólnych wartości w obszarach leżących w kompetencjach państw członkowskich;
 - D. mając na uwadze, że art. 7 ust. 1 TUE stanowi etap prewencyjny, na którym Unia ma możliwość interwencji w przypadku wyraźnego ryzyka poważnego naruszenia wspólnych wartości; mając na uwadze, że takie działania prewencyjne przewiduje dialog z danym państwem członkowskim i ma na celu uniknięcie ewentualnego nałożenia sankcji;
 - E. mając na uwadze, że pomimo stałej gotowości władz węgierskich do dyskusji nad zgodnością z prawem wszelkich konkretnych środków sytuacja nie została rozwiązana i pozostaje nadal wiele kwestii wzbudzających niepokój, mających negatywny wpływ na wizerunek Unii, a także jej skuteczność i wiarygodność w dziedzinie obrony praw podstawowych, praw człowieka i demokracji na świecie, oraz ujawniających konieczność rozwiązania ich dzięki uzgodnionym działaniom Unii;
- 1. stwierdza, że obawy Parlamentu dotyczą następujących kwestii:
 - funkcjonowania systemu konstytucyjnego i wyborczego;
 - niezależności sądownictwa i innych instytucji oraz praw sędziów;
 - korupcji i konfliktów interesów;
 - ochrony prywatności oraz ochrony danych;
 - wolności wypowiedzi;
 - wolności nauki;

Środa, 12 września 2018 r.

- wolności religii;
 - wolności zrzeszania się;
 - prawa do równego traktowania;
 - praw osób należących do mniejszości, w tym Romów i Żydów, oraz ochrony przed wypowiedziami nawołującymi do nienawiści wobec tych mniejszości;
 - praw podstawowych migrantów, osób ubiegających się o azyl i uchodźców;
 - praw gospodarczych i społecznych.
2. uważa, że fakty i tendencje, o których mowa w załączniku do niniejszej rezolucji, łącznie stanowią systemowe zagrożenie dla wartości, o których mowa w art. 2 TUE, i stwarzają wyraźne ryzyko ich poważnego naruszenia;
3. odnotowuje wynik wyborów parlamentarnych na Węgrzech, które odbyły się dnia 8 kwietnia 2018 r.; podkreśla, że każdy rząd Węgier jest odpowiedzialny za wyeliminowanie ryzyka poważnego naruszenia wartości, o których mowa w art. 2 TUE, nawet jeśli ryzyko to jest trwałą konsekwencją decyzji politycznych zaproponowanych lub zatwierdzonych przez poprzednie rządy;
4. przedkłada w związku z tym Radzie, zgodnie z art. 7 ust. 1 TUE, zawarty w załączniku uzasadniony wniosek, w którym wzywa Radę do stwierdzenia, czy istnieje wyraźne ryzyko poważnego naruszenia przez Węgry wartości, o których mowa w art. 2 TUE, i do skierowania do Węgier odpowiednich zaleceń w tym względzie;
5. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji i uzasadnionego wniosku dotyczącego decyzji Rady zawartego w załączniku Radzie i Komisji, jak również rządów i parlamentom państw członkowskich.
-

Środa, 12 września 2018 r.

ZAŁĄCZNIK DO REZOLUCJI

Wniosek dotyczący decyzji Rady w sprawie stwierdzenia, zgodnie z art. 7 ust. 1 Traktatu o Unii Europejskiej, istnienia wyraźnego ryzyka poważnego naruszenia przez Węgry wartości, na których opiera się Unia

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 7 ust. 1,

uwzględniając uzasadniony wniosek Parlamentu Europejskiego,

uwzględniając zgodę Parlamentu Europejskiego,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Unia Europejska opiera się na wspólnych dla wszystkich państw członkowskich wartościach, o których mowa w art. 2 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE) i do których należy poszanowanie demokracji, państwa prawnego i praw człowieka. Zgodnie z art. 49 TUE członkostwo w Unii wymaga poszanowania i promowania wartości, o których mowa w art. 2 TUE.
- (2) Przystąpienie Węgier do Unii Europejskiej było dobrowolnym aktem opartym na suwerennej decyzji i odzwierciedleniem szerokiego konsensusu całej węgierskiej sceny politycznej.
- (3) W swoim uzasadnionym wniosku Parlament Europejski wyraził zaniepokojenie sytuacją na Węgrzech. W szczególności główne obawy dotyczą funkcjonowania systemu konstytucyjnego i wyborczego, niezależności sądownictwa i innych instytucji, praw sędziów, korupcji i konfliktów interesów, ochrony prywatności oraz ochrony danych, wolności wypowiedzi, wolności nauki, wolności religii, wolności zrzeszania się, prawa do równego traktowania, praw osób należących do mniejszości, w tym Romów i Żydów, oraz ochrony przed wypowiedziami nawołującymi do nienawiści wobec tych mniejszości, praw podstawowych migrantów, osób ubiegających się o azyl i uchodźców oraz praw gospodarczych i socjalnych.
- (4) Parlament Europejski odnotował także, że władze węgierskie wykazywały stałą gotowość do dyskusji nad zgodnością z prawem wszelkich konkretnych środków, lecz nie podejmowały wszystkich działań zalecanych w poprzednich rezolucjach.
- (5) W rezolucji z dnia 17 maja 2017 r. w sprawie sytuacji na Węgrzech Parlament Europejski stwierdził, że obecna sytuacja na Węgrzech jednoznacznie grozi poważnym naruszeniem wartości, o których mowa w art. 2 TUE, i uzasadnia uruchomienie procedury przewidzianej w art. 7 ust. 1 TUE.
- (6) W komunikacie z 2003 r. dotyczącym art. 7 Traktatu o Unii Europejskiej Komisja Europejska wymienia wiele źródeł informacji do uwzględnienia podczas monitorowania poszanowania i promowania wspólnych wartości, a wśród tych źródeł: sprawozdania organizacji międzynarodowych i pozarządowych oraz decyzje sądów regionalnych i międzynarodowych. Liczne podmioty na szczeblu krajowym, europejskim i międzynarodowym, takie jak instytucje i organy Unii, Rada Europy, Organizacja Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (OBWE), Organizacja Narodów Zjednoczonych (ONZ) oraz wiele organizacji społeczeństwa obywatelskiego, wyrażały głębokie zaniepokojenie stanem demokracji, państwa prawnego i praw podstawowych na Węgrzech, jednak opinie te należy uznać za prawnie niewiążące, ponieważ jedynie Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej może dokonywać wykładni postanowień Traktatów.

Środa, 12 września 2018 r.

Funkcjonowanie systemu konstytucyjnego i wyborczego

- (7) Komisja Wenecka kilkakrotnie wyraziła zaniepokojenie procesem tworzenia konstytucji na Węgrzech, zarówno w odniesieniu do ustawy zasadniczej, jak i zmian do niej. Komisja Wenecka z zadowoleniem przyjęła fakt, że ustawa zasadnicza ustanawia porządek konstytucyjny oparty na demokracji, państwie prawnym i ochronie praw podstawowych jako podstawowych zasadach, a także uznała wysiłki na rzecz ustanowienia porządku konstytucyjnego zgodnie ze wspólnymi europejskimi wartościami i normami demokratycznymi oraz na rzecz uregulowania podstawowych praw i wolności zgodnie z wiążącymi instrumentami międzynarodowymi. Krytyka skupiała się na braku przejrzystości procesu, niewystarczającym zaangażowaniu społeczeństwa obywatelskiego, braku prawdziwych konsultacji, zagrożeniu dla rozdziału władzy oraz osłabieniu krajowego mechanizmu kontroli i równowagi.
- (8) W wyniku reformy konstytucyjnej zostały ograniczone kompetencje węgierskiego Trybunału Konstytucyjnego, w tym w odniesieniu do kwestii budżetowych, zniesienia *actio popularis*, możliwości powołania się przez Trybunał na swoje orzecznictwo sprzed dnia 1 stycznia 2012 r. oraz ograniczenia możliwości badania przez Trybunał konstytucyjności zmian do ustawy zasadniczej oprócz zmian o charakterze wyłącznie proceduralnym. Komisja Wenecka wyraziła poważne obawy dotyczące tych ograniczeń i procedury powoływania sędziów i w swojej opinii z dnia 19 czerwca 2012 r. w sprawie ustawy CLI z 2011 r. o Trybunale Konstytucyjnym Węgier oraz w swojej opinii z dnia 17 czerwca 2013 r. w sprawie czwartej poprawki do ustawy zasadniczej Węgier przedstawiła zalecenia dla władz węgierskich w celu zapewnienia koniecznych mechanizmów kontroli i równowagi. Komisja Wenecka wskazała również w swoich opiniach na szereg pozytywnych elementów reform, takich jak przepisy dotyczące gwarancji budżetowych, postanowienia wykluczające ponowny wybór sędziów oraz przyznanie komisarzowi ds. praw podstawowych prawa do wszczynania postępowań w sprawie przeglądu *ex post*.
- (9) W uwagach końcowych z dnia 5 kwietnia 2018 r. Komitet Praw Człowieka ONZ wyraził obawy, że obecna procedura skargi konstytucyjnej bardziej ogranicza dostęp do Trybunału Konstytucyjnego, nie przewiduje terminu przeprowadzenia przeglądu konstytucyjnego i nie ma skutku zawieszającego względem kwestionowanego ustawodawstwa. Wspomniał także, że przepisy nowej ustawy o Trybunale Konstytucyjnym osłabiają bezpieczeństwo kadencji sędziów oraz zwiększają wpływ wywierany przez rząd na skład i funkcjonowanie Trybunału Konstytucyjnego przez zmianę procedury powoływania sędziów, liczby sędziów w Trybunale i ich wieku emerytalnego. Komitet wyraził także zaniepokojenie ograniczeniem kompetencji i uprawnień Trybunału Konstytucyjnego w zakresie przeglądu ustawodawstwa mającego wpływ na kwestie budżetowe.
- (10) W sprawozdaniu przyjętym w dniu 27 czerwca 2018 r. ograniczona misja obserwacji wyborów Biura Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka OBWE stwierdziła, że od strony technicznej wybory były profesjonalne i przejrzyste, a podstawowe prawa i wolności, w ujęciu ogólnym, poszanowane, chociaż korzystanie z nich odbywało się w niesprzyjającym klimacie. Administracja wyborcza wypełniła swój mandat w sposób profesjonalny i przejrzysty, ciesząc się ogólnym zaufaniem zainteresowanych stron, i zasadniczo była postrzegana jako bezstronna. Kampania była ożywiona, lecz wroga i zastraszająca retoryka wyborcza ograniczyła przestrzeń na merytoryczną debatę i zmniejszyła zdolność wyborców do dokonania świadomego wyboru. Finansowanie kampanii ze środków publicznych oraz określenie pułapów wydatków miało na celu zapewnienie równych szans wszystkim kandydatom. Jednakże zdolność kandydatów do konkurowania na równych warunkach była znacznie osłabiona, gdyż rząd wydatkował nadmierne kwoty na spoty wyborcze skierowane do obywateli, które nagłaśniały przesłania z kampanii koalicji rządzącej. Ze względu na brak wymogów sprawozdawczych do czasu przeprowadzenia wyborów wyborcy byli faktycznie pozbawieni informacji na temat finansowania kampanii wyborczych, co jest kluczem do dokonania świadomego wyboru. Misja wyraziła także zaniepokojenie wytyczaniem granic jednomandatowych okręgów wyborczych. Podobne obawy zostały wyrażone we wspólnej opinii z dnia 18 czerwca 2012 r. w sprawie ustawy o wyborach posłów do Parlamentu Węgier, przyjętej przez Komisję Wenecką i Radę na rzecz Demokratycznych Wyborów, w której stwierdzono, że okręgi wyborcze należy wytyczać w sposób przejrzysty i profesjonalny w drodze bezstronnego procesu, tj. unikając zaspokajania krótkoterminowych celów politycznych (manipulowanie granicami okręgów wyborczych).
- (11) W ostatnich latach rząd Węgier na szeroką skalę stosował konsultacje krajowe, rozszerzając demokrację bezpośrednią na szczeblu krajowym. W dniu 27 kwietnia 2017 r. Komisja wskazała, że konsultacje krajowe „Zatrzymajmy Brukselę” zawierały kilka stwierdzeń i zarzutów, które nie były zgodne ze stanem faktycznym lub były bardzo mylące. W maju 2015 r. rząd Węgier przeprowadził również konsultacje „Migracja i terroryzm”, a w październiku 2017 r. konsultacje skierowane przeciwko tzw. „planowi Sorosa”. Podczas konsultacji pokazywano związki między terroryzmem i migracją, co pociągało za sobą pobudzenie nienawiści do migrantów, a także brano za cel zwłaszcza osobę George’a Sorosa i Unię.

Środa, 12 września 2018 r.

Niezależność sądownictwa i innych instytucji oraz prawa sędziów

- (12) W wyniku szeroko zakrojonych zmian ram prawnych uchwalonych w 2011 r. przewodniczącemu nowo utworzonego Krajowego Biura Sądownictwa przyznano rozległe uprawnienia. Komisja Wenecka skrytykowała te rozległe uprawnienia w swojej opinii z dnia 19 marca 2012 r. w sprawie ustawy CLXII z 2011 r. o statusie prawnym i wynagrodzeniach sędziów oraz ustawy CLXI z 2011 r. o organizacji i administracji sądów na Węgrzech, a także w opinii z dnia 15 października 2012 r. w sprawie ustaw kardynalnych o sądownictwie. Podobne obawy zgłosili: specjalny sprawozdawca ONZ ds. niezależności sędziów i prawników w dniach 29 lutego 2012 r. i 3 lipca 2013 r. oraz Grupa Państw Przeciwko Korupcji (GRECO) w swoim sprawozdaniu przyjętym w dniu 27 marca 2015 r. Wszystkie te podmioty podkreśliły potrzebę wzmocnienia roli organu kolegialnego, jakim jest Krajowa Rada Sądownictwa, jako instancji nadzoru, ponieważ przewodniczący Krajowego Biura Sądownictwa, który jest wybierany przez węgierski Parlament, nie może być uznawany za organ samorządu sądowego. Zgodnie z zaleceniami międzynarodowymi status przewodniczącego Krajowego Biura Sądownictwa został zmieniony, a jego uprawnienia zostały ograniczone w celu zapewnienia lepszej równowagi między przewodniczącym a Krajową Radą Sądownictwa.
- (13) Od 2012 r. Węgry podejmowały pozytywne działania w celu przekazania pewnych funkcji przewodniczącego Krajowego Biura Sądownictwa Krajowej Radzie Sądownictwa, co ma zapewnić większą równowagę między tymi dwoma organami. Konieczne są jednak dalsze postępy. W swoim sprawozdaniu przyjętym w dniu 27 marca 2015 r. GRECO domagało się zminimalizowania potencjalnego ryzyka podejmowania uznaniowych decyzji przez przewodniczącego Krajowego Biura Sądownictwa. Przewodniczący Krajowego Biura Sądownictwa jest między innymi upoważniony do przenoszenia i przydzielania sędziów oraz odgrywa rolę w obszarze dyscypliny sądowej. Przedstawia on także zalecenie prezydentowi Węgier dotyczące powoływania i odwoływania kierowników sądów, w tym przewodniczących i wiceprzewodniczących sądów apelacyjnych. GRECO z zadowoleniem przyjęło niedawno uchwalony kodeks etyki sędziów, ale stwierdziło, że mógł on być bardziej czytelny i powiązany ze szkoleniem w miejscu pracy. GRECO uwzględniło także wprowadzone na Węgrzech w latach 2012–2014 zmiany dotyczące zasad rekrutacji i procedur doboru pracowników wymiaru sprawiedliwości, dzięki którym Krajowa Rada Sądownictwa odgrywa ważniejszą rolę nadzorczą w procesie doboru. W dniu 2 maja 2018 r. odbyło się posiedzenie Krajowej Rady Sądownictwa, na którym jednogłośnie przyjęto decyzje dotyczące praktykowanego przez przewodniczącego Krajowego Biura Sądownictwa uznawania zaproszeń do składania kandydatur na stanowiska sędziowskie i stanowiska wyższego szczebla za nieskuteczne. W decyzjach tych uznano takie działania przewodniczącego za niezgodne z prawem.
- (14) W dniu 29 maja 2018 r. rząd Węgier przedstawił projekt siódmej poprawki do ustawy zasadniczej (T/332), którą przyjęto w dniu 20 czerwca 2018 r. Wprowadziła ona nowy system sądów administracyjnych.
- (15) W następstwie wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej („Trybunał Sprawiedliwości”) z dnia 6 listopada 2012 r. w sprawie C-286/12, Komisja przeciwko Węgrom⁽¹⁾, który stwierdził, że Węgry uchybiły swoim zobowiązaniom wynikającym z prawa Unii, przyjmując uregulowanie krajowe, na którego mocy sędziowie, prokuratorzy i notariusze przechodzą obowiązkowo na emeryturę w wieku 62 lat, węgierski Parlament przyjął ustawę XX z 2013 r., która przewidywała, że w okresie dziesięciu lat wiek emerytalny sędziów ma być stopniowo obniżany do 65. roku życia, oraz ustanowił kryteria przywrócenia na stanowisko lub rekompensaty. Zgodnie z tą ustawą istniała możliwość powrotu na poprzednie stanowiska sędziów, którzy przeszli na emeryturę, w tym samym sądzie i na tych samych warunkach, co przed wydaniem przepisów dotyczących przejścia na emeryturę, lub – w przypadku braku chęci powrotu – otrzymania dwunastomiesięcznej ryczałtowej rekompensaty za utracone zarobki, a także dochodzenia dalszego odszkodowania przed sądem, aczkolwiek przywrócenie na kierownicze stanowiska administracyjne nie było zagwarantowane. Niemniej jednak Komisja uznała środki podjęte przez Węgry w celu zapewnienia zgodności prawa emerytalnego z prawem Unii. W swoim sprawozdaniu z października 2015 r. Instytut Praw Człowieka Międzynarodowego Stowarzyszenia Prawników stwierdził, że większość usuniętych sędziów nie wróciła na swoje pierwotne stanowiska, częściowo dlatego, że były one już zajęte. Stwierdził także, iż niezależność i bezstronność węgierskiego sądownictwa nie może być zagwarantowana, a państwo prawne pozostaje osłabione.
- (16) W wyroku z dnia 16 lipca 2015 r., Gaszó przeciwko Węgrom, Europejski Trybunał Praw Człowieka orzekł, że doszło do naruszenia prawa do rzetelnego procesu sądowego oraz prawa do skutecznego środka odwoławczego. Europejski Trybunał Praw Człowieka doszedł do wniosku, że naruszenia wynikały z praktyki, zgodnie z którą Węgry wielokrotnie nie gwarantowały ukończenia postępowania dotyczącego określania praw i obowiązków obywatelskich w rozsądnych ramach czasowych oraz nie przyjmowały środków umożliwiających wnioskodawcom ubieganie się o rekompensatę z tytułu nadmiernie przedłużających się postępowań cywilnych na poziomie krajowym. Nadal oczekiwane jest wykonanie tego wyroku. Nowy kodeks postępowania cywilnego przyjęty w 2016 r. przewiduje przyspieszenie postępowań cywilnych dzięki wprowadzeniu dwuetapowej procedury. Węgry poinformowały Komitet Ministrów Rady Europy, że nowa ustawa, która zapewni skuteczny środek odwoławczy w przypadku przedłużonego postępowania, zostanie przyjęta do października 2018 r.

(1) Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 6 listopada 2012 r., Komisja przeciwko Węgrom, C-286/12, ECLI:EU:C:2012:687.

Środa, 12 września 2018 r.

- (17) W wyroku z dnia 23 czerwca 2016 r., Baka przeciwko Węgrom, Europejski Trybunał Praw Człowieka orzekł, że doszło do naruszenia prawa do dostępu do wymiaru sprawiedliwości oraz wolności wypowiedzi Andrása Baki, który został wybrany na przewodniczącego Sądu Najwyższego na sześcioletnią kadencję w czerwcu 2009 r., ale utracił to stanowisko zgodnie z przepisami przejściowymi ustawy zasadniczej przewidującymi, że następcą prawnym Sądu Najwyższego będzie Kúria. Nadal oczekiwane jest wykonanie tego wyroku. W dniu 10 marca 2017 r. Komitet Ministrów Rady Europy wystąpił o przyjęcie środków mających na celu zapobieganie dalszym przypadkom przedwczesnego usuwania sędziów na podobnych podstawach, chroniących przed nadużyciami w tym względzie. Rząd Węgier zauważył, że środki te nie mają związku z wykonaniem wyroku.
- (18) W dniu 29 września 2008 r. András Jóri został powołany na stanowisko Inspektora Ochrony Danych na sześcioletnią kadencję. Węgierski Parlament zdecydował jednak – ze skutkiem od dnia 1 stycznia 2012 r. – o zreformowaniu systemu ochrony danych i zastąpieniu inspektora krajowym organem ds. ochrony danych i wolnego dostępu do informacji. András Jóri musiał opuścić urząd przed upływem kadencji. W dniu 8 kwietnia 2014 r. Trybunał Sprawiedliwości orzekł, że niezależność organów nadzoru bezwzględnie obejmuje obowiązek umożliwienia im pełnienia funkcji przez całą kadencję oraz że Węgry nie wypełniły swoich obowiązków na mocy dyrektywy 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady⁽²⁾. Węgry zmieniły przepisy dotyczące powoływania inspektora, wystosowały przeprosiny i wypłaciły uzgodnioną kwotę odszkodowania.
- (19) W swojej opinii z dnia 19 czerwca 2012 r. w sprawie ustawy CLXIII z 2011 r. o prokuraturze oraz ustawy CLXIV z 2011 r. o statusie prokuratora generalnego, prokuratorów i innych pracowników prokuratury oraz karierze prokuratorskiej na Węgrzech Komisja Wenecka stwierdziła kilka niedociągnięć. W sprawozdaniu przyjętym w dniu 27 marca 2015 r. GRECO wezwało władze węgierskie do podjęcia dodatkowych kroków w celu zapobiegania nadużyciom i zwiększenia niezależności prokuratury między innymi poprzez usunięcie możliwości ponownego wyboru na stanowisko prokuratora generalnego. Ponadto GRECO domagało się zwiększenia przejrzystości postępowań dyscyplinarnych wobec zwykłych prokuratorów oraz oparcia decyzji o przekazywaniu spraw między prokuratorami na rygorystycznych kryteriach prawnych i uzasadnieniach. Według rządu Węgier GRECO w sprawozdaniu z 2017 r. dotyczącym zgodności uznało postępy poczynione przez Węgry w odniesieniu do prokuratorów (władze Węgier nie zezwoliły jeszcze na jego publikację pomimo apeli posiedzeń plenarnych GRECO). Oczekuje się na drugie sprawozdanie dotyczące zgodności.

Korupcja i konflikty interesów

- (20) W sprawozdaniu przyjętym w dniu 27 marca 2015 r. GRECO wezwało do opracowania kodeksów postępowania dla posłów do węgierskiego Parlamentu, zawierających wytyczne w sprawie konfliktów interesów. Ponadto posłowie powinni być zobligowani do zgłaszania konfliktów interesów pojawiających się ad hoc, czemu powinien towarzyszyć bardziej zdecydowany obowiązek składania oświadczeń majątkowych. Powinny temu towarzyszyć także przepisy przewidujące kary za składanie nieprawdziwych oświadczeń majątkowych. Co więcej, oświadczenia majątkowe powinny być podawane do wiadomości publicznej w internecie, aby umożliwić prawdziwy nadzór przez społeczeństwo. Powinno się udostępnić standardową elektroniczną bazę danych, aby wszystkie oświadczenia i ich modyfikacje były dostępne w sposób przejrzysty.
- (21) W sprawozdaniu przyjętym w dniu 27 czerwca 2018 r. ograniczona misja obserwacji wyborów Biura Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka OBWE stwierdziła, że ograniczone monitorowanie wydatków na kampanie oraz brak, do momentu zakończenia wyborów, dokładnych sprawozdań na temat źródeł finansowania kampanii zmniejszają przejrzystość finansowania kampanii i zdolność wyborców do podejmowania świadomych wyborów, co stoi w sprzeczności z międzynarodowymi zobowiązaniami i dobrą praktyką. Państwowy Urząd Kontroli ma kompetencje do monitorowania i kontrolowania, czy wymogi prawne zostały spełnione. W sprawozdaniu nie zawarto oficjalnego sprawozdania z kontroli Państwowego Urzędu Kontroli dotyczącego wyborów parlamentarnych w 2018 r., ponieważ nie była ona w tym czasie ukończona.
- (22) W dniu 7 grudnia 2016 r. Komitet Sterujący Partnerstwa na rzecz Otwartego Rządu otrzymał pismo od rządu Węgier informujące o natychmiastowym wycofaniu się z partnerstwa, które skupia na zasadzie dobrowolności 75 państw i setki organizacji społeczeństwa obywatelskiego. Rząd Węgier był poddawany przeglądowi przez Partnerstwo na rzecz Otwartego Rządu od lipca 2015 r. w związku z obawami zgłaszanymi przez organizacje społeczeństwa obywatelskiego, w szczególności odnośnie do przestrzeni, w której mogą one prowadzić działalność w tym kraju. Nie wszystkie państwa członkowskie Unii są członkami Partnerstwa na rzecz Otwartego Rządu.

⁽²⁾ Dyrektywa 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 października 1995 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych i swobodnego przepływu tych danych (Dz.U. L 281 z 23.11.1995, s. 31).

Środa, 12 września 2018 r.

- (23) Wkład funduszy unijnych w PKB Węgier wynosi 4,4 %, co stanowi ponad połowę inwestycji publicznych. Udział zamówień udzielonych po postępowaniach w sprawie udzielenia zamówienia publicznego, w których wpłynęła tylko jedna oferta, utrzymywał się w 2016 r. na znacznym poziomie wynoszącym 36 %. Węgry mają najwyższy w Unii odsetek zaleceń finansowych z OLAF-u w odniesieniu do funduszy strukturalnych i rolnictwa na lata 2013–2017. W 2016 r. OLAF zakończył dochodzenie w sprawie projektu transportowego o wartości 1,7 mld EUR na Węgrzech, którego głównymi uczestnikami było kilka międzynarodowych specjalistycznych przedsiębiorstw budowlanych. Dochodzenie wykazało bardzo poważne nieprawidłowości, a także możliwe nadużycia finansowe i korupcję przy realizacji projektu. W 2017 r. podczas dochodzenia dotyczącego 35 zamówień na oświetlenie uliczne udzielonych spółce kontrolowanej wówczas przez zięcia premiera Węgier OLAF wykrył „poważne nieprawidłowości” i „konflikty interesów”. OLAF skierował swoje sprawozdanie końcowe z zaleceniami finansowymi dotyczącymi odzyskania 43,7 mln EUR do Dyrekcji Generalnej ds. Polityki Regionalnej i Miejskiej w Komisji, a z zaleceniami sądowymi – do prokuratora generalnego Węgier. Dochodzenie międzynarodowe, zakończone przez OLAF-a w 2017 r., dotyczyło zarzutów o niewłaściwe wykorzystanie unijnych funduszy w 31 projektach badawczo-rozwojowych. Dochodzenie, które miało miejsce na Węgrzech, Łotwie i w Serbii, ujawniło istnienie systemu podwykonawstwa wykorzystywanego do sztucznego zwiększania kosztów projektów i ukrycia faktu, że końcowi dostawcy byli powiązаныmi spółkami. OLAF zakończył dochodzenie, kierując do Komisji zalecenie odzyskania kwoty 28,3 mln EUR, a także wystosował zalecenie do organów sądowych Węgier. Węgry postanowiły nie uczestniczyć w ustanowieniu Prokuratury Europejskiej, która będzie odpowiadać za prowadzenie postępowań przygotowawczych, wnoszenie i popieranie oskarżeń oraz doprowadzanie do osądzenia sprawców i współsprawców przestępstw naruszających interesy finansowe Unii.
- (24) Zgodnie z siódmym sprawozdaniem na temat spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej skuteczność rządu na Węgrzech zmniejszyła się od 1996 r., a państwo to jest jednym z państw członkowskich o najmniej skutecznych rządach w Unii. Wszystkie węgierskie regiony są znacznie poniżej średniej unijnej pod względem jakości sprawowania rządów. Według sprawozdania o zwalczaniu korupcji w UE opublikowanego przez Komisję w 2014 r. korupcja jest postrzegana jako powszechna (89 %) na Węgrzech. Zgodnie ze sprawozdaniem w sprawie globalnej konkurencyjności 2017–2018, opublikowanym przez Światowe Forum Ekonomiczne, jednym z czynników przysparzających największych problemów w prowadzeniu działalności gospodarczej na Węgrzech był wysoki poziom korupcji.

Ochrona prywatności oraz ochrona danych

- (25) W wyroku z dnia 12 stycznia 2016 r., Szabó i Vissy przeciwko Węgrom, Europejski Trybunał Praw Człowieka stwierdził, że doszło do naruszenia prawa do poszanowania życia prywatnego z racji niewystarczających gwarancji prawnych wobec ewentualnego bezprawnego tajnego nadzoru do celów zapewnienia bezpieczeństwa narodowego, w tym z korzystaniem ze środków telekomunikacyjnych. Skarżący nie zarzucali, że byli poddani środkom tajnego nadzoru, i dlatego dodatkowe środki indywidualne nie wydały się konieczne. Jako środek ogólny wymagana jest zmiana odpowiedniego ustawodawstwa. Wnioski dotyczące zmiany ustawy o służbach bezpieczeństwa narodowego są obecnie omawiane przez ekspertów właściwych ministerstw Węgier. Nadal oczekiwane jest w związku z tym wykonanie tego wyroku.
- (26) W uwagach końcowych z dnia 5 kwietnia 2018 r. Komitet Praw Człowieka ONZ wyraził obawy, że węgierskie ramy prawne w sprawie tajnego nadzoru do celów zapewnienia bezpieczeństwa narodowego umożliwiają masowe przechwytywanie przekazów telekomunikacyjnych oraz zawierają niewystarczające zabezpieczenia przeciwko arbitralnej ingerencji w prawo do prywatności. Komitet wyraził także zaniepokojenie brakiem przepisów zapewniających skuteczne środki odwoławcze w przypadkach nadużyć oraz jak najszybsze powiadamianie danej osoby, bez uszczerbku dla celu ograniczenia, po zakończeniu obowiązywania środka nadzoru.

Wolność wypowiedzi

- (27) W dniu 22 czerwca 2015 r. Komisja Wenecka przyjęła opinię w sprawie ustawodawstwa dotyczącego mediów (ustawa CLXXXV o usługach medialnych i środkach masowego przekazu, ustawa CIV o wolności prasy oraz przepisy w sprawie opodatkowania dochodów z reklam w środkach masowego przekazu) na Węgrzech, w której domagała się wprowadzenia kilku zmian w ustawie o prasie i ustawie o mediach, w szczególności w odniesieniu do definicji „nielegalnych treści medialnych”, ujawniania źródeł dziennikarskich i kar wobec mediów. Podobne obawy wyrażono w analizie zleconej przez Biuro Przedstawiciela OBWE ds. Wolności Mediów w lutym 2011 r., w opinii poprzedniego Komisarza Praw Człowieka Rady Europy z dnia 25 lutego 2011 r. w sprawie ustawodawstwa dotyczącego mediów na Węgrzech w świetle norm Rady Europy dotyczących wolności mediów, a także w ekspertyzie specjalistów Rady Europy z dnia 11 maja 2012 r. na temat ustawodawstwa dotyczącego mediów na Węgrzech. W oświadczeniu z dnia 29 stycznia 2013 r. Sekretarz Generalny Rady Europy z zadowoleniem przyjął fakt, że dyskusje w dziedzinie mediów doprowadziły do szeregu ważnych zmian. Jednakże pozostałe obawy powtórzył Komisarz Praw Człowieka Rady Europy w sprawozdaniu opracowanym w następstwie swojej wizyty na Węgrzech, które zostało opublikowane w dniu 16 grudnia 2014 r. Komisarz wspominał także o kwestiach koncentracji własności mediów i autocenzury oraz wskazał, że należy uchylić ramy prawne kryminalizujące zniesławienie.

Środa, 12 września 2018 r.

- (28) W opinii z dnia 22 czerwca 2015 r. na temat ustawodawstwa dotyczącego mediów Komisja Wenecka uznała starania rządu Węgier o ulepszenie pierwotnych tekstów ustaw dotyczących mediów, prowadzone na przestrzeni lat zgodnie z uwagami różnych obserwatorów, w tym Rady Europy, i z zadowoleniem przyjęła gotowość władz węgierskich do kontynuowania dialogu. Komisja Wenecka nalegała jednakże na konieczność zmiany przepisów regulujących wybór członków Rady ds. Mediów w celu zapewnienia sprawiedliwej reprezentacji istotnych pod względem społecznym grup politycznych i innych oraz stwierdziła, że należy ponownie przeanalizować metodę powoływania i pozycję przewodniczącego Rady ds. Mediów lub przewodniczącego Urzędu ds. Mediów w celu ograniczenia koncentracji władzy i zagwarantowania neutralności politycznej; zgodnie z tymi zasadami należy także zreformować Radę Nadzorczą. Komisja Wenecka zaleciła także, aby zdecentralizować zarządzanie dostawcami mediów publicznych, oraz by krajowa agencja informacyjna nie była wyłącznym dostawcą informacji dla publicznych dostawców usług medialnych. Podobne obawy wyrażono w analizie zleconej przez Biuro Przedstawiciela OBWE ds. Wolności Mediów w lutym 2011 r., w opinii poprzedniego Komisarza Praw Człowieka Rady Europy z dnia 25 lutego 2011 r. w sprawie ustawodawstwa dotyczącego mediów na Węgrzech w świetle norm Rady Europy dotyczących wolności mediów, a także w ekspertyzie specjalistów Rady Europy z dnia 11 maja 2012 r. w sprawie ustawodawstwa dotyczącego mediów na Węgrzech. W oświadczeniu z dnia 29 stycznia 2013 r. Sekretarz Generalny Rady Europy z zadowoleniem przyjął fakt, że dyskusje w dziedzinie mediów doprowadziły do szeregu ważnych zmian. Jednakże pozostałe obawy powtórzył Komisarz Praw Człowieka Rady Europy w sprawozdaniu opracowanym w następstwie swojej wizyty na Węgrzech, które zostało opublikowane w dniu 16 grudnia 2014 r.
- (29) W dniu 18 października 2012 r. Komisja Wenecka przyjęła opinię w sprawie ustawy CXII z 2011 r. o samostanowieniu w dziedzinie informacji i wolności informacji na Węgrzech. Pomimo ogólnej pozytywnej oceny Komisja Wenecka zidentyfikowała potrzebę dalszej poprawy. W następstwie kolejnych zmian tej ustawy prawo do dostępu do informacji rządowych zostało jednak w istotny sposób dodatkowo ograniczone. Zmiany te zostały skrytykowane w analizie zleconej przez Biuro Przedstawiciela OBWE ds. Wolności Mediów w marcu 2016 r. Wskazano w niej, że wysokość opłat pobieranych w związku z kosztami bezpośrednimi wydaje się zupełnie rozsądna, ale obciążanie kosztami czasu spędzanego przez urzędników publicznych na udzielaniu odpowiedzi na pytania jest niedopuszczalne. Jak potwierdzono w sprawozdaniu krajowym Komisji za 2018 r., Inspektor Ochrony Danych i sądy, w tym Trybunał Konstytucyjny, przyjęły postępowe stanowisko w sprawach związanych z przejrzystością.
- (30) W sprawozdaniu przyjętym w dniu 27 czerwca 2018 r. ograniczona misja obserwacji wyborów Biura Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka OBWE na węgierskie wybory parlamentarne w 2018 r. stwierdziła, że dostęp do informacji, a także wolność mediów i wolność zrzeszania się były ograniczone, w tym przez niedawne zmiany prawne, oraz że przekaz medialny na temat kampanii był szczegółowy, aczkolwiek bardzo spolaryzowany i pozbawiony krytycznej analizy z powodu upolitycznienia struktury własności mediów oraz napływu kampanii promujących rząd. Nadawca publiczny spełnił obowiązek zapewnienia kandydatom bezpłatnego czasu antenowego, lecz jego serwisy informacyjne i polityka redakcyjna zdecydowanie faworyzowały rządzącą koalicję, co jest sprzeczne z międzynarodowymi normami. Większość nadawców komercyjnych była stronnicza, opowiadając się w swoich programach albo na korzyść partii rządzących, albo opozycyjnych. Media internetowe zapewniły platformę dla pluralistycznej, ukierunkowanej na konkretne problemy debaty politycznej. Misja obserwacji wyborów zauważyła ponadto, że upolitycznienie własności, powiązane z restrykcyjnymi ramami prawnymi i brakiem istnienia niezależnego urzędu regulacji mediów, wywiera negatywny wpływ na swobodę dziennikarską, utrudniając dostęp wyborców do pluralistycznych informacji. Misja wskazała także, iż zmiany wprowadziły nieuzasadnione ograniczenia w dostępie do informacji, spowodowane rozszerzeniem definicji informacji niejawnych oraz podwyższeniem opłat za rozpatrywanie wniosków o udzielenie informacji.
- (31) W uwagach końcowych z dnia 5 kwietnia 2018 r. Komitet Praw Człowieka ONZ wyraził obawy dotyczące przepisów i praktyk w obszarze mediów na Węgrzech, które ograniczają wolność opinii i wolność wypowiedzi. Wyraził on zaniepokojenie, że w następstwie następujących kolejno zmian w prawie obecne ramy prawne nie zapewniają w pełni wolnej od cenzury i nieograniczonej prasy. Komitet odnotował z zaniepokojeniem, że Rada ds. Mediów i Urząd ds. Mediów nie dysponują wystarczającą niezależnością, aby pełnić swoje funkcje, oraz posiadają zbyt szerokie uprawnienia regulacyjne i uprawnienia do nakładania kar.
- (32) W dniu 13 kwietnia 2018 r. Przedstawiciel OBWE ds. Wolności Mediów stanowczo potępił publikację listy nazwisk ponad 200 osób przez jedno z węgierskich mediów, które twierdziło, że ponad 2000 osób, w tym osoby wymienione z nazwiska, rzekomo pracuje nad „obaleniem rządu”. Lista została opublikowana przez węgierski magazyn Figyelő w dniu 11 kwietnia i zawiera nazwiska wielu dziennikarzy, a także innych obywateli. W dniu 7 maja 2018 r. Przedstawiciel OBWE ds. Wolności Mediów wyraził poważne zaniepokojenie odmową udzielenia akredytacji kilku niezależnym dziennikarzom, co uniemożliwiło im relacjonowanie inauguracyjnego posiedzenia nowego Parlamentu Węgier. Ponadto zauważono, że takie wydarzenie nie powinno być wykorzystywane jako narzędzie do ograniczania treści krytycznych relacji i że taka praktyka stanowi zły precedens dla nowej kadencji Parlamentu Węgier.

Środa, 12 września 2018 r.

Wolność nauki

- (33) W dniu 6 października 2017 r. Komisja Wenecka przyjęła opinię w sprawie ustawy XXV z dnia 4 kwietnia 2017 r. dotyczącej zmiany ustawy CCIV z 2011 r. o krajowym szkolnictwie wyższym. Stwierdziła, że wprowadzanie surowszych zasad bez bardzo ważnych powodów, w powiązaniu z rygorystycznymi terminami i poważnymi konsekwencjami prawnymi dla zagranicznych uniwersytetów, które już posiadają siedzibę na Węgrzech i prowadzą tam zgodną z prawem działalność od wielu lat, wydaje się bardzo problematyczne z punktu widzenia państwa prawnego oraz zasad i gwarancji dotyczących praw podstawowych. Uniwersytety te i ich studenci są chronieni krajowymi i międzynarodowymi przepisami w sprawie wolności nauki, wolności wypowiedzi i zgromadzeń oraz prawa do nauki i wolności nauczania. Komisja Wenecka zaleciła, aby władze węgierskie zapewniły w szczególności, by nowe zasady dotyczące wymogu posiadania zezwolenia na pracę nie wpływały w nieproporcjonalny sposób na wolność nauki oraz były stosowane w sposób niedyskryminacyjny i elastyczny, bez narażania na szwank jakości i międzynarodowego charakteru edukacji już zapewnianej przez istniejące uniwersytety. Obawy dotyczące zmiany ustawy CCIV z 2011 r. o krajowym szkolnictwie wyższym zostały także wyrażone przez specjalnych sprawozdawców ONZ ds. wolności opinii i wypowiedzi, ds. prawa do wolności pokojowego gromadzenia się i zrzeszania się oraz ds. praw kulturalnych w oświadczeniu z dnia 11 kwietnia 2017 r. W uwagach końcowych z dnia 5 kwietnia 2018 r. Komitet Praw Człowieka ONZ odnotował brak wystarczającego uzasadnienia dla nakładania takich ograniczeń na wolność myśli, wypowiedzi i zrzeszania się, a także wolność nauki.
- (34) W dniu 17 października 2017 r. węgierski Parlament, na żądanie zainteresowanych instytucji i na podstawie zalecenia Prezydium Węgierskiej Konferencji Rektorów, przedłużył do dnia 1 stycznia 2019 r. termin spełnienia nowych kryteriów przez zagraniczne uniwersytety działające w kraju. Komisja Wenecka z zadowoleniem przyjęła to przedłużenie. Negocjacje między rządem Węgier a zainteresowanymi zagranicznymi instytucjami szkolnictwa wyższego, przede wszystkim Uniwersytetem Środkowoeuropejskim, nadal trwają, w związku z czym stale istnieje niepewność prawa dla zagranicznych uniwersytetów, chociaż Uniwersytet Środkowoeuropejski spełnił nowe kryteria we właściwym terminie.
- (35) W dniu 7 grudnia 2017 r. Komisja podjęła decyzję o pozwaniu Węgier do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, podnosząc, że zmiana ustawy CCIV z 2011 r. o krajowym szkolnictwie wyższym niewspółmiernie ogranicza uniwersytety z Unii i z państw trzecich w ich działalności, a także, że konieczne jest przywrócenie zgodności ustawy z prawem Unii. Komisja stwierdziła, że nowe ustawodawstwo jest sprzeczne z prawem do wolności akademickiej, prawem do nauki oraz wolnością prowadzenia działalności gospodarczej przewidzianymi w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej („Karta”) oraz w zobowiązaniach prawnych w ramach międzynarodowego prawa handlowego.
- (36) W dniu 9 sierpnia 2018 r. ujawniono, że rząd Węgier planuje zlikwidowanie programu studiów magisterskich dotyczących problematyki płci na publicznym Uniwersytecie im. Eötvösa Loránda (ELTE) i odmówienie uznania dyplomu studiów magisterskich dotyczących problematyki płci prywatnego Uniwersytetu Środkowoeuropejskiego. Parlament Europejski zauważa, że błędna interpretacja pojęcia płci społeczno-kulturowej zdominowała dyskurs publiczny na Węgrzech i potępiła taką celowo wprowadzającą w błąd interpretację pojęć płci społeczno-kulturowej i równouprawnienia płci. Parlament Europejski potępił ataki wymierzone w bezpłatne nauczanie i badania naukowe, w szczególności badania dotyczące problematyki płci, które mają na celu analizę stosunków władzy, dyskryminacji i proporcji płci w społeczeństwie oraz znalezienia rozwiązania kwestii nierówności i które stały się celem kampanii oczerniających. Parlament Europejski wzywa do pełnego przywrócenia i zabezpieczenia podstawowej demokratycznej zasady swobody edukacyjnej.

Wolność religii

- (37) W dniu 30 grudnia 2011 r. węgierski Parlament przyjął ustawę CCVI z 2011 r. o prawie do wolności sumienia i religii oraz o statusie prawnym kościołów, wyznań i wspólnot religijnych na Węgrzech, która weszła w życie w dniu 1 stycznia 2012 r. Ustawa odebrała osobowość prawną wielu organizacjom religijnym i zmniejszyła liczbę uznanych prawnie kościołów na Węgrzech do 14. W dniu 16 grudnia 2011 r. Komisarz Praw Człowieka Rady Europy wyraził zaniepokojenie w związku z tą ustawą w piśmie skierowanym do władz węgierskich. W lutym 2012 r., w odpowiedzi na naciski międzynarodowe, węgierski Parlament zwiększył liczbę uznawanych kościołów do 31. W dniu 19 marca 2012 r. Komisja Wenecka przyjęła opinię w sprawie ustawy CCVI z 2011 r. o prawie do wolności sumienia i religii oraz o statusie prawnym kościołów, wyznań i wspólnot religijnych na Węgrzech, w której wskazała, że ustawa określa zestaw nadmiernych i opartych na arbitralnych kryteriach wymogów w odniesieniu do uznawania kościołów. Ponadto wskazała, że ustawa doprowadziła do procesu wykreślenia z rejestru setek uznawanych wcześniej przez prawo kościołów oraz że powoduje w pewnym stopniu nierówne czy wręcz dyskryminacyjne traktowanie wierzeń i wspólnot religijnych, zależnie od tego, czy są uznane czy nie.

Środa, 12 września 2018 r.

- (38) W lutym 2013 r. Trybunał Konstytucyjny Węgier orzekł, że wykreślenie z rejestru uznanych kościołów było niekonstytucyjne. W odpowiedzi na decyzję Trybunału Konstytucyjnego węgierski Parlament zmienił ustawę zasadniczą w marcu 2013 r. W czerwcu i wrześniu 2013 r. węgierski Parlament zmienił ustawę CCVI z 2011 r., aby wprowadzić dwupoziomą klasyfikację obejmującą „wspólnoty religijne” i „zarejestrowane kościoły”. We wrześniu 2013 r. węgierski Parlament zmienił także ustawę zasadniczą wyraźnie w celu zapewnienia sobie uprawnienia do wyboru wspólnot religijnych do „współpracy” z państwem na potrzeby „działań w interesie publicznym”, dając sobie tym samym swobodę decydowania w sprawie uznawania organizacji religijnych większością 2/3 głosów.
- (39) W wyroku z dnia 8 kwietnia 2014 r., Magyar Keresztény Mennonita Egyház i inni przeciwko Węgrom, Europejski Trybunał Praw Człowieka orzekł, że Węgry naruszyły wolność zrzeszania się w rozumieniu wolności sumienia i religii. Trybunał Konstytucyjny Węgier uznał, że niektóre przepisy regulujące warunki uznawania za kościół są niekonstytucyjne i nakazał ustawodawcy dostosowanie odpowiednich przepisów do wymogów europejskiej konwencji praw człowieka. Odpowiedni akt został przekazany węgierskiemu Parlamentowi w grudniu 2015 r., ale nie uzyskał niezbędnej większości. Nadal oczekiwane jest wykonanie tego wyroku.

Wolność zrzeszania się

- (40) W dniu 9 lipca 2014 r. Komisarz Praw Człowieka Rady Europy w piśmie do władz węgierskich wyraził zaniepokojenie stygmatyzującą retoryką stosowaną przez polityków kwestionujących legalność prac organizacji pozarządowych w kontekście kontroli, które zostały przeprowadzone przez węgierską Państwową Izbę Obrachunkową w organizacjach pozarządowych będących operatorami i beneficjentami przeznaczonego dla organizacji pozarządowych funduszu dotacji EOG/Norwegia. Rząd Węgier podpisał z funduszem umowę, w wyniku której płatności dotacji są dokonywane bez zakłóceń. W dniach 8–16 lutego 2016 r. specjalny sprawozdawca ONZ ds. obrońców praw człowieka odwiedził Węgry i w swoim sprawozdaniu wskazał na istotne wyzwania wynikające z obowiązujących ram prawnych regulujących korzystanie z podstawowych wolności, takich jak prawo do wolności opinii i wypowiedzi oraz pokojowego zgromadzania się i zrzeszania się, a także stwierdził, że ustawodawstwo dotyczące bezpieczeństwa narodowego i migracji może wpływać w sposób ograniczający na środowisko społeczeństwa obywatelskiego.
- (41) W kwietniu 2017 r. w węgierskim Parlamencie został przedłożony projekt ustawy o przejrzystości organizacji otrzymujących wsparcie z zagranicy z wyraźnym celem wprowadzenia wymogów związanych z zapobieganiem praniu pieniędzy lub terroryzmowi. Komisja Wenecka uznała w 2013 r., że państwo może mieć różne powody ograniczania finansowania z zagranicy, w tym związane z zapobieganiem praniu pieniędzy lub finansowaniu terroryzmu, ale takie uzasadnione cele nie mogą być pretekstem do kontrolowania organizacji pozarządowych lub ograniczania możliwości wykonywania przez nie słusznej pracy, m.in. na rzecz obrony praw człowieka. W dniu 26 kwietnia 2017 r. Komisarz Praw Człowieka Rady Europy skierował pismo do przewodniczącego węgierskiego Zgromadzenia Narodowego, w którym stwierdził, że projekt ustawy został wprowadzony w warunkach nieprzerwanej antagonizującej retoryki niektórych członków rządzącej koalicji, którzy publicznie określali pewne organizacje pozarządowe mianem „zagranicznych agentów” z powodu źródła ich finansowania i kwestionowali ich legalność; termin „zagraniczni agenci” jest jednak nieobecny w projekcie. Podobne obawy zostały wyrażone w oświadczeniu przewodniczącego Konferencji Międzynarodowych Organizacji Pozarządowych Rady Europy oraz przewodniczącego Rady Ekspertów ds. Prawa dotyczącego Organizacji Pozarządowych z dnia 7 marca 2017 r., a także w opinii z dnia 24 kwietnia 2017 r. przygotowanej przez Radę Ekspertów ds. Prawa dotyczącego Organizacji Pozarządowych oraz w oświadczeniu specjalnych sprawozdawców ONZ ds. obrońców praw człowieka i ds. promocji i ochrony prawa do wolności opinii i wypowiedzi z dnia 15 maja 2017 r.
- (42) W dniu 13 czerwca 2017 r. węgierski Parlament przyjął projekt ustawy z kilkoma zmianami. W opinii z dnia 20 czerwca 2017 r. Komisja Wenecka stwierdziła, że termin „organizacja otrzymująca wsparcie z zagranicy” jest neutralny i opisowy, oraz uznała, że niektóre z tych zmian stanowiły wyraźny postęp, ale jednocześnie niektóre z pozostałych obaw nie zostały uwzględnione, a zmiany nie były wystarczające, aby załagodzić obawę, że ustawa spowoduje nieproporcjonalną i niepotrzebną ingerencję w wolność zrzeszania się i wolność wypowiedzi, prawo do prywatności, a także zakaz dyskryminacji. W uwagach końcowych z dnia 5 kwietnia 2018 r. Komitet Praw Człowieka ONZ odnotował brak wystarczającego uzasadnienia do nakładania takich wymogów, które wydają się próbą zdyskredytowania pewnych organizacji pozarządowych, w tym zajmujących się ochroną praw człowieka na Węgrzech.
- (43) W dniu 7 grudnia 2017 r. Komisja podjęła decyzję o wszczęciu przeciwko Węgrom postępowania w związku z niewypełnieniem obowiązków na podstawie postanowień Traktatu dotyczących swobodnego przepływu kapitału, ze względu na przepisy zawarte w ustawie o organizacjach pozarządowych, które zdaniem Komisji pośrednio dyskryminują i niewspółmiernie ograniczają darowizny z zagranicy dla organizacji społeczeństwa obywatelskiego. Ponadto Komisja zarzuciła, że Węgry naruszyły prawo do wolności stowarzyszania się oraz prawa do ochrony życia prywatnego i danych osobowych zapisane w Kartce, w związku z postanowieniami Traktatu dotyczącymi swobodnego przepływu kapitału, określonymi w art. 26 ust. 2 i art. 56 i 63 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

Środa, 12 września 2018 r.

- (44) W lutym 2018 r. rząd Węgier przedstawił pakiet legislacyjny obejmujący trzy projekty ustaw (T/19776, T/19775, T/19774). W dniu 14 lutego 2018 r. przewodniczący Konferencji Międzynarodowych Organizacji Pozarządowych Rady Europy oraz przewodniczący Rady Ekspertów ds. Prawa dotyczącego Organizacji Pozarządowych wydali oświadczenie, w którym wskazali, że pakiet nie jest zgodny z zasadą wolności zrzeszania się, w szczególności w odniesieniu do organizacji pozarządowych zajmujących się migrantami. W dniu 15 lutego 2018 r. Komisarz Praw Człowieka Rady Europy wyraził podobne obawy. W dniu 8 marca 2018 r. specjalny sprawozdawca ONZ ds. promocji i ochrony prawa do wolności opinii i wypowiedzi, specjalny sprawozdawca ds. obrońców praw człowieka, niezależny ekspert ds. praw człowieka i międzynarodowej solidarności, specjalny sprawozdawca ds. praw człowieka w odniesieniu do migrantów oraz specjalny sprawozdawca ds. współczesnych form rasizmu, dyskryminacji rasowej, ksenofobii i pokrewnych przejawów nietolerancji ostrzegli, że ustawa doprowadzi do nieuzasadnionych ograniczeń wolności zrzeszania się i wolności wypowiedzi na Węgrzech. W uwagach końcowych z dnia 5 kwietnia 2018 r. Komitet Praw Człowieka ONZ wyraził zaniepokojenie, że przez odniesienie do „przetrwania narodu” oraz ochrony obywateli i kultury, a także przez powiązanie pracy organizacji pozarządowych z domniemanym międzynarodowym spisem, pakiet legislacyjny stygmatyzowałby organizacje pozarządowe oraz ograniczałby ich zdolność do prowadzenia ważnych działań wspierających prawa człowieka, a w szczególności prawa uchodźców, osób ubiegających się o azyl i migrantów. Komitet wyraził także obawę, że narzucanie ograniczeń w finansowaniu organizacji pozarządowych z zagranicy mogłoby być wykorzystywane do wywierania na nie bezprawnych nacisków oraz do bezzasadnego ingerowania w ich działania. Celem jednego z projektów ustaw było opodatkowanie wszystkich funduszy otrzymywanych przez organizacje pozarządowe z zagranicy, w tym z Unii, stawką 25 %; pakiet ustawodawczy pozbawiłby także organizacje pozarządowe środków odwoławczych od decyzji uznaniowych. W dniu 22 marca 2018 r. Komisja Prawna i Praw Człowieka Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy zwróciła się o opinię do Komisji Weneckiej w sprawie projektu pakietu ustawodawczego.
- (45) W dniu 29 maja 2018 r. rząd Węgier przedstawił projekt ustawy zmieniającej niektóre ustawy związane ze zwalczaniem nielegalnej imigracji (T/333). Projekt jest zmienioną wersją poprzedniego pakietu ustawodawczego i zawiera propozycje nakładania sankcji karnych za „ułatwianie nielegalnej imigracji”. Tego samego dnia Biuro Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców zaapelowało o wycofanie projektu i wyraziło zaniepokojenie, że przegłosowanie tych projektów pozbawiłoby ludzi, którzy muszą porzucić swoje domy, podstawowej pomocy i usług, a także bardziej zaogniłoby już i tak napiętą debatę publiczną oraz sprowokowało do ksenofobicznych zachowań. W dniu 1 czerwca 2018 r. Komisarz Praw Człowieka Rady Europy wyraził podobne obawy. W dniu 31 maja 2018 r. przewodniczący Komisji Prawnej i Praw Człowieka Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy potwierdził wniosek o opinię do Komisji Weneckiej w sprawie projektu pakietu ustawodawczego. Projekt został przyjęty w dniu 20 czerwca 2018 r., zanim Komisja Wenecka wydała opinię. W dniu 21 czerwca 2018 r. Wysoki Komisarz Narodów Zjednoczonych ds. Praw Człowieka potępił decyzję węgierskiego Parlamentu. W dniu 22 czerwca 2018 r. Komisja Wenecka i Biuro Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka OBWE stwierdziły, że przepis o odpowiedzialności karnej może zniechęcić do prowadzenia chronionej działalności związanej z organizowaniem i wyrażaniem opinii, a także narusza prawo do wolności zrzeszania się i prawo do wolności wypowiedzi, i dlatego powinien zostać uchylony. Dnia 19 lipca 2018 r. Komisja wystosowała do Węgier wezwanie do usunięcia uchybienia dotyczącego nowych przepisów penalizujących działalność w zakresie pomocy w składaniu wniosków azylowych i pobytowych oraz jeszcze bardziej ograniczających prawo do ubiegania się o azyl.

Prawo do równego traktowania

- (46) W dniach 17–27 maja 2016 r. grupa robocza ONZ ds. dyskryminacji kobiet w prawie i w praktyce odwiedziła Węgry. W swoim sprawozdaniu grupa robocza wskazała, że konserwatywny model rodziny, którego ochrona jest gwarantowana jako niezbędna do przetrwania narodu, nie powinien stanowić niezrównoważonej przeciwwagi dla politycznych, gospodarczych i społecznych praw kobiet oraz upodmiotowienia kobiet. Grupa robocza wskazała także, że prawo kobiet do równouprawnienia nie może być postrzegane wyłącznie w świetle ochrony słabszych grup obok dzieci, osób starszych i osób niepełnosprawnych, gdyż stanowią one nieodłączną część wszystkich takich grup. Nowe podręczniki szkolne nadal zawierają stereotypy związane z płcią i przedstawiają kobiety przede wszystkim jako matki i żony, a w niektórych przypadkach opisują matki jako mniej inteligentne od ojców. Z drugiej strony grupa robocza doceniła wysiłki rządu Węgier zmierzające do większego godzenia pracy i życia rodzinnego dzięki wprowadzeniu przepisów sprzyjających systemowi wsparcia rodziny oraz dotyczących wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem. W sprawozdaniu przyjętym w dniu 27 czerwca 2018 r. ograniczona misja obserwacji wyborów Biura Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka OBWE na węgierskie wybory parlamentarne w 2018 r. stwierdziła, że kobiety są niewystarczająco reprezentowane w życiu politycznym oraz że nie ma wymogów prawnych dotyczących promowania równości płci podczas wyborów. Chociaż jedna duża partia umieściła kobietę na czele swojej listy krajowej, a niektóre partie zawarły kwestie związane z płcią w swoich programach, upodmiotowienie kobiet nie cieszyło się dużym zainteresowaniem jako temat kampanii, także w mediach.

Środa, 12 września 2018 r.

- (47) W uwagach końcowych z dnia 5 kwietnia 2018 r. Komitet Praw Człowieka ONZ z zadowoleniem przyjął podpisanie konwencji stambulskiej, lecz wyraził ubolewanie, że w odniesieniu do pozycji kobiet w społeczeństwie na Węgrzech nadal dominują stereotypowe zachowania patriarchalne oraz odnotował z zaniepokojeniem dyskryminacyjne uwagi wobec kobiet ze strony przedstawicieli sceny politycznej. Komitet zauważył także, że węgierski kodeks karny nie chroni w pełni kobiet będących ofiarami przemocy domowej. Komitet wyraził zaniepokojenie faktem, że kobiety nie są wystarczająco reprezentowane na stanowiskach decyzyjnych w sektorze publicznym, zwłaszcza w rządowych ministerstwach i Parlamencie Węgier. Dotychczas nie ratyfikowano konwencji stambulskiej.
- (48) Ustawa zasadnicza Węgier określa obowiązkowe przepisy dotyczące ochrony miejsc pracy rodziców oraz przestrzegania zasady równego traktowania; istnieją więc specjalne przepisy prawa pracy dotyczące kobiet oraz matek i ojców wychowujących dzieci. W dniu 27 kwietnia 2017 r. Komisja wydała uzasadnioną opinię wzywającą Węgry do prawidłowego wdrożenia dyrektywy 2006/54/WE Parlamentu Europejskiego i Rady⁽³⁾, ponieważ węgierskie prawo przewiduje wyjątek od zakazu dyskryminacji ze względu na płeć, który ma o wiele szerszy zakres niż wyjątek przewidziany w dyrektywie. W tym samym dniu Komisja wydała uzasadnioną opinię skierowaną do Węgier w sprawie braku zgodności z dyrektywą Rady 92/85/EWG⁽⁴⁾, zgodnie z którą pracodawcy mają obowiązek dostosowania warunków pracy pracownic w ciąży lub pracownic karmiących piersią w celu uniknięcia zagrożeń dla ich zdrowia lub bezpieczeństwa. Rząd Węgier zobowiązał się do zmiany odpowiednich przepisów ustawy CXXV z 2003 r. w sprawie równego traktowania i wspierania równości szans oraz ustawy I z 2012 r. w sprawie kodeksu pracy. W związku z tym w dniu 7 czerwca 2018 r. sprawę zamknięto.
- (49) W uwagach końcowych z dnia 5 kwietnia 2018 r. Komitet Praw Człowieka ONZ wyraził zaniepokojenie, że konstytucyjny zakaz dyskryminacji nie wymienia wyraźnie orientacji seksualnej i tożsamości płciowej wśród przyczyn dyskryminacji oraz że restrykcyjna definicja rodziny może powodować dyskryminację, gdyż nie obejmuje pewnych typów rodziny, w tym par jednopłciowych. Komitet był także zaniepokojony aktami przemocy oraz powszechnością negatywnych stereotypów i uprzedzeń względem lesbijek, gejów, osób biseksualnych i transpłciowych, w szczególności w sektorze zatrudnienia i edukacji.
- (50) W uwagach końcowych z dnia 5 kwietnia 2018 r. Komitet Praw Człowieka ONZ zwrócił także uwagę na przymusowe umieszczanie w zakładach opieki zdrowotnej, izolowanie i przymusowe leczenie dużej liczby osób cierpiących na zaburzenia psychiczne, niepełnosprawność intelektualną i zaburzenia psychospołeczne, a także na zgłaszane przypadki przemocy oraz okrutnego, nieludzkiego i poniżającego traktowania i na zarzuty dotyczące wysokiej liczby niezbadanych zgonów w instytucjach zamkniętych.

Prawa osób należących do mniejszości, w tym Romów i Żydów, oraz ochrona przed wypowiedziami nawołującymi do nienawiści wobec tych mniejszości

- (51) W sprawozdaniu opracowanym w następstwie wizyty na Węgrzech, opublikowanym w dniu 16 grudnia 2014 r., Komisarz Praw Człowieka Rady Europy wskazał, że jest zaniepokojony pogorszeniem się sytuacji w zakresie rasizmu i nietolerancji na Węgrzech, przy czym najbardziej rażąca formą nietolerancji jest niechęć wobec Romów, przejawiająca się surowym traktowaniem i przemocą względem Romów, a także marszami paramilitarnymi i patrołowaniem wsi zamieszkałych przez Romów. Komisarz wskazał także, że pomimo stanowiska przyjętego przez władze węgierskie potępiającego antysemickie wystąpienia, antysemityzm jest nawracającym problemem, wyrażającym się w mowie nienawiści i przypadkach przemocy wobec Żydów lub ich mienia. Ponadto wspominał on o nasileniu się ksenofobii ukierunkowanej na migrantów, w tym osoby ubiegające się o azyl i uchodźców, oraz o nietolerancji dotyczącej inne grupy społeczne, takie jak osoby LGBTI, osoby ubogie i bezdomne. Europejska Komisja przeciwko Rasizmowi i Nietolerancji wyraziła podobne obawy w swoim sprawozdaniu w sprawie Węgier opublikowanym w dniu 9 czerwca 2015 r.

⁽³⁾ Dyrektywa 2006/54/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie wprowadzenia w życie zasady równości szans oraz równego traktowania kobiet i mężczyzn w dziedzinie zatrudnienia i pracy (Dz.U. L 204 z 26.7.2006, s. 23).

⁽⁴⁾ Dyrektywa Rady 92/85/EWG z dnia 19 października 1992 r. w sprawie wprowadzenia środków służących wspieraniu poprawy w miejscu pracy bezpieczeństwa i zdrowia pracownic w ciąży, pracownic, które niedawno rodziły, i pracownic karmiących piersią (dziesiąta dyrektywa szczegółowa w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy 89/391/EWG) (Dz.U. L 348 z 28.11.1992, s. 1).

Środa, 12 września 2018 r.

- (52) W czwartej opinii w sprawie Węgier przyjętej w dniu 25 lutego 2016 r. komitet doradczy ds. Konwencji ramowej o ochronie mniejszości narodowych odnotował, że Romowie nadal doświadczają systemowej dyskryminacji i nierówności we wszystkich dziedzinach życia, w tym w mieszkalnictwie, zatrudnieniu, edukacji, dostępie do opieki zdrowotnej oraz udziale w życiu społecznym i politycznym. W rezolucji z dnia 5 lipca 2017 r. Komitet Ministrów Rady Europy zalecił węgierskim władzom podejmowanie systematycznych i skutecznych wysiłków na rzecz zapobiegania nierównościom i dyskryminacji doświadczanym przez Romów, zwalczania tego typu nierówności i dyskryminacji i wprowadzenia odpowiednich kar, poprawę – w ścisłej konsultacji z przedstawicielami Romów – warunków życia, dostępu do opieki zdrowotnej i zatrudnienia Romów oraz przyjęcie skutecznych środków w celu położenia kresu praktykom prowadzącym do ciągłej segregacji romskich dzieci w szkołach, a także zdwojenie wysiłków na rzecz eliminowania niedociągnięć doświadczanych przez romskie dzieci w obszarze edukacji, zapewnienie, by romskie dzieci miały równy dostęp do wszystkich poziomów edukacji o wysokiej jakości, oraz nieprzerwane podejmowanie działań ukierunkowanych na zapobieganie krzywdzącemu umieszczaniu dzieci w szkołach i klasach specjalnych. Rząd Węgier podjął szereg istotnych działań na rzecz większego włączenia Romów. W dniu 4 lipca 2012 r. przyjął plan działania w zakresie ochrony zatrudnienia, aby chronić zatrudnienie pracowników znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji i wspierać zatrudnienie osób długotrwale bezrobotnych. Przyjął także strategię sektorową w dziedzinie opieki zdrowotnej „Zdrowe Węgry 2014–2020” w celu zmniejszenia nierówności związanych z opieką zdrowotną. W 2014 r. przyjął strategię na lata 2014–2020 dotyczącą zajęcia się mieszkaniami o charakterze slumsów w osiedlach dotkniętych zjawiskiem segregacji. Jednakże zgodnie ze sprawozdaniem Agencji Praw Podstawowych Unii Europejskiej na temat praw podstawowych z 2018 r. odsetek młodych Romów zajmujących się głównie działalnością inną niż praca, edukacja czy szkolenia wzrósł z 38 % w 2011 r. do 51 % w 2016 r.
- (53) W wyroku z dnia 29 stycznia 2013 r., Horváth i Kiss przeciwko Węgrom, Europejski Trybunał Praw Człowieka stwierdził, że odnośne węgierskie ustawodawstwo stosowane w praktyce nie zawierało odpowiednich gwarancji oraz skutkowało nadmierną reprezentacją i segregacją romskich dzieci w szkołach specjalnych z powodu systematycznego błędnego diagnozowania zaburzeń psychicznych, co stanowiło naruszenie prawa do nauki wolnej od dyskryminacji. Nadal oczekiwane jest wykonanie tego wyroku.
- (54) W dniu 26 maja 2016 r. Komisja wysłała władzom węgierskim wezwanie do usunięcia uchybienia w odniesieniu do węgierskiego ustawodawstwa i praktyk administracyjnych, które skutkują nieproporcjonalnie nadmierną reprezentacją romskich dzieci w szkołach specjalnych dla dzieci cierpiących na zaburzenia psychiczne oraz powodują, że romskie dzieci narażone są w dużym stopniu na segregację w nauczaniu w zwykłych szkołach, co nie sprzyja włączeniu społecznemu. Rząd Węgier nawiązał czynny dialog z Komisją. Węgierska strategia na rzecz włączenia społecznego koncentruje się na promowaniu edukacji sprzyjającej włączeniu, ograniczaniu segregacji, przelamywaniu międzypokoleniowego przekazywania niekorzystnych sytuacji życiowych i tworzeniu środowiska szkolnego sprzyjającego włączeniu. Ponadto od stycznia 2017 r. uzupełniono ustawę o edukacji publicznej o dodatkowe gwarancje, rząd Węgier zainicjował oficjalne audyty w latach 2011–2015, a następnie urzędy państwowe podjęły odpowiednie działania.
- (55) W wyroku z dnia 20 października 2015 r., Balázs przeciwko Węgrom, Europejski Trybunał Praw Człowieka orzekł, że doszło do naruszenia zakazu dyskryminacji w kontekście nieuwzględnienia zarzutu antyromskiego motywu ataku. W wyroku z dnia 12 kwietnia 2016 r., R.B. przeciwko Węgrom, oraz w wyroku z dnia 17 stycznia 2017 r., Király i Dömötör przeciwko Węgrom, Europejski Trybunał Praw Człowieka orzekł, że doszło do naruszenia prawa do poszanowania życia prywatnego ze względu na niewystarczające dochodzenie w sprawie zarzutów o znęcanie się umotywowane kwestiami rasowymi. W wyroku z dnia 31 października 2017 r., M.F. przeciwko Węgrom, Europejski Trybunał Praw Człowieka orzekł, że doszło do naruszenia zakazu dyskryminacji w połączeniu z zakazem nieludzkiego lub poniżającego traktowania, gdyż władze nie zbadały ewentualnych rasowych powodów zdarzenia będącego przedmiotem sprawy. Nadal oczekiwane jest wykonanie tych wyroków. W następstwie wyroków w sprawach Balázs przeciwko Węgrom i R.B. przeciwko Węgrom zmiana okoliczności wskazujących na przestępstwo „podżegania do przemocy lub nienawiści wobec społeczności” w kodeksie karnym weszła jednakże w życie dnia 28 października 2016 r. z myślą o wdrożeniu decyzji ramowej Rady 2008/913/WSiSW⁽⁵⁾. W 2011 r. zmieniono kodeks karny, aby przeciwdziałać kampaniom skrajnie prawicowych grup paramilitarnych, wprowadzając pojęcie tzw. „przestępstwa w mundurze”, zagrożonego karą trzech lat pozbawienia wolności i polegającego na wszelkich prowokacyjnych, aspołecznych zachowaniach wzbudzających strach w członku społeczności narodowej, etnicznej lub religijnej.

(5) Decyzja ramowa Rady 2008/913/WSiSW z dnia 28 listopada 2008 r. w sprawie zwalczania pewnych form i przejawów rasizmu i ksenofobii za pomocą środków prawnokarnych (Dz.U. L 328 z 6.12.2008, s. 55).

Środa, 12 września 2018 r.

- (56) W dniach od 29 czerwca do 1 lipca 2015 r. Biuro Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka OBWE zorganizowało terenową wizytę kontrolną na Węgrzech w następstwie zgłoszeń dotyczących działań podejmowanych przez samorząd Miskolca w odniesieniu do przymusowej eksmisji Romów. Organy lokalne przyjęły model środków antyromskich, nawet przed zmianą lokalnego dekretu z 2014 r., a osoby publiczne w mieście często wydawały oświadczenia antyromskie. Donoszono, że w lutym 2013 r. burmistrz Miskolca powiedział, że chce oczyścić miasto z „antyspołecznych, zdemoralizowanych Romów”, którym zarzucał bezprawne korzystanie z programu Nest (program Fészekrakó) obejmującego zasiłki mieszkaniowe i osoby mieszkające w mieszkaniach socjalnych z opłatami za czynsz i utrzymanie. Słowa te dały sygnał do rozpoczęcia serii eksmisji, a w ciągu miesiąca pięćdziesiąt mieszkań zostało usuniętych spośród 273 mieszkań w odpowiedniej kategorii – również po to, by oczyścić grunty w celu renowacji stadionu. Na podstawie odwołania właściwego urzędu państwowego Sąd Najwyższy unieważnił odpowiednie przepisy decyzją z dnia 28 kwietnia 2015 r. Komisarz ds. praw podstawowych i zastępca komisarza ds. praw mniejszości narodowych w dniu 5 czerwca 2015 r. wydali wspólną opinię na temat łamania praw podstawowych Romów w Miskolcu, której zalecenia nie zostały przyjęte przez samorząd. Węgierski Urząd ds. Równego Traktowania również przeprowadził dochodzenie i wydał decyzję w lipcu 2015 r., wzywając samorząd do zaprzestania wszelkich eksmisji i opracowania planu działania dotyczącego sposobu oferowania mieszkań przy poszanowaniu godności ludzkiej. W dniu 26 stycznia 2016 r. Komisarz Praw Człowieka Rady Europy wysłał pisma do rządów Albanii, Bułgarii, Francji, Węgier, Włoch, Serbii i Szwecji dotyczące przymusowych eksmisji Romów. Pismo do władz węgierskich wyrażało zaniepokojenie traktowaniem Romów w Miskolcu. Plan działania przyjęto w dniu 21 kwietnia 2016 r., a w międzyczasie powołano agencję do spraw mieszkalnictwa socjalnego. W decyzji z dnia 14 października 2016 r. Urząd ds. Równego Traktowania stwierdził, że gmina wypełniła ciężące na niej zobowiązania. Niemniej jednak Europejska Komisja przeciwko Rasizmowi i Nietolerancji w opublikowanych w dniu 15 maja 2018 r. wnioskach w sprawie wdrażania zaleceń dotyczących Węgier stwierdziła, że pomimo pewnych pozytywnych zmian zmierzających do poprawy warunków mieszkaniowych Romów jej zalecenia nie zostały wdrożone.
- (57) W rezolucji z dnia 5 lipca 2017 r. Komitet Ministrów Rady Europy zalecił, by władze węgierskie nadal pracowały nad poprawą dialogu ze społecznością żydowską i zapewnieniem jego zrównoważonego charakteru oraz by nadały najwyższy priorytet zwalczaniu antysemityzmu w przestrzeni publicznej, podejmowały ciągłe wysiłki w celu skutecznego zapobiegania wszelkim aktom wynikającym z pobudek rasowych i etnicznych lub antysemitycznych, w tym aktom wandalizmu i mowy nienawiści, ich wykrywania, prowadzenia dochodzeń w ich sprawie oraz ścigania i karania za nie, a także by rozważyły zmianę prawa w celu zapewnienia jak największej ochrony prawnej przed przestępstwami na tle rasistowskim.
- (58) Rząd Węgier nakazał podwyższenie renty dożywotniej dla ocalałych z Holocaustu o 50 % w 2012 r., w 2013 r. powołał węgierski komitet pamięci Holocaustu – 2014, ogłosił rok 2014 Rokiem Pamięci Ofiar Holocaustu, uruchomił programy renowacji i odnowy kilku węgierskich synagog i cmentarzy żydowskich, a obecnie przygotowuje się do Olimpiady Machabejskiej w 2019 r., która odbędzie się w Budapeszcie. Węgierskie ustawy identyfikują kilka przestępstw związanych z nienawiścią lub podżeganiem do nienawiści, w tym z aktami antysemityzmu lub zaprzeczania Holocaustu bądź umniejszania znaczenia Holocaustu. Węgry otrzymały przewodnictwo w International Holocaust Remembrance Alliance (IHRA) w latach 2015–2016. Jednakże w przemówieniu wygłoszonym dnia 15 marca 2018 r. w Budapeszcie premier Węgier dopuścił się polemicznych ataków, z wykorzystaniem wyraźnie antysemitycznych stereotypów przeciwko George’owi Sorosowi, które można by ocenić jako karalne.
- (59) W uwagach końcowych z dnia 5 kwietnia 2018 r. Komitet Praw Człowieka ONZ wyraził zaniepokojenie doniesieniami, według których społeczność romska nadal doświadcza szeroko rozpowszechnionej dyskryminacji i wykluczenia, bezrobocia oraz segregacji w obszarze mieszkalnictwa i edukacji. W szczególności, Komitet wyrażał zaniepokojenie, że niezależnie od ustawy o edukacji publicznej wszechobecna jest segregacja w szkołach, zwłaszcza kościelnych i prywatnych, a liczba romskich dzieci umieszczanych w szkołach dla dzieci o niewielkim stopniu niepełnosprawności pozostaje nieproporcjonalnie wysoka. Komitet wyrażał także obawy dotyczące powszechności przestępstw z nienawiści oraz mowy nienawiści w debacie politycznej, mediach i internecie skierowanej przeciwko mniejszościom, w szczególności Romom, muzułmanom, migrantom i uchodźcom, w tym w kontekście kampanii finansowanych przez rząd. Komitet wyraził zaniepokojenie powszechnością antysemitycznych stereotypów. Komitet odnotował także z niepokojem zarzuty, że liczba zarejestrowanych przestępstw z nienawiści jest niezwykle niska, gdyż policja często nie prowadzi dochodzeń w odniesieniu do wiarygodnych zgłoszeń przestępstw z nienawiści i nawoływania do nienawiści stanowiącego przestępstwo ani nie ściga ich sprawców. Ponadto Komitet wyraził zaniepokojenie doniesieniami na temat utrzymującej się praktyki profilowania rasowego Romów przez policję.

Środa, 12 września 2018 r.

- (60) W sprawie dotyczącej wsi Gyöngyöspata, gdzie policja lokalna nakładała grzywny za drobne wykroczenia drogowe jedynie na Romów, w wyroku pierwszej instancji stwierdzono, że praktyka ta stanowiła prześladowanie i bezpośrednią dyskryminację Romów, nawet jeśli indywidualne środki były zgodne z prawem. Sąd drugiej instancji oraz Sąd Najwyższy orzekły, że Węgierska Unia Wolności Obywatelskich, która złożyła skargę *actio popularis*, nie przedstawiła dowodów na dyskryminację. Sprawę skierowano do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka.
- (61) Zgodnie z czwartą poprawką do ustawy zasadniczej „wolność wypowiedzi nie może być wykorzystywana w celu naruszania godności narodu węgierskiego lub jakiegokolwiek społeczności narodowej, etnicznej, rasowej lub religijnej”. Węgierski kodeks karny karze podleganie do przemocy lub nienawiści wobec członka społeczności. Rząd powołał grupę roboczą przeciwko przestępstwom z nienawiści zapewniającą szkolenie funkcjonariuszom policji i pomagającą ofiarom współpracować z policją i zgłaszać incydenty.

Prawa podstawowe migrantów, osób ubiegających się o azyl i uchodźców

- (62) W dniu 3 lipca 2015 r. Wysoki Komisarz Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców wyraził zaniepokojenie z powodu przyspieszonej procedury zmiany prawa w dziedzinie azylu. W dniu 17 września 2015 r. Wysoki Komisarz Narodów Zjednoczonych ds. Praw Człowieka wyraził opinię, że traktowanie uchodźców i migrantów przez Węgry jest naruszeniem prawa międzynarodowego. W dniu 27 listopada 2015 r. Komisarz Praw Człowieka Rady Europy wydał oświadczenie, zgodnie z którym reakcja Węgier na problem uchodźców stanowi naruszenie praw człowieka. W dniu 21 grudnia 2015 r. Wysoki Komisarz Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców, Rada Europy oraz Biuro Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka OBWE wezwały Węgry do powstrzymania się od stosowania strategii politycznych i praktyk, które propagują nietolerancję i strach oraz pobudzają ksenofobię wobec uchodźców i migrantów. W dniu 6 czerwca 2016 r. Wysoki Komisarz Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców wyraził zaniepokojenie rosnącą liczbą zarzutów dotyczących popełnianych na Węgrzech przez organy graniczne nadużyć wobec osób ubiegających się o azyl i migrantów, a także szerszymi restrykcyjnymi środkami stosowanymi przy kontroli granicznej i środkami ustawodawczymi, w tym w zakresie dostępu do procedur azylowych. W dniu 10 kwietnia 2017 r. Biuro Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców wezwało do natychmiastowego zawieszenia transferów na mocy rozporządzenia dublińskiego na Węgry. W 2017 r. na 3397 wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej złożonych na Węgrzech odrzucono 2880, co oznacza wskaźnik odmów sięgający 69,1 %. W 2015 r. na 480 apelacji dotyczących wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej pozytywnie rozpatrzono 40, czyli 9 %. W 2016 r. na 775 apelacji pozytywnie rozpatrzono 5, czyli 1 %, natomiast w 2017 r. nie złożono ani jednej apelacji.
- (63) Urzędnik ds. praw podstawowych Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej odwiedził Węgry w październiku 2016 r. i w marcu 2017 r., gdyż obawiał się, że Agencja może działać w warunkach, które nie przyczyniają się do poszanowania, ochrony i realizacji praw osób przekraczających węgiersko-serbską granicę, co może stawiać Agencję w sytuacjach, które de facto są naruszeniem Karty praw podstawowych Unii Europejskiej. Urzędnik ds. praw podstawowych stwierdził w marcu 2017 r., że ryzyko współodpowiedzialności Agencji za łamanie praw podstawowych – zgodnie z art. 34 rozporządzenia w sprawie Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej – jest nadal bardzo wysokie.
- (64) W dniu 3 lipca 2014 r. Grupa Robocza ONZ ds. Arbitralnych Zatrzymań wskazała, że sytuacja osób ubiegających się o azyl i migrantów o niuregulowanym statusie wymaga zdecydowanej poprawy i uwagi, aby zapewnić ochronę przed arbitralnym pozbawianiem wolności. Podobne obawy dotyczące zatrzymywania, w szczególności nieletnich pozbawionych opieki, wyraził także Komisarz Praw Człowieka Rady Europy w sprawozdaniu opracowanym w następstwie wizyty na Węgrzech, które zostało opublikowane w dniu 16 grudnia 2014 r. W dniach 21–27 października 2015 r. Europejski Komitet do spraw Zapobiegania Torturom oraz Nieludzkiemu lub Poniżającemu Traktowaniu albo Karaniu odwiedził Węgry i wskazał w swoim sprawozdaniu znaczną liczbę skarg cudzoziemców (w tym nieletnich pozbawionych opieki) w związku z niewłaściwym traktowaniem fizycznym przez funkcjonariuszy policji i uzbrojonych strażników pracujących w ośrodkach dla imigrantów i osób ubiegających się o azyl. W dniu 7 marca 2017 r. Wysoki Komisarz Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców wyraził obawy związane z nową ustawą przegłosowaną w węgierskim Parlamencie, przewidującą obowiązkowe przetrzymywanie wszystkich osób ubiegających się o azyl, w tym dzieci, przez cały okres trwania procedury azylowej. W dniu 8 marca 2017 r. Komisarz Praw Człowieka Rady Europy wydał oświadczenie, w którym wyraził podobne zaniepokojenie w związku z tą ustawą. W dniu 31 marca 2017 r. Podkomitet ONZ do spraw Zapobiegania Torturom wezwał Węgry do natychmiastowego zajęcia się kwestią nadużywania środków pozbawienia wolności i zbadania alternatywnych rozwiązań.

Środa, 12 września 2018 r.

- (65) W wyroku z dnia 5 lipca 2016 r., O.M. przeciwko Węgrom, Europejski Trybunał Praw Człowieka orzekł, że doszło do naruszenia prawa do wolności i bezpieczeństwa, mającego postać niemal arbitralnego zatrzymania. Odnośne organy nie dochowały zwłaszcza należytej staranności, nakazując zatrzymanie osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową bez sprawdzenia, do jakiego stopnia osoby szczególnie narażone – na przykład osoby LGBT, tak jak osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową – były bezpieczne lub nie w zamknięciu z innymi osobami zatrzymanymi, z których wiele pochodziło z krajów o powszechnych kulturowych lub religijnych uprzedzeniach wobec takich osób. Nadal oczekiwane jest wykonanie tego wyroku.
- (66) W dniach 12–16 czerwca 2017 r. specjalny przedstawiciel Sekretarza Generalnego Rady Europy ds. migracji i uchodźców odwiedził Serbię i dwie strefy tranzytowe na Węgrzech. W swoim sprawozdaniu specjalny przedstawiciel stwierdził, że zawracanie migrantów i uchodźców z użyciem przymusu z Węgier do Serbii budzi obawy ze względu na art. 2 (prawo do życia) i art. 3 (zakaz tortur) europejskiej konwencji praw człowieka (EKPC). Specjalny przedstawiciel zauważył również, że restrykcyjne praktyki w zakresie przyjmowania osób ubiegających się o azyl w strefach tranzytowych Röszke i Tompa często powodują, że osoby ubiegające się o azyl szukają nielegalnych sposobów przekroczenia granicy i są zmuszone zwracać się do przemytników i handlarzy ludźmi, narażając się na wszelkie związane z tym zagrożenia. Wskazał on też, że procedury azylowe, prowadzone w strefach tranzytu, są pozbawione odpowiednich gwarancji chroniących osoby ubiegające się o azyl przed odesłaniem do krajów, w których grozi im traktowanie sprzeczne z art. 2 i 3 EKPC. Specjalny przedstawiciel stwierdził, że węgierskie ustawodawstwo i praktyki muszą być dostosowane do wymogów EKPC. Specjalny przedstawiciel zawarł kilka zaleceń, w tym apel do władz węgierskich o przyjęcie koniecznych środków, także dzięki przeglądowi odpowiednich ram prawnych i zmianie odnośnych praktyk, w celu zapewnienia, by wszyscy cudzoziemcy przybywający na granicę lub znajdujący się na węgierskim terytorium mieli możliwość złożenia wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej. W dniach 5–7 lipca 2017 r. delegacja Komitetu Lanzarote Rady Europy (komitet stron Konwencji Rady Europy o ochronie dzieci przed seksualnym wykorzystywaniem i niegodziwym traktowaniem w celach seksualnych) także odwiedziła dwie strefy tranzytowe oraz przedstawiła szereg zaleceń, w tym wezwanie do traktowania wszystkich osób poniżej 18. roku życia jako dzieci bez ich dyskryminacji ze względu na wiek w celu zapewnienia, by wszystkie dzieci pod węgierską jurysdykcją były chronione przed seksualnym wykorzystywaniem i niegodziwym traktowaniem w celach seksualnych oraz w celu systematycznego umieszczenia ich w zwykłych instytucjach ochrony dzieci w celu zapobiegania możliwemu seksualnemu wykorzystywaniu lub niegodziwemu traktowaniu w celach seksualnych przez dorosłych i młodocianych w strefach tranzytowych. W dniach 18–20 grudnia 2017 r. delegacja grupy ekspertów do spraw działań przeciwko handlowi ludźmi (GRETA) Rady Europy odwiedziła Węgry, w tym dwie strefy tranzytowe, i stwierdziła, że strefa tranzytowa, która jest faktycznie miejscem pozbawienia wolności, nie może być uznawana za odpowiednie i bezpieczne miejsce zakwaterowania dla ofiar handlu ludźmi. Wezwała organy węgierskie do przyjęcia ram prawnych służących identyfikacji ofiar handlu ludźmi wśród obywateli państw trzecich, którzy nie są legalnymi rezydentami, oraz do usprawnienia procedur identyfikacji ofiar handlu ludźmi wśród osób ubiegających się o azyl i migrantów o nieuregulowanym statusie. Ponadto od 1 stycznia 2018 r. wprowadzono dodatkowe przepisy faworyzujące małoletnich w ogóle, a nieletnich pozbawionych opieki w szczególności; opracowano między innymi specjalny program nauczania dla małoletnich ubiegających się o azyl. Europejska Komisja przeciwko Rasizmowi i Nietolerancji w opublikowanych w dniu 15 maja 2018 r. wnioskach w sprawie wdrażania zaleceń dotyczących Węgier stwierdziła, że uznając ogromne wyzwania, z jakimi zmagają się Węgry w następstwie masowego napływu migrantów i uchodźców, jest niemniej jednak zbulwersowana środkami podjętymi w odpowiedzi na nie i poważnym pogorszeniem sytuacji od czasu swojego piątego sprawozdania. Władze powinny pilnie zakończyć przetrzymywanie w strefach tranzytu, zwłaszcza rodzin z dziećmi i nieletnich pozbawionych opieki.
- (67) W połowie sierpnia 2018 r. organy imigracyjne zaprzestały dostarczania żywności osobom dorosłym ubiegającym się o azyl, które zaskarżyły decyzje o niedopuszczalności w sądzie. Kilka osób ubiegających się o azyl musiało zwrócić się do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka o zastosowanie środków tymczasowych, aby mogły znów otrzymywać posiłki. Europejski Trybunał Praw Człowieka orzekł o przyznaniu środków tymczasowych w dwóch sprawach w dniu 10 sierpnia 2018 r. oraz w trzeciej sprawie w dniu 16 sierpnia 2018 r., a także nakazał, by zapewnić żywność osobom ubiegającym się o azyl. Władze Węgier zastosowały się do tych orzeczeń.
- (68) W wyroku z dnia 14 marca 2017 r., Ilias i Ahmed przeciwko Węgrom, Europejski Trybunał Praw Człowieka stwierdził, że doszło do naruszenia prawa osób ubiegających się o ochronę międzynarodową do wolności i bezpieczeństwa osobistego. Europejski Trybunał Praw Człowieka stwierdził także, że doszło do naruszenia zakazu nieludzkiego lub poniżającego traktowania w związku z wydalaniem osób ubiegających się o ochronę międzynarodową do Serbii, a także naruszenia prawa do skutecznego środka odwoławczego w odniesieniu do warunków zatrzymania w strefie tranzytowej w Röszke. Sprawa jest obecnie przedmiotem postępowania przed wielką izbą Europejskiego Trybunału Praw Człowieka.
- (69) W dniu 14 marca 2018 r. Ahmed H., Syryjczyk zamieszkały na Cyprze, który próbował pomóc swojej rodzinie w ucieczce z Syrii i przekroczeniu granicy serbsko-węgierskiej we wrześniu 2015 r., został skazany przez węgierski sąd na 7 lat więzienia i 10 lat wydalenia z kraju na podstawie oskarżeń o „akty terrorystyczne”, co podnosi kwestię stosowania prawa antyterrorystycznego na Węgrzech oraz prawa do rzetelnego procesu sądowego.
- (70) W wyroku z dnia 6 września 2017 r. w sprawie C-643/15 i C-647/15 Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej oddalił w całości skargi wniesione przez Słowację i Węgry przeciwko tymczasowemu mechanizmowi obowiązkowej relokacji osób ubiegających się o azyl, zgodnie z decyzją Rady (UE) 2015/1601. Jednakże od czasu tego wyroku Węgry nie zastosowały się do wspomnianej decyzji. W dniu 7 grudnia 2017 r. Komisja podjęła decyzję o pozwaniu Republiki Czeskiej, Węgier i Polski do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z powodu niezastosowania się do obowiązków związanych z relokacją.

Środa, 12 września 2018 r.

- (71) W dniu 7 grudnia 2017 r. Komisja podjęła decyzję o dalszych krokach w postępowaniu w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego wobec Węgier, wysyłając uzasadnioną opinię w związku z przepisami w dziedzinie azylu. Komisja uważa, że ustawodawstwo Węgier nie jest zgodne z prawem Unii, a w szczególności z dyrektywami Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/32/UE⁽⁶⁾, 2008/115/WE⁽⁷⁾ i 2013/33/UE⁽⁸⁾ oraz kilkoma postanowieniami Karty. Dnia 19 lipca 2018 r. Komisja podjęła decyzję o wniesieniu do Trybunału Sprawiedliwości sprawy przeciwko Węgrom w związku z niezgodnością przepisów tego państwa w dziedzinie azylu i powrotów z prawem unijnym.
- (72) W uwagach końcowych z dnia 5 kwietnia 2018 r. Komitet Praw Człowieka ONZ wyraził zaniepokojenie, że węgierska ustawa przyjęta w marcu 2017 r., która umożliwia automatyczne przeniesienie do stref tranzytowych wszystkich osób ubiegających się o azyl na czas trwania procedury azylowej, z wyjątkiem dzieci poniżej 14. roku życia pozbawionych opieki, nie spełnia norm prawnych ze względu na możliwą przedłużającą się i nieokreśloną długość izolacji, brak wymogów prawnych w zakresie szybkiego zbadania szczególnych warunków dotyczących każdej osoby oraz brak gwarancji proceduralnych umożliwiających skuteczne zakwestionowanie przeniesienia do stref tranzytowych. Komitet był w szczególności zaniepokojony doniesieniami dotyczącymi nadmiernego korzystania z automatycznego zatrzymywania imigrantów w ośrodkach zatrzymań na terytorium Węgier oraz wyraził obawę, że ograniczenia wolności osobistej były wykorzystywane jako ogólny środek odstraszcający przed nielegalnym wjazdem, a nie w odpowiedzi na indywidualnie określone ryzyko. Ponadto Komitet był zaniepokojony zarzutami dotyczącymi niezadowalających warunków w niektórych ośrodkach zatrzymań. Komitet odnotował zaniepokojenie prawem dotyczące zawracania, najpierw wprowadzone w czerwcu 2016 r. i umożliwiające uproszczoną procedurę wydalenia przez policję dowolnej osoby nielegalnie przekraczającej granicę i zatrzymanej na terytorium Węgier w odległości 8 km od granicy, a następnie rozszerzone na całe terytorium Węgier, a także dekret 191/2015 określający Serbię jako „bezpieczne państwo trzecie”, umożliwiający zawracanie osób na granicy Węgier z Serbią. Komitet odnotował zaniepokojenie doniesienia, zgodnie z którymi zawracanie było stosowane masowo, a osoby objęte tym środkiem mają bardzo ograniczoną możliwość złożenia wniosku azylowego lub skorzystania z prawa do odwołania. Komitet odnotował także zaniepokojenie doniesienia dotyczące zbiorowych i brutalnych wydażeń, w tym zarzuty dotyczące poważnych pobić, ataków z wykorzystaniem psów policyjnych i strzelania gumowymi kulami, skutkujących poważnymi obrażeniami oraz, w co najmniej jednym przypadku, utratą życia przez osobę ubiegającą się o azyl. Wyraził także zaniepokojenie doniesieniami wskazującymi, że ocena wieku dzieci ubiegających się o azyl i nieletnich pozbawionych opieki przeprowadzana w strefach tranzytowych jest nieadekwatna, polega w dużej mierze na ocenie wzrokowej przez specjalistę i jest niedokładna, a także doniesieniami zarzucającymi brak wystarczającego dostępu takich osób ubiegających się o azyl do edukacji, usług społecznych i psychologicznych oraz pomocy prawnej. Zgodnie z nowym wnioskiem dotyczącym rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego wspólną procedurę ubiegania się o ochronę międzynarodową w Unii i uchylającego dyrektywę 2013/32/UE medyczna ocena wieku będzie środkiem ostatecznym.

Prawa gospodarcze i społeczne

- (73) Dnia 15 lutego 2012 r. i 11 grudnia 2012 r. specjalny sprawozdawca ONZ ds. skrajnego ubóstwa i praw człowieka oraz specjalny sprawozdawca ONZ ds. prawa do odpowiedniego mieszkania wezwali Węgry do ponownego rozważenia przepisów umożliwiających władzom lokalnym wymierzanie kar za bezdomność oraz do podtrzymania wyroku Trybunału Konstytucyjnego dekriminalizującego bezdomność. W sprawozdaniu opracowanym w następstwie wizyty na Węgrzech, opublikowanym w dniu 16 grudnia 2014 r., Komisarz Praw Człowieka Rady Europy wskazał, że jest zaniepokojony środkami podjętymi w celu zakazu mieszkania na ulicy oraz budowania chat i szałasów, które to środki były powszechnie uznawane za kryminalizujące bezdomność w praktyce. Komisarz wezwał władze węgierskie do zbadania zgłoszonych przypadków przymusowych eksmisji nieprzewidujących rozwiązań alternatywnych oraz przypadków dzieci odbieranych rodzinom na podstawie złych warunków społeczno-gospodarczych. W uwagach końcowych z dnia 5 kwietnia 2018 r. Komitet Praw Człowieka ONZ wyraził obawy dotyczące ustawodawstwa krajowego i lokalnego, opartego na czwartej poprawce do ustawy zasadniczej, które wyznacza wiele obszarów publicznych jako niedostępnych dla osób mieszkających na ulicy i w praktyce karze za bezdomność. W dniu 20 czerwca 2018 r. Parlament Węgier przyjął siódmą poprawkę do ustawy zasadniczej, która zakazuje zamieszkiwania w przestrzeni publicznej. Tego samego dnia specjalny sprawozdawca ONZ ds. prawa do odpowiedniego mieszkania nazwał kryminalizację bezdomności przez Węgry działaniem okrutnym i niezgodnym z międzynarodowym prawem dotyczącym praw człowieka.

⁽⁶⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/32/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wspólnych procedur udzielania i cofania ochrony międzynarodowej (Dz.U. L 180 z 29.6.2013, s. 60).

⁽⁷⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/115/WE z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie wspólnych norm i procedur stosowanych przez państwa członkowskie w odniesieniu do powrotów nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich (Dz.U. L 348 z 24.12.2008, s. 98).

⁽⁸⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/33/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie ustanowienia norm dotyczących przyjmowania wnioskodawców ubiegających się o ochronę międzynarodową (Dz.U. L 180 z 29.6.2013, s. 96).

Środa, 12 września 2018 r.

- (74) W konkluzjach Europejskiego Komitetu Praw Społecznych z 2017 r. stwierdzono, że Węgry nie przestrzegają Europejskiej karty społecznej, gdyż osoby prowadzące działalność na własny rachunek i pracownicy domowi, a także pracownicy innych kategorii nie są chronieni przepisami w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy, środki przyjmowane w celu ograniczenia umieralności matek były niewystarczające, minimalna kwota emerytury jest niedostateczna, minimalna kwota zasiłku dla bezrobotnych jest niedostateczna, maksymalny okres wypłaty zasiłku dla bezrobotnych jest zbyt krótki, a minimalna kwota świadczeń z tytułu rehabilitacji i inwalidztwa w niektórych przypadkach jest niedostateczna. Komitet stwierdził także, że Węgry nie przestrzegają Europejskiej karty społecznej, gdyż poziom świadczeń pomocy społecznej wypłacanych osobie samotnej nieposiadającej zasobów, w tym osobom starszym, jest niedostateczny, równy dostęp do usług społecznych nie jest zagwarantowany dla przebywających legalnie obywateli wszystkich państw-stron oraz nie ustalono, że została zapewniona odpowiednia podaż mieszkań dla rodzin w najtrudniejszej sytuacji. W dziedzinie praw związkowych Komitet stwierdził, że prawo pracowników do korzystania z płatnego urlopu nie jest w wystarczający sposób gwarantowane, nie przyjęto żadnego środka zachęcającego do zawierania układów zbiorowych, chociaż pracownicy na Węgrzech są zdecydowanie słabo nimi chronieni, a w służbie publicznej prawo do podjęcia strajku jest zarezerwowane dla związków zawodowych będących stronami porozumienia zawartego z rządem; kryteria stosowane do określenia, którym urzędnikom odmawia się prawa do strajku, wykraczają poza zakres stosowania Karty; związki zawodowe w służbie publicznej mogą wezwać do strajku jedynie pod warunkiem wyrażenia zgody przez większość zainteresowanych pracowników.
- (75) Od grudnia 2010 roku, kiedy to rząd Viktora Orbána wprowadził poprawkę do tzw. ustawy o strajkach, strajki na Węgrzech są z zasady niezgodne z prawem. Zmiany oznaczają, że strajki będą zasadniczo dozwolone w przedsiębiorstwach związanych z administracją rządową przez umowy o świadczenie usług publicznych. Poprawka nie dotyczy grup zawodowych, które po prostu nie mają takiego prawa, takich jak maszyniści, funkcjonariusze policji, personel medyczny i kontrolerzy ruchu lotniczego. Problem tkwi gdzie indziej, głównie w odsetku pracowników, którzy muszą wziąć udział w referendum strajkowym, aby uczynić je ważnym – do 70 %. Wtedy decyzja w sprawie legalności strajku zostanie podjęta przez sąd pracy, który jest całkowicie podporządkowany państwu. W 2011 r. złożono dziewięć wniosków o zezwolenie na strajk. W siedmiu przypadkach zostały odrzucone bez podania przyczyny; dwa z nich były rozpatrywane, ale nie udało się wydać decyzji.
- (76) W sprawozdaniu Komitetu Praw Dziecka ONZ pt. „Concluding observations on the combined third, fourth and fifth periodic reports of Hungary” [Uwagi końcowe dotyczące połączonego trzeciego, czwartego i piątego sprawozdania okresowego na temat Węgier] opublikowanym w dniu 14 października 2014 r. wyrażono obawy dotyczące coraz większej liczby przypadków odbierania dzieci rodzinie ze względu na trudną sytuację społeczno-ekonomiczną. Rodzice mogą stracić dziecko z powodu bezrobocia, braku mieszkań socjalnych i braku miejsca w tymczasowych instytucjach mieszkaniowych. Z badania przeprowadzonego przez Europejskie Centrum Praw Romów wynika, że praktyka ta nieproporcjonalnie często dotyka rodziny i dzieci romskie.
- (77) W swoim zaleceniu z dnia 23 maja 2018 r. dotyczącym zalecenia Rady w sprawie krajowego programu reform Węgier na 2018 r. oraz zawierającego opinię Rady na temat przedstawionego przez Węgry programu konwergencji na 2018 r. Komisja wskazała, że odsetek ludności zagrożonej ubóstwem i wykluczeniem społecznym spadł w 2016 r. do 26,3 %, ale pozostaje powyżej średniej unijnej; dzieci są generalnie narażone na ubóstwo w większym stopniu niż inne grupy wiekowe. Poziom minimalnego dochodu wynosi poniżej 50 % progu ubóstwa dla jednego gospodarstwa domowego, co czyni ten dochód jednym z najniższych w Unii. Adekwatność świadczeń dla bezrobotnych jest bardzo niska: ich maksymalny okres wynoszący trzy miesiące jest najkrótszy w Unii i odpowiada jedynie około jednej czwartej przeciętnego czasu potrzebnego osobom poszukującym pracy na znalezienie zatrudnienia. Ponadto wysokość zasiłków należy do najniższych w Unii. Komisja zaleciła, aby poprawić adekwatność i zasięg świadczeń z pomocy społecznej i zasiłków dla bezrobotnych.
- (78) W dniu [...] 2018 r. Rada wysłuchała Węgry zgodnie z art. 7 ust. 1 TUE.
- (79) Z tych powodów należy stwierdzić, zgodnie z art. 7 ust. 1 TUE, istnienie wyraźnego ryzyka poważnego naruszenia przez Węgry wartości, o których mowa w art. 2 TUE,

PRZYMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Istnieje wyraźne ryzyko poważnego naruszenia przez Węgry wartości, na których opiera się Unia.

Środa, 12 września 2018 r.

Artykuł 2

Rada zaleca Węgrom podjęcie następujących działań w terminie trzech miesięcy od notyfikacji niniejszej decyzji: [...]

Artykuł 3

Niniejsza decyzja wchodzi w życie [...] dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 4

Niniejsza decyzja skierowana jest do Węgier.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

*W imieniu Rady
Przewodniczący*

Środa, 12 września 2018 r.

P8_TA(2018)0341

Systemy broni autonomicznej

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie autonomicznych systemów uzbrojenia (2018/2752(RSP))

(2019/C 433/10)

Parlament Europejski,

- uwzględniając tytuł V art. 21 i 21 ust. 2 lit. c) Traktatu o Unii Europejskiej,
- uwzględniając klauzulę Martensa zawartą w protokole nr 1 z 1977 r. uzupełniającym konwencje genewskie,
- uwzględniając część IV planu działań ONZ w zakresie rozbrojenia 2018 zatytułowaną „Zabezpieczenie naszej wspólnej przyszłości”,
- uwzględniając swoją analizę z dnia 3 maja 2013 r. na temat wpływu wykorzystywania dronów i zdalnie sterowanych robotów w działaniach wojennych na prawa człowieka,
- uwzględniając szereg swoich stanowisk, zaleceń i rezolucji, w których domagał się wprowadzenia międzynarodowego zakazu stosowania autonomicznych śmiertelnych systemów uzbrojenia, m.in. zalecenie dla Rady z dnia 5 lipca 2018 r. w sprawie 73. sesji Zgromadzenia Ogólnego Narodów Zjednoczonych ⁽¹⁾, przyjęty na posiedzeniu plenarnym w dniu 13 marca 2018 r. mandat do negocjacji w celu przyjęcia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego Europejski program rozwoju przemysłu obronnego, rezolucję z dnia 13 grudnia 2017 r. w sprawie sprawozdania rocznego dotyczącego praw człowieka i demokracji na świecie w 2016 r. oraz polityki Unii Europejskiej w tym zakresie ⁽²⁾, zalecenie dla Rady z dnia 7 lipca 2016 r. w sprawie 71. sesji Zgromadzenia Ogólnego Narodów Zjednoczonych ⁽³⁾ oraz rezolucję z dnia 27 lutego 2014 r. w sprawie stosowania uzbrojonych dronów ⁽⁴⁾,
- uwzględniając sprawozdanie roczne specjalnego sprawozdawcy ONZ ds. pozasądowych, doraźnych i arbitralnych egzekucji Christofa Heynsa z dnia 9 kwietnia 2013 r. (A/HRC/23/47),
- uwzględniając oświadczenia UE w sprawie autonomicznych śmiertelnych systemów uzbrojenia wygłoszone na forum grupy ekspertów rządowych stron Konwencji o zakazie lub ograniczeniu użycia pewnych broni konwencjonalnych w Genewie na jej posiedzeniach w dniach 13–17 listopada 2017 r., 9–13 kwietnia 2018 r. oraz 27–31 sierpnia 2018 r.,
- uwzględniając oświadczenia różnych państw, w tym państw członkowskich UE, wydane przed posiedzeniami grupy ekspertów rządowych w latach 2017 i 2018,
- uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z dnia 31 maja 2017 r., w której zaapelowano o stosowanie podejścia do sztucznej inteligencji opartego na ludzkiej kontroli oraz o wprowadzenie zakazu stosowania autonomicznych śmiertelnych systemów uzbrojenia,
- uwzględniając apel Stolicy Apostolskiej o wprowadzenie zakazu stosowania autonomicznych śmiertelnych systemów uzbrojenia,
- uwzględniając list otwarty z lipca 2015 r. podpisany przez ponad 3 tys. specjalistów z dziedziny sztucznej inteligencji i robotyki oraz list otwarty z dnia 21 sierpnia 2017 r. podpisany przez 116 założycieli czołowych firm z dziedziny robotyki i sztucznej inteligencji, ostrzegających przed autonomicznymi śmiertelnymi systemami uzbrojenia, a także list podpisany przez 240 organizacji i 3 089 osób fizycznych zobowiązujących się do powstrzymania się od udziału w rozwoju, produkcji i stosowaniu autonomicznych śmiertelnych systemów uzbrojenia,

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0312.

⁽²⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0494.

⁽³⁾ Dz.U. C 101 z 16.3.2018, s. 166.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 285 z 29.8.2017, s. 110.

Środa, 12 września 2018 r.

- uwzględniając oświadczenia Międzynarodowego Komitetu Czerwonego Krzyża, a także inicjatywy społeczeństwa obywatelskiego, takie jak kampania przeciwko stosowaniu robotów zabójców, w którą zaangażowało się 70 organizacji w 30 krajach, w tym Human Rights Watch, Article 36, PAX oraz Amnesty International,
- uwzględniając art. 123 ust. 2 i 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że strategie polityczne i działania UE opierają się na zasadach praw człowieka i poszanowania godności ludzkiej, zasadach Karty Narodów Zjednoczonych oraz prawa międzynarodowego; mając na uwadze, że zasady te powinny być stosowane w celu zachowania pokoju, zapobiegania konfliktom i wzmocnienia bezpieczeństwa międzynarodowego;
- B. mając na uwadze, że termin „autonomiczne śmiertelne systemy uzbrojenia” odnosi się do systemów uzbrojenia działających bez istotnej kontroli człowieka nad takimi kluczowymi funkcjami jak wybór i zaatakowanie celu;
- C. mając na uwadze, że nieznaną liczbą krajów, finansowanych ze środków publicznych branż i prywatnych firm prowadzi według doniesień badania i prace nad autonomicznymi śmiertelnymi systemami uzbrojenia, od pocisków samonaprowadzających po zdolne do nauki maszyny posiadające umiejętności kognitywne umożliwiające im podejmowanie decyzji z kim, kiedy i gdzie podjąć walkę;
- D. mając na uwadze, że systemy nieautonomiczne takie jak systemy zautomatyzowane, zdalnie sterowane lub telesterowane nie powinny być uznawane za autonomiczne śmiertelne systemy uzbrojenia;
- E. mając na uwadze, że autonomiczne śmiertelne systemy uzbrojenia mogą zasadniczo zmienić sposób prowadzenia wojen, wywołując bezprecedensowy i niekontrolowany wyścig zbrojeń;
- F. mając na uwadze, że stosowanie autonomicznych śmiertelnych systemów uzbrojenia nasuwa podstawowe pytania etyczne i prawne dotyczące kontroli człowieka, szczególnie w odniesieniu do takich kluczowych funkcji jak wybór i zaatakowanie celu; mając na uwadze, że maszyny i roboty nie mogą podejmować decyzji właściwych człowiekowi, w których przestrzegane są prawne zasady rozróżnienia, proporcjonalności i ostrożności;
- G. mając na uwadze, że w procesie podejmowania decyzji o użyciu broni śmiertelnej najważniejszą rolę odgrywa człowiek i nadzór z jego strony, ponieważ to człowiek pozostaje odpowiedzialny za decyzję o życiu lub śmierci;
- H. mając na uwadze, że prawo międzynarodowe, w tym prawo humanitarne i prawo dotyczące praw człowieka, ma pełne zastosowanie do wszystkich systemów uzbrojenia i ich operatorów, a także mając na uwadze, że przestrzeganie prawa międzynarodowego stanowi kluczowy wymóg, który muszą spełniać państwa, zwłaszcza jeżeli chodzi o poszanowanie takich zasad jak ochrona ludności cywilnej czy środki ostrożności w razie ataku;
- I. mając na uwadze, że stosowanie autonomicznych śmiertelnych systemów uzbrojenia rodzi zasadnicze pytania o wdrażanie międzynarodowego prawa dotyczącego praw człowieka, międzynarodowego prawa humanitarnego oraz europejskich norm i wartości w odniesieniu do przyszłych działań wojskowych;
- J. mając na uwadze, że w sierpniu 2017 r. 116 założycieli czołowych firm z dziedziny robotyki i sztucznej inteligencji wysłało list otwarty do ONZ z apelem do rządów o „zapobieganie wyścigowi zbrojeń z użyciem takiej broni” i o „unikanie destabilizujących skutków takich technologii”;
- K. mając na uwadze, że każdy autonomiczny śmiertelny system uzbrojenia może ulec awarii z powodu źle napisanego kodu lub cyberataku dokonanego przez wroga państwo lub podmiot niepaństwowy;
- L. mając na uwadze, że Parlament wielokrotnie wzywał do pilnego opracowania i przyjęcia wspólnego stanowiska w sprawie autonomicznych śmiertelnych systemów uzbrojenia, do wprowadzenia zakazu rozwoju, produkcji i stosowania autonomicznych śmiertelnych systemów uzbrojenia umożliwiających atak bez istotnej kontroli człowieka oraz do rozpoczęcia skutecznego negocjacji w sprawie ich zakazu;

Środa, 12 września 2018 r.

1. przypomina o ambicjach UE, by być światowym aktorem na rzecz pokoju, i wzywa do zwiększenia jej roli w światowym rozbrojeniu i wysiłkach na rzecz nierozprzestrzeniania broni, a także do tego, by jej działania i strategię polityczne dążyły do utrzymania międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa, zapewniając poszanowanie międzynarodowego prawa humanitarnego i prawa dotyczącego praw człowieka oraz ochronę ludności cywilnej i infrastruktury cywilnej;
2. wzywa wiceprzewodniczącą Komisji / wysoką przedstawiciel do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, państwa członkowskie i Radę Europejską do opracowania i przyjęcia – w trybie pilnym i przed zaplanowanym na listopad 2018 r. spotkaniem Wysokich Umawiających się Stron Konwencji o zakazie lub ograniczeniu użycia pewnych broni konwencjonalnych – wspólnego stanowiska w sprawie autonomicznych śmiertelnych systemów uzbrojenia, które zagwarantuje istotną kontrolę człowieka nad kluczowymi funkcjami systemów uzbrojenia, w tym w trakcie ich rozmieszczania, a także do zajmowania wspólnego stanowiska na odpowiednich forach i do podejmowania adekwatnych działań; wzywa w tym kontekście wiceprzewodniczącą / wysoką przedstawiciel, państwa członkowskie i Radę do dzielenia się najlepszymi praktykami i wysłuchiwanie opinii ekspertów, środowiska naukowego i społeczeństwa obywatelskiego;
3. wzywa wiceprzewodniczącą / wysoką przedstawiciel, państwa członkowskie i Radę, by dążyły do rozpoczęcia międzynarodowych negocjacji w sprawie prawnie wiążącego instrumentu zakazującego stosowanie autonomicznych śmiertelnych systemów uzbrojenia;
4. w związku z tym podkreśla, że zasadnicze znaczenie ma zapobieganie rozwojowi i produkcji wszelkich autonomicznych śmiertelnych systemów uzbrojenia działających bez istotnej kontroli człowieka nad takimi kluczowymi funkcjami jak wybór i zaatakowanie celu;
5. przypomina swoje stanowisko z dnia 13 marca 2018 r. w sprawie rozporządzenia ustanawiającego Europejski program rozwoju przemysłu obronnego, w szczególności art. 6 ust. 4 (Działania kwalifikowalne), i podkreśla swą gotowość do przyjęcia podobnego stanowiska w kontekście przyszłego programu badań w dziedzinie obronności, programu rozwoju przemysłu obronnego oraz innych odnośnych elementów Europejskiego Funduszu Obronnego na okres po 2020 r.;
6. podkreśla, że unijne siły zbrojne nie używają obecnie żadnej broni ani systemów uzbrojenia stanowiących autonomiczne śmiertelne systemy uzbrojenia; przypomina, że broni i systemów uzbrojenia przeznaczonych specjalnie do obrony własnych baz, sił zbrojnych i ludności przed wysoce dynamicznymi zagrożeniami, takimi jak pociski rakietowe, amunicja i samoloty, nie uważa się za autonomiczne śmiertelne systemy uzbrojenia; zwraca uwagę na fakt, że decyzję o u zaatakowaniu samolotu załogowego muszą podejmować ludzie;
7. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, Europejskiej Służbie Działań Zewnętrznych, rządów i parlamentom państw członkowskich, Organizacji Narodów Zjednoczonych oraz sekretarzowi generalnemu NATO.

Środa, 12 września 2018 r.

P8_TA(2018)0342

Stan stosunków UE-USA**Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie stosunków między Unią Europejską a Stanami Zjednoczonymi (2017/2271(INI))**

(2019/C 433/11)

Parlament Europejski,

- uwzględniając dokument pt. „Wspólna wizja, wspólne działanie: silniejsza Europa. Globalna strategia na rzecz polityki zagranicznej i bezpieczeństwa Unii Europejskiej”, przedstawiony przez wiceprzewodniczącą Komisji / wysoką przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa w dniu 28 czerwca 2016 r., a także wspólny komunikat Komisji i Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych (ESDZ) z dnia 7 czerwca 2017 r. pt. „Strategiczne podejście do kwestii odporności w działaniach zewnętrznych UE” (JOIN(2017)0021),
- uwzględniając wyniki szczytów z udziałem Unii Europejskiej i Stanów Zjednoczonych w dniu 28 listopada 2011 r. w Waszyngtonie oraz w dniu 26 marca 2014 r. w Brukseli,
- uwzględniając wspólne oświadczenia z 79. posiedzenia międzyparlamentarnego w ramach Transatlantyckiego Dialogu Ustawodawców, które odbyło się w dniach 28–29 listopada 2016 r. w Waszyngtonie, 80. posiedzenia, które odbyło się w dniach 2–3 czerwca 2017 r. w Valletcie 81. posiedzenia, które miało miejsce w dniu 5 grudnia 2017 r. w Waszyngtonie, oraz 82. posiedzenia, które odbyło się w dniu 30 czerwca 2018 r. w Sofii (Bułgaria),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 28 kwietnia 2015 r. pt. „Europejska agenda bezpieczeństwa” (COM(2015)0185),
- uwzględniając wspólny komunikat Komisji i wysokiej przedstawiciel Unii Europejskiej do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa do Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 6 kwietnia 2016 r. pt. „Wspólne ramy dotyczące przeciwdziałania zagrożeniom hybrydowym: odpowiedź Unii Europejskiej” (JOIN(2016)0018),
- uwzględniając wspólne oświadczenie przewodniczących Rady Europejskiej i Komisji oraz sekretarza generalnego NATO z dnia 8 lipca 2016 r. w sprawie wspólnego zestawu propozycji zatwierdzonych przez Radę UE i Radę Północnoatlantycką w dniach 5 i 6 grudnia 2016 r., a także sprawozdania z postępów w jego wdrażaniu z dnia 14 czerwca i 5 grudnia 2017 r.,
- uwzględniając wspólną deklarację UE i NATO z 2016 r.,
- uwzględniając strategię Stanów Zjednoczonych w dziedzinie bezpieczeństwa narodowego z dnia 18 grudnia 2017 r. oraz narodową strategię obronną Stanów Zjednoczonych z dnia 19 stycznia 2018 r.,
- uwzględniając europejską inicjatywę wzmocnienia,
- uwzględniając plan działania UE na rzecz dyplomacji klimatycznej, przyjęty w 2015 r. przez Radę do Spraw Zagranicznych,
- uwzględniając porozumienie paryskie, decyzję 1/CP.21, 21. konferencję stron Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (COP21) i 11. konferencję stron służącą jako spotkanie stron protokołu z Kioto (CMP11), które odbyły się w Paryżu w dniach 30 listopada – 11 grudnia 2015 r.,
- uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 2271/96 z dnia 22 listopada 1996 r. zabezpieczające przed skutkami eksterytorialnego stosowania ustawodawstwa przyjętego przez państwo trzecie oraz działaniami opartymi na nim lub z niego wynikającymi⁽¹⁾,

(¹) Dz.U. L 309 z 29.11.1996, s. 1.

Środa, 12 września 2018 r.

- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 13 marca 2018 r. w sprawie roli regionów i miast UE we wdrażaniu porozumienia paryskiego z konferencji COP21 w sprawie zmian klimatu, w szczególności jej ustęp 13 ⁽²⁾,
- uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje w sprawie stosunków transatlantycznych, w szczególności rezolucję z dnia 1 czerwca 2006 r. w sprawie poprawy stosunków między UE a USA w ramach porozumienia o partnerstwie transatlantycznym ⁽³⁾, rezolucję z dnia 26 marca 2009 r. w sprawie stosunków transatlantycznych po wyborach w USA ⁽⁴⁾, rezolucję z dnia 17 listopada 2011 r. w sprawie szczytu UE–USA w dniu 28 listopada 2011 r. ⁽⁵⁾ oraz rezolucję z dnia 13 czerwca 2013 r. w sprawie roli UE w promowaniu szerszego partnerstwa transatlantycznego ⁽⁶⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 22 listopada 2016 r. w sprawie Europejskiej Unii Obrony ⁽⁷⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 13 grudnia 2017 r. w sprawie wdrażania wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa (WPZiB) ⁽⁸⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 13 grudnia 2017 r. w sprawie wdrażania wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony (WPBiO) ⁽⁹⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 8 lutego 2018 r. w sprawie sytuacji Organizacji Narodów Zjednoczonych do spraw Pomocy Uchodźcom Palestyńskim na Bliskim Wschodzie (UNRWA) ⁽¹⁰⁾,
- uwzględniając art. 52 Regulaminu,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Spraw Zagranicznych oraz opinię Komisji Handlu Międzynarodowego (A8-0251/2018),
 - A. mając na uwadze, że partnerstwo między Unią Europejską a Stanami Zjednoczonymi opiera się na silnych więzach politycznych, kulturalnych, gospodarczych i historycznych, na wspólnych wartościach, takich jak wolność, demokracja, promowanie stabilności i pokoju, prawa człowieka i praworządność, na wspólnych celach, takich jak dobrobyt, bezpieczeństwo, otwarte i zintegrowane gospodarki, postęp społeczny i włączenie społeczne, zrównoważony rozwój i pokojowe rozwiązywanie konfliktów, a także mając na uwadze, że zarówno Stany Zjednoczone, jak i Unia Europejska to demokracje kierujące się zasadami praworządności i posiadające funkcjonujące mechanizmy kontroli i równowagi; mając na uwadze, że partnerstwo to stoi w obliczu licznych wyzwań i zakłóceń w perspektywie krótkoterminowej, ale jego długoterminowe podstawy pozostają solidne, a współpraca między UE i USA – partnerami o podobnych poglądach – ma nadal kluczowe znaczenie;
 - B. mając na uwadze, że UE i USA, opierając się na silnych podstawach, które stanowią wspólne wartości i wspólne zasady, powinny zbadać alternatywne sposoby wzmocnienia stosunków transatlantycznych i skutecznie reagować na poważne wyzwania, przed którymi stoimy, przy wykorzystaniu wszelkich dostępnych kanałów komunikacji; mając na uwadze, że ustawodawcy, czyli Kongres i Parlament Europejski, odgrywają znaczącą i wpływową rolę w naszych demokracjach i powinni w pełni wykorzystać swój potencjał współpracy w celu zachowania demokratycznego, wolnego i wielostronnego porządku oraz wspierania stabilności i ciągłości na naszym kontynencie i na świecie;
 - C. mając na uwadze, że w zglobalizowanym, złożonym i coraz bardziej wielobiegunowym świecie UE i Stany Zjednoczone muszą odgrywać przewodnią, kluczową i konstruktywną rolę polegającą na umacnianiu i poszanowaniu prawa międzynarodowego, promowaniu i ochronie podstawowych praw i zasad oraz wspólnym rozwiązywaniu konfliktów regionalnych i stawianiu czoła globalnym wyzwaniom;
 - D. mając na uwadze, że UE i Stany Zjednoczone stoją w obliczu zmian geopolitycznych i muszą radzić sobie z podobnymi złożonymi zagrożeniami, zarówno konwencjonalnymi, jak i hybrydowymi, których źródłem są podmioty państwowe i niepaństwowe pochodzące z Południa i ze Wschodu; mając na uwadze, że ataki cybernetyczne są coraz bardziej powszechne i wyrafinowane, a współpraca między UE a USA w ramach NATO może uzupełniać starania podejmowane przez obie strony w celu ochrony krytycznej rządowej infrastruktury obronnej i innej infrastruktury informacyjnej; mając na uwadze, że wyeliminowanie tych zagrożeń wymaga międzynarodowej współpracy;

⁽²⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0068.

⁽³⁾ Dz.U. C 298 E z 8.12.2006, s. 226.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 117 E z 6.5.2010, s. 198.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 153 E z 31.5.2013, s. 124.

⁽⁶⁾ Dz.U. C 65 z 19.2.2016, s. 120.

⁽⁷⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0435.

⁽⁸⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0493.

⁽⁹⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0492.

⁽¹⁰⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0042.

Środa, 12 września 2018 r.

- E. mając na uwadze, że UE docenia ciągle wsparcie wojskowe USA w celu zagwarantowania bezpieczeństwa i obrony UE; mając na uwadze, że UE ma dług wdzięczności wobec wszystkich Amerykanów, którzy poświęcili swoje życie, aby zapewnić bezpieczeństwo w Europie podczas konfliktów w Kosowie oraz Bośni; mając na uwadze, że obecnie UE dąży do zapewnienia własnego bezpieczeństwa poprzez budowanie większej autonomii strategicznej;
- F. mając na uwadze, że USA postanowiły zmniejszyć swój budżet na operacje utrzymywania pokoju w ramach Organizacji Narodów Zjednoczonych o 600 mln USD;
- G. mając na uwadze, że większa nieprzewidywalność amerykańskiej polityki zagranicznej prowadzi do wzrostu niepewności w stosunkach międzynarodowych i może wzmocnić pozycję innych podmiotów na arenie światowej, takich jak Chiny, których wpływy polityczne i gospodarcze na świecie rosną; mając na uwadze, że wiele kluczowych krajów w Azji, które wcześniej utrzymywały bliskie stosunki z USA, kieruje się w stronę Chin;
- H. mając na uwadze, że UE w pełni podtrzymuje swoje zaangażowanie na rzecz multilateralizmu i promowania wspólnych wartości, w tym demokracji i praw człowieka; mając na uwadze, że oparty na zasadach porządek międzynarodowy przynosi korzyści zarówno USA, jak i UE; mając na uwadze, że w związku z tym niezwykle ważne jest, by UE i USA działały wspólnie i w synergii, wspierając porządek oparty na zasadach, gwarantowany przez silne, wiarygodne i skuteczne organizacje ponadnarodowe i instytucje międzynarodowe;
- I. mając na uwadze, że partnerstwo między Stanami Zjednoczonymi a Europą od ponad 70 lat ma zasadnicze znaczenie dla światowego ładu gospodarczego i politycznego oraz dla porządku bezpieczeństwa; mając na uwadze, że od czasu wyboru prezydenta Trumpa stosunki transatlantyckie stoją przed licznymi wyzwaniami i są poddawane coraz większej presji w wielu kwestiach;
- J. mając na uwadze, że w ramach globalnej strategii UE politykę klimatyczną włączono do polityki zagranicznej i polityki bezpieczeństwa, a powiązania między energią, klimatem, bezpieczeństwem, celami rozwoju, migracją oraz swobodnym i uczciwym handlem stały się silniejsze;
- K. mając na uwadze, że UE nadal w pełni angażuje się na rzecz opartego na zasadach, otwartego i niedyskryminacyjnego wielostronnego systemu handlowego; mając na uwadze, że WTO jest centralnym elementem światowego systemu handlowego, gdyż jest jedyną instytucją, która może zapewnić prawdziwie równe warunki działania;
- L. mając na uwadze, że zarówno USA, jak i UE powinny wspierać dążenia państw Bałkanów Zachodnich do przystąpienia do wspólnoty transatlantyckiej; mając na uwadze, że oprócz silniejszego zaangażowania UE zasadnicze znaczenie ma w tej kwestii zaangażowanie USA;
- M. mając na uwadze coraz większą odpowiedzialność UE za własne bezpieczeństwo w sytuacji strategicznej, która w ostatnich latach uległa znacznemu pogorszeniu;
- N. mając na uwadze, że bezpieczeństwo europejskie opiera się na dążeniu do wspólnej autonomii strategicznej, która została uznana w czerwcu 2016 r. przez 28 szefów państw i rządów w globalnej strategii Unii Europejskiej;

Nadrzędne ramy oparte na wspólnych wartościach

1. przypomina i utrzymuje, że długotrwałe partnerstwo i sojusz między UE a Stanami Zjednoczonymi opierają i powinny się opierać na współdzielonych wartościach i na wspólnym ich promowaniu, przy czym wartości te to wolność, praworządność, pokój, demokracja, równość, multilateralizm, którego podstawą są zasady, gospodarka rynkowa, sprawiedliwość społeczna, zrównoważony rozwój i przestrzeganie praw człowieka, w tym praw mniejszości, a także bezpieczeństwo zbiorowe i pokojowe rozwiązywanie konfliktów, które powinno stanowić priorytet; podkreśla znaczenie wzmocnienia stosunków między UE a Stanami Zjednoczonymi, stosunków, które stanowią jedną z głównych osi współpracy w zglobalizowanym świecie, aby osiągnąć wspomniane cele;

2. z zadowoleniem przyjmuje spotkanie przewodniczącego Komisji Junckera z prezydentem Stanów Zjednoczonych Trumpem, do którego to spotkania doszło w Waszyngtonie w dniu 25 lipca 2018 r. i które oznacza poprawę w stosunkach dwustronnych; przyjmuje do wiadomości ich oświadczenie i chęć współpracy w celu deeskalacji napięć w stosunkach transatlantyckich w dziedzinie handlu; w tym kontekście przypomina o destruktywnych skutkach dyskryminacyjnych stawek celnych; jednocześnie ponownie podkreśla swoje poparcie dla szerokiego i kompleksowego podejścia do umów handlowych i kwestii multilateralizmu;

Środa, 12 września 2018 r.

3. podkreśla, że stosunki między UE a Stanami Zjednoczonymi stanowią podstawową gwarancję globalnej stabilności i to na nich zasadzają się nasze wysiłki na rzecz pokoju, dobrobytu i stabilności w naszych społeczeństwach od zakończenia drugiej wojny światowej, a także na rzecz zbudowania wielostronnego systemu politycznego i gospodarczego z myślą o współpracy i handlu, opartego na zasadach i wartościach; potwierdza, że stosunki między UE a Stanami Zjednoczonymi mają strategiczny i rzeczywisty charakter, a silne więzi transatlantyckie leżą w interesie obu stron oraz świata; uważa, że obecna jednostronna polityka kierująca się mottem „Najpierw Ameryka!” („America first”) szkodzi interesom zarówno UE, jak i Stanów Zjednoczonych, osłabia wzajemne zaufanie i może mieć szersze konsekwencje dla globalnej stabilności i dobrobytu na świecie; przypomina, że UE jest zainteresowana utrzymaniem trwałego i korzystnego dla obu stron partnerstwa opartego na wspólnych wartościach i zasadach, które są ważniejsze niż krótkoterminowe zyski z transakcji;

4. podkreśla, że partnerstwo znacznie wykracza poza politykę zagraniczną i kwestie handlowe sensu stricto, gdyż obejmuje również inne dziedziny, takie jak bezpieczeństwo (w tym cyberbezpieczeństwo), sprawy gospodarcze, cyfrowe i finansowe, zmiana klimatu, energia, kultura oraz nauka i technologia; podkreśla, że kwestie te są ze sobą ściśle powiązane i należy się nimi zajmować w obrębie tych samych nadrzędnych ram;

5. wyraża zaniepokojenie podejściem Stanów Zjednoczonych do rozwiązywania globalnych problemów i konfliktów regionalnych po wyborze prezydenta Trumpa; podkreśla znaczenie, jakie dla UE mają stosunki transatlantyckie i intensywny dialog, w którym uwypukla się doniosłość kwestii łączących UE i Stany Zjednoczone; domaga się jasności co do tego, czy nasze stosunki transatlantyckie, które definiowano na przestrzeni dziesięcioleci, mają dziś wciąż takie samo znaczenie dla naszych amerykańskich partnerów; podkreśla, że nadrzędne ramy naszego partnerstwa, oparte na wartościach, mają decydujące znaczenie dla utrzymania i dalszego umacniania struktur globalnej gospodarki i architektury bezpieczeństwa; podkreśla, że kwestie łączące Stany Zjednoczone i UE powinny w ostatecznym rozrachunku mieć większe znaczenie niż to, co dzieli UE i USA;

6. podkreśla, że w systemie międzynarodowym trwale naznaczonym brakiem stabilności i niepewnością na Europie spoczywa odpowiedzialność za zbudowanie własnej autonomii strategicznej, aby stawić czoła mnożącym się wspólnym wyzwaniom; kładzie w związku z tym nacisk na konieczność zachowania przez kraje europejskie zdolności do decydowania i samodzielnego działania w celu obrony ich interesów; przypomina, że autonomia strategiczna to dla Europy zarazem uzasadnione dążenie i priorytetowy cel oraz że musi ona być realizowana zarówno na płaszczyźnie przemysłowej i operacyjnej, jak i w odniesieniu do zdolności;

Wzmocnienie partnerstwa

7. przypomina o dużym potencjale i strategicznym znaczeniu tego partnerstwa zarówno dla Stanów Zjednoczonych, jak i dla UE w dążeniu do osiągnięcia wzajemnego dobrobytu i bezpieczeństwa oraz do umocnienia porządku opartego na zasadach i wartościach, wspierającego międzynarodowe instytucje i zapewniającego im środki umożliwiające usprawnienie globalnego zarządzania; apeluje o wspieranie prowadzonego przez nas dialogu oraz angażowanie się na rzecz wszystkich elementów tego partnerstwa i na wszystkich szczeblach współpracy, w tym również z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego; podkreśla, że nasze decyzje i działania mają wpływ na globalną gospodarkę i architekturę bezpieczeństwa, a także na interesy obydwu partnerów, wobec czego powinny dawać dobry przykład;

8. podkreśla zobowiązania USA jako światowej potęgi oraz wzywa administrację amerykańską do przestrzegania wspólnych podstawowych wartości, które są podstawą stosunków transatlantyckich, oraz do zagwarantowania, bez względu na okoliczności, poszanowania prawa międzynarodowego, demokracji, praw człowieka i podstawowych wolności, zgodnie z Kartą Narodów Zjednoczonych oraz innymi instrumentami międzynarodowymi podpisanymi lub ratyfikowanymi przez USA;

9. podkreśla, że UE i Stany Zjednoczone są dla siebie nawzajem najważniejszymi partnerami w wielobiegunowym świecie oraz że jednostronne działania jedynie osłabiają partnerstwo transatlantyckie, które musi być partnerstwem dwóch równych podmiotów, opartym na dialogu i mającym na celu odbudowę wzajemnego zaufania;

10. ubolewa z powodu znacznego opóźnienia w związku z powołaniem nowego ambasadora Stanów Zjednoczonych przy Unii Europejskiej, lecz z zadowoleniem przyjmuje nominację nowego ambasadora i jej zatwierdzenie przez Senat USA w dniu 29 czerwca 2018 r.;

11. zdecydowanie krytykuje wypowiedzi nowego ambasadora Stanów Zjednoczonych w Niemczech Richarda Grenella, który wyraził zamiar wzmocnienia nacjonalistycznych ugrupowań populistycznych w całej Europie, i przypomina, że rolą dyplomatów nie jest wspieranie poszczególnych sił politycznych, lecz działanie na rzecz wzajemnego zrozumienia i partnerstwa; uważa ponadto, że wypowiedzi urzędników administracji Trumpa, wyrażające lekceważenie dla UE oraz poparcie dla sił ksenofobicznych i populistycznych, które dążą do zniszczenia europejskiego projektu, są wrogie i obce duchowi partnerstwa transatlantyckiego;

Środa, 12 września 2018 r.

12. apeluje do wiceprzewodniczącej / wysokiej przedstawiciel, Rady, Komisji i państw członkowskich o ściślejszą współpracę, lepszą koordynację oraz większą spójność i skuteczność polityki UE w stosunku do Stanów Zjednoczonych, aby zademonstrować, że UE jest jednolitym i skutecznym podmiotem międzynarodowym wysyłającym spójny przekaz;
13. przypomina, że Stany Zjednoczone są kluczowym partnerem z uwagi na zbieżność interesów w dziedzinie bezpieczeństwa i obrony oraz silne stosunki dwustronne; apeluje o jak najszybsze zorganizowanie szczytu z udziałem UE i Stanów Zjednoczonych, aby przezwyciężyć obecne wyzwania i kontynuować współpracę w kwestiach będących przedmiotem wspólnego oraz regionalnego i globalnego zainteresowania;
14. uważa, że obecność wojsk amerykańskich w krajach europejskich jest ważna, o ile jest to konieczne i zgodne z przyjętymi zobowiązaniami;
15. zdecydowanie wyraża przekonanie, że ustrukturyzowany i strategiczny dialog na temat polityki zagranicznej, prowadzony na szczeblu transatlantyckim oraz obejmujący Parlament Europejski i Kongres Stanów Zjednoczonych, ma kluczowe znaczenie dla wzmocnienia struktur transatlantyckich, w tym również zacieśnienia współpracy w dziedzinie bezpieczeństwa, oraz apeluje o rozszerzenie zakresu kwestii z dziedziny polityki zagranicznej, poruszanych w ramach dialogu między UE a Stanami Zjednoczonymi;
16. przypomina o swojej propozycji dotyczącej utworzenia Transatlantyckiej Rady Politycznej na potrzeby systematycznych konsultacji i koordynacji w dziedzinie polityki zagranicznej i bezpieczeństwa, której to radzie przewodniczyliby wiceprzewodnicząca / wysoka przedstawiciel i sekretarz stanu USA, a podstawową formą jej działalności byłyby regularne kontakty na szczeblu dyrektorów ds. politycznych;
17. wyraża zadowolenie z powodu toczących się nieprzerwanie prac w ramach Transatlantyckiego Dialogu Ustawodawców, które służą pogłębieniu stosunków między UE a Stanami Zjednoczonymi w oparciu o dialog parlamentarny i koordynację w kwestiach będących przedmiotem wspólnego zainteresowania; ponownie podkreśla znaczenie kontaktów międzyludzkich i dialogu na rzecz wzmocnienia stosunków transatlantyckich; apeluje zatem o intensywniejsze kontakty Senatu USA oraz Izby Reprezentantów z Parlamentem Europejskim; z zadowoleniem przyjmuje wznowienie prac dwustronnej grupy współpracy Kongresu z UE podczas 115. kadencji Kongresu i zwraca się do Biura Kontaktowego Parlamentu Europejskiego i delegatury UE w Waszyngtonie, by zacieśniły z nią współpracę;
18. przypomina, że zarówno w UE, jak i w Stanach Zjednoczonych nasze społeczeństwa są silne oraz zakorzenione w liberalnej demokracji i praworządności, gdyż ich podstawą są różnorodne podmioty, w tym m.in. nasze rządy, parlamenty, zdecentralizowane organy i agencje, różne instytucje polityczne, związki branżowe i zawodowe, organizacje społeczeństwa obywatelskiego, wolne i niezależne media, grupy religijne oraz społeczności akademickie i naukowe; podkreśla, że powinniśmy umacniać więzi łączące nas ponad Oceanem Atlantyckim, aby promować korzyści wynikające z naszego partnerstwa transatlantyckiego oraz jego znaczenie na różnych szczeblach w całej UE i w całych Stanach Zjednoczonych, unikając koncentracji jedynie na wschodnim i zachodnim wybrzeżu; apeluje w tym celu o zaawansowane i wyspecjalizowane programy, dysponujące odpowiednimi środkami finansowymi;
19. z zadowoleniem przyjmuje inspirującą rolę stosunków między instytucjami europejskimi a stanami federalnymi USA oraz obszarami metropolitalnymi w ogólnych stosunkach transatlantyckich, zwłaszcza w przypadku współpracy partnerskiej; w związku z tym podkreśla współpracę, jaka ma miejsce w oparciu o protokół ustaleń Under2; zachęca stany federalne USA do zacieśniania kontaktów z instytucjami UE;
20. podkreśla, że wymiana kulturowa za pośrednictwem programów edukacyjnych ma kluczowe znaczenie dla promowania i kultywowania wspólnych wartości, a tym samym dla budowania więzi między partnerami transatlantyckimi; wzywa zatem do zintensyfikowania, zwiększenia i ułatwienia dostępu do programów mobilności dla studentów między Stanami Zjednoczonymi a UE w ramach programu Erasmus+;
21. jest pod szczególnym wrażeniem reakcji amerykańskich uczniów na liczne tragedie z użyciem broni palnej w szkołach, która to reakcja polegała na opowiedzeniu się za zaostrzeniem przepisów dotyczących użycia broni i sprzeciwieniu się wpływowi, jaki Narodowe Stowarzyszenie Strzeleckie wywiera na procesy ustawodawcze;

Środa, 12 września 2018 r.

Wspólne stawianie czoła globalnym wyzwaniom

22. stoi na stanowisku, że UE i Stany Zjednoczone w dalszym ciągu powinny odgrywać kluczową i konstruktywną rolę polegającą na wspólnym rozwiązywaniu konfliktów regionalnych i stawianiu czoła globalnym wyzwaniom w oparciu o zasady prawa międzynarodowego; podkreśla, że multilateralizm, do którego Europa jest głęboko przywiązana, jest coraz bardziej kwestionowany przez postawę Stanów Zjednoczonych i innych mocarstw światowych; przypomina o znaczeniu multilateralizmu w utrzymaniu pokoju i stabilności, jako środka promowania wartości wynikających z praworządności oraz w rozwiązywaniu globalnych kwestii, a także domaga się rozstrzygnięcia o nich na odpowiednich międzynarodowych forach; wyraża zatem zaniepokojenie, że niedawne jednostronne decyzje Stanów Zjednoczonych, dotyczące odstąpienia od kluczowych międzynarodowych porozumień, cofnięcia pewnych zobowiązań, osłabienia międzynarodowych zasad, opuszczenia międzynarodowych forów oraz podsycania napięć w dyplomacji i handlu, mogą odbiegać od tych wspólnych wartości oraz stanowić obciążenie dla wzajemnych stosunków i osłabiać je; wzywa UE do wykazania się jednością, stanowczością i proporcjonalnością w reakcji na tego rodzaju decyzje; wzywa zatem państwa członkowskie UE, by unikały wszelkich działań lub kroków mających na celu uzyskanie dwustronnych korzyści ze szkodą dla spójnego i wspólnego europejskiego podejścia;

23. zwraca uwagę, że inne ważne mocarstwa światowe, takie jak Rosja i Chiny, posiadają dobrze przemyślane strategie polityczne i gospodarcze, które w wielu przypadkach mogą stanowić zaprzeczenie naszych wspólnych wartości, międzynarodowych zobowiązań i samego partnerstwa transatlantyckiego oraz narażać je na szwank; przypomina, że w takiej sytuacji współpraca między UE a Stanami Zjednoczonymi ma jeszcze większe znaczenie, aby w dalszym ciągu możliwe było utrzymywanie otwartych społeczeństw oraz promowanie i ochrona naszych wspólnych praw, zasad i wartości, w tym przestrzeganie prawa międzynarodowego; w związku z tym apeluje o lepszą koordynację działań UE i Stanów Zjednoczonych w zakresie wspólnej polityki sankcji, aby poprawić jej skuteczność;

24. jest zdania, że przeciwstawienie się rosyjskim próbom wywierania presji i wpływu, destabilizacji i wykorzystywania słabości i demokratycznych wyborów zachodnich społeczeństw wymaga wspólnej odpowiedzi transatlantyckiej; w związku z tym uważa, że USA i UE powinny priorytetowo traktować skoordynowane działania w odniesieniu do Rosji, w stosownych przypadkach z udziałem NATO; w związku z tym z zaniepokojeniem przyjmuje do wiadomości oświadczenia prezydenta Stanów Zjednoczonych i prezydenta Rosji w kontekście ich spotkania w dniu 16 lipca 2018 r. w Helsinkach; przypomina o wyraźnym zagrożeniu, jakim dla naszej demokracji jest rozpowszechnianie fałszywych informacji i dezinformacja, a w szczególności źródła szkodliwej ingerencji; apeluje o ustanowienie dialogu politycznego i społecznego w celu znalezienia równowagi między anonimowością a odpowiedzialnością w mediach społecznościowych;

25. podkreśla, że bezpieczeństwo ma charakter wieloaspektowy i wielopłaszczyznowy, a jego definicja obejmuje nie tylko kwestie wojskowe, ale również środowiskowe, energetyczne, handlowe, cybernetyczne, komunikacyjne, zdrowotne, rozwojowe, humanitarne i związane z odpowiedzialnością; wyraża przekonanie, że kwestie bezpieczeństwa należy rozpatrywać w ramach szerokiego podejścia; w tym kontekście wyraża zaniepokojenie propozycją znacznego obniżenia środków budżetowych, jakie Stany Zjednoczone przeznaczają np. na budowanie państwowości w Afganistanie, na pomoc rozwojową w Afryce, na pomoc humanitarną oraz na rzecz programów, operacji i agencji ONZ;

26. podkreśla, że transatlantycka umowa handlowa, wyważona i przynosząca korzyści obydwu stronom, miałyby skutki znacznie wykraczające poza aspekty handlowe i gospodarcze;

27. uważa, że NATO jest wciąż głównym gwarantem bezpieczeństwa zbiorowego w Europie; z zadowoleniem przyjmuje potwierdzenie zaangażowania Stanów Zjednoczonych na rzecz NATO i bezpieczeństwa w Europie, a także podkreśla, że pogłębienie współpracy między UE a NATO również przyczynia się do wzmocnienia partnerstwa transatlantyckiego;

28. podkreśla znaczenie współpracy, koordynacji i efektów synergii w dziedzinie bezpieczeństwa i obrony; podkreśla znaczenie lepszego wydatkowania środków na obronę oraz uważa w związku z tym, że podział obciążeń nie powinien koncentrować się jedynie na nakładach (przeznaczenie docelowo 2 % PKB na obronność), ale także na rezultatach (zdolności mierzone na podstawie gotowości sił, ich zdolności do rozmieszczenia i długotrwałego działania); przypomina, że ów ilościowy cel w zakresie nakładów przekłada się jednak na rosnące poczucie odpowiedzialności Europejczyków za swoje własne bezpieczeństwo, co stało się nieodzowne z powodu pogorszenia się ogólnej sytuacji strategicznej; wyraża zadowolenie, że UE i jej państwa członkowskie przywiązują coraz większą wagę do kwestii obronności, co prowadzi do większej efektywności wojskowej z korzyścią zarówno dla UE, jak i NATO, a także z zadowoleniem przyjmuje w tym kontekście obecność amerykańskich wojsk na terytorium UE; jest przekonany, że NATO wciąż odgrywa decydującą rolę w kwestii bezpieczeństwa zbiorowego Europy i jej sojuszników (art. 5 traktatu waszyngtońskiego); podkreśla, że zdolność NATO do realizowania swoich zadań jest ściśle uzależniona od intensywności stosunków transatlantyckich;

Środa, 12 września 2018 r.

29. apeluje do UE o wzmocnienie Europejskiej Unii Obrony z myślą o budowaniu zdolności gwarantujących strategiczne znaczenie UE w dziedzinie obrony i bezpieczeństwa, na przykład zdolności umożliwiających większe efekty synergii i większą skuteczność w dziedzinie wydatków na obronność, jak i w dziedzinie badań naukowych, rozwoju, zamówień publicznych, konserwacji i szkoleń między państwami członkowskimi; stoi na stanowisku, że ściślejsza współpraca w dziedzinie obrony na szczeblu UE powiększa wkład Europy na rzecz pokoju, bezpieczeństwa i stabilności w skali regionalnej i międzynarodowej, a tym samym służy również realizacji celów NATO i umacnia nasze więzi transatlantyckie; wobec tego popiera ostatnie wysiłki podejmowane z myślą o wzmocnieniu europejskich struktur obronnych, w tym Europejskiego Funduszu Obronnego i nowo ustanowionej stałej współpracy strukturalnej;

30. wyraża zadowolenie z podjęcia stałej współpracy strukturalnej oraz popiera pierwsze projekty realizowane na jej podstawie, takie jak mobilność wojskowa; podkreśla, że stała współpraca strukturalna leży zarówno w interesie UE, jak i NATO oraz powinna prowadzić do dalszego zacieśniania współpracy między tymi dwoma organizacjami i do konsolidacji filaru UE w obrębie NATO w ramach przewidzianych w konstytucjach poszczególnych krajów;

31. ponownie podkreśla potrzebę zacieśnienia współpracy między UE a Stanami Zjednoczonymi w dziedzinie cyberbezpieczeństwa i cyberobrony, mianowicie za pośrednictwem wyspecjalizowanych agencji i grup zadaniowych, takich jak Agencja Unii Europejskiej ds. Bezpieczeństwa Sieci i Informacji (ENISA), Europol, Interpol, przyszłe struktury stałej współpracy strukturalnej i Europejski Fundusz Obronny, zwłaszcza w zakresie przeciwdziałania cyberatakami i wspólnego podejmowania działań mających na celu opracowanie kompleksowych i przejrzystych międzynarodowych ram określających minimalne standardy w zakresie cyberbezpieczeństwa przy jednoczesnej ochronie podstawowych wolności; uważa, że bardzo istotna jest intensywniejsza wymiana informacji wywiadowczych między UE a NATO, aby możliwe było formalne przypisywanie odpowiedzialności za cyberataki, a w rezultacie nakładanie restrykcyjnych sankcji na podmioty odpowiedzialne za cyberataki; podkreśla znaczenie podjętej przez USA europejskiej inicjatywy wzmocnienia oraz jej pozytywny wkład w bezpieczeństwo państw członkowskich UE;

32. podkreśla, że coraz większe znaczenie sztucznej inteligencji i uczenia maszynowego wymaga zacieśnienia współpracy między UE a Stanami Zjednoczonymi oraz że należy podjąć działania mające na celu pobudzenie współpracy między amerykańskimi a europejskimi przedsiębiorstwami zaawansowanych technologii w trosce o to, aby partnerstwo w dziedzinie rozwoju i stosowania przynosiło jak najlepsze rezultaty;

33. apeluje do Kongresu Stanów Zjednoczonych o objęcie Parlamentu Europejskiego programem wymiany informacji o zagrożeniach cybernetycznych, w którym uczestniczą parlamenty Australii, Kanady, Nowej Zelandii i Zjednoczonego Królestwa;

34. podkreśla potrzebę wspólnego podejścia do kwestii uregulowania działalności platform cyfrowych oraz zadbania o ich większą odpowiedzialność, aby poddać pod dyskusję kwestie takie jak cenzura w sieci, prawo autorskie, prawa posiadaczy praw, dane osobowe i pojęcie neutralności sieci; ponownie podkreśla potrzebę współpracy z myślą o propagowaniu otwartego, interoperacyjnego i bezpiecznego środowiska internetowego, opartego na modelu zarządzania z udziałem wielu zainteresowanych stron, w ramach którego to modelu promuje się prawa człowieka, demokrację, praworządność i wolność słowa oraz który sprzyja dobrobytowi gospodarczemu i innowacjom przy jednoczesnym poszanowaniu prywatności i ochronie przed podstępem, oszustwem i kradzieżą; apeluje o wspólne wysiłki w celu opracowania norm i regulacji, a także o dążenie do stosowania prawa międzynarodowego w odniesieniu do cyberprzestrzeni;

35. ponownie podkreśla, że neutralność sieci jest zapisana w prawie UE; wyraża ubolewanie z powodu decyzji Federalnej Komisji Łączności o uchyleniu przepisów dotyczących neutralności sieci; wyraża zadowolenie z powodu niedawnego głosowania w Senacie Stanów Zjednoczonych nad uchyleniem tej decyzji; apeluje do Kongresu Stanów Zjednoczonych o poparcie tej decyzji, aby utrzymać otwarte i bezpieczne środowisko internetowe, które nie pozwoli na dyskryminacyjne traktowanie treści publikowanych online;

36. podkreśla potrzebę odpowiednich negocjacji w sprawie standaryzacji, zwłaszcza w kontekście coraz szybszego rozwoju technologii, w szczególności technologii informacyjnych;

37. wskazuje, że ważnym elementem w ramach intensyfikowania wysiłków podejmowanych przez UE i Stany Zjednoczone w dziedzinie przeciwdziałania terroryzmowi jest ochrona infrastruktury krytycznej, w tym również promowanie wspólnych standardów oraz dążenie do kompatybilności i interoperacyjności, a także kompleksowe podejście do zwalczania terroryzmu, również poprzez koordynację na forach regionalnych, wielostronnych i globalnych, jak i współpraca w zakresie wymiany danych dotyczących działalności terrorystycznej; ponownie podkreśla potrzebę wspierania mechanizmów takich jak europejski system informacji o podróży oraz zezwoleń na podróże i inne wspólne przedsięwzięcia, które w znacznym stopniu mogą przyczynić się do zwalczania terroryzmu i ekstremizmu oraz ułatwić przeciwdziałanie tym zjawiskom; przypomina obydwu stronom, że walka z terroryzmem musi się odbywać w granicach prawa międzynarodowego i w oparciu o wartości demokratyczne, a także z pełnym poszanowaniem swobód obywatelskich i podstawowych praw człowieka;

Środa, 12 września 2018 r.

38. wyraża zaniepokojenie z powodu niedawnego powołania Giny Haspel na stanowisko dyrektora Centralnej Agencji Wywiadowczej (CIA), a to z uwagi na jej słabe wyniki w dziedzinie przestrzegania praw człowieka, w tym również jej współdziałanie w prowadzonym przez CIA programie tajnego przetrzymywania i wydawania osób;

39. jest bardzo zaniepokojony doniesieniami o tym, że administracja Stanów Zjednoczonych eliminuje nieliczne ograniczenia obowiązujące w ramach programu wykorzystywania statków bezałogowych, co zwiększa ryzyko wystąpienia ofiar cywilnych i dokonywania bezprawnych zabójstw, a także pogłębia brak przejrzystości w odniesieniu do programu wykorzystywania dronów przez Stany Zjednoczone i do pomocy, jakiej niektóre państwa członkowskie UE udzielają USA; apeluje do Stanów Zjednoczonych i państw członkowskich UE o zadbanie o to, aby wykorzystywanie uzbrojonych bezałogowych statków powietrznych było zgodne z zobowiązaniami wynikającymi z prawa międzynarodowego, w tym międzynarodowego prawa w zakresie praw człowieka i międzynarodowego prawa humanitarne, a także o to, by ustanowiono solidne wiążące normy w zakresie udzielania wszelkiej pomocy w ramach operacji z wykorzystaniem dronów o skutkach śmiertelnych;

40. podkreśla, że UE i Stany Zjednoczone muszą zwalczać zjawisko uchylania się od opodatkowania i inne przestępstwa finansowe oraz dbać o przejrzystość;

41. zachęca do dalszego zacieśniania współpracy w dziedzinie zwalczania zjawiska uchylania się od opodatkowania, unikania opodatkowania, prania pieniędzy i finansowania terroryzmu, zwłaszcza w ramach umowy między UE a Stanami Zjednoczonymi w sprawie programu śledzenia środków finansowych należących do terrorystów, którą to umowę należy wzmocnić w taki sposób, aby obejmowała ona również dane na temat przepływów finansowych związanych z zagraniczną ingerencją lub nielegalnymi operacjami wywiadowczymi; apeluje ponadto do UE i Stanów Zjednoczonych o współpracę w ramach OECD w celu przeciwdziałania uchylaniu się od opodatkowania oraz agresywnemu planowaniu podatkowemu poprzez ustanowienie międzynarodowych zasad i norm, aby rozwiązać ten globalny problem; podkreśla, że ciągła współpraca w zakresie egzekwowania prawa ma kluczowe znaczenie dla poprawy naszego wspólnego bezpieczeństwa, wobec czego wzywa Stany Zjednoczone do dwu- i wielostronnej współpracy w tej dziedzinie; wyraża ubolewanie z powodu częściowego uchylenia ustawy Dodda i Franka, w wyniku czego znacznie zmniejszył się nadzór nad amerykańskimi bankami;

42. podkreśla nieusunięte jeszcze niedociągnięcia tarczy prywatności w odniesieniu do przestrzegania praw podstawowych podmiotów danych; z zadowoleniem przyjmuje i popiera apele skierowane do ustawodawcy w Stanach Zjednoczonych o przyjęcie zbiorczego aktu prawnego dotyczącego ochrony prywatności i danych; zwraca uwagę, że ochrona danych osobowych jest w Europie prawem podstawowym i że w USA nie ma regulacji porównywalnych z nowym ogólnym rozporządzeniem UE o ochronie danych;

43. przypomina o powszechnej solidarności na szczeblu transatlantyckim w odpowiedzi na próbę otrucia S. Skripala w Salisbury, co doprowadziło do wydalenia rosyjskich dyplomatów przez 20 państw członkowskich UE, Kanadę, Stany Zjednoczone, Norwegię i pięć państw aspirujących do członkostwa w UE;

44. ponownie wyraża zaniepokojenie z powodu odrzucenia przez Kongres w marcu 2017 r. zasady zaproponowanej przez Federalną Komisję Łączności i dotyczącej „ochrony prywatności klientów korzystających z usług sieci szerokopasmowych i innych usług telekomunikacyjnych”, co w praktyce oznacza odstąpienie od przepisów w sprawie ochrony prywatności w łączności szerokopasmowej, które wymagałyby od dostawców usług internetowych uzyskania od konsumentów jednoznacznej zgody przed sprzedażem lub udostępnieniem agencjom reklamowym i innym przedsiębiorstwom danych o przeglądanych stronach internetowych i innych informacjach o charakterze prywatnym; uważa to za kolejne zagrożenie dla gwarancji prywatności w Stanach Zjednoczonych;

45. przypomina, że Stany Zjednoczone jako jedyne państwo nienależące do UE i znajdujące się w unijnym wykazie państw objętych ruchem bezwizowym nie umożliwia bezwizowego wjazdu na swoje terytorium obywatelom wszystkich państw członkowskich UE; wzywa Stany Zjednoczone do jak najszybszego objęcia pięciu zainteresowanych państw członkowskich UE (Bułgarii, Chorwacji, Cypru, Polski i Rumunii) amerykańskim programem znoszenia wiz; przypomina, że Komisja jest prawnie zobowiązana do przyjęcia w ciągu 24 miesięcy od daty publikacji stosownych powiadomień – odnośny termin upłynął w dniu 12 kwietnia 2016 r. – aktu delegowanego tymczasowo zawieszającego zwolnienie z obowiązku wizowego obywateli państw trzecich, które nie zniosły obowiązku wizowego wobec obywateli niektórych państw członkowskich; na podstawie art. 265 TFUE apeluje do Komisji o przyjęcie wymaganego aktu delegowanego;

46. podkreśla, że UE angażuje się na rzecz umacniania demokracji, praw człowieka i praworządności, a także na rzecz większego dobrobytu, stabilności, odporności i bezpieczeństwa swoich sąsiadów w pierwszej kolejności przy pomocy środków innych niż wojskowe, zwłaszcza poprzez wdrażanie układów o stowarzyszeniu; w związku z tym wzywa UE i Stany Zjednoczone do wzmocnienia współpracy i do lepszej koordynacji działań, projektów i stanowisk dotyczących krajów sąsiadujących z UE, zarówno na Wschodzie, jak i na Południu; przypomina, że unijne strategie polityczne o charakterze rozwojowym i humanitarnym na całym świecie również przyczyniają się do poprawy globalnego bezpieczeństwa;

Środa, 12 września 2018 r.

47. pochwała strategiczne ukierunkowanie i otwartość Stanów Zjednoczonych na Bałkany i przypomina, że region ten stanowi wyzwanie dla Europy i dla bezpieczeństwa całego kontynentu; wobec tego zwraca się do Stanów Zjednoczonych o przyłączenie się do dalszych wspólnych działań na Bałkanach Zachodnich, w szczególności na rzecz wzmocnienia praworządności, demokracji, wolności słowa i współpracy w dziedzinie bezpieczeństwa; zaleca więcej wspólnych działań, takich jak w dziedzinie zwalczania korupcji i rozwoju instytucjonalnego, aby zapewnić większe bezpieczeństwo, większą stabilność i odporność oraz większy dobrobyt gospodarczy w krajach tego regionu, a także zaleca odgrywanie pewnej roli, jeżeli chodzi o rozwiązywanie długotrwałych problemów; jest zdania, że UE i Stany Zjednoczone powinny zainicjować nowy dialog na wysokim szczeblu na temat Bałkanów Zachodnich w celu upewnienia się, że cele polityczne i programy pomocy są zbieżne, a ponadto powinny podejmować właściwe środki;

48. apeluje do UE i Stanów Zjednoczonych o odgrywanie aktywniejszej i skuteczniejszej roli w procesie rozwiązywania konfliktu na terytorium Ukrainy, o popieranie wszelkich wysiłków na rzecz trwałego pokojowego rozwiązania, umożliwiającego poszanowanie jedności, suwerenności i integralności terytorialnej Ukrainy oraz przewidującego oddanie Ukrainie Krymu, a także o domaganie się przeprowadzenia reform oraz o wspieranie tych reform i rozwoju gospodarczego na Ukrainie, gdyż procesy te muszą być w pełni zgodne z zobowiązaniami tego kraju i zaleceniami organizacji międzynarodowych; wyraża głębokie rozczarowanie utrzymującym się brakiem postępów we wdrażaniu porozumień mińskich oraz pogorszeniem się bezpieczeństwa i sytuacji humanitarnej we wschodniej Ukrainie; stwierdza w związku z tym, że sankcje wobec Rosji są nadal konieczne i że Stany Zjednoczone powinny koordynować swoje działania z UE; apeluje o ściślejszą współpracę w tej kwestii między wiceprzewodniczącą Komisji / wysoką przedstawicielką specjalnym przedstawicielem Stanów Zjednoczonych ds. Ukrainy;

49. przypomina również, jak ważne z perspektywy UE i Stanów Zjednoczonych jest poszukiwanie rozwiązania zamrożonych konfliktów w Gruzji i Mołdawii;

50. przypomina, że porządek międzynarodowy opiera się na poszanowaniu umów międzynarodowych; w związku z tym wyraża ubolewanie z powodu decyzji Stanów Zjednoczonych o niezatwierdzeniu konkluzji ze szczytu G-7 w Kanadzie; ponownie podkreśla swoje zaangażowanie na rzecz prawa międzynarodowego i uniwersalnych wartości, w szczególności na rzecz rozliczalności, nierozprzestrzeniania broni jądrowej i pokojowego rozstrzygnięcia sporów; podkreśla, że spójność naszej strategii w zakresie nierozprzestrzeniania broni jądrowej ma kluczowe znaczenie dla naszej wiarygodności jako jednego z najważniejszych podmiotów i negocjatorów w skali globalnej; wzywa UE i Stany Zjednoczone do współpracy na rzecz ułatwienia rozbrojenia jądrowego oraz w sprawie skutecznych środków ograniczania zagrożenia jądrowego;

51. podkreśla, że porozumienie jądrowe z Iranem jest ważnym wielostronnym porozumieniem i dużym osiągnięciem dyplomacji wielostronnej i unijnej z korzyścią dla stabilności w regionie; przypomina, że UE jest zdecydowana dołożyć wszelkich starań, by utrzymać porozumienie jądrowe z Iranem, gdyż stanowi ono jeden z najważniejszych filarów międzynarodowego systemu służącego nierozprzestrzenianiu broni jądrowej, ma znaczenie również w przypadku Korei Północnej oraz jest zasadniczym elementem bezpieczeństwa i stabilności w regionie; ponownie podkreśla potrzebę bardziej krytycznego przyjrzenia się – w ramach odpowiednich formatów i na odpowiednich forach – działalności Iranu związanej z pociskami balistycznymi i stabilnością w regionie, zwłaszcza zaangażowaniu Iranu w różne konflikty w regionie, oraz sytuacji w zakresie praw człowieka i praw mniejszości w Iranie, gdyż jest to wyłączone z zakresu porozumienia jądrowego; podkreśla, że współpraca transatlantycka dotycząca tych kwestii ma kluczowe znaczenie; podkreśla, że zgodnie z licznymi sprawozdaniami Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej Iran wypełnia swoje zobowiązania wynikające z porozumienia jądrowego; ostro krytykuje decyzję prezydenta Trumpa o jednostronnym odrzuceniu porozumienia jądrowego oraz wprowadzeniu środków eksterytorialnych w stosunku do przedsiębiorstw z UE prowadzących działalność w Iranie; podkreśla, że UE jest zdeterminowana chronić interesy swoje oraz swoich przedsiębiorstw i inwestorów w obliczu eksterytorialnych skutków amerykańskich sankcji; w tym kontekście z zadowoleniem przyjmuje decyzję o uruchomieniu „rozporządzenia blokującego” mającego na celu ochronę interesów handlowych UE w Iranie przed wpływem eksterytorialnych sankcji Stanów Zjednoczonych oraz wzywa Radę, Komisję i Europejską Służbę Działań Zewnętrznych do podjęcia wszelkich dalszych środków, które zostaną uznane za niezbędne, w celu utrzymania porozumienia jądrowego;

52. wyraża zaniepokojenie z powodu polityki Stanów Zjednoczonych w dziedzinie bezpieczeństwa oraz ich polityki handlowej w Azji Wschodniej i Południowo-Wschodniej, w tym również z powodu próżni politycznej będącej rezultatem wycofania się Stanów Zjednoczonych z Partnerstwa Transpacyficznego; ponownie podkreśla znaczenie konstruktywnego zaangażowania się UE w regionie Azji Wschodniej i Południowo-Wschodniej oraz w regionie Pacyfiku, a także z zadowoleniem przyjmuje w tym kontekście aktywną politykę handlową UE w tej części świata oraz inicjatywy UE związane z bezpieczeństwem, czego wyrazem są w szczególności w konkluzje Rady w sprawie zacieśniania współpracy UE w zakresie bezpieczeństwa w Azji i w stosunkach z tym kontynentem, również z uwagą na równowagę polityczną i gospodarczą;

Środa, 12 września 2018 r.

53. wyraża zadowolenie z powodu podjęcia nowego dialogu na wysokim szczeblu z Koreą Północną i z ostatniego szczytu w Singapurze, który odbył się w dniu 12 czerwca 2018 r., a także przypomina, że rozmowy te, po których nie widać jeszcze konkretnych i dających się zweryfikować rezultatów, mają na celu pokojowe zażegnanie napięciom, a tym samym dążenie do pokoju w skali regionalnej i globalnej oraz zapewnienie bezpieczeństwa i stabilności; podkreśla, że jednocześnie społeczność międzynarodowa, w tym UE i Stany Zjednoczone, musi utrzymać presję na Koreę Północną, dopóki kraj ten nie przeprowadzi wiarygodnej denuklearyzacji poprzez ratyfikowanie Traktatu o całkowitym zakazie prób jądrowych oraz zezwolenie Komisji Przygotowawczej Organizacji do spraw Traktatu o Całkowitym Zakazie Prób Jądrowych i Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej na udokumentowanie jego denuklearyzacji; wyraża zaniepokojenie z powodu niewystarczających postępów Korei Północnej na drodze ku denuklearyzacji, co w dniu 24 sierpnia 2018 r. skłoniło prezydenta Trumpa do odwołania zaplanowanych w Korei Północnej rozmów z sekretarzem stanu Mike'em Pompeo;

54. przypomina Stanom Zjednoczonym, że nadal nie ratyfikowały Traktatu o całkowitym zakazie prób jądrowych, mimo że stanowią one państwo wymienione w załączniku II, którego podpis jest konieczny do wejścia w życie traktatu; ponawia apel wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel do światowych przywódców o ratyfikowanie traktatu; zachęca Stany Zjednoczone do jak najszybszej ratyfikacji traktatu i do dalszego wspierania Komisji Przygotowawczej Organizacji do spraw Traktatu o Całkowitym Zakazie Prób Jądrowych poprzez przekonywanie pozostałych państw wymienionych w załączniku II do ratyfikacji traktatu;

55. domaga się przestrzegania międzynarodowego prawa morskiego, również na Morzu Południowochińskim; w związku z tym zwraca się do Stanów Zjednoczonych o ratyfikowanie Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawie morza;

56. apeluje o zacieśnienie współpracy między UE a Stanami Zjednoczonymi w celu pokojowego rozwiązywania konfliktów regionalnych i zakończenia wojny zastępczej w Syrii, gdyż brak wspólnej strategii szkodzi pokojowemu rozwiązywaniu konfliktów, a także zwraca się do wszystkich stron i podmiotów regionalnych zaangażowanych w konflikt o niestosowanie przemocy i niepodejmowanie żadnych działań mogących doprowadzić do pogorszenia sytuacji; ponownie potwierdza nadrzędny charakter procesu genewskiego, prowadzonego pod przewodnictwem ONZ, w kwestii rozwiązania konfliktu w Syrii, co jest zgodne z rezolucją Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 2254, wynegocjowaną przez strony konfliktu przy wsparciu najważniejszych podmiotów międzynarodowych i regionalnych; apeluje o pełne wdrożenie i przestrzeganie rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ, które są łamane przez kraje będące uczestnikami negocjacji z Astany; wzywa do podjęcia wspólnych działań gwarantujących organizacjom humanitarnym nieograniczony dostęp do potrzebujących, a także do przeprowadzenia niezależnego, bezstronnego, starannego i wiarygodnego dochodzenia oraz do ścigania osób odpowiedzialnych; apeluje o wspieranie m.in. prac prowadzonych w ramach międzynarodowego, bezstronnego i niezależnego mechanizmu w sprawie zbrodni międzynarodowych popełnionych w Syryjskiej Republice Arabskiej od marca 2012 r.;

57. przypomina, że UE popiera wznowienie konstruktywnego procesu pokojowego na Bliskim Wschodzie, mającego na celu doprowadzenie do rozwiązania dwupaństwowego w oparciu o granice z 1967 r., którego wynikiem byłoby niezależne, demokratyczne i zdolne do samostanowienia państwo palestyńskie sąsiadujące i współistniejące w warunkach pokoju i bezpieczeństwa z bezspornym państwem Izrael i innymi sąsiadami, a także podkreśla, że należy unikać wszelkich działań osłabiających te wysiłki; w związku z tym głęboko ubolewa z powodu jednostronnej decyzji rządu Stanów Zjednoczonych o przeniesieniu ambasady w Tel Awiwu do Jerozolimy oraz o formalnym uznaniu Jerozolimy za stolicę Izraela; podkreśla, że kwestia Jerozolimy musi zostać rozwiązana w ostatecznym porozumieniu pokojowym między Izraelczykami a Palestyńczykami; podkreśla, że należy wzmocnić wspólny plan działania, a także zwraca uwagę, iż Stany Zjednoczone powinny koordynować swoje działania pokojowe na Bliskim Wschodzie z partnerami z Europy;

58. wyraża uznanie dla UNRWA i jej wyspecjalizowanego personelu za imponującą i niezbędną pracę humanitarną i rozwojową na rzecz uchodźców palestyńskich (na Zachodnim Brzegu Jordanu, w tym we Wschodniej Jerozolimie, w Strefie Gazy, Jordanii, Libanie i Syrii), która ma kluczowe znaczenie dla bezpieczeństwa i stabilności w regionie; głęboko ubolewa nad decyzją administracji USA o ograniczeniu finansowania UNRWA i domaga się, by USA ponownie przemyślały tę decyzję; podkreśla konsekwentne poparcie Parlamentu Europejskiego i Unii Europejskiej dla agencji i zachęca państwa członkowskie UE do zapewnienia dodatkowych środków finansowych, żeby zagwarantować trwałość działań UNRWA w perspektywie długoterminowej;

59. zachęca do dalszej globalnej współpracy między UE a Stanami Zjednoczonymi w ramach programów promujących demokrację, wolność mediów, wolne i uczciwe wybory oraz ochronę praw człowieka, w tym również praw uchodźców i migrantów, kobiet oraz mniejszości etnicznych i religijnych; podkreśla znaczenie takich wartości jak dobre rządy, odpowiedzialność, przejrzystość oraz praworządność, które stanowią podstawę ochrony praw człowieka; przypomina, że UE zdecydowanie i zasadniczo sprzeciwia się stosowaniu kary śmierci oraz opowiada się za powszechnym moratorium na jej wykonywanie z myślą o całkowitym zniesieniu kary śmierci na świecie; podkreśla potrzebę współpracy w zapobieganiu kryzysom, budowaniu pokoju i reagowaniu na nadzwyczajne sytuacje humanitarne;

60. ponownie podkreśla, że UE i Stany Zjednoczone mają wspólne interesy w Afryce, gdzie muszą koordynować i zwiększyć wsparcie na szczeblu lokalnym, regionalnym i wielonarodowym na rzecz dobrych rządów, demokracji, praw człowieka, zrównoważonego rozwoju społecznego, ochrony środowiska, zarządzania migracją i gospodarką, a także na rzecz bezpieczeństwa, pokojowego rozwiązywania konfliktów regionalnych, zwalczania korupcji i nielegalnych transakcji finansowych oraz przeciwdziałania przemocy i terroryzmowi; jest zdania, że lepsza koordynacja między UE a Stanami Zjednoczonymi, w tym również poprzez pogłębiony dialog polityczny i opracowywanie wspólnych strategii dotyczących Afryki, z należyтым uwzględnieniem opinii organizacji regionalnych i ugrupowań subregionalnych, pozwoliłoby na skuteczniejsze działania i lepsze wykorzystanie zasobów;

Środa, 12 września 2018 r.

61. podkreśla znaczenie wspólnych interesów politycznych, gospodarczych i w dziedzinie bezpieczeństwa, jakie UE i Stany Zjednoczone mają w odniesieniu do strategii gospodarczych krajów takich jak Chiny i Rosja, a także przypomina, że wspólne działania, w tym również na szczeblu WTO, mogłyby pomóc w rozwiązaniu takich problemów jak obecny brak równowagi w kontekście globalnego handlu i sytuacja na Ukrainie; wzywa administrację Stanów Zjednoczonych do zaprzestania blokowania nominacji sędziów do Organu Apelacyjnego WTO; podkreśla konieczność zacieśnienia współpracy w kwestii reagowania na chińską strategię „Jeden pas i jeden szlak”, w tym również poprzez rozwijanie współpracy w tej kwestii między UE a Stanami Zjednoczonymi, Indiami, Japonią i Australią w ramach czterostronnego dialogu na temat bezpieczeństwa;

62. wskazuje na potrzebę ściślejszej współpracy w zakresie polityki wobec Arktyki, szczególnie w ramach Rady Arktycznej, zwłaszcza że wraz ze zmianą klimatu mogą powstać nowe szlaki nawigacyjne, a zasoby naturalne mogą stać się dostępne;

63. z przekonaniem utrzymuje, że migracja jest zjawiskiem globalnym, w związku z czym należy się nią zajmować w ramach współpracy, partnerstwa i ochrony praw człowieka oraz z myślą o bezpieczeństwie, ale również poprzez zarządzanie szlakami migracyjnymi i stosowanie globalnego podejścia na szczeblu ONZ w oparciu o poszanowanie prawa międzynarodowego, zwłaszcza konwencji genewskiej z 1951 r. i protokołu dołączonego do niej w 1967 r.; z zadowoleniem przyjmuje dotychczasowe wysiłki w ramach ONZ na rzecz osiągnięcia globalnego porozumienia w sprawie bezpiecznej, uporządkowanej i legalnej migracji oraz globalnego porozumienia w sprawie uchodźców, a także z ubolewaniem przyjmuje decyzję Stanów Zjednoczonych z grudnia 2017 r. o wycofaniu się z rozmów; apeluje o wspólną strategię polityczną w celu przeciwdziałania podstawowym przyczynom migracji;

64. opowiada się za zacieśnianiem współpracy między UE a Stanami Zjednoczonymi w dziedzinie energii, w tym również ze źródeł odnawialnych, w oparciu o ramy, jakie stanowi Rada ds. Energii UE-USA; w związku z tym ponawia apele o kontynuowanie posiedzeń; apeluje ponadto o ściślejszą współpracę w dziedzinie badań naukowych nad energią i w zakresie nowych technologii, a także o zacieśnienie współpracy w celu ochrony infrastruktury energetycznej przed cyberatakami; podkreśla potrzebę współpracy w dziedzinie bezpieczeństwa dostaw energii oraz domaga się dodatkowych wyjaśnień na temat przyszłej roli Ukrainy jako kraju tranzytowego;

65. podkreśla obawy dotyczące gazociągu Nord Stream II oraz związanego z nim ryzyka podziałów w kwestii bezpieczeństwa energetycznego i solidarności między państwami członkowskimi, a także z zadowoleniem przyjmuje wsparcie Stanów Zjednoczonych na rzecz bezpieczeństwa energetycznego w Europie;

66. ubolewa z powodu wycofania się Stanów Zjednoczonych z porozumienia paryskiego, ale wyraża uznanie dla nieustających wysiłków osób fizycznych, przedsiębiorstw, miast i stanów federalnych w USA, które nadal starają się realizować cele porozumienia paryskiego i zwalczać zmianę klimatu, a także podkreśla potrzebę głębszej współpracy między UE a tymi podmiotami; zwraca uwagę, że zmiana klimatu nie stanowi już elementu strategii Stanów Zjednoczonych w dziedzinie bezpieczeństwa narodowego; potwierdza zaangażowanie UE na rzecz porozumienia paryskiego oraz programu działań ONZ na rzecz zrównoważonego rozwoju do roku 2030, a także podkreśla konieczność ich wdrożenia, aby zagwarantować globalne bezpieczeństwo i stworzyć bardziej zrównoważone społeczeństwo i gospodarkę; jednocześnie przypomina, że przejście na zieloną gospodarkę stwarza wiele możliwości, jeżeli chodzi o powstawanie nowych miejsc pracy i generowanie wzrostu gospodarczego;

67. zachęca do dalszej współpracy w dziedzinie innowacji, nauki i technologii oraz wzywa do odnowienia porozumienia między UE a Stanami Zjednoczonymi o współpracy naukowej i technologicznej;

Obrona opartego na zasadach porządku wymiany handlowej w trudnych czasach

68. zauważa, że w 2017 r. Stany Zjednoczone stanowiły największy rynek dla wywozu z UE i były drugim co do wielkości źródłem przywozu do UE; zauważa, że deficyty i nadwyżki handlowe między UE a Stanami Zjednoczonymi są różne w zależności od tego, czy mowa o handlu towarami, handlu usługami, handlu elektronicznym czy bezpośrednich inwestycjach zagranicznych; podkreśla, że stosunki handlowe i inwestycyjne między UE a USA – najrozleglejsze na świecie i od zawsze bazujące na wspólnych wartościach – są jednym z najważniejszych czynników napędzających wzrost gospodarczy i wymianę handlową na świecie oraz przyczyniających się do globalnego dobrobytu; ponadto zauważa, że w handlu towarami ze Stanami Zjednoczonymi UE ma nadwyżkę w wysokości 147 mld USD; zauważa, że przedsiębiorstwa z UE zatrudniają w Stanach Zjednoczonych 4,3 mln pracowników;

69. podkreśla, że UE i Stany Zjednoczone to dwa kluczowe podmioty w zglobalizowanym świecie, który zmienia się w bezprecedensowym tempie i na niespotykaną wcześniej skalę, a biorąc pod uwagę wspólne wyzwania, współpraca i skoordynowane działania w kwestiach polityki handlowej z myślą o kształtowaniu przyszłego wielostronnego systemu handlu oraz globalnych standardów leżą we wspólnym interesie UE i Stanów Zjednoczonych;

Środa, 12 września 2018 r.

70. wskazuje na kluczową rolę WTO w systemie wielostronnym, ponieważ jest to najlepszy gwarant otwartego, uczciwego i opartego na zasadach systemu, który uwzględni i równoważy liczne zróżnicowane interesy swoich członków; ponawia poparcie na rzecz dalszego wzmocnienia wielostronnego systemu handlowego; popiera działania podejmowane przez Komisję na rzecz dalszej współpracy ze Stanami Zjednoczonymi w celu znalezienia pozytywnej i wspólnej odpowiedzi na obecne wyzwania instytucjonalne i systemowe;

71. podkreśla rolę WTO w rozstrzygnięciu sporów związanych z handlem; wzywa wszystkich członków WTO do zapewnienia prawidłowego funkcjonowania systemu rozstrzygnięcia sporów WTO; w związku z tym wyraża ubolewanie, że Stany Zjednoczone blokują nowe nominacje przy obsadzaniu wolnych stanowisk w Organie Apelacyjnym, co zagraża samemu funkcjonowaniu systemu rozstrzygnięcia sporów WTO; wzywa Komisję i wszystkich członków WTO do przeanalizowania sposobów przezwyciężenia impasu w powoływaniu nowych sędziów do Organu Apelacyjnego WTO, w razie potrzeby w drodze zreformowania systemu rozstrzygnięcia sporów; uważa, że reformy takie mogłyby mieć na celu osiągnięcie jak najwyższego poziomu skuteczności i niezależności systemu przy jednoczesnym zachowaniu zgodności z wartościami i ogólnym podejściem, którego UE broni nieustannie od czasu utworzenia WTO, takimi jak w szczególności promowanie wolnego i uczciwego handlu w wymiarze globalnym zgodnie z zasadą praworządności, a także potrzeba wypełnienia przez wszystkich członków WTO wszystkich zobowiązań podjętych w ramach tej organizacji;

72. wyraża ubolewanie z powodu braku postępów na 11. konferencji ministerialnej WTO (MC11), z zadowoleniem przyjmuje jednak podpisanie wspólnego oświadczenia w sprawie zlikwidowania nieuczciwych praktyk protekcyjnych i zakłócających rynek, stosowanych przez Stany Zjednoczone, UE i Japonię, co podkreślono również w oświadczeniu wydanym przez G-20 w lipcu 2017 r.; apeluje o dalszą współpracę ze Stanami Zjednoczonymi i Japonią w tej dziedzinie w celu wyeliminowania nieuczciwych praktyk handlowych, takich jak dyskryminacja, ograniczanie dostępu do rynku, dumping i dotacje;

73. wzywa Komisję do ustanowienia planu prac ze Stanami Zjednoczonymi i innymi członkami WTO, dotyczącego zniesienia dotacji zakłócających funkcjonowanie rynku w sektorze bawełny i w sektorze rybołówstwa (zwłaszcza w odniesieniu do nielegalnych, nieraportowanych i nieuregulowanych połowów); wzywa do współpracy na rzecz postępów w realizacji wielostronnego programu w zakresie takich nowych kwestii jak handel elektroniczny, w tym rozwój cyfrowy, ułatwianie inwestycji, relacje między handlem a środowiskiem oraz między handlem a problematyką płci, a także na rzecz promowania konkretnej polityki ułatwiającej uczestnictwo mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw w światowej gospodarce;

74. apeluje do UE i Stanów Zjednoczonych o promowanie współpracy na szczeblu międzynarodowym w celu wzmocnienia porozumień międzynarodowych w dziedzinie zamówień publicznych, zwłaszcza Porozumienia w sprawie zamówień rządowych;

75. apeluje do Komisji o nawiązanie dialogu ze Stanami Zjednoczonymi z myślą o wznowieniu negocjacji dotyczących wielostronnej umowy w sprawie towarów środowiskowych i porozumienia w sprawie handlu usługami;

76. apeluje do UE i Stanów Zjednoczonych o połączenie zasobów w celu zwalczania nieuczciwych strategii i praktyk handlowych, przy jednoczesnym poszanowaniu zasad wielostronnych i procedur rozstrzygnięcia sporów w ramach WTO oraz unikaniu działań jednostronnych, ponieważ są one szkodliwe dla wszystkich globalnych łańcuchów wartości, w ramach których działają przedsiębiorstwa z UE i USA; głęboko ubolewa z powodu niepewności w międzynarodowym systemie handlowym w związku ze stosowaniem przez Stany Zjednoczone instrumentów i narzędzi politycznych (np. pkt 232 z 1962 r. i pkt 301 z 1974 r.), które ustanowiono przed powstaniem WTO i jej systemu rozstrzygnięcia sporów; w związku z tym zauważa, że decyzji Stanów Zjednoczonych o nałożeniu ceł na stal i aluminium na mocy pkt 232 nie można uzasadnić przesłankami bezpieczeństwa narodowego oraz wzywa USA do całkowitego i stałego wyłączenia UE i innych sojuszników z zakresu stosowania tych środków; wzywa Komisję do zdecydowanej reakcji, jeżeli cła te będą stosowane jako sposób na ograniczenie wywozu z UE; podkreśla ponadto, że wszelkie sankcje o charakterze odwetowym, które mogą zostać nałożone przez Stany Zjednoczone na europejskie towary po opublikowaniu sprawozdania Organu Apelacyjnego w sprawie zgodności w związku ze skargą wniesioną przez Stany Zjednoczone przeciwko UE z powodu działań mających wpływ na handel dużymi cywilnymi statkami powietrznymi, byłyby bezpodstawne, ponieważ WTO odrzuciła 204 z 218 roszczeń wysuniętych przez Stany Zjednoczone i oczekuje się kolejnego sprawozdania w powiązanej sprawie przeciwko niezgodnym z prawem dotacjom udzielanym przez Stany Zjednoczone;

77. przyjmuje do wiadomości kontynuację współpracy dwustronnej między UE a Stanami Zjednoczonymi odnośnie do szerokiego zakresu kwestii regulacyjnych, co obrazuje niedawno zawarta umowa dwustronna w sprawie wymogów ostrożnościowych dotyczących ubezpieczeń i reasekuracji lub umowa o wzajemnym uznawaniu inspekcji przeprowadzanych u producentów leków; wzywa Komisję i Radę do pełnego poszanowania roli Parlamentu Europejskiego w tym procesie;

78. podkreśla, że własność intelektualna odgrywa kluczową rolę w gospodarce zarówno UE, jak i Stanów Zjednoczonych; apeluje do obydwu stron o wspieranie badań i innowacji po obu stronach Atlantyku oraz o zagwarantowanie wysokiego poziomu ochrony własności intelektualnej i dopilnowanie, by podmioty tworzące wysokiej jakości innowacyjne produkty mogły dalej prowadzić taką działalność;

Środa, 12 września 2018 r.

79. apeluje do UE i Stanów Zjednoczonych o poprawę dostępu do rynku dla wywozu realizowanego przez małe i średnie przedsiębiorstwa do Stanów Zjednoczonych i do UE dzięki poprawie przejrzystości obowiązujących przepisów oraz otwarciu rynków po obu stronach Atlantyku, na przykład za pośrednictwem portalu dla małych i średnich przedsiębiorstw;

80. podkreśla znaczenie rynku Stanów Zjednoczonych dla małych i średnich przedsiębiorstw z UE; wzywa UE i Stany Zjednoczone do zajęcia się kwestią nieproporcjonalnego wpływu taryf celnych, barier pozataryfowych i barier technicznych w handlu na małe i średnie przedsiębiorstwa po obu stronach Atlantyku nie tylko w drodze obniżenia cel, lecz również uproszczenia procedur celnych oraz wprowadzenia ewentualnych nowych mechanizmów mających na celu pomoc małym i średnim przedsiębiorstwom w wymianie doświadczeń i najlepszych praktyk przy zakupie i sprzedaży na rynkach UE i USA;

81. apeluje do UE i Stanów Zjednoczonych, by w ramach współpracy dwustronnej przestały konkurować między sobą w kwestiach podatkowych, ponieważ doprowadzi to jedynie do spadku inwestycji w obu gospodarkach;

82. wzywa UE i Stany Zjednoczone, aby porozumiały się co do ram dla handlu elektronicznego, zgodnych z ramami prawnymi i umowami obowiązującymi każdą ze stron oraz przepisami w sprawie ochrony danych i prywatności danych, które mają szczególne znaczenie dla sektora usług; podkreśla w tym względzie, że UE i Stany Zjednoczone powinny pracować wspólnie nad zachęceniem krajów trzecich do przyjęcia wysokich standardów ochrony danych;

83. wzywa UE i Stany Zjednoczone do zacieśnienia współpracy w dziedzinie zmiany klimatu; apeluje do UE i Stanów Zjednoczonych o wykorzystanie obecnych i przyszłych negocjacji handlowych na wszystkich szczeblach z myślą o tym, aby stosowano normy uzgodnione na szczeblu międzynarodowym, takie jak porozumienie paryskie, wspierano handel towarami, które są bezpieczne dla środowiska, w tym ekotechnologię, oraz by doszło do globalnej transformacji energetyki w oparciu o jasny i skoordynowany program działań na rzecz handlu międzynarodowego, zarówno w celu ochrony środowiska, jak i tworzenia miejsc pracy oraz generowania wzrostu gospodarczego;

84. uważa, że potencjalne nowe porozumienie w sprawie stosunków handlowych i inwestycyjnych między UE a USA nie może być negocjowane pod presją ani w obliczu zagrożenia oraz że w interesie UE leży jedynie szerokie, ambitne, wyważone i kompleksowe porozumienie obejmujące wszystkie dziedziny handlu; w związku z tym zauważa, że korzystne mogłoby okazać się ustanowienie ewentualnego konkretnego i trwałego mechanizmu współpracy regulacyjnej i konsultacyjnej; apeluje do Komisji o wznowienie negocjacji ze Stanami Zjednoczonymi, jeśli okoliczności będą temu sprzyjały;

85. podkreśla, że przepływy handlowe w coraz większym stopniu wymagają nowych, szybszych i bezpieczniejszych sposobów przemieszczania towarów i usług w wymiarze transgranicznym; apeluje do UE i Stanów Zjednoczonych jako kluczowych partnerów handlowych o podjęcie współpracy nad rozwiązaniami w dziedzinie technologii cyfrowej związanej z handlem z myślą o ułatwieniach w handlu;

86. przypomina o znaczeniu dotychczasowego dialogu między UE a Stanami Zjednoczonymi oraz ich dotychczasowej współpracy w dziedzinie nauki i technologii; uznaje rolę wspólnych przedsięwzięć UE i USA w dziedzinie badań naukowych i innowacji jako kluczowych stymulatorów rozwoju wiedzy oraz wzrostu gospodarczego, a ponadto popiera kontynuowanie i rozszerzenie w okresie po 2018 r. porozumienia między UE a Stanami Zjednoczonymi o współpracy naukowej i technologicznej z myślą o wspieraniu badań naukowych, innowacji i nowych technologii, ochronie praw własności intelektualnej, tworzeniu liczniejszych i lepszych miejsc pracy oraz zapewnieniu zrównoważonego handlu i wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu;

87. podziela obawy Stanów Zjednoczonych dotyczące globalnej nadwyżki mocy produkcyjnych w przemyśle stalowym; jednocześnie ubolewa, że jednostronne, niezgodne z zasadami WTO środki będą jedynie podważały integralność opartego na zasadach porządku wymiany handlowej; podkreśla, że nawet stałe zwolnienie UE z taryf celnych Stanów Zjednoczonych nie może uzasadniać takich działań; wzywa Komisję do współpracy ze Stanami Zjednoczonymi w celu zintensyfikowania wysiłków na rzecz przeciwdziałania nadwyżce zdolności produkcyjnych w sektorze stali w ramach globalnego forum G-20, aby wykorzystać olbrzymi potencjał działań wielostronnych; ponownie wyraża przekonanie, że wspólne i uzgodnione działania w ramach systemów handlu opartych na zasadach są najlepszym sposobem rozwiązywania tego rodzaju globalnych problemów;

88. potwierdza, jak ważne dla UE i Stanów Zjednoczonych jest dokonanie – w sposób skoordynowany i konstruktywny – niezbędnej modernizacji WTO w celu poprawy jej skuteczności, przejrzystości i rozliczalności, a także w celu dopilnowania, by w procesie opracowywania międzynarodowych reguł handlu i strategii handlowych odpowiednio uwzględniano kwestię płci oraz wymiar społeczny, środowiskowy i dotyczący praw człowieka;

Środa, 12 września 2018 r.

89. zauważa, że UE opowiada się za niezakłóconą gospodarką rynkową, a także za otwartym i uczciwym handlem opartym na wartościach i zasadach; ponownie wyraża poparcie dla strategii przyjętej przez Komisję w odpowiedzi na obecną politykę handlową Stanów Zjednoczonych, która musi być realizowana z poszanowaniem zasad wielostronnego systemu handlowego; wzywa wszystkie państwa członkowskie UE do jedności i apeluje do Komisji o opracowanie wspólnego podejścia w celu zaradzenia tej sytuacji; podkreśla, jak ważne jest zachowanie przez państwa członkowskie UE jedności w tym względzie, ponieważ wspólne działania UE podejmowane w ramach wspólnej polityki handlowej i unii celnej na szczeblu międzynarodowym, a także w wymiarze relacji dwustronnych ze Stanami Zjednoczonymi są znacznie skuteczniejsze niż inicjatywy podejmowane przez poszczególne państwa członkowskie; ponownie wyraża przekonanie, że UE jest gotowa do współpracy ze Stanami Zjednoczonymi w kwestiach związanych z handlem, które są przedmiotem wspólnego zainteresowania, w ramach zasad obowiązujących w wielostronnym systemie handlowym;

90. wyraża ubolewanie z powodu decyzji prezydenta Trumpa o wycofaniu się USA z porozumienia jądrowego z Iranem oraz z powodu skutków tej decyzji dla przedsiębiorstw z UE prowadzących działalność w Iranie; popiera wszelkie wysiłki podejmowane przez UE w celu ochrony interesów przedsiębiorstw unijnych inwestujących w Iranie, szczególnie decyzję Komisji o uruchomieniu regulacji o charakterze blokującym, co świadczy o zobowiązaniu UE do przestrzegania porozumienia jądrowego z Iranem; uważa, że regulacje te można stosować w każdym odpowiednim przypadku;

91. apeluje do UE i Stanów Zjednoczonych o zacieśnienie współpracy i zintensyfikowanie wysiłków na rzecz wdrożenia i rozbudowy systemów zasad należytej staranności dla przedsiębiorstw, aby wzmocnić ochronę praw człowieka w wymiarze międzynarodowym, w tym również w dziedzinie handlu minerałami i metalami pochodzącymi z obszarów ogarniętych konfliktami;

92. wyraża ubolewanie, że Stany Zjednoczone wycofują się z ochrony środowiska; zważywszy, że Stany Zjednoczone są największym importerem trofeów z polowań na słonie, ubolewa w tym kontekście z powodu decyzji prezydenta Trumpa o zniesieniu zakazu przywozu takich trofeów z niektórych państw afrykańskich, w tym Zimbabwe i Zambii;

93. apeluje do UE i Stanów Zjednoczonych, aby kontynuowały i intensyfikowały transatlantycką współpracę parlamentarną, która powinna prowadzić do wzmocnienia i rozszerzenia ram politycznych umożliwiających zacieśnienie stosunków handlowych i inwestycyjnych między UE a USA;

94. wyraża zaniepokojenie w związku z możliwością zawarcia przez USA i Chiny porozumienia nie w pełni zgodnego z zasadami WTO, które mogłoby też podważyć interesy UE i popsuć transatlantyckie stosunki handlowe; z uwagi na nasze wspólne interesy na całym świecie podkreśla zatem potrzebę zawarcia porozumienia z naszymi głównymi partnerami handlowymi, które w większym stopniu będzie miało wymiar globalny;

o

o o

95. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, ESDZ, Komisji, rządowi i parlamentom państw członkowskich oraz krajów przystępujących i kandydujących, a także prezydentowi, Senatowi i Izbie Reprezentantów Stanów Zjednoczonych.

Środa, 12 września 2018 r.

P8_TA(2018)0343

Stan stosunków UE-Chiny

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie stanu stosunków między UE a Chinami (2017/2274(INI))

(2019/C 433/12)

Parlament Europejski,

- uwzględniając fakt nawiązania stosunków dyplomatycznych między UE a Chinami dnia 6 maja 1975 r.,
- uwzględniając zapoczątkowane w 2003 r. partnerstwo strategiczne UE–Chiny,
- uwzględniając główne ramy prawne stosunków z Chinami, a mianowicie umowę o współpracy handlowej i gospodarczej EWG–Chiny ⁽¹⁾, podpisaną w maju 1985 r., dotyczącą stosunków gospodarczo-handlowych, oraz program współpracy UE–Chiny,
- uwzględniając strategiczny program współpracy UE–Chiny 2020, uzgodniony dnia 21 listopada 2013 r.,
- uwzględniając zorganizowany dialog polityczny UE–Chiny, formalnie nawiązany w 1994 r., oraz nawiązany w 2010 r. dialog strategiczny wysokiego szczebla dotyczący kwestii strategicznych i polityki zagranicznej, w tym w szczególności 5. i 7. rundę dialogu strategicznego wysokiego szczebla UE–Chiny, które odbyły się odpowiednio w dniu 6 maja 2015 r. i 19 kwietnia 2017 r. w Pekinie,
- uwzględniając negocjacje dotyczące nowej umowy o partnerstwie i współpracy, które rozpoczęły się w 2007 r.,
- uwzględniając negocjacje w sprawie dwustronnej umowy inwestycyjnej, które rozpoczęły się w styczniu 2014 r.,
- uwzględniając 19. szczyt UE–Chiny, który odbył się w dniach 1 i 2 czerwca 2017 r. w Brukseli,
- uwzględniając wspólny komunikat Komisji i wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa z dnia 22 czerwca 2016 r. w sprawie elementów nowej strategii UE wobec Chin (JOIN(2016)0030),
- uwzględniając konkluzje Rady z dnia 18 lipca 2016 r. w sprawie strategii UE wobec Chin,
- uwzględniając wspólne sprawozdanie Komisji oraz wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa z dnia 24 kwietnia 2018 r. pt. „Hongkong – Specjalny Region Administracyjny: sprawozdanie roczne za 2017 r.” (JOIN(2018)0007),
- uwzględniając wytyczne Rady z dnia 15 czerwca 2012 r. w sprawie polityki zagranicznej i bezpieczeństwa UE w Azji Wschodniej,
- uwzględniając przyjęcie nowej ustawy o bezpieczeństwie narodowym przez Stały Komitet Ogólnochińskiego Zgromadzenia Przedstawicieli Ludowych w dniu 1 lipca 2015 r.,
- uwzględniając białą księgę z dnia 26 maja 2015 r. dotyczącą strategii wojskowej Chin,
- uwzględniając rozpoczęty w 1995 r. między UE a Chinami dialog na temat praw człowieka oraz 35. rundę tego dialogu, która odbyła się w dniach 22 i 23 czerwca 2017 r. w Brukseli,
- uwzględniając ponad 60 rund dialogu sektorowego między UE i Chinami,

(¹) Dz.U. L 250 z 19.9.1985, s. 2.

Środa, 12 września 2018 r.

- uwzględniając zainicjowanie w lutym 2012 r. dialogu wysokiego szczebla między narodami UE–Chiny, którego przedmiotem są wszystkie wspólne inicjatywy UE i Chin w tym obszarze,
- uwzględniając umowę w sprawie współpracy naukowej i technologicznej między Wspólnotą Europejską i Chinami, która weszła w życie w 2000 r. ⁽²⁾, oraz umowę o partnerstwie naukowo-technologicznym podpisaną w dniu 20 maja 2009 r.,
- uwzględniając Ramową konwencję ONZ w sprawie zmian klimatu (UNFCCC) i porozumienie klimatyczne z Paryża, które weszło w życie dnia 4 listopada 2016 r.,
- uwzględniając dialog dotyczący energetyki między Wspólnotą Europejską a Chinami,
- uwzględniając obrady okrągłego stołu UE–Chiny,
- uwzględniając XIX Krajowy Zjazd Komunistycznej Partii Chin, który odbył się w dniach 18–24 listopada 2017 r.,
- uwzględniając przepisy podatkowe w zakresie ochrony środowiska, uchwalone przez Ogólnochińskie Zgromadzenie Przedstawicieli Ludowych w grudniu 2016 r., które weszły w życie w dniu 1 stycznia 2018 r.,
- uwzględniając fakt, że zgodnie z oświadczeniem Międzynarodowej Organizacji ds. Migracji czynniki środowiskowe mają wpływ na krajowe i międzynarodowe przepływy migracyjne, ponieważ ludzie opuszczają miejsca, w których panują złe warunki lub w których warunki te się pogarszają ze względu na przyspieszoną zmianę klimatu ⁽³⁾,
- uwzględniając unijno–chiński Rok Turystyki 2018 (ECTY) rozpoczęty w dniu 19 stycznia 2018 r. w Wenecji,
- uwzględniając sprawozdanie Klubu Zagranicznych Korespondentów w Chinach (FCCC) w sprawie warunków pracy, opublikowane dnia 30 stycznia 2018 r. i zatytułowane „Odmowa dostępu – nadzór, nękanie i zastraszanie w miarę pogarszania się warunków reporterstwa w Chinach”,
- uwzględniając oświadczenie UE (pkt 4) wydane na 37. sesji Rady Praw Człowieka ONZ w dniu 13 marca 2018 r. zatytułowane „Sytuacja w zakresie praw człowieka wymagająca uwagi Rady”,
- uwzględniając 41. posiedzenie międzyparlamentarne PE–Chiny, które odbyło się w maju 2018 r. w Pekinie,
- uwzględniając swoje rezolucje w sprawie Chin, w szczególności rezolucje z dnia 2 lutego 2012 r. w sprawie polityki zagranicznej UE wobec Brazylii, Rosji, Indii i Chin (BRICS) i innych wschodzących mocarstw: cele i strategię ⁽⁴⁾, z dnia 23 maja 2012 r. w sprawie UE i Chin: brak równowagi w handlu? ⁽⁵⁾, z dnia 14 marca 2013 r. w sprawie zagrożenia jądrowego i praw człowieka w Korei Północnej Republiki Ludowo-Demokratycznej ⁽⁶⁾, z dnia 5 lutego 2014 r. w sprawie ram polityki w zakresie klimatu i energii do roku 2030 ⁽⁷⁾, z dnia 17 kwietnia 2014 r. w sprawie sytuacji w Korei Północnej ⁽⁸⁾, z dnia 21 stycznia 2016 r. w sprawie Korei Północnej ⁽⁹⁾ i z dnia 13 grudnia 2017 r. w sprawie sprawozdania rocznego w sprawie realizacji wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa (WPZiB) ⁽¹⁰⁾,

⁽²⁾ Dz.U. L 6 z 11.1.2000, s. 40.

⁽³⁾ <https://www.iom.int/migration-and-climate-change>

⁽⁴⁾ Dz.U. C 239 E z 20.8.2013, s. 1.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 264 E z 13.9.2013, s. 33.

⁽⁶⁾ Dz.U. C 36 z 29.1.2016, s. 123.

⁽⁷⁾ Dz.U. C 93 z 24.3.2017, s. 93.

⁽⁸⁾ Dz.U. C 443 z 22.12.2017, s. 83.

⁽⁹⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0024.

⁽¹⁰⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0493.

Środa, 12 września 2018 r.

- uwzględniając swoje rezolucje z dnia 7 września 2006 r. w sprawie stosunków między UE a Chinami ⁽¹¹⁾, z dnia 5 lutego 2009 r. w sprawie stosunków handlowych i gospodarczych z Chinami ⁽¹²⁾, z dnia 14 marca 2013 r. w sprawie stosunków między Unią Europejską a Chinami ⁽¹³⁾, z dnia 9 października 2013 r. w sprawie negocjacji UE z Chinami dotyczących dwustronnej umowy inwestycyjnej ⁽¹⁴⁾, w sprawie stosunków handlowych UE–Tajwan ⁽¹⁵⁾ i z dnia 16 grudnia 2015 r. w sprawie stosunków UE–Chiny ⁽¹⁶⁾, a także swoje zalecenie z dnia 13 grudnia 2017 r. dla Rady, Komisji i wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa dotyczące Hongkongu 20 lat po jego przekazaniu Chińskiej Republice Ludowej ⁽¹⁷⁾,
 - uwzględniając swoje rezolucje dotyczące praw człowieka z dnia 27 października 2011 r. w sprawie Tybetu, w szczególności samospalenia mniszek i mnichów ⁽¹⁸⁾, z dnia 14 czerwca 2012 r. w sprawie sytuacji w zakresie praw człowieka w Tybecie ⁽¹⁹⁾, z dnia 12 grudnia 2013 r. w sprawie pobierania narządów w Chinach ⁽²⁰⁾, z dnia 15 grudnia 2016 r. w sprawie tybetańskiej akademii buddyjskiej Larung Gar i Ilhama Tohtiego ⁽²¹⁾, z dnia 16 marca 2017 r. w sprawie priorytetów UE na sesje Rady Praw Człowieka ONZ w 2017 r. ⁽²²⁾, z dnia 6 lipca 2017 r. w sprawie laureata Nagrody Nobla Liu Xiaobo oraz Lee Ming-che ⁽²³⁾, a także z dnia 18 stycznia 2018 r. w sprawie działaczy na rzecz praw człowieka Wu Gan, Xie Yang, Lee Ming-che i Tashi Wangchuk oraz tybetańskiej mniszki Choekyi ⁽²⁴⁾,
 - uwzględniając embargo UE na broń, wprowadzone po stłumieniu protestów na placu Tiananmen w czerwcu 1989 r., poparte przez Parlament w rezolucji z dnia 2 lutego 2006 r. w sprawie rocznego sprawozdania Rady dla Parlamentu Europejskiego w sprawie głównych aspektów i podstawowych wyborów WPZiB ⁽²⁵⁾,
 - uwzględniając dziewięć rund rozmów, które odbyły się w latach 2002–2010 między wysokiej rangi przedstawicielami rządu Chin a Dalajlamą, uwzględniając chińską białą księgę w sprawie Tybetu zatytułowaną „Ścieżka rozwoju Tybetu jest napędzana przez nieprzeciętną falę historyczną” i opublikowaną przez biuro informacyjne Rady Państwa Chińskiej Republiki Ludowej w dniu 15 kwietnia 2015 r., uwzględniając memorandum z 2008 r. i notę z 2009 w sprawie prawdziwej autonomii ludności Tybetu, przedstawione przez przedstawicieli XIV Dalajlamy,
 - uwzględniając art. 52 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Spraw Zagranicznych oraz opinie Komisji Handlu Międzynarodowego i Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności (A8-0252/2018),
- A. mając na uwadze, że 19. szczyt UE–Chiny, który odbył się w 2017 r., przyczynił się do zacieśnienia dwustronnego partnerstwa strategicznego o znaczeniu światowym i podkreślił wspólne zobowiązania do reagowania na globalne wyzwania i zagrożenia dla wspólnego bezpieczeństwa oraz do promowania multilateralizmu; mając na uwadze, że istnieje wiele obszarów, w których konstruktywna współpraca mogłaby przynieść obustronne korzyści, w tym na forach międzynarodowych takich jak ONZ i grupa G-20; mając na uwadze, że UE i Chiny potwierdziły zamiar zacieśnienia współpracy w kwestii wdrażania postanowień porozumienia paryskiego z 2015 r. w zakresie walki ze zmianą klimatu, ograniczenia wykorzystania paliw kopalnych, promowania czystej energii i zmniejszenia zanieczyszczenia; mając na uwadze, że niezbędna jest dalsza współpraca między obydwiema stronami w tym obszarze i koordynacja ich działań, w tym również w dziedzinie badań naukowych i wymiany najlepszych praktyk; mając na uwadze, że Chiny przyjęły system handlu uprawnieniami do emisji dwutlenku węgla oparty na unijnym systemie EU ETS; mając na uwadze, że unijna koncepcja wielostronnego zarządzania zakłada porządek oparty na zasadach i uniwersalnych wartościach, takich jak demokracja, prawa człowieka, praworządność, przejrzystość i odpowiedzialność; mając na uwadze, że w obecnej sytuacji geopolitycznej promowanie multilateralizmu i systemu opartego na zasadach nabiera większego znaczenia niż kiedykolwiek wcześniej; mając na uwadze, że UE oczekuje, iż jej stosunki z Chinami będą przynosić wzajemne korzyści zarówno polityczne, jak i gospodarcze; mając na uwadze, że UE oczekuje również od Chin przyjęcia na siebie odpowiedzialności proporcjonalnej do swojego globalnego wpływu oraz wspierania opartego na zasadach porządku międzynarodowego, z którego także Chiny czerpią korzyści;

⁽¹¹⁾ Dz.U. C 305 E z 14.12.2006, s. 219.

⁽¹²⁾ Dz.U. C 67 E z 18.3.2010, s. 132.

⁽¹³⁾ Dz.U. C 36 z 29.1.2016, s. 126.

⁽¹⁴⁾ Dz.U. C 181 z 19.5.2016, s. 45.

⁽¹⁵⁾ Dz.U. C 181 z 19.5.2016, s. 52.

⁽¹⁶⁾ Dz.U. C 399 z 24.11.2017, s. 92.

⁽¹⁷⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0495.

⁽¹⁸⁾ Dz.U. C 131 E z 8.5.2013, s. 121.

⁽¹⁹⁾ Dz.U. C 332 E z 15.11.2013, s. 69.

⁽²⁰⁾ Dz.U. C 468 z 15.12.2016, s. 208.

⁽²¹⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0505.

⁽²²⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0089.

⁽²³⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0308.

⁽²⁴⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0014.

⁽²⁵⁾ Dz.U. C 288 E z 25.11.2006, s. 59.

Środa, 12 września 2018 r.

- B. mając na uwadze, że współpraca między UE a Chinami w dziedzinie polityki zagranicznej, bezpieczeństwa i obrony oraz walki z terroryzmem jest niezwykle ważna; mając na uwadze, że współpraca między obydwoma stronami miała zasadnicze znaczenie dla wypracowania porozumienia jądrowego z Iranem; mając na uwadze, że stanowisko Chin odegrało kluczową rolę w tworzeniu przestrzeni do negocjacji w czasie kryzysu związanego z Koreą Północną;
- C. przypominając, że chińscy przywódcy stopniowo i systematycznie zwiększają wysiłki mające na celu przełożenie znaczenia gospodarczego swego kraju na wpływy polityczne, w szczególności za pomocą strategicznych inwestycji infrastrukturalnych i nowych połączeń transportowych, a także strategicznej komunikacji służącej wpływaniu na europejskich decydentów politycznych i gospodarczych, media, uczelnie, wydawnictwa naukowe i szerszą opinię publiczną w celu kształtowania poglądów na temat Chin i przekazywania pozytywnego wizerunku tego kraju przez rozbudowywanie „sieci” organizacji i obywateli europejskich wyrażających poparcie we wszystkich społeczeństwach, co zasadniczo ignoruje się w Europie; mając na uwadze, że prowadzony przez Chiny nadzór nad dużą liczbą studentów z Chin kontynentalnych uczących się obecnie w Europie jest powodem do zaniepokojenia, podobnie jak dążenie Chin do kontrolowania uciekinierów z Chin przebywających w Europie;
- D. mając na uwadze, że tzw. format 16+1 między Chinami z jednej strony a jedenastoma państwami Europy Środkowo-Wschodniej i pięcioma państwami Bałkanów z drugiej strony został ustanowiony w 2012 r. w następstwie kryzysu finansowego i w ramach chińskiej dyplomacji subregionalnej w celu opracowania dużych projektów infrastrukturalnych i zacieśnienia współpracy gospodarczej i handlowej; mając na uwadze, że planuje się znaczne chińskie inwestycje i finansowanie w tych krajach, ale nie są one tak ważne jak inwestycje i zaangażowanie UE; mając na uwadze, że państwa europejskie uczestniczące w tym formacie powinny rozważyć położenie silniejszego akcentu na ideę jednego głosu UE w stosunkach z Chinami;
- E. mając na uwadze, że Chiny są najszybciej rozwijającym się rynkiem dla produktów żywnościowych z UE;
- F. mając na uwadze, że chińska koncepcja „Jeden pas i jeden szlak”, w tym polityka arktyczna Chin, jest najambitniejszą inicjatywą w zakresie polityki zagranicznej przyjętą kiedykolwiek przez ten kraj, obejmującą aspekty geopolityki i bezpieczeństwa, w związku z czym wykracza poza deklarowany zakres polityki gospodarczej i handlowej; mając na uwadze, że koncepcja „Jeden pas i jeden szlak” została dodatkowo wzmocniona dzięki utworzeniu w 2015 r. Azjatyckiego Banku Inwestycji Infrastrukturalnych (AIIB); mając na uwadze, że UE nalega na przyjęcie struktury wielostronnego zarządzania i na niedyskryminacyjną realizację koncepcji „Jednego pasa i jednego szlaku”; mając na uwadze, że strona europejska pragnie zagwarantować, by w każdym projekcie połączenia transportowego w ramach „Jednego pasa i jednego szlaku” przestrzegane były zobowiązania wynikające z porozumienia paryskiego, jak również inne międzynarodowe normy środowiskowe, normy pracy i standardy społeczne oraz prawa ludów tubylczych; mając na uwadze, że chińskie projekty infrastrukturalne mogą spowodować wysokie zadłużenie europejskich rządów w chińskich bankach państwowych oferujących kredyty na nieprzejrzystych warunkach oraz przyczynić się do powstania niewielu miejsc pracy w Europie; mając na uwadze, że niektóre projekty infrastrukturalne związane z koncepcją „Jeden pas i jeden szlak” skończyły się dla rządów państw trzecich nadmiernym zadłużeniem; mając na uwadze, że do tej pory przeważająca część wszystkich zamówień związanych z koncepcją „Jeden pas i jeden szlak” została udzielona chińskim wykonawcom; mając na uwadze, że w odniesieniu do projektów związanych z koncepcją „Jeden pas i jeden szlak” Chiny stosują niektóre ze swoich norm przemysłowych w dyskryminacyjny sposób; mając na uwadze, że nie można pozwolić, aby zamówienia związane z tą koncepcją były udzielane w ramach nieprzejrzystych procedur przetargowych; mając na uwadze, że w ramach tej koncepcji Chiny wykorzystują wiele różnych kanałów; mając na uwadze, że 27 ambasadów państw UE w Pekinie przygotowało ostatnio raport, w którym ostro skrytykowały projekt „Jeden pas i jeden szlak”, wskazując, że jego celem jest utrudnianie wolnego handlu i zapewnienie przewagi chińskim przedsiębiorstwom; mając na uwadze, że koncepcja „Jeden pas i jeden szlak” jest niestety pozbawiona jakichkolwiek gwarancji w zakresie praw człowieka;
- G. mając na uwadze, że po XIX Krajowym Zjeździe Komunistycznej Partii Chin i po tegorocznej sesji Ogólnochińskiego Zgromadzenia Przedstawicieli Ludowych chińska dyplomacja stała się jeszcze silniejszym graczem, bowiem co najmniej pięciu urzędników wysokiego szczebla odpowiada za politykę zagraniczną kraju i nastąpiło znaczące zwiększenie budżetu Ministerstwa Spraw Zagranicznych; mając na uwadze, że nowo utworzona Państwowa Agencja ds. Międzynarodowej Współpracy na rzecz Rozwoju będzie odpowiedzialna za koordynowanie zwiększającego się budżetu Chin na pomoc zagraniczną;
- H. mając na uwadze, że w latach 80. Chiny wprowadziły ograniczenie liczby kadencji w odpowiedzi na wydarzenia rewolucji kulturalnej; mając na uwadze, że dnia 11 marca 2018 r. Ogólnochińskie Zgromadzenie Przedstawicieli Ludowych zagłosowało niemal jednomyślnie za zniesieniem ograniczenia dwóch kolejnych kadencji na stanowiskach przewodniczącego i wiceprzewodniczącego Chińskiej Republiki Ludowej;
- I. mając na uwadze, że według chińskich przywódców najwyższego szczebla Chiny nie wtrącają się w wewnętrzne sprawy innych państw, a jednocześnie regularnie kwestionują oni system polityczny państw Zachodu w swoich oficjalnych komunikatach;

Środa, 12 września 2018 r.

- J. przypominając, że dnia 11 marca 2018 r. Ogólnochińskie Zgromadzenie Przedstawicieli Ludowych poparło ustanowienie Krajowej Komisji Nadzoru, nowego organu kontrolowanego przez partię, którego celem jest instytucjonalizacja i rozszerzenie kontroli nad wszystkimi urzędnikami służby cywilnej w Chinach przez uwzględnienie jej jako organu państwowego w chińskiej konstytucji;
- K. przypominając, że w 2014 r. chińska Rada Państwa ogłosiła szczegółowe plany stworzenia systemu zaufania społecznego, mającego na celu nagradzanie zachowania, które partia uznaje za odpowiedzialne pod względem finansowym, ekonomicznym i społeczno-politycznym, oraz karanie za postępowanie niezgodne z jej polityką; mając na uwadze, że projekt oceny zaufania społecznego prawdopodobnie będzie również mieć wpływ na obcokrajowców mieszkających i pracujących w Chinach, w tym na obywateli UE, oraz konsekwencje dla unijnych i innych zagranicznych przedsiębiorstw prowadzących działalność w tym kraju;
- L. mając na uwadze, że w niektórych regionach Chin sytuacja materialna ludności wiejskiej ulegnie bez wątpienia pogorszeniu z powodu zmian temperatury i opadów, a także innych ekstremalnych zjawisk klimatycznych; mając na uwadze, że planowanie relokacji stało się skutecznym politycznym środkiem dostosowawczym, aby zmniejszyć podatność na zagrożenia oraz ubóstwo spowodowane warunkami klimatycznymi ⁽²⁶⁾;
- M. mając na uwadze, że sytuacja w zakresie praw człowieka w Chinach ulega dalszemu pogorszeniu, a wrogość rządu do pokojowego sprzeciwu, wolności wypowiedzi, wolności wyznania i praworządności nasila się; mając na uwadze, że działacze społeczeństwa obywatelskiego i obrońcy praw człowieka są aresztowani, sądzeni i skazywani na podstawie niejasnych zarzutów, takich jak „działalność wywrotowa wymierzona w państwo” czy „wszczynanie kłótni i prowokowanie problemów”, oraz są często przetrzymywani bez prawa kontaktu w tajnych miejscach bez dostępu do opieki medycznej czy reprezentacji prawnej; mając na uwadze, że zatrzymani obrońcy praw człowieka i działacze na rzecz praw człowieka są czasami przetrzymywani w tzw. wyznaczonym miejscu pobytu nadzorowanego, który jest formą zatrzymania stosowaną w celu pozbawienia zatrzymanego kontaktów, i że często zgłaszane są przypadki torturowania i złego traktowania podczas tego pobytu; mając na uwadze, że Chiny nadal odmawiają prawa do wolności słowa i wolności informowania, a wielu dziennikarzy i autorów blogów oraz wiele osób wyrażających niezależne opinie trafiło do więzień; mając na uwadze, że w strategicznych ramach dotyczących praw człowieka i demokracji Unia deklaruje, że będzie propagować demokrację, praworządność i prawa człowieka „we wszystkich bez wyjątku dziedzinach swoich działań zewnętrznych” oraz że prawa człowieka będą „dla UE centralnym elementem stosunków ze wszystkimi państwami trzecimi, również z jej partnerami strategicznymi”; mając na uwadze, że szczyty UE-Chiny należy wykorzystywać do osiągania konkretnych wyników w dziedzinie praw człowieka, mianowicie do uwolnienia więzionych obrońców praw człowieka, prawników i działaczy;
- N. mając na uwadze, że w niektórych przypadkach władze chińskie uniemożliwiały unijnym dyplomatom obserwację procesów sądowych lub odwiedzanie obrońców praw człowieka, a więc realizację zadań zgodnych z Wytocznymi UE w sprawie obrońców praw człowieka;
- O. mając na uwadze, że Chiny stworzyły rozległą państwową strukturę cyfrowego nadzoru, sięgającą od policyjnej prewencji po arbitralne gromadzenie danych biometrycznych bez poszanowania prawa do prywatności;
- P. mając na uwadze, że rząd chiński przyjął mnóstwo nowych ustaw, w szczególności ustawę o bezpieczeństwie państwa uchwaloną w dniu 1 lipca 2015 r., ustawę o zwalczaniu terroryzmu, ustawę o cyberbezpieczeństwie i ustawę o zarządzaniu zagranicznymi organizacjami pozarządowymi (ONGO), które to ustawy uznają aktywność publiczną i pokojową krytykę rządu za zagrożenia dla bezpieczeństwa państwa, nasilają cenzurę, nadzór i kontrolę nad poszczególnymi osobami i grupami społecznymi oraz zniechęcają obywateli do prowadzenia kampanii na rzecz praw człowieka;
- Q. mając na uwadze, że ustawa o ONGO, która weszła w życie w dniu 1 stycznia 2017 r., jest jednym z największych wyzwań dla międzynarodowych organizacji pozarządowych, ponieważ reguluje ona wszystkie działania w Chinach finansowane przez te organizacje, a za stosowanie jej przepisów odpowiedzialni są przede wszystkim funkcjonariusze ds. bezpieczeństwa poszczególnych prowincji;
- R. mając na uwadze, że nowe przepisy dotyczące spraw religijnych, które weszły w życie dnia 1 lutego 2018 r., są bardziej restrykcyjne w stosunku do działalności religijnej i grup religijnych i zmuszają je do większego dostosowania się do linii polityki partii; mając na uwadze, że nowe przepisy zagrażają osobom związanym ze wspólnotami religijnymi, które nie mają statusu prawnego w kraju, nałożeniem grzywny za podróże tych osób za granicę w celach szeroko pojętej edukacji religijnej, a tym bardziej pielgrzymek, podlegają karze grzywny w wysokości stanowiącej wielokrotność najniższej pensji; mając na uwadze, że wolność wyznania i sumienia stała się jeszcze bardziej ograniczona od czasu rozpoczęcia reform gospodarczych i otwarcia się Chin, które nastąpiło pod koniec lat 70. ubiegłego wieku; mając na uwadze, że wspólnoty religijne są narażone na coraz większe represje w Chinach, a chrześcijanie, zarówno w kościołach podziemnych, jak i zatwierdzonych przez państwo, są celem ataków polegających na prześladowaniu i zatrzymywaniu wiernych, burzeniu kościołów i wydawaniu zakazów zgromadzeń chrześcijan;

⁽²⁶⁾ Y. Zhen, J. Pan, X. Zhang, „Relocation as a policy response to climate change vulnerability in Northern China” („Relokacja jako odpowiedź polityczna na podatność na zagrożenia spowodowaną warunkami klimatycznymi w Północnych Chinach”), ISSC i UNESCO 2013, *World Social Science Report 2013, Changing Global Environments*, s. 234–241.

Środa, 12 września 2018 r.

- S. mając na uwadze, że sytuacja w regionie Sinkiang, który zamieszkuje dziesięć milionów muzułmańskich Ujgurów i etnicznych Kazachów, gwałtownie się pogorszyła, zwłaszcza od przejścia władzy przez Xi Jinpinga, ponieważ całkowita kontrola nad regionem Sinkiangu została podniesiona do rangi najwyższego priorytetu zarówno ze względu na powtarzające się ataki terrorystyczne dokonywane przez Ujgurów w tym regionie lub rzekomo związane z panującą w nim sytuacją, jak i strategiczne miejsce Regionu Autonomicznego Sinkiang-Ujgur w koncepcji „Jeden pas i jeden szlak”; mając na uwadze, że ustanowiono program pozasądowych zatrzymań, w ramach którego przetrzymuje się dziesiątki tysięcy ludzi zmuszanych do „reedukacji” politycznej, stworzono zaawansowaną sieć inwigilacyjnego nadzoru cyfrowego obejmującą technologię rozpoznawania twarzy i gromadzenie danych, rozmieszczone są na masową skalę siły policyjne, a praktyki religijne, język i zwyczaje Ujgurów poddano surowym ograniczeniom;
- T. mając na uwadze, że mimo wzrostu gospodarczego i rozwoju infrastruktury sytuacja w Tybecie pogorszyła się w ciągu ostatnich kilku lat, bowiem chiński rząd ogranicza szereg praw człowieka pod pretekstem zapewnienia bezpieczeństwa i stabilności oraz angażuje się w nieustające ataki na tybetańską tożsamość i kulturę; mając na uwadze, że od kilku lat coraz powszechniejsze są środki nadzoru i kontroli, podobnie jak arbitralne zatrzymania, tortury i złe traktowanie; mając na uwadze, że chiński rząd stworzył w Tybecie środowisko, w którym władza państwowa jest nieograniczona, powszechny jest klimat strachu, a każdy aspekt życia publicznego i prywatnego podlega ścisłej kontroli i regulacji; mając na uwadze, że w Tybecie każdy akt pokojowego sprzeciwu lub krytyki wobec polityki państwa dotyczącej mniejszości etnicznych lub religijnych może zostać uznany za działanie separatystyczne i tym samym przestępcze; mając na uwadze, że obecnie dostęp do Tybetańskiego Regionu Autonomicznego jest ograniczony bardziej niż kiedykolwiek wcześniej dla obywateli UE, w szczególności dla dziennikarzy, dyplomatów i innych niezależnych obserwatorów, a nawet jest jeszcze trudniejszy dla obywateli UE tybetańskiego pochodzenia; mając na uwadze, że w ciągu ostatnich kilku lat nie poczyniono postępów w kwestii rozwiązania kryzysu tybetańskiego, a ostatnia runda rozmów pokojowych odbyła się w 2010 r.; mając na uwadze, że pogorszenie się sytuacji humanitarnej w Tybecie doprowadziło do wzrostu przypadków samospalenia, których liczba od 2009 r. sięgnęła 156;
- U. mając na uwadze, że Rada Państwa Chińskiej Republiki Ludowej (ChRL) wydała w dniu 10 czerwca 2014 r. białą księgę w sprawie stosowanej w Hongkongu polityki „jeden kraj, dwa systemy”, podkreślając, że autonomia Specjalnego Regionu Administracyjnego Hongkong zależy ostatecznie od rządu centralnego ChRL; mając na uwadze, że na przestrzeni lat mieszkańcy Hongkongu byli świadkami masowych demonstracji na rzecz demokracji, wolności mediów i pełnego wdrożenia ustawy zasadniczej; mając na uwadze, że tradycyjna w Hongkongu otwartość społeczeństwa uutorowała drogę do rozwoju autentycznego i niezależnego społeczeństwa obywatelskiego, które aktywnie i konstruktywnie uczestniczy w życiu publicznym Specjalnego Regionu Administracyjnego;
- V. mając na uwadze, że kontrastujące ze sobą wydarzenia polityczne w Chinach i na Tajwanie, gdzie po jednej stronie panuje coraz bardziej autorytarny i nacjonalistyczny ustrój partyjno-państwowy, a po drugiej stronie – demokracja wielopartyjna, rodzą niebezpieczeństwo pogorszenia stosunków między Chinami a Tajwanem; mając na uwadze, że UE respektuje politykę „jednych Chin” w odniesieniu do Tajwanu oraz popiera zasadę „jeden kraj, dwa systemy” w odniesieniu do Hongkongu;
- W. mając na uwadze, że po trwających ponad trzy lata rozmowach Chiny i Stowarzyszenie Narodów Azji Południowo-Wschodniej (ASEAN) przyjęły w sierpniu 2017 r. jednostronicowe ramowe porozumienie jako podstawę przyszłych rozmów w sprawie kodeksu postępowania dla wszystkich stron zaangażowanych w sytuację na Morzu Południowochińskim; mając na uwadze, że kwestia spornych pretensji terytorialnych Chin została w dużej mierze rozwiązana w odniesieniu do Wysp Spratly, jednak była nadal aktualna w ubiegłym roku w odniesieniu do położonych dalej na północ Wysp Paracelskich;
- X. mając na uwadze, że również Chiny stają się bardziej aktywnym i znaczącym zewnętrznym graczem na Bliskim Wschodzie ze względu na swoje oczywiste interesy gospodarcze, geopolityczne i w zakresie bezpieczeństwa;
- Y. mając na uwadze, że Chiny przekazują coraz więcej środków na oficjalną pomoc rozwojową (ODA) i stają się ważnym uczestnikiem polityki rozwojowej, co zapewnia bardzo potrzebny impuls tej polityce, jednak rodzi obawy dotyczące zaangażowania podmiotów lokalnych w realizację projektów;
- Z. mając na uwadze, że Chiny znacznie zwiększają swoją obecność i inwestycje w Afryce, co prowadzi do eksploatacji zasobów naturalnych często bez konsultacji z lokalnymi społecznościami;
1. ponownie podkreśla, że kompleksowe partnerstwo strategiczne UE-Chiny jest jednym z najważniejszych partnerstw dla UE, jak również że istnieją jeszcze duże możliwości pogłębienia tego partnerstwa oraz dalszej współpracy na arenie międzynarodowej; podkreśla znaczenie zacieśnienia współpracy i koordynacji w dziedzinie globalnego zarządzania i instytucji międzynarodowych, zwłaszcza na szczeblu ONZ i G-20; podkreśla, że w złożonym, zglobalizowanym i wielobiegunowym świecie, w którym Chiny stały się ważnym graczem gospodarczym i politycznym, UE musi utrzymać możliwości prowadzenia konstruktywnego dialogu i współpracy oraz propagować wszelkie niezbędne reformy w obszarach wspólnego zainteresowania; przypomina ponadto Chinom będącym stałym członkiem Rady Bezpieczeństwa ONZ o ich międzynarodowych zobowiązaniach i odpowiedzialności w zakresie przyczyniania się do pokoju i bezpieczeństwa na świecie;

Środa, 12 września 2018 r.

2. przypomina, że kompleksowe partnerstwo strategiczne UE–Chiny opiera się na wspólnym zobowiązaniu do otwartości i współpracy w ramach międzynarodowego systemu opartego na zasadach; podkreśla, że obydwie strony zobowiązały się do ustanowienia przejrzystego i sprawiedliwego systemu globalnego zarządzania, zakładającego podział odpowiedzialności za propagowanie pokoju, dobrobytu i zrównoważonego rozwoju; przypomina, że współpraca UE z Chinami powinna opierać się na zasadach, być praktyczna i pragmatyczna, a także zgodna z jej interesami i wartościami; jest zaniepokojony, że w konsekwencji wzrostu globalnego znaczenia gospodarczego i politycznego Chin, jaki nastąpił w ostatnim dziesięcioleciu, wspólne zobowiązania stanowiące podstawę stosunków między UE a Chinami zostały wystawione na próbę; zwraca uwagę na obowiązki Chin wynikające z zajmowanej przez nie pozycji mocarstwa światowego oraz wzywa ich władze, aby w każdych okolicznościach zapewniały poszanowanie prawa międzynarodowego, demokracji, praw człowieka i podstawowych wolności zgodnie z Kartą Narodów Zjednoczonych, Powszechną deklaracją praw człowieka oraz innymi aktami międzynarodowymi podpisanymi lub ratyfikowanymi przez Chiny; wzywa Radę, Europejską Służbę Działań Zewnętrznych (ESDZ) i Komisję do zapewnienia, aby współpraca między UE a Chinami opierała się na praworządności, powszechności praw człowieka, międzynarodowych zobowiązaniach dotyczących praw człowieka podjętych przez obydwie strony oraz zobowiązaniu do czynienia postępów w osiągnięciu najwyższych standardów ochrony praw człowieka; podkreśla, że należy wzmocnić wzajemność, równe warunki działania i uczciwą konkurencję we wszystkich obszarach współpracy;

3. podkreśla, że sprostanie globalnym i regionalnym wyzwaniom w obszarach takich jak bezpieczeństwo, rozbrojenie, nieproliferaacja, walka z terroryzmem, cyberprzestrzeń, współpraca na rzecz pokoju, zmiana klimatu, energia, oceany i efektywne gospodarowanie zasobami, wylesianie i nielegalny handel dziką fauną i florą, migracja, globalne zdrowie, przeciwdziałanie niszczeniu obiektów dziedzictwa kulturowego i ich rozwój, zapobieganie grabieżom antyków i handlowi skradzionymi antykami wymaga prawdziwego partnerstwa między UE a Chinami; wzywa UE, by wykorzystała zobowiązanie się przez Chiny do rozwiązywania globalnych problemów, takich jak zmiana klimatu, oraz by rozszerzyła udaną współpracę z Chinami w dziedzinie utrzymywania pokoju – które są jednym z płatników najwyższych składek do budżetu ONZ i wysyłają coraz większe oddziały na operacje utrzymywania pokoju – na inne obszary wspólnych interesów, przy jednoczesnym propagowaniu multilateralizmu i globalnego zarządzania opartego na poszanowaniu prawa międzynarodowego, w tym międzynarodowego prawa humanitarnego i międzynarodowego prawa dotyczącego praw człowieka; z zadowoleniem przyjmuje w tym kontekście udaną współpracę w dziedzinie przeciwdziałania piractwu, która trwa od 2011 r. w rejonie Zatoki Adeńskiej; wzywa UE i jej państwa członkowskie do aktywnego promowania interesów gospodarczych i politycznych UE oraz do obrony jej wartości i zasad; podkreśla, że multilateralizm jest jedną z podstawowych wartości UE w kontekście globalnego zarządzania i że UE musi aktywnie chronić tę wartość w stosunkach z Chinami;

4. zauważa, że wspólny komunikat wysokiej przedstawiciel i Komisji pt. „Elementy nowej strategii UE wobec Chin” stanowi, wraz z konkluzjami Rady z dnia 18 lipca 2016 r., ramy polityczne współpracy UE z Chinami w nadchodzących latach;

5. podkreśla, że Rada stwierdziła, iż w swoich stosunkach z Chinami państwa członkowskie, wysoka przedstawiciel i Komisja będą współpracować w celu zapewnienia zgodności z prawem, zasadami i polityką UE, oraz że ogólny wynik będzie korzystny dla UE jako całości;

6. przypomina, że w miarę rozwoju Chin i ich stopniowej integracji z gospodarką światową zgodnie z polityką „wychodzenia na zewnątrz” ogłoszoną w 2001 r., kraj ten dąży do zwiększenia dostępu chińskich towarów i usług do europejskiego rynku oraz dostępu do technologii i know-how w celu wsparcia planów takich jak „Made in China 2025”, a także do zwiększenia wpływów politycznych i dyplomatycznych w Europie; podkreśla, że dążenia te nasiliły się w szczególności po światowym kryzysie finansowym z 2008 r., kształtując nową dynamikę stosunków między UE a Chinami;

7. wzywa państwa członkowskie, które uczestniczą w formacie 16+1, do dopilnowania, by ich uczestnictwo w nim umożliwiałoby UE prezentowanie jednolitego stanowiska w stosunkach z Chinami; wzywa te państwa członkowskie do przeprowadzenia gruntownej analizy i dokładnego zbadania proponowanych projektów infrastrukturalnych obejmujących wszystkie zainteresowane strony oraz zadbania o to, aby nie narażano na szwank interesów narodowych i europejskich w zamian za krótkoterminowe wsparcie finansowe i długoterminowe zobowiązania do angażowania Chin w strategiczne projekty infrastrukturalne oraz potencjalne zwiększenie wpływów politycznych, które osłabiłyby wspólne stanowisko UE w sprawie Chin; jest świadomy rosnącego wpływu Chin na infrastrukturę i rynki krajów kandydujących do członkostwa w UE; podkreśla konieczność przejrzystości tego formatu, którą można zapewnić przez zapraszanie na jego posiedzenia instytucji UE i przekazywanie im wszystkich informacji o jego działaniach, aby zapewnić spójność istotnych aspektów z polityką i prawodawstwem UE oraz zapewnić wszystkim stronom wzajemne korzyści i możliwość;

Środa, 12 września 2018 r.

8. przyjmuje do wiadomości chińskie zainteresowanie strategicznymi inwestycjami w infrastrukturę w Europie; stwierdza, że chiński rząd wykorzystuje koncepcję „Jeden pas i jeden szlak” jako bardzo skuteczne ramy narracyjne dla elementów swojej polityki zagranicznej oraz że w tej sytuacji należy wzmocnić wysiłki dyplomacji publicznej UE; popiera wezwanie, aby Chiny przestrzegały zasad przejrzystości w zamówieniach publicznych oraz norm środowiskowych i społecznych; wzywa wszystkie państwa członkowskie UE do wspierania działań dyplomacji publicznej UE; sugeruje, aby dane dotyczące wszystkich chińskich inwestycji infrastrukturalnych w państwach członkowskich UE i krajach objętych negocjacjami w sprawie przystąpienia do UE były udostępniane instytucjom UE i innym państwom członkowskim; przypomina, że takie inwestycje są częścią ogólnej strategii mającej na celu przejęcie kontroli nad sektorem bakowym i energetycznym oraz nad innymi łańcuchami dostaw przez chińskie przedsiębiorstwa kontrolowane lub finansowane przez państwo; zwraca uwagę na sześć nadrzędnych wyzwań koncepcji „Jeden pas i jeden szlak”: wielostronne podejście do zarządzania nią; bardzo niewielkie zatrudnienie lokalnych pracowników, bardzo mocno ograniczony udział wykonawców z państw będących odbiorcami inwestycji i z państw trzecich (około 86 % projektów w ramach tej inicjatywy jest realizowanych przez chińskich wykonawców), import materiałów budowlanych i sprzętu budowlanego z Chin, brak przejrzystości procedur przetargowych i możliwość zastosowania norm chińskich zamiast norm międzynarodowych; nalega, aby koncepcja „Jeden pas i jeden szlak” obejmowała zabezpieczenia w zakresie praw człowieka, i uważa za niezmiernie ważny rozwój synergii i projektów z zachowaniem pełnej przejrzystości i zaangażowania wszystkich zainteresowanych stron oraz w zgodzie z prawodawstwem UE przy jednoczesnym uzupełnianiu polityki i projektów UE w celu przyniesienia korzyści wszystkim krajom położonym wzdłuż planowanych szlaków; z zadowoleniem przyjmuje utworzenie unijno-chińskiej platformy na rzecz rozwoju sieci połączeń, która promuje współpracę w dziedzinie infrastruktury transportowej na całym kontynencie Eurazji; z zadowoleniem zauważa, że wskazano kilka projektów infrastrukturalnych, oraz podkreśla, że projekty powinny zostać zrealizowane w oparciu o kluczowe zasady, takie jak wspieranie projektów zrównoważonych pod względem gospodarczym, społecznym i środowiskowym, równowaga geograficzna, równe szanse dla inwestorów i promotorów projektów oraz przejrzystość;

9. z zadowoleniem odnotowuje, że polityka UE wobec Chin stanowi element całościowego podejścia politycznego do regionu Azji i Pacyfiku przy wykorzystaniu i uwzględnieniu bliskich stosunków UE z partnerami takimi jak Stany Zjednoczone, Japonia, Korea Południowa, państwa ASEAN, Australia i Nowa Zelandia;

10. podkreśla, że współpraca między UE a Chinami powinna być w większym stopniu zorientowana na ludzi i przynosić więcej rzeczywistych korzyści obywatelom, co będzie sprzyjać budowaniu wzajemnego zaufania i zrozumienia; wzywa UE i Chiny, aby wywiązały się ze swoich zobowiązań podjętych przy okazji 4. rundy dialogu wysokiego szczebla między narodami UE–Chiny, która odbyła się w 2017 r., oraz aby propagowały rozwijanie kontaktów między narodami, na przykład przez ożywienie współpracy kulturalnej w dziedzinie edukacji, szkoleń, młodzieży i równouprawnienia płci oraz przez wspólne inicjatywy w zakresie wymiany między narodami;

11. zwraca uwagę na potrzebę zapewnienia większego wsparcia dla chińskich studentów i naukowców w Europie, tak aby byli oni mniej narażeni na presję ze strony chińskich władz, by inwigilować się nawzajem i stać się narzędziem w rękach chińskiego państwa, jak również na znaczenie bardzo uważnego przyglądania się znacznemu finansowaniu przez Chiny instytucji akademickich w Europie;

12. z zadowoleniem przyjmuje wyniki 4. rundy dialogu wysokiego szczebla między narodami UE–Chiny, która odbyła się w dniach 13 i 14 listopada 2017 r. w Szanghaju; podkreśla, że dialog ten powinien przyczynić się do budowania wzajemnego zaufania i umacniania międzykulturowego zrozumienia między UE a Chinami;

13. z zadowoleniem przyjmuje unijno-chiński Rok Turystyki 2018 (ECTY); podkreśla, że inicjatywa ta nie tylko ma znaczenie gospodarcze, ale również jest świetnym przykładem dyplomacji kulturalnej UE w ramach partnerstwa strategicznego UE–Chiny, a także jest sposobem na zwiększenie zrozumienia między narodami Europy i Chińczykami; podkreśla, że unijno-chiński Rok Turystyki 2018 zbiega się z Europejskim Rokiem Dziedzictwa Kulturowego i że coraz więcej turystów z Chin dostrzega wysoką wartość bogactwa kulturowego Europy;

14. wzywa państwa członkowskie UE do pilnego i zdecydowanego zacieśnienia współpracy i osiągnięcia wspólnego stanowiska w zakresie polityki dotyczącej Chin, w tym na forum ONZ, biorąc pod uwagę fakt, że podczas sesji Rady Praw Człowieka w Genewie w czerwcu 2017 r. UE po raz pierwszy w historii nie zdołała wydać wspólnego oświadczenia w sprawie stanu przestrzegania praw człowieka przez Chiny; zdecydowanie zaleca wykorzystanie o wiele większej zbiorowej siły przetargowej Europy wobec Chin oraz to, aby Europa broniła swojej demokracji w celu skuteczniejszego stawiania czoła systematycznym staraniom Chin w zakresie wywierania wpływu na jej polityków i społeczeństwo obywatelskie z myślą o kształtowaniu opinii, która będzie bardziej sprzyjająca dla strategicznych interesów Chin; w tym względzie wzywa większe państwa członkowskie do wykorzystania swojego politycznego i gospodarczego znaczenia w stosunkach z Chinami w celu wspierania interesów UE; wyraża zaniepokojenie, że Chiny próbują również wywierać wpływ na instytucje edukacyjne i akademickie oraz na ich programy nauczania; proponuje, aby UE i państwa członkowskie wspierały europejskie ośrodki analityczne wysokiej jakości zajmujące się problematyką Chin w celu zagwarantowania dostępności niezależnych porad ekspertów w ramach wyznaczania strategicznych kierunków działania i podejmowania decyzji;

Środa, 12 września 2018 r.

15. podkreśla, że propagowanie praw człowieka i praworządności musi stanowić podstawę współpracy UE z Chinami; stanowczo potępia trwające nękanie, arbitralne aresztowania i oskarżanie obrońców praw człowieka, prawników, dziennikarzy, autorów blogów, naukowców i obrońców praw pracowniczych oraz członków ich rodzin bez należytego procesu, w tym cudzoziemców, zarówno w Chinach kontynentalnych, jak i poza ich granicami; podkreśla, że dynamiczne społeczeństwo obywatelskie i praca obrońców praw człowieka mają kluczowe znaczenie dla otwartego i dostatniego społeczeństwa; podkreśla znaczenie zdecydowanego propagowania przez UE pełnego poszanowania praw człowieka w kontekście stosunków z Chinami, kładąc nacisk zarówno na natychmiastowe wyniki, takie jak zaprzestanie prześladowań obrońców praw człowieka, podmiotów społeczeństwa obywatelskiego i dysydentów przez rząd, położenie kresu wszelkim szykanom sądowym i zastraszaniu tych osób, natychmiastowe i bezwarunkowe uwolnienie wszystkich więźniów politycznych, w tym obywateli UE, jak i cele średnio- i długoterminowe, takie jak reformy prawne i polityczne zgodne z międzynarodowym prawem dotyczącym praw człowieka, a także opracowania, wdrożenia i stałego aktualizowania strategii utrzymywania widoczności działań UE w obszarze praw człowieka w Chinach, w tym w komunikatach kierowanych do opinii publicznej; domaga się, aby dyplomatom UE i państw członkowskich nie uniemożliwiano ani nie utrudniano stosowania Wytycznych UE w sprawie obrońców praw człowieka; uważa, że zapewnienie ochrony i wsparcia dla narażonych na zagrożenia obrońców praw człowieka musi stanowić priorytet dla UE;

16. wzywa UE i państwa członkowskie do realizowania bardziej ambitnej, jednolitej i przejrzystej polityki w zakresie praw człowieka w Chinach oraz do szeroko zakrojonych konsultacji i współpracy ze społeczeństwem obywatelskim, w szczególności przed spotkaniami wysokiego szczebla i rundami dialogu dotyczącego praw człowieka; podkreśla, że podczas 35. rundy dialogu UE-Chiny dotyczącego praw człowieka UE zwróciła uwagę na pogarszającą się sytuację w dziedzinie praw obywatelskich i politycznych w Chinach, w tym na ograniczanie wolności wypowiedzi; wzywa Chiny do podjęcia działań w kwestiach poruszonych podczas dialogu dotyczącego praw człowieka, wypełniania swoich międzynarodowych zobowiązań oraz respektowania własnych konstytucyjnych gwarancji przestrzegania praworządności; nalega na prowadzenie regularnego, zorientowanego na wyniki dialogu wysokiego szczebla dotyczącego praw człowieka; wyraża zaniepokojenie faktem, że ocena prowadzonego z Chinami dialogu dotyczącego praw człowieka nigdy nie została podana do publicznej wiadomości i nie była dostępna dla niezależnych grup z Chin; wzywa UE do określenia wyraźnych wskaźników postępu w celu zapewnienia większej przejrzystości i włączenia do rozmów chińskich niezależnych głosów; wzywa UE i jej państwa członkowskie do ujawniania wszelkich form utrudnień wizowych (opóźnień czy odmowy wydania wizy / dostępu do niej bez podania powodów oraz presji wywieranej przez władze chińskie w procesie ubiegania się o wizę w postaci „wywiadów” z rozmówcami chińskimi niechętnymi ujawnić swoją tożsamość) wobec naukowców, dziennikarzy i członków organizacji społeczeństwa obywatelskiego, a także do gromadzenia informacji na ten temat i do reagowania;

17. wyraża poważne zaniepokojenie wnioskami ze sprawozdania Klubu Zagranicznych Korespondentów w Chinach (FCCC) z 2017 r. dotyczącymi coraz częstszego podejmowania przez chiński rząd prób odmowy lub ograniczenia dostępu zagranicznych dziennikarzy do wielu obszarów kraju oraz wykorzystywania procedury odnawiania wiz do wywierania nacisku na niepożądanych korespondentów i organizacje informacyjne; wzywa UE i jej państwa członkowskie, aby żądały od chińskich władz wolności prasy na zasadzie wzajemności, oraz ostrzega przed naciskami, jakich korespondenci zagraniczni doświadczają w kraju z powodu tego, że chińscy dyplomaci kontaktują się z centralami mediów w celu krytykowania pracy reporterów w terenie;

18. zauważa, że Chiny są drugim co do wielkości partnerem handlowym UE, a UE jest największym partnerem handlowym Chin; podkreśla stały wzrost obrotów handlowych między obydwojma partnerami, ale uważa, że bilans wymiany towarowej jest wypaczony na korzyść ChRL; apeluje o podejście oparte na współpracy oraz o konstruktywną postawę, aby skutecznie rozwiązywać kwestie będące przedmiotem zainteresowania i wykorzystać ogromny potencjał tkwiący w handlu między UE a ChRL; wzywa Komisję do zacieśnienia współpracy i intensyfikacji dialogu z ChRL;

19. zauważa, że z ustaleń w sprawie przeprowadzonych niedawno dochodzeń wynika, iż od 2008 r. Chiny nabyły w Europie aktywa o wartości 318 mld USD; zauważa, że kwota ta nie uwzględnia kilku połączeń, inwestycji i spółek joint venture;

20. zwraca uwagę, że ChRL jest ważnym globalnym podmiotem handlowym oraz że duży rynek tego państwa może w zasadzie stanowić szansę dla UE i europejskich przedsiębiorstw, zwłaszcza w obecnej sytuacji w globalnym handlu; przypomina, że chińskie spółki, w tym przedsiębiorstwa państwowe, czerpią korzyści z szerokiego otwarcia rynków w UE; dostrzega niezwykle wyniki, jakie ChRL osiągnęła w ciągu ostatnich czterdziestu lat, jeżeli chodzi o wydobycie setek milionów obywateli z ubóstwa;

21. zauważa, że wychodzące bezpośrednie inwestycje zagraniczne UE w ChRL stale maleją od 2012 r., w szczególności w zakresie tradycyjnego przemysłu wytwórczego, przy jednoczesnym wzroście inwestycji w takich dziedzinach jak usługi w dziedziny zaawansowanych technologii, infrastruktura publiczna, usługi rolne i usługi budowlane, natomiast inwestycje ChRL w UE w ciągu kilku ostatnich lat rosły gwałtownie; dostrzega, że od 2016 r. ChRL jest w UE inwestorem w ujęciu netto; zauważa, że w 2017 r. 68 % chińskich inwestycji w Europie było inwestycjami przedsiębiorstw państwowych; wyraża zaniepokojenie wobec zaplanowanych przez państwo przejęć, które mogą zaszkodzić europejskim interesom strategicznym, celom bezpieczeństwa publicznego, konkurencyjności i zatrudnieniu;

Środa, 12 września 2018 r.

22. z zadowoleniem przyjmuje wniosek Komisji dotyczący mechanizmu monitorowania bezpośrednich inwestycji zagranicznych w dziedzinie bezpieczeństwa i porządku publicznego, który to wniosek stanowi jedną z unijnych prób dostosowania się do zmieniającego się otoczenia w wymiarze ogólnoświatowym, przy czym próba ta nie jest wymierzona w żadnego konkretnego międzynarodowego partnera handlowego UE; ostrzega, że mechanizm ten nie powinien prowadzić do ukrytego protekcyjnizmu; niemniej jednak apeluje o jego szybkie przyjęcie;

23. z zadowoleniem przyjmuje zobowiązania podjęte przez przewodniczącego Xi Jinpinga w dziedzinie dalszego otwierania rynku chińskiego dla zagranicznych inwestorów, poprawy otoczenia inwestycyjnego, dokonania przeglądu wykazu negatywnego odnoszącego się do inwestycji zagranicznych, zniesienia ograniczeń dla europejskich przedsiębiorstw oraz wzmocnienia ochrony praw własności intelektualnej i zapewnienia równych warunków działania poprzez zadbanie o to, aby rynek chiński stał się bardziej przejrzysty i był lepiej regulowany; apeluje o realizację tych zobowiązań;

24. ponownie podkreśla, jak ważne jest zaprzestanie wszelkich praktyk dyskryminacyjnych wobec inwestorów zagranicznych; w związku z tym przypomina, że reformy takie przyniosą korzyści zarówno chińskim, jak i europejskim przedsiębiorstwom, zwłaszcza mikroprzedsiębiorstwom oraz małym i średnim przedsiębiorstwom;

25. wzywa Komisję do promowania nowego unijnego ogólnego rozporządzenia o ochronie danych jako złotego standardu w stunkach handlowych Unii z Chinami; wskazuje na potrzebę prowadzenia systematycznego dialogu z Chinami oraz innymi partnerami w ramach WTO w odniesieniu do wymogów regulacyjnych dotyczących cyfryzacji naszych gospodarek oraz jej wieloaspektowego wpływu na handel, łańcuchy produkcyjne, transgraniczne usługi cyfrowe, drukowanie przestrzenne, strukturę konsumpcji, płatności, opodatkowanie, ochronę danych osobowych, kwestie związane z prawami własności, świadczenie i ochronę usług audiowizualnych, media i kontakty międzyludzkie;

26. apeluje do ChRL o przyspieszenie procesu przystępowania do porozumienia WTO w sprawie zamówień rządowych oraz o złożenie propozycji przystąpienia, aby umożliwić przedsiębiorstwom europejskim dostęp do chińskiego rynku równoważny dostępowi, z którego chińskie przedsiębiorstwa korzystają już na rynku UE; ubolewa, że chiński rynek zamówień publicznych w dalszym ciągu jest w dużej mierze zamknięty dla zagranicznych dostawców, a europejskie podmioty gospodarcze spotykają się z dyskryminacją i nie mają dostępu do chińskiego rynku; wzywa ChRL do zezwolenia europejskim podmiotom gospodarczym i pracownikom na niedyskryminacyjny dostęp do rynku zamówień publicznych; wzywa Radę do szybkiego przyjęcia instrumentu dotyczącego udzielania zamówień publicznych w kontekście międzynarodowym; apeluje do Komisji o czujność w przypadku zamówień udzielanych przedsiębiorstwom zagranicznym podejrzanym o stosowanie praktyk dumpingowych, a także o podejmowanie działań, jeżeli okaże się to konieczne;

27. apeluje o skoordynowaną współpracę z ChRL w ramach inicjatywy „Jeden pas i jeden szlak” w oparciu o wzajemność, zrównoważony rozwój, dobre rządy oraz jasne i przejrzyste zasady, zwłaszcza w dziedzinie zamówień publicznych; w tym kontekście wyraża ubolewanie wobec faktu, że protokół ustaleń podpisany przez Europejski Fundusz Inwestycyjny i chiński Fundusz Jedwabnego Szlaku oraz protokół ustaleń podpisany przez Europejski Bank Inwestycyjny (EBI), Azjatycki Bank Rozwoju, Azjatycki Bank Inwestycji Infrastrukturalnych, Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju, Nowy Bank Rozwoju oraz Bank Światowy nie zaowocowały jeszcze poprawą otoczenia gospodarczego dla europejskich przedsiębiorstw i pracowników; ubolewa z powodu braku profesjonalnych ocen wpływu na zrównoważony rozwój w przypadku różnych projektów związanych z inicjatywą „Jeden pas i jeden szlak” oraz podkreśla znaczenie jakości inwestycji, zwłaszcza w odniesieniu do pozytywnych skutków w dziedzinie zatrudnienia, praw pracowniczych, bezpiecznych dla środowiska metod produkcji oraz wkładu na rzecz łagodzenia skutków zmiany klimatu, zgodnie z wielostronnymi normami w zakresie zarządzania i standardami międzynarodowymi;

28. popiera toczące się negocjacje w sprawie kompleksowej umowy inwestycyjnej między UE a ChRL, które rozpoczęły się w 2013 r., oraz zwraca się do ChRL o większe zaangażowanie w ten proces; wzywa obydwie strony do wznowienia wysiłków w celu osiągnięcia postępów w negocjacjach, których celem jest zapewnienie prawdziwie równych szans europejskim przedsiębiorstwom i pracownikom, oraz do zagwarantowania wzajemności w kwestii dostępu do rynku poprzez przyjęcie specjalnych przepisów dotyczących małych i średnich przedsiębiorstw oraz zamówień publicznych; ponadto apeluje do obydwu stron, aby wykorzystały okazję nadarżającą się w kontekście umowy inwestycyjnej i zacieśniły współpracę w dziedzinie praw środowiskowych i pracowniczych oraz uwzględniły w tekście porozumienia rozdział poświęcony kwestii zrównoważonego rozwoju;

29. przypomina, że przedsiębiorstwa z UE mają do czynienia z coraz większą liczbą środków ograniczających dostęp do rynku w ChRL z uwagi na obowiązki spoczywające na spółkach joint venture w kilku sektorach przemysłu oraz dalsze dyskryminacyjne wymogi techniczne, w tym przymusową lokalizację danych i ujawnianie kodu źródłowego, oraz zasady regulacyjne dla zagranicznych podmiotów gospodarczych; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje komunikat w sprawie niektórych środków w zakresie promowania dalszej otwartości i aktywnego wykorzystywania inwestycji zagranicznych, wydany przez Radę Państwa ChRL w 2017 r., lecz ubolewa z powodu braku harmonogramu realizacji celów wyznaczonych w tym komunikacie; wobec tego apeluje do władz Chin o szybkie wypełnienie tych zobowiązań;

Środa, 12 września 2018 r.

30. wzywa zarówno UE i jej państwa członkowskie, jak i Chiny do zacieśnienia współpracy w celu zbudowania gospodarek o obiegu zamkniętym, jako że ta pilna potrzeba stała się jeszcze bardziej widoczna po podjęciu przez Chiny uzasadnionej decyzji o zakazie importu odpadów z tworzyw sztucznych z Europy; wzywa obu partnerów do zacieśnienia współpracy gospodarczej i technologicznej, aby zapobiegać temu, by – w wymiarze globalnym – łańcuchy produkcji, wymiana handlowa i transport oraz usługi turystyczne skutkowały zanieczyszczeniem oceanów tworzywami sztucznymi na niedopuszczalną skalę;

31. apeluje do ChRL i UE o dążenie do odgrywania odpowiedzialnej roli w skali globalnej, z zachowaniem pełnej świadomości obowiązków wynikających z ich obecności gospodarczej i działalności w państwach trzecich oraz na rynkach światowych, w tym również poprzez aktywne poparcie wielostronnego i opartego na zasadach systemu handlu i WTO; uważa, że w obecnym kontekście światowych łańcuchów wartości napięcia w handlu międzynarodowym należy rozwiązywać w drodze negocjacji, a jednocześnie ponownie podkreśla potrzebę dążenia do rozwiązań o charakterze wielostronnym; w związku z tym wzywa do wypełniania zobowiązań wynikających z protokołu przystąpienia ChRL do WTO oraz do ochrony mechanizmów działania tej organizacji; podkreśla obowiązki w zakresie powiadamiania i przejrzystości, wynikające z porozumień w ramach WTO dotyczących dotacji oraz wyraża zaniepokojenie obecną praktyką bezpośredniego lub pośredniego dotowania chińskich przedsiębiorstw; apeluje o koordynowanie – we współpracy z najważniejszymi partnerami handlowymi z UE – wspólnych wysiłków i działań na rzecz rozwiązania i wyeliminowania problemu zakłóceń na rynku, powodowanych interwencją państwa i mających skutki dla światowego handlu;

32. ubolewa, że pomimo zakończenia procedury dotyczącej reformy europejskiej metodologii obliczania stawek antydumpingowych ChRL wciąż jeszcze nie wycofała sprawy wniesionej przeciwko UE do Organu Apelacyjnego WTO;

33. wyraża zaniepokojenie eskalacją środków taryfowych podejmowanych przez Chiny i Stany Zjednoczone;

34. wyraża zaniepokojenie liczbą ograniczeń, z jakimi europejskie przedsiębiorstwa, w szczególności mikroprzedsiębiorstwa oraz małe i średnie przedsiębiorstwa, wciąż mają do czynienia w ChRL, w tym w odniesieniu do katalogu inwestycji zagranicznych z 2017 r. i wykazu negatywnego dotyczącego strefy wolnego handlu, opublikowanego w 2017 r., a także w sektorach objętych planem „Made in China 2025”; apeluje o szybkie zmniejszenie tych ograniczeń, aby w pełni wykorzystać potencjał współpracy i synergii między systemami czwartej rewolucji przemysłowej w Europie a strategią „Made in China 2025” w związku z potrzebą restrukturyzacji unijnych sektorów produkcyjnych w kierunku inteligentnej produkcji, w tym współpracy w zakresie opracowania i określenia odpowiednich standardów przemysłowych na forach wielostronnych; przypomina, jak ważne jest zmniejszenie dotacji rządowych w ChRL;

35. apeluje do ChRL o zaprzestanie praktyki uzależniania dostępu do rynku w coraz większym stopniu od przymusowego transferu technologii, co wynika z dokumentu Izby Handlowej Unii Europejskiej w Chinach, podsumowującego rok 2017;

36. wzywa do wznowienia negocjacji dotyczących umowy w sprawie towarów środowiskowych w oparciu o owocną współpracę między UE a ChRL w walce ze zmianą klimatu oraz wyrażne wspólne zobowiązanie do realizacji porozumienia paryskiego; podkreśla handlowy potencjał współpracy technologicznej w dziedzinie czystych technologii;

37. z zaniepokojeniem odnotowuje wnioski zawarte w sprawozdaniu Komisji w sprawie ochrony i egzekwowania praw własności intelektualnej w krajach trzecich, zgodnie z którym największy niepokój budzi sytuacja w ChRL; ponownie podkreśla potrzebę zapewnienia ochrony europejskiej gospodarki opartej na wiedzy; wzywa ChRL do zwalczania nielegalnego wykorzystywania europejskich licencji przez chińskie przedsiębiorstwa;

38. wzywa Komisję do zadbania o obecność Unii Europejskiej na targach China International Import Expo, które odbędą się w Szanghaju w listopadzie 2018 r., a w szczególności do zapewnienia MŚP możliwości zaprezentowania swojej działalności; wzywa Komisję do nawiązania kontaktu z izbami handlowymi, w szczególności w państwach członkowskich, które obecnie są w mniejszym stopniu zaangażowane w handel z Chinami, aby promować tę możliwość;

39. wyraża zaniepokojenie stosowanymi przez ChRL środkami państwowymi skutkującymi zakłóceniami w handlu, w tym nadwyżką mocy produkcyjnych w sektorach surowców, takich jak m.in. sektor stalowy i aluminiowy; przypomina o zobowiązaniach podjętych podczas pierwszego posiedzenia ministerialnego w ramach globalnego forum ds. nadwyżki mocy produkcyjnych w przemyśle stalowym w 2017 r., dotyczących niestosowania dotacji powodujących zakłócenia na rynku, ale ubolewa, że chińska delegacja nie przedstawiła danych dotyczących mocy produkcyjnych; apeluje do ChRL o to, aby wypełniła zobowiązanie w zakresie określenia i ujawnienia danych dotyczących przyznanych dotacji i środków wsparcia dla przemysłu stalowego i aluminiowego; dostrzega związek między globalną nadwyżką mocy produkcyjnych w przemyśle a wzrostem liczby środków handlowych o charakterze protekcyjnym oraz nie ustaje w apelach o wielostronną współpracę, aby rozwiązać problemy strukturalne będące przyczyną nadwyżki mocy produkcyjnych; z zadowoleniem przyjmuje propozycję podjęcia przez Stany Zjednoczone, Japonię i UE działań trójstronnych na szczeblu WTO;

Środa, 12 września 2018 r.

40. podkreśla znaczenie ambitnego porozumienia między UE a ChRL w sprawie oznaczeń geograficznych w oparciu o najwyższe standardy międzynarodowe oraz z zadowoleniem przyjmuje wspólne ogłoszenie przez UE i ChRL w 2017 r. wykazu 200 chińskich i europejskich oznaczeń geograficznych, których ochrona będzie przedmiotem negocjacji; uważa jednak, że wykaz ten to bardzo skromny rezultat z uwagi na to, że negocjacje rozpoczęto w 2010 r., a także ubolewa z powodu braku postępów w tej kwestii; apeluje o szybkie zakończenie negocjacji i wzywa obydwie strony do wykorzystania szansy, jaką będzie stanowił zbliżający się szczyt UE i ChRL, aby dokonać rzeczywistych postępów w tej dziedzinie; ponownie podkreśla potrzebę dalszej współpracy w zakresie środków sanitarnych i fitosanitarnych w celu zmniejszenia obciążeń dla eksporterów z UE;

41. z zadowoleniem przyjmuje decyzję Chin o opóźnieniu o rok wdrożenia nowych systemów certyfikacji żywności i napojów z importu, które to systemy spowodowałyby radykalny spadek importu żywności z UE; ponadto z zadowoleniem przyjmuje opóźnienie we wdrażaniu nowych norm dotyczących pojazdów elektrycznych i wzywa do podjęcia rzeczowego dialogu i poprawy koordynacji w zakresie tego typu inicjatyw;

42. zaleca UE i rządowi Chin podjęcie w ramach G-20 wspólnej inicjatywy na rzecz ustanowienia globalnego forum ds. nadwyżki mocy produkcyjnych w przemyśle aluminiowym, posiadającego umocowanie do zajęcia się całym łańcuchem wartości, obejmującym boksyt, tlenek glinu i aluminium, w tym cenami surowców i aspektami środowiskowymi;

43. wzywa Komisję do aktywnego monitorowania chińskich środków powodujących zakłócenia w handlu, które mają wpływ na pozycję przedsiębiorstw z UE na rynkach światowych, oraz do podejmowania stosownych działań w ramach WTO i innych forów, w tym za pośrednictwem mechanizmu rozstrzygania sporów;

44. zauważa, że w Chinach trwają prace nad projektem nowych przepisów dotyczących inwestycji zagranicznych; apeluje do zainteresowanych podmiotów z Chin o podejmowanie działań na rzecz przejrzystości, rozliczalności, przewidywalności i pewności prawnej, a także o uwzględnienie wniosków i oczekiwań wyrażonych w ramach obecnego dialogu prowadzonego przez UE i Chiny w sprawie stosunków handlowych i inwestycyjnych;

45. wyraża zaniepokojenie z powodu nowych przepisów dotyczących bezpieczeństwa cybernetycznego, które obejmują m.in. nowe bariery regulacyjne dla zagranicznych przedsiębiorstw prowadzących sprzedaż urządzeń i usług telekomunikacyjnych i informatycznych; ubolewa, że przyjęte niedawno tego rodzaju środki, a także utworzenie komórek partyjnych Komunistycznej Partii Chin w prywatnych przedsiębiorstwach, w tym w firmach zagranicznych, oraz środki takie jak przepisy dotyczące organizacji pozarządowych sprawiają, że ogólne warunki prowadzenia działalności gospodarczej w ChRL są bardziej nieprzyjazne dla zagranicznych i prywatnych podmiotów gospodarczych;

46. zauważa, że w 2016 r. ChRL zastąpiła obszar euro na pozycji największego systemu bankowego na świecie; apeluje do ChRL, aby umożliwiła zagranicznym przedsiębiorstwom sektora bankowego konkurowanie na równych warunkach z instytucjami lokalnymi oraz współpracowała z UE w dziedzinie regulacji finansowych; z zadowoleniem przyjmuje decyzję ChRL o obniżeniu taryf celnych w odniesieniu do 187 towarów konsumpcyjnych oraz o zniesieniu ograniczeń w zakresie własności zagranicznej banków;

47. przypomina o swoim sprawozdaniu z 2015 r. w sprawie stosunków między UE a ChRL, w którym wezwał do przystąpienia do negocjacji w sprawie dwustronnej umowy inwestycyjnej z Tajwanem; zwraca uwagę, że Komisja wielokrotnie zapowiadała podjęcie negocjacji w sprawie inwestycji z Hongkongiem i Tajwanem, ale ubolewa, że do tej pory negocjacji takich nie rozpoczęto; ponownie wyraża poparcie dla dwustronnej umowy inwestycyjnej z Tajwanem i Hongkongiem; dostrzega, że obydwaj partnerzy mogliby również stanowić punkt wyjścia dla przedsiębiorstw z UE pragnących podjąć działalność w Chinach kontynentalnych;

48. wzywa Komisję do podjęcia skoordynowanych działań we współpracy z państwami członkowskimi oraz w porozumieniu z Parlamentem Europejskim w celu opracowania wspólnego europejskiego stanowiska i wspólnej strategii gospodarczej w stosunkach z ChRL; apeluje do wszystkich państw członkowskich o spójne realizowanie tej strategii;

49. podkreśla potencjalne skutki zaproponowanego systemu zaufania społecznego dla otoczenia gospodarczego oraz wzywa do wdrożenia tego systemu w sposób przejrzysty, uczciwy i sprawiedliwy;

50. z zadowoleniem przyjmuje postępy w ramach procesów legislacyjnych w UE dotyczące rozporządzenia (UE) 2017/821 ustanawiającego obowiązki w zakresie należytej staranności w łańcuchu dostaw unijnych importerów cyny, tantalu i wolframu, ich rud oraz złota, pochodzących z obszarów dotkniętych konfliktami i obszarów wysokiego ryzyka, a także podobne chińskie przepisy dotyczące minerałów z regionów ogarniętych konfliktami, które to przepisy mają na celu zagwarantowanie, że handel tymi minerałami nie będzie umożliwiał finansowania konfliktów zbrojnych; podkreśla konieczność zadbania o to, aby minerały z regionów ogarniętych konfliktami nie były przetwarzane na potrzeby naszych telefonów komórkowych, samochodów i biżuterii; wzywa Komisję i rząd Chin do podjęcia zorganizowanej współpracy w celu wsparcia procesu wdrażania nowego prawodawstwa, a także do skutecznego zapobiegania wykorzystywaniu minerałów z regionów ogarniętych konfliktami przez światowe, chińskie i unijne huty i rafinerie, do ochrony pracowników kopalń, w tym dzieci, przed nadużyciami oraz do wymagania od przedsiębiorstw z UE i Chin, by importowały te minerały i metale wyłącznie z odpowiedzialnych źródeł;

Środa, 12 września 2018 r.

51. zwraca uwagę, że na 19. kongresie partii w październiku 2017 r. i podczas ostatniej sesji Ogólnochińskiego Zgromadzenia Przedstawicieli Ludowych wzmocniona została władza sekretarza generalnego i przewodniczącego Xi Jinpinga w partii, co otworzyło drogę do bezterminowego przedłużenia jego mandatu, i zwiększona została kontrola organów partii nad aparatem państwowym i gospodarką, w tym przez stworzenie komórek partii w zagranicznych przedsiębiorstwach; przyjmuje do wiadomości, że związanej z tym przebudowie politycznego systemu ChRL towarzyszy dalsze zorientowanie na politykę wzmocnionej kontroli we wszystkich obszarach;

52. podkreśla, że stworzenie Krajowej Komisji Nadzoru o statusie równym sądom i prokuraturze stanowi drastyczny krok w kierunku połączenia funkcji partyjnych i państwowych, bowiem powstaje państwowy organ nadzoru, który wykonuje polecenia partyjnej Centralnej Komisji Kontroli Dyscypliny oraz dzieli z nią biura i personel; wyraża zaniepokojenie daleko idącymi osobistymi konsekwencjami tego rozszerzenia partyjnego nadzoru na dużą liczbę osób, gdyż oznacza to, że kampania antykorupcyjna może być rozszerzona w sposób umożliwiający pociągnięcie do odpowiedzialności sądowej nie tylko członków partii, lecz także urzędników służby cywilnej, począwszy od menedżerów przedsiębiorstw państwowych, a skończywszy na wykładowcach akademickich i dyrektorach wiejskich szkół;

53. zauważa, że choć system zaufania społecznego jest nadal w fazie tworzenia, czarne listy osób i podmiotów prawnych, które postępują niezgodnie z polityką rządu, jak również „czerwone listy” osób i firm o szczególnych osiągnięciach, są podstawą obecnego etapu jego wdrożenia, podczas którego główny nacisk kładzie się na karanie osób lub podmiotów znajdujących się na czarnej liście i nagradzanie osób lub firm, które znajdują się na czerwonej liście; zauważa, że na początku 2017 r. Najwyższy Sąd Ludowy Chin ogłosił, że ponad 6 milionów Chińczyków zostało ukaranych zakazem latania z powodu „wykroczeń społecznych”; zdecydowanie odrzuca publiczne imienne wskazywanie i piętnowanie osób i podmiotów znajdujących się na czarnej liście stanowiące integralną część systemu zaufania społecznego; podkreśla znaczenie i konieczność dialogu między instytucjami Unii Europejskiej i ich chińskimi odpowiednikami w sprawie wszystkich poważnych konsekwencji społecznych obecnego planowania centralnego i lokalnych eksperymentów dotyczących systemu zaufania społecznego;

54. wyraża zaniepokojenie chińskimi systemami nadzoru nad cyberprzestrzenią na szeroką skalę i wzywa do przyjęcia rozporządzenia w sprawie egzekwowania prawa do prywatności; potępia trwające ataki chińskich władz na wolność w internecie, w szczególności swobodę dostępu do zagranicznych witryn internetowych, oraz wyraża ubolewanie z powodu polityki autocenzury przyjętej przez zachodnie przedsiębiorstwa prowadzące działalność w Chinach; przypomina, że dostęp do 8 z 25 najpopularniejszych na świecie witryn internetowych, w tym największych firm informatycznych, jest w Chinach zablokowany;

55. zauważa, że oświadczenie Xi Jinpinga dotyczące zasadniczego znaczenia „trwałej stabilizacji” w regionie Sinkiangu dla powodzenia inicjatywy „Jeden pas i jeden szlak” spowodowało wzmocnienie długoterminowych strategii kontroli wspieranych różnorodnymi innowacyjnymi technologiami i szybko rosnącymi wydatkami na bezpieczeństwo wewnętrzne oraz wykorzystywanie środków zwalczania terroryzmu do uznawania sprzeciwu za przestępstwo a dysydentów za przestępców przez zastosowanie szerokiej definicji terroryzmu; wyraża zaniepokojenie wdrażaniem przez państwo środków mających zapewnić „kompleksowy nadzór” nad regionem, takich jak instalowanie chińskiego systemu elektronicznego nadzoru „Skynet” na obszarach dużych metropolii, instalowanie lokalizatorów GPS we wszystkich pojazdach silnikowych, stosowanie skanerów do rozpoznawania twarzy na przejściach granicznych, dworcach kolejowych i stacjach benzynowych oraz pobieranie krwi przez policję regionu Sinkiangu w celu powiększenia chińskiej bazy danych DNA; jest głęboko zaniepokojony wysłaniem tysięcy Ujgurów i Kazachów do „obozów reedukacji politycznej” na podstawie analizy danych zebranych przez system policyjnej prewencji, w tym z powodu podróży za granicę lub uznania za osobę nadmiernie pobożną; sądzi, że ogłoszona przez Xi Jinpinga deklaracja, iż inicjatywa „Jeden pas i jeden szlak” przyniesie „korzyści narodom na całym świecie”, ponieważ będzie kierowana „duchem Jedwabnego szlaku” i zasadami „pokoju i współpracy, otwartości i integracji”, daleko odbiega od rzeczywistości, z którą muszą się mierzyć Ujgurzy i etniczni Kazachowie w Sinkiangu; wzywa władze chińskie do uwolnienia osób, które według doniesień zostały zatrzymane za swoje przekonania lub praktyki kulturowe i tożsamość kulturową;

56. podkreśla, że umocnienie chińskiej dyplomacji pod względem instytucjonalnym i finansowym odzwierciedla nadanie przez Xi Jinpinga wysokiego priorytetu polityce zagranicznej, co jest zgodne z jego wizją przemiany Chin w światową potęgę do 2049 r.; zauważa, że przeniesienie odpowiedzialności za sprawy zagraniczne, do którego doszło podczas ostatniej sesji Ogólnochińskiego Zgromadzenia Przedstawicieli Ludowych, jest dowodem rosnącego znaczenia polityki zagranicznej w procesie decyzyjnym partii; zwraca uwagę, że ustanowienie Państwowej Agencji ds. Międzynarodowej Współpracy na rzecz Rozwoju jest wyrazem wielkiej wagi, jaką przywództwo Xi Jinpinga przywiązuje do wzmocnienia swoich globalnych interesów związanych z bezpieczeństwem za pomocą środków ekonomicznych, na przykład poprzez „lepsze służenie” koncepcji „Jeden pas i jeden szlak”; stwierdza zatem, że w ciągu następnych pięciu lat Chin będą bardziej obecne i zaangażowane za granicą oraz że UE i jej państwa członkowskie muszą wypracować wspólne środki i strategie w odpowiedzi na chińskie inicjatywy dyplomatyczne i gospodarcze;

Środa, 12 września 2018 r.

57. podkreśla znaczenie zapewnienia pokoju i bezpieczeństwa na Morzu Południowochińskim i Morzu Wschodniocihńskim dla stabilności w regionie; podkreśla znaczenie zapewnienia wolności i bezpieczeństwa żeglugi w regionie dla wielu państw Azji i Europy; zauważa, że obiekty zbudowane w ciągu ostatniego roku na Wyspach Spratly i Wyspach Paracelskich na Morzu Południowochińskim obejmują duże hangary wzdłuż 3-kilometrowych pasów startowych, schrony platform rakietowych, duże podziemne magazyny, wiele budynków administracyjnych, wojskowy sprzęt zakłócający, duże sieci radarów o wysokiej częstotliwości i radarów pozahoryzontalnych oraz czujników radarowych; ponadto zauważa, że oznacza to fazę konsolidacji i dalszego zwiększania zdolności w zakresie nadzoru i zdolności wojskowych umożliwiających działania dalekiego zasięgu, podczas gdy dalsza militaryzacja tych wysp przez umieszczanie na nich jeszcze bardziej zaawansowanych platform wojskowych może być przewidziana jako potencjalne działanie odwetowe na nowe działania prawne lub zwiększoną obecność międzynarodowej marynarki wojennej; wzywa Chiny i ASEAN do przyspieszenia konsultacji w sprawie kodeksu postępowania dotyczącego pokojowego rozstrzygnięcia sporów i kontrowersji na tym obszarze; nalega, aby kwestię tę rozwiązać zgodnie z prawem międzynarodowym w oparciu o Konwencję Narodów Zjednoczonych o prawie morza (UNCLOS); podkreśla, że UE i jej państwa członkowskie jako strony tej konwencji uznają orzeczenie wydane przez Trybunał Arbitrażowy; ponownie wzywa Chiny do zaakceptowania orzeczenia Trybunału; podkreśla, że UE pragnie utrzymać porządek międzynarodowy oparty na zasadzie praworządności;

58. jest mocno zaniepokojony kurczeniem się przestrzeni dla społeczeństwa obywatelskiego od dojścia do władzy Xi Jinpinga w 2012 r., zwłaszcza w kontekście ustawy o zarządzaniu zagranicznymi organizacjami pozarządowymi, która weszła w życie w dniu 1 stycznia 2017 r., skutkującej nałożeniem na wszystkie organizacje pozarządowe, w tym ośrodki analityczne i instytucje akademickie, większych obciążeń administracyjnych oraz poddaniem ich większym naciskom gospodarczym i ścisłej kontroli Jednostki Nadzoru w Ministerstwie Bezpieczeństwa Publicznego, co ma zdecydowanie negatywne skutki dla ich działalności i finansowania; oczekuje, że europejskie organizacje pozarządowe będą korzystać w Chinach z takich samych wolności jak chińskie organizacje pozarządowe w UE; wzywa władze chińskie do uchylecia restrykcyjnego prawa, np. ustawy o zagranicznych organizacjach pozarządowych, które narusza prawo do wolności zrzeszania się, opinii i wypowiedzi;

59. nalega, aby władze chińskie zagwarantowały traktowanie wszystkich osób zatrzymanych zgodnie z normami międzynarodowymi i aby zapewniały im dostęp do pomocy prawnej i medycznej zgodnie z Ogółem zasad ONZ w dziedzinie ochrony wszystkich osób przed wszelkimi formami zatrzymania i uwięzienia;

60. w kontekście zbliżającej się 20. rocznicy podpisania Międzynarodowego paktu praw obywatelskich i politycznych zachęca Chiny do jego ratyfikowania i pełnego stosowania jego postanowień, w tym przez zaprzestanie wszelkich nadużyć i dostosowanie swoich przepisów w niezbędnym zakresie;

61. potępia stosowanie kary śmierci, przypominając, że Chiny przeprowadziły egzekucje większej liczby osób niż pozostałe kraje razem, a w 2016 r. wykonały około 2000 wyroków śmierci; wzywa Chiny do ujawnienia liczby wykonywanych wyroków śmierci w tym kraju i zapewnienia przejrzystości pracy organów wymiaru sprawiedliwości; wzywa UE, aby nasiliła działania dyplomatyczne i domagała się poszanowania praw człowieka i zniesienia kary śmierci;

62. wyraża głębokie zaniepokojenie, że główna treść nowych przepisów dotyczących religii spowoduje określone naznaczenie wszystkich wyznań oraz świeckich stowarzyszeń etycznych, zarówno tych dozwolonych, jak i niedozwolonych, przez chiński rząd; podkreśla, że w Chinach istnieje wiele kongregacji kościołów domowych, które odmawiają przyłączenia się do usankcjonowanego przez organy partyjne i państwowe Komitetu Patriotycznego Ruchu Potrójnej Autonomii i Chińskiej Rady Chrześcijańskiej z przyczyn teologicznych; wzywa chiński rząd, aby zezwolił wielu kościołom domowym, które chcą się zarejestrować, na rejestrację bezpośrednio w rządowym Departamencie Spraw Cywilnych w celu ochrony ich praw i interesów jako organizacji społecznych;

63. wzywa Chiny do przeglądu swojej polityki wobec Tybetu; wzywa Chiny do przeglądu i zmiany przyjętych w ostatnich latach przepisów ustawowych i wykonawczych oraz środków, które poważnie ograniczają korzystanie przez Tybetańczyków z praw obywatelskich i politycznych, w tym prawa do wolności wypowiedzi i wolności religii; wzywa chińskich przywódców do realizowania polityki rozwoju i polityki ochrony środowiska z poszanowaniem praw gospodarczych, społecznych i kulturowych Tybetańczyków i z uwzględnieniem społeczności lokalnych, zgodnie z celami zrównoważonego rozwoju ONZ; wzywa chiński rząd do zbadania toczących się spraw dotyczących wymuszonych zaginięć, tortur i złego traktowania Tybetańczyków oraz do przestrzegania ich prawa do wolności zrzeszania się, wolności pokojowego zgromadzania się i wolności religii lub przekonań zgodnie z międzynarodowymi standardami w zakresie praw człowieka; podkreśla, że problem degradacji praw człowieka w Tybecie musi być systematycznie poruszany na każdym szczycie UE-Chiny; wzywa do wznowienia konstruktywnego i pokojowego dialogu między władzami chińskimi a przedstawicielami ludności Tybetu; wzywa Chiny do przyznania unijnym dyplomatom, dziennikarzom i obywatelom swobodnego dostępu do Tybetu w zamian za możliwość korzystania przez chińskich podróżujących ze swobodnego i otwartego dostępu do całych terytoriów państw członkowskich UE; wzywa chińskie władze do zapewnienia Tybetańczykom w Tybecie swobody podróżowania i do poszanowania ich prawa do swobody przemieszczania się; wzywa chińskie władze, aby pozwalały niezależnym obserwatorom, takim jak Wysoki Komisarz Narodów Zjednoczonych ds. Praw Człowieka, na wjazd do Tybetu; wzywa instytucje UE do poważnego rozważenia kwestii dostępu do Tybetu podczas dyskusji w sprawie umowy o ułatwieniach wizowych między UE a Chinami;

Środa, 12 września 2018 r.

64. zauważa, że w sprawozdaniu rocznym za 2017 r. dotyczącym Specjalnego Regionu Administracyjnego Hongkong, przedstawionym przez wysoką przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa i Komisję Europejską, stwierdzono, że mimo pewnych wyzwań w ogólnym ujęciu zasada „jeden kraj, dwa systemy” funkcjonuje dobrze, zwyciężyła praworządność i ogólnie przestrzegane są zasady wolności słowa i swobodnego dostępu do informacji, przy czym w sprawozdaniu wyrażono też obawy w związku ze stopniowym naruszaniem zasady „jeden kraj, dwa systemy”, co prowadzi do uzasadnionych pytań o egzekwowanie tej zasady i wysoki stopień autonomii Hongkongu w dłuższej perspektywie; podkreśla, że w sprawozdaniu rocznym zwrócono uwagę na nasilenie się dwóch negatywnych tendencji związanych z wolnością słowa i wolnością informacji, a mianowicie autocenzury przy relacjonowaniu krajowych i zagranicznych wydarzeń dotyczących polityki Chin oraz nacisków na dziennikarzy; w pełni popiera zachęcanie przez UE Specjalnego Regionu Administracyjnego Hongkong i rządu centralnego do wznowienia reformy systemu wyborczego zgodnie z ustawą zasadniczą i do osiągnięcia porozumienia w sprawie systemu wyborczego, który będzie demokratyczny, uczciwy, otwarty i przejrzysty; podkreśla, że mieszkańcy Hongkongu mają pełne prawo oczekiwać dalszego dostępu do wiarygodnych sądów, praworządności i niskiego poziomu korupcji, przejrzystości, poszanowania praw człowieka i wolności opinii oraz wysokich standardów w dziedzinie zdrowia publicznego i bezpieczeństwa; podkreśla, że pełne poszanowanie autonomii Hongkongu może posłużyć za model w procesie głębokich reform demokratycznych i politycznych w Chinach oraz stopniowej liberalizacji i otwarcia chińskiego społeczeństwa;

65. wzywa UE i jej państwa członkowskie do dołożenia wszelkich starań, aby nakłonić ChRL do powstrzymania się od dalszej prowokacji militarnej wobec Tajwanu i stwarzania zagrożenia dla pokoju i stabilności w Cieśninie Tajwańskiej; podkreśla, że wszystkie konflikty między Chinami a Tajwanem powinny być rozwiązywane w sposób pokojowy w oparciu o prawo międzynarodowe; wyraża zaniepokojenie jednostronną decyzją Chin o rozpoczęciu korzystania z nowych tras przelotu nad Cieśniną Tajwańską; zachęca do podjęcia oficjalnych rozmów między Pekinem a Tajpej; ponownie podkreśla swoje nieustające poparcie dla znaczącego członkostwa Tajwanu w międzynarodowych organizacjach, takich jak Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) i Organizacja Międzynarodowego Lotnictwa Cywilnego (ICAO), w których ciągłe wykluczenie Tajwanu jest niezgodne z interesami UE;

66. przypomina, że jako największy partner handlowy Korei Północnej i główne źródło zaopatrzenia tego kraju w żywność i energię Chiny nadal odgrywają zasadniczą rolę w przeciwdziałaniu przez społeczność międzynarodową prowokacjom Korei Północnej zagrażającym całemu światu; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje zadeklarowany niedawno przez Chiny zamiar utrzymania niektórych sankcji międzynarodowych wobec Pjongjangu, w tym wstrzymania importu węgla z Korei Północnej i ograniczenia działalności finansowej północnokoreańskich obywateli i przedsiębiorstw oraz ograniczeń w handlu materiałami włókienniczymi i owocami morza; z zadowoleniem przyjmuje wysiłki Pekinu, by nawiązać dialog z Pjongjangiem; wzywa UE do przemawiania jednym głosem w sprawie Chin, aby odgrywać konstruktywną rolę we wspieraniu nadchodzącego szczytu między obiema Koreami i szczytu Korea Północna–USA z myślą o aktywnym wspieraniu weryfikowalnego procesu denuklearyzacji Korei Północnej i o zaprowadzeniu trwałego pokoju na Półwyspie Koreańskim;

67. pochwala utrzymanie przez Chiny sankcji wobec Korei Północnej; wzywa Chiny, aby wносиły konstruktywny wkład w wysiłki na rzecz rozwiązania sytuacji na Półwyspie Koreańskim oraz aby utrzymały sankcje przeciw Korei Północnej do chwili, gdy kraj ten poczyni znaczne postępy na drodze do rezygnacji z broni jądrowej, zmieni retorykę wobec Korei Południowej i Japonii oraz zacznie przestrzegać praw człowieka;

68. podkreśla znaczenie starań Chin na rzecz osiągnięcia pokoju, bezpieczeństwa i stabilności na Półwyspie Koreańskim;

69. z zadowoleniem przyjmuje wkład Chin w misje pokojowe Narodów Zjednoczonych i Unii Afrykańskiej; zauważa, że UE dąży do wzmocnienia współpracy z Chinami w zakresie polityki zagranicznej i kwestii bezpieczeństwa przez zachęcanie Chin do mobilizacji swoich zasobów, w tym dyplomatycznych, wspierania bezpieczeństwa międzynarodowego oraz przyczyniania się do utrzymania pokoju i bezpieczeństwa w sąsiedztwie UE w oparciu o prawo międzynarodowe; zauważa, że współpraca z Chinami w dziedzinie kontroli eksportu, rozbrojenia, kwestii związanych z nieproliferacją oraz w dziedzinie denuklearyzacji Półwyspu Koreańskiego jest niezbędna dla zapewnienia stabilności w Azji Wschodniej;

70. z zadowoleniem przyjmuje dążenie Chin do osiągnięcia gospodarki zrównoważonej; podkreśla, że UE może wesprzeć swoim know-how program reform gospodarczych Chin; podkreśla, że Chiny są kluczowym partnerem UE w zakresie przeciwdziałania zmianie klimatu i rozwiązywania globalnych problemów dotyczących środowiska; zamierza współpracować z Chinami z myślą o przyspieszeniu wdrażania postanowień porozumienia klimatycznego z Paryża;

Środa, 12 września 2018 r.

71. z zadowoleniem przyjmuje reformy, które Chiny przeprowadziły od momentu zainicjowania koncepcji „ekologicznej cywilizacji”; uważa, że specjalny status przyznany w sądach organizcom pozarządowym działającym na rzecz ochrony środowiska, audyty wpływu pracy urzędników na środowisko oraz wysokie inwestycje w elektromobilność i czystą energię są reformami we właściwym kierunku;

72. z zadowoleniem przyjmuje plan działania Chin z 2016 r. w sprawie przeciwdziałania oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe; podkreśla znaczenie współpracy między Chinami, które odpowiadają za połowę rocznej konsumpcji środków przeciwdrobnoustrojowych na świecie, a UE w walce z tym globalnym zagrożeniem; podkreśla, że w dwustronnych umowach handlowych między UE a Chinami należy uwzględnić przepisy dotyczące dobrostanu zwierząt;

73. odnotowuje decyzję Chin o zakazie przywozu odpadów stałych, co podkreśla znaczenie procesu projektowania, produkcji, naprawy, ponownego wykorzystania i recyklingu produktów, ze szczególnym naciskiem na produkcję i wykorzystywanie tworzyw sztucznych; przypomina niedawną próbę wprowadzenia przez Chiny zakazu wywozu metali ziem rzadkich i zwraca się do Komisji o uwzględnienie współzależności gospodarek światowych przy ustalaniu priorytetów polityki UE;

74. uważa, że istnieje możliwość współpracy między UE i ASEAN w zakresie opracowania wspólnej strategii na rzecz gospodarki o obiegu zamkniętym i że taka współpraca byłaby korzystna i potrzebna; uważa, że Chiny mogą odegrać kluczową rolę w podjęciu tej inicjatywy w ramach ASEAN;

75. uważa, że Chiny i Unia Europejska będą czerpać korzyści z propagowania zrównoważonego rozwoju we własnych gospodarach oraz z opracowania wielosektorowej, zrównoważonej biogospodarki o obiegu zamkniętym;

76. z zadowoleniem przyjmuje porozumienie w sprawie wzmocnienia współpracy w dziedzinie badań i innowacji w zakresie inicjatyw przewodnich, takich jak żywność, rolnictwo i biotechnologie, środowisko i zrównoważona urbanizacja, transport powierzchniowy, bezpieczniejsze i bardziej ekologiczne lotnictwo i biotechnologie na rzecz ochrony środowiska i zdrowia człowieka, które to inicjatywy uzgodniono podczas 3. rundy dialogu UE-Chiny na rzecz współpracy w dziedzinie innowacji w czerwcu 2017 r., a także z zadowoleniem przyjmuje odnośny plan działania na rzecz współpracy naukowo-technicznej między UE a Chinami poczyniony od października 2017 r.; wzywa UE i Chiny, aby podejmowały dalsze wysiłki w tym zakresie i stosowały wyniki badań i projektów rozwojowych w praktyce;

77. zwraca uwagę, że UE i Chiny są w znacznym stopniu uzależnione od paliw kopalnych i wspólnie odpowiadają za około jedną trzecią całkowitego światowego zużycia, co plasuje Chiny na szczycie sporządzanej przez Światową Organizację Zdrowia (WHO) listy krajów o największej liczbie śmiertelnych ofiar zanieczyszczenia powietrza na zewnątrz; podkreśla, że zwiększony handel produktami biogospodarki, które są wytworzone z surowców odnawialnych, może pomóc w ograniczeniu zależności chińskiej i unijnej gospodarki od paliw kopalnych; wzywa UE i Chiny do pogłębienia wzajemnych stosunków w innych obszarach zmniejszania emisji gazów cieplarnianych, np. w obszarze elektromobilności, energii ze źródeł odnawialnych i efektywności energetycznej, w celu kontynuacji i rozszerzenia planu działania UE-Chiny w sprawie współpracy energetycznej na okres po roku 2020; wzywa również do zwiększenia wspólnych wysiłków, aby opracować instrumenty na rzecz zielonego finansowania, zwłaszcza w dziedzinie klimatu; wzywa Chiny i UE, aby zbadały i angażowały się w możliwości w zakresie planowania i tworzenia transgranicznych linii przesyłu energii elektrycznej, wykorzystujących technologię prądu stałego o wysokim napięciu, w celu zwiększenia dostępności odnawialnych źródeł energii;

78. zachęca UE i Chiny, aby kontynuowały partnerstwo na rzecz zrównoważonej urbanizacji, w tym w takich dziedzinach jak ekologiczny transport, poprawa jakości powietrza, gospodarka o obiegu zamkniętym i ekoprojekt; podkreśla, że należy podjąć dalsze działania na rzecz ochrony środowiska, przy uwzględnieniu faktu, iż ponad 90 % miast nie spełnia krajowej normy stężenia zanieczyszczeń powietrza wynoszącej PM_{2,5}, a także faktu, że w Chinach z powodu chorób związanych z zanieczyszczeniem powietrza co roku umiera ponad milion osób;

79. podkreśla wzajemny interes UE i Chin we wspieraniu rozwoju technologii niskoemisyjnych i w rozwiązywaniu problemu emisji gazów cieplarnianych na przejrzystych, publicznych i dobrze uregulowanych rynkach energii; wierzy, że strategiczne partnerstwo między UE a Chinami jest niezbędne, aby wdrożyć porozumienie paryskie i skutecznie przeciwdziałać zmianie klimatu; wzywa UE i Chiny, aby wykorzystywały swoją pozycję polityczną, by poczynić postępy we wdrażaniu porozumienia paryskiego, programu działań na rzecz zrównoważonego rozwoju do roku 2030 i celów zrównoważonego rozwoju, a także apeluje o podejście oparte na współpracy na Konferencji Stron Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu, a także na Forum Politycznym Wysokiego Szczebla Organizacji Narodów Zjednoczonych; wzywa obie strony do przyjęcia wspólnego oświadczenia w sprawie działania w dziedzinie klimatu, aby wykazać wspólne zaangażowanie w zdecydowane wdrażanie porozumienia paryskiego i w aktywny udział w prowadzonym w 2018 r. dialogu „Talanoa” oraz w COP24; wzywa obie strony, aby odgrywały odpowiedzialną rolę w negocjacjach międzynarodowych poprzez przyczynianie się do realizacji celu ograniczenia globalnego ocieplenia dzięki ich wewnętrznej polityce w dziedzinie klimatu oraz wniesieniu wkładów finansowych, których celem jest udostępnianie 100 mld USD rocznie do 2020 r. na działania łagodzące i dostosowawcze;

Środa, 12 września 2018 r.

80. z zadowoleniem przyjmuje uruchomienie w grudniu 2017 r. ogólnokrajowego systemu handlu uprawnieniami do emisji w Chinach; zwraca uwagę na pomyślną współpracę między Chinami i UE na etapie przygotowań do uruchomienia tego systemu; uznaje gotowość władz chińskich do ograniczenia emisji gazów cieplarnianych i czeka na wyniki prowadzonych prac w zakresie monitorowania, sprawozdawczości i weryfikacji, które mają kluczowe znaczenie dla dobrego funkcjonowania systemu; podkreśla znaczenie ogólnogospodarczych działań na rzecz przeciwdziałania zmianie klimatu i z zadowoleniem przyjmuje zamiar rozszerzenia zakresu systemu na sektory przemysłowe oraz ulepszenia jego warunków dotyczących handlu; wzywa UE i Chiny do kontynuowania partnerstwa w ramach projektu współpracy na rzecz rozwoju chińskiego rynku emisji dwutlenku węgla, tak aby stał się on skutecznym instrumentem tworzącym istotne zachęty do redukcji emisji i dostosowującym rynek chiński do unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji; wzywa obie strony, aby dalej wspierały mechanizm kształtowania cen emisji dwutlenku węgla w innych krajach i regionach przez korzystanie z własnych doświadczeń i wiedzy, wymianę najlepszych praktyk, jak również angażowanie się w rozwijanie współpracy między istniejącymi rynkami uprawnień do emisji dwutlenku węgla w celu stworzenia równych warunków działania na całym świecie;

81. wyraża nadzieję, że Chiny będą dążyć do oddzielenia wzrostu gospodarczego od degradacji ekologicznej poprzez włączenie ochrony różnorodności biologicznej do swoich aktualnych strategii globalnych, ułatwienie realizacji agendy ONZ na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 i celów zrównoważonego rozwoju, a także skuteczne wdrożenie zakazu handlu kością słoniową; odnotowuje prace wykonane w ramach mechanizmu koordynacji dwustronnej UE-Chiny ds. egzekwowania prawa i zarządzania w dziedzinie leśnictwa (FLEG), aby rozwiązać problem nielegalnego pozyskiwania drewna w skali światowej; wzywa jednak Chiny do zbadania kwestii znacznego nielegalnego handlu drewnem między państwami sygnatariuszami dobrowolnej umowy o partnerstwie FLEGT a Chinami;

82. zaleca przyjęcie obowiązkowych chińskich wytycznych politycznych dotyczących odpowiedzialnych inwestycji zagranicznych w zakresie leśnictwa, które mają być realizowane wspólnie z państwami dostawcami, co pozwoli chińskim przedsiębiorstwom na zaangażowanie się w zwalczanie nielegalnego handlu drewnem;

83. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Chiny i UE podpisały protokół ustaleń w sprawie polityki wodnej w celu wzmocnienia dialogu na temat rozwijania i wdrażania przepisów dotyczących ochrony zasobów wodnych; zdecydowanie popiera podpisaną we wrześniu 2017 r. przez UE i Chiny deklarację z Turku, w której podkreślono, że priorytetem dobrej gospodarki wodnej powinny być kwestie ekologii i ekologicznego rozwoju oraz zajęcie się w pierwszej kolejności ochroną wody i odtworzeniem ekosystemów wodnych; podkreśla, że protokół ustaleń w sprawie ustanowienia dialogu między UE a Chinami na temat polityki wodnej nie tylko wzbogaca treść partnerstwa strategicznego UE-Chiny, ale i określa kierunek współpracy, jej zakres, metodologię i ustalenia finansowe dotyczące tej współpracy;

84. uznaje kluczową rolę sfinansowanego przez Komisję projektu współpracy między organizacjami europejskimi i chińskimi, który był realizowany w latach 2014–2017 w ramach Instrumentu Współpracy w dziedzinie Bezpieczeństwa Jądrowego, w dokonywaniu oceny standardów i ustaleń dotyczących zarządzania w sytuacjach nadzwyczajnych zagrożeń radiologicznych i jądrowych w Chinach, a także w zwiększaniu zdolności chińskiego instytutu badawczego ds. technologii wytwarzania energii jądrowej w dziedzinie wytycznych dotyczących zarządzania w przypadku poważnej awarii;

85. zachęca chińskich i europejskich inwestorów do przyjęcia lepszych światowych standardów odpowiedzialności społecznej i środowiskowej oraz do poprawy norm bezpieczeństwa w ich przedsiębiorstwach działających w sektorze wydobywczym na całym świecie; ponownie stwierdza, że w odniesieniu do negocjacji w sprawie kompleksowej umowy inwestycyjnej z Chinami Unia Europejska musi wspierać inicjatywy na rzecz zrównoważonego rozwoju przez zachęcanie do odpowiedzialnego inwestowania i propagowanie podstawowych norm środowiskowych i norm pracy; zwraca się do władz chińskich i europejskich, aby wprowadziły zachęty dla chińskich i europejskich przedsiębiorstw wydobywczych do prowadzenia działalności w krajach rozwijających się zgodnie z międzynarodowymi standardami praw człowieka, a także do inwestycji w budowanie potencjału w zakresie transferu wiedzy i technologii oraz zatrudniania lokalnej siły roboczej;

86. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Chiny podczas szczytu One Planet Summit, który odbył się w grudniu 2017 r., ogłosiły, że zadają o to, aby wpływ przedsiębiorstw na środowisko w Chinach oraz chińskich inwestycji za granicą był bardziej przejrzysty; wyraża zaniepokojenie, że realizacja projektów infrastrukturalnych, takich jak „Jeden pas i jeden szlak”, w Chinach może mieć negatywny wpływ na klimat i środowisko i może doprowadzić do zwiększonego wykorzystania paliw kopalnych w innych krajach uczestniczących w rozwoju infrastruktury lub też krajach, na które taki rozwój wywiera wpływ; wzywa instytucje UE i państwa członkowskie, aby przeprowadzały oceny oddziaływania na środowisko i włączały klauzule dotyczące zrównoważonego rozwoju do każdego projektu współpracy w ramach projektu „Jeden pas i jeden szlak”; domaga się utworzenia wspólnej komisji składającej się z przedstawicieli zainteresowanych krajów i stron trzecich w celu nadzorowania oddziaływania na środowisko i klimat; z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę Komisji i ESDZ dotyczącą opracowania strategii łączności między UE a Azją w pierwszej połowie 2018 r.; podkreśla, że strategia ta powinna obejmować zdecydowane zobowiązania na rzecz zrównoważonego rozwoju, ochrony środowiska i działań w dziedzinie klimatu;

Środa, 12 września 2018 r.

87. z zadowoleniem przyjmuje postępy poczynione przez Chiny, jeśli chodzi o poprawę norm bezpieczeństwa żywności, które są kluczowymi aspektami ochrony konsumentów w Chinach i zapobiegania fałszowaniu żywności; podkreśla poprawę pozycji konsumentów jako ważny krok w kierunku powstania kultury konsumenckiej w Chinach;

88. zachęca chińskie i europejskie siły policyjne i organy ścigania, aby podejmowały wspólne działania w celu kontrolowania wywozu nielegalnych narkotyków oraz aby wymieniały się danymi wywiadowczymi na temat handlu narkotykami w celu identyfikacji osób i siatek przestępczych; zauważa, że zgodnie z badaniem zatytułowanym „Europejski raport narkotykowy za 2017 r. – Tendencje i osiągnięcia”, opublikowanym przez Europejskie Centrum Monitorowania Narkotyków i Narkomanii (EMCDDA), znaczna ilość nowych substancji psychoaktywnych dostarczanych do Europy pochodzi z Chin, nowe substancje są wytwarzane w ilościach hurtowych przez firmy farmaceutyczne i chemiczne w Chinach, skąd są dostarczane do Europy, gdzie są przetwarzane na produkty, pakowane i sprzedawane;

89. zauważa, że susze i inne klęski żywiołowe spowodowały migrację rodzin i osób indywidualnych i że w związku z tym władze chińskie zaplanowały kilka projektów relokacji na dużą skalę; wyraża zaniepokojenie zawartymi w sprawozdaniach dotyczących regionu Ningxia informacjami o licznych problemach związanych z nowymi miastami oraz o represjach stosowanych wobec osób, które odmówiły przesiedlenia; wyraża zaniepokojenie faktem, że obrońcy środowiska są zatrzymywani, ścigani i skazywani, a chińskie zarejestrowane krajowe organizacje pozarządowe zajmujące się ochroną środowiska podlegają coraz większej kontroli ze strony chińskich organów nadzoru;

90. wzywa Chiny do dalszego rozszerzenia działań związanych z egzekwowaniem prawa w celu położenia kresu nielegalnym połowom, jako że chińskie statki rybackie w dalszym ciągu dokonują nielegalnych połowów na wodach państw trzecich, w tym na Morzu Zachodniokoreańskim, na Morzu Wschodniochińskim, na Morzu Południowochińskim, Oceanie Indyjskim, a nawet w Ameryce Południowej;

91. zwraca się do chińskich eksporterów i europejskich importerów, aby ograniczyli ilość odpadów toksycznych w odzieży produkowanej w Chinach przez ustanowienie odpowiednich przepisów dotyczących zarządzania chemikaliami i stopniowe wycofywanie stosowania ołowiu, oksyetylenowanych nonylofenoli, ftalanów, związków perfluorowanych, formaldehydu i innych toksycznych produktów znajdujących się w materiałach włókienniczych;

92. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Europejskiej Służbie Działań Zewnętrznych, Komisji, rządowi i parlamentom państw członkowskich oraz krajów przystępujących i kandydujących, rządowi Chińskiej Republiki Ludowej, Ogólnochińskiemu Zgromadzeniu Przedstawicieli Ludowych, rządowi Tajwanu i Yuanowi Ustawodawczemu Tajwanu.

Czwartek, 13 września 2018 r.

P8_TA(2018)0344

Uganda, aresztowanie posłów opozycji

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 13 września 2018 r. w sprawie Ugandy, aresztowania posłów opozycji (2018/2840(RSP))

(2019/C 433/13)

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje w sprawie Ugandy,
 - uwzględniając wspólne lokalne oświadczenie delegatury Unii Europejskiej, szefów misji Austrii, Belgii, Danii, Francji, Irlandii, Niderlandów, Niemiec, Szwecji, Włoch i Zjednoczonego Królestwa oraz szefów misji Norwegii i Islandii wydane w dniu 17 sierpnia 2018 r. na temat wyborów uzupełniających w gminie Arua,
 - uwzględniając Powszechną deklarację praw człowieka z dnia 10 grudnia 1948 r., której Uganda jest sygnatariuszem,
 - uwzględniając Międzynarodowy pakt praw obywatelskich i politycznych z 1966 r., ratyfikowany przez Ugandę w dniu 21 czerwca 1995 r.,
 - uwzględniając Konwencję ONZ w sprawie zakazu stosowania tortur oraz innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania z 1984 r.,
 - uwzględniając Afrykańską kartę na rzecz demokracji, wyborów i dobrych rządów,
 - uwzględniając oświadczenie ugandyjskiej Komisji Praw Człowieka w sprawie pojawiających się w kraju problemów związanych z prawami człowieka w następstwie wyborów uzupełniających w gminie Arua przeprowadzonych w dniu 15 sierpnia 2018 r.,
 - uwzględniając sprawozdanie grupy roboczej ds. uniwersalnego mechanizmu oceny okresowej Rady Praw Człowieka na temat Ugandy,
 - uwzględniając umowę o partnerstwie AKP-UE („umowa z Kotonu”), w szczególności jej art. 8 ust. 4 o niedyskryminacji,
 - uwzględniając konstytucję Republiki Ugandy z 1995 r., zmienioną w 2005 r.,
 - uwzględniając art. 135 ust. 5 i art. 123 ust. 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że wybory uzupełniające przeprowadzone w dniu 15 sierpnia 2018 r. w gminie Arua w północno-zachodniej Ugandzie, w których wybrano niezależnego kandydata opozycji Kassiano Wadriego, naznaczone były przemocą;
- B. mając na uwadze, że w dniu 13 sierpnia 2018 r. prezydent Ugandy Yoweri Museveni i niezależny poseł Robert Kyagulanyi Ssentamu, znany również jako Bobi Wine, oraz kilku innych polityków wzięło udział w kampanii przedwyborczej w Arui, która przebiegała w bardzo napiętej atmosferze wywołanej zabójstwem w czerwcu jednego z parlamentarzystów;
- C. mając na uwadze, że popularny muzyk Bobi Wine, po zdobyciu w 2017 r. miejsca w ugandyjskim parlamencie, stał się wpływowym krytykiem prezydenta Museveniego;
- D. mając na uwadze, że pod koniec dnia 13 sierpnia 2018 r. kierowca Bobiego Wine’a Yasin Kawuma został w niejasnych okolicznościach zastrzelony, natomiast zwolennikom Kassiano Wadriego zarzuca się, że obrzucili samochód prezydenta Museveniego kamieniami, gdy ten opuszczał Aruę;
- E. mając na uwadze, że policja aresztowała dwóch dziennikarzy ugandyjskiej stacji telewizyjnej NTV Herberta Zziwę i Ronalda Muwangę, którzy prowadzili relację na żywo z miejsca, gdzie został zabity Yasin Kawuma;

Czwartek, 13 września 2018 r.

- F. mając na uwadze, że wkrótce po tym aresztowano B. Wine'a i K. Wadriego oraz kilka innych osób; mając na uwadze, że B. Wine został oskarżony o posiadanie broni palnej;
- G. mając na uwadze, że dzień po wyborach 33 osoby, w tym K. Wadriego i czterech posłów do parlamentu (Roberta Kyagulanyi, Francisca Zaaka, Gerald Karuhangę i Paula Mwiru), oskarżono o zdradę, natomiast B. Wine został oskarżony przez sąd wojskowy o nielegalne posiadanie broni;
- H. mając na uwadze, że ugandyjskie siły bezpieczeństwa brutalnie stłumiły protesty w Arui, Kampali i Mityanie wywołane tymi aresztowaniami; mając na uwadze, że według doniesień użyto gazu łzawiącego i ostrej amunicji;
- I. mając na uwadze, że w dniu 20 sierpnia 2018 r. pracujący dla agencji Reuters fotograf James Akena, który dokumentował protesty polityczne w Kampali pod hasłem #freeBobiWine [uwolnić Bobiego Wine'a] został pobity przez żołnierzy, aresztowany i zatrzymany na kilkanaście godzin;
- J. mając na uwadze, że według doniesień B. Wine i inni zatrzymani byli w więzieniu torturowani; mając na uwadze, że władze, które początkowo zaprzeczyły tym zarzutom, obiecały je zbadać;
- K. mając na uwadze, że po decyzji sądu wojskowego, by wycofać zarzuty o nielegalne posiadanie broni, B. Wine został z kolei oskarżony o zdradę przed sądem cywilnym;
- L. mając na uwadze, że B. Wine został następnie zwolniony za kaucją i opuścił Ugandę w celu leczenia w USA;
- M. mając na uwadze, że były wysoki komisarz ONZ ds. praw człowieka Zeid Ra'ad al-Hussein wezwał rząd Ugandy do przeprowadzenia drobiazgowego, niezależnego i bezstronnego dochodzenia w sprawie poważnych zarzutów łamania praw człowieka, w tym pozasądowych egzekucji, nadmiernego używania siły i stosowania tortur oraz innych form złego traktowania, oraz do postawienia winnych przed sądem;
- N. mając na uwadze, że przywódca Forum na rzecz Zmian Demokratycznych (FDC) i czterokrotny kandydat w wyborach prezydenckich Kizza Besigye był wielokrotnie zatrzymywany przez policję lub wojsko w okresie między rokiem 2001 i 2017, ostatnio w dniu 25 września 2017 r.;
- O. mając na uwadze, że aresztowania i zastraszanie przedstawicieli opozycji politycznej są w Ugandzie na porządku dziennym;
1. wyraża głębokie zaniepokojenie aresztowaniem opozycyjnych parlamentarzystów w związku z wyborami uzupełniającymi w Arui;
 2. podkreśla, że niezwykle ważne dla demokracji w Ugandzie jest poszanowanie przez prezydenta i rząd Ugandy niezależności parlamentu krajowego jako instytucji oraz niezależności mandatu jego członków, a także zapewnienie wszystkim posłom do parlamentu możliwości swobodnego wykonywania uzyskanego w wyborach mandatu;
 3. wzywa władze Ugandy do wycofania najwyraźniej fałszywych zarzutów wobec Bobiego Wine'a oraz zaprzestania represji wobec polityków i zwolenników opozycji;
 4. wzywa władze Ugandy do natychmiastowego wszczęcia skutecznego, bezstronnego i niezależnego dochodzenia w sprawie zabójstwa Yasina Kawumy oraz w sprawie doniesień o ofiarach śmiertelnych i nadmiernym użyciu siły podczas protestów; oczekuje sprawnego i niezależnego dochodzenia w sprawie zarzutów stosowania tortur wobec osób aresztowanych w Arui i ich złego traktowania; podkreśla, że winnych należy koniecznie postawić przed sądem;
 5. ponownie przypomina o swoim przywiązaniu do wolności słowa i potwierdza kluczową rolę, jaką w społeczeństwie demokratycznym odgrywają media; zauważa z niepokojem, że dziennikarze relacjonujący demonstracje i zamieszki, które wybuchły, byli bici, podobnie jak uczestnicy protestów, a dwóch dziennikarzy aresztowano; wzywa władze Ugandy, by stworzyły warunki, w których dziennikarze mogą bez przeszkód wykonywać swoją pracę polegającą na informowaniu o wydarzeniach politycznych w kraju;

Czwartek, 13 września 2018 r.

6. przypomina władzom Ugandy, że mają obowiązek zagwarantować, chronić i propagować prawa podstawowe, w tym prawa obywatelskie i polityczne mieszkańców kraju, między innymi wolność słowa i wolność zgromadzeń;
 7. przypomina rządowi Ugandy o jego międzynarodowych zobowiązaniach, w szczególności dotyczących poszanowania podstawowych wolności i praworządności oraz prowadzenia spraw sądowych, zwłaszcza jeśli chodzi o prawo do rzetelnego i bezstronnego procesu;
 8. nalega na organy ścigania, by chroniły podstawowe wolności bez uciekania się do jakichkolwiek form zastraszania, stosując się w ten sposób do art. 24 konstytucji Ugandy, który stanowi, że nikt nie może być poddawany jakiegokolwiek formie tortur lub okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania;
 9. wzywa siły bezpieczeństwa Ugandy, by wykazywały się powściągliwością podczas pilnowania porządku w czasie protestów, zaniechały używania ostrej amunicji, działały zgodnie z prawem i z pełnym poszanowaniem prawa dotyczącego praw człowieka oraz by pozwoliły dziennikarzom swobodnie wykonywać pracę informacyjną;
 10. jednocześnie apeluje do demonstrantów o działanie z poszanowaniem prawa i korzystanie z przysługujących im praw i swobód w granicach prawa;
 11. apeluje do UE, by wykorzystała pozycję polityczną, jaką dają jej programy pomocy na rzecz rozwoju, zwłaszcza programy wsparcia budżetowego, do lepszej ochrony i propagowania praw człowieka w Ugandzie;
 12. wyraża uznanie dla działań ugandyjskiej Komisji Praw Człowieka podjętych po aresztowaniach, zabójstwach i torturach będących następstwem wyborów uzupełniających w Arui, obejmujących relacje, wizyty w ośrodkach przetrzymywania, poszukiwania osób zaginionych oraz interwencje, aby zagwarantować więźniom prawa, leczenie i odwiedziny rodzin;
 13. wzywa wiceprzewodniczącą Komisji / wysoką przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa do uważnego śledzenia sytuacji w Ugandzie; podkreśla, że Parlament Europejski powinien być informowany o wszelkich dalszych oznakach utrudniania lub uniemożliwiania pracy legislacyjnej posłów opozycji w parlamencie Ugandy;
 14. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, prezydentowi Republiki Ugandy, przewodniczącemu ugandyjskiego parlamentu oraz Unii Afrykańskiej i jej instytucjom.
-

Czwartek, 13 września 2018 r.

P8_TA(2018)0345

Mjanma/Birma, w szczególności sprawa dziennikarzy Wa Lone i Kyaw Soe Oo

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 13 września 2018 r. w sprawie Mjanmy/Birmy, w szczególności w sprawie dziennikarzy Wa Lone i Kyaw Soe Oo (2018/2841(RSP))

(2019/C 433/14)

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje poprzednie rezolucje w sprawie Mjanmy/Birmy i w sprawie sytuacji Rohingjów, w szczególności rezolucje z dni 14 czerwca 2018 r.⁽¹⁾, 14 grudnia 2017 r. ⁽²⁾, 14 września 2017 r. ⁽³⁾, 7 lipca 2016 r. ⁽⁴⁾ i 15 grudnia 2016 r. ⁽⁵⁾,
- uwzględniając oświadczenia rzecznika Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych (ESDZ) z dnia 3 września 2018 r. w sprawie skazania Wa Lone i Kaw Soe Oo w Mjanmie/Birmie oraz z dnia 9 lipca 2018 r. w sprawie prześladowania dwóch dziennikarzy agencji Reuters w Mjanmie/Birmie,
- uwzględniając konkluzje Rady z dnia 16 października 2017 r. oraz z dnia 26 lutego 2018 r. w sprawie Mjanmy/Birmy,
- uwzględniając decyzje Rady (WPZiB) 2018/655 z dnia 26 kwietnia 2018 r. ⁽⁶⁾ i (WPZiB) 2018/900 z dnia 25 czerwca 2018 r. ⁽⁷⁾ nakładające kolejne środki ograniczające na Mjanmę/Birmę, wzmacniające unijne embargo na broń oraz ukierunkowane na funkcjonariuszy armii i policji granicznej Mjanmy/Birmy,
- uwzględniając sprawozdanie z dnia 24 sierpnia 2018 r. sporządzone przez niezależną międzynarodową misję wyjaśniającą ds. Mjanmy/Birmy ustanowioną przez Radę Praw Człowieka ONZ, które zostanie przedstawione podczas 39. sesji Rady Praw Człowieka ONZ w dniach 10–28 września 2018 r.,
- uwzględniając oświadczenie wysokiej komisarz ONZ ds. praw człowieka Michelle Bachelet z dnia 3 września 2018 r.,
- uwzględniając sprawozdanie końcowe i zalecenia komisji doradczej ds. stanu Arakan działającej pod przewodnictwem Kofiego Annana,
- uwzględniając Międzynarodowy pakt praw obywatelskich i politycznych z 1966 r.,
- uwzględniając międzynarodowe prawo humanitarne, konwencje genewskie i protokoły do nich oraz Rzymski Statut Międzynarodowego Trybunału Karnego (MTK),
- uwzględniając Powszechną deklarację praw człowieka (PDPC) z 1948 r.,
- uwzględniając Kartę Stowarzyszenia Narodów Azji Południowo-Wschodniej (ASEAN),
- uwzględniając sprawozdanie sekretarza generalnego Rady Bezpieczeństwa ONZ z dnia 23 marca 2018 r. w sprawie przemocy seksualnej związanej z konfliktami,
- uwzględniając decyzję I Izby Przygotowawczej MTK z dnia 6 września 2018 r.,
- uwzględniając art. 135 ust. 5 i art. 123 ust. 4 Regulaminu,

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0261.

⁽²⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0500.

⁽³⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0351.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 101 z 16.3.2018, s. 134.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 238 z 6.7.2018, s. 112.

⁽⁶⁾ Dz.U. L 108 z 27.4.2018, s. 29.

⁽⁷⁾ Dz.U. L 160 I z 25.6.2018, s. 9.

Czwartek, 13 września 2018 r.

- A. mając na uwadze, że w dniu 12 grudnia 2017 r. dwóch dziennikarzy, Wa Lone i Kyaw Soe Oo, zostało arbitralnie aresztowanych i uwięzionych pod zarzutem przekazywania informacji o poważnych naruszeniach praw człowieka popełnionych przez Tatmadaw (siły zbrojne Mjanmy/Birmy) w stanie Arakan;
- B. mając na uwadze, że dziennikarzom Wa Lone i Kyaw Soe Oo postawiono następnie zarzuty na podstawie ustaw o tajemnicy urzędowej z 1923 r.; mając na uwadze, że 3 września 2018 r. sąd w Mjanmie/Birmie skazał ich na siedem lat pozbawienia wolności; mając na uwadze, że ta precedensowa sprawa stanowi kolejne naruszenie wolności słowa, demokracji i praworządności w Mjanmie/Birmie;
- C. mając na uwadze, że dyplomaci Unii Europejskiej i państw członkowskich UE byli wśród licznych obserwatorów międzynarodowych obecnych na każdej rozprawie sądowej od aresztowania dziennikarzy w dniu 12 grudnia 2017 r. i stale poruszali tę kwestię w rozmowach z rządem Mjanmy/Birmy;
- D. mając na uwadze, że działacze społeczeństwa obywatelskiego, w tym dziennikarze, prawnicy i obrońcy praw człowieka, którzy wyrażają się krytycznie o władzach Mjanmy/Birmy, w szczególności Tatmadaw i innych siłach bezpieczeństwa tego kraju i o czynach popełnionych przez nie w stanie Arakan, są według doniesień arbitralnie aresztowani, więzieni lub nękanie; mając na uwadze, że wojsko i rząd ściśle kontrolują relacje mediów dotyczące przemocy w stanie Arakan;
- E. mając na uwadze, że Wai Nu, obrończyni praw człowieka działająca na rzecz Rohingjów, którą więziono od 18. do 25. roku życia, pozostaje jedną spośród wielu działaczy będących celem ataków ze strony władz Mjanmy/Birmy;
- F. mając na uwadze, że Aung Ko Htwe, w dzieciństwie wcielony do wojska, odbywa karę 2,5 roku pozbawienia wolności w związku z wywiadem, którego udzielił mediom na temat swoich przeżyć w armii Mjanmy/Birmy; mając na uwadze, że skazano go na podstawie art. 505 lit. b) kodeksu karnego Mjanmy/Birmy, który to niejasny przepis często jest wykorzystywany do ograniczania wolności słowa;
- G. mając na uwadze, że według doniesień od 2016 r. aresztowano i uwięziono dziesiątki dziennikarzy; mając na uwadze, że władze Mjanmy/Birmy wykorzystują szereg represyjnych aktów prawnych, w tym ustawę o tajemnicy urzędowej, aby aresztować, przetrzymywać, uciszać lub nękać działaczy społeczeństwa obywatelskiego, dziennikarzy, prawników i obrońców praw człowieka, którzy wyrażają się krytycznie o rządzie lub siłach bezpieczeństwa tego kraju; mając na uwadze, że w rankingach wolności prasy z 2017 r. opracowanych przez organizację Freedom House Mjanma/Birma plasuje się na 159. miejscu spośród 198 państw;
- H. mając na uwadze, że w sprawozdaniu z dnia 24 sierpnia 2018 r. sporządzonym przez działającą z upoważnienia ONZ niezależną międzynarodową misję wyjaśniającą ds. Mjanmy/Birmy (IIFMM) stwierdzono, że najpoważniejsze naruszenia praw człowieka i najcięższe zbrodnie podlegające prawu międzynarodowemu, w tym ludobójstwo, zbrodnie przeciw ludzkości i zbrodnie wojenne, zostały popełnione w stanach Arakan, Kaczin i Szan przez Tatmadaw, siły policyjne Mjanmy/Birmy, NaSaKa (wcześniej sztab kontroli imigracji w strefie granicznej), policję graniczną Mjanmy/Birmy oraz niepaństwowe grupy zbrojne; mając na uwadze, że w sprawozdaniu tym poinformowano też, że Armia Wyzwolenia Rohingjów z Arakanu przeprowadziła skoordynowane ataki na bazę wojskową i niektóre posterunki sił bezpieczeństwa na terenie całego stanu Arakan, aby zwiększyć presję na społeczności Rohingjów; mając na uwadze, że w sprawozdaniu wezwano do przeprowadzenia śledztwa w sprawie wysokich rangą dowódców wojskowych w Mjanmie/Birmie i osób odpowiedzialnych za akty okrucieństwa wobec Rohingjów oraz do ich ścigania na szczeblu międzynarodowym; mając na uwadze, że Mjanma/Birma neguje wspomniane ustalenia;
- I. mając na uwadze, że w sprawozdaniu stwierdzono, że radca stanu Mjanmy/Birmy, laureatka Pokojowej Nagrody Nobla i Nagrody Sacharowa Aung San Suu Kyi nie wykorzystwała swojej pozycji faktycznego szefa rządu ani swojego autorytetu moralnego, aby przerwać rozwój wydarzeń w stanie Arakan albo mu zapobiec; mając na uwadze, że władze cywilne przyczyniły się do popełnienia aktów okrucieństwa przez swoje czyny i zaniechania, szczególnie rozpowszechnianie fałszywych narracji, negowanie przestępstw Tatmadaw, blokowanie niezależnych śledztw oraz nadzorowanie niszczenia dowodów;
- J. mając na uwadze, że w dniu 8 września 2018 r. MTK potwierdził, że może sprawować jurysdykcję w sprawie domniemanego wydalenia Rohingjów z Mjanmy/Birmy do Bangladeszu;
- K. mając na uwadze, że platformy mediów społecznościowych są w Mjanmie/Birmie wykorzystywane do prowadzenia oszczerczych kampanii i do szerzenia teorii spiskowych wymierzonych w Rohingjów i muzułmanów w tym kraju;

Czwartek, 13 września 2018 r.

- L. mając na uwadze, że Rohingjowie stanowią największą grupę muzułmanów w Mjanmie/Birmie, a większość z nich żyje w stanie Arakan; mając na uwadze, że według ostrożnych szacunków śmierć poniosło 10 000 ludzi; mając na uwadze, że od sierpnia 2017 r. ponad 7 000 000 Rohingjów ze względów bezpieczeństwa uciekło do Bangladeszu, z czego około 5 000 000 to dzieci, przy czym wiele z nich uchodziło samotnie po tym, jak oddzielono je od rodzin lub ich rodzice zostali zabici;
1. stanowczo potępia arbitralne aresztowanie i skazanie dziennikarzy Wa Lone i Kyaw Soe Oo za informowanie o sytuacji w stanie Arakan; wzywa władze Mjanmy/Birmy, żeby niezwłocznie i bezwarunkowo uwolniły tych dziennikarzy oraz by wycofały wszystkie zarzuty skierowane przeciwko nim i wszystkim osobom arbitralnie zatrzymanym, w tym więźniom politycznym, obrońcom praw człowieka, dziennikarzom i pracownikom mediów, którzy są ścigani za to, że po prostu korzystali z przysługujących im praw i wolności;
 2. potępia wszelkie akty zastraszania, nękania lub ograniczania wolności wypowiedzi, zwłaszcza przez wojsko i siły bezpieczeństwa Mjanmy/Birmy; podkreśla, że wolność mediów i krytyczne dziennikarstwo to podstawowe filary demokracji, które wspierają dobre rządy, przejrzystość i odpowiedzialność, oraz wzywa władze Mjanmy/Birmy, by zapewniły dziennikarzom i pracownikom mediów odpowiednie warunki do wykonywania pracy bez obawy przed zastraszaniem lub nękaniami, nieuzasadnionym aresztowaniem lub ściganiem;
 3. ponownie wzywa rząd Mjanmy/Birmy, by uchylił decyzję o zaprzestaniu współpracy ze specjalnym sprawozdawcą ONZ ds. sytuacji w zakresie praw człowieka w Mjanmie/Birmie oraz by przyznał krajowym i międzynarodowym organizacjom medialnym, obrońcom praw człowieka, niezależnym obserwatorom i organizacjom humanitarnym, w szczególności specjalnemu sprawozdawcy ONZ, pełny i nieograniczony dostęp do stanu Arakan oraz by zapewnił bezpieczeństwo i ochronę pracowników mediów;
 4. wyraża głębokie zaniepokojenie nadużywaniem represyjnych przepisów prawa ograniczających wolność słowa; wzywa władze Mjanmy/Birmy do uchylecia, przeglądu lub zmiany wszystkich ustaw, w tym ustawy z 1923 r. o tajemnicy urzędowej, które nie są zgodne ze standardami międzynarodowymi oraz kryminalizują i naruszają prawo do wolności wypowiedzi, pokojowych zgromadzeń i zrzeszeń; wzywa rząd Mjanmy/Birmy do zapewnienia zgodności całego ustawodawstwa z międzynarodowymi standardami i zobowiązaniami;
 5. stanowczo potępia powszechne i systematyczne ataki na Rohingjów popełniane w stanie Arakan przez Tatmadaw i inne siły bezpieczeństwa Mjanmy/Birmy, przy czym według IIFFMM ataki te są równoznaczne z ludobójstwem, zbrodniami przeciwko ludzkości i zbrodniami wojennymi, czyli najpoważniejszymi naruszeniami praw człowieka; jest głęboko zaniepokojony rosnącą powagą i skalą naruszeń praw człowieka, których dopuszcza się rząd Mjanmy/Birmy;
 6. ponawia swoje stałe poparcie dla Rohingjów; ponownie wzywa rząd Mjanmy/Birmy i siły bezpieczeństwa do natychmiastowego położenia kresu trwającym naruszeniom, zabójstwom, niszczeniu mienia i przemocy seksualnej wobec Rohingjów i mniejszości etnicznych w północnej części Mjanmy/Birmy oraz do zapewnienia bezpieczeństwa i praworządności w Mjanmie/Birmie, zwłaszcza w stanie Arakan, Kaczin i Szan; przypomina władzom Mjanmy/Birmy o ich międzynarodowych zobowiązaniach w zakresie wykrywania naruszeń i ścigania sprawców; apeluje do rządu Mjanmy/Birmy i do rady stanu Aung San Suu Kyi o jednoznaczne potępienia wszelkiego nawoływania do nienawiści oraz o zwalczanie dyskryminacji społecznej i wrogości wobec Rohingjów i innych mniejszości;
 7. przyjmuje do wiadomości ustalenia IIFFMM oraz popiera jej zalecenia; z zadowoleniem przyjmuje niedawne orzeczenie, zgodnie z którym MTK może sprawować jurysdykcję w sprawie zarzucanego wydalenia Rohingjów z Mjanmy/Birmy do Bangladeszu; uznaje jednak, że Rada Bezpieczeństwa ONZ nadal powinna złożyć w MTK wniosek o przeprowadzenie dochodzenia w sprawie pełnego zakresu naruszeń praw człowieka; wzywa głównego prokuratora MTK do wszczęcia wstępnego śledztwa w tej sprawie; wzywa Radę Bezpieczeństwa ONZ do niezwłocznego wniesienia sprawy sytuacji w Mjanmie/Birmie do MTK; popiera apele IIFFMM i parlamentarzystów ASEAN ds. praw człowieka (APHR) o przeprowadzenie śledztw i ściganie generałów wojskowych odpowiedzialnych za naruszenia;
 8. wzywa ESDZ i państwa członkowskie, aby na forach wielostronnych dążyły do rozliczenia sprawców przestępstw w Mjanmie/Birmie; wzywa UE i jej państwa członkowskie, by objęły przewodnią rolę w Radzie Bezpieczeństwa ONZ w odniesieniu do postulowanego wniesienia sprawy do MTK, a także by objęły przewodnią rolę w tej sprawie w Zgromadzeniu Ogólnym ONZ i na zbliżającej się 39. sesji Rady Praw Człowieka ONZ, a także by nasiliły starania zmierzające do pilnego ustanowienia międzynarodowego, bezstronnego i niezależnego mechanizmu odpowiedzialności w celu wsparcia śledztw w sprawie zarzutów popełnienia aktów okrucieństwa i ścigania ich sprawców;

Czwartek, 13 września 2018 r.

9. wzywa ponownie Radę Bezpieczeństwa ONZ do nałożenia na Mjanmę/Birmę całkowitego i kompleksowego embarga na broń, zawieszającego wszystkie bezpośrednie i pośrednie dostawy, sprzedaż lub transfer – w tym tranzyt i przeładunek – wszelkich rodzajów broni, amunicji oraz innego sprzętu wojskowego i sprzętu służącego do ochrony, a także organizowanie szkoleń lub udzielanie innego rodzaju wsparcia wojskowego lub w dziedzinie bezpieczeństwa; wzywa Radę Bezpieczeństwa ONZ, by przyjęła ukierunkowane, indywidualne sankcje, w tym zakaz podróżowania i zamrożenie aktywów, wobec tych, którzy okazują się odpowiedzialni za poważne przestępstwa w świetle prawa międzynarodowego;
 10. wzywa Komisję, aby rozważyła przeprowadzenie śledztwa w ramach mechanizmów przewidzianych w porozumieniu „wszystko oprócz broni”, żeby dokonać przeglądu preferencji handlowych, z jakich korzysta Mjanma/Birma;
 11. wyraża zadowolenie z przyjęcia przez Radę w dniu 26 kwietnia 2018 r. ram prawnych dla środków ograniczających wymierzonych przeciwko urzędnikom odpowiedzialnym za poważne naruszenia praw człowieka i wzmacniających unijne embargo na broń oraz pierwszego wykazu sankcji ustanowionego w dniu 25 czerwca 2018 r.; wzywa Radę, by na funkcjonariuszy państwowych Mjanmy/Birmy, których IIFMM uznała za winnych aktów okrucieństwa, nałożyła zakaz podróżowania i ukierunkowane indywidualne sankcje oraz by zamroziła ich aktywa;
 12. przypomina, że tysiące Rohingjów, wśród nich wiele dzieci, zostało wewnątrznie przesiedlonych i pilnie potrzebują pomocy humanitarnej i ochrony; wzywa do natychmiastowego, nieograniczonego i nieskrępowanego dostępu do pomocy humanitarnej na terenie całego kraju; domaga się, by rząd Mjanmy/Birmy zagwarantował bezpieczny, dobrowolny i godny powrót – pod pełnym nadzorem ze strony ONZ – tym, którzy chcą wrócić do ojczyzny;
 13. wzywa UE, jej państwa członkowskie i wspólnotę międzynarodową, by sprostaly zapotrzebowaniu na zwiększoną i długoterminową pomoc humanitarną dla Rohingjów w Bangladeszu i dla społeczności, które ich przyjmują;
 14. przypomina, że gwałty i przemoc seksualna są ciągłą cechą ataków na ludność cywilną w stanach Kaczin, Arakan i Szan; wzywa UE, w szczególności Dyрекcję Generalną Komisji ds. Prowadzonych przez UE Operacji Ochrony Ludności i Pomocy Humanitarnej (ECHO) oraz państwa członkowskie UE, by zapewniły poprawę ochrony dziewcząt i kobiet należących do mniejszości Rohingjów przed przemocą uwarunkowaną płcią;
 15. przypomina o potrzebie zapewnienia pomocy medycznej i psychologicznej w obozach dla uchodźców, w szczególności pomocy dostosowanej do potrzeb grup znajdujących się w trudnej sytuacji, w tym kobiet i dzieci; wzywa do zapewnienia w większym zakresie usług wsparcia dla ofiar gwałtów i napaści na tle seksualnym;
 16. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji rządowi i parlamentowi Mjanmy/Birmy, radcy stanu Aung San Suu Kyi, rządowi i parlamentowi Bangladeszu, wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, Komisji, rządowi i parlamentom państw członkowskich UE, Sekretarzowi Generalnemu ASEAN, Międzyrządowej Komisji ds. Praw Człowieka ASEAN, specjalnej sprawozdawczynie ONZ ds. sytuacji w zakresie praw człowieka w Mjanmie/Birmie, Wysokiemu Komisarzowi ONZ ds. Uchodźców oraz Radzie Praw Człowieka ONZ.
-

Czwartek, 13 września 2018 r.

P8_TA(2018)0346

Kambodża, w szczególności sprawa Kem Sokhy

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 13 września 2018 r. w sprawie Kambodży, w szczególności sprawy Kema Sokhy (2018/2842(RSP))

(2019/C 433/15)

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje poprzednie rezolucje w sprawie Kambodży, w szczególności rezolucję z dnia 14 września 2017 r.⁽¹⁾ i 14 grudnia 2017 r.⁽²⁾,
- uwzględniając konkluzje Rady w sprawie Kambodży z dnia 26 lutego 2018 r.,
- uwzględniając oświadczenie rzecznika wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa z dnia 30 lipca 2018 r. w sprawie wyborów powszechnych w Kambodży,
- uwzględniając misję oceniającą Komisji i Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych (ESDZ) do Kambodży w dniach 5–11 lipca 2018 r.,
- uwzględniając wytyczne UE w sprawie obrońców praw człowieka z 2008 r.,
- uwzględniając oświadczenie rzecznika ESDZ z dnia 16 listopada 2017 r. w sprawie rozwiązania Partii Narodowego Ocalenia Kambodży,
- uwzględniając umowę o współpracy między Wspólnotą Europejską a Królestwem Kambodży z 1997 r.,
- uwzględniając lokalne oświadczenie UE z dnia 22 lutego 2017 r. w sprawie sytuacji politycznej w Kambodży, a także oświadczenia rzecznika delegatury UE z dnia 25 sierpnia 2017 r. i 3 września 2017 r. w sprawie ograniczenia przestrzeni politycznej w Kambodży,
- uwzględniając rezolucję Rady Praw Człowieka ONZ 36/32 z dnia 29 września 1971 r. oraz sprawozdanie sekretarza generalnego ONZ z dnia 2 lutego 2018 r.,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Unii Międzyparlamentarnej ds. Praw Człowieka Parlamentarzystów oraz decyzje Rady Zarządzającej Unii Międzyparlamentarnej z marca 2018 r.,
- uwzględniając rezolucję Zgromadzenia Ogólnego ONZ A/RES/53/144 z dnia 8 marca 1999 r. o przynależnych jednostkom, grupom i podmiotom społecznym prawie i obowiązku propagowania i ochrony powszechnie uznanych praw człowieka oraz podstawowych wolności,
- uwzględniając paryskie porozumienia pokojowe z 1991 r., w których w art. 15 zapisano zobowiązanie do poszanowania praw człowieka i podstawowych wolności w Kambodży, w tym przez międzynarodowych sygnatariuszy,
- uwzględniając Konwencję Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącą wolności związkowej i ochrony praw związkowych,
- uwzględniając konstytucję Kambodży, w szczególności jej art. 41, w którym zapisano prawo do wolności słowa i prawo do wolności zgromadzeń, art. 35 dotyczący udziału w życiu politycznym i art. 80 w sprawie immunitetu parlamentarnego;

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0348.

⁽²⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0497.

Czwartek, 13 września 2018 r.

- uwzględniając Powszechną deklarację praw człowieka z dnia 10 grudnia 1948 r.,
 - uwzględniając Międzynarodowy pakt praw obywatelskich i politycznych z 1966 r.,
 - uwzględniając art. 135 ust. 5 i art. 123 ust. 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że w dniu 3 września 2017 r. aresztowano Kema Sokhę, prezesa Partii Narodowego Ocalenia Kambodży (CNRP), a w dniu 16 listopada 2017 r. Sąd Najwyższy ogłosił rozwiązanie CNRP po jednodniowej rozprawie; mając na uwadze, że Sąd Najwyższy zakazał ponadto 118 politykom CNRP prowadzenia działalności politycznej przez okres pięciu lat;
 - B. mając na uwadze, że rządząca Ludowa Partia Kambodży (CPP) uzyskała 100 % głosów w wyborach do Zgromadzenia Narodowego, które odbyły się w dniu 29 lipca 2018 r., oraz w wyborach do Senatu, które odbyły się w dniu 25 lutego 2018 r.;
 - C. mając na uwadze, że prawo do udziału w życiu politycznym jest zapisane w art. 35 kambodżańskiej konstytucji; mając na uwadze, że znowelizowana w 2017 r. ustawa o partiach politycznych zawiera liczne ograniczenia dotyczące uczestnictwa partii opozycyjnych, w tym rozwiązanie partii w przypadku karalności jej liderów;
 - D. mając na uwadze, że wybory w Kambodży w 2018 r. faktycznie nie miały konkurencyjnego charakteru i nie spełniały minimalnych norm międzynarodowych dotyczących demokratycznych wyborów; mając na uwadze, że Unia Europejska i Stany Zjednoczone Ameryki zawiesiły wsparcie finansowe dla Krajowej Komisji Wyborczej i odmówiły obserwacji wyborów;
 - E. mając na uwadze, że decyzja o rozwiązaniu CNRP była znaczącym krokiem w kierunku utworzenia państwa autorytarnego; mając na uwadze, że systemu politycznego Kambodży nie można już uznawać za demokrację;
 - F. mając na uwadze, że rząd Kambodży podjął szeroko zakrojone działania, aby umożliwić CPP praktycznie bezkonkurencyjny start w wyborach do Senatu i do Zgromadzenia Narodowego;
 - G. mając na uwadze, że po aresztowaniu w dniu 3 września 2017 r. Kem Sokha został oskarżony o zdradę stanu na podstawie art. 443 kodeksu karnego Kambodży, mimo iż chronił go immunitet parlamentarny; mając na uwadze, że oświadczenia złożone przez rząd Kambodży zagrażały prawu Kema Sokhy do sprawiedliwego procesu i domniemania niewinności; mając na uwadze, że w przypadku uznania go winnym grozi mu kara do 30 lat pozbawienia wolności; mając na uwadze, że prezes sądu Dith Muntey jest członkiem stałej komisji partii rządzącej;
 - H. mając na uwadze, że w dniu 28 sierpnia 2018 r. kambodżańskie władze zwolniły 14 członków CNRP po ułaskawieniu przez króla; mając na uwadze, że ułaskawienie to wiąże się z wypuszczeniem na wolność kilku działaczy i dziennikarzy;
 - I. mając na uwadze, że Kema Sokhę przetrzymywano bez procesu przez ponad rok; mając na uwadze, że Grupa Robocza ONZ ds. Arbitralnych Zatrzymań oświadczyła, że tymczasowe aresztowanie Kema Sokhy było „arbitralne” i „motywowane politycznie”; mając na uwadze, że dnia 10 września 2018 r. Kem Sokha został zwolniony za kaucją; mając na uwadze, że nie wolno mu opuszczać sąsiedztwa domu ani komunikować się z innymi członkami opozycji ani mediami;
 - J. mając na uwadze, że do aresztowania i przetrzymywania Kema Sokhy doszło w sytuacji powszechnego i systematycznego tłumienia praw politycznych i wyborczych w Kambodży; mając na uwadze, że odnotowuje się stały wzrost liczby aresztowań i zatrzymań członków opozycji politycznej i komentatorów politycznych; mając na uwadze, że poprzedni prezes CNRP Sam Rainsy został skazany za zniesławienie i obecnie przebywa na wygnaniu;
 - K. mając na uwadze, że władze Kambodży represjonowały także dziennikarzy i reporterów relacjonujących ataki na partie opozycyjne; mając na uwadze, że jedną z ofiar tych ataków na media jest 69-letni wielokrotnie nagradzany filmowiec James Ricketson; mając na uwadze, że w czerwcu 2017 r. J. Ricketson został aresztowany za filmowanie z drona wiecu partii opozycyjnej; mając na uwadze, że J. Ricketson został skazany za szpiegostwo na sześć lat pozbawienia wolności w stolicy, Phnom Penh;

Czwartek, 13 września 2018 r.

- L. mając na uwadze, że brutalnie rozprawiono się z niezależnymi mediami; mając na uwadze, że zaatakowane zostały również media społecznościowe; mając na uwadze, że w maju 2018 r. rząd wydał rozporządzenie ograniczające prawa do wolności wypowiedzi, prasy i publikacji oraz upoważniające rząd do nadzorowania mediów społecznościowych w celu identyfikacji i uciszania osób wyrażających swój sprzeciw w internecie;
- M. mając na uwadze, że związkowcy, obrońcy praw człowieka i organizacje społeczeństwa obywatelskiego w Kambodży mają coraz bardziej ograniczone pole działania i są prześladowani, zastraszani i arbitralnie przetrzymywani; mając na uwadze, że znowelizowana w 2015 r. ustawa o stowarzyszeniach i organizacjach pozarządowych poważnie ogranicza wolność zrzeszania się i wypowiedzi, w tym poprzez ustanowienie rządowej kontroli i cenzury nad działalnością organizacji pozarządowych; mając na uwadze, że ustawa o związkach zawodowych ogranicza wolność zrzeszania się i wprowadza zbędne przeszkody w procedurach rejestracji i działalności związków zawodowych;
- N. mając na uwadze, że pięcioro obrońców praw człowieka związanych z kambodżańskim Stowarzyszeniem Praw Człowieka i Rozwoju (ADHOC): Nay Vanda, Ny Sokha, Yi Soksan, Lim Mony i Ny Chakrya zostało oskarżonych o przekupstwo świadka i współudział w przekupstwie świadka; mając na uwadze, że przed zwolnieniem za kaucją spędzili oni 14 miesięcy w areszcie tymczasowym;
- O. mając na uwadze, że Kambodża korzysta z najbardziej uprzywilejowanego programu dostępnego w ramach ogólnego systemu preferencji taryfowych UE (GSP), a mianowicie z inicjatywy „wszystko oprócz broni” (EBA); mając na uwadze, że UE przeznaczyła 410 mln EUR dla Kambodży na współpracę rozwojową w latach 2014–2020, z czego obecnie wstrzymano kwotę 10 mln EUR przeznaczoną na reformę ordynacji wyborczej w Kambodży;
- P. mając na uwadze, że sekretarz generalny ONZ przypomniał w swoim lipcowym oświadczeniu, że inkluzywny i pluralistyczny proces polityczny pozostaje niezbędny dla utrwalenia czynionych przez Kambodżę postępów w umacnianiu pokoju;
- Q. mając na uwadze, że nie rozwiązano jeszcze konfliktów związanych z plantacjami trzciny cukrowej; mając na uwadze, że ciągle niepokój budzą wywłaszczenia ziemi, utrzymująca się bezkarność za tego rodzaju czyny oraz trudna sytuacja społeczności, których ten problem dotyka; mając na uwadze, że rząd Kambodży nie podpisał przedstawionego przez UE zakresu zadań dotyczących procesu kontroli w odniesieniu do trzciny cukrowej;
1. zauważa, że Kem Sokha został zwolniony z więzienia za kaucją na surowych warunkach; potępia fakt, że Kem Sokha został umieszczony w areszcie domowym; wzywa do wycofania wszystkich zarzutów wobec Kema Sokhy oraz do jego natychmiastowego i bezwarunkowego uwolnienia; wzywa również do natychmiastowego wycofania innych motywowanych politycznie zarzutów i wyroków wobec polityków opozycyjnych, w tym Sama Rainsy’ego;
 2. jest zaniepokojony stanem zdrowia Kema Sokhy i wzywa władze Kambodży do zezwolenia mu na uzyskanie odpowiedniej pomocy lekarskiej; apeluje do rządu, aby zezwolił na spotkanie Kema Sokhy z zagranicznymi dyplomatami, przedstawicielami ONZ i obserwatorami praw człowieka;
 3. wyraża przekonanie, że wyborów w Kambodży nie można uznać za wolne i uczciwe; wyraża głębokie zaniepokojenie sposobem przeprowadzenia oraz wynikami wyborów w Kambodży w 2018 r., w trakcie których nie udało się zapewnić wiarygodności procesu wyborczego i które spotkały się z szeroką krytyką ze strony wspólnoty międzynarodowej;
 4. wzywa rząd Kambodży do działań na rzecz umocnienia demokracji i praworządności oraz do poszanowania praw człowieka i podstawowych wolności, co obejmuje pełne przestrzeganie przepisów konstytucji dotyczących pluralizmu oraz wolności zrzeszania się i wolności słowa; wzywa ponadto rząd Kambodży do uchylenia wszystkich niedawnych poprawek do konstytucji, kodeksu karnego, ustawy o partiach politycznych, ustawy o związkach zawodowych, ustawy o organizacjach pozarządowych i wszystkich innych aktów prawnych ograniczających wolność słowa i swobody polityczne, które nie są w pełni zgodne z zobowiązaniami Kambodży i normami międzynarodowymi;
 5. podkreśla, że wiarygodny proces demokratyczny wymaga klimatu, w którym partie polityczne, społeczeństwo obywatelskie i media mogą wykonywać swoje prawomocne funkcje bez obaw, gróźb ani arbitralnych ograniczeń; wzywa rząd do przyjęcia wszelkich środków niezbędnych do szybkiego anulowania decyzji o rozwiązaniu CNRP;

Czwartek, 13 września 2018 r.

6. ponawia swój apel do rządu Kambodży o położenie kresu wszelkim formom nękania i prześladowania oraz wysuwaniu motywowanych politycznie zarzutów karnych wobec członków opozycji politycznej, obrońców praw człowieka, przedstawicieli związków zawodowych, obrońców praw pracowniczych i praw do ziemi, działaczy społeczeństwa obywatelskiego, dziennikarzy i innych osób; wzywa rząd Kambodży do natychmiastowego uwolnienia wszystkich obywateli, których zatrzymano za to, że korzystali ze swoich praw człowieka, w tym Jamesa Ricketsona, a także do wycofania wszelkich zarzutów wobec tych osób;
7. popiera decyzję o zawieszeniu unijnego wsparcia wyborczego dla Kambodży; przypomina o podjętych przez Kambodżę krajowych i międzynarodowych zobowiązaniach dotyczących zasad demokratycznych i podstawowych praw człowieka; wzywa rząd Kambodży do podjęcia reform w celu rozwijania demokracji i stosowania uznanych na arenie międzynarodowej minimalnych standardów do przyszłych procesów wyborczych, w tym organizacji wielopartyjnych, wolnych i uczciwych wyborów, ustanowienia prawdziwie niezależnej Krajowej Komisji Wyborczej oraz zaangażowania organizacji pozarządowych i niezależnych mediów w monitorowanie wyborów i informowanie o nich;
8. przypomina rządowi Kambodży o obowiązku wypełnienia zobowiązań w zakresie zasad demokratycznych i podstawowych praw człowieka, które stanowią zasadniczy element umowy o współpracy między UE a Kambodżą oraz warunek w ramach inicjatywy „wszystko oprócz broni”;
9. z zadowoleniem przyjmuje niedawną unijną misję informacyjną do Kambodży, przeprowadzoną w kontekście inicjatywy „wszystko oprócz broni”, i zwraca się do Komisji o jak najszybsze przedstawienie Parlamentowi wniosków z tej wizyty; wzywa Komisję, aby rozważyła ewentualne konsekwencje w kontekście preferencji handlowych, z których korzysta Kambodża, w tym wszczęcie dochodzenia w ramach mechanizmów przewidzianych w inicjatywie „wszystko oprócz broni”;
10. wzywa ESDZ i Komisję do sporządzenia listy osób odpowiedzialnych za rozwiązanie opozycji i za inne poważne naruszenia praw człowieka w Kambodży w celu ewentualnego nałożenia na te osoby ograniczeń wizowych i zamrożenia ich aktywów;
11. wzywa wiceprzewodniczącą Komisji / wysoką przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa do uważnego śledzenia sytuacji w Kambodży; wzywa ESDZ i państwa członkowskie do podjęcia działań i odegrania wiodącej roli na nadchodzącej 39. sesji Rady Praw Człowieka ONZ w celu przyjęcia zdecydowanej w swej wymowie rezolucji na temat sytuacji praw człowieka w Kambodży;
12. wzywa rząd Kambodży do odnowienia protokołu ustaleń z Biurem Wysokiego Komisarza NZ ds. Praw Człowieka w Kambodży, który wygasa w dniu 31 grudnia 2018 r.;
13. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, Europejskiej Służbie Działania Zewnętrznych, sekretarzowi generalnemu ASEAN, rządowi i parlamentom państw członkowskich oraz rządowi i Zgromadzeniu Narodowemu Kambodży.

Czwartek, 13 września 2018 r.

P8_TA(2018)0350

Pożary w Mati, region Attyka w Grecji, w lipcu 2018 r.: reakcja UE

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 13 września 2018 r. w sprawie pożarów w Mati w regionie Attyka w Grecji w lipcu 2018 r. oraz reakcji UE (2018/2847(RSP))

(2019/C 433/16)

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 174 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),
 - uwzględniając wniosek Komisji dotyczący decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej decyzję nr 1313/2013/UE w sprawie Unijnego Mechanizmu Ochrony Ludności (COM(2017)0772),
 - uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 2012/2002 z dnia 11 listopada 2002 r. ustanawiające Fundusz Solidarności Unii Europejskiej⁽¹⁾,
 - uwzględniając Ramową konwencję ONZ w sprawie zmian klimatu (UNFCCC) i porozumienie paryskie przyjęte na mocy decyzji 1/CP.21 na 21. konferencji stron (COP 21) konwencji UNFCCC oraz 11. sesję konferencji stron służącą jako spotkanie stron protokołu z Kioto (CMP 11), które odbyły się w Paryżu (Francja) w dniach 30 listopada – 11 grudnia 2015 r.,
 - uwzględniając art. 123 ust. 2 i 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że w tragicznych pożarach, które wybuchły w Mati w lipcu 2018 r. (region Attyka w Grecji) zginęło 99 osób, a setki osób odniosły obrażenia;
- B. mając na uwadze, że pożary te zniszczyły domy, powodując konieczność ewakuacji kilkuset osób, spowodowały poważne szkody w infrastrukturze lokalnej i regionalnej oraz szkody środowiskowe, negatywnie wpływając na rolnictwo, oraz utrudniły prowadzenie działalności gospodarczej, w tym w branży turystycznej i hotelarskiej;
- C. mając na uwadze, że rośnie częstotliwość, intensywność i skala ekstremalnych susz i pożarów lasów w całej Europie oraz że zjawiska te nasilają się w wyniku zmiany klimatu;
- D. mając na uwadze, że pilnie potrzebne są inwestycje w zwalczanie zmiany klimatu, aby zapobiegać katastrofalnym suszom i pożarom;
- E. mając na uwadze, że w lecie 2018 r. w związku z pożarami o pomoc ze strony UE z wykorzystaniem Unijnego Mechanizmu Ochrony Ludności zwróciły się Grecja, Szwecja i Łotwa;
1. składa najszczerze kondolencje rodzinom wszystkich osób, które straciły życie w pożarach w regionie Attyki;
 2. wyraża współczucie dla wszystkich mieszkańców poszkodowanych w wyniku pożarów w Attyce;
 3. składa hołd poświęceniu strażaków, straży przybrzeżnej, ochotników i innych osób, które narażały życie, aby ugasić pożary i ratować ludzi;

⁽¹⁾ Dz.U. L 311 z 14.11.2002, s. 3.

Czwartek, 13 września 2018 r.

4. podkreśla rolę Unijnego Mechanizmu Ochrony Ludności w mobilizowaniu samolotów, pojazdów, personelu medycznego i strażaków z całej Unii Europejskiej;
5. przypomina, że można skorzystać z różnych unijnych funduszy – np. z Funduszu Solidarności UE – by odbudować kluczową infrastrukturę i przeprowadzić prace porządkowe po klęsce żywiołowej;
6. przypomina o znaczeniu wsparcia ze strony UE w zapobieganiu pożarom i w sytuacjach wyjątkowych, z wykorzystaniem Funduszu Spójności, i apeluje do państw członkowskich, by w pełni wykorzystywały te środki finansowe i informowały opinię publiczną o zagrożeniu pożarowym w lasach;
7. podkreśla konieczność prowadzenia szerzej zakrojonych badań nad mechanizmami oceny ryzyka i systemami prewencji i wczesnego ostrzegania oraz innymi środkami służącymi walce z opisanymi zjawiskami, i szerszego dzielenia się doświadczeniem i najlepszymi praktykami między regionami i państwami członkowskimi;
8. podkreśla, że opublikowany 1 sierpnia 2018 r. przez Światową Organizację Meteorologiczną dokument⁽²⁾ zawiera dowody na to, iż fala upałów w Europie w 2018 r. jest związana ze zmianą klimatu; wzywa Komisję i państwa członkowskie do wyznaczenia celów i wdrożenia polityki klimatycznej, która umożliwi wypełnienie zobowiązań wynikających z porozumienia paryskiego COP 21;
9. podkreśla, że należy zabezpieczyć przed powodzią obszary dotknięte pożarami lasów, by uniknąć dalszych katastrof;
10. wzywa Komisję do uwzględnienia ryzyka pożarów lasów i zarządzania lasami i krajobrazem ukierunkowanego na ekosystem podczas oceny realizowanych przez UE działań, takich jak strategia leśna UE i strategia UE w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu, oraz do adekwatnego dostosowania tych strategii w razie stwierdzenia braków;
11. wzywa Radę i Komisję do zakończenia negocjacji międzyinstytucjonalnych z Parlamentem w sprawie nowego Unijnego Mechanizmu Ochrony Ludności i utworzenia rescUE do końca 2018 r.;
12. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, Komitetowi Regionów, rządów państw członkowskich oraz władzom regionalnym obszarów dotkniętych pożarami.

⁽²⁾ <https://public.wmo.int/en/media/news/july-sees-extreme-weather-high-impacts>

Czwartek, 13 września 2018 r.

P8_TA(2018)0351

Groźba wyburzenia Khan al-Ahmar i innych beduińskich wiosek

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 13 września 2018 r. w sprawie groźby zniszczenia Chan el Ahmar oraz innych osad beduińskich (2018/2849(RSP))

(2019/C 433/17)

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje w sprawie konfliktu izraelsko-palestyńskiego,
 - uwzględniając oświadczenie wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa Federiki Mogherini z dnia 7 września 2018 r. w sprawie rozwoju sytuacji w kwestii planowanego wyburzenia Chan el Ahmar,
 - uwzględniając wytyczne UE dotyczące międzynarodowego prawa humanitarnego,
 - uwzględniając wspólne oświadczenie Francji, Niemiec, Włoch, Hiszpanii i Zjednoczonego Królestwa z dnia 10 września 2018 r. w sprawie osady Chan el Ahmar,
 - uwzględniając czwartą konwencję genewską z 1949 r., w szczególności jej art. 49, 50, 51 i 53,
 - uwzględniając półroczne sprawozdanie za okres styczeń – czerwiec 2018 r. w sprawie wyburzeń i konfiskaty struktur finansowanych przez UE na Zachodnim Brzegu, w tym we Wschodniej Jerozolimie, opublikowane przez Europejską Służbę Działań Zewnętrznych (ESDZ) w dniu 24 sierpnia 2018 r.,
 - uwzględniając art. 123 ust. 2 i 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że w dniu 5 września 2018 r. Sąd Najwyższy Izraela odrzucił petycję mieszkańców Chan el Ahmar, mając na uwadze, że Sąd Najwyższy orzekł, iż właściwe organy mają prawo wykonać plan przesiedlenia mieszkańców osady do zachodniego Jahalinu; mając na uwadze, że Sąd Najwyższy zezwolił władzom izraelskim na przystąpienie do wyburzenia osady Chan el Ahmar;
- B. mając na uwadze, że Chan el Ahmar jest jedną z 46 osad społeczności Beduinów, którym według ONZ rzeczywiście grozi przymusowe przesiedlenie do środkowego Zachodniego Brzegu; mając na uwadze, że społeczność ta składa się z 32 rodzin liczących łącznie 173 osoby, w tym 92 dzieci; mając na uwadze, że armia izraelska wydała nakaz wyburzenia wszystkich obiektów w tej osadzie;
- C. mając na uwadze, że w 2010 r. Sąd Najwyższy Izraela orzekł, iż ogół zabudowań Chan el Ahmar powstał nielegalnie, z naruszeniem przepisów dotyczących zagospodarowania przestrzennego i stref zabudowy, w związku z czym musi zostać wyburzony; mając na uwadze, że Sąd Najwyższy podkreślił również, iż władze izraelskie muszą znaleźć odpowiednią inną lokalizację dla szkoły oraz dla mieszkańców osady; mając na uwadze, że Izrael wydał pisemne oświadczenie, w którym zapewnia rodzinom, które przeniosą się do zachodniego Jahalinu (Abu Dis), możliwość zbudowania drugiej osady przesiedleńczej na wschód od Jerycha; mając na uwadze, że społeczność Chan el Ahmar sprzeciwia się przesiedleniu;
- D. mając na uwadze, że na mocy IV konwencji genewskiej przymusowe przesiedlenie mieszkańców okupowanego terenu jest zakazane, o ile nie wymaga tego bezpieczeństwo ludności lub nadrzędny interes wojskowy, i stanowi poważne naruszenie międzynarodowego prawa humanitarnego;
- E. mając na uwadze, że władze izraelskie narzuciły wyjątkowo restrykcyjne przepisy budowlane na palestyńskich mieszkańców strefy C na Zachodnim Brzegu; mając na uwadze, że wspomniane przepisy niemal uniemożliwiają Palestyńczykom jakąkolwiek legalną działalność budowlaną i są stosowane jako narzędzie służące do eksmitowania Palestyńczyków i rozbudowy osadnictwa; mając na uwadze, że w myśl prawa międzynarodowego izraelskie osiedla są niezgodne z prawem i stanowią jedną z głównych przeszkód dla działań pokojowych; mając na uwadze, że w świetle prawa międzynarodowego każda osoba trzecia, w tym państwa członkowskie UE, ma obowiązek nieuznawania osiedli na okupowanym terenie oraz nieudzielania im pomocy lub wsparcia, a także obowiązek wyrażania faktycznego sprzeciwu wobec nich;

Czwartek, 13 września 2018 r.

- F. mając na uwadze, że Chan el Ahmar znajduje się na terenie korytarza E1 na okupowanym Zachodnim Brzegu; mając na uwadze, że zachowanie obecnego stanu rzeczy na tym obszarze ma podstawowe znaczenie dla możliwości wypracowania rozwiązania dwupaństwowego oraz stworzenia w przyszłości zdolnego do samostanowienia państwa palestyńskiego sąsiadującego z Izraelem; mając na uwadze, że Parlament przy wielu okazjach wyrażał sprzeciw wobec wszelkich działań, które zagrażają wykonalności rozwiązania dwupaństwowego i wezwał obie strony, by za pośrednictwem prowadzonej polityki i podejmowanych działań wykazały rzeczywiste zaangażowanie na rzecz wypracowania takiego rozwiązania w celu odbudowania zaufania;
- G. mając na uwadze, że 10 państw członkowskich wspiera programy humanitarne w Chan el Ahmar, w tym program budowy szkoły podstawowej, oraz że ok. 3 15 000 EUR unijnej pomocy humanitarnej jest obecnie zagrożone;
- H. mając na uwadze, że według biura przedstawiciela UE w Palestynie niszczenie i konfiskata własności palestyńskiej na okupowanym Zachodnim Brzegu, w tym we Wschodniej Jerozolimie, nie ustało w pierwszej połowie 2018 r. mając na uwadze, że wyburzenie Chan el Ahmar stwarza ryzyko ustanowienia negatywnego precedensu dla kilkudziesięciu innych społeczności beduińskich na Zachodnim Brzegu;
1. dołącza do apelu skierowanego przez wysoką przedstawiciel, Francję, Niemcy, Włochy, Hiszpanię i Zjednoczone Królestwo do rządu izraelskiego, aby zarzucić realizację planu przesiedlenia, który doprowadziłby do wyburzenia Chan el Ahmar i przymusowego przeniesienia ludności w inne miejsce; uważa, że szczególnie istotne jest, aby UE nadal zajmowała w tej sprawie spójne stanowisko;
 2. ostrzega władze izraelskie, że wyburzenie Chan el Ahmar oraz przymusowe przesiedlanie mieszkańców osady stanowiłyby poważne naruszenie międzynarodowego prawa humanitarnego;
 3. wyraża zaniepokojenie wpływem, jaki wyburzenie Chan el Ahmar wywrze na wykonalność rozwiązania dwupaństwowego, które zostanie dodatkowo zagrożone, i podważa szanse na pokój; podkreśla, że ochrona i możliwość zrealizowania rozwiązania dwupaństwowego musi być głównym priorytetem polityki i działań Unii Europejskiej w odniesieniu do konfliktu izraelsko-palestyńskiego oraz procesu pokojowego na Bliskim Wschodzie;
 4. podkreśla, że – w sytuacji gdyby wyburzenie Chan el Ahmar i eksmisja jej mieszkańców doszły do skutku – odpowiedź UE musi być współmierna do wagi tego wydarzenia i spójna z długotrwałym wsparciem Unii dla mieszkańców Chan el Ahmar; wzywa wiceprzewodniczącą Komisji / wysoką przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, aby zintensyfikowała unijny dialog z władzami Izraela w sprawie pełnego przestrzegania praw ludności palestyńskiej w strefie C oraz aby zażądała od Izraela odszkodowania za zniszczenie infrastruktury sfinansowanej przez UE;
 5. wzywa rząd izraelski, by niezwłocznie położył kres polityce polegającej na groźeniu zniszczeniem i eksmisją społeczności beduińskich zamieszkujących pustynię Negew oraz strefę C na okupowanym Zachodnim Brzegu; podkreśla, że wyburzenie budynków mieszkalnych, szkół i innych ważnych obiektów infrastruktury na okupowanych terytoriach palestyńskich jest nielegalne na mocy międzynarodowego prawa humanitarnego;
 6. przypomina, że zgodnie z IV konwencją genewską Izrael ponosi pełną odpowiedzialność za świadczenie niezbędnych usług, w tym szkolnictwa, opieki zdrowotnej i opieki społecznej osobom zamieszkującym terytoria okupowane;
 7. jest głęboko przekonany, że jedynym trwałym rozwiązaniem konfliktu na Bliskim Wschodzie jest istnienie dwóch demokratycznych państw: Izraela i Palestyny, pokojowo współistniejących wewnątrz bezpiecznych i uznanych granic, na podstawie granic z 1967 r. i z Jerozolimą jako stolicą obu państw; potępia wszelkie jednostronne decyzje lub działania, które mogłyby podważyć perspektywę realizacji takiego rozwiązania;
 8. wzywa władze Izraela do natychmiastowego wstrzymania polityki osadnictwa i cofnięcia jej skutków; apeluje do UE o niezłomność w tej kwestii;
 9. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, specjalnemu przedstawicielowi UE ds. procesu pokojowego na Bliskim Wschodzie, rządowi i parlamentom państw członkowskich, Sekretarzowi Generalnemu ONZ, specjalnemu koordynatorowi ONZ ds. procesu pokojowego na Bliskim Wschodzie, Knesetowi i rządowi Izraela, prezydentowi Palestyńskiej Władzy Narodowej i Palestyńskiej Radzie Legislacyjnej.

Czwartek, 13 września 2018 r.

P8_TA(2018)0352

Europejska strategia na rzecz tworzyw sztucznych w gospodarce o obiegu zamkniętym

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 13 września 2018 r. w sprawie europejskiej strategii na rzecz tworzyw sztucznych w gospodarce o obiegu zamkniętym (2018/2035(INI))

(2019/C 433/18)

Parlament Europejski,

- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 16 stycznia 2018 r. pt. „Europejska strategia na rzecz tworzyw sztucznych w gospodarce o obiegu zamkniętym” (COM(2018)0028),
- uwzględniając sprawozdanie Komisji z dnia 16 stycznia 2018 r. w sprawie wpływu stosowania oksydegradowalnych tworzyw sztucznych, w tym oksydegradowalnych plastikowych toreb na zakupy, na środowisko naturalne (COM(2018)0035),
- uwzględniając komunikat Komisji oraz dokument roboczy służb Komisji z dnia 16 stycznia 2018 r. w sprawie wdrażania pakietu dotyczącego gospodarki o obiegu zamkniętym: warianty podejścia do interakcji między przepisami w zakresie chemikaliów, produktów i odpadów (COM(2018)0032),
- uwzględniając plan prac Komisji dotyczący ekoprojektu na lata 2016–2019 (COM(2016)0773), w szczególności cel, jakim jest wprowadzenie bardziej przekrojowych i bardziej dostosowanych do produktu wymogów m.in. pod względem trwałości, możliwości naprawy, możliwości modernizacji, projektowania z uwzględnieniem demontażu oraz łatwości ponownego użycia i recyklingu,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 2 grudnia 2015 r. pt. „Zamknięcie obiegu – plan działania UE dotyczący gospodarki o obiegu zamkniętym” (COM(2015)0614),
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/849 z dnia 30 maja 2018 r. zmieniającą dyrektywę 2000/53/WE w sprawie pojazdów wycofanych z eksploatacji, 2006/66/WE w sprawie baterii i akumulatorów oraz zużytych baterii i akumulatorów i 2012/19/UE w sprawie zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego ⁽¹⁾,
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/850 z dnia 30 maja 2018 r. zmieniającą dyrektywę 1999/31/WE w sprawie składowania odpadów ⁽²⁾,
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/851 z dnia 30 maja 2018 r. zmieniającą dyrektywę 2008/98/WE w sprawie odpadów ⁽³⁾,
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/852 z dnia 30 maja 2018 r. zmieniającą dyrektywę 94/62/WE w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych ⁽⁴⁾,
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/720 z dnia 29 kwietnia 2015 r. zmieniającą dyrektywę 94/62/WE w odniesieniu do zmniejszenia zużycia lekkich plastikowych toreb na zakupy ⁽⁵⁾,
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiającą ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów związanych z energią ⁽⁶⁾ (zwaną dalej „dyrektywą w sprawie ekoprojektu”) oraz przyjęte na mocy tej dyrektywy rozporządzenia wykonawcze i dobrowolne porozumienia,

⁽¹⁾ Dz.U. L 150 z 14.6.2018, s. 93.

⁽²⁾ Dz.U. L 150 z 14.6.2018, s. 100.

⁽³⁾ Dz.U. L 150 z 14.6.2018, s. 109.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 150 z 14.6.2018, s. 141.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 115 z 6.5.2015, s. 11.

⁽⁶⁾ Dz.U. L 285 z 31.10.2009, s. 10.

Czwartek, 13 września 2018 r.

- uwzględniając decyzję Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1386/2013/UE z dnia 20 listopada 2013 r. w sprawie ogólnego unijnego programu działań w zakresie środowiska do 2020 r. ⁽⁷⁾,
 - uwzględniając konkluzje Rady z dnia 18 grudnia 2017 r. w sprawie ekoinnowacji: umożliwienie przejścia do gospodarki o obiegu zamkniętym,
 - uwzględniając specjalne badanie Eurobarometr nr 468 z października 2017 r. dotyczące stosunku obywateli Unii do środowiska naturalnego,
 - uwzględniając porozumienie paryskie w sprawie zmian klimatu oraz 21. Konferencję Stron Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie Zmian Klimatu (COP 21),
 - uwzględniając rezolucję ONZ pt. „Przekształcamy nasz świat: Agenda na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030”, przyjętą w dniu 25 września 2015 r. na Szczycie ONZ w sprawie Zrównoważonego Rozwoju,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 9 lipca 2015 r. w sprawie oszczędnego gospodarowania zasobami: ku gospodarce o obiegu zamkniętym ⁽⁸⁾,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 4 lipca 2017 r. w sprawie dłuższego cyklu życia produktów: korzyści dla konsumentów i przedsiębiorstw ⁽⁹⁾,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 16 stycznia 2018 r. w sprawie międzynarodowego zarządzania oceanami – programu działań na rzecz przyszłości oceanów w kontekście celów zrównoważonego rozwoju do roku 2030 ⁽¹⁰⁾,
 - uwzględniając art. 52 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności oraz opinię Komisji Rybołówstwa (A8-0262/2018),
- A. mając na uwadze, że tworzywa sztuczne to powszechnie używany we wszystkich łańcuchach wartości cenny materiał, który odgrywa pozytywną rolę w naszym społeczeństwie i gospodarce, jeśli się go wykorzystuje i zarządza nim w odpowiedzialny sposób;
- B. mając na uwadze, że obecny sposób produkcji, wykorzystywania i unieszkodliwiania tworzyw sztucznych ma wady wywierające niszczyielski wpływ na środowisko, klimat i gospodarkę oraz może mieć negatywny wpływ na zdrowie zarówno ludzi, jak i zwierząt; mając na uwadze, że głównym wyzwaniem jest zatem wytwarzanie i stosowanie tworzyw sztucznych w odpowiedzialny i zrównoważony sposób, tak aby ograniczyć wytwarzanie odpadów z tworzyw sztucznych i ograniczyć w miarę możliwości stosowanie substancji niebezpiecznych w tworzywach sztucznych; mając na uwadze, że badania naukowe i innowacje w dziedzinie nowych technologii i rozwiązań alternatywnych odgrywają w tym względzie istotną rolę;
- C. mając na uwadze, że te wady budzą powszechny niepokój w społeczeństwie – 74 % obywateli UE wyraża zaniepokojenie wpływem tworzyw sztucznych na zdrowie, a 87 % z nich ma obawy związane z wpływem na środowisko;
- D. mając na uwadze, że obecny impuls polityczny należy wykorzystać do przejścia na zrównoważoną gospodarkę tworzywami sztucznymi o obiegu zamkniętym, w której zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami pierwszeństwo ma zapobieganie powstawaniu odpadów z tworzyw sztucznych;
- E. mając na uwadze, że kilka państw członkowskich wprowadziło już krajowe środki prawne zakazujące stosowania mikrodrobin plastiku celowo dodawanych do kosmetyków;
- F. mając na uwadze, że kraje europejskie w przeszłości wywoziły odpady z tworzyw sztucznych, m.in. do krajów, w których nieodpowiednie systemy gospodarowania odpadami i recyklingu powodują szkody w środowisku i zagrożenie dla zdrowia lokalnych społeczności, szczególnie zdrowia osób zajmujących się odpadami;

⁽⁷⁾ Dz.U. L 354 z 28.12.2013, s. 171.

⁽⁸⁾ Dz.U. C 265 z 11.8.2017, s. 65.

⁽⁹⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0287.

⁽¹⁰⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0004.

Czwartek, 13 września 2018 r.

- G. mając na uwadze, że odpady z tworzyw sztucznych są problemem całego świata, a w celu jego rozwiązania niezbędna jest międzynarodowa współpraca; mając na uwadze, że UE podjęła zobowiązanie do osiągnięcia celów zrównoważonego rozwoju ONZ, z których kilka odnosi się do zrównoważonej konsumpcji i produkcji tworzyw sztucznych, aby ograniczyć ich oddziaływanie na środowisko morskie i lądowe;
- H. mając na uwadze, że roczna produkcja tworzyw sztucznych w skali światowej osiągnęła w 2015 r. wielkość 322 mln ton, a w ciągu najbliższych 20 lat oczekuje się jej podwojenia;
- I. mając na uwadze, że w UE każdego roku wytwarza się 25,8 mln ton odpadów z tworzyw sztucznych;
- J. mając na uwadze, że w UE zbiera się jedynie 30 % odpadów z tworzyw sztucznych w celu poddania ich recyklingowi; mając na uwadze, że jedynie 6 % tworzyw sztucznych wprowadzonych do obrotu wykonano z tworzyw sztucznych pochodzących z recyklingu;
- K. mając na uwadze, że wskaźniki składowania (31 %) i spalania (39 %) odpadów z tworzyw sztucznych utrzymują się na wysokim poziomie;
- L. mając na uwadze, że obecnie około 95 % wartości opakowań z tworzyw sztucznych wycieka z gospodarki, co powoduje straty na poziomie 70–105 mld EUR rocznie;
- M. mając na uwadze, że UE ma wyznaczony na 2030 r. cel w zakresie recyklingu opakowań z tworzyw sztucznych wynoszący 55 %;
- N. mając na uwadze, że recykling tworzyw sztucznych oznacza znaczne korzyści dla środowiska pod względem redukcji emisji CO₂;
- O. mając na uwadze, że w skali globalnej każdego roku do oceanów na całym świecie trafia 5–13 mln ton tworzyw sztucznych, a ich łączną ilość w oceanach szacuje się obecnie na ponad 150 mln ton;
- P. mając na uwadze, że w UE do mórz i oceanów trafia co roku 150 tys.–500 tys. ton odpadów z tworzyw sztucznych;
- Q. mając na uwadze, że według badań przytaczanych przez ONZ, jeśli nie zostaną podjęte żadne działania, w roku 2050 w oceanach będzie więcej tworzyw sztucznych niż ryb;
- R. mając na uwadze, że tworzywa sztuczne stanowią 85 % odpadów na plażach i ponad 80 % odpadów morskich;
- S. mając na uwadze, że w oceanach – od Wielkiej Pacyficznej Plamy Śmieci, zawierającej co najmniej 79 tys. ton plastikowych odpadów pływających na powierzchni 1,6 mln kilometrów kwadratowych, po najodleglejsze zakątki Ziemi, takie jak rowy oceaniczne i Arktyka – można znaleźć praktycznie wszystkie rodzaje materiałów z tworzyw sztucznych;
- T. mając na uwadze, że odpady morskie mają również niekorzystny wpływ na działalność gospodarczą i łańcuch żywnościowy ludzi;
- U. mając na uwadze, że 90 % ptaków morskich połyka cząsteczki tworzyw sztucznych;
- V. mając na uwadze, że nie jest jeszcze znane pełne oddziaływanie odpadów z tworzyw sztucznych na florę, faunę i zdrowie ludzi; mając na uwadze, że udokumentowano katastrofalne konsekwencje dla organizmów morskich, czego dowodzi fakt, że ponad 100 mln zwierząt morskich ginie każdego roku z powodu obecności plastikowych śmieci w oceanach;
- W. mając na uwadze, że rozwiązania w zakresie wyeliminowania tworzyw sztucznych ze środowiska morskiego nie mogą być odizolowane od ogólnej strategii dotyczącej tworzyw sztucznych; mając na uwadze, że art. 48 rozporządzenia w sprawie kontroli rybołówstwa⁽¹⁾, który zawiera środki mające wspierać odzyskiwanie utraconych narzędzi połowowych, stanowi krok we właściwym kierunku, jednak zakres tego przepisu jest zbyt ograniczony, ponieważ przyznaje państwom członkowskim możliwość zwolnienia znacznej większości statków rybackich z tego obowiązku, a stosowanie wymogów dotyczących sprawozdawczości pozostawia wiele do życzenia;

(¹) Dz.U. L 343 z 22.12.2009, s. 1.

Czwartek, 13 września 2018 r.

- X. mając na uwadze, że rozważa się finansowanie ze środków europejskiej współpracy terytorialnej projektów na Morzu Adriatyckim, takich jak nowe instrumenty zarządzania i dobre praktyki mające łagodzić i, w miarę możliwości, eliminować zjawisko porzucania narzędzi połowowych, a także powierzenie flotom rybackim nowej roli strażników morza;
- Y. mając na uwadze, że państwa członkowskie są sygnatariuszami Międzynarodowej konwencji o zapobieganiu zanieczyszczeniu morza przez statki (MARPOL) i powinny dążyć do pełnego wdrożenia jej postanowień;
- Z. mając na uwadze, że dochodzi do połowów niezamierzonych, gdy organizmy morskie zostają schwytane lub zaplątują się w utracone bądź porzucone, nieulegające biodegradacji sieci rybackie, pułapki sieciowe i sznury haczykowe, w wyniku czego zostają zranione, pozbawione dostępu do pokarmu i giną; mając na uwadze, że zjawisko niezamierzonych połowów występuje z powodu utraty i porzucania narzędzi połowowych; mając na uwadze, że rozporządzenie w sprawie kontroli rybołówstwa nakłada wymóg obowiązkowego oznaczania narzędzi, a także informowania o ich utracie oraz odzyskiwania utraconych narzędzi; mając na uwadze, że w związku z tym niektórzy rybacy z własnej inicjatywy przywożą do portu zagubione sieci wyłowione z morza;
- AA. mając na uwadze, że choć trudno jest dokładnie ocenić, jaki odsetek odpadów morskich stanowią odpady z akwakultury, szacuje się, że 80 % odpadów morskich to tworzywa sztuczne i mikrodrobiny plastiku, oraz że od 20 % do 40 % odpadów morskich z tworzyw sztucznych jest częściowo związane z działalnością człowieka na morzu, w tym ze statkami komercyjnymi i wycieczkowymi, natomiast reszta pochodzi z lądu, oraz mając na uwadze, że według niedawnego badania FAO ⁽¹²⁾ około 10 % odpadów morskich pochodzi z utraconych i porzuconych narzędzi połowowych; mając na uwadze, że utracone i porzucone narzędzia połowowe stanowią jeden ze składników odpadów morskich z tworzyw sztucznych oraz szacuje się, że 94 % tworzyw sztucznych, które dostają się do oceanu, osiada na dnie morza, i że wynika stąd konieczność wykorzystania Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego (EFMR), aby umożliwić rybakom bezpośredni udział w programach „odławiania odpadów morskich” dzięki zapewnieniu im płatności lub innych zachęt finansowych i materialnych;
- AB. mając na uwadze, że co roku do środowiska w UE trafia 75 tys.–300 tys. ton mikrodrobin plastiku, w tym mikrodrobiny plastiku, które są celowo dodawane do produktów z tworzyw sztucznych, mikrodrobiny plastiku uwolnione w trakcie stosowania produktów oraz mikrodrobiny plastiku powstałe w wyniku rozpadu produktów z tworzyw sztucznych;
- AC. mając na uwadze, że mikrodrobiny plastiku i nanocząsteczki stwarzają szczególne wyzwania w zakresie polityki publicznej;
- AD. mając na uwadze, że obecność mikrodrobin plastiku wykrywa się w 90 % wody butelkowanej;
- AE. mając na uwadze, że z zadowoleniem należy przyjąć wniosek Komisji do ECHA o zbadanie podstaw naukowych, które umożliwiłyby ograniczenie stosowania mikrodrobin plastiku celowo dodawanych do produktów konsumpcyjnych lub produktów przeznaczonych do profesjonalnych zastosowań;
- AF. mając na uwadze, że z zadowoleniem należy przyjąć wniosek Komisji do ECHA o przygotowanie propozycji ewentualnego ograniczenia stosowania tworzyw ulegających degradacji utleniającej;
- AG. mając na uwadze, że zgodnie z art. 311 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) wprowadzenie nowych zasobów własnych podlega specjalnej procedurze ustawodawczej, wymagającej jednomyślności wśród państw członkowskich i konsultacji z Parlamentem;

Uwagi ogólne

1. z zadowoleniem przyjmuje komunikat Komisji pt. „Europejska strategia na rzecz tworzyw sztucznych w gospodarce o obiegu zamkniętym” (COM(2018)0028) jako krok w kierunku przejścia UE z gospodarki linearnej na gospodarkę o obiegu zamkniętym; dostrzega, że tworzywa sztuczne odgrywają użyteczną rolę w naszej gospodarce i w naszym życiu codziennym, ale jednocześnie mają istotne wady; uważa, że głównym wyzwaniem jest zatem zrównoważone gospodarowanie tworzywami sztucznymi w całym łańcuchu wartości, a tym samym zmiana sposobu, w jaki produkujemy i wykorzystujemy tworzywa sztuczne, co pozwoli utrzymać wartość w naszej gospodarce bez szkody dla środowiska, klimatu i zdrowia publicznego;

⁽¹²⁾ „Abandoned, lost or otherwise discarded fishing gear” [„Porzucone, zagubione lub w inny sposób wyrzucone narzędzia połowowe”].

Czwartek, 13 września 2018 r.

2. podkreśla, że zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami zapobieganie powstawaniu odpadów z tworzyw sztucznych, zdefiniowane w dyrektywie ramowej w sprawie odpadów, powinno być pierwszym priorytetem; uważa ponadto, że znaczne zwiększenie wydajności recyklingu tworzyw sztucznych ma również kluczowe znaczenie dla wspierania trwałego wzrostu gospodarczego, a także dla ochrony środowiska i zdrowia publicznego; wzywa wszystkie zainteresowane strony, aby potraktowały zakaz przywozu odpadów z tworzyw sztucznych wprowadzony niedawno przez Chiny jako okazję do inwestycji w zapobieganie powstawaniu odpadów z tworzyw sztucznych, w tym przez zachęcanie do ponownego użycia i projektowania produktów o zamkniętym cyklu życia, oraz do inwestycji w najnowocześniejsze punkty zbierania, sortowania i recyklingu w UE; uważa, że istotna jest wymiana najlepszych praktyk w tym zakresie, w szczególności dla MSP;
3. wyraża przekonanie, że strategia na rzecz tworzyw sztucznych powinna również posłużyć za dźwignię pobudzającą nowe, inteligentne, zrównoważone i oparte na obiegu zamkniętym modele działalności gospodarczej, produkcji i konsumpcji obejmujące cały łańcuch wartości, zgodnie z celem zrównoważonego rozwoju ONZ nr 12 dotyczącym zrównoważonej konsumpcji i produkcji, a także posłużyć do internalizacji kosztów zewnętrznych; wzywa Komisję, aby w tym celu wspierała wyraźne powiązania między unijną polityką dotyczącą odpadów, chemikaliów i produktów, w tym poprzez opracowanie nietoksycznych cykli materiałowych zgodnie z 7. programem działań w zakresie środowiska;
4. wzywa Komisję do ustanowienia polityki na rzecz gospodarki o obiegu zamkniętym i biogospodarki po roku 2020 w oparciu o mocny filar badań naukowych i innowacji oraz do zapewnienia dostępności niezbędnych środków na zobowiązania w nowych wieloletnich ramach finansowych (WRF); podkreśla w szczególności znaczenie badań naukowych dla rozwoju innowacyjnych rozwiązań i zrozumienia wpływu makro-, mikro- i nanoplastików na ekosystemy i zdrowie ludzi;
5. podkreśla różnorodność i bogactwo zastosowań tworzyw sztucznych i wskazuje, że wymaga to zatem przyjęcia specjalnego podejścia dla różnych łańcuchów wartości, często dostosowanego do konkretnego produktu, przewidującego zróżnicowany zestaw rozwiązań uwzględniających wpływ na środowisko, istniejące rozwiązania alternatywne, wymogi lokalne i regionalne oraz zapewniających zaspokojenie potrzeb funkcjonalnych;
6. podkreśla, że wspólne i skoordynowane działania wszystkich zainteresowanych stron w całym łańcuchu wartości, w tym konsumentów, są niezbędne, aby odnieść sukces i osiągnąć efekt korzystny dla gospodarki, środowiska i zdrowia;
7. podkreśla, że zmniejszenie ilości wytwarzanych odpadów jest wspólnym obowiązkiem, a przekształcenie ogólnego zaniepokojenia odpadami z tworzyw sztucznych w poczucie odpowiedzialności społecznej pozostaje ważnym wyzwaniem; podkreśla fakt, że kluczowe znaczenie ma w związku z tym rozwój nowych modeli konsumpcji w drodze pobudzania zmiany zachowań konsumentów; postuluje zwiększanie wiedzy konsumentów na temat wpływu zanieczyszczenia odpadami z tworzyw sztucznych, znaczenia, jakie ma zapobieganie powstawaniu odpadów i właściwe gospodarowanie odpadami, oraz na temat istniejących rozwiązań alternatywnych;

Od projektowania z myślą o recyklingu do projektowania z myślą o obiegu zamkniętym

8. wzywa właściwe organy państw członkowskich do zapewnienia pełnego i szybkiego wdrożenia i egzekwowania całego dorobku prawnego w dziedzinie produktów i odpadów; wskazuje, że w UE zbiera się jedynie 30 % odpadów z tworzyw sztucznych w celu poddania ich recyklingowi, co prowadzi do ogromnego marnotrawstwa zasobów; podkreśla, że po 2030 r. tworzywa sztuczne nie będą już przyjmowane na składowiskach, a państwa członkowskie muszą zarządzać swoimi odpadami z tworzyw sztucznych zgodnie z przepisami ustanowionymi w dyrektywie 2008/98/WE; przypomina, że państwa członkowskie powinny wykorzystywać instrumenty ekonomiczne i inne środki w celu stworzenia zachęt do stosowania hierarchii postępowania z odpadami; podkreśla, że selektywne zbieranie i punkty sortowania są ważne, gdyż umożliwiają wysokiej jakości recykling i większe wykorzystanie surowców wtórnych wysokiej jakości;
9. wzywa wszystkie zainteresowane podmioty z branży, by podjęły teraz konkretne działania, tak żeby najpóźniej do 2030 r. możliwe stało się ponowne użycie lub poddanie recyklingowi w opłacalny sposób wszelkich opakowań z tworzyw sztucznych, aby tożsamość wizerunkowa tych podmiotów była powiązana ze zrównoważonymi i opartymi na obiegu zamkniętym modelami gospodarczymi oraz by te podmioty wykorzystywały własną siłę marketingową do promowania i stymulowania zrównoważonych i opartych na obiegu zamkniętym wzorców konsumpcji; wzywa Komisję, aby monitorowała i oceniała rozwój sytuacji, propagowała najlepsze praktyki i weryfikowała twierdzenia dotyczących ekologiczności, tak aby uniknąć pseudoekologicznego marketingu;
10. uważa, że należy odpowiednio angażować i informować społeczeństwo obywatelskie, tak aby mogło ono domagać się od przemysłu dotrzymania zobowiązań i wypełnienia obowiązków;

Czwartek, 13 września 2018 r.

11. wzywa Komisję, by wypełniła obowiązek dokonania przeglądu i zaostrzenia zasadniczych wymogów dyrektywy w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych do 2020 r., z uwzględnieniem względnych właściwości różnych materiałów opakowaniowych na podstawie ocen cyklu życia, ze zwróceniem uwagi w szczególności na zapobieganie, oraz projektowania z myślą o obiegu zamkniętym; wzywa Komisję, by przedstawiła jasne, wykonalne i skuteczne wymogi, w tym dotyczące opakowań z tworzyw sztucznych nadających się do ponownego użycia i recyklingu w opłacalny sposób oraz dotyczące zbyt dużych opakowań;

12. wzywa Komisję, aby nadała zasadom zasobooszczędności i obiegu zamkniętego nadrzędny charakter, z uwzględnieniem ważnej roli, jaką mogą odgrywać materiały, produkty i systemy zgodne z zasadą obiegu zamkniętego, również w odniesieniu do elementów z tworzyw sztucznych innych niż opakowania; uważa, że cel ten można osiągnąć m.in. dzięki rozszerzonej odpowiedzialności producenta, opracowaniu norm produktów, prowadzeniu ocen cyklu życia, rozszerzeniu ram legislacyjnych dotyczących ekoprojektu na wszystkie główne grupy produktów z tworzyw sztucznych, przyjęciu przepisów dotyczących oznakowania ekologicznego oraz wdrożeniu metody odnoszącej się do śladu środowiskowego produktu;

Stworzenie prawdziwie jednolitego rynku tworzyw sztucznych pochodzących z recyklingu

13. zauważa, że istnieją różne powody niskiego poziomu wykorzystania tworzyw sztucznych pochodzących z recyklingu w UE, między innymi jest to skutek niskich cen paliw kopalnych, które wynikają częściowo z dotacji, braku zaufania i braku wysokiej jakości dostaw; podkreśla, że stabilny wewnętrzny rynek surowców wtórnych jest niezbędny do zapewnienia przejścia na gospodarkę o obiegu zamkniętym; wzywa Komisję, aby zlikwidowała bariery stojące przed tym rynkiem i stworzyła równe warunki działania;

Normy jakości i weryfikacja

14. wzywa Komisję do szybkiego przedstawienia norm jakości w celu pozyskania zaufania i pobudzenia rynku wtórnych tworzyw sztucznych; wzywa Komisję, aby podczas opracowywania tych norm jakości, uwzględniła różne stopnie recyklingu stosownie do funkcjonalności poszczególnych produktów i jednocześnie zadbała o ochronę zdrowia publicznego, bezpieczeństwo żywności i ochronę środowiska; wzywa Komisję, aby zapewniła bezpieczne stosowanie materiałów pochodzących z recyklingu w materiałach przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz by stymulowała innowacje;

15. apeluje do Komisji, aby uwzględniała najlepsze praktyki w zakresie certyfikacji przez niezależne strony trzecie oraz zachęcała do certyfikacji materiałów pochodzących z recyklingu, gdyż weryfikacja ma kluczowe znaczenie dla pobudzenia zaufania branży i konsumentów do materiałów pochodzących z recyklingu;

Zawartość materiałów pochodzących z recyklingu

16. wzywa wszystkie podmioty z branży do przekształcenia złożonych publicznie zobowiązań do większego wykorzystywania tworzyw sztucznych pochodzących z recyklingu w oficjalne deklaracje oraz do realizacji konkretnych działań w tym zakresie;

17. wyraża przekonanie, że obowiązkowe przepisy w zakresie zawartości materiałów pochodzących z recyklingu mogą okazać się konieczne, aby pobudzić wykorzystywanie surowców wtórnych, o ile rynki materiałów pochodzących z recyklingu jeszcze nie funkcjonują; wzywa Komisję, aby rozważyła wprowadzenie wymogów dotyczących minimalnej zawartości surowców pochodzących z recyklingu dla określonych wyrobów z tworzyw sztucznych wprowadzanych na rynek UE, przy czym należy przestrzegać wymogów bezpieczeństwa żywności;

18. apeluje do państw członkowskich, aby rozważyły wprowadzenie obniżonej stawki podatku od wartości dodanej (VAT) na produkty zawierające materiały pochodzące z recyklingu;

Zamówienia publiczne wspomagające zamknięcie obiegu w gospodarce

19. podkreśla, że udzielanie zamówień publicznych jest podstawowym instrumentem w przejściu na gospodarkę o obiegu zamkniętym, gdyż jest w stanie pobudzać innowacje w modelach biznesowych i wspierać zasobooszczędne produkty i usługi; podkreśla rolę władz lokalnych i regionalnych w tym zakresie; wzywa Komisję, aby ustanowiła unijną sieć edukacyjną w zakresie zamówień publicznych wspomagających zamknięcie obiegu w gospodarce, która umożliwi korzystanie z doświadczeń zdobytych w ramach projektów pilotażowych; uważa, że takie działania dobrowolne mogą utorować drogę do stworzenia – na podstawie rzetelnej oceny wpływu – wiążących unijnych przepisów i kryteriów dotyczących zamówień publicznych wspomagających zamknięcie obiegu w gospodarce;

Czwartek, 13 września 2018 r.

20. wzywa państwa członkowskie, aby stopniowo likwidowały wszystkie niepożądane zachęty, które utrudniają osiągnięcie najwyższych możliwych poziomów recyklingu tworzyw sztucznych;

Interakcja między przepisami w zakresie chemikaliów i przepisami w zakresie odpadów

21. wzywa właściwe organy państw członkowskich do zoptymalizowania kontroli importowanych materiałów i produktów w celu zapewnienia i egzekwowania zgodności z prawodawstwem UE w dziedzinie chemikaliów i produktów;

22. zwraca uwagę na rezolucję Parlamentu Europejskiego w sprawie wdrażania pakietu dotyczącego gospodarki o obiegu zamkniętym: warianty podejścia do interakcji między przepisami w zakresie chemikaliów, produktów i odpadów;

Zapobieganie wytwarzaniu odpadów z tworzyw sztucznych

Tworzywa sztuczne jednorazowego użytku

23. zauważa, że nie istnieje panaceum na problem szkodliwego wpływu stosowania tworzyw sztucznych jednorazowego użytku na środowisko, uważa zatem, że aby rozwiązać ten złożony problem, wymagane jest połączenie środków o charakterze dobrowolnym i regulacyjnym, a także zmiana świadomości, zachowań i udziału konsumentów;

24. odnotowuje działania podjęte już w niektórych państwach członkowskich i w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje wniosek Komisji w sprawie szczególnych ram prawnych mających na celu ograniczenie wpływu niektórych wyrobów z tworzyw sztucznych na środowisko, w szczególności tworzyw sztucznych jednorazowego użytku; uważa, że wniosek ten powinien przyczynić się do znacznego zmniejszenia ilości odpadów morskich, z których ponad 80 % stanowią tworzywa sztuczne, a tym samym pomóc w realizacji celu agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 przewidującego zapobieganie wszelkim rodzajom zanieczyszczenia mórz i znaczne ich ograniczenie;

25. uważa, że te ramy powinny zapewniać właściwym organom państw członkowskich ambitny zestaw środków, który pozostaje w zgodzie z integralnością jednolitego rynku oraz umożliwia osiągnięcie wymiernego, pozytywnego wpływu na środowisko i wpływu społeczno-gospodarczego, a także oferuje konsumentom niezbędną funkcjonalność;

26. uznaje, że zmniejszenie i ograniczenie stosowania produktów jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych może stwarzać możliwości dla zrównoważonych modeli biznesowych;

27. odnosi się do trwających prac w ramach zwykłej procedury ustawodawczej dotyczących niniejszego wniosku;

28. podkreśla, że istnieje wiele dróg umożliwiających osiągnięcie wysokich wskaźników selektywnego zbierania i recyklingu odpadów oraz ograniczenie ilości odpadów z tworzyw sztucznych, na przykład systemy rozszerzonej odpowiedzialności producenta przewidujące zróżnicowane opłaty, systemy zwrotu kaucji i zwiększenie świadomości publicznej; dostrzega zalety systemów działających w poszczególnych państwach członkowskich oraz możliwość wymiany najlepszych praktyk między państwami członkowskimi; podkreśla, że wybór określonego systemu pozostaje w gestii właściwego organu państwa członkowskiego;

29. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że zgodnie z dyrektywą 94/62/WE państwa członkowskie są zobowiązane do ustanowienia do końca 2024 r. obowiązkowych systemów rozszerzonej odpowiedzialności producenta w odniesieniu do wszystkich opakowań, oraz wzywa Komisję, aby oceniła możliwości rozszerzenia tego obowiązku na inne produkty z tworzyw sztucznych zgodnie z art. 8 i 8a dyrektywy 2008/98/WE;

30. przyjmuje do wiadomości wniosek Komisji dotyczący systemu zasobów własnych Unii Europejskiej (COM(2018)0325) zakładający wkład państw członkowskich obliczany na podstawie ilości odpadów opakowaniowych z tworzyw sztucznych niepoddanych recyklingowi; podkreśla, że zamierzony efekt ewentualnego wkładu musi być spójny z hierarchią postępowania z odpadami; podkreśla w związku z tym, że priorytetem powinno być zapobieganie powstawaniu odpadów;

31. wzywa Komisję i państwa członkowskie do wspierania i przyłączenia się do międzynarodowej koalicji na rzecz ograniczenia zanieczyszczenia torbami plastikowymi zawiązanej na COP 22 w Marrakeszu w listopadzie 2016 r.;

Czwartek, 13 września 2018 r.

32. uważa, że supermarkety odgrywają istotną rolę w ograniczaniu stosowania produktów jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych w UE; przyjmuje z zadowoleniem takie inicjatywy jak alejki sklepowe bez tworzyw sztucznych, dzięki którym supermarkety mają możliwość testowania biomateriałów nadających się do kompostowania jako alternatywy dla opakowań z tworzyw sztucznych;

33. przyjmuje z zadowoleniem wnioski Komisji dotyczący dyrektywy w sprawie portowych urządzeń do odbioru odpadów ze statków (COM(2018)0033), którego celem jest istotne zmniejszenie ponoszonych przez rybaków obciążeń i kosztów wynikających z transportu narzędzi połowowych i odpadów z tworzyw sztucznych z powrotem do portu; podkreśla istotną rolę, jaką mogą odegrać rybacy, w szczególności zbierając odpady z tworzyw sztucznych z morza podczas działalności połowowej i przywożąc je do portu, gdzie zostają one objęte właściwą gospodarką odpadami; podkreśla, że Komisja i państwa członkowskie powinny zachęcać do tego typu działań, tak aby rybacy nie byli obciążani opłatą za przetwarzanie tych odpadów;

34. ubolewa, że stosowanie art. 48 ust. 3 rozporządzenia w sprawie kontroli rybołówstwa, dotyczącego obowiązków w zakresie odzyskiwania i zgłaszania utraconych narzędzi połowowych, nie zostało ujęte w sprawozdaniu Komisji z oceny i wdrażania za rok 2017; podkreśla potrzebę dokonania szczegółowej oceny wdrożenia wymogów rozporządzenia w sprawie kontroli rybołówstwa w odniesieniu do narzędzi połowowych;

35. wzywa Komisję, państwa członkowskie i regiony do wspierania planów zbierania odpadów z morza z udziałem, w miarę możliwości, statków rybackich oraz do zorganizowania w portach punktów odbioru i unieszkodliwiania odpadów morskich oraz systemu recyklingu zużytych sieci; wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby korzystały – w ścisłej współpracy z sektorem rybołówstwa – z zaleceń znajdujących się w dobrowolnych wytycznych FAO dotyczących oznakowania narzędzi połowowych do zwalczania połowów niezamierzonych;

36. wzywa Komisję, państwa członkowskie i regiony, aby poprawiły gromadzenie danych dotyczących tworzyw sztucznych w środowisku morskim dzięki ustanowieniu i wprowadzeniu obowiązkowego ogólnounijnego cyfrowego systemu zgłaszania narzędzi utraconych przez poszczególne statki rybackie, aby pomóc je odzyskiwać przy wykorzystaniu danych z regionalnych baz danych do wymiany informacji w europejskiej bazie danych zarządzanej przez Agencję Kontroli Rybołówstwa lub aby przekształciły system SafeSeaNet w przyjazny dla użytkownika, ogólnounijny system umożliwiający rybakom zgłaszanie utraconego sprzętu;

37. podkreśla, że państwa członkowskie muszą dołożyć większych starań, aby opracować strategie i plany mające na celu ograniczenie zjawiska porzucania narzędzi połowowych na morzu, na przykład za pomocą dotacji z EFMR, funduszy strukturalnych i środków europejskiej współpracy terytorialnej oraz przy niezbędnym aktywnym zaangażowaniu regionów;

Biopochodne tworzywa sztuczne, biodegradowalność i możliwość kompostowania

38. zdecydowanie popiera przedstawienie przez Komisję jasnych dodatkowych norm, zharmonizowanych zasad i definicji w zakresie zawartości biologicznej, biodegradowalności (jako właściwości, która jest niezależna od surowców) oraz możliwości kompostowania, aby rozwiązać błędne przekonania i nieporozumienia oraz dostarczyć konsumentom jasnych informacji;

39. podkreśla fakt, że wspieranie zrównoważonej biogospodarki może przyczynić się do zmniejszenia zależności Europy od importowanych surowców; podkreśla potencjalną rolę biopochodnych i biodegradowalnych tworzyw sztucznych, w przypadku gdy wykazano, że są one korzystne z punktu widzenia cyklu życia; uważa, że biodegradowalność należy oceniać w odpowiednich warunkach rzeczowych;

40. podkreśla, że biodegradowalne i nadające się do kompostowania tworzywa sztuczne mogą wspomóc przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym, lecz nie można ich uznawać za rozwiązanie problemu odpadów morskich, nie powinny też uzasadniać zbieżnego stosowania wyrobów jednorazowego użytku; wzywa w związku z tym Komisję, aby opracowała jasne kryteria dotyczące przydatnych zastosowań i produktów składających się z biodegradowalnych tworzyw sztucznych, w tym opakowań i zastosowań w rolnictwie; apeluje o dalsze inwestycje w prace badawczo-rozwojowe w tej dziedzinie; podkreśla, że z uwagi na właściwe gospodarowanie odpadami tworzywa sztuczne ulegające biodegradacji i nieulegające biodegradacji muszą być traktowane odmiennie;

41. podkreśla, że biopochodne tworzywa sztuczne mogą umożliwić częściowe zróżnicowanie surowców, i apeluje o dalsze inwestycje w prace badawczo-rozwojowe w tej dziedzinie; dostrzega istnienie innowacyjnych materiałów biologicznych, które są już dostępne na rynku; podkreśla potrzebę neutralnego i równego traktowania materiałów zastępczych;

Czwartek, 13 września 2018 r.

42. postuluje wprowadzenie w UE do 2020 r. całkowitego zakazu stosowania tworzyw ulegających degradacji utleniającej, ponieważ ten rodzaj tworzyw sztucznych nie ulega właściwej biodegradacji, nie nadaje się do kompostowania, wpływa niekorzystnie na recykling tradycyjnych tworzyw sztucznych i nie przynosi udowodnionych korzyści dla środowiska;

Mikrodrobiny plastiku

43. wzywa Komisję, aby do 2020 r. wprowadziła zakaz stosowania mikrodrobin plastiku w kosmetykach, produktach do pielęgnacji ciała, detergentach i środkach czystości; ponadto wzywa ECHA, aby oceniła i przygotowała, w stosownym przypadku, zakaz stosowania mikrodrobin plastiku celowo dodawanych do innych produktów, biorąc pod uwagę, czy dostępne są wykonalne rozwiązania alternatywne;

44. wzywa Komisję do ustanowienia minimalnych wymogów w prawodawstwie dotyczącym produktów, aby znacząco ograniczyć uwalnianie mikrodrobin plastiku u źródła, w szczególności w przypadku tekstyliów, opon, farb i niedopałków papierosów;

45. odnotowuje przykłady dobrych praktyk, jakimi są program Operation Clean Sweep oraz różne inicjatywy dotyczące ograniczenia do zera strat granulatu; wyraża przekonanie, że możliwe jest powielenie tych inicjatyw na szczeblu unijnym i ogólnosiwiatowym;

46. wzywa Komisję do zbadania źródeł, dystrybucji, przeznaczenia i skutków zarówno makro-, jak i mikrodrobin plastiku w kontekście oczyszczania ścieków i zarządzania wodami opadowymi w ramach przeprowadzanej obecnie oceny adekwatności ramowej dyrektywy wodnej i dyrektywy powodziowej; wzywa ponadto właściwe organy państw członkowskich i Komisję, aby dopilnowały pełnego wdrożenia i egzekwowania przepisów dyrektywy dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych oraz dyrektywy ramowej w sprawie strategii morskiej; dodatkowo apeluje do Komisji, aby wspierała badania w zakresie technologii oczyszczania osadów ściekowych i uzdatniania wody;

Badania naukowe i innowacje

47. przyjmuje z zadowoleniem oświadczenie Komisji, że dodatkowa kwota w wysokości 100 mln EUR zostanie zainwestowana w ramach programu „Horyzont 2020” w pobudzenie inwestycji w rozwiązania sprzyjające oszczędności zasobów i opierające się na obiegu zamkniętym, takie jak możliwości zapobiegania i opcje projektowe, dywersyfikacja surowców i innowacyjne technologie recyklingu, np. recykling molekularny i chemiczny, oraz doskonalenie recyklingu mechanicznego; podkreśla innowacyjny potencjał przedsiębiorstw typu start-up pod tym względem; popiera ustanowienie strategicznego planu badań i innowacji w zakresie obiegu zamkniętego materiałów, ze szczególnym uwzględnieniem tworzyw sztucznych i materiałów zawierających tworzywa sztuczne – poza opakowaniami – aby odpowiednio ukierunkować przyszłe decyzje w sprawie finansowania w ramach „Horyzont Europa”; zauważa, że w celu zwiększenia inwestycji sektora prywatnego konieczne będzie odpowiednie finansowanie; podkreśla, że partnerstwa publiczno-prywatne mogą przyczynić się do przyspieszenia przejścia na gospodarkę o obiegu zamkniętym;

48. podkreśla duże możliwości powiązania agendy cyfrowej i programu na rzecz gospodarki o obiegu zamkniętym; podkreśla potrzebę zniesienia barier regulacyjnych dla innowacji oraz wzywa Komisję, aby zbadała możliwości zawarcia przez UE porozumień na rzecz innowacji, spójnych z dążeniem do osiągnięcia celów określonych w strategii dotyczącej tworzyw sztucznych i szerszym programie na rzecz gospodarki o obiegu zamkniętym;

49. wzywa Komisję, państwa członkowskie i regiony, aby wspierały korzystanie z innowacyjnych narzędzi połowowych przez zachęcanie rybaków do wymiany starych sieci i wyposażanie obecnie posiadanych w urządzenia śledzące i czujniki połączone z aplikacjami na smartfony, chipy identyfikacji radiowej i okrętowe urządzenia śledzące, tak aby kapitanowie statków mogli lepiej monitorować sieci i w razie potrzeby je wydobyć; docenia rolę, jaką technologia może odgrywać w zapobieganiu przedostawaniu się odpadów z tworzyw sztucznych do morza;

Czwartek, 13 września 2018 r.

50. postuluje, aby „Horyzont Europa” obejmował „misję na rzecz oceanów wolnych od tworzyw sztucznych” w celu wykorzystania innowacji do ograniczenia ilości tworzyw sztucznych wprowadzanych do środowiska morskiego oraz zbierania tworzyw sztucznych obecnych w oceanach; ponawia swoje apele dotyczące przeciwdziałania odpadom morskim (w tym zapobiegania, zwiększania wiedzy o oceanach, podnoszenia świadomości na temat wyzwań środowiskowych związanych z zanieczyszczeniem tworzywami sztucznymi i innymi formami odpadów morskich oraz kampanii na rzecz sprzątania, takich jak wyławianie odpadów i sprzątanie plaż), o czym mowa we wspólnym komunikacie Komisji i Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa z dnia 10 listopada 2016 r. pt. „Międzynarodowe zarządzanie oceanami – program działań na rzecz przyszłości oceanów” (JOIN(2016)0049); wzywa decydentów politycznych, zainteresowane strony i ekspertów do dialogu politycznego na szczeblu UE na temat odpadów morskich;

Działania w skali globalnej

51. wzywa UE, aby odegrała proaktywną rolę w opracowaniu ogólnoświatowego protokołu dotyczącego tworzyw sztucznych oraz aby zapewniła możliwości zintegrowanego i przejrzystego monitorowania rozmaitych zobowiązań podjętych zarówno na szczeblu UE, jak i na szczeblu globalnym; wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby przyjęły aktywną przywódczą rolę w grupie roboczej ustanowionej przez Zgromadzenie ONZ ds. Ochrony Środowiska w grudniu 2017 r., której celem jest opracowanie międzynarodowych działań na rzecz zwalczania odpadów morskich z tworzyw sztucznych oraz mikrodrobin plastiku; podkreśla, że problemy zanieczyszczenia tworzywami sztucznymi i zdolności w zakresie gospodarowania odpadami muszą stanowić część unijnych ram polityki zewnętrznej, z uwagi na to, że znaczna część odpadów z tworzyw sztucznych w oceanach pochodzi z krajów Azji i Afryki;

52. wzywa wszystkie instytucje UE, aby wspólnie z unijnym systemem ekozarządzania i audytu skoncentrowały się na zapobieganiu, kontroli wewnętrznych przepisów dotyczących zamówień publicznych i praktykach gospodarowania odpadami z tworzyw sztucznych oraz aby znacznie zmniejszyły ilość wytwarzanych przez nie odpadów z tworzyw sztucznych, w szczególności w wyniku zastąpienia, zmniejszenia i ograniczenia stosowania tworzyw sztucznych jednorazowego użytku;

o

o o

53. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji oraz rządów i parlamentom państw członkowskich.

Czwartek, 13 września 2018 r.

P8_TA(2018)0353

Warianty podejścia do interakcji między przepisami w zakresie chemikaliów, produktów i odpadów

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 13 września 2018 r. w sprawie wdrażania pakietu dotyczącego gospodarki o obiegu zamkniętym: warianty podejścia do interakcji między przepisami w zakresie chemikaliów, produktów i odpadów (2018/2589(RSP))

(2019/C 433/19)

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 191 i 192 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, które odnoszą się do ochrony zdrowia ludzkiego oraz do zachowania, ochrony i poprawy jakości środowiska,
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/851 z dnia 30 maja 2018 r. zmieniającą dyrektywę 2008/98/WE w sprawie odpadów ⁽¹⁾,
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/849 z dnia 30 maja 2018 r. zmieniającą dyrektywy 2000/53/WE w sprawie pojazdów wycofanych z eksploatacji, 2006/66/WE w sprawie baterii i akumulatorów oraz zużytych baterii i akumulatorów i 2012/19/UE w sprawie zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego ⁽²⁾,
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/850 z dnia 30 maja 2018 r. zmieniającą dyrektywę 1999/31/WE w sprawie składowania odpadów ⁽³⁾,
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/852 z dnia 30 maja 2018 r. zmieniającą dyrektywę 94/62/WE w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych ⁽⁴⁾,
- uwzględniając rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) i utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów ⁽⁵⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniające i uchylające dyrektywy 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 ⁽⁶⁾,
- uwzględniając rozporządzenie (WE) nr 850/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. dotyczące trwałych zanieczyszczeń organicznych i zmieniające dyrektywę 79/117/EWG ⁽⁷⁾,
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiającą ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów wykorzystujących energię ⁽⁸⁾,
- uwzględniając decyzję Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1386/2013/UE z dnia 20 listopada 2013 r. w sprawie ogólnego unijnego programu działań w zakresie środowiska do 2020 r. „Dobra jakość życia z uwzględnieniem ograniczeń naszej planety” ⁽⁹⁾,

⁽¹⁾ Dz.U. L 150 z 14.6.2018, s. 109.

⁽²⁾ Dz.U. L 150 z 14.6.2018, s. 93.

⁽³⁾ Dz.U. L 150 z 14.6.2018, s. 100.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 150 z 14.6.2018, s. 141.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 396 z 30.12.2006, s. 1.

⁽⁶⁾ Dz.U. L 353 z 31.12.2008, s. 1.

⁽⁷⁾ Dz.U. L 158 z 30.4.2004, s. 7.

⁽⁸⁾ Dz.U. L 285 z 31.10.2009, s. 10.

⁽⁹⁾ Dz.U. L 354 z 28.12.2013, s. 171.

Czwartek, 13 września 2018 r.

- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 16 stycznia 2018 r. w sprawie wdrażania pakietu dotyczącego gospodarki o obiegu zamkniętym: warianty podejścia do interakcji między przepisami w zakresie chemikaliów, produktów i odpadów (COM(2018)0032),
- uwzględniając dokument roboczy służb Komisji towarzyszący komunikatowi Komisji z dnia 16 stycznia 2018 r. w sprawie wdrażania pakietu dotyczącego gospodarki o obiegu zamkniętym: warianty podejścia do interakcji między przepisami w zakresie chemikaliów, produktów i odpadów (SWD(2018)0020),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 16 stycznia 2018 r. dotyczący europejskiej strategii na rzecz tworzyw sztucznych w gospodarce o obiegu zamkniętym (COM(2018)0028),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 5 marca 2018 r. pt. „Ogólne sprawozdanie Komisji dotyczące funkcjonowania rozporządzenia REACH i przeglądu niektórych elementów – Wnioski oraz działania” (COM(2018)0116),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 30 listopada 2016 r. pt. „Plan prac dotyczący ekoprojektu na lata 2016–2019” (COM(2016)0773),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 2 grudnia 2015 r. zatytułowany „Zamknięcie obiegu – plan działania UE dotyczący gospodarki o obiegu zamkniętym” (COM(2015)0614),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 20 września 2011 r. pt. „Plan działania na rzecz zasobooszczędnej Europy” (COM(2011)0571),
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 4 lipca 2017 r. w sprawie dłuższego cyklu życia produktów: korzyści dla konsumentów i przedsiębiorstw ⁽¹⁰⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji z dnia XXX udzielającej zezwolenia na zastosowanie ftalanu bis(2-etyloheksylu) (DEHP) na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1907/2006 ⁽¹¹⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 9 lipca 2015 r. w sprawie oszczędnego gospodarowania zasobami: ku gospodarce o obiegu zamkniętym ⁽¹²⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 17 kwietnia 2018 r. w sprawie wdrożenia 7. programu działań w zakresie środowiska ⁽¹³⁾,
- uwzględniając Konwencję bazylejską o kontroli transgranicznego przemieszczania i usuwania odpadów niebezpiecznych,
- uwzględniając Konwencję rotterdamską w sprawie procedury zgody po uprzednim poinformowaniu w międzynarodowym handlu niektórymi niebezpiecznymi substancjami chemicznymi i pestycydami,
- uwzględniając Konwencję sztokholmską w sprawie trwałych zanieczyszczeń organicznych,
- uwzględniając pytania do Rady i Komisji w sprawie wdrażania pakietu dotyczącego gospodarki o obiegu zamkniętym: warianty podejścia do interakcji między przepisami w zakresie chemikaliów, produktów i odpadów (O-000063/2018 – B8-0036/2018 i O-000064/2018 – B8-0037/2018),
- uwzględniając projekt rezolucji Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności,
- uwzględniając art. 128 ust. 5 i art. 123 ust. 2 Regulaminu,

⁽¹⁰⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0287.

⁽¹¹⁾ Dz.U. C 366 z 27.10.2017, s. 96.

⁽¹²⁾ Dz.U. C 265 z 11.8.2017, s. 65.

⁽¹³⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0100.

Czwartek, 13 września 2018 r.

- A. mając na uwadze, że w 7. programie działań w zakresie środowiska przewidziano opracowanie unijnej strategii na rzecz nietoksycznego środowiska, by zminimalizować narażenie na działanie chemikaliów obecnych w produktach, także importowanych, a tym samym wspierać nietoksyczne cykle materiałowe, by odpady poddane recyklingowi nadawały się do wykorzystania jako istotne i niezawodne źródło surowców dla Unii;
- B. mając na uwadze, że zgodnie z art. 9 dyrektywy (UE) 2018/851 środki przyjmowane przez państwa członkowskie w celu zapobiegania powstawaniu odpadów muszą zmniejszać ilość wytwarzanych odpadów, zwłaszcza tych, które nie nadają się do przygotowania do ponownego użycia czy recyklingu;
- C. mając na uwadze, że art. 9 dyrektywy (UE) 2018/851 stanowi ponadto, że środki te muszą wspierać zmniejszanie zawartości substancji niebezpiecznych w materiałach i produktach oraz zapewniać, że każdy dostawca wyrobu, o którym mowa w art. 3 pkt 33 rozporządzenia REACH, będzie przekazywać informacje Europejskiej Agencji Chemikaliów (ECHA) zgodnie z art. 33 ust. 1 tego rozporządzenia, a ECHA musi stworzyć i prowadzić bazę danych uzyskiwanych przez nią tą drogą oraz udostępniać ją podmiotom zajmującym się przetwarzaniem odpadów oraz – na żądanie – konsumentom;
- D. mając na uwadze, że zgodnie z art. 10 ust. 5 dyrektywy (UE) 2018/851 jeżeli jest to niezbędne do spełnienia obowiązku przygotowania do ponownego użycia, recyklingu lub innych procesów odzysku oraz do ułatwienia lub usprawnienia odzysku, państwa członkowskie muszą przyjąć niezbędne środki, by przed odzyskiem lub podczas odzysku z odpadów niebezpiecznych usuwano niebezpieczne substancje, mieszaniny i składniki z myślą o przetworzeniu tych odpadów zgodnie z art. 4 i 13 dyrektywy 2008/98/WE⁽¹⁴⁾ w sprawie odpadów;
- E. mając na uwadze, że w art. 7 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 850/2004 zakazano operacji unieszkodliwiania lub odzysku, których wynikiem może być odzyskanie, recykling, regeneracja lub ponowne użycie substancji wymienionych w załączniku IV (trwałe zanieczyszczenia organiczne, TZO);

Uwagi ogólne

1. z zadowoleniem przyjmuje komunikat i dokument roboczy Komisji z dnia 16 stycznia 2018 r., a także proces konsultacji, oczekuje jednak szybkich działań służących rozwiązaniu problemów „interakcji”; popiera zaproponowaną przez Komisję ogólną wizję, zgodną z celami 7. programu działań w zakresie środowiska;
2. uważa, że głównym celem Komisji powinno być zapobieganie włączaniu niebezpiecznych chemikaliów do cyklu materiałowego oraz uzyskanie pełnej spójności przepisów wdrażających politykę dotyczącą odpadów i chemikaliów, by lepiej stosować obowiązujące przepisy, a jednocześnie usunąć te luki prawne, które mogą utrudniać Unii przechodzenie na zrównoważoną gospodarkę o obiegu zamkniętym, w tym zwłaszcza w odniesieniu do wyrobów importowanych;
3. podkreśla, że w prawdziwej gospodarce o obiegu zamkniętym produkty muszą być projektowane tak, by można je było ulepszać, by były trwałe oraz nadawały się do naprawy, ponownego użycia i recyklingu, a także by zawierały jak najmniej substancji potencjalnie niebezpiecznych;
4. przypomina, że przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym wymaga ścisłego stosowania hierarchii postępowania z odpadami i w miarę możliwości stopniowego wycofywania substancji potencjalnie niebezpiecznych, zwłaszcza jeżeli istnieją już lub powstaną w przyszłości bezpieczniejsze alternatywy, by zapewnić opracowanie nietoksycznych cykli materiałowych, co ułatwi recykling i ma zasadnicze znaczenie dla prawidłowego rozwoju dobrze funkcjonującego rynku surowców wtórnych;
5. wzywa Komisję, by bez dalszej zwłoki opracowała unijną strategię na rzecz środowiska wolnego od toksyn, zgodnie z 7. programem działań w zakresie środowiska;

⁽¹⁴⁾ Dz.U. L 312 z 22.11.2008, s. 3.

Czwartek, 13 września 2018 r.

6. apeluje do Komisji i państw członkowskich, by w ścisłej współpracy z ECHA przyspieszyły działania regulacyjne wspierające zastępowanie substancji wzbudzających szczególnie duże obawy oraz ograniczyły stosowanie substancji stwarzających niedopuszczalne zagrożenie dla zdrowia ludzkiego lub dla środowiska w rozporządzeniu REACH oraz w szczegółowych przepisach dotyczących poszczególnych sektorów lub produktów, by odpady poddane recyklingowi nadawały się do wykorzystania jako istotne i niezawodne źródło surowców w Unii;
7. podkreśla, że należy znaleźć rozwiązania lokalne, krajowe, regionalne i europejskie przez zaangażowanie wszystkich zainteresowanych stron, by wykrywać i usuwać potencjalnie niebezpieczne chemikalia ze strumieni odpadów poddawanych recyklingowi;
8. wzywa przedsiębiorstwa, by w pełni stosowały holistyczne i przyszłościowe podejście do postępowego zarządzania chemikaliami oraz wykorzystywały możliwości zastępowania substancji toksycznych w produktach i łańcuchach dostaw, co przyspieszy wchodzenie innowacji na rynek i pozwoli tym przedsiębiorstwom odegrać pierwszoplanową rolę w tym procesie;
9. podkreśla, że wdrożenie przepisów dotyczących chemikaliów, produktów i odpadów może być wyzwaniem dla małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP); zaznacza, że przy podejmowaniu działań należy uwzględnić ich szczególną sytuację, bez uszczerbku jednak dla poziomu ochrony zdrowia ludzkiego i środowiska; zwraca uwagę, że potrzebne są jasne i łatwo dostępne informacje, by zapewnić MŚP warunki niezbędne do pełnego przestrzegania wszystkich przepisów w tej dziedzinie;
10. uważa, że jeżeli występuje ryzyko nakładania się przepisów, należy koniecznie wyjaśnić wzajemne powiązania, aby zapewnić spójność i wykorzystać możliwe synergie;
11. podkreśla, że z perspektywy zaufania społecznego do bezpieczeństwa surowców wtórnych sprawą najwyższej wagi jest poprawa przejrzystości w kwestii obecności substancji potencjalnie niebezpiecznych w produktach konsumenckich; zaznacza, że większa przejrzystość dodatkowo wzmocniłaby zachęty do stopniowego wycofywania substancji potencjalnie niebezpiecznych;

Niewystarczające informacje na temat substancji potencjalnie niebezpiecznych w produktach i odpadach

12. uważa, że substancje potencjalnie niebezpieczne to substancje spełniające kryteria określone w art. 57 rozporządzenia REACH jako wzbudzające szczególnie duże obawy, substancje zakazane na mocy konwencji sztokholmskiej (trwałe zanieczyszczenia organiczne), określone substancje podlegające ograniczeniom w wyrobach wymienionych w załączniku XVII do rozporządzenia REACH oraz określone substancje regulowane na mocy przepisów dotyczących konkretnych sektorów czy produktów;
13. zwraca się ponownie do Komisji o wywiązanie się ze spoczywających na niej zobowiązań do ochrony zdrowia obywateli i środowiska przed substancjami zaburzającymi funkcjonowanie układu hormonalnego; oczekuje, że Komisja przedstawi bez dalszych opóźnień strategię dotyczącą substancji zaburzających funkcjonowanie układu hormonalnego, aby zminimalizować narażenie obywateli UE na ich działanie, podobnie jak na działanie pestycydów i środków biobójczych;
14. podkreśla, że jak najszybciej należy rozpocząć monitorowanie substancji potencjalnie niebezpiecznych oraz zapewnić podmiotom stanowiącym element łańcucha dostaw, podmiotom zajmującym się recyklingiem i opinii publicznej pełny dostęp do informacji na temat tych substancji, w tym również na temat ich składu i stężenia, a jednocześnie należy uwzględnić istniejące systemy i rozważyć opcje sektorowych rozwiązań w zakresie identyfikowalności; z zadowoleniem przyjmuje pierwszy krok w tym kierunku, jakim są nowe przepisy zawarte w art. 9 dyrektywy (UE) 2018/851 w sprawie odpadów;
15. w tym kontekście wzywa państwa członkowskie i Komisję, by wspólnie z Europejską Agencją Chemikaliów zwiększyły wysiłki mające na celu zagwarantowanie, że do 2020 r. wszystkie odnośne substancje wzbudzające szczególnie duże obawy, w tym substancje spełniające kryterium równoważnego poziomu obaw, takie jak substancje zaburzające funkcjonowanie układu hormonalnego i substancje działające uczulająco, zostaną umieszczone w wykazie substancji proponowanych do objęcia rozporządzeniem REACH, jak określono w 7. programie działań w zakresie środowiska;

Czwartek, 13 września 2018 r.

16. uważa, że zgodnie z obowiązującymi wymogami w zakresie importu, określonymi w rozporządzeniu REACH, system monitorowania powinien także obejmować wszystkie produkty przywożone do Unii, które mogą zawierać substancje potencjalnie niebezpieczne; ponadto zaznacza, że należy zająć się kwestią substancji niezarejestrowanych w importowanych wyrobach; podkreśla, że na szczeblu międzynarodowym niezbędna jest ściślejsza współpraca dotycząca importowanych artykułów z udziałem takich podmiotów jak Program Narodów Zjednoczonych ds. Ochrony Środowiska, państwa trzecie zmagające się z podobnymi wyzwaniami w odniesieniu do artykułów importowanych oraz z udziałem krajów eksportujących;

17. zauważa, że zgodnie z wnioskami wpływającymi z drugiego przeglądu rozporządzenia REACH, dokonanego przez Komisję, należy poprawić jakość danych w dokumentacji rejestracyjnej REACH i dotyczących zagrożeń związanych z chemikaliami, ich zastosowań oraz narażenia;

18. jest zdania, że zgodnie z art. 20 ust. 2 rozporządzenia REACH (weryfikacja kompletności rejestracji) Europejska Agencja Chemikaliów nie powinna dopuszczać na rynek chemikaliów, których dokumenty rejestracyjne są niekompletne i nieadekwatne, a ponadto powinna zadbać o jak najszybsze wygenerowanie niezbędnych informacji; przypomina, że bardzo ważne jest, aby informacje dostarczone w dokumentach rejestracyjnych były dokładne, adekwatne, pewne, istotne i wiarygodne; wzywa Europejską Agencję Chemikaliów do zwiększenia wysiłków w kontekście art. 41 rozporządzenia REACH (kontrola zgodności rejestracji), by położyć kres przedkładaniu dokumentacji niezgodnej z wymogami oraz by zagwarantować, że chemikalia, których dokumenty rejestracyjne nie spełniają wymogów, nie były dopuszczane na rynek; wzywa podmioty wnoszące o rejestrację i państwa członkowskie do dołożenia starań z myślą o zapewnieniu zgodności i aktualności dokumentacji rejestracyjnej REACH;

Rozwiązanie kwestii obecności substancji potencjalnie niebezpiecznych w materiałach pochodzących z recyklingu

19. podkreśla, że Unia musi zapewnić ten sam poziom ochrony zdrowia ludzkiego i środowiska niezależnie od tego, czy produkty są wykonane z materiałów pierwotnych czy odzyskanych;

20. przypomina, że zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami zapobieganie ma pierwszeństwo przed recyklingiem, a zatem recykling nie powinien usprawiedliwiać dalszego wykorzystywania „odziedziczonych” substancji niebezpiecznych;

21. uważa, że wszystkie surowce pierwotne i wtórne powinny zasadniczo podlegać tym samym przepisom; zauważa jednak, że nie zawsze możliwe jest dopilnowanie, by materiały uzyskane z recyklingu produktów były całkowicie identyczne z surowcami pierwotnymi;

22. zaznacza, że przepisy unijne powinny gwarantować, iż recykling materiałów nie będzie utrwalał wykorzystywania substancji niebezpiecznych; zauważa z zaniepokojeniem, że przepisy dotyczące zapobiegania obecności chemikaliów w produktach, w tym importowanych, są rozproszone, niesystematyczne i niespójne, a ponadto mają zastosowanie jedynie do bardzo niewielu substancji, produktów i zastosowań, często z wieloma wyłączeniami; wyraża ubolewanie z powodu braku postępów w opracowaniu unijnej strategii na rzecz środowiska wolnego od toksyn, mającej na celu m.in. zmniejszenie narażenia na substancje potencjalnie niebezpieczne w produktach;

23. podkreśla, że możliwość recyklingu materiałów zawierających substancje potencjalnie niebezpieczne należy brać pod uwagę jedynie wówczas, gdy brak jest materiałów zastępczych niezawierających substancji potencjalnie niebezpiecznych; uważa, że tego rodzaju recykling powinien odbywać się w obiegu zamkniętym lub kontrolowanym bez narażania zdrowia ludzkiego, w tym zdrowia pracowników, czy środowiska;

24. wyraża nadzieję, że innowacyjne praktyki w zakresie recyklingu pomogą w dekontaminacji odpadów zawierających substancje potencjalnie niebezpieczne;

25. jest zdania, że kwestia produktów zawierających substancje „odziedziczone” powinna zostać rozwiązana za pomocą skutecznego systemu rejestracji, monitorowania i unieszkodliwiania;

Czwartek, 13 września 2018 r.

26. ponieważ ponad 80 % oddziaływania produktu na środowisko jest pochodną etapu projektowania, uważa, że obok rozporządzenia REACH do wprowadzenia wymogów mających na celu zastąpienie substancji potencjalnie niebezpiecznych należy wykorzystać dyrektywę w sprawie ekoprojektu i inne przepisy dotyczące konkretnych produktów; podkreśla, że stosowanie substancji toksycznych lub substancji potencjalnie niebezpiecznych, takich jak trwałe zanieczyszczenia organiczne i substancje zaburzające funkcjonowanie układu hormonalnego, powinno być analizowane szczególnie w ramach rozszerzonych kryteriów ekoprojektu bez uszczerbku dla innych zharmonizowanych i określonych na szczeblu unijnym wymogów prawnych dotyczących tych substancji;

27. podkreśla, że bardzo ważne jest zapewnienie równych szans wyrobom produkowanym w UE i importowanym; uważa, że wyroby produkowane w UE nie mogą być w żadnym wypadku defaworyzowane; zwraca się zatem do Komisji o terminowe stosowanie ograniczeń wynikających z rozporządzenia REACH i innych przepisów dotyczących produktów, tak aby produkty wytwarzane w UE i produkty importowane podlegały tym samym zasadom; w szczególności podkreśla, że stopniowe wycofywanie lub zastępowanie substancji stanowiących bardzo duże zagrożenie, wynikające z systemu udzielania zezwoleń w ramach REACH, powinno jednocześnie uwzględniać mające zastosowanie ograniczenia; apeluje do właściwych organów w państwach członkowskich o zwiększenie kontroli przywożonych materiałów, tak aby zapewnić zgodność z rozporządzeniem REACH i przepisami dotyczącymi produktów;

28. kładzie nacisk na konieczność skuteczniejszego egzekwowania przepisów z zakresu chemikaliów i produktów na granicach UE;

29. uważa, że w celu rozwiązania kwestii obecności substancji potencjalnie niebezpiecznych w materiałach pochodzących z recyklingu wskazane byłoby wprowadzenie paszportu produktów jako narzędzia informującego o materiałach i substancjach użytych w produktach;

Niejasności co do tego, jak materiały mogą przestać być odpadami

30. podkreśla, że potrzebne są jasne przepisy unijne określające warunki, jakie należy spełnić, aby wyjść z systemu odpadów, a także zharmonizowane kryteria zniesienia statusu odpadu; uważa, że owe jasne przepisy unijne muszą być sformułowane w taki sposób, by były wykonalne również dla małych i średnich przedsiębiorstw;

31. uważa, że na szczeblu UE należy podjąć kroki zmierzające do większej harmonizacji w zakresie interpretacji i wdrażania przez państwa członkowskie postanowień dotyczących zniesienia statusu odpadu, zawartych w dyrektywie ramowej w sprawie odpadów, aby ułatwić w UE wykorzystanie odzyskanych materiałów;

32. wzywa państwa członkowskie i Komisję do ścisłej współpracy w zakresie kryteriów zniesienia statusu odpadu;

Trudności w stosowaniu unijnych metod klasyfikacji odpadów i ich wpływ na możliwości recyklingu materiałów (surowce wtórne)

33. jest zdania, że przepisy klasyfikujące odpady jako niebezpieczne i inne niż niebezpieczne powinny być zgodne z przepisami klasyfikującymi substancje i mieszaniny zgodnie z rozporządzeniem w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania, z uwzględnieniem specyfiki odpadów oraz sposobu, w jaki są przetwarzane, a ponadto z zadowoleniem przyjmuje nowe wytyczne techniczne dotyczące klasyfikacji odpadów; podkreśla potrzebę dalszego rozwijania ram klasyfikacji odpadów i chemikaliów w celu uwzględnienia właściwości krytycznych stanowiących bardzo duże zagrożenie, takich jak wysoka trwałość, zaburzanie funkcjonowania układu hormonalnego, bioakumulacja lub neurotoksyczność;

34. wzywa Komisję, aby w kwestii klasyfikacji strumieni odpadów wyjaśniła, jaka jest prawidłowa interpretacja rozporządzenia w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania, a tym samym zapobiegła błędnej klasyfikacji odpadów zawierających substancje potencjalnie niebezpieczne;

Czwartek, 13 września 2018 r.

35. zwraca uwagę, że nieegzekwowanie unijnych przepisów dotyczących odpadów jest niedopuszczalne i że należy zająć się tą kwestią w trybie priorytetowym, wykorzystując również w tym celu sprawozdania krajowe sporządzane w ramach przeglądu wdrażania polityki ochrony środowiska, gdyż potrzebna jest większa spójność w podejściu do przepisów klasyfikujących chemikalia oraz odpady;

36. wzywa Komisję do niezwłocznego przeglądu europejskiego wykazu odpadów;

o

o o

37. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie oraz Komisji.

Czwartek, 13 września 2018 r.

P8_TA(2018)0354

Europejski plan działania „Jedno zdrowie” na rzecz zwalczania oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe**Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 13 września 2018 r. w sprawie europejskiego planu działania „Jedno zdrowie” na rzecz zwalczania oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe (2017/2254(INI))**

(2019/C 433/20)

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 168 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),
- uwzględniając wytyczne Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) z 2017 r. dotyczące stosowania ważnych z medycznego punktu widzenia środków przeciwdrobnoustrojowych u zwierząt, od których lub z których pozyskuje się żywność,
- uwzględniając sprawozdanie Europejskiej Federacji Lekarzy Weterynarii z dnia 29 lutego 2016 r. zawierające odpowiedzi na pytania Europejskiej Agencji Leków (EMA) i Europejskiego Urzędu ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA) na temat stosowania środków przeciwdrobnoustrojowych u zwierząt, od których lub z których pozyskuje się żywność ⁽¹⁾,
- uwzględniając konkluzje Rady z dnia 17 czerwca 2016 r. w sprawie następnych kroków w dziedzinie zwalczania oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe w ramach podejścia „Jedno zdrowie”,
- uwzględniając konkluzje Rady z dnia 17 czerwca 2016 r. w sprawie wzmocnienia równowagi w systemach farmaceutycznych w UE i jej państwach członkowskich,
- uwzględniając konkluzje Rady z dnia 6 czerwca 2011 r. w sprawie szczepień dziecięcych: sukcesy i wyzwania europejskich szczepień dziecięcych oraz dalsze działania, przyjęte przez ministrów zdrowia państw członkowskich UE,
- uwzględniając konkluzje Rady z dnia 6 grudnia 2014 r. w sprawie szczepień jako jednego ze skutecznych narzędzi w dziedzinie zdrowia publicznego,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 19 maja 2015 r. w sprawie bezpieczniejszej opieki zdrowotnej w Europie: zwiększenie bezpieczeństwa pacjenta i przeciwdziałanie oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe ⁽²⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 11 grudnia 2012 r. w sprawie wyzwań związanych z drobnoustrojami – rosnące zagrożenia związane z opornością na środki przeciwdrobnoustrojowe ⁽³⁾,
- uwzględniając decyzję Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1082/2013/UE z dnia 22 października 2013 r. w sprawie poważnych transgranicznych zagrożeń zdrowia oraz uchylającą decyzję nr 2119/98/WE ⁽⁴⁾,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 29 czerwca 2017 r. w sprawie Europejskiego planu działania „Jedno zdrowie” na rzecz zwalczania oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe (COM(2017)0339),
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 26 listopada 2015 r. w sprawie nowej strategii w zakresie dobrostanu zwierząt na lata 2016–2020 ⁽⁵⁾,
- uwzględniając globalny plan szczepień WHO (GVAP) zatwierdzony w maju 2012 r. przez 194 państwa członkowskie Światowego Zgromadzenia Zdrowia,

⁽¹⁾ Europejska Federacja Lekarzy Weterynarii, „Antimicrobial use in food-producing animals: Replies to EFSA/EMA questions on the use of antimicrobials in food-producing animals in EU and possible measures to reduce antimicrobial use”, 2016.

⁽²⁾ Dz.U. C 353 z 27.9.2016, s. 12.

⁽³⁾ Dz.U. C 434 z 23.12.2015, s. 49.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 293 z 5.11.2013, s. 1.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 366 z 27.10.2017, s. 149.

Czwartek, 13 września 2018 r.

- uwzględniając europejski plan szczepień WHO (EVAP) na lata 2015–2020,
 - uwzględniając dokument o charakterze ogólnym pt. „Rola Europejskiego Urzędu ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA) w zwalczaniu oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe”, opublikowany w czasopiśmie poświęconym kwestiom ochrony żywności *Food Protection Trends* w 2018 r.,
 - uwzględniając plan działania Komisji dotyczący strategicznego podejścia do kwestii produktów farmaceutycznych w środowisku i obecny projekt strategicznego podejścia ⁽⁶⁾,
 - uwzględniając deklarację polityczną ONZ wydaną na posiedzeniu wysokiego szczebla Zgromadzenia Ogólnego w dniu 21 września 2016 r. w sprawie oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe,
 - uwzględniając sprawozdanie Banku Światowego z marca 2017 r. w sprawie zakażeń wywołanych lekoopornymi drobnoustrojami: zagrożenia dla naszej przyszłości gospodarczej,
 - uwzględniając wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie weterynaryjnych produktów leczniczych (COM(2014)0558),
 - uwzględniając sprawozdanie Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) z września 2015 r. w sprawie oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe w państwach należących do grupy G7 i poza nimi: zagadnienia gospodarcze, polityki i możliwości działania,
 - uwzględniając wspólną opinię naukową EMA i EFSA w sprawie środków służących ograniczeniu stosowania środków przeciwdrobnoustrojowych w hodowli zwierząt w Unii Europejskiej i skutków dla bezpieczeństwa żywności (opinia „RONAFA”),
 - uwzględniając rezolucję 70. Światowego Zgromadzenia Zdrowia w sprawie profilaktyki, diagnostyki i leczenia sepsy z dnia 29 maja 2017 r.,
 - uwzględniając publikację pierwszego wspólnego sprawozdania (JIACRA I) w 2015 r. oraz publikację drugiego wspólnego sprawozdania (JIACRA II) w 2017 r. Europejskiego Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób (ECDC), EFSA i EMA analizujących konsumpcję środków przeciwdrobnoustrojowych i występowanie oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe u zwierząt, od których lub z których pozyskuje się żywność, i u ludzi,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 2 marca 2017 r. w sprawie możliwości poprawy dostępu do leków w UE ⁽⁷⁾,
 - mając na uwadze sprawozdania ECDC z 2016 r. na temat nadzoru nad opornością na środki przeciwdrobnoustrojowe w Europie,
 - uwzględniając sprawozdanie podsumowujące Unii Europejskiej na temat oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe w odniesieniu do odzwierzęcych bakterii chorobotwórczych i bakterii wskaźnikowych u ludzi, zwierząt i w pożywieniu, przygotowane przez ECDC i EFSA w 2016 r. ⁽⁸⁾,
 - uwzględniając art. 52 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności oraz opinie przedstawione przez Komisję Przemysłu, Badań Naukowych i Energii, a także Komisję Rolnictwa i Rozwoju Wsi (A8-0257/2018),
- A. mając na uwadze, że w wyniku nadmiernego i niewłaściwego stosowania antybiotyków szczególnie w procesie hodowli zwierząt (antybiotyki stosowane w profilaktyce i jako aktywatory wzrostu) i niedostatecznych praktyk w zakresie kontroli zakażeń w leczeniu zarówno ludzi, jak i zwierząt oporność na środki przeciwdrobnoustrojowe stała się poważnym zagrożeniem dla zdrowia ludzi i zwierząt;

⁽⁶⁾ https://ec.europa.eu/info/consultations/public-consultation-pharmaceuticals-environment_en#add-info

⁽⁷⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0061.

⁽⁸⁾ <http://www.efsa.europa.eu/en/press/news/180227>

Czwartek, 13 września 2018 r.

- B. mając na uwadze, że zgodnie z szacunkami co najmniej 20 % zakażeń szpitalnych można zapobiec przez realizację stałych i wieloaspektowych programów profilaktyki i kontroli zakażeń⁽⁹⁾;
- C. mając na uwadze, że rozważne stosowanie antybiotyków oraz profilaktyka i kontrola zakażeń we wszystkich sektorach opieki zdrowotnej, w tym zdrowia zwierząt, stanowią podstawę skutecznego zapobiegania rozwojowi i przenoszeniu bakterii opornych na antybiotyki;
- D. mając na uwadze, że 50 % antybiotyków przepisywanych ludziom jest nieskutecznych, a 25 % antybiotyków przyjmowanych przez ludzi jest źle stosowanych; mając na uwadze, że 30 % hospitalizowanych pacjentów stosuje antybiotyki, a bakterie wielolekooporne stwarzają szczególne zagrożenie w szpitalach i placówkach opiekuńczo-pielęgnacyjnych oraz wśród pacjentów, których opieka wymaga użycia urządzeń takich jak respiratory i cewniki naczyniowe;
- E. mając na uwadze, że antybiotyki są nadal stosowane w hodowli zwierząt w ramach profilaktyki chorób oraz w celu skompensowania złych warunków higienicznych, zamiast być wydawane w razie potrzeby, co wywołuje pojawienie się u zwierząt bakterii opornych na środki drobnoustrojowe, które mogą być następnie przenoszone na ludzi;
- F. mając na uwadze, że również agencje UE potwierdzają istnienie korelacji między stwierdzoną opornością na antybiotyki u zwierząt, od których lub z których pozyskuje się żywność (np. u brojlerów), a znaczną częścią zakażeń bakteryjnych u ludzi, pochodzących z obróbki, przygotowywania i spożycia mięsa tych zwierząt⁽¹⁰⁾;
- G. mając na uwadze, że nieprawidłowe stosowanie antybiotyków obniża ich skuteczność oraz prowadzi do rozprzestrzeniania się mikroorganizmów wysoce opornych na leki, w szczególności na antybiotyki ostatniej szansy; mając na uwadze, że według szacunków OECD z powodu oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe na całym świecie umiera rocznie około 700 tys. osób, spośród których 25 tys. zgonów to przypadki odnotowywane w UE, a pozostałe – poza terytorium UE, co oznacza, że konieczna jest współpraca w ramach polityki rozwojowej oraz koordynacja i monitorowanie oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe na szczeblu międzynarodowym;
- H. mając na uwadze, że w 2050 r. oporność na środki przeciwdrobnoustrojowe może spowodować do 10 mln zgonów rocznie, jeśli nie zostaną podjęte żadne działania; mając na uwadze, że 9 mln tych szacowanych zgonów nastąpiłoby poza UE, w krajach rozwijających się, a zwłaszcza w Azji i Afryce; mając na uwadze, że ze względu na łatwość rozprzestrzeniania się infekcji i oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe istnieje pilna potrzeba podjęcia działań globalnych;
- I. mając na uwadze, że szczepienia i szybkie testy diagnostyczne mogą ograniczyć nadużywanie antybiotyków; mając na uwadze, że szybkie testy diagnostyczne umożliwiają pracownikom służby zdrowia szybkie zdiagnozowanie zakażenia bakteryjnego lub wirusowego i w rezultacie pozwalają ograniczyć nadużywanie antybiotyków oraz ryzyko rozwoju oporności⁽¹¹⁾;
- J. mając na uwadze, że dalsze rozprzestrzenianie się bakterii wysoce opornych może uniemożliwić świadczenie dobrej opieki zdrowotnej w przyszłości w kontekście inwazyjnych operacji lub sprawdzonych terapii przeznaczonych dla niektórych grup pacjentów wymagających radioterapii, chemioterapii i przeszczepów;
- K. mając na uwadze, że bakterie stale ewoluują, środowisko badawczo-rozwojowe i otoczenie regulacyjne są złożone, niektóre szczególnie zakażenia są rzadkie, a oczekiwane zyski z nowych środków przeciwdrobnoustrojowych są nadal ograniczone;

⁽⁹⁾ <https://ecdc.europa.eu/sites/portal/files/media/en/publications/Publications/healthcare-associated-infections-antimicrobial-use-PPS.pdf>

⁽¹⁰⁾ EFSA, ECDC, The European Union Summary report on antimicrobial resistance in zoonotic and indicator bacteria from human, animal and food in 2014, 2016.

⁽¹¹⁾ Światowa Organizacja Zdrowia, Światowe wytyczne dotyczące profilaktyki zakażeń miejsca operowanego (2016 r.), dostępne na stronie internetowej: <http://www.who.int/gpsc/ssi-guidelines/en/>

Czwartek, 13 września 2018 r.

- L. mając na uwadze, że przyczyną zakażeń szpitalnych są bakterie odporne na antybiotyki oraz złe praktyki higieniczne, zwłaszcza w szpitalach; mając na uwadze, że według szacunków ECDC zakażenia szpitalne występują u około 4 mln pacjentów w UE i są bezpośrednią przyczyną około 37 tys. zgonów rocznie; mając na uwadze, że liczba zgonów może być jeszcze wyższa; mając na uwadze, że wcześniejsze statystyki mówiące o 25 tys. zgonów w UE rocznie okazały się poważnie niedoszacowane;
- M. mając na uwadze, że brak dostępu do skutecznych antybiotyków w krajach rozwijających się nadal powoduje więcej zgonów niż oporność na środki przeciwdrobnoustrojowe; mając na uwadze, że działania podejmowane w celu zwalczania oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe, które nadmiernie koncentrują się na ograniczaniu dostępu do antybiotyków, mogą pogłębić już i tak zaawansowany kryzys w odniesieniu do dostępu do leków odpowiadający obecnie za ponad milion zgonów dzieci poniżej 5. roku życia rocznie; mając na uwadze, że celem działań na rzecz zwalczania oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe musi być zapewnienie zrównoważonego dostępu do leków dla ogółu społeczeństwa, czyli dostępu dla wszystkich potrzebujących, lecz nie w nadmiarze;
- N. mając na uwadze, że kilka państw członkowskich odnotowuje gwałtowny wzrost obecności grzybów opornych na wiele leków, które powodują znaczne wydłużenie hospitalizacji i zwiększają śmiertelność zakażonych pacjentów; mając na uwadze, że amerykańskie Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób podnosi świadomość w tej kwestii; mając na uwadze, że wyraźnie brakuje tej kwestii w europejskim planie działania „Jedno zdrowie” na rzecz zwalczania oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe;
- O. mając na uwadze, że aktywne badania przesiewowe przeprowadzane za pomocą szybkich testów diagnostycznych okazały się wносить znaczący wkład w zarządzanie zakażeniami szpitalnymi i w ograniczenie ich rozprzestrzeniania się w szpitalach i wśród pacjentów ⁽¹²⁾;
- P. mając na uwadze, że stosowanie związków antybiotykowych w nieklinicznych produktach konsumenckich prowadzi do zwiększenia ryzyka powstawania szczepów bakterii opornych na antybiotyki ⁽¹³⁾;
- Q. mając na uwadze, że właściwa higiena rąk, to znaczy skuteczne mycie i suszenie rąk, może zapobiegać oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe i rozprzestrzenianiu się chorób zakaźnych;
- R. mając na uwadze, że użycie wyrobów medycznych może zapobiegać zakażeniom miejsca operowanego i tym samym umożliwia profilaktykę i kontrolę rozwoju oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe ⁽¹⁴⁾;
- S. mając na uwadze programy, które z powodzeniem rozszerzyły dostęp do leków na HIV, gruźlicę i malarię w skali globalnej;
- T. mając na uwadze, że zakażenia szpitalne stanowią istotne zagrożenie dla zachowania i zagwarantowania podstawowej opieki zdrowotnej na świecie;
- U. mając na uwadze, że jeżeli obecna tendencja się utrzyma, do 2050 r. oporność na środki przeciwdrobnoustrojowe może prowadzić do większej liczby zgonów niż nowotwory ⁽¹⁵⁾;
- V. mając na uwadze, że ECDC i EFSA ponownie potwierdziły, że oporność na środki przeciwdrobnoustrojowe jest jednym z największych zagrożeń dla zdrowia publicznego ⁽¹⁶⁾;
- W. mając na uwadze, że głównym powodem śmierci wynikającej z oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe jest gruźlica lekooporna;

⁽¹²⁾ Celsus Academie voor Betaalbare Zorg, „Cost-effectiveness of policies to limit antimicrobial resistance in Dutch healthcare organisations”, styczeń 2016 r. Dostępny na stronie internetowej: <https://goo.gl/wAeN3L>

⁽¹³⁾ http://ec.europa.eu/health/ph_risk/committees/04_scenihr/docs/scenihr_o_021.pdf

⁽¹⁴⁾ Światowa Organizacja Zdrowia, Światowe wytyczne dotyczące profilaktyki zakażeń miejsca operowanego (2016 r.), dostępne na stronie internetowej: <http://www.who.int/gpsc/ssi-guidelines/en/>

⁽¹⁵⁾ https://amr-review.org/sites/default/files/160525_Final%20paper_with%20cover.pdf

⁽¹⁶⁾ <http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.2903/j.efsa.2018.5182/epdf>

Czwartek, 13 września 2018 r.

- X. mając na uwadze, że Bank Światowy w sprawozdaniu z marca 2017 r. ostrzega, że do 2050 r. zakażenia drobnoustrojami opornymi na leki mogą doprowadzić do poważnych szkód w gospodarce światowej, porównywalnych do kryzysu finansowego z 2008 r.;
- Y. mając na uwadze, że oporność na środki przeciwdrobnoustrojowe należy postrzegać i rozumieć jako zagrożenie dla zdrowia ludzi, zwierząt i planety oraz jako bezpośrednie zagrożenie dla osiągnięcia szeregu celów zrównoważonego rozwoju, wyszczególnionych w Agendzie na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030, w tym między innymi celów 1, 2, 3 i 6;
- Z. mając na uwadze, że podejście „Jedno zdrowie” ma na celu utrzymanie skuteczności leczenia zakażeń u ludzi i zwierząt, ograniczenie występowania i rozprzestrzeniania się oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe, a także szybsze opracowywanie nowych skutecznych środków przeciwdrobnoustrojowych i zwiększanie ich dostępności, zarówno w UE, jak i poza nią;
- AA. mając na uwadze, że w konkluzjach Rady w sprawie następnych kroków w dziedzinie zwalczania oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe w ramach podejścia „Jedno zdrowie” ⁽¹⁷⁾ zawarto apel do Komisji i państw członkowskich o dostosowanie – w obrębie sieci „Jedno zdrowie” w odniesieniu do oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe – programów badań strategicznych należących do istniejących inicjatyw UE w dziedzinie badań naukowych i rozwoju dotyczących nowych antybiotyków, alternatyw i diagnostyki;
- AB. mając na uwadze, że w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej uznaje się podstawowe prawo obywateli do zdrowia i leczenia; prawo do ochrony zdrowia jest gospodarczym, społecznym i kulturalnym prawem do powszechnych minimalnych standardów opieki zdrowotnej, do których uprawnione są wszystkie osoby fizyczne;
- AC. mając na uwadze, że głównym filarem jakiegokolwiek strategii UE na rzecz zwalczania oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe musi być zapewnienie regularnych szkoleń pracowników służby zdrowia na temat najnowszych osiągnięć badawczych i najlepszych praktyk w zakresie zapobiegania i rozprzestrzeniania się oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe;
- AD. mając na uwadze, że zgodnie z szacunkami Światowego Zgromadzenia Zdrowia sepsa – syndromiczna reakcja organizmu na choroby zakaźne – powoduje około 6 milionów zgonów rocznie na całym świecie, którym w większości przypadków można zapobiec;
- AE. mając na uwadze, że zgodnie z ich wspólnym mandatem ECDC, EFSA i EMA obecnie pracują nad określeniem wskaźników wyników w zakresie konsumpcji środków przeciwdrobnoustrojowych oraz oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe u zwierząt służących do produkcji żywności i u ludzi;
- AF. mając na uwadze, że natura oferuje nam wiele silnych antybiotyków, które można by wykorzystywać w znacznie szerszym zakresie niż obecnie;
- AG. mając na uwadze, że zgodnie z ostatnimi danymi przedstawionymi przez EMA działania na rzecz ograniczenia stosowania weterynaryjnych środków przeciwdrobnoustrojowych są realizowane w państwach UE w różny sposób ⁽¹⁸⁾; mając na uwadze, że niektórym państwom członkowskim udało się znacznie ograniczyć stosowanie weterynaryjnych środków przeciwdrobnoustrojowych w krótkim czasie dzięki realizacji ambitnych polityk krajowych, jak wskazuje szereg misji informacyjnych przeprowadzonych przez Dyрекcję Komisji Europejskiej ds. Audytów i Analiz w zakresie Zdrowia i Żywności ⁽¹⁹⁾;
- AH. mając na uwadze, że oporność na środki przeciwdrobnoustrojowe stanowi transgraniczne zagrożenie dla zdrowia, lecz sytuacja jest bardzo zróżnicowana w poszczególnych państwach członkowskich; mając na uwadze, że zadaniem Komisji musi być w związku z tym rozpoznanie dziedzin o wysokiej europejskiej wartości dodanej przy poszanowaniu granic kompetencji państw członkowskich – do których należy definiowanie krajowych kierunków polityki w zakresie zdrowia – oraz prowadzenie działań w tych dziedzinach;
- AI. mając na uwadze, że skuteczne działania przeciwko wzrostowi oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe powinny stanowić element szerzej zakrojonej inicjatywy międzynarodowej z udziałem jak największej liczby instytucji międzynarodowych, agencji i ekspertów, a także sektora prywatnego;

⁽¹⁷⁾ <http://www.consilium.europa.eu/pl/press/press-releases/2016/06/17/epsco-conclusions-antimicrobial-resistance/>

⁽¹⁸⁾ http://www.ema.europa.eu/ema/index.jsp?curl=pages/news_and_events/news/2017/10/news_detail_002827.jsp&mid=WC0b01ac058004d5c1

⁽¹⁹⁾ http://ec.europa.eu/food/audits-analysis/audit_reports/index.cfm

Czwartek, 13 września 2018 r.

- AJ. mając na uwadze, że głównymi przyczynami oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe są, między innymi, niewłaściwe stosowanie i nadużywanie środków przeciwdrobnoustrojowych, słabość systemów zapewnienia jakości leków, stosowanie środków przeciwdrobnoustrojowych w hodowli zwierząt w celu przyspieszenia wzrostu lub zabiegania chorobom, nieprawidłowości w profilaktyce i kontroli zakażeń oraz niedociągnięcia w systemach nadzoru;
- AK. mając na uwadze, że pacjenci powinni mieć dostęp do opieki zdrowotnej i możliwości leczenia według własnego wyboru i preferencji, w tym również do komplementarnych i alternatywnych metod leczenia i leków;
- AL. mając na uwadze, że koszt podjęcia globalnych działań w zakresie oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe wyniesie do 40 mld USD w ciągu dekady;
- AM. mając na uwadze, że w nadchodzących latach wzrosną wyzwania związane z opornością na środki przeciwdrobnoustrojowe, a warunkiem skuteczności działań jest dokonywanie stałych, międzysektorowych inwestycji w prywatne i publiczne badania naukowe i innowacje, aby umożliwić opracowanie lepszych narzędzi, produktów i urządzeń, nowych metod leczenia i alternatywnego podejścia w oparciu o podejście „Jedno zdrowie”;
- AN. mając na uwadze, że w ramach piątego, szóstego i siódmego programu ramowego (5PR–7PR) zainwestowano ponad 1 miliard EUR w badania nad opornością na środki przeciwdrobnoustrojowe, a w ramach programu „Horyzont 2020” do tej pory zmobilizowano środki w łącznej kwocie przekraczającej 650 milionów EUR; mając na uwadze, że Komisja zobowiązała się zainwestować ponad 200 mln EUR w walkę z opornością na środki przeciwdrobnoustrojowe przez ostatnie 3 lata obowiązywania programu „Horyzont 2020”;
- AO. mając na uwadze, że różne instrumenty finansowe w ramach programu „Horyzont 2020” umożliwią realizowanie badań nad opornością na środki przeciwdrobnoustrojowe, w szczególności:
- inicjatywa w zakresie leków innowacyjnych (ILI), koncentrująca się na wszystkich aspektach rozwoju antybiotyków, w tym na badaniach mechanizmów oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe, poszukiwaniu i opracowywaniu leków oraz na aspekcie gospodarczym i aspekcie zarządzania, która realizuje siedem projektów badawczych w ramach programu ND4BB, o całkowitym budżecie wynoszącym ponad 600 mln EUR, obejmującym wkład finansowy Komisji i wsparcie rzeczowe przedsiębiorstw;
 - Partnerstwo pomiędzy Europą a krajami rozwijającymi się w zakresie badań klinicznych, ukierunkowane na rozwój nowych i udoskonalonych leków, szczepionek, środków bakteriobójczych i diagnostyki do walki z HIV/AIDS, gruźlicą i malarią, w ramach którego realizowane są 32 projekty o wartości ponad 79 mln EUR;
 - inicjatywa w zakresie wspólnego programowania badań nad opornością na środki przeciwdrobnoustrojowe, ukierunkowana na skonsolidowanie rozproszonych krajowych działań badawczych, w ramach której realizowane są projekty o wartości 55 mln EUR;
 - Europejska Rada ds. Badań Naukowych (ERBN), finansująca projekty badawcze inspirowane przez naukowców lub oddolne projekty badawcze;
 - instrument finansowy InnovFin stymulujący badania i rozwój w dziedzinie zwalczania chorób zakaźnych (Infectious Diseases Financial Facility – IDFF), przeznaczony dla projektów ściśle związanych z rynkiem, z którego jak dotąd udzielono siedem pożyczek o wartości 125 mln EUR;
 - instrument MŚP i instrument Szybka ścieżka do innowacji (FTI), które wspierają MŚP w opracowywaniu nowatorskich rozwiązań i narzędzi służących do zapobiegania chorobom zakaźnym, ich diagnozowania i leczenia oraz do poprawy kontroli zakażeń, w ramach których realizowane jest 36 projektów dotyczących oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe z budżetem w wysokości 33 mln EUR;
- AP. mając na uwadze, że do lat 60-ych XX w. opracowano ponad 20 nowych klas antybiotyków, ale od tamtego czasu powstała tylko jedna nowa klasa antybiotyków mimo rozprzestrzeniania się i rozwoju nowych opornych bakterii; mając ponadto na uwadze, że istnieją wyraźne dowody oporności na nowe środki w ramach istniejących klas antybiotyków;
- AQ. mając na uwadze pozytywne efekty zewnętrzne nowych środków przeciwdrobnoustrojowych dla zdrowia publicznego i nauki;

Czwartek, 13 września 2018 r.

- AR. mając na uwadze, że stosowanie antybiotyków do celów hodowli zwierząt, np. jako stymulatorów wzrostu, stanowi niewłaściwe zastosowanie tych produktów leczniczych i jest potępiane przez wszystkie międzynarodowe organizacje zajmujące się zdrowiem, które zalecają wprowadzenie zakazu ich stosowania w ramach walki z opornością na środki przeciwdrobnoustrojowe; mając na uwadze, że od 2006 r. w UE zabronione jest stosowanie antybiotyków jako stymulatorów wzrostu u zwierząt, od których lub z których pozyskuje się żywność;
- AS. mając na uwadze, że liczne choroby wywołane drobnoustrojami można skutecznie zwalczać nie za pomocą antybiotyków, torując drogę lekooporności, ale za pomocą wczesnej diagnostyki oraz leczenia nowymi i starymi lekami oraz innymi metodami i sposobami leczenia dozwolonymi w UE, ratując tym samym życie milionom ludzi i zwierząt w całej UE;
- AT. mając na uwadze, że powiększa się przepaść między rosnącą opornością na leki przeciwdrobnoustrojowe a rozwojem nowych leków przeciwdrobnoustrojowych; mając na uwadze, że w perspektywie do 2050 r. choroby lekooporne mogą powodować na całym świecie 10 mln zgonów rocznie; mając na uwadze, że według szacunków każdego roku co najmniej 25 000 osób umiera w UE z powodu infekcji spowodowanych drobnoustrojami lekoopornymi, co oznacza roczny koszt 1,5 mld EUR, podczas gdy w ciągu ostatnich 40 lat opracowano tylko jedną nową klasę antybiotyków;
- AU. mając na uwadze, że dla utrzymania skuteczności antybiotyków zastrzeżonych do stosowania u ludzi i ograniczenia ryzyka występowania oporności w odniesieniu do kluczowych antybiotyków zasadnicze znaczenie ma zakazanie stosowania niektórych rodzin antybiotyków w weterynarii; mając na uwadze, że Komisja powinna wskazać antybiotyki lub grupy antybiotyków zastrzeżone do leczenia niektórych zakażeń u ludzi;
- AV. mając na uwadze, że deklaracja polityczna poparta przez szefów państw podczas Zgromadzenia Ogólnego Narodów Zjednoczonych w Nowym Jorku we wrześniu 2016 r. i globalny plan działania z maja 2015 r. zasygnalizowały światowe zobowiązanie do przyjęcia szeroko zakrojonego, skoordynowanego podejścia w celu rozwiązania problemów leżących u podstaw oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe w wielu sektorach;
- AW. mając na uwadze, że często przytaczane dane dotyczące 25 tys. zgonów rocznie w Europie i powiązanych kosztów przekraczających 1,5 mld EUR, które mają związek z opornością na środki przeciwdrobnoustrojowe, pochodzą z 2007 r. i konieczne jest ciągle aktualizowanie informacji na temat faktycznego obciążenia związanego z opornością na środki przeciwdrobnoustrojowe; podkreśla, że skala problemu jest dowodem na istnienie wyraźnej potrzeby realizacji europejskiego planu działania „Jedno zdrowie” na rzecz zwalczania oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe;

UE obszarem najlepszych praktyk

1. jest zdania, że aby podjąć wystarczające kroki ukierunkowane na zwalczanie oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe, zasada „Jedno zdrowie” musi odgrywać kluczową rolę, podkreślając fakt, że zdrowie ludzi i zwierząt oraz środowisko są ze sobą wzajemnie powiązane, a choroby są przenoszone z ludzi na zwierzęta i odwrotnie; podkreśla w związku z tym, że choroby należy zwalczać zarówno u ludzi, jak i zwierząt, biorąc w szczególności pod uwagę łańcuch żywnościowy i środowisko, które mogą być kolejnym źródłem opornych mikroorganizmów; podkreśla ważną rolę Komisji w koordynacji i monitorowaniu krajowych planów działania realizowanych przez państwa członkowskie oraz znaczenie współpracy między administracjami;
2. podkreśla potrzebę określenia ram czasowych realizacji europejskiego planu działania „Jedno zdrowie”; wzywa Komisję i państwa członkowskie do uwzględnienia w europejskim planie działania „Jedno zdrowie” oraz w krajowych planach działania wymiernych i wiążących celów i ambitnych założeń, tak aby umożliwić analizę porównawczą;
3. podkreśla, że prawidłowe i rozsądne stosowanie środków przeciwdrobnoustrojowych ma zasadnicze znaczenie dla ograniczenia występowania oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe w opiece zdrowotnej ludzi, w hodowli zwierząt i w akwakulturze; podkreśla, że państwa członkowskie w różny sposób podchodzą do problemu oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe i stosują odmienne działania w tej sprawie, w związku z czym koordynacja planów krajowych z określonym zestawem celów nabiera kluczowego znaczenia; podkreśla, że Komisja odgrywa kluczową rolę w koordynacji i monitorowaniu strategii krajowych; podkreśla konieczność realizacji koncepcji „Jedno zdrowie” obejmującej wiele sektorów (w szczególności przyszły program ramowy UE w zakresie badań naukowych i innowacji (9PR)) i mediów, co jego zdaniem nie zostało jeszcze w wystarczający sposób ujęte w planie działań Komisji; domaga się ściślejszego uregulowania stosowania antybiotyków do celów profilaktycznych w weterynarii, zgodnie z przepisami przyszłego rozporządzenia w sprawie weterynaryjnych produktów leczniczych;

Czwartek, 13 września 2018 r.

4. zaleca, aby nowo utworzona sieć „Jedno zdrowie” oraz wspólne działanie UE w sprawie oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe i zakażeń szpitalnych (Joint Action on AMR and Healthcare-Associated Infections – ang. UE-JAMRAI) angażowały poza państwami członkowskimi również inne kluczowe zainteresowane strony;
5. wzywa Komisję do przeprowadzenia i opublikowania oceny śródterminowej i oceny ex post planu działania „Jedno zdrowie” w celu włączenia wszystkich właściwych zainteresowanych stron do procedury oceny;
6. podkreśla, że wspólny unijny plan walki z rosnącym zagrożeniem dla zdrowia ludzi i zwierząt oraz dla środowiska ze strony bakterii opornych na antybiotyki może się powieść tylko w oparciu o dane pozyskane w sposób znormalizowany; wzywa w związku z tym Komisję do opracowania i przedstawienia odpowiednich procedur oraz wskaźników służących do pomiaru i porównywania postępów w zakresie zwalczania oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe oraz do zapewnienia, aby znormalizowane dane były dostarczane i poddawane ocenie;
7. zauważa, że niedawno przyjęte wskaźniki UE, które mają pomagać państwom członkowskim w monitorowaniu ich postępów w zakresie zwalczania oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe, koncentrują się wyłącznie na konsumpcji antybiotyków i nie odzwierciedlają ich odpowiedniego stosowania; wzywa ECDC do odpowiedniej modyfikacji tych wskaźników UE;
8. wzywa Komisję do zgłaszania ilości antybiotyków wytworzonych przez producentów i zbierania danych na ten temat;
9. wzywa Komisję i państwa członkowskie do skoordynowania nadzoru, monitorowania i raportowania trendów w oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe i patogenów opornych na środki przeciwdrobnoustrojowe oraz do zgłaszania tych danych do światowego systemu nadzorowania oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe (GLASS); podkreśla ponadto szczególne znaczenie systematycznego gromadzenia wszystkich istotnych i porównywalnych danych dotyczących wielkości sprzedaży; wzywa Komisję do przygotowania – w porozumieniu z EMA, EFSA i ECDC – projektu unijnego priorytetowego wykazu patogenów w odniesieniu do ludzi i zwierząt, przy uwzględnieniu wykazu patogenów WHO, a tym samym ustalenia konkretnych, przyszłych priorytetów w zakresie badań i rozwoju; apeluje ponadto do Komisji, aby zachęcała państwa członkowskie do wdrożenia i monitorowania krajowych celów w zakresie nadzoru i ograniczania oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe/zakażeń szpitalnych oraz aby wsparła państwa członkowskie w tym zakresie;
10. wzywa Komisję do opracowania znormalizowanych badań ankietowych służących zbieraniu danych na temat zakażeń szpitalnych oraz badania zagrożeń dużych populacji ludzi i zwierząt podczas epidemii i pandemii;
11. podkreśla, że lepsza wymiana lokalnych, regionalnych i krajowych informacji i danych dotyczących występujących problemów związanych ze zdrowiem ludzi i zwierząt wraz ze stosowaniem systemów wczesnego ostrzegania może pomóc państwom członkowskim w przyjęciu odpowiednich środków ograniczających rozprzestrzenianie się opornych organizmów;
12. wzywa do rozszerzenia roli i zasobów ludzkich i finansowych wszystkich właściwych agencji UE w odniesieniu do zwalczania oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe; uważa, że ścisła współpraca między agencjami UE i projektami finansowanymi ze środków Unii ma zasadnicze znaczenie;
13. wzywa zdecydowanie Komisję i państwa członkowskie do przedstawiania regularnych i dokładnych raportów na temat liczby stwierdzonych przypadków oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe u ludzi, a także dokładnych wskaźników śmiertelności związanej z tą opornością;
14. podkreśla, że nadzorowanie hodowli zwierząt na potrzeby rolnictwa i przemysłu spożywczego, profilaktyka zakażeń, edukacja prozdrowotna, środki bezpieczeństwa biologicznego, programy aktywnej kontroli oraz praktyki kontrolne mają kluczowe znaczenie w kontrolowaniu wszelkich zakaźnych mikroorganizmów, ponieważ zmniejszają one zapotrzebowanie na środki przeciwdrobnoustrojowe, ograniczając tym samym możliwości wykształcania i rozprzestrzeniania się oporności u mikroorganizmów; podkreśla potrzebę obowiązkowego składania sprawozdań organom ds. zdrowia publicznego na temat wszystkich pacjentów, u których zdiagnozowano zakażenie lub u których stwierdzono nosicielstwo bakterii wysoce opornych; podkreśla potrzebę opracowania wytycznych dotyczących odizolowania hospitalizowanych nosicieli i utworzenia multidyscyplinarnej, profesjonalnej grupy zadaniowej, podlegającej bezpośrednio krajowym ministerstwom zdrowia;

Czwartek, 13 września 2018 r.

15. podkreśla potrzebę stworzenia unijnego systemu gromadzenia danych dotyczących prawidłowego stosowania wszystkich antybiotyków; zwraca się o opracowanie protokołów wystawiania recept i stosowania antybiotyków na szczeblu UE, uznając odpowiedzialność między innymi weterynarzy i lekarzy pierwszego kontaktu w tym zakresie; ponadto zwraca się o obowiązkowe gromadzenie – na szczeblu krajowym – wszystkich recept na antybiotyki oraz ich rejestrację w bazie danych kontrolowanej i koordynowanej przez ekspertów w dziedzinie zakażeń w celu rozpowszechniania wiedzy na temat optymalnego stosowania antybiotyków;

16. ubolewa w związku z tym, że Komisja nie przedstawiła na czas strategicznego podejścia do zanieczyszczenia wody przez substancje farmaceutyczne, czego wymaga ramowa dyrektywa wodna ⁽²⁰⁾; wzywa w związku z tym Komisję i państwa członkowskie do niezwłocznego opracowania unijnej strategii na rzecz walki z pozostałościami leków w wodzie i środowisku naturalnym, zakładającej wystarczający nacisk na monitorowanie, gromadzenie danych i lepszą analizę skutków oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe dla zasobów wodnych i ekosystemów wodnych; podkreśla przydatność zintegrowanego podejścia do pozostałości leków i oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe w środowisku naturalnym ⁽²¹⁾;

17. podkreśla, że coraz większym problemem jest zanieczyszczenie wód i gleb pozostałościami antybiotyków stosowanych u ludzi i zwierząt oraz że samo środowisko jest potencjalnym źródłem nowych mikroorganizmów opornych na leki; wzywa w związku z tym Komisję, by poświęciła w ramach koncepcji „Jedno zdrowie” znacznie większą uwagę aspektowi środowiska;

18. przypomina, że często przytaczane dane dotyczące 25 tys. zgonów rocznie w Europie i powiązanych kosztów przekraczających 1,5 mld EUR, które mają związek z opornością na środki przeciwdrobnoustrojowe, pochodzą z 2007 r. i konieczne jest ciągle aktualizowanie informacji na temat faktycznego obciążenia związanego z opornością na środki przeciwdrobnoustrojowe;

19. przypomina, że zdrowie jest czynnikiem wpływającym na wydajność i konkurencyjność oraz jedną z kwestii mającą największe znaczenie dla obywateli;

20. wzywa Komisję do objęcia swoim finansowaniem Europejskiego Komitetu ds. Oznaczania Lekowrażliwości (EUCAST), który zajmuje się technicznymi aspektami fenotypowego oznaczania wrażliwości in vitro na środki przeciwdrobnoustrojowe i pełni funkcję pośredniego komitetu EMA i ECDC;

21. wzywa Komisję do przeznaczenia w wieloletnich ramach finansowych na lata 2021–2027 (WRF) dodatkowych środków finansowych konkretnie na badania nad alternatywnymi paszami nieterapeutycznymi do zastosowań w hodowli zwierząt;

22. popiera, jako minimum, reakcję Rady na projekt kodeksu praktyk Komisji Kodeksu Żywnościowego w sprawie zminimalizowania i powstrzymania oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe oraz jego zasady 18 i 19 dotyczące odpowiedzialnego i ostrożnego stosowania środków przeciwdrobnoustrojowych;

23. zachęca do skoncentrowania się na przestrzeganiu wytycznych w zakresie kontroli zakażeń, uwzględnieniu celów dotyczących zmniejszenia wskaźników zakażeń i wsparciu najlepszych praktyk, aby pomóc w zapewnieniu bezpieczeństwa pacjentów w środowisku szpitalnym;

24. wzywa Komisję, ECDC i państwa członkowskie, by zachęcały do używania rękawiczek jednorazowych w placówkach o zaostrzonych rygorach higienicznych, takich jak instytucje opieki zdrowotnej, zakłady przetwórstwa spożywczego i przedszkola;

⁽²⁰⁾ Art. 8 lit. c) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/39/UE z dnia 12 sierpnia 2013 r. zmieniającej dyrektywy 2000/60/WE i 2008/105/WE w zakresie substancji priorytetowych w dziedzinie polityki wodnej (Dz.U. L 226 z 24.8.2013, s. 1).

⁽²¹⁾ Takiego jak podejście opracowane w Niderlandach przez Ministerstwo Infrastruktury i Gospodarki Wodnej, RIVM, sektor wodny i organy ds. infrastruktury wodnej.

Czwartek, 13 września 2018 r.

25. przypomina, że żywność jest jednym z możliwych nośników opornych bakterii ze zwierząt na człowieka, a ponadto bakterie lekooporne mogą krążyć w populacjach ludzi i zwierząt poprzez wodę i środowisko; odnotowuje zagrożenie zakażeniem opornymi organizmami przez zanieczyszczone uprawy, na których zastosowano środki przeciwdrobnoustrojowe lub obornik, oraz przez spływy z gospodarstw do wód gruntowych; zaznacza, że w tym kontekście na rozprzestrzenianie się takich bakterii wpływają handel, podróże oraz migracja ludzi i zwierząt;

26. wzywa Komisję i państwa członkowskie do sporządzania komunikatów w sprawie zdrowia publicznego, aby zwiększyć świadomość ogółu społeczeństwa, a tym samym propagować zmianę zachowań dotyczących odpowiedzialnego stosowania antybiotyków i odpowiedzialnego obchodzenia się z nimi, w szczególności w odniesieniu do wykorzystywania w profilaktyce; podkreśla znaczenie zwiększania kompetencji zdrowotnych, tak aby pacjenci rozumieli informacje dotyczące opieki zdrowotnej i potrafili dokładnie przestrzegać zaleceń dotyczących leczenia; podkreśla, że należy zwiększyć skalę stosowania środków profilaktycznych, łącznie z higieną, w celu ograniczenia popytu na antybiotyki; podkreśla, że świadomość zagrożeń związanych z samoleczeniem i zbyt częstym wystawianiem recepty powinna stanowić główny element strategii profilaktycznej;

27. wzywa państwa członkowskie do sporządzania komunikatów w sprawie zdrowia publicznego, aby zwiększyć świadomość ogółu społeczeństwa w kwestii związku pomiędzy zakażeniami a higieną osobistą; podkreśla, że skutecznym środkiem ograniczającym stosowanie środków przeciwdrobnoustrojowych jest przede wszystkim zapobieżenie rozprzestrzenianiu się zakażeń; w związku z tym zachęca do promowania inicjatyw w zakresie samoopieki;

28. wzywa Komisję i państwa członkowskie do opracowania strategii na rzecz wsparcia pacjentów w zakresie przestrzegania wytycznych dotyczących leczenia antybiotykowego i innych właściwych terapii przepisanych przez lekarzy;

29. wzywa Komisję do zaproponowania wytycznych, w oparciu o podejście „Jedno zdrowie”, określających najlepsze praktyki celem ustanowienia zharmonizowanych norm jakości w programach nauczania w całej UE, tak aby wspierać interdyscyplinarne kształcenie, profilaktykę zachorowań oraz programy szkoleń dla pracowników służby zdrowia i ogółu społeczeństwa, zapewnić właściwe zachowanie pracowników służby zdrowia i lekarzy weterynarii w zakresie przepisywania, dawkowania, stosowania i utylizacji środków przeciwdrobnoustrojowych i sprzętu zakażonego środkami przeciwdrobnoustrojowymi⁽²²⁾, a także do zapewnienia utworzenia i wdrożenia multidyscyplinarnych zespołów ds. antybiotykoterapii w środowisku szpitalnym;

30. podkreśla, że jedna trzecia recept jest wystawiana w sektorze podstawowej opieki zdrowotnej, w związku z czym ten sektor należy potraktować priorytetowo w protokołach stosowania; podkreśla potrzebę opracowania takich protokołów, ich kontrolowania i nadzorowania przez specjalistów ds. chorób zakaźnych; wzywa Komisję do opracowania projektu wytycznych dotyczących wykorzystania takich protokołów w dziedzinie zdrowia ludzkiego; wzywa państwa członkowskie do przeglądu wszystkich istniejących protokołów, zwłaszcza w odniesieniu do profilaktycznego stosowania antybiotyków podczas operacji; z zadowoleniem przyjmuje aktualne projekty realizowane na szczeblu krajowym, na przykład program PIRASOA, jako przykłady dobrych praktyk w zakresie rozsądnego stosowania antybiotyków w placówkach podstawowej opieki zdrowotnej i szpitalach; zachęca do opracowania mechanizmów wymiany najlepszych praktyk i protokołów;

31. zdaje sobie sprawę, że pracownicy służby zdrowia często muszą podejmować szybkie decyzje o tym, czy terapia antybiotykowa jest wskazana; zauważa, że szybkie testy diagnostyczne mogą ułatwić skuteczne i dokładne podejmowanie decyzji;

32. zachęca państwa członkowskie do zapobiegania rozprzestrzenianiu się zakażeń spowodowanych opornymi bakteriami przez wdrożenie aktywnych badań przesiewowych przy użyciu szybkich technologii diagnostycznych w celu szybkiego rozpoznawania pacjentów zakażonych bakteriami wielolekoopornymi, a także do wprowadzenia odpowiednich środków kontroli zakażeń (np. izolacji pacjentów, kohortacji i zaostrożonych środków higienicznych);

33. zdaje sobie sprawę, że koszt szybkich testów diagnostycznych może być wyższy niż cena antybiotyków; zwraca się do Komisji i do państw członkowskich, by zaproponowały środki zachęcające przemysł do opracowania skutecznych, niedrogich i wydajnych metod badań oraz do korzystania z szybkich testów diagnostycznych; podkreśla, że szybkie testy diagnostyczne są ogólnodostępne jedynie w 40 % krajów OECD; wzywa instytucje ubezpieczeń zdrowotnych do pokrycia dodatkowych kosztów wynikających ze stosowania szybkich testów diagnostycznych z uwagi na długofalowe korzyści z zapobiegania niepotrzebnemu stosowaniu środków przeciwdrobnoustrojowych;

⁽²²⁾ Art. 78 przyszłego rozporządzenia w sprawie weterynaryjnych produktów leczniczych.

Czwartek, 13 września 2018 r.

34. wzywa Komisję i państwa członkowskie, by ograniczyły sprzedawanie antybiotyków przez tych pracowników służby zdrowia i weterynarii, którzy je przepisują, oraz by wyeliminowały wszelkie zachęty – finansowe i inne – do przepisywania antybiotyków, a jednocześnie dalej zapewniały wystarczająco szybki dostęp do ratunkowej medycyny weterynaryjnej; podkreśla, że wiele środków przeciwdrobnoustrojowych stosuje się zarówno u ludzi, jak i u zwierząt, a niektóre mają kluczowe znaczenie dla zapobiegania zagrażającym życiu zakażeniom u ludzi lub leczenia tych zakażeń, dlatego stosowanie tych środków u zwierząt powinno być zakazane; podkreśla, że te środki przeciwdrobnoustrojowe powinny być zastrzeżone wyłącznie do leczenia ludzi, by jak najdłużej utrzymać ich skuteczność w leczeniu zakażeń u ludzi; uważa, że państwa członkowskie powinny mieć prawo do wdrożenia lub utrzymania bardziej rygorystycznych środków ograniczających sprzedaż antybiotyków;

35. wzywa Komisję i państwa członkowskie do podjęcia zdecydowanych działań przeciwko nielegalnej sprzedaży – lub sprzedaży bez recepty lekarskiej lub weterynaryjnej – środków przeciwdrobnoustrojowych na terenie UE;

36. podkreśla znaczenie szczepionek i narzędzi diagnostycznych w zwalczaniu oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe oraz zakażeń szpitalnych; zaleca włączenie celów dotyczących szczepień dzieci i dorosłych oraz kontroli zakażeń, zwłaszcza grup wysokiego ryzyka, jako kluczowego elementu krajowych planów przeciwdziałania oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe; podkreśla ponadto znaczenie dostępnych informacji i podnoszenia świadomości ogółu społeczeństwa, aby zwiększyć wyszczepialność w medycynie i weterynarii, a tym samym w opłacalny sposób zwalczać choroby i oporność na środki przeciwdrobnoustrojowe;

37. podkreśla, że w europejskim planie działania „Jedno zdrowie” na rzecz zwalczania oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe wskazano, że immunizacja przez szczepienie to opłacalna forma interwencji w walce z opornością na środki przeciwdrobnoustrojowe⁽²³⁾, a Komisja zapowiedziała w planie działania stworzenie zachęt do upowszechniania narzędzi diagnostycznych, szczepień i alternatyw dla środków przeciwdrobnoustrojowych⁽²⁴⁾, jednak stosunkowo wysokie koszty narzędzi diagnostycznych, szczepień i rozwiązań alternatywnych wobec środków przeciwdrobnoustrojowych w porównaniu z tradycyjnymi antybiotykami utrudnia zwiększenie wyszczepialności zgodnie z założeniami planu działania⁽²⁵⁾; podkreśla, że różne państwa członkowskie już uznały szczepienia za ważny środek w polityce zapobiegania transgranicznym epidemiom chorób zwierzęcych i ograniczania dalszego ryzyka zakażeń na unijnym rynku rolnym, i dlatego wdrożyły takie działania;

38. wzywa państwa członkowskie do większych starań w zapobieganiu zakażeniom, które mogą prowadzić do sepsy, i ich zwalczaniu; wzywa państwa członkowskie, by w krajowych planach przeciwdziałania oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe uwzględniły ukierunkowane środki służące poprawie profilaktyki, wczesnego rozpoznawania i diagnostyki oraz klinicznego leczenia sepsy;

39. wzywa Komisję Europejską, by przeanalizowała, jak najlepiej wykorzystać potencjał europejskich sieci referencyjnych ds. chorób rzadkich, oraz oceniła rolę, jaką mogą one odegrać w badaniach nad opornością na środki przeciwdrobnoustrojowe;

40. podkreśla, że coraz większym problemem jest zanieczyszczenie środowiska pozostałościami antybiotyków stosowanych u ludzi i zwierząt, zwłaszcza w hodowli zwierząt, w szpitalach i gospodarstwach domowych, i że problem ten wymaga podjęcia spójnych działań politycznych, by uniknąć przenoszenia oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe między ekosystemami, zwierzętami i ludźmi; zachęca do prowadzenia dalszych badań nad dynamiką przenoszenia tego typu zanieczyszczeń i ich względnym wpływem na oporność na środki przeciwdrobnoustrojowe; wzywa zatem do tworzenia synergii między podejściem „Jedno zdrowie” a dostępnymi danymi z monitorowania środowiska, zwłaszcza z monitorowania substancji wpisanych do wykazu zgodnie z ramową dyrektywą wodną, by uzupełnić dostępną wiedzę na temat występowania i rozprzestrzeniania się środków przeciwdrobnoustrojowych w środowisku;

41. zauważa, że bakterie poddane działaniu herbicydów reagują inaczej na antybiotyki istotne z klinicznego punktu widzenia; odnotowuje częste zmiany oporności na antybiotyki w wyniku stosowania zatwierdzonych herbicydów i antybiotyków oraz zauważa, że konsekwencje takich zmian wymykają się nadzorowi regulacyjnemu;

42. wzywa Komisję, by podjęła odpowiednie działania w celu rozwiązania problemu uwalniania do środowiska produktów leczniczych, w tym środków przeciwdrobnoustrojowych, ze ścieków i oczyszczalni ścieków, gdyż jest to jeden z głównych czynników sprzyjających powstawaniu oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe;

⁽²³⁾ Komisja Europejska, Europejski plan działania „Jedno zdrowie” na rzecz zwalczania oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe, czerwiec 2017 r., s. 10.

⁽²⁴⁾ Tamże, s. 12.

⁽²⁵⁾ Tamże, s. 15.

Czwartek, 13 września 2018 r.

43. apeluje o przegląd ocen ryzyka dla środowiska w procesie wydawania pozwoleń na dopuszczenie do obrotu środków przeciwdrobnoustrojowych oraz w odniesieniu do starszych produktów leczniczych, znajdujących się już na rynku; wzywa do rygorystycznego przestrzegania unijnych dobrych praktyk wytwarzania i zasad ekologicznych zamówień publicznych w odniesieniu do wytwarzania i dystrybucji produktów leczniczych oraz do uwalniania antybiotyków do środowiska;
44. wzywa Komisję i państwa członkowskie, by zajęły się problemem szybkiego rozwoju grzybów wielolekoopornych przez dokonanie przeglądu stosowania środków grzybobójczych w rolnictwie i przemyśle;
45. wzywa Komisję i państwa członkowskie do stopniowego wycofywania związków i substancji przeciwdrobnoustrojowych stosowanych w celach niemedycznych, np. w środkach czystości do codziennego użytku i w innych towarach konsumpcyjnych;
46. podkreśla pilną potrzebę dogłębnych badań nad wpływem obecności substancji przeciwdrobnoustrojowych w roślinach spożywczych i paszach na rozwój oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe, a także nad środowiskiem drobnoustrojów w glebie;
47. przypomina w związku z tym o potrzebie dokładnego oceniaenia *ex ante*, jakie są koszty społeczne podejścia typu „koniec rury”;
48. wzywa Komisję i państwa członkowskie do dokonania przeglądu kodeksów dobrej praktyki rolniczej oraz odpowiednich najlepszych dostępnych technik objętych zakresem dyrektywy w sprawie emisji przemysłowych (dyrektywa IED) ⁽²⁶⁾, by uwzględnić w nich przepisy dotyczące postępowania z obornikiem zawierającym antybiotyki lub mikroorganizmy odporne na środki przeciwdrobnoustrojowe;
49. wzywa Komisję i państwa członkowskie, by zachęcały do opracowywania zrównoważonych leków o niskim wpływie na środowisko i wodę, a także do dalszych innowacji w tym zakresie w sektorze farmaceutycznym;
50. podkreśla, że nie wszystkie państwa członkowskie posiadają zasoby wystarczające do opracowania i wdrożenia całościowych krajowych strategii przeciwdziałania oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe; wzywa Komisję, by przedstawiła państwom członkowskim jasne informacje na temat dostępnych zasobów unijnych na zwalczanie oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe oraz by zwiększyła poziom środków finansowych przeznaczonych na ten cel;
51. wzywa Komisję do dokonania przeglądu dokumentów referencyjnych dotyczących najlepszych dostępnych technik (BREF) w ramach dyrektywy w sprawie emisji przemysłowych w odniesieniu do emisji z zakładów produkujących antybiotyki;
52. wzywa Komisję, by skutecznie wykorzystywała istniejące przepisy we wszystkich obszarach związanych z opornością na środki przeciwdrobnoustrojowe, by zapewnić uwzględnianie tego zagrożenia we wszystkich dziedzinach polityki;
53. podkreśla znaczenie podejścia uwzględniającego ocenę całego cyklu życia produktu, od jego wytworzenia i przepisania po gospodarowanie odpadami farmaceutycznymi; zwraca się do Komisji, by zajęła się kwestią unieszkodliwiania antybiotyków w przypadkach, gdy należy rozważyć rozwiązania alternatywne wobec spalania, np. zgazowanie;
54. wzywa Komisję i państwa członkowskie, by zapewniły uwzględnianie problemów środowiskowych w systemie nadzoru nad bezpieczeństwem farmakoterapii w odniesieniu do leków stosowanych u ludzi oraz większe uwzględnianie tych problemów w odniesieniu do weterynaryjnych produktów farmaceutycznych, zwłaszcza w związku z opornością na środki przeciwdrobnoustrojowe;
55. wzywa Komisję i państwa członkowskie do określenia norm jakości (wartości progowych) lub wymogów oceny ryzyka, by zagwarantować bezpieczne stężenie danych antybiotyków i mikroorganizmów opornych na środki przeciwdrobnoustrojowe w oborniku, osadach ściekowych i wodzie do nawadniania, zanim możliwe będzie wykorzystanie ich na polach uprawnych;
56. wzywa Komisję, by we współpracy z państwami członkowskimi zainicjowała ogólnounijną kampanię informowania konsumentów i przedsiębiorstw na temat akwakultury ogólnie, a szczególnie na temat różnic między rygorystycznymi i całościowymi standardami stosowanymi na rynku UE a standardami mającymi zastosowanie do produktów importowanych z państw trzecich, ze szczególnym naciskiem na problemy dotyczące bezpieczeństwa żywności i zdrowia publicznego, wynikające z wprowadzania do Unii szczególnie opornych mikroorganizmów oraz z oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe;

⁽²⁶⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie emisji przemysłowych (zintegrowane zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola) (Dz.U. L 334 z 17.12.2010, s. 17).

Czwartek, 13 września 2018 r.

57. wzywa do stopniowego wycofywania rutynowego profilaktycznego i metafilaktycznego stosowania środków przeciwdrobnoustrojowych u całych grup zwierząt gospodarskich i apeluje o całkowity zakaz stosowania antybiotyków ostatniej szansy u zwierząt służących do produkcji żywności; podkreśla, że dobre praktyki hodowli zwierząt i higieny, właściwe zarządzanie gospodarstwem i inwestycje w tych obszarach przyczyniają się do zapobiegania zakażeniom, a tym samym do ograniczenia stosowania antybiotyków; wzywa Komisję, by przedstawiła nową strategię UE na rzecz dobrostanu zwierząt, za czym opowiada się Parlament Europejski, obejmującą długoterminowy cel stworzenia prawa dobrostanu zwierząt; wzywa Komisję do bezzwłocznego wdrożenia zaległych punktów strategii UE na rzecz ochrony i dobrostanu zwierząt na lata 2012–2015;

58. podkreśla, że dobre systemy zarządzania gospodarstwem, bezpieczeństwa biologicznego i hodowli zwierząt to podstawa zdrowia i dobrostanu zwierząt, od których lub z których pozyskuje się żywność, a właściwe stosowanie tych systemów minimalizuje podatność na choroby bakteryjne i potrzebę stosowania antybiotyków u zwierząt;

59. uważa, że należy zachęcać do właściwego finansowania inwestycji w gospodarstwach, np. w poprawę jakości zabudowań gospodarskich, wentylację, czyszczenie, dezynfekcję, szczepienia i bezpieczeństwo biologiczne, a nie podważać ich w przyszłej wspólnej polityce rolnej (WPR); uznaje w tym względzie znaczenie świadomości społeczności rolniczej w dziedzinie dobrostanu i zdrowia zwierząt oraz bezpieczeństwa żywności; zwraca uwagę na znaczenie propagowania i stosowania dobrych praktyk na wszystkich etapach produkcji i przetwarzania produktów spożywczych oraz na znaczenie bezpiecznej i zrównoważonej odżywczo paszy, specjalnych strategii żywienia oraz składu i przetwarzania pasz;

60. wzywa Komisję i państwa członkowskie, by m.in. w kontekście przeglądu WPR zwiększały synergie między działaniami oraz, zgodnie z ustaleniami zapisanymi w europejskim planie działania „Jedno zdrowie” na rzecz zwalczania oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe, zapewniały skuteczne zachęty finansowe i wsparcie dla hodowców, którzy mogą wykazać, że znacznie zmniejszyli stosowanie antybiotyków i uzyskali wysoką wyszczepialność swoich zwierząt;

61. podkreśla fundamentalne znaczenie utrzymywania higieny i dobrych warunków sanitarnych w gospodarstwach; apeluje do Komisji o opracowanie wytycznych dotyczących stosowania antybiotyków u zwierząt i higieny w gospodarstwach; wzywa państwa członkowskie do sporządzenia szczegółowych planów i zaostrenia kontroli warunków sanitarnych;

62. przypomina o środkach zapobiegawczych, które należy stosować, zanim podejmie się leczenie środkami przeciwdrobnoustrojowymi całych grup zwierząt (metafilaktyka), od których lub z których pozyskuje się żywność:

- wykorzystywanie zdrowego materiału hodowlanego, rosnącego w naturalny sposób i wykazującego odpowiednią różnorodność genetyczną,
- warunki odpowiadające potrzebom behawioralnym danego gatunku, co obejmuje interakcje społeczne i hierarchię w stadzie,
- zagęszczenie hodowli niezwiększające ryzyka przenoszenia chorób,
- izolowanie zwierząt chorych od reszty grupy,
- (w odniesieniu do kurcząt i mniejszych zwierząt) podział stad na mniejsze, fizycznie oddzielone grupy,
- zgodne z zasadą wzajemnej zgodności wdrażanie obowiązujących przepisów w sprawie dobrostanu zwierząt, określonych w wymogach podstawowych w zakresie zarządzania nr 11, 12 i 13 wymienionych w załączniku II do rozporządzenia (UE) nr 1306/2013⁽²⁷⁾;

⁽²⁷⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 352/78, (WE) nr 165/94, (WE) nr 2799/98, (WE) nr 814/2000, (WE) nr 1290/2005 i (WE) nr 485/2008 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 549), dotyczące wykonania przepisów dyrektywy Rady 98/58/WE z dnia 20 lipca 1998 r. dotyczącej ochrony zwierząt gospodarskich (Dz.U. L 221 z 8.8.1998, s. 23), dyrektywy Rady 91/630/EWG z dnia 19 listopada 1991 r. ustanawiającej minimalne normy ochrony świń (Dz.U. L 340 z 11.12.1991, s. 33) oraz dyrektywy Rady 91/629/EWG z dnia 19 listopada 1991 r. ustanawiającej minimalne normy ochrony cieląt (Dz.U. L 340 z 11.12.1991, s. 28).

Czwartek, 13 września 2018 r.

63. uważa, że wymóg podawania na etykietach informacji o stosowaniu antybiotyków podniósłby poziom wiedzy konsumentów i pomógł im dokonywać bardziej świadomych wyborów; wzywa Komisję do opracowania zharmonizowanego systemu etykietowania na podstawie norm dobrostanu zwierząt i dobrych praktyk hodowli zwierząt, co rozważano już w 2009 r. ⁽²⁸⁾,

64. wskazuje również na wyniki najnowszych badań naukowych (z lutego 2018 r.), według których ESBL (beta-laktamazy o rozszerzonym spektrum działania) tylko w niewielkim stopniu przenoszą się na ludzi w związku z hodowlą zwierząt gospodarskich i spożyciem mięsa, a w głównej mierze – są przenoszone między ludźmi ⁽²⁹⁾;

65. mając na uwadze, że hodowla o wysokim zagęszczeniu może wiązać się z niewłaściwym i rutynowym podawaniem antybiotyków w paszy dla zwierząt hodowlanych i drobiu w celu uzyskania szybszego wzrostu oraz że w hodowlach takich powszechne jest również profilaktyczne stosowanie antybiotyków do zapobiegania rozprzestrzenianiu się chorób w wyniku ciasnoty, zamknięcia i stresujących warunków przetrzymywania zwierząt, osłabiających ich systemy odpornościowe, a także w celu skompensowania niewłaściwych warunków sanitarnych hodowli;

66. uważa, że nasza wiedza na temat rozprzestrzeniania się oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe ze zwierząt w gospodarstwach rolnych na ludzi jest już dość obszerna, czego nie uznano jednak odpowiednio w planie działania; zauważa, że w planie działania wezwano tylko do dalszych badań i do uzupełnienia niedostatków wiedzy w tej dziedzinie, co może spowodować odłożenie w czasie bardzo potrzebnych działań;

67. apeluje do Komisji i państw członkowskich o wprowadzenie rozróżnienia na zwierzęta gospodarskie i zwierzęta domowe, zwłaszcza przy opracowywaniu mechanizmu monitorowania i oceny stosowania środków przeciwdrobnoustrojowych w weterynarii oraz przy określaniu działań dotyczących stosowania tych środków;

68. podkreśla, że wraz z weterynarzami opracowano system całościowego monitorowania stosowania antybiotyków w hodowli, wymagający szczegółowego dokumentowania stosowania antybiotyków i wprowadzający dalsze udoskonalenia w ich podawaniu; wyraża ubolewanie, że w leczeniu ludzi nie wprowadzono jak dotąd porównywalnego systemu;

69. zauważa, że również agencje UE potwierdzają korelacje między stwierdzoną opornością na antybiotyki u zwierząt, od których lub z których pozyskuje się żywność (np. brojlerów), a znacznym odsetkiem zakażeń bakteryjnych u ludzi, powstających podczas obróbki, przygotowywania i spożycia mięsa tych zwierząt ⁽³⁰⁾;

70. podkreśla, że według badań interwencje ograniczające stosowanie antybiotyków u zwierząt, od których lub z których pozyskuje się żywność, wiążą się ze zmniejszeniem obecności bakterii opornych na antybiotyki u tych zwierząt ⁽³¹⁾;

71. apeluje do Komisji i państw członkowskich, by w świetle tych niedawnych badań ⁽³²⁾ zachowały ostrożność i umiar przy podejmowaniu działań oraz starannie oceniały i klasyfikowały antybiotyki i oporność na środki przeciwdrobnoustrojowe we wszystkich odpowiednich przepisach, by niepotrzebnie nie ograniczać w europejskiej hodowli dostępności środków zwalczających niektóre pierwotniaki, np. kokcydia, a tym samym nie zwiększyć nieumyślnie ryzyka zakażenia ludzi drogą pokarmową niebezpiecznymi bakteriami, np. salmonellą, i drobnoustrojami;

72. wyraża ubolewanie, że w unijnym planie działania „Jedno zdrowie” na rzecz zwalczania oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe nie przewidziano przydziału zasobów ani ambitniejszego wykorzystania narzędzi legislacyjnych; wzywa Komisję, by ambitniej podeszła do opracowywania przyszłych planów działania oraz by podjęła bardziej zdecydowane działania w celu pełnego wdrożenia planu „Jedno zdrowie”;

⁽²⁸⁾ https://ec.europa.eu/food/sites/food/files/animals/docs/aw_other_aspects_labelling_ip-09-1610_en.pdf

⁽²⁹⁾ Mevius, D. et al., „ESBL-Attribution-Analysis (ESBLAT). Searching for the sources of antimicrobial resistance in humans”, 2018 r. Dostępne na stronie internetowej: <http://www.1health4food.nl/esblat>

⁽³⁰⁾ Europejskie Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób oraz Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności: <https://ecdc.europa.eu/sites/portal/files/media/en/publications/Publications/antimicrobial-resistance-zoonotic-bacteria-humans-animals-food-EU-summary-report-2014.pdf>

⁽³¹⁾ [http://www.thelancet.com/pdfs/journals/lanplh/PIIS2542-5196\(17\)30141-9.pdf](http://www.thelancet.com/pdfs/journals/lanplh/PIIS2542-5196(17)30141-9.pdf)

⁽³²⁾ Mevius, D. et al., „ESBL-Attribution-Analysis (ESBLAT). Searching for the sources of antimicrobial resistance in humans”, 2018 r. Dostępne na stronie internetowej: <http://www.1health4food.nl/esblat>

Czwartek, 13 września 2018 r.

73. wyraża ubolewanie, że zasadniczo właściwe podejście strategiczne Komisji zbyt często kończy się na deklaracjach, i wzywa Komisję do bardziej konkretnego podejścia;

74. wzywa Komisję do koordynowania i monitorowania strategii krajowych, by umożliwić wymianę najlepszych praktyk między państwami członkowskimi;

75. wzywa państwa członkowskie do opracowania ambitnych krajowych strategii zwalczania oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe w sektorze produkcji zwierzęcej, łącznie z ilościowymi celami ograniczenia stosowania weterynaryjnych środków przeciwdrobnoustrojowych, z uwzględnieniem specyfiki lokalnej; podkreśla, że w realizację tych strategii powinny być zaangażowane wszystkie sektory z całego łańcucha żywnościowego;

76. zauważa, że niektóre państwa członkowskie zdefiniowały w prawie funkcję wykwalifikowanych doradców ds. leczenia zwierząt, uprawnionych przez właściwe organy do przepisywania określonych leków weterynaryjnych; podkreśla, że krajowe plany działania w sprawie oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe nie powinny zakazywać tym osobom przepisywania i wydawania w razie potrzeby określonych leków weterynaryjnych, zważywszy na rolę, jaką osoby te mogą odgrywać w odosobnionych społecznościach wiejskich;

77. podkreśla znaczenie wymiany najlepszych praktyk między państwami członkowskimi oraz koordynacji tej wymiany przez Komisję; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje spadek stosowania antybiotyków w hodowli zwierząt w Niderlandach o 64,4 % w latach 2009–2016 i deklaruowaną na poziomie krajowym ambicję dalszej redukcji do roku 2020; wzywa Komisję i państwa członkowskie do naśladowania tego przykładu partnerstwa publiczno-prywatnego między organami rządowymi, przemysłem, naukowcami i lekarzami weterynarii również w innych częściach Unii;

78. wzywa państwa członkowskie, by rozważyły wdrożenie pozytywnych (ulgi podatkowe dla rolników) i negatywnych (podatki od sprzedaży antybiotyków, z powrotem stosowane w Belgii i Danii) bodźców podatkowych w odniesieniu do antybiotyków stosowanych w hodowli zwierząt do celów leczniczych;

Wspieranie badań, rozwoju i innowacji na rzecz zwalczania oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe

79. zwraca uwagę, że UE przeznaczyła 1,3 mld EUR na badania nad opornością na środki przeciwdrobnoustrojowe i jest liderem w tej dziedzinie, a wśród dotychczasowych osiągnięć UE w tym zakresie można wymienić uruchomienie programu „Nowe leki przeciw złym wirusom” (New Drugs for Bad Bugs, ND4BB) ⁽³³⁾ oraz inicjatywę wspólnego planowania badań nad opornością na środki przeciwdrobnoustrojowe (JPIAMR) ⁽³⁴⁾; podkreśla konieczność koordynacji i efektywności badań; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje takie inicjatywy jak ERA-NET na rzecz synergii między inicjatywą JPIAMR a programem „Horyzont 2020”; podkreśla, że do lat 60. XX w. opracowano ponad 20 nowych klas antybiotyków, i z niepokojem zauważa, że w ostatnich latach nie wprowadzono do obrotu żadnej zupełnie nowej klasy środków przeciwdrobnoustrojowych;

80. wzywa Komisję, by rozważyła opracowanie nowych przepisów stymulujących tworzenie nowych środków przeciwdrobnoustrojowych dla ludzi, o co Parlament Europejski zwracał się już w dniu 10 marca 2016 r. w poprawkach do wniosku dotyczącego rozporządzenia w sprawie weterynaryjnych produktów leczniczych, a także w rezolucji z dnia 19 maja 2015 r.; zauważa, że w planie działania „Jedno zdrowie” na rzecz zwalczania oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe również Komisja zobowiązała się „podać analizie unijne narzędzia regulacyjne i zachęty – w szczególności ustawodawstwo dotyczące leków sierocych i produktów leczniczych stosowanych w pediatrii – aby zastosować je do nowatorskich środków przeciwdrobnoustrojowych”;

81. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że EFSA i EMA dokonały w ostatnim czasie przeglądu i omówienia wielu alternatyw wobec środków przeciwdrobnoustrojowych dla zwierząt służących do produkcji żywności, a w czasie badań doświadczalnych niektóre spośród tych alternatyw przyniosły obiecujące wyniki pod względem poprawy parametrów zdrowia zwierząt; w związku z tym zaleca nadanie nowego impulsu badaniom naukowym nad rozwiązaniami alternatywnymi oraz opracowanie przepisów UE stymulujących opracowywanie takich rozwiązań i wprowadzających jasne zasady dopuszczania ich do użytku;

82. przypomina, że tradycyjne metody tworzenia antybiotyków, bazujące na szeregu technik modyfikacji antybiotyków pozyskiwanych w przyrodzie, wyczerpały swoje możliwości, a inwestycje w działania badawczo-rozwojowe mające na celu opracowanie nowej generacji antybiotyków powinny przełamać ten tradycyjny paradygmat; z zadowoleniem przyjmuje opracowane już nowe techniki, np. produkcji przeciwciał monoklonalnych, które zmniejszają zjadliwość bakterii, nie zabijając ich, lecz nieszkodliwiając;

⁽³³⁾ <http://www.imi.europa.eu/content/nd4bb>

⁽³⁴⁾ <http://www.jpiaamr.eu>

Czwartek, 13 września 2018 r.

83. zwraca uwagę, że nauka i badania naukowe odgrywają kluczową rolę w opracowywaniu norm zwalczania oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe;
84. z zadowoleniem przyjmuje najnowsze projekty badawcze dotyczące terapii alternatywnych wobec antybiotyków, takich jak terapia fagowa, np. finansowany przez UE projekt Phagoburn; zauważa, że jak dotąd żadne terapie fagowe nie zostały dopuszczone do stosowania na szczeblu unijnym; wzywa Komisję, by korzystając z najnowszych badań naukowych, przedstawiła wniosek dotyczący przepisów w sprawie terapii fagowej;
85. odnotowuje niedawne badania nad probiotykami nowej generacji do stosowania jednocześnie z terapią antybiotykową w warunkach klinicznych, wykazującymi zdolność do zmniejszania liczby zakażeń szpitalnych wywoływanych przez bakterie o wysokiej oporności na antybiotyki⁽³⁵⁾;
86. zwraca uwagę, że równie ważne są działania badawczo-rozwojowe dotyczące nowatorskich metod leczenia i profilaktyki zakażeń, a metody te mogą obejmować stosowanie substancji wzmacniających reakcję immunologiczną na zakażenia bakteryjne, np. prebiotyków i probiotyków;
87. zachęca Europejską Agencję Leków (EMA), by we współpracy z EFSA i ECDC przeanalizowała wszystkie dostępne informacje o korzyściach i zagrożeniach związanych ze starszymi środkami przeciwdrobnoustrojowymi, w tym z kombinacjami różnych antybiotyków, a także do rozważenia, czy należy wprowadzić zmiany zakresu dozwolonych zastosowań tych środków; podkreśla, że należy zachęcać do podejmowania na wczesnym etapie dialogu między innowatorami a organami regulacyjnymi, by w razie potrzeby dostosować ramy regulacyjne, nadać priorytetowe znaczenie procesowi tworzenia leków przeciwdrobnoustrojowych, przyspieszyć ten proces i umożliwić szybszy dostęp do tych leków;
88. zachęca Komisję do wprowadzenia przyspieszonej procedury pozwalającej na tymczasowe wycofanie z użytku środków przeciwdrobnoustrojowych zatwierdzonych do celów przemysłowych lub rolniczych, ale podejrzewanych o poważny negatywny wpływ na oporność na środki przeciwdrobnoustrojowe, do czasu przeprowadzenia dalszych badań nad ich wpływem;
89. przypomina, że zła jakość produktów leczniczych i weterynaryjnych o niskim stężeniu substancji czynnych lub ich długotrwałe stosowanie sprzyja powstawaniu opornych drobnoustrojów; wzywa zatem Komisję i państwa członkowskie do udoskonalenia i opracowania przepisów gwarantujących jakość, bezpieczeństwo i skuteczność leków oraz podawanie leków zgodnie z rygorystycznymi zasadami;
90. wzywa Komisję do zwiększenia finansowania wczesnych etapów międzysektorowych i interdyscyplinarnych działań badawczo-rozwojowych w dziedzinie epidemiologii i immunologii patogenów opornych na środki przeciwdrobnoustrojowe oraz wykrywania zakażeń szpitalnych, zwłaszcza badań nad drogami przenoszenia patogenów między zwierzętami, ludźmi i środowiskiem; wzywa Komisję, by wspierała badania nad higieną rąk oraz wpływem różnych metod mycia i suszenia rąk na przenoszenie potencjalnych patogenów;
91. wzywa Komisję, by inwestowała również w opracowywanie nieantybiotykowych rozwiązań alternatywnych w zakresie zdrowia zwierząt, w tym stymulatorów wzrostu, a także w tworzenie nowych substancji umożliwiających opracowanie nowych antybiotyków; podkreśla, że nowych antybiotyków nie można stosować do profilaktyki u zwierząt ani do pobudzania ich wzrostu, a sektory przemysłu otrzymujące fundusze publiczne na tworzenie nowych antybiotyków muszą zaprzestać ich dystrybucji lub podawania w profilaktyce i do stymulowania wzrostu;
92. z zadowoleniem przyjmuje najnowsze transgraniczne projekty badawcze dotyczące zarządzania środkami przeciwdrobnoustrojowymi i zapobiegania zakażeniom, np. finansowany przez UE projekt i-4-1-Health Interreg; wzywa Komisję do zwiększenia funduszy na badanie metod zapobiegania zakażeniom szpitalnym;
93. wzywa Komisję, by w kolejnym unijnym programie ramowym w zakresie badań naukowych i innowacji dalej wspierała działania badawczo-rozwojowe dotyczące oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe, w tym badania nad chorobami zakaźnymi o zasięgu światowym, wskazanymi w celach zrównoważonego rozwoju, zwłaszcza nad malarią lekooporną, HIV i zaniechwanymi chorobami tropikalnymi, w tym przez utworzenie w tym programie odrębnej misji dotyczącej globalnej walki z opornością na środki przeciwdrobnoustrojowe;
94. wzywa Komisję, by wprowadziła ograniczenia w transporcie żywych zwierząt ze stref, w których przy pomocy obecnego systemu monitorowania stwierdzono występowanie szczepów bakterii odpornych na środki przeciwdrobnoustrojowe;

⁽³⁵⁾ Pamer, E. G. „Resurrecting the Intestinal Microbiota to Combat Antibiotic-Resistant Pathogens”, *Science*, tom 352 nr 6285, 2016 r., s. 535–538.

Czwartek, 13 września 2018 r.

95. zauważa, że niektóre środki ochrony roślin mogą mieć również właściwości przeciwdrobnoustrojowe, co może wpływać na rozprzestrzenianie się oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe; apeluje o dalsze badania nad potencjalnymi związkami między poddaniem działaniu dostępnych w handlu form użytkowych pestycydów a rozwojem oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe; przyznaje, że herbicydy są rutynowo badane pod kątem toksyczności, ale nie pod kątem subletalnego oddziaływania na drobnoustroje, i podkreśla, że z przyczyn podanych powyżej należy rozważyć rutynowe wykonywanie takich badań;

96. wzywa Komisję i państwa członkowskie, by wspierały wczesny i stały dialog ze wszystkimi zainteresowanymi stronami w celu opracowania odpowiednich zachęt do prac badawczo-rozwojowych w dziedzinie oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe; przyznaje, że nie istnieje jedno uniwersalne podejście; wzywa Komisję, by oficjalnie włączyła społeczeństwo obywatelskie w debatę na temat zdrowia, np. przez utworzenie i finansowanie specjalnej sieci zainteresowanych stron;

97. podkreśla potrzebę istnienia różnych modeli współpracy prowadzonej przez sektor publiczny z udziałem przemysłu; przyznaje, że potencjał przemysłu odgrywa kluczową rolę w działaniach badawczo-rozwojowych dotyczących oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe; niezależnie od tego podkreśla, że w tej wymagającej pilnych działań dziedzinie potrzebne jest dalsze priorytetowe traktowanie i koordynacja ze strony sektora publicznego; wzywa zatem Komisję, by utworzyła publiczną platformę dla finansowanych z funduszy publicznych projektów badawczo-rozwojowych dotyczących oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe, służącą koordynowaniu wszystkich działań badawczo-rozwojowych;

98. podkreśla w związku z tym, że obecne przepisy dotyczące innowacji nie pozwalają na skuteczne pobudzanie działań badawczo-rozwojowych dotyczących oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe, i wzywa do dostosowania i harmonizacji zasad ochrony własności intelektualnej na szczeblu europejskim, zwłaszcza z myślą o lepszym dostosowaniu okresu ochrony do okresu wymaganego w przypadku innowacyjnego produktu leczniczego;

99. uważa, że badania dotyczące zwalczania oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe prowadzi się już w wielu miejscach w Unii, lecz brakuje odpowiedniego obrazu stanu badań naukowych w UE jako całości; proponuje w związku z tym utworzyć specjalną platformę na szczeblu UE, by w przyszłości można było efektywniej wykorzystywać zasoby naukowe;

100. przypomina, że należy tworzyć koalicje środowiska akademickiego i firm biofarmaceutycznych w celu opracowywania nowych antybiotyków, szybkich metod diagnostycznych i nowatorskich terapii;

101. z zadowoleniem przyjmuje wnioski ze Wspólnego Sympozjum Technicznego WHO, Światowej Organizacji Własności Intelektualnej (WIPO) i WTO pt. „Antimicrobial Resistance: how to foster innovation, access and appropriate use of antibiotics” [Oporność na środki przeciwdrobnoustrojowe: jak wspierać innowacje, dostęp do antybiotyków i ich właściwe stosowanie] ⁽³⁶⁾, podczas którego omówiono nowe modele działań badawczo-rozwojowych, mające zachęcać do takich działań, a jednocześnie oddzielić korzyści finansowe ze sprzedaży antybiotyków od wolumenu sprzedaży;

102. przypomina, że rozporządzenie w sprawie badań klinicznych ⁽³⁷⁾ pomoże zachęcać do prowadzenia w UE badań nad nowymi środkami przeciwdrobnoustrojowymi; wzywa Komisję i EMA, by bez dalszej zwłoki wdrożyły rozporządzenie w sprawie badań klinicznych;

103. wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby wspierały opracowywanie i upowszechnianie nowych modeli gospodarczych, projektów pilotażowych i zachęt polegających na obniżaniu kosztów badań dla przemysłu oraz tworzeniu zapotrzebowania na rynku, mających stymulować rozwój nowych metod leczenia, narzędzi diagnostycznych, antybiotyków, wyrobów medycznych, szczepionek i rozwiązań alternatywnych wobec środków przeciwdrobnoustrojowych; jest zdania, że rozwiązania te mają sens, gdy są w dłuższej perspektywie zrównoważone, wynikają z potrzeb i opierają się na danych naukowych, są ukierunkowane na priorytety publiczne oraz wspierają właściwe zastosowania lecznicze;

104. wzywa Komisję do oceny skuteczności obecnych praktyk w zakresie higieny i metod dezynfekcji w szpitalach i opiece zdrowotnej; zwraca się do Komisji, by zbadała możliwość stosowania probiotyków i innych zrównoważonych technologii w zakresie higieny jako wydajnych metod zapobiegania oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe i ograniczania liczby zakażeń szpitalnych przypisywanych oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe;

⁽³⁶⁾ <http://www.wipo.int/publications/en/details.jsp?id=4197>

⁽³⁷⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 536/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie badań klinicznych produktów leczniczych stosowanych u ludzi oraz uchylenia dyrektywy 2001/20/WE (Dz.U. L 158 z 27.5.2014, s. 1).

Czwartek, 13 września 2018 r.

105. zachęca do upowszechniania opłacalnych technologii, które zmniejszają wpływ zakażeń szpitalnych i pomagają zapobiegać rozprzestrzenianiu się drobnoustrojów wielolekoopornych;

106. zachęca państwa członkowskie do wspierania alternatywnych systemów zwrotu kosztów, by ułatwić upowszechnianie innowacyjnych technologii w krajowych systemach opieki zdrowotnej;

107. zauważa, że stosowany zazwyczaj model biznesowy opracowywania leków nie sprawdza się w tworzeniu antybiotyków, ponieważ oporność może zmieniać się z biegiem czasu, a antybiotyki mają być stosowane przez określony czas i tylko w ostateczności; przypomina, że na przemyśle spoczywa społeczna odpowiedzialność przedsiębiorstw, która wymaga udziału w walce z opornością na środki przeciwdrobnoustrojowe przez szukanie metod wydłużenia okresu przydatności antybiotyków do stosowania, a tym samym zapewnienia zrównoważonego dostępu do skutecznych antybiotyków, oraz wzywa do tworzenia zachęt do badań tego rodzaju oraz do określenia procedur regulacyjnych;

108. przypomina o apelach Parlamentu i Rady o dokonanie przeglądu dotychczasowych zachęt (tj. rozporządzenia w sprawie sierocych produktów leczniczych⁽³⁸⁾) ze względu na ich nadużywanie i na wysokie ceny końcowe; wzywa zatem Komisję do przeanalizowania istniejących modeli zachęt w dziedzinie badań i rozwoju, w tym modelu przekazywalnej wyłączności na rynku (TME), w celu opracowania nowych modeli i określenia procedur regulacyjnych;

109. wzywa Komisję i państwa członkowskie, by we współpracy z naukowcami i przemysłem opracowywały nowe modele zachęt, które oddzielią zyski od ilości przepisanych leków oraz będą stymulować inwestycje w całym procesie tworzenia danego wyrobu i jego produkcji; podkreśla, że ostatecznym celem zachęt do działań badawczo-rozwojowych musi być zagwarantowanie przystępnych cen i dostępu do wysokiej jakości antybiotyków;

110. uznaje kluczową rolę farmaceutów w szerzeniu wiedzy o właściwym stosowaniu środków przeciwdrobnoustrojowych i w zapobieganiu oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe; zachęca państwa członkowskie, by rozszerzyły zakres ich odpowiedzialności przez zezwolenie aptekom na wydawanie leków w ściśle przepisanych ilościach oraz podawanie niektórych szczepionek i wykonywanie szybkich testów diagnostycznych;

111. wzywa do rozważenia możliwości zastosowania przekazywalnej wyłączności na rynku lub nagród za wejście na rynek jako zrównoważonych zachęt;

112. wzywa Komisję, by odegrała pierwszoplanową rolę na arenie światowej, opowiadając się za opartymi na dowodach modelami najlepszych praktyk we wczesnej diagnostyce służących zwalczaniu oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe;

Kształtowanie światowego programu działań

113. podkreśla, że bez zharmonizowanych i natychmiastowych działań w wymiarze globalnym świat wejdzie w epokę „postantybiotykową”, w której proste zakażenia będą znów zabijać;

114. przypomina, że oporność na środki przeciwdrobnoustrojowe wymaga pilnych i skoordynowanych działań globalnych i międzysektorowych ze względu na złożoność problemu, jego transgraniczny zasięg, poważne skutki dla środowiska oraz zdrowia ludzi i zwierząt, a także znaczne obciążenia gospodarcze; wzywa zatem UE i państwa członkowskie do jednoznacznego zaangażowania się w tworzenie partnerstw europejskich i międzynarodowych oraz w zainicjowanie przekrojowej globalnej strategii zwalczania oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe, obejmującej takie obszary polityki jak handel międzynarodowy, rozwój i rolnictwo;

115. z zadowoleniem przyjmuje listę rankingową WHO obejmującą 20 najbardziej antybioopornych patogenów⁽³⁹⁾; wzywa do pilnego zainicjowania projektów badawczo-rozwojowych dotyczących bakterii z tej listy priorytetów w celu stworzenia leków, które pozwolą je zwalczać; podkreśla jednak, że badania nad nowymi lekami to nie jedyne niezbędne działanie i że należy zająć się problemem niewłaściwego stosowania i nadużywania antybiotyków zarówno u ludzi, jak i u zwierząt;

⁽³⁸⁾ Rozporządzenie (WE) nr 141/2000 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 grudnia 1999 r. w sprawie sierocych produktów leczniczych (Dz.U. L 18 z 22.1.2000, s. 1).

⁽³⁹⁾ <http://www.who.int/mediacentre/news/releases/2017/bacteria-antibiotics-needed/en/>

Czwartek, 13 września 2018 r.

116. przyznaje, że oporność na środki przeciwdrobnoustrojowe jest problemem transgranicznym, a do Europy przywożone są produkty z całego świata; wzywa Komisję do współpracy ze stronami trzecimi w celu ograniczenia stosowania antybiotyków w hodowli i wynikającego stąd zanieczyszczenia środowiska; wzywa ponadto Komisję, by we współpracy z państwami trzecimi realizowała programy badawcze służące ograniczeniu nadużywania antybiotyków; wzywa Komisję, by w umowach o wolnym handlu wprowadziła zakaz przywozu żywności pochodzenia zwierzęcego, jeżeli zwierzęta nie były hodowane zgodnie z normami UE, a zwłaszcza jeżeli nie przestrzegano zakazu stosowania antybiotykowych stymulatorów wzrostu;

117. przyjmuje do wiadomości treść sprawozdania pt. „Tackling drug-resistant infections globally: final report and recommendations”⁽⁴⁰⁾ [Globalne zwalczanie zakażeń lekoopornych: sprawozdanie końcowe i zalecenia], w którym szacuje się, że podjęcie globalnych działań w zakresie oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe będzie kosztowało 40 mld USD w okresie 10 lat, co jest niewielką kwotą w porównaniu z kosztami niepodjęcia działań i drobnym ułamkiem (ok. 0,05 %) kwot wydawanych obecnie w krajach G-20 na opiekę zdrowotną; wzywa Komisję, by przeanalizowała możliwość opodatkowania sektora zdrowia publicznego stosownie do jego odpowiedzialności społecznej;

118. zauważa, że we wszystkich przyszłych porozumieniach handlowych ze Zjednoczonym Królestwem po brexicie należy ująć kwestię oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe i wymóg stosowania się przez Zjednoczone Królestwo do wszelkich dalszych osiągnięć UE w zakresie zwalczania oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe, by chronić konsumentów i pracowników w UE i Zjednoczonym Królestwie;

119. z zadowoleniem przyjmuje opracowany przez WHO globalny plan przeciwdziałania oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe, przyjęty jednogłośnie w maju 2015 r. na 68. sesji Światowego Zgromadzenia Zdrowia; kładzie nacisk na potrzebę zgodności światowych, europejskich i krajowych planów działania z globalnym planem działania WHO;

120. z zadowoleniem przyjmuje nowe wytyczne WHO w sprawie stosowania istotnych z medycznego punktu widzenia środków przeciwdrobnoustrojowych u zwierząt, od których lub z których pozyskuje się żywność⁽⁴¹⁾; podkreśla znaczenie faktu, że w niektórych krajach ok. 50–70 % łącznej konsumpcji antybiotyków istotnych z medycznego punktu widzenia dotyczy sektora produkcji zwierzęcej, a konsumpcja ta służy w dużej mierze stymulowaniu wzrostu zwierząt hodowlanych; apeluje, by w ramach podejścia „Jedno zdrowie” włączono tę kwestię do polityki handlowej Unii i do negocjacji z organizacjami międzynarodowymi, np. WTO, oraz z państwami stowarzyszonymi lub państwami trzecimi, by ukształtować światową politykę zakazującą stosowania antybiotyków do tuczenia zdrowych zwierząt;

121. zauważa, że oporność na środki przeciwdrobnoustrojowe to poważny problem w przypadku wielu chorób związanych z ubóstwem i chorob zaniebanych, zwłaszcza HIV/AIDS, malarii i gruźlicy oraz chorób, które wiążą się z epidemiami i pandemiami; podkreśla, że przyczyną około 29 % zgonów spowodowanych opornością na środki przeciwdrobnoustrojowe jest gruźlica lekooporna; wzywa Komisję i państwa członkowskie, by w trybie pilnym zwiększyły wsparcie dla badań nad narzędziami zwalczania chorób związanych z ubóstwem i chorob zaniebanych, w których występuje oporność na środki przeciwdrobnoustrojowe, oraz wsparcie dla stosowania tych narzędzi; wzywa Komisję i państwa członkowskie do tworzenia partnerstw, na wzór partnerstwa w dziedzinie badań i innowacji w regionie Morza Śródziemnego (PRIMA) oraz partnerstwa między Europą a krajami rozwijającymi się w zakresie badań klinicznych (EDCTP), na potrzeby międzynarodowych przedsięwzięć badawczo-rozwojowych dotyczących zdrowia, obejmujących różne regiony geograficzne i najważniejsze zagadnienia zdrowotne, np. oporność na środki przeciwdrobnoustrojowe, szczepionki, nowotwory oraz dostęp do leków;

122. podkreśla znaczenie takich inicjatyw europejskich jak programy ECDC w zakresie chorób zakaźnych, w tym AIDS, gruźlicy i malarii; zaznacza, że inicjatywy te są przykładem dobrych praktyk i dowodem na zdolność reagowania i właściwe funkcjonowanie UE wobec zapotrzebowania na nowe antybiotyki, a ECDC powinno odgrywać kluczową rolę w określaniu priorytetowych potrzeb badawczo-rozwojowych, w koordynowaniu działań i angażowaniu wszystkich podmiotów, w stymulowaniu prac międzysektorowych oraz w budowaniu zdolności dzięki sieciom badawczo-rozwojowym;

123. kładzie nacisk na problem, jakim jest powstawanie bakterii wielolekoopornych, które są odporne na więcej niż jeden antybiotyk i mogą w ostatecznym rozrachunku wyewoluować w superbakterie odporne na wszystkie dostępne antybiotyki, w tym antybiotyki ostatniej szansy; podkreśla potrzebę utworzenia bazy danych bakterii wielolekoopornych, obejmującej AIDS, gruźlicę, malarię, rzęzątkę, *Escherichia coli* i inne bakterie lekooporne;

124. zwraca uwagę, że zwierzętom gospodarskim hodowanym w USA do celów produkcji żywności podaje się pięć razy więcej antybiotyków niż zwierzętom gospodarskim w Zjednoczonym Królestwie; podkreśla w związku z tym znaczenie kontroli przywozu mięsa do UE;

⁽⁴⁰⁾ https://amr-review.org/sites/default/files/160518_Final%20paper_with%20cover.pdf

⁽⁴¹⁾ http://www.who.int/foodsafety/areas_work/antimicrobial-resistance/cia_guidelines/en/

Czwartek, 13 września 2018 r.

125. wzywa Komisję, by w umowach handlowych propagowała unijne normy i instrumenty zwalczania oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe oraz by poruszała problem oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe na forum WTO; zauważa, że podawanie antybiotyków jako stymulatorów wzrostu u zwierząt służących do produkcji żywności zakazano w UE w 2006 r., ale w krajach spoza UE nadal można dodawać antybiotyki do pasz jako stymulatory wzrostu; wzywa Komisję, by do umów o wolnym handlu włączyła klauzulę, zgodnie z którą żywność przywożona z państw trzecich nie może być produkowana z wykorzystaniem antybiotyków jako stymulatorów wzrostu, w celu zapewnienia równych szans europejskiej hodowli bydła i akwakulturze oraz w celu złagodzenia problemu oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe; zachęca Komisję, by wprowadziła zakaz przywozu z państw trzecich wszelkich środków spożywczych pochodzących od zwierząt leczonych za pomocą antybiotyków lub grup antybiotyków zastrzeżonych w UE do leczenia niektórych infekcji u ludzi;

126. wzywa Komisję i państwa członkowskie do bardziej zdecydowanego zwalczania nielegalnych praktyk w produkcji środków przeciwdrobnoustrojowych, handlu nimi, ich stosowaniu i unieszkodliwianiu; podkreśla, że podmioty zaangażowane w cykl życia środków przeciwdrobnoustrojowych muszą ponosić odpowiedzialność za swoje działania;

127. odnotowuje wpływ powszechności i przystępności cenowej istniejących antybiotyków oraz szerokiego dostępu do nich; uważa, że ukierunkowane leczenie z wykorzystaniem konkretnych antybiotyków powinno być dostępne dla wszystkich, by zapobiegać niewłaściwemu stosowaniu nieodpowiednich antybiotyków oraz nadużywaniu antybiotyków o szerokim spektrum działania; wzywa Komisję i państwa członkowskie do bardziej zdecydowanego zwalczania sprzedaży dużych partii środków przeciwdrobnoustrojowych po cenach dumpingowych, zwłaszcza jeśli chodzi o przeznaczone dla ludzi antybiotyki o krytycznym znaczeniu;

128. apeluje o kompleksowe kontrole producentów antybiotyków w celu dostosowania okresów karencji do realiów, aby zagwarantować brak antybiotyków w środkach spożywczych;

129. wzywa Komisję do stałego zwracania uwagi na forach politycznych i do działań na rzecz zaangażowania na wysokim szczeblu w przeciwdziałanie oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe, w tym na forum ONZ, G7 i G20; podkreśla, że europejskie instytucje naukowe, takie jak ECDC, mogą pokierować badaniami na szczeblu globalnym; wzywa Komisję, by propagowała współpracę między UE a organizacjami międzynarodowymi, w tym WHO, Organizacją Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa (FAO) i Światową Organizacją Zdrowia Zwierząt (OIE); z zadowoleniem przyjmuje wydaną w styczniu 2016 r. na Światowym Forum Gospodarczym w Davos deklarację w sprawie zwalczania oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe, w której przedstawiciele przemysłu farmaceutycznego, biotechnologii i diagnostyki wezwali do wspólnych działań na rzecz stworzenia zrównoważonego i przewidywalnego rynku antybiotyków, szczepionek i narzędzi diagnostycznych, zwiększającego ochronę nowych i istniejących metod leczenia;

130. wzywa do wspierania i doskonalenia metod produkcji opartych na agroekologii oraz do przechodzenia na takie metody;

o

o o

131. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, Europejskiemu Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób, Europejskiej Agencji Leków, Europejskiej Agencji Chemikaliów, Europejskiemu Urzędowi ds. Bezpieczeństwa Żywności, Europejskiej Agencji Środowiska, Światowej Organizacji Zdrowia i Światowej Organizacji Zdrowia Zwierząt.

Czwartek, 13 września 2018 r.

P8_TA(2018)0355

Europa w ruchu – program działań dotyczący przyszłości mobilności w UE**Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 13 września 2018 r. „Europa w ruchu – program działań dotyczący przyszłości mobilności w UE” (2017/2257(INI))**

(2019/C 433/21)

Parlament Europejski,

- uwzględniając komunikat Komisji pt. „Europa w ruchu – program działań na rzecz sprawiedliwego społecznie przejścia do czystej, konkurencyjnej i opartej na sieci mobilności dla wszystkich” (COM(2017)0283),
- uwzględniając porozumienie klimatyczne z Paryża ratyfikowane przez Parlament Europejski i Radę dnia 4 października 2016 r. ⁽¹⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) ⁽²⁾,
- uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z dnia 18 października 2017 r. w sprawie czystej, konkurencyjnej i opartej na sieci mobilności dla wszystkich ⁽³⁾,
- uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z dnia 5 lipca 2017 r. w sprawie wpływu cyfryzacji i robotyzacji transportu na kształtowanie polityki UE ⁽⁴⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie planu działania na rzecz inteligentnych systemów transportowych ⁽⁵⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 10 grudnia 2013 r. w sprawie CARS 2020: w kierunku silnego, konkurencyjnego i zrównoważonego przemysłu motoryzacyjnego w Europie ⁽⁶⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 7 lipca 2015 r. w sprawie stworzenia multimodalnych zintegrowanych systemów biletowych w Europie ⁽⁷⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 9 września 2015 r. w sprawie wdrożenia białej księgi w dziedzinie transportu z 2011 r.: podsumowanie i dążenie w kierunku mobilności zgodnej z zasadami zrównoważonego rozwoju ⁽⁸⁾,
- uwzględniając oświadczenie z Valletty z dnia 29 marca 2017 r. w sprawie bezpieczeństwa ruchu drogowego,
- uwzględniając białą księgę Komisji zatytułowaną „Plan utworzenia jednolitego europejskiego obszaru transportu – dążenie do osiągnięcia konkurencyjnego i zasobooszczędnego systemu transportu” (COM(2011)0144),
- uwzględniając badanie Parlamentu Europejskiego z 2016 r. pt. „Self-piloted cars: the future of road transport?” [Samochody autonomiczne – przyszłość transportu drogowego?],
- uwzględniając badanie Parlamentu Europejskiego z 2017 r. pt. „Infrastructure funding challenges in the sharing economy” [Wyzwania związane z finansowaniem infrastruktury w gospodarce współpracy],

⁽¹⁾ Dz.U. L 282 z 19.10.2016, s. 1.⁽²⁾ Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 1.⁽³⁾ Dz.U. C 81 z 2.3.2018, s. 195.⁽⁴⁾ Dz.U. C 345 z 13.10.2017, s. 52.⁽⁵⁾ Dz.U. C 184 E z 8.7.2010, s. 50.⁽⁶⁾ Dz.U. C 468 z 15.12.2016, s. 57.⁽⁷⁾ Dz.U. C 265 z 11.8.2017, s. 2.⁽⁸⁾ Dz.U. C 316 z 22.9.2017, s. 155.

Czwartek, 13 września 2018 r.

- uwzględniając badanie Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z 2017 r. pt. „Impact of digitalisation and the on-demand economy on labour markets and the consequences for employment and industrial relations” [Wpływ cyfryzacji oraz gospodarki na żądanie na rynki pracy oraz wpływ na zatrudnienie i stosunki przemysłowe],
 - uwzględniając art. 52 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Transportu i Turystyki oraz opinię Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności (A8-0241/2018),
- A. mając na uwadze, że w sektorze transportu zachodzą zmiany strukturalne, a przyszłość transportu w UE kształtować będą nadrzędne priorytety ram polityki klimatyczno-energetycznej do roku 2030, program „Czyste powietrze dla Europy” oraz unijne wytyczne dotyczące bezpieczeństwa ruchu drogowego na lata 2011–2020;
- B. mając na uwadze, że dekarbonizacja transportu i wykorzystanie technologii niskoemisyjnych są szansą dla przyszłej mobilności i zrównoważonego wzrostu gospodarczego;
- C. mając na uwadze, że gospodarka współpracy i gospodarka dzielenia się zmieniają kształt sektora transportu na świecie; mając na uwadze, że wartość transakcji w sektorze transportu w ramach gospodarki współpracy w Europie oszacowano w 2015 r. na 5,1 mld EUR, co oznacza wzrost aż o 77 % w stosunku do roku poprzedniego, przy czym interakcje w obszarze niepieńszej gospodarki dzielenia się znacznie przekroczyły ten zakres, co jest dowodem znaczenia tego zjawiska;
- D. mając na uwadze, że według szacunków transport osób w latach 2010–2050 wzrośnie o około 42 %, zaś transport towarów wzrośnie w tym samym czasie o 60 %;
- E. mając na uwadze, że w białej księdze w sprawie transportu z 2011 r. wezwano, aby do roku 2030 przenieść 30 % (zaś do roku 2050 – 50 %) transportu towarów odbywającego się wzdłuż głównych korytarzy z transportu drogowego na bardziej zrównoważone rodzaje transportu takie jak kolej, zawarto w niej również wymóg rozwoju odpowiedniej zielonej infrastruktury;
- F. mając na uwadze, że stosowanie zasady „użytkownik płaci” i „zanieczyszczający płaci” we wszystkich rodzajach transportu, również w transporcie drogowym, kolejowym, morskim i lotniczym, przyczyni się do stworzenia równych warunków działania dla wszystkich rodzajów transportu;
- G. mając na uwadze, że nowe usługi w zakresie mobilności mają w zamierzeniu znacznie ulepszyć transport miejski oraz mają potencjał w tym zakresie dzięki zmniejszaniu zagęszczenia ruchu i emisji zanieczyszczeń oraz oferowaniu alternatywy dla posiadania prywatnego samochodu, jako że prywatny samochód to nadal główny środek transportu pod względem liczby odbywanych przejazdów; mając na uwadze, że usługi te mogą ułatwić przechodzenie na transport multimodalny i współdzielony, a więc również bardziej zrównoważony, i mogą stanowić uzupełnienie transportu publicznego oraz aktywnych form transportu;
- H. mając na uwadze, że sektor transportu odgrywa kluczową rolę w funkcjonowaniu gospodarki UE i jest źródłem ok. 4 % unijnego PKB oraz zapewnia ponad 5 % ogółu miejsc pracy w UE ⁽⁹⁾; mając na uwadze, że kobiety stanowią jedynie 22 % siły roboczej w tym sektorze, zaś jedna trzecia jego wszystkich pracowników to osoby w wieku powyżej 50. roku życia;
- I. mając na uwadze oczekiwanie, że pojazdy podłączone do sieci oraz pojazdy autonomiczne sprawią, iż transport drogowy stanie się w przyszłości wydajniejszy, bezpieczniejszy i pewniejszy, jako że główną przyczyną wszystkich wypadków drogowych w Europie jest błąd ludzki;
- J. mając na uwadze ogromne postępy, jakie poczyniono w ostatnich dziesięcioleciach, dzięki którym UE stała się regionem o najbezpieczniejszym transporcie drogowym na świecie, mając na uwadze, że ogromna liczba ofiar wypadków na drogach europejskich w ubiegłym roku, w których 25,5 tys. osób straciło życie, zaś 135 tys. odniosło poważne obrażenia, jest nadal przyczyną ogromnego cierpienia wielu osób, a także źródłem niedopuszczalnych kosztów finansowych szacowanych na 100 mld EUR rocznie; mając również na uwadze, że cele w zakresie obniżenia do 2020 r. liczby ofiar wypadków drogowych o połowę w stosunku do roku 2010 nie są realizowane i że liczba poważnych obrażeń oraz wypadków śmiertelnych niechronionych użytkowników dróg, takich jak piesi, rowerzyści i kierowcy mniejszych dwukołowych pojazdów silnikowych, drastycznie rośnie;

⁽⁹⁾ „EU Transport in Figures: Statistical pocketbook 2015” [Transport UE w liczbach – mały rocznik statystyczny za 2015 r.], Urząd Publikacji Unii Europejskiej, Luksemburg, 2015 r.

Czwartek, 13 września 2018 r.

- K. mając na uwadze, że transport jest główną przyczyną zanieczyszczenia powietrza na obszarach miejskich i jest przyczyną ponad 25 % ogółu emisji gazów cieplarnianych w UE, z czego ponad 70 % pochodzi z transportu drogowego, a także fakt, że udział ten wciąż rośnie;
- L. mając na uwadze, że z niedawnych badań i szacunków wynika, iż istnieje silny związek między narażeniem na zanieczyszczenia a większym zagrożeniem zdrowia publicznego, w tym chorobami układu krążenia (takimi jak udar mózgu i niedokrwienna choroba serca) i rakiem, mając również na uwadze szacunki, że pył zawieszony jest przyczyną 399 tys. przedwczesnych zgonów rocznie, zaś analogiczna liczba dla emisji tlenków azotu wynosi 75 tys., a dla ozonu – 13,6 tys.; mając na uwadze, że osoby zamieszkujące tereny miejskie są szczególnie narażone na to niebezpieczeństwo;
- M. mając na uwadze, że na całym świecie podejmuje się obecnie znaczne wysiłki, aby uczynić sektor transportu bardziej integracyjnym, bezpieczniejszym i sprawiedliwszym, a wysiłki te obejmują wprowadzanie ambitnych celów i wiążących norm, mając także na uwadze, że UE powinna przegapić okazji, by znaleźć się w awangardzie tych innowacji społecznych;

Wpływ przekształcenia transportu na umiejętności i sposoby pracy

1. z zadowoleniem przyjmuje komunikat Komisji pt. „Europa w ruchu. Program działań na rzecz sprawiedliwego społecznie przejścia do czystej, konkurencyjnej i opartej na sieci mobilności dla wszystkich”, w którym odnotowano, że w sektorze mobilności zachodzą głębokie przemiany oraz podkreślono, że rewolucja w dziedzinie mobilności cyfrowej powinna doprowadzić do bezpieczniejszego, bardziej innowacyjnego, bardziej zintegrowanego, zrównoważonego, sprawiedliwszego, bardziej konkurencyjnego i czystsze sektora transportu drogowego, który jest połączony z innymi, bardziej zrównoważonymi rodzajami transportu; z zadowoleniem odnosi się do przyjętego w komunikacie podejścia strategicznego zakładającego wypracowanie spójnych ram regulacyjnych dla coraz bardziej złożonej dziedziny transportu drogowego;
2. zwraca uwagę, że sektor mobilności UE musi wykorzystać możliwości, jakie oferują technologie cyfrowe; uważa, że należy opracowywać i promować nowe modele biznesowe, które pozwalają rozwijać innowacyjne usługi w zakresie wspólnej mobilności, w tym nowe platformy internetowe dla prowadzenia operacji związanych z transportem towarów, organizowania grupowych dojazdów samochodowych lub oferowania usług w zakresie wspólnego korzystania z samochodu lub rowerów czy też aplikacje na smartfony, które oferują analizy i dane dotyczące warunków ruchu drogowego w czasie rzeczywistym;
3. zachęca Komisję i państwa członkowskie, by zaproponowały i stosowały środki współpracujących inteligentnych systemów transportowych zgodnie z celami i inicjatywami określonymi w białej księdze w sprawie transportu z 2011 r. oraz w porozumieniu klimatycznym z Paryża z grudnia 2015 r.;
4. podkreśla, że sektor motoryzacyjny UE zatrudnia 8 mln osób i wytwarza 4 % unijnej wartości dodanej brutto, zapewniając nadwyżkę handlową w wysokości 120 mld EUR;
5. zaznacza, że zmiany w przemyśle motoryzacyjnym związane z cyfryzacją, automatyzacją i produkcją bardziej ekologicznych samochodów będą wymagać nowej wiedzy fachowej oraz nowych metod pracy; podkreśla, że zmiany te powinny stwarzać nowe możliwości poprawy atrakcyjności sektora transportu oraz przezwyciężenia niedoborów siły roboczej w tym sektorze; zwraca uwagę, że produkcja bardziej ekologicznych, lepiej połączonych do sieci i bardziej zautomatyzowanych pojazdów wywrze wpływ na przemysł wytwórczy, działalność rozwojową, serwis i naprawę pojazdów oraz będzie wymagać nowych umiejętności, m.in. w związku z montażem silników elektrycznych lub produkcją akumulatorów, ogniw paliwowych, urządzeń komputerowych i czujników drugiej generacji; podkreśla, że już dziś sektor ten stoi w obliczu ogromnych wyzwań, jeżeli chodzi o rekrutację pracowników posiadających odpowiednie umiejętności oraz że choć oczekuje się dalszego wzrostu zatrudnienia w dziedzinie inżynierii, umiejętności w zakresie oprogramowania są nowym wymogiem, który muszą postawić przedsiębiorstwa; wzywa Komisję i państwa członkowskie do dostosowania szkoleń uzupełniających i doskonalenia zawodowego pracowników w unijnym sektorze transportu do nowych wyzwań;
6. podkreśla, że równość szans kobiet i mężczyzn powinna być priorytetem programu na rzecz przyszłości sektora transportu; podkreśla, że sektor transportu jest zdominowany przez mężczyzn, którzy stanowią trzy czwarte ogółu zatrudnionych w nim pracowników, oraz że istnieje potrzeba promowania równowagi płci; z zadowoleniem przyjmuje utworzenie platformy „Kobiety a transport – platforma UE na rzecz zmian”, której celem jest promowanie zatrudnienia kobiet i równości szans w sektorze transportu; wzywa Komisję i państwa członkowskie do współpracy w ramach tej platformy, aby tworzenie miejsc pracy dla kobiet w sektorze i cyfryzacja tego sektora szły ze sobą w parze;

Czwartek, 13 września 2018 r.

7. zwraca uwagę, że rewolucja cyfrowa zmieni kształt łańcucha wartości w przemyśle motoryzacyjnym, zmieni priorytety w dziedzinie badań naukowych i inwestycji oraz możliwości technologiczne, które muszą być przejrzyste, spójne i zgodne z normami prawnymi, co wpłynie na globalną pozycję konkurencyjną tego przemysłu;

8. przypomina, że jazda zautomatyzowana wywrze duży wpływ na siłę roboczą w sektorze transportu i będzie wymagać nabycia nowych kwalifikacji przez osoby wykonujące zawody objęte takim wpływem; apeluje do państw członkowskich, aby podjęły odpowiednie działania w perspektywie tej zmiany na rynku pracy, której powinien towarzyszyć aktywniejszy dialog społeczny; wzywa Komisję do opracowania na szczeblu UE strategii obejmującej nowe możliwości zatrudnienia, jakie powstaną dzięki cyfryzacji transportu, oraz do zebrania sprawdzonych rozwiązań wypracowanych w państwach członkowskich, aby wspierać tworzenie miejsc pracy w sektorze transportu, a także aby w pierwszym rzędzie zapewnić sprawiedliwe rozwiązania przejściowe dla pracowników, których zawody przestają istnieć w miarę cyfryzacji sektora transportu;

9. podkreśla, że jazda zautomatyzowana doprowadzi ostatecznie do sytuacji, w której konieczne będzie zajęcie się kwestią interpretacji obowiązujących przepisów UE w zakresie czasu prowadzenia pojazdu i okresów odpoczynku; wzywa Komisję, aby nieustannie monitorowała, czy potrzebne jest podjęcie działań prawodawczych;

10. zwraca uwagę na pozytywny wpływ cyfryzacji w transporcie, która umożliwi ograniczenie formalności administracyjnych oraz uproszczenie procedur zarówno z punktu widzenia władz, jak i przedsiębiorstw, a także ułatwi kontrolę przestrzegania przepisów dotyczących czasu prowadzenia pojazdu i okresów odpoczynku oraz przepisów dotyczących kabotażu dzięki wprowadzeniu tachografów cyfrowych, a tym samym przyczyni się do poprawy warunków pracy zawodowych kierowców oraz umożliwi stworzenie równych warunków pracy dla wszystkich przewoźników;

11. z zadowoleniem przyjmuje opracowany przez Komisję nowy program europejski na rzecz umiejętności oraz inicjatywy takie jak plan działania na rzecz współpracy sektorowej w zakresie umiejętności czy koalicja na rzecz umiejętności cyfrowych i zatrudnienia, które propagują współpracę między związkami zawodowymi, instytucjami szkoleniowymi i podmiotami sektora prywatnego w celu przewidywania i rozpoznawania rozbieżności między umiejętnościami kandydatów a wymogami rynku pracy oraz rozwiązywania problemu takich rozbieżności;

12. z zadowoleniem odnosi się do faktu, że sektor motoryzacyjny stanowi jeden z sześciu sektorów objętych pilotażowym planem działania, którym udostępniono środki za pośrednictwem sojuszu na rzecz umiejętności sektorowych w ramach programu Erasmus+;

13. wzywa Komisję do przedstawienia śródkresowej oceny rozpoczętych projektów dotyczących umiejętności w sektorze motoryzacyjnym, w tym trzyletniego projektu badawczego SKILLFUL oraz zaleceń sformułowanych przez grupę wysokiego szczebla GEAR 2030; uważa, że na podstawie wyników programu SKILLFUL możliwe będzie przeprowadzenie oceny adekwatności wymogów w zakresie szkoleń i kwalifikacji stawianych kierowcom wykonującym przewozy drogowe, szczególnie w świetle nowych zawodów i umiejętności;

14. apeluje do państw członkowskich, aby zamiast tylko reagować na konkretne wyzwania, aktywnie podchodziły do cyfryzacji oraz podejmowały kompleksowe i strategiczne decyzje oparte na neutralności technologicznej, mające na celu maksymalizację potencjalnych korzyści, a także aby pracowały nad porozumieniem w kwestii unijnego podejścia do kluczowych zagadnień;

15. zwraca uwagę na kluczową rolę, jaką mogą odgrywać użytkownicy i konsumenci we wspieraniu przekształcania transportu oraz wzywa Komisję i państwa członkowskie, by zagwarantowały większą przejrzystość i publiczny dostęp do istotnych danych w celu podniesienia poziomu wiedzy wśród ogółu społeczeństwa i wspierania świadomych wyborów konsumentów;

Przekształcanie poprzez postęp w badaniach naukowych i innowacji

16. zaznacza, że Europa jest światowym liderem zarówno w działalności produkcyjnej, jak transportowej oraz podkreśla, że aby mogła utrzymać konkurencyjność i pozycję lidera technologicznego, musi stale rozwijać sektor transportu, inwestować w niego, promować w nim innowacje i modernizować go w sposób zrównoważony;

17. przypomina o istotnym celu utworzenia jednolitego europejskiego obszaru transportu pozbawionego barier, w którym każdy środek transportu posiada własne miejsce w ramach efektywnej współmodalności i w którym ma miejsce większa interakcja międzymodalna, oraz wzywa w związku z tym państwa członkowskie do stworzenia odpowiednich warunków opartych na zachętach, aby poprawić efektywność środków transportu i usunąć istniejące przeszkody, takie jak niepotrzebne obciążenia administracyjne;

Czwartek, 13 września 2018 r.

18. przypomina, że w celu poprawy bezpieczeństwa na drogach, ograniczenia wpływu zmiany klimatu i emisji dwutlenku węgla, zanieczyszczenia powietrza i zagęszczenia ruchu potrzebne będą zrównoważone i innowacyjne technologie transportowe oraz rozwiązania w dziedzinie mobilności, oraz że nieodzowne są europejskie ramy regulacyjne stymulujące innowacje; w związku z tym domaga się znaczniejszych środków na wzajemnie powiązane międzysektorowe działania badawcze i rozwojowe dotyczące pojazdów podłączonych do sieci i pojazdów autonomicznych, elektryfikacji infrastruktury kolejowej i drogowej, paliw alternatywnych, projektowania i produkcji pojazdów, zarządzania siecią i ruchem, a także usług i infrastruktury w zakresie inteligentnej mobilności, bez zaniebdywania systemów wykorzystywanych w innych sektorach; zauważa, że efektywny rozwój tych kluczowych innowacji wymagać będzie stosowania wielu form specjalistycznej wiedzy branżowej; w tym kontekście zwraca uwagę, że współpracujące, podłączone do sieci i zautomatyzowane pojazdy mogą sprawić, że przemysł europejski stanie się bardziej konkurencyjny, przyczynią się także do zmniejszenia zużycia energii i ograniczenia emisji pochodzących z transportu, a także do zmniejszenia liczby śmiertelnych wypadków drogowych; dlatego też podkreśla, że należy określić wymogi dotyczące infrastruktury, aby zapewnić bezpieczną eksploatację tych systemów;

19. zwraca uwagę, że Europa potrzebuje lepszych ram dotyczących wspólnych działań na rzecz badań naukowych i innowacji w zakresie transportu, aby nadążyć za rozwojem technologicznym i zapewnić swoim obywatelom jak najlepsze rozwiązania w zakresie transportu i mobilności, a jednocześnie zagwarantować, że przedsiębiorstwa europejskie będą mogły utrzymać i zwiększyć przewagę konkurencyjną; uważa, że ambitne cele dotyczące systemu transportowego w przyszłości będzie można osiągnąć jedynie wówczas, gdy możliwe będzie opracowywanie, testowanie i wdrażanie nowych pomysłów i koncepcji w ścisłym połączeniu z programami politycznymi i regulacyjnymi;

20. apeluje o zapewnienie dalszego przejrzystego wsparcia finansowego na potrzeby badań naukowych, innowacji i szkoleń, jak ma to miejsce w kontekście strategii inteligentnej specjalizacji, w ramach których współfinansowanie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego przeznaczono na takie dziedziny, jak układy napędowe czy inteligentne systemy transportowe;

21. przypomina, że finansowanie europejskie w kolejnych wieloletnich ramach finansowych (WRF) na lata 2021–2027 będzie miało zasadnicze znaczenie dla ukończenia budowy infrastruktury transgranicznej i usunięcia zatorów w głównych korytarzach transeuropejskiej sieci transportowej (TEN-T) oraz zauważa, że finansowanie infrastruktury sprzyja inwestycjom prywatnym i publicznym w wysokiej jakości i zrównoważone usługi i technologie transportowe; dlatego też apeluje o udostępnienie w kolejnych WRF funduszy na rzecz wspierania w przyszłości szybkiego rozwoju i rozmieszczania systemów, usług i rozwiązań cyfrowych dla transportu;

22. podkreśla, że należy zmniejszyć przeszkody finansowe i uprościć dostęp do finansowania, ponieważ biurokracja i koszty administracyjne obciążają MŚP w odpowiednio większym stopniu ze względu na brak umiejętności i zdolności w tych przedsiębiorstwach; wzywa Komisję do kontrolowania, czy zaproszenia do składania ofert odnoszące się do inteligentnej infrastruktury transportowej ogłaszane w państwach członkowskich są zgodne z przepisami dyrektywy 2014/24/UE w sprawie zamówień publicznych, które dotyczą ułatwiania dostępu do zamówień publicznych małym i średnim przedsiębiorstwom;

23. zwraca uwagę, że Europa musi usprawnić tzw. ekosystem innowacji, począwszy od podstawowych badań w dziedzinie technologii, poprzez badania nad nowymi usługami i modelami biznesowymi, a skończywszy na innowacjach społecznych (kiedy upowszechnią się na rynku); podkreśla, że wsparcie publiczne dla ekosystemu innowacji powinno koncentrować się na niedoskonałościach rynku w zakresie badań naukowych i innowacji, a także na polityce sprzyjającej innowacjom, która sprawi, że standaryzacja europejska, uregulowania prawne i instrumenty finansowe przyczynią się do pobudzenia inwestycji sektora prywatnego w innowacje;

24. zwraca uwagę, że badania naukowe na szczeblu unijnym, prowadzone w szczególności w ramach programu „Horyzont 2020”, będą miały kluczowe znaczenie dla osiągnięcia rezultatów, czego dowiodły partnerstwa publiczno-prywatne, takie jak Wspólne Przedsiębiorstwo na rzecz Technologii Ogniw Paliwowych i Technologii Wodorowych oraz europejska inicjatywa na rzecz pojazdów ekologicznych, oraz apeluje o specjalne partnerstwo publiczno-prywatnego na rzecz pojazdów podłączonych do sieci i zautomatyzowanych; wspiera działania Komisji zmierzające do stworzenia europejskiego sojuszu na rzecz akumulatorów i domaga się dalszego wsparcia finansowego dla rozwoju produkcji i recyklingu w UE trwałych akumulatorów i ogniw baterii przeznaczonych do pojazdów nisko- i bezemisyjnych, wspiera również działania na rzecz sprawiedliwego podejścia światowego do przywozu materiałów takich jak lit i kobalt, jako że rozwój tych technologii będzie miał kluczowe znaczenie dla przyszłości czystej i zrównoważonej mobilności;

25. podkreśla znaczenie opracowania spójnych strategii rozwoju gospodarczego i przemysłowego, w których takim celem, jak dalszy rozwój produkcji i szersze wykorzystanie pojazdów niskoemisyjnych odpowiada rozmieszczenie zasobów przeznaczonych na ich osiągnięcie, także pod względem infrastruktury i elementów związanych z użytkowaniem, takich jak akumulatory – jest to kwestia, na którą Komisja i państwa członkowskie powinny zwrócić szczególną uwagę, opracowując unijną strategię produkcji akumulatorów; podkreśla znaczenie stwarzania zachęt dla producentów oraz wprowadzania na rynek dla obniżenia kosztów;

Czwartek, 13 września 2018 r.

26. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Komisja stworzyła również powiązanie z gospodarką o obiegu zamkniętym, kładąc szczególny nacisk na zasoby deficytowe i akumulatory; zachęca w związku z tym Komisję do dalszej oceny śladu środowiskowego produkcji i recyklingu akumulatorów, aby uzyskać pełny obraz wpływu środowiskowego bateryjnych pojazdów elektrycznych w celu ułatwienia porównania trwałości różnych systemów napędowych przez cały okres użytkowania;

27. zwraca uwagę na potencjalne korzyści wtórnego zastosowania akumulatorów samochodowych, np. w inteligentnych sieciach lub na potrzeby inteligentnego magazynowania energii w domu oraz wzywa Komisję i państwa członkowskie, by wspierały badania naukowe oraz projekty pilotażowe w tej dziedzinie za pomocą systemów finansowania;

28. popiera coraz szersze wykorzystywanie technologii cyfrowych we wdrażaniu zasady „zanieczyszczający płaci”, takich jak eTolling (elektroniczne pobieranie opłat) i eTicketing (system biletów elektronicznych), które opierają się efektywności środowiskowej pojazdów; z zadowoleniem przyjmuje wytyczne Komisji dla miast dotyczące regulacji dostępu pojazdów do miast; podkreśla jednak, że należy uczynić więcej na poziomie europejskim, aby uniknąć fragmentacji jednolitego obszaru transportu; podkreśla w związku z tym znaczenie finansowania projektów infrastrukturalnych w dziedzinie transportu oraz pokaźnych inwestycji w najbardziej przyjazne dla środowiska paliwa niskoemisyjne, by wspierać transformację systemu transportowego, a także zapewnić integrację aktywów energetycznych i transportowych w celu przyspieszenia przejścia na bardziej zrównoważony koszyk paliw; w kwestii finansowania transportu ze środków unijnych uważa, że dostosowanie do osiągnięcia celów klimatycznych powinno być jednym z kryteriów kwalifikowalności projektów;

29. przypomina o zobowiązaniach UE dotyczących walki ze zmianą klimatu wynikających z porozumienia paryskiego, programu działań ONZ do roku 2030 oraz ram polityki klimatyczno-energetycznej do roku 2030; z zadowoleniem odnosi się do przyjętych już środków, takich jak cykl testów w ramach światowej zharmonizowanej procedury badania pojazdów lekkich (WLTP) oraz pakiety dotyczące emisji zanieczyszczeń w rzeczywistych warunkach jazdy, których celem jest zmniejszenie rozbieżności między deklarowanymi celami w zakresie obniżenia emisyjności a rzeczywistymi emisjami zanieczyszczeń w ruchu drogowym; wzywa Komisję do monitorowania skuteczności tych środków i w razie potrzeby do zaproponowania dalszych usprawnień; jest zdania, że WLTP stanowi krok we właściwym kierunku, jeżeli chodzi o pomiar zużycia paliw przez samochody osobowe, a także pomiar emitowanego przez nie CO₂;

30. zauważa, że zapewnienie konsumentom informacji o samochodach osobowych jest nieodzowne, aby przyspieszyć dekarbonizację transportu i w związku z tym domaga się lepszego, wiarygodniejszego i skuteczniejszego informowania na temat emisji zanieczyszczeń i zużycia paliwa przez pojazdy, w tym znormalizowanego, widocznego i jasnego oznakowania pojazdów, aby umożliwić konsumentom dokonywanie świadomych wyborów i promować zmiany w zachowaniu przedsiębiorstw i osób prywatnych oraz zapewnić bardziej ekologiczną mobilność; podkreśla, że dokładniejsze informacje umożliwią również organom publicznym państw członkowskich, regionom i miastom korzystanie z „zielonych” zamówień publicznych i ułatwią im to; z zadowoleniem przyjmuje zalecenie Komisji (UE) 2017/948⁽¹⁰⁾, a jednocześnie wzywa ją, by rozważyła dokonanie przeglądu dyrektywy 1999/94/WE⁽¹¹⁾ w sprawie etykietowania pojazdów;

31. zwraca uwagę na obecne bariery finansowe i niefinansowe, na jakie napotykają konsumenci przy zakupie pojazdu niskoemisyjnego; przypomina, że akceptacja przez użytkownika końcowego pojazdów niskoemisyjnych zależy w dużym stopniu od dostępności wszechstronnej i transgranicznej infrastruktury; dlatego też z zadowoleniem przyjmuje dotychczasowe inicjatywy prywatne i publiczne podejmowane w celu umożliwienia roamingu między operatorami infrastruktury ładowania; wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby podjęły wszelkie niezbędne kroki w celu ułatwienia roamingu i dostępności tej infrastruktury w Europie; wzywa Komisję, by udzieliła większego wsparcia państwom członkowskim w ich staraniach na rzecz rozbudowy infrastruktury paliw alternatywnych, aby jak najszybciej objąć nią całą UE;

32. uważa, że aby przyspieszyć wzrost udziału paliw niskoemisyjnych w rynku oraz w pełni wykorzystać płynące z nich korzyści klimatyczne, należy stworzyć zachęty do ich stosowania oraz do opracowywania kompatybilnych pojazdów; przypomina jednak, że w celu spełnienia wymogów porozumienia paryskiego konieczne będzie obniżenie do zera emisji gazów cieplarnianych pochodzących z transportu do połowy obecnego stulecia; zwraca uwagę, że europejski sektor transportu drogowego nie może stać się bardziej zrównoważony pod względem ekologicznym i gospodarczym, jeżeli nadal będzie wobec niego stosowane uniwersalne podejście technologiczne, dlatego też konieczne jest przejście na prawdziwie neutralną pod względem technologicznym ocenę systemów napędowych, aby możliwe było opracowywanie pojazdów przyszłości spełniających różne potrzeby w zakresie mobilności; podkreśla, że niezbędne są działania międzysektorowe, aby przyspieszyć inwestycje w infrastrukturę paliw niskoemisyjnych, co jest warunkiem większej popularyzacji i szerszego rozpowszechnienia pojazdów z napędem alternatywnym;

⁽¹⁰⁾ Dz.U. L 142 z 2.6.2017, s. 100.

⁽¹¹⁾ Dz.U. L 12 z 18.1.2000, s. 16.

Czwartek, 13 września 2018 r.

33. podkreśla, że dyrektywa w sprawie ekologicznie czystych pojazdów⁽¹²⁾ musi uwzględniać potrzeby i dostępne zasoby gmin i władz regionalnych, aby możliwe było zrealizowanie jej pełnego potencjału, zwłaszcza pod względem złożoności i obciążeń administracyjnych;

34. z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie Komisji do przedstawienia do dnia 2 maja 2018 r. wniosku ustawodawczego dotyczącego norm emisji CO₂ i norm zużycia paliwa dla pojazdów ciężkich, które powinny być ambitne, realistyczne i oparte na danych zgromadzonych za pomocą narzędzia obliczania poziomu zużycia energii przez pojazd (VECTO), aby zapewnić spójne prawodawstwo dotyczące pojazdów ciężarowych; podkreśla, że VECTO musi być terminowo i regularnie aktualizowane, aby mogło prawidłowo i w odpowiednim czasie uwzględniać nowe technologie poprawiające efektywność pojazdu;

35. podkreśla, że poziom ambicji związanych z celami emisji CO₂ dla pojazdów ciężkich musi być spójny z przyszłymi ambicjami dotyczącymi zmniejszenia emisji zanieczyszczeń, np. w ramach Euro 7, a także z wymogami dyrektywy (UE) 2015/719 w sprawie wymiarów i obciążeń pojazdów⁽¹³⁾;

36. przypomina przerażające eksperymenty polegające na ekspozycji ludzi i małp na zanieczyszczenia, które prowadził EUGT – europejski zespół ds. badań nad środowiskiem i zdrowiem w sektorze transportu, który jest organem finansowanym przez duże koncerny samochodowe; przypomina również, że nie jest to pierwszy tego rodzaju skandal w tej branży; domaga się, aby wszelkie badania naukowe prowadzone w celu dostarczania informacji do celów kształtowania polityki UE były niezależne od przemysłu motoryzacyjnego, również pod względem finansowania i podwykonawstwa;

Transformacja transportu z korzyścią dla wszystkich użytkowników

37. podkreśla, że łączność sieciowa pomiędzy pojazdami autonomicznymi, między pojazdami a infrastrukturą, między pojazdami, rowerami a pieszymi, a także w ramach samej sieci powinny stanowić podstawowy cel długoterminowy w trosce o zapewnienie płynności ruchu; apeluje w związku z tym do Komisji o zajęcie się kwestią korzystania z danych i zarządzania nimi, z położeniem nacisku na ochronę danych, a także o dokonanie analizy wszystkich potencjalnych zastosowań technologii CAD obejmujących wysoki poziom autonomii i oferujących usługi zapewniające wartość dodaną; podkreśla potrzebę rozwijania infrastruktury telekomunikacyjnej i satelitarnej, aby zapewnić lepsze określanie położenia pojazdów i skuteczniejsze usługi komunikacyjne między pojazdami a infrastrukturą oraz wzywa Komisję, by określiła, które elementy obecnej infrastruktury transportowej należy dostosować do standardów inteligentnej infrastruktury transportowej i w jakim czasie;

38. zwraca uwagę, że autonomiczna jazda i czyste ekologicznie pojazdy będą wymagały zintegrowanego planowania infrastruktury i inwestycji w nią, aby wyposażyć drogi w niezbędną infrastrukturę telekomunikacyjną i ładowania (np. dla samochodów elektrycznych) oraz zapewniać wysokiej jakości dane dotyczące dróg (np. wysokiej rozdzielczości mapy cyfrowe) i w pełni interoperacyjne urządzenia pokładowe; wzywa Komisję i państwa członkowskie do pobudzenia inwestycji służących finansowaniu innowacyjnej i zrównoważonej modernizacji infrastruktury transportowej;

39. przypomina Komisji, że w celu zapewnienia odpowiedniej łączności dla transportu i właściwego zarządzania bezpieczeństwem, sygnalizacją, automatyzacją i usługami cyfrowymi dla konsumentów oraz bezpiecznego zarządzania danymi należy jak najszybciej zapewnić objęcie pełnym zasięgiem sieci 5G korytarzy TEN-T dla transportu kolejowego, drogowego i żeglugi śródlądowej; apeluje o opracowywanie projektów inteligentnych autostrad i tworzenie inteligentnych korytarzy transportowych; uważa, że drogi główne powinny być wyposażone w światłowody i stacje łączności bezprzewodowej oraz stacje bazowe 5G;

40. przypomina, że nadrzędnym celem powinno być ograniczenie do zera liczby ofiar na drogach europejskich oraz zwraca uwagę na konieczność zapewnienia bezpiecznego współistnienia starych i nowych środków transportu, przy czym obowiązkowy montaż określonych systemów wspomagania kierowcy i zapewnienie odpowiedniej infrastruktury ułatwi to przejście; wzywa Komisję do przeprowadzenia gruntownej i neutralnej pod względem technologicznym oceny wpływu na bezpieczeństwo korzystania ze zautomatyzowanych systemów transportowych polegającej na przyjęciu całościowego podejścia do analizy wpływu wszystkich intermodalnych systemów transportowych na bezpieczeństwo;

⁽¹²⁾ Dz.U. L 120 z 15.5.2009, s. 5.

⁽¹³⁾ Dz.U. L 115 z 6.5.2015, s. 1.

Czwartek, 13 września 2018 r.

41. podkreśla, że wciąż nie osiągnięto wyznaczonych celów w zakresie zmniejszenia liczby ofiar śmiertelnych i osób poważnie rannych w wypadkach drogowych, dlatego w przyszłości europejska polityka transportowa powinna nadal koncentrować się na osiągnięciu tych celów; podkreśla, jak ważne są odpowiednie przepisy dotyczące bezpieczeństwa, aby sektor transportu drogowego stał się bezpieczniejszy; przypomina Komisji i państwom członkowskim, że aby zredukować liczbę wypadków drogowych i ofiar wypadków w Europie, należy zapewnić odpowiednie warunki parkowania i odpoczynku w całej UE;

42. zwraca uwagę, że rozwój samochodów zautomatyzowanych i podłączonych do sieci opiera się w dużej mierze na technologii; wzywa zatem do zbadania i uznania skutków społecznych tego rozwoju oraz uważa, że należy zapewnić pełną zgodność wprowadzania samochodów podłączonych do sieci i pojazdów zautomatyzowanych z wartościami społecznymi, ogólnoludzkimi i środowiskowymi oraz celami w tej dziedzinie; podkreśla, że w razie wypadku z udziałem co najmniej jednego pojazdu zautomatyzowanego musi być jasne, kto ponosi odpowiedzialność, np. przedsiębiorstwa produkujące oprogramowanie, producent pojazdu, kierowca lub towarzystwo ubezpieczeniowe;

43. podkreśla, że zmiany te nie powinny zachodzić kosztem marginalizacji społecznej i łączności w państwach członkowskich i na obszarach, gdzie występują niedobory w zakresie mobilności; zwraca uwagę na potrzebę poprawy wydajności sieci przy wykorzystaniu istniejącej infrastruktury sieciowej i za pomocą znaczących innowacji w przyszłości, aby umożliwić głębszą integrację technologii cyfrowych oraz zniwelować poważne dysproporcje pod względem łączności między państwami członkowskimi, a także między obszarami miejskimi a wiejskimi oraz obszarami położonymi centralnie a obszarami oddalonymi, co będzie wymagało opracowania wielu zindywidualizowanych rozwiązań opierających się na koordynacji sektora publicznego i prywatnego; podkreśla, że konwencjonalne środki transportu, takie jak autobusy, nadal mają kluczowe znaczenie na obszarach odległych i górskich i nie należy ich pomijać w tym procesie; przypomina, że doświadczenia wielu państw UE pokazują, iż organizacja transportu zbiorowego i publicznego w oparciu o umowy o zobowiązaniach z tytułu świadczenia usług publicznych polegająca na łączeniu rentownych i nierentownych odcinków może przynieść optymalne wyniki odczuwalne przez obywateli, widoczne w finansach publicznych i w konkurencji na rynku;

44. przypomina o potrzebie wspierania zbiorowych i bezpieczniejszych środków transportu towarów i pasażerów w głównych transgranicznych korytarzach transportowych i na obszarach wielkomiejskich, aby zmniejszyć zanieczyszczenie, korki i liczbę ofiar wypadków drogowych oraz chronić zdrowie obywateli i użytkowników dróg;

45. apeluje do Komisji i państw członkowskich, by w uzupełnieniu działań w zakresie promowania turystyki propagowały plany zrównoważonej mobilności w miastach oraz na obszarach wiejskich, które są uzasadnione interesem publicznym i łączą wszystkie nowe rodzaje transportu, a jednocześnie wspierały stosowanie systemów multimodalnego transportu pasażerów, poprawiały mobilność i jakość usług świadczonych obywatelom, w tym osobom starszym i niepełnosprawnym, oferowały im rozwiązania alternatywne oraz internalizowały bądź redukowały koszty zdrowotne i zewnętrzne koszty środowiskowe ponoszone przez miasta; zwraca uwagę, że takie plany powinny sprzyjać integracji społecznej, uczestnictwu i zatrudnieniu obywateli zamieszkujących obszary oddalone, aby przeciwdziałać zagrożeniu wyludniania się obszarów wiejskich, poprawiać dostęp i połączenia z najbardziej oddalonymi regionami oraz obszarami przygranicznymi; podkreśla, że mobilność na obszarach wiejskich różni się znacznie od mobilności w miastach, nie tylko pod względem odległości i dostępności transportu publicznego, ale również pod względem czynników środowiskowych i gospodarczych, takich jak mniejsze obciążenie środowiska przez emisję zanieczyszczeń, niższy średni dochód oraz większe bariery dla inwestycji w infrastrukturę;

46. zauważa, że doświadczenia z poprzednich i bieżących projektów, takich jak program prac w dziedzinie transportu, instrument „Łącząc Europę” oraz projekt „Zrównoważona mobilność współdzielona powiązana z transportem publicznym na obszarach wiejskich w Europie” (SMARTA), są źródłem rozwiązań umożliwiających tworzenie inteligentnych wsi, w tym efektywniejszą i inteligentniejszą logistykę „od drzwi do drzwi”, innowacyjnych koncepcji mobilności jako usługi (MaaS), inteligentnej infrastruktury transportowej nowej generacji, połączonego i zautomatyzowanego transportu oraz inteligentnego transportu miejskiego (transport do i z miast);

47. podkreśla, że mobilność jest coraz częściej traktowana jako usługa i dlatego należy umożliwić rozbudowę sprawnego transgranicznego transportu multimodalnego „od drzwi do drzwi”, w związku z czym wzywa państwa członkowskie do udostępniania w czasie rzeczywistym informacji o usługach odbywania i rezerwowania podróży multimodalnych oraz wzywa Komisję, by do końca 2018 r. przedstawiła wniosek ustawodawczy dotyczący praw pasażerów korzystających z transportu multimodalnego; jest zdania, że nowe usługi transportowe należy traktować (przykładowo na potrzeby systemów opłat drogowych) jako sposoby podróżowania, które są przynajmniej tak dobre, jak korzystanie z prywatnego pojazdu, a nawet bardziej pożądane, a także że ich wprowadzanie nie powinny spowalniać przeszkody legislacyjne;

Czwartek, 13 września 2018 r.

48. apeluje do Komisji, by propagowała stosowane już krajowe i lokalne wzorcowe praktyki łączące nowe i tradycyjne formy mobilności, wspierające wybory dokonywane przez konsumenta, umożliwiające konsumentom dostęp do informacji o przejazdach multimodalnych i możliwości zakupu biletów na nie, a także sprzyjające ograniczeniu korzystania z transportu prywatnego na rzecz transportu publicznego lub promujące oferty proponowane w ramach gospodarki współpracy w dziedzinie transportu, które stanowią bodziec i niezbędne wsparcie dla propagowania zrównoważonej turystyki oraz dziedzictwa środowiskowego i kulturowego, oraz w szczególności sprzyjające MŚP i skupiające się na państwach członkowskich oraz obszarach, gdzie występują niedobory w zakresie mobilności;

49. ponownie stwierdza, że podróże to sektor, na który największy wpływ wywiera cyfryzacja, oraz że nowe i bardziej wpływowe środowisko cyfrowe umożliwi konsumentom odgrywanie aktywniejszej roli podczas wyszukiwania, kupowania, rezerwowania i opłacania podróży; uważa, że konieczne jest egzekwowanie istniejących przepisów, które gwarantują przejrzystość i neutralność, aby konsumenci mogli dokonywać świadomych wyborów w oparciu o wiarygodne informacje;

50. zwraca uwagę na znaczenie doradztwa w dziedzinie mobilności; uważa, że ważne jest, aby zachęcać obywateli do przyjmowania zwyczajów w zakresie zrównoważonej mobilności za pomocą zachęt ekonomicznych, a także podnoszenia poziomu wiedzy na temat wpływu środowiskowego poszczególnych rodzajów transportu oraz przez koordynację i opracowywanie niskoemisyjnych usług transportowych, takich jak transport publiczny, jak również przez tworzenie lub udoskonalanie infrastruktury w zakresie tzw. mobilności miękkiej, czyli przemieszczania się pieszo, rowerem itp., aby zapewnić obywatelom alternatywę dla transportu drogowego; zwraca uwagę na potrzebę finansowania projektów ułatwiających lokalną i regionalną mobilność niskoemisyjną, taką jak np. systemy rowerów miejskich;

51. wzywa Komisję, by promowała wydajną logistykę ekologiczną, aby lepiej poradzić sobie z przewidywanym wzrostem zapotrzebowania na transport towarowy dzięki optymalnemu wykorzystaniu pojemności ładunkowej pojazdów ciężarowych oraz zredukowaniu liczby przejazdów pustymi lub tylko częściowo załadowanymi pojazdami ciężarowymi; apeluje ponadto do Komisji, by zintensyfikowała wysiłki na rzecz przejścia na transport multimodalny, a także propagowała platformy multimodalne do koordynacji popytu na transport oraz wzywa państwa członkowskie, by standardowo stosowały w całej Europie elektroniczne dokumenty przewozowe, aby zmniejszyć obciążenia administracyjne i poprawić efektywność;

52. podkreśla ważny wkład, jaki jazda w kolumnie pojazdów i wykorzystanie długich samochodów ciężarowych mogą wnieść w poprawę efektywności i oszczędzanie paliwa w transporcie drogowym towarów, w związku z czym wzywa Komisję i państwa członkowskie do osiągnięcia celów deklaracji z Amsterdamu i stworzenia zachęt do szerszego korzystania z długich samochodów ciężarowych;

53. zachęca Komisję do wspierania inicjatyw, które przyczyniają się do zmniejszenia zatorów komunikacyjnych na drogach i do unikania ich bez przenoszenia ruchu na alternatywne odcinki dróg, np. przykładowych wzorcowych praktyk w zakresie pobierania opłat z tytułu zatorów komunikacyjnych oraz skutecznych środków w zakresie przechodzenia na transport multimodalny;

54. wzywa Komisję do przeprowadzenia szczegółowej oceny kwestii związanych z prywatnością danych i odpowiedzialnością, które mogą pojawić się w związku z rozwojem pojazdów zautomatyzowanych;

55. podkreśla potencjał modeli gospodarki współpracy pod względem zwiększania wydajności systemu transportu i redukcji niepożądanych efektów ubocznych ruchu drogowego, takich jak zatory komunikacyjne i emisje zanieczyszczeń; wzywa władze, by zgodnie z zasadą pomocniczości rozważyły możliwość pełnego włączenia usług transportowych faktycznie opartych na współpracy do systemu transportu konwencjonalnego, mając na celu wspieranie tworzenia kompletnych i sprawnie funkcjonujących łańcuchów transportowych oraz oferowanie nowych rodzajów mobilności zgodnej z zasadami zrównoważonego rozwoju;

56. podkreśla, że w kontekście gospodarki współpracy najpilniejsze zagadnienia związane są z ochroną konsumentów, podziałem odpowiedzialności, opodatkowaniem, systemami ubezpieczeń, ochroną socjalną pracowników (niezależnie od tego, czy są zatrudnieni, czy prowadzą własną działalność) i ochroną danych oraz oczekuje działań regulacyjnych w tych dziedzinach; wzywa Komisję i państwa członkowskie do dopilnowania, by gospodarka współpracy nie prowadziła do nieuczciwej konkurencji, była przyczyną dumpingu socjalnego i podatkowego oraz zastępowała uregulowany transport publiczny;

Czwartek, 13 września 2018 r.

57. zwraca uwagę, że w świetle wyroku TSUE w sprawie C-434/15 ⁽¹⁴⁾ z dnia 20 grudnia 2017 r. należy jasno określić granicę między samym tylko pośrednictwem przez platformy internetowe a świadczeniem usług transportowych; jest zdania, że usługa nie jest częścią społeczeństwa informacyjnego wówczas, gdy działalność polega głównie na świadczeniu usług w ramach zawodów regulowanych oraz we wszystkich przypadkach, w których platforma technologiczna bezpośrednio lub pośrednio określa koszt, zakres lub jakość świadczonej usługi;

58. apeluje do państw członkowskich, aby podjęły środki mające na celu zmniejszenie ryzyka i prawdopodobieństwa unikania opodatkowania przez przedsiębiorstwa świadczące usługi w ramach gospodarki współpracy, a także by domagały się od przedsiębiorstw płacenia podatków tam, gdzie generują zyski i rzeczywiście świadczą usługi;

o

o o

59. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji.

⁽¹⁴⁾ Wyrok Trybunału (wielka izba) z dnia 20 grudnia 2017 r., *Asociación Profesional Elite Taxi przeciw Uber Systems Spain, SL*, C-434/15, ECLI:EU:C:2017:981.

Czwartek, 13 września 2018 r.

P8_TA(2018)0356

Wykonanie rozporządzenia w sprawie środków ochrony roślin**Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 13 września 2018 r. w sprawie wykonania rozporządzenia w sprawie środków ochrony roślin (WE) nr 1107/2009 (2017/2128(INI))**

(2019/C 433/22)

Parlament Europejski,

- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 z dnia 21 października 2009 r. dotyczące wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin i uchylające dyrektywy Rady 79/117/EWG i 91/414/EWG ⁽¹⁾,
- uwzględniając rozporządzenie (WE) nr 396/2005 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 lutego 2005 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych poziomów pozostałości pestycydów w żywności i paszy pochodzenia roślinnego i zwierzęcego oraz na ich powierzchni, zmieniające dyrektywę Rady 91/414/EWG ⁽²⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniające i uchylające dyrektywy 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 ⁽³⁾,
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/128/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiającą ramy wspólnotowego działania na rzecz zrównoważonego stosowania pestycydów ⁽⁴⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 15 lutego 2017 r. w sprawie pestycydów niskiego ryzyka pochodzenia biologicznego ⁽⁵⁾,
- uwzględniając decyzję Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich w sprawie 12/2013/MDC z dnia 18 lutego 2016 r. dotyczącej praktyk Komisji w zakresie wydawania zezwoleń i wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin (pestycydów) ⁽⁶⁾,
- uwzględniając europejską ocenę wdrożenia rozporządzenia (WE) nr 1107/2009 dotyczącego wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin oraz odnośne załączniki, opublikowane przez Biuro Analiz Parlamentu Europejskiego (DG EPRS) ⁽⁷⁾ w kwietniu 2018 r.,
- uwzględniając wyroki Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 23 listopada 2016 r. w sprawach C-673/13 P (*Komisja przeciwko Stichting Greenpeace Nederland i PAN Europe*) oraz C-442/14 (*Bayer CropScience przeciwko Rada ds. wydawania zezwoleń na środki ochrony roślin i pestycydy*),
- uwzględniając wniosek Komisji z dnia 11 kwietnia 2018 r. dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie przejrzystości i zrównoważonego charakteru unijnej oceny ryzyka w łańcuchu żywnościowym, zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 178/2002 [w sprawie ogólnego prawa żywnościowego], dyrektywę 2001/18/WE [w sprawie zamierzonego uwalniania do środowiska organizmów zmodyfikowanych genetycznie], rozporządzenie (WE) nr 1829/2003 [w sprawie genetycznie zmodyfikowanej żywności i paszy], rozporządzenie (WE) nr 1831/2003 [w sprawie dodatków stosowanych w żywieniu zwierząt], rozporządzenie (WE) nr 2065/2003 [w sprawie środków aromatyzujących dymu wędzarniczego], rozporządzenie (WE) nr 1935/2004 [w sprawie materiałów przeznaczonych do kontaktu z żywnością], rozporządzenie (WE) nr 1331/2008 [w sprawie jednolitej procedury wydawania zezwoleń na stosowanie dodatków do żywności, enzymów spożywczych i środków aromatyzujących], rozporządzenie (WE) nr 1107/2009 [w sprawie środków ochrony roślin] oraz rozporządzenie (UE) 2015/2283 [w sprawie nowej żywności] ⁽⁸⁾,

⁽¹⁾ Dz.U. L 309 z 24.11.2009, s. 1.⁽²⁾ Dz.U. L 70 z 16.3.2005, s. 1.⁽³⁾ Dz.U. L 353 z 31.12.2008, s. 1.⁽⁴⁾ Dz.U. L 309 z 24.11.2009, s. 71.⁽⁵⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0042.⁽⁶⁾ <https://www.ombudsman.europa.eu/en/decision/en/64069>⁽⁷⁾ [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2018/615668/EPRS_STU\(2018\)615668_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2018/615668/EPRS_STU(2018)615668_EN.pdf)⁽⁸⁾ COM(2018)0179.

Czwartek, 13 września 2018 r.

- uwzględniając zakres uprawnień i prace Komisji Specjalnej ds. Unijnej Procedury Wydawania Zezwoleń na Dopuszczenie Pesticydów do Obrotu (PEST), działającej przy Parlamencie Europejskim,
- uwzględniając art. 52 Regulaminu oraz art. 1 ust. 1 lit. e) decyzji Konferencji Przewodniczących z dnia 12 grudnia 2002 r. w sprawie procedury udzielania zgody na sporządzenie sprawozdań z własnej inicjatywy, a także załącznik 3 do tej decyzji,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności oraz opinię Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi (A8-0268/2018),
 - A. mając na uwadze, że ocena wykonania rozporządzenia (WE) nr 1107/2009 (zwanego dalej „rozporządzeniem”) wykazała, że cele ochrony zdrowia ludzi i zwierząt oraz środowiska nie są w pełni realizowane oraz że można by wprowadzić ulepszenia, aby osiągnąć wszystkie cele rozporządzenia;
 - B. mając na uwadze, że ocena wykonania rozporządzenia powinna być rozpatrywana w powiązaniu z nadrzędną polityką UE w zakresie pestycydów, w tym z zasadami określonymi w dyrektywie 2009/128/WE [dyrektywa w sprawie zrównoważonego stosowania], rozporządzeniu (UE) nr 528/2012 [rozporządzenie w sprawie produktów biobójczych], rozporządzeniu (WE) nr 396/2005 [rozporządzenie w sprawie najwyższych dopuszczalnych poziomów pozostałości] i rozporządzeniu (WE) nr 178/2002 [ogólne przepisy prawa żywnościowego];
 - C. mając na uwadze, że wykonanie rozporządzenia nie okazało się zadowalające oraz że powinno ono być zgodne z polityką UE w powiązanych dziedzinach, w tym w zakresie pestycydów;
 - D. mając na uwadze, że dostępne dowody wskazują, iż stosowanie trzech głównych instrumentów rozporządzenia – zatwierdzeń, zezwoleń i egzekwowania decyzji regulacyjnych – wymaga poprawy i nie zapewnia pełnego osiągnięcia celów rozporządzenia;
 - E. mając na uwadze, że niektóre przepisy rozporządzenia w ogóle nie były stosowane przez Komisję, zwłaszcza art. 25 dotyczący zatwierdzania sejfnerów i synergetyków oraz art. 27 dotyczący negatywnego wykazu niedozwolonych składników obojętnych;
 - F. mając na uwadze, że rozpoczęcie stosowania innych kluczowych przepisów, np. dotyczących kryteriów granicznych dla substancji czynnych będących substancjami zaburzającymi funkcjonowanie układu hormonalnego, zostało znacząco opóźnione z powodu niezgodnego z prawem postępowania Komisji;
 - G. mając na uwadze, że zainteresowane strony zgłaszają problemy związane z metodą oceny, określoną przepisami prawa, w szczególności jeśli chodzi o wskazanie, kto powinien przedstawić badania naukowe i dowody na potrzeby ocen substancji czynnych, oraz dotyczące stosowania podczas tych ocen podejścia opartego na analizie zagrożeń;
 - H. mając na uwadze, że ciężar dowodu powinien nadal spoczywać na wnioskodawcy, co pozwoli zapewnić, by środki publiczne nie były wydawane na badania, które ostatecznie mogą przynosić korzyści prywatnym interesom; mając jednocześnie na uwadze, że na każdym etapie procedury wydawania zezwoleń musi zostać zapewniona przejrzystość, z pełnym poszanowaniem praw własności intelektualnej, a zarazem w całej Unii musi być zagwarantowane konsekwentne przestrzeganie zasad dobrej praktyki laboratoryjnej;
 - I. mając na uwadze, że istnieją problemy związane z praktycznym stosowaniem ustalonej metody oceny; mając na uwadze, że w szczególności istnieją poważne problemy związane z niepełną harmonizacją wymogów dotyczących danych oraz stosowanych metod, co może utrudniać proces oceny;
 - J. mając na uwadze, że stwierdzono, iż działania właściwych organów krajowych to jeden z głównych czynników wpływających na ocenę substancji czynnych; mając na uwadze, że istnieją znaczne różnice między państwami członkowskimi pod względem dostępności wiedzy specjalistycznej i personelu; mając na uwadze, że rozporządzenie i uzupełniające je wymogi prawne nie są jednolicie wykonywane w państwach członkowskich, co niesie ze sobą poważne konsekwencje dla zdrowia i środowiska;
 - K. mając na uwadze, że należy poprawić przejrzystość na wszystkich etapach procedury zatwierdzania, a większa przejrzystość może pomóc zdobyć zaufanie publiczne do systemu regulującego środki ochrony roślin; mając na uwadze, że w wielu przypadkach niedostateczna jest również przejrzystość prowadzonych przez właściwe organy działań związanych z wydawaniem zezwoleń; mając na uwadze, że Komisja zaproponowała zmiany przepisów ogólnych prawa żywnościowego w celu rozwiania obaw dotyczących danych i dowodów przedstawianych podczas procedury oceny oraz w celu zwiększenia przejrzystości;

Czwartek, 13 września 2018 r.

- L. mając na uwadze, że w procedurze wydawania zezwoleń na środki ochrony roślin, odbywającej się wyłącznie na szczeblu krajowym, występują częste opóźnienia na etapie wydawania decyzji dotyczących zarządzania ryzykiem; mając na uwadze, że w niektórych przypadkach prowadzi to do wzrostu liczby zezwoleń udzielanych przez państwa członkowskie w ramach odstępstwa z zastosowaniem art. 53 rozporządzenia; mając na uwadze, że występują przypadki, w których takie odstępstwa są wykorzystywane wbrew intencji prawodawcy;
- M. mając na uwadze, że rozporządzenie wprowadza przepis stanowiący, że integrowana ochrona roślin powinna stać się częścią wymogów podstawowych w zakresie zarządzania w ramach zasad wzajemnej zgodności wspólnej polityki rolnej; mając na uwadze, że nie ma to jeszcze miejsca;
- N. mając na uwadze, że według dostępnych dowodów przedmiotowa regulacja na poziomie UE wspiera krajowe wysiłki i działania oraz stanowi dla nich wartość dodaną;
- O. mając na uwadze, że poważne rozważania dotyczące rozwiązań alternatywnych często pojawiają się dopiero po zmianie wymogów prawnych; mając przykładowo na uwadze, że jeśli chodzi o rozszerzony zakaz stosowania neonicotynoidów, najnowsza ocena (z dnia 30 maja 2018 r.)⁽⁹⁾ wskazuje, iż istnieją łatwo dostępne niechemiczne rozwiązania alternatywne w przypadku 78 % zastosowań neonicotynoidów;
- P. mając na uwadze, że od dnia 31 maja 2016 r. nie przedłożono żadnych nowych substancji czynnych do zatwierdzenia; mając na uwadze, że istotne znaczenie mają innowacje i opracowywanie nowych produktów, zwłaszcza produktów niskiego ryzyka;
- Q. mając na uwadze, że dostępność na rynku podrobionych pestycydów jest sprawą rzeczywistej troski; mając na uwadze, że podrobione pestycydy mogą być szkodliwe dla środowiska, a także mogą osłabiać skuteczność rozporządzenia;

Główne wnioski

1. uważa, że właściwym szczeblem, na którym należy kontynuować działania regulacyjne dotyczące pestycydów, jest Unia Europejska;
2. wskazuje, że środki ochrony środowiska mające na celu zapobieganie rozprzestrzenianiu się patogenów i organizmów szkodliwych, jego ograniczanie i powstrzymanie muszą pozostać w centrum wszystkich obecnych i przyszłych działań;
3. uważa, że w porównaniu z podejściem stosowanym w przeszłości przyjęcie i wdrożenie rozporządzenia stanowi znaczący krok naprzód, jeśli chodzi o postępowanie ze środkami ochrony roślin w UE;
4. podkreśla, że należy zwrócić szczególną uwagę na rolę małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) w opracowywaniu nowych produktów, gdyż MŚP często brakuje znacznych zasobów koniecznych w procesie opracowywania i zatwierdzania nowych substancji;
5. jest zaniepokojony faktem, że rozporządzenie nie zostało skutecznie wdrożone, co powoduje, że w praktyce jego cele dotyczące produkcji rolnej i innowacji nie są osiągnięte; podkreśla fakt, że częściowo z powodu niskiego stopnia innowacyjności spada liczba substancji czynnych stosowanych w pestycydach;
6. przypomina o istotnej potrzebie zintegrowanego podejścia oraz o konieczności objęcia oceną rozporządzenia (WE) nr 1185/2009 w sprawie statystyk dotyczących pestycydów⁽¹⁰⁾, przy czym wyniki oceny należy wykorzystać do ograniczenia ilości stosowanych środków ochrony roślin, minimalizując w ten sposób stwarzane przez nie ryzyko oraz ich negatywne oddziaływanie na zdrowie i środowisko;
7. zauważa, że cele i instrumenty rozporządzenia oraz jego wykonywanie nie zawsze są wystarczająco spójne z polityką UE w zakresie rolnictwa, zdrowia, dobrostanu zwierząt, bezpieczeństwa żywnościowego, jakości wody, zmiany klimatu, zrównoważonego stosowania pestycydów oraz najwyższych dopuszczalnych poziomów pozostałości pestycydów w żywności i paszy;

⁽⁹⁾ ANSES – Agence nationale de sécurité sanitaire de l'alimentation, de l'environnement et du travail (Francja) – Wnioski, 2018.

⁽¹⁰⁾ Dz.U. L 324 z 10.12.2009, s. 1.

Czwartek, 13 września 2018 r.

8. wyraża zaniepokojenie, że stosowanie rozporządzenia w odniesieniu do wykorzystywania zwierząt w badaniach służących identyfikacji zagrożeń i ocenie ryzyka nie jest zgodne z trzema wymogami (zasadami zastąpienia, ograniczenia i udoskonalenia) przewidzianymi w dyrektywie 2010/63/UE dotyczącej eksperymentów na zwierzętach oraz że dwuletnie badanie biologiczne rakotwórczości może prowadzić do kontrowersyjnych wyników ⁽¹⁾;
9. przypomina, że zasada ostrożności jest ogólną unijną zasadą, która została określona w art. 191 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej i która ma na celu zagwarantowanie wysokiego poziomu ochrony środowiska dzięki podejmowaniu decyzji zapobiegawczych;
10. uważa za niedopuszczalne, że wymogi dotyczące zatwierdzania sejfnerów i synergetyków nie były dotąd stosowane, co jest sprzeczne z art. 25 rozporządzenia;
11. uważa za niedopuszczalne, że nadal nie został przyjęty negatywny wykaz składników obojętnych, zwłaszcza po wprowadzeniu zakazu stosowania polietoksyloowanej aminy lojowej w połączeniu z glifosatem, który to zakaz uwypuklił możliwe szkodliwe działanie niektórych składników obojętnych;
12. odnotowuje prowadzoną przez Komisję ocenę REFIT rozporządzenia (WE) nr 1107/2009 oraz jej planowane ukończenie do listopada 2018 r.; ufa, że jej ustalenia będą stanowiły dla współprawodawców odpowiednią podstawę do dyskusji na temat przyszłych prac nad rozporządzeniem;
13. jest zaniepokojony coraz częstszym wykorzystywaniem procedury wydawania zezwoleń w sytuacjach nadzwyczajnych na podstawie art. 53 oraz wykrytymi przypadkami niewłaściwego jej stosowania w niektórych państwach członkowskich; zauważa, że niektóre państwa członkowskie stosują art. 53 zdecydowanie częściej niż inne; odnotowuje pomoc techniczną udzielaną przez Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA) zgodnie z art. 53 ust. 2 rozporządzenia przy badaniu stosowania zezwoleń nadzwyczajnych; odnotowuje wyniki badania EFSA w sprawie zezwoleń nadzwyczajnych w 2017 r. dotyczących trzech neonikotynoidów, które wykazało, że o ile niektóre zezwolenia nadzwyczajne były konieczne i mieściły się w granicach parametrów określonych w przepisach, to inne nie były uzasadnione; uznaje za istotne, aby państwa członkowskie dostarczały niezbędne dane w celu umożliwienia EFSA skutecznego wykonywania mandatu;
14. podkreśla znaczenie takiego kształtowania polityki, które odbywa się w oparciu o naukę regulacyjną i dostarcza sprawdzalnych i powtarzalnych dowodów z wykorzystaniem uzgodnionych na szczeblu międzynarodowym zasad naukowych odnoszących się do takich aspektów jak: wytyczne, dobre praktyki laboratoryjne i badania poddawane wzajemnej ocenie;
15. wyraża zaniepokojenie, że niepełna harmonizacja wymogów dotyczących danych i badań w niektórych dziedzinach nauki prowadzi do niewydajnych metod pracy, braku zaufania między organami krajowymi i opóźnień w procesie wydawania zezwoleń, co może mieć negatywne skutki dla zdrowia ludzi i zwierząt, środowiska i produkcji rolnej;
16. wyraża ubolewanie z powodu ograniczonej publicznej dostępności informacji o procedurze oceny i wydawania zezwoleń oraz ograniczonego dostępu do informacji; ubolewa, że poziom przejrzystości w państwach członkowskich pełniących rolę sprawozdawcy (działających w ramach procedury zatwierdzania) jest niski, i sugeruje, że można byłoby zwiększyć dostępność i przystępność informacji na etapie weryfikacji przez EFSA oraz że najwyraźniej brakuje przejrzystości na etapie zarządzania ryzykiem, co zainteresowane strony również uznają za problematyczne; z zadowoleniem przyjmuje wysiłki podejmowane przez Europejską Agencję Chemiczną (ECHA) w celu zwiększenia przejrzystości i przystępności za pośrednictwem strony internetowej oraz uważa, że taki model mógłby zostać wykorzystany w przyszłości, aby poprawić przejrzystość;
17. podkreśla, że wiarygodność systemu udzielania zezwoleń na środki ochrony roślin jest silnie uzależniona od zaufania publicznego do agencji europejskich, które dostarczają opinii naukowych stanowiących podstawę zatwierdzeń i zarządzania ryzykiem; podkreśla, że przejrzystość procesu oceny naukowej jest ważna dla utrzymania zaufania publicznego; wzywa zatem do zapewnienia odpowiednim agencjom adekwatnych funduszy i personelu gwarantujących niezależne, przejrzyste i terminowe udzielanie zezwoleń; ponadto przyjmuje z zadowoleniem stałe dążenie EFSA do udoskonalenia systemu, aby zapewnić niezależność i zarządzanie potencjalnymi konfliktami interesów, co pochwalił Trybunał Obrachunkowy, uznając ten system za najbardziej zaawansowany spośród systemów stosowanych przez agencje skontrolowane w 2012 r., a ponadto system ten został ostatnio zaktualizowany w czerwcu 2017 r.; wzywa Komisję, aby zaproponowała udoskonalenia, które jeszcze bardziej zwiększyłyby przejrzystość procesu regulacyjnego, obejmujące dostęp do danych pochodzących z badań bezpieczeństwa przedkładanych przez producentów w ramach wniosków o zezwolenie na dopuszczenie środków ochrony roślin do obrotu w UE; dostrzega, że należy dokonać przeglądu procedury, aby usprawnić ocenę, zwiększyć niezależność organów odpowiedzialnych za prowadzenie badań, uniknąć konfliktów interesu i zapewnić większą przejrzystość procedury;

⁽¹⁾ Źródło: Na podstawie informacji i ustaleń zawartych w europejskiej ocenie wdrożenia, badanie EPRS z kwietnia 2018 r., s. 36 i II-33.

Czwartek, 13 września 2018 r.

18. wzywa Komisję do wprowadzenia na szczeblu europejskim wykazu zastosowań, aby zwiększyć harmonizację przepisów rozporządzenia;
19. jest zaniepokojony, że w niektórych przypadkach środki ochrony roślin dostępne na rynku i ich stosowanie przez użytkowników mogą nie być zgodne z odnośnymi warunkami zezwolenia dotyczącymi składu i stosowania; podkreśla, że zastosowania nieprofesjonalne powinny być w miarę możliwości ograniczane w celu zmniejszenia skali niewłaściwego stosowania;
20. podkreśla znaczenie szkoleń dla użytkowników profesjonalnych w celu zapewnienia należytego i odpowiedniego stosowania środków ochrony roślin; uważa za właściwe odróżnianie użytkowników profesjonalnych od użytkowników-amatorów; zauważa, że środki ochrony roślin są wykorzystywane w prywatnych ogrodach, liniach kolejowych i parkach publicznych;
21. stwierdza, że przysługujące państwom członkowskim prawo odmowy uznania zezwolenia na środki ochrony roślin pozostaje nienaruszone;
22. podkreśla, że rozporządzenie powinno lepiej odzwierciedlać potrzebę promowania praktyk rolniczych opartych na integrowanej ochronie roślin, w tym przez wspieranie opracowywania substancji niskiego ryzyka; podkreśla, że brak dostępności środków ochrony roślin niskiego ryzyka utrudnia rozwój integrowanej ochrony roślin; zauważa z zaniepokojeniem, że z łącznej liczby prawie 500 substancji dostępnych na rynku UE tylko dziesięć zostało zatwierdzonych jako środki ochrony roślin niskiego ryzyka;
23. podkreśla, że wydawanie zezwoleń na niechemiczne pestycydy niskiego ryzyka i ich promowanie stanowią ważny środek wsparcia ochrony roślin o niskim zużyciu pestycydów; uznaje konieczność intensyfikacji badań naukowych dotyczących tych produktów, ponieważ ich skład i działanie diametralnie różnią się od składu i działania produktów konwencjonalnych; podkreśla, że obejmuje to także konieczność zapewnienia większych zasobów wiedzy fachowej w EFSA i właściwych organach krajowych w celu oceny tych biologicznych substancji czynnych; podkreśla, że środki ochrony roślin pochodzenia biologicznego powinny podlegać takim samym rygorystycznym ocenom jak inne substancje; zgodnie z rezolucją z dnia 15 lutego 2017 r. w sprawie pestycydów niskiego ryzyka pochodzenia biologicznego wzywa Komisję, aby przedłożyła szczegółowy wniosek ustawodawczy w sprawie zmiany rozporządzenia (WE) nr 1107/2009 z myślą o przyspieszeniu procesu oceny, wydawania zezwoleń i rejestracji pestycydów niskiego ryzyka pochodzenia biologicznego, niezależnie od ogólnego przeglądu rozporządzenia prowadzonego w związku z inicjatywą REFIT;
24. uważa, że rozporządzenie (WE) nr 1107/2009 należy również zmienić w taki sposób, aby lepiej uwzględniało substancje, które nie są uznawane za środki ochrony roślin, a które używane do ochrony roślin podlegają temu rozporządzeniu; zauważa, że substancje te oferują interesujące rozwiązania alternatywne, jeśli chodzi o zintegrowane metody produkcji i niektóre produkty kontroli biologicznej;
25. podkreśla, że na szczególną uwagę i wsparcie zasługują środki ochrony roślin do zastosowań małoobszarowych, ponieważ obecnie istnieje niewiele zachęt ekonomicznych skłaniających przedsiębiorstwa do opracowywania takich produktów; przyjmuje z zadowoleniem ustanowienie instrumentu koordynacji w zakresie zastosowań małoobszarowych jako forum udoskonalania koordynacji między państwami członkowskimi, organizacjami zrzeszającymi rolników i przemysłem w zakresie opracowywania rozwiązań dla zastosowań małoobszarowych;
26. podkreśla, że wiele dozwolonych środków ochrony roślin nie było poddawanych ocenie pod kątem norm unijnych od ponad 15 lat w wyniku opóźnień w procedurach wydawania zezwoleń;
27. podkreśla, że ważne jest stworzenie ram regulacyjnych sprzyjających innowacjom, umożliwiających zastępowanie starszych środków chemicznych nowymi i lepszymi środkami ochrony roślin; podkreśla znaczenie dostępności szerokiego spektrum środków ochrony roślin o różnych sposobach działania, tak aby uniknąć rozwoju oporności i utrzymać skuteczność stosowania środków ochrony roślin;
28. jest zaniepokojony faktem, że harmonizacja wytycznych wciąż nie została ujednoczona;
29. podkreśla, że brakujące lub niekompletne wytyczne stanowią poważne niedociągnięcie, które wywiera negatywny wpływ na wykonywanie rozporządzenia i tym samym osiągnięcie jego celów;

Czwartek, 13 września 2018 r.

30. podkreśla, że dostępne wytyczne nie są prawnie wiążące, co powoduje, iż wnioskodawcy nie mają pewności regulacyjnej i stawia pod znakiem zapytania wyniki ocen przeprowadzonych w ramach procedur zatwierdzania;

31. z zadowoleniem przyjmuje koncepcję systemu strefowego i przyświecający mu cel usprawnienia wydawania zezwoleń na środki ochrony roślin; uważa procedurę wzajemnego uznawania za mającą kluczowe znaczenie dla podziału nakładu pracy oraz dla zachęcania do przestrzegania terminów; ubolewa nad problemami we wdrażaniu, które wiążą się z zasadą wzajemnego uznawania; wzywa Komisję, aby współpracowała z państwami członkowskimi nad usprawnieniem funkcjonowania systemu strefowego; podkreśla, że pełne wdrożenie istniejącego prawodawstwa powinno mieć na celu unikanie powielania prac i udostępnianie rolnikom nowych substancji bez zbędnej zwłoki;

32. podkreśla potrzebę dzielenia się wiedzą i nabywania umiejętności w zakresie rozwiązań alternatywnych wobec chemicznych pestycydów oraz w zakresie integrowanej ochrony roślin, w tym określania optymalnego płodozmianu w warunkach rynkowych i klimatycznych, w jakich działają rolnicy; zauważa ponadto, że przewidziano to już w rozporządzeniu horyzontalnym w sprawie WPR, a także w szczególności w usługach doradczych dla rolników finansowanych w ramach rozwoju obszarów wiejskich;

33. wyraża zaniepokojenie z powodu niewielkiej liczby nowo zatwierdzonych substancji; podkreśla znaczenie odpowiedniego zestawu narzędzi w zakresie środków ochrony roślin dla rolników, aby zabezpieczyć dostawy żywności w UE;

34. wyraża zaniepokojenie, że w ostatnich debatach coraz częściej kwestionuje się stosowany obecnie, oparty na dowodach naukowych unijny system oceny środków ochrony roślin; podkreśla znaczenie, jakie ma zachowanie i dalsza konsolidacja systemu, który jest solidny pod względem naukowym, obiektywny i oparty na wzajemnej weryfikacji dowodów uzyskiwanych w wyniku stosowania otwartego, niezależnego i multidyscyplinarnego podejścia naukowego przy wydawaniu zezwolenia na każdą substancję czynną, zgodnie z unijnymi zasadami analizy zagrożeń i zasadą ostrożności ustanowioną w przepisach ogólnych prawa żywnościowego; nalega, aby procedura ponownego zatwierdzania substancji czynnych uwzględniała praktyczne zastosowanie środków ochrony roślin, a także postęp naukowy i technologiczny w tej dziedzinie; zwraca uwagę, że złożoność obecnego systemu oceny i udzielania zezwoleń skutkuje nieprzebraniem przewidzianych terminów i może spowodować nieprawidłowe działanie całego systemu; w związku z tym podkreśla potrzebę przeprowadzenia przeglądu i uproszczenia tego systemu;

35. podkreśla brak równowagi pod względem liczby wniosków między niektórymi państwami członkowskimi, które należą do tej samej strefy i mają podobny rozmiar i warunki rolnicze;

36. uważa, że przywożone spoza UE produkty rolne, przy których uprawie stosowano środki ochrony roślin, powinny podlegać takim samym rygorystycznym kryteriom jak produkty rolne pochodzące z UE; wyraża zaniepokojenie, że przy uprawie importowanych produktów rolnych mogą być stosowane środki ochrony roślin niezarejestrowane w UE;

Zalecenia

37. wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby zadbały o skuteczne wykonywanie rozporządzenia w zakresie realizacji zadań przewidzianych dla nich w procedurze zatwierdzania i procedurze wydawania zezwoleń;

38. wzywa państwa członkowskie, aby rozwiązały problem poważnych i stałych braków kadrowych we właściwych organach krajowych, które to braki prowadzą do opóźnień na etapie identyfikacji zagrożeń i początkowej oceny ryzyka przeprowadzanej przez państwa członkowskie;

39. wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby dopilnowały, żeby proceduralne przedłużenie okresu zatwierdzenia na czas trwania procedury, zgodnie z art. 17 rozporządzenia, nie było stosowane w odniesieniu do substancji czynnych, które są mutagenne, rakotwórcze lub działające szkodliwie na rozrodczość i w związku z tym należą do kategorii 1A lub 1B, lub substancji czynnych zaburzających funkcjonowanie układu hormonalnego i szkodliwych dla ludzi lub zwierząt, jak ma to obecnie miejsce w przypadku takich substancji jak: flumioksazylna, tiaklopryd, chlorotoluron i dimoksystrobina ⁽¹²⁾;

⁽¹²⁾ Źródło: https://www.foodwatch.org/fileadmin/foodwatch.nl/Onze_campagnes/Schadelijke_stoffen/Documents/Rapport_foodwatch_Ten_minste_onhoudbaar_tot.pdf

Czwartek, 13 września 2018 r.

40. stosowanie substancji czynnych, które są mutagenne, rakotwórcze lub działające szkodliwie na rozrodczość i w związku z tym należą do kategorii 1A lub 1B, lub substancji czynnych zaburzających funkcjonowanie układu hormonalnego i szkodliwych dla ludzi lub zwierząt, które uzyskały już jedno lub kilka proceduralnych przedłużeń okresu zatwierdzenia zgodnie z art. 17, musi zostać niezwłocznie zabronione;
41. wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby uznały ochronę zdrowia ludzi i zwierząt oraz środowiska za kluczowe cele prawodawstwa, przy czym należy też udoskonalać produkcję rolną i zachować konkurencyjność sektora rolnego;
42. wzywa przemysł do dostarczania państwom członkowskim pełniącym rolę sprawozdawcy i agencjom UE wszystkich danych i badań naukowych w jednolitym i nadającym się do odczytu maszynowego formacie elektronicznym; wzywa Komisję, aby opracowała ujednolicony wzór danych wejściowych w celu ułatwienia wymiany danych między państwami członkowskimi na wszystkich etapach procedury; uznaje, że dane te muszą być przetwarzane zgodnie z parametrami określonymi w unijnych przepisach dotyczących ochrony danych i własności intelektualnej;
43. wzywa państwa członkowskie, aby rygorystycznie stosowały art. 9 rozporządzenia dotyczący spełnienia kryteriów formalnych i przyjmowały wyłącznie kompletne wnioski o dokonanie oceny substancji czynnej;
44. wzywa Komisję i państwa członkowskie do zapewnienia pełnego i jednolitego stosowania kryteriów granicznych zagrożeń zgodnie z istniejącymi zharmonizowanymi wytycznymi, jak również do upewnienia się, że substancje są oceniane pod kątem ryzyka wyłącznie wówczas, gdy istnieją dowody, że nie mają one niebezpiecznych (granicznych) właściwości, zgodnie z wymogami rozporządzenia;
45. wzywa Komisję, aby wreszcie wdrożyła przepisy dotyczące składników obojętnych, sejfnerów i synergetyków, aby sporządziła wykaz niedopuszczalnych składników obojętnych oraz ustanowiła zasady, zgodnie z którymi sejfenery i synergetyki będą testowane na szczeblu UE, a także aby dopilnowała, żeby do obrotu mogły być wprowadzane jedynie te chemikalia, które spełniają unijne kryteria zatwierdzenia;
46. przyjmuje z zadowoleniem interpretację zasady ostrożności stosowaną przez Komisję wyrażoną w ocenie REFIT przepisów ogólnych prawa żywnościowego⁽¹³⁾, zgodnie z którą zasada ostrożności nie stanowi alternatywy dla podejścia do zarządzania ryzykiem, lecz raczej szczególną formę zarządzania ryzykiem; przypomina, że pogląd ten poparł w swoich orzeczeniach także Sąd Unii Europejskiej⁽¹⁴⁾;
47. wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby – pełniąc funkcję zarządzających ryzykiem w procedurze zatwierdzania i procedurze wydawania zezwoleń – należycie stosowały zasadę ostrożności i zwracały szczególną uwagę na ochronę grup szczególnie wrażliwych, zdefiniowanych w art. 3 pkt 14 rozporządzenia;
48. wzywa Komisję, agencje i właściwe organy, aby dokonały przeglądu i korekty sposobu informowania o procedurach oceny ryzyka i decyzjach dotyczących zarządzania ryzykiem w celu zwiększenia zaufania publicznego do systemu wydawania zezwoleń;
49. wzywa państwa członkowskie do poprawy stosowania procedury wydawania zezwoleń na poziomie krajowym, aby ograniczyć przyznawanie odstępstw i przedłużeń na podstawie art. 53 rozporządzenia do faktycznych sytuacji nadzwyczajnych; wzywa Komisję, aby w pełni korzystała z przyznaných jej uprawnień kontrolnych na mocy art. 53 ust. 2 i 3; wzywa ponadto państwa członkowskie, aby w pełni stosowały się do obowiązku informowania pozostałych państw członkowskich i Komisji określonego w art. 53 ust. 1, zwłaszcza w odniesieniu do wszelkich środków podjętych w celu zapewnienia bezpieczeństwa użytkowników, grup szczególnie wrażliwych i konsumentów;
50. wzywa Komisję do zakończenia prac nad metodami określania, kiedy pewne odstępstwa powinny być stosowane, w szczególności w odniesieniu do „nieistotnego narażenia” i „poważnego niebezpieczeństwa dla zdrowia roślin”, bez zmiany litery i ducha przepisów; ostrzega Komisję, że jakakolwiek nowa interpretacja pojęcia „nieistotne narażenie” jako „nieistotne ryzyko” byłaby niezgodna z literą i duchem przepisów;

⁽¹³⁾ SWD(2018)0038.

⁽¹⁴⁾ Na przykład wyrok Sądu z dnia 9 września 2011 r., *Francja przeciwko Komisji*, T-257/07, ECLI:EU:T:2011:444.

Czwartek, 13 września 2018 r.

51. postuluje zwiększenie inwestycji przez Komisję i państwa członkowskie, aby pobudzać podejmowanie inicjatyw badawczych dotyczących substancji czynnych, w tym biologicznych substancji niskiego ryzyka, i środków ochrony roślin w ramach programu „Horyzont Europa” i wieloletnich ram finansowych na lata 2021–2027; podkreśla, że ważne jest, aby na szczeblu unijnym istniały ramy regulacyjne dotyczące środków ochrony roślin, które chronią środowisko i zdrowie ludzi, a także pobudzają badania naukowe i innowacje zmierzające do opracowania skutecznych i bezpiecznych środków ochrony roślin, a jednocześnie zapewniają zrównoważoną praktykę rolniczą i integrowaną ochronę roślin; podkreśla, że w celu ochrony zdrowia roślin potrzebny jest bogaty zestaw różnorodnych narzędzi, które będą bezpieczne i skuteczne; zwraca uwagę na potencjał, jaki mogą mieć precyzyjne techniki rolnicze i innowacje technologiczne, jeśli chodzi o pomoc europejskim rolnikom w optymalizacji zwalczania szkodników w lepiej ukierunkowany i bardziej zrównoważony sposób;

52. wzywa Komisję, aby ograniczyła stosowanie procedury przedkładania informacji potwierdzających ściśle do przypadków zgodnych z celem tej procedury określonym w art. 6 lit. f) rozporządzenia, a mianowicie do przypadków, gdy podczas procesu oceny lub w wyniku zdobycia nowej wiedzy naukowej i technicznej ustanowiono nowe wymogi; podkreśla, że kompletna dokumentacja jest istotna dla zatwierdzenia substancji czynnej; ubolewa nad tym, że procedura udzielania odstępstwa na podstawie danych potwierdzających spowodowała, że niektóre środki ochrony roślin, które w przeciwnym razie byłyby zakazane, pozostawały na rynku przez dłuższy czas;

53. wzywa Komisję i państwa członkowskie do zwiększenia ogólnej przejrzystości procedur, w tym przez udostępnianie szczegółowych protokołów dyskusji w ramach procedury komitologii i odnośnych stanowisk, w szczególności przez wyjaśnianie i uzasadnianie decyzji Stałego Komitetu ds. Roślin, Zwierząt, Żywności i Pasz;

54. wzywa Komisję i państwa członkowskie do zapewnienia większej spójności rozporządzenia i jego wykonywania z powiązanymi przepisami i politykami UE, w szczególności z dyrektywą dotyczącą zrównoważonego stosowania pestycydów, oraz do stworzenia zachęt – w tym udostępnienia wystarczających zasobów – które w perspektywie krótkoterminowej będą promować i pobudzać rozwój oraz stosowanie bezpiecznych i nietoksycznych środków alternatywnych dla środków ochrony roślin; odnotowuje, że w ramach regulacyjnych nie uwzględniono niemożliwego do uniknięcia wpływu na gatunki niebędące przedmiotem zwalczania, zwłaszcza pszczoły i pozostałe owady zapylające oraz inne pożyteczne dla rolnictwa owady będące naturalnymi wrogami organizmów szkodliwych; przyjmuje do wiadomości niedawne badanie naukowe zwracające uwagę na „masową zagładę owadów”, która doprowadziła do wyginięcia 75 % owadów latających w różnych regionach Niemiec, nawet w rezerwach przyrody, w których nie stosowano pestycydów w rolnictwie; wzywa Komisję i państwa członkowskie do zapewnienia spójności WPR z prawodawstwem w dziedzinie środków ochrony roślin, w szczególności przez utrzymanie obowiązków określonych w rozporządzeniu (WE) nr 1107/2009 i dyrektywie 2009/128/WE, zawartych w wykazie wymogów podstawowych w zakresie zarządzania (SMR 12 i SMR 13) we wniosku Komisji w sprawie rozporządzenia dotyczącego planów strategicznych WPR ⁽¹⁵⁾;

55. wzywa państwa członkowskie do zapewnienia skutecznego egzekwowania przepisów rozporządzenia, w szczególności w zakresie kontroli środków ochrony roślin wprowadzanych do obrotu w UE, niezależnie od tego, czy zostały wyprodukowane w UE, czy pochodzą z importu z państw trzecich;

o

o o

56. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji.

⁽¹⁵⁾ Wniosek w sprawie rozporządzenia dotyczącego planów strategicznych WPR, COM(2018)0392.

Czwartek, 13 września 2018 r.

P8_TA(2018)0357

Podwójne normy jakości produktów na jednolitym rynku**Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 13 września 2018 r. w sprawie podwójnych norm jakości produktów na jednolitym rynku (2018/2008(INI))**

(2019/C 433/23)

Parlament Europejski,

- uwzględniając dyrektywę 2005/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 maja 2005 r. dotyczącą nieuczciwych praktyk handlowych stosowanych przez przedsiębiorstwa wobec konsumentów na rynku wewnętrznym oraz zmieniającą dyrektywę Rady 84/450/EWG, dyrektywy 97/7/WE, 98/27/WE i 2002/65/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady⁽¹⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2394 z dnia 12 grudnia 2017 r. w sprawie współpracy między organami krajowymi odpowiedzialnymi za egzekwowanie przepisów prawa w zakresie ochrony konsumentów i uchylające rozporządzenie (WE) nr 2006/2004⁽²⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1924/2006 i (WE) nr 1925/2006 oraz uchylenia dyrektywy Komisji 87/250/EWG, dyrektywy Rady 90/496/EWG, dyrektywy Komisji 1999/10/WE, dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2000/13/WE, dyrektyw Komisji 2002/67/WE i 2008/5/WE oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 608/2004⁽³⁾,
- uwzględniając zawiadomienie Komisji z dnia 26 września 2017 r. w sprawie stosowania prawa UE w zakresie żywności i ochrony konsumenta w odniesieniu do kwestii związanych z podwójną jakością produktów – Szczególny przypadek żywności,
- uwzględniając dokument roboczy służb Komisji z dnia 25 maja 2016 r. w sprawie wytycznych na temat wdrażania/stosowania dyrektywy 2005/29/WE o nieuczciwych praktykach handlowych (SWD(2016)0163),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 25 maja 2016 r. w sprawie kompleksowego podejścia na rzecz żywienia transgranicznego handlu elektronicznego z korzyścią dla europejskich obywateli i przedsiębiorstw (COM(2016)0320),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 24 października 2017 r. pt. „Program prac Komisji na 2018 r. Plan działania na rzecz bardziej zjednoczonej, silniejszej i bardziej demokratycznej Unii” (COM(2017)0650),
- uwzględniając orędzie o stanie Unii przewodniczącego Jeana-Claude'a Junckera z dnia 13 września 2017 r.,
- uwzględniając konkluzje przewodniczącego Rady Europejskiej z dnia 9 marca 2017 r., w szczególności ich ust. 3,
- uwzględniając wynik 3 524. posiedzenia Rady ds. Rolnictwa i Rybołówstwa, które odbyło się w dniu 6 marca 2017 r.,
- uwzględniając protokół 2 203. posiedzenia Komisji z dnia 8 marca 2017 r.,
- uwzględniając notatkę informacyjną na temat wprowadzających w błąd praktyk w zakresie opakowań, sporządzoną przez Departament Tematyczny A w styczniu 2012 r.,

⁽¹⁾ Dz.U. L 149 z 11.6.2005, s. 22.⁽²⁾ Dz.U. L 345 z 27.12.2017, s. 1.⁽³⁾ Dz.U. L 304 z 22.11.2011, s. 18.

Czwartek, 13 września 2018 r.

- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 11 czerwca 2013 r. w sprawie nowego europejskiego programu na rzecz konsumentów⁽⁴⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 22 maja 2012 r. w sprawie strategii na rzecz wzmocnienia praw szczególnie wrażliwych konsumentów⁽⁵⁾, w szczególności jej ust. 6,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 4 lutego 2014 r. w sprawie stosowania dyrektywy 2005/29/WE dotyczącej nieuczciwych praktyk handlowych⁽⁶⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 7 czerwca 2016 r. w sprawie nieuczciwych praktyk handlowych w łańcuchu dostaw żywności⁽⁷⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 19 stycznia 2016 r. w sprawie rocznego sprawozdania dotyczącego polityki konkurencji UE⁽⁸⁾, w szczególności jej ust. 14,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie rocznego sprawozdania dotyczącego polityki konkurencji UE⁽⁹⁾, w szczególności jej ust. 178,
- uwzględniając swoją interpelację dotyczącą kwestii pierwszorzędnych z dnia 15 marca 2017 r. w sprawie różnic w deklaracjach, składzie i smaku produktów na środkowo-wschodnich i zachodnich rynkach UE⁽¹⁰⁾,
- uwzględniając briefing Biura Analiz Parlamentu Europejskiego z czerwca 2017 r. pt. „Dual quality of branded food products: Addressing a possible east-west divide” [Podwójne normy jakości produktów spożywczych sprzedawanych pod własną marką: Próba rozwiązania problemu możliwego podziału na wschód i zachód”],
- uwzględniając badanie żywności i czeskich konsumentów przeprowadzone przez Czeski Urząd Kontroli Rolnictwa i Żywności w lutym 2016 r.,
- uwzględniając specjalną analizę problemu podwójnych norm jakości i składu produktów wprowadzanych do obrotu na jednolitym rynku Unii Europejskiej z perspektywy prawa ochrony konsumentów (zwłaszcza w zakresie nieuczciwych praktyk handlowych), prawa konkurencji (zwłaszcza w zakresie nieuczciwej konkurencji) oraz prawa własności przemysłowej, opracowaną przez Wydział Prawa Uniwersytetu Palackiego, Ołomuniec, 2017 r.,
- uwzględniając różne badania, analizy i testy przeprowadzone w ostatnich kilku latach przez organy ds. kontroli żywności w szeregu państw członkowskich w Europie Środkowo-Wschodniej,
- uwzględniając sprawozdanie firmy Nielsen z listopada 2014 r. o sytuacji własnej marki na całym świecie,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 11 kwietnia 2018 r. pt. „Nowy ład dla konsumentów” (COM(2018)0183),
- uwzględniając wniosek Komisji z dnia 11 kwietnia 2018 r. dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie lepszego egzekwowania i unowocześnienia przepisów UE dotyczących ochrony konsumenta (COM(2018)0185),
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 178/2002 z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiające ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołujące Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiające procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności⁽¹¹⁾,
- uwzględniając art. 17 ust. 2 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej dotyczący ochrony własności intelektualnej,

⁽⁴⁾ Dz.U. C 65 z 19.2.2016, s. 2.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 264 E z 13.9.2013, s. 11.

⁽⁶⁾ Dz.U. C 93 z 24.3.2017, s. 27.

⁽⁷⁾ Dz.U. C 86 z 6.3.2018, s. 40.

⁽⁸⁾ Dz.U. C 11 z 12.1.2018, s. 2.

⁽⁹⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0027.

⁽¹⁰⁾ O-000019/2017.

⁽¹¹⁾ Dz.U. L 31 z 1.2.2002, s. 1.

Czwartek, 13 września 2018 r.

- uwzględniając wspólne pismo Republiki Chorwacji, Republiki Czeskiej, Litwy, Rzeczypospolitej Polskiej, Republiki Słowackiej i Węgier do Komisji z dnia 23 marca 2018 r. w sprawie podwójnych norm jakości produktów w kontekście nowego ładu dla konsumentów,
- uwzględniając wyniki badań porównawczych przeprowadzonych przez organy i organizacje ochrony konsumentów w kilku państwach członkowskich UE,
- uwzględniając wniosek Komisji dotyczący aktualizacji dyrektywy 2005/29/WE dotyczącej nieuczciwych praktyk handlowych w celu doprecyzowania, że organy krajowe mogą oceniać wprowadzające w błąd praktyki handlowe, które obejmują wprowadzanie do obrotu produktów prezentowanych jako identyczne w kilku państwach członkowskich, podczas gdy ich skład lub cechy charakterystyczne znacznie się różnią, a ponadto że organy krajowe mogą przeciwdziałać takim praktykom,
- uwzględniając art. 52 Regulaminu,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Rynku Wewnętrznego i Ochrony Konsumentów, a także opinie przedstawione przez Komisję Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności oraz Komisję Rolnictwa i Rozwoju Wsi (A8-0267/2018),
 - A. mając na uwadze, że przedsiębiorstwa, które promują, sprzedają lub dostarczają produkty, powinny zapewniać konsumentom dokładne i zrozumiałe informacje dotyczące dokładnego składu produktu, w tym produktów i receptur lokalnych, aby umożliwić im podjęcie świadomej decyzji o zakupie;
 - B. mając na uwadze, że kluczową zasadą marek powinno być zaufanie konsumentów do składu, wartości i jakości danego produktu; mając na uwadze, że w związku z tym obowiązkiem producenta jest zapewnienie spełnienia tych oczekiwań;
 - C. mając na uwadze, że konsumenci nie są świadomi, że produkty tej samej marki i w tym samym opakowaniu są dostosowywane do lokalnych preferencji i gustów, a także mając na uwadze, że zróżnicowana jakość produktów budzi obawy, że niektóre państwa członkowskie są traktowane inaczej niż pozostałe; mając na uwadze, że Unia Europejska opracowała już oznakowania, aby spełnić szczególne oczekiwania konsumentów i uwzględnić specyfikę produkcji uznaną poprzez stosowanie określeń jakościowych;
 - D. mając na uwadze, że dyrektywa 2005/29/WE dotycząca nieuczciwych praktyk handlowych jest głównym narzędziem legislacyjnym Unii służącym zagwarantowaniu, że konsumenci nie będą narażeni na wprowadzającą w błąd reklamę i inne nieuczciwe praktyki w transakcjach między przedsiębiorcami i konsumentami, w tym wprowadzanie na rynek produktów sprzedawanych pod tą samą marką w sposób, który może być dla konsumentów mylący;
 - E. mając na uwadze, że w dyrektywie dotyczącej nieuczciwych praktyk handlowych praktyki te mogą być zdefiniowane w taki sposób, że są zakazane we wszelkich okolicznościach lub w określonych; mając na uwadze, że zgodnie z ustaleniami Komisji wprowadzenie danej praktyki, w stosownych przypadkach, do załącznika I tej dyrektywy prowadzi do większej pewności prawa i tym samym bardziej uczciwej konkurencji między producentami na rynku;
 - F. mając na uwadze, że konsumenci łączą markę, produkt oraz jakość, a zatem oczekują, że produkty tej samej marki lub o identycznym wyglądzie będą identyczne również pod względem jakości, niezależnie od tego, czy są sprzedawane w ich własnym kraju, czy w innym państwie członkowskim;
 - G. mając na uwadze, że konsumenci łączą też markę i etykietę lub opakowanie produktu rolnego lub żywnościowego z jakością, a zatem oczekują, że produkty tej samej marki wprowadzane do obrotu z tą samą etykietą lub tak samo wyglądające będą identyczne także pod względem jakości i składu niezależnie od tego, czy są sprzedawane w ich własnym kraju, czy w innym państwie członkowskim; mając na uwadze, że wszyscy rolnicy w Unii Europejskiej wytwarzają produkty według tych samych wysokich standardów, a klienci oczekują, że ta jednolitość jakości obejmie również inne produkty w łańcuchu żywnościowym, niezależnie od jurysdykcji miejsca zamieszkania;

Czwartek, 13 września 2018 r.

- H. mając na uwadze, że wszyscy obywatele UE zasługują na równe traktowanie w odniesieniu do produktów spożywczych i niespożywczych sprzedawanych na jednolitym rynku;
- I. mając na uwadze, że nieuczciwe praktyki w tym zakresie muszą zostać wyeliminowane, aby uniknąć wprowadzania konsumentów w błąd, oraz mając na uwadze, że tylko silna synergia na szczeblu UE może rozwiązać ten transgraniczny problem;
- J. mając na uwadze, że ocena, czy dana praktyka handlowa jest nieuczciwa zgodnie z dyrektywą dotyczącą nieuczciwych praktyk handlowych, musi być dokonywana przez państwa członkowskie dla każdego indywidualnego przypadku, z wyjątkiem praktyk wymienionych w załączniku I;
- K. mając na uwadze, że przewodniczący J.-C. Juncker podkreślił w orędziu o stanie Unii z 2017 r., że nie do przyjęcia jest fakt, iż w niektórych częściach Europy sprzedawane są produkty spożywcze niższej jakości niż w innych krajach, pomimo że opakowania i marki są identyczne;
- L. mając na uwadze znaczne różnice we wdrażaniu dyrektywy dotyczącej nieuczciwych praktyk handlowych w poszczególnych państwach członkowskich oraz wyraźne różnice w metodach oraz skuteczności rozwiązań i egzekwowania tej dyrektywy w państwach członkowskich;
- M. mając na uwadze, że marka często odgrywa istotną rolę w podejmowaniu decyzji o wartości produktu;
- N. mając na uwadze, że wzmocnione i skuteczniejsze ramy współpracy w zakresie egzekwowania przepisów zwiększyłyby zaufanie konsumentów i ograniczyły szkody dla konsumentów;
- O. mając na uwadze, że wszyscy konsumenci w UE mają te same prawa, a analizy pokazują, że niektórzy producenci i wytwórcy sprzedają produkty o różnych normach jakości pod tą samą marką i o zwodniczo identycznym wyglądzie, przy czym niektóre produkty w niektórych krajach zawierają mniej głównego składnika lub składniki niższej jakości zastępują składniki wyższej jakości; mając na uwadze, że problem ten jest powszechniejszy w państwach członkowskich, które przystąpiły do UE od 2004 r.; mając na uwadze, że analizy wykazały przypadki sprzedaży tych samych produktów lub produktów o zwodniczo identycznym wyglądzie i niższej jakości lub o innym smaku, konsystencji lub innych właściwościach sensorycznych po cenach znacznie różniących się w zależności od kraju; mając na uwadze, że wprowadzenie nie narusza to zasad gospodarki wolnorynkowej ani obowiązujących przepisów dotyczących etykietowania lub innych przepisów prawa żywnościowego, stanowi jednak nadużycie tożsamości marki i tym samym utrudnia stosowanie zasady równego traktowania wszystkich konsumentów;
- P. mając na uwadze, że stwierdzone przypadki znaczących różnic w takich produktach jak żywność dla niemowląt podważa zasady i oświadczenia producentów, którzy twierdzą, że dostosowują produkty do lokalnych preferencji; mając na uwadze, że niektóre wyniki badań laboratoryjnych potwierdzają, iż produkty gorszej jakości mogą zawierać mniej zdrowe kombinacje składników, co utrudnia stosowanie zasady równego traktowania wszystkich konsumentów; mając na uwadze, że niektórzy przedstawiciele producentów i wytwórców zgodzili się zmienić receptury produktów w niektórych krajach, aby na jednolitym rynku oferowane były identyczne produkty;
- Q. mając na uwadze, że te niedopuszczalne praktyki stosują znane wielonarodowe przedsiębiorstwa rolno-spożywcze dążące do zmaksymalizowania marż zysku dzięki wykorzystywaniu różnic w sile nabywczej w poszczególnych państwach członkowskich;
- R. mając na uwadze, że we wniosku dotyczącym nowego ładu dla konsumentów, mającym na celu ukierunkowany przegląd dyrektyw UE dotyczących konsumentów na podstawie oceny adekwatności unijnego prawa ochrony konsumentów i prawa marketingowego, Komisja zaproponowała aktualizację dyrektywy dotyczącej nieuczciwych praktyk handlowych, aby jasno wskazać, że organy krajowe mogą dokonywać oceny nieuczciwych praktyk handlowych i podejmować działania przeciwko takim praktykom, obejmującym wprowadzanie do obrotu w różnych państwach członkowskich UE produktów jako produktów identycznych, choć w rzeczywistości ich skład lub cechy charakterystyczne znacznie się od siebie różnią;
- S. mając na uwadze, że nie można wprowadzać konsumentów w błąd, jednak nie należy ograniczać zróżnicowania produktów i innowacji produktowych jako takich;

Czwartek, 13 września 2018 r.

- T. mając na uwadze, że jednolity rynek przyniósł znaczne korzyści podmiotom w łańcuchu dostaw żywności oraz że handel artykułami spożywczymi ma coraz częściej wyraźny wymiar transgraniczny i szczególne znaczenie dla funkcjonowania jednolitego rynku;
- U. mając na uwadze, że aby w pełni czerpać korzyści z rynku wewnętrznego, kluczowe znaczenie ma lepsze stosowanie obowiązujących przepisów UE w zakresie żywności i ochrony konsumentów w celu zidentyfikowania i usunięcia nieuzasadnionych podwójnych norm, a tym samym zapewnienia ochrony konsumentów przed mylącymi informacjami i nieuczciwymi praktykami handlowymi;
- V. mając na uwadze, że w związku z tym należy stale wzmacniać rolę stowarzyszeń konsumentów; mając na uwadze, że stowarzyszenia konsumentów odgrywają wyjątkową rolę, jeśli chodzi o gwarantowanie zaufania konsumentów, oraz że należy je nadal wspierać za pośrednictwem dodatkowych środków prawnych i ekonomicznych oraz w drodze budowania zdolności;
- W. mając na uwadze, że udokumentowane różnice w składnikach porównywalnych produktów mogłyby w dłuższej perspektywie stanowić zagrożenie dla zdrowia konsumentów, zwłaszcza konsumentów szczególnie zagrożonych, takich jak dzieci lub osoby z problemami żywieniowymi lub zdrowotnymi, przyczyniając się tym samym do pogorszenia dobrostanu obywateli; mając na uwadze, że ma to miejsce, na przykład gdy poziom tłuszczu lub cukru jest wyższy niż oczekiwano, gdy tłuszcze pochodzenia zwierzęcego są zastępowane tłuszczami pochodzenia roślinnego lub odwrotnie, gdy cukier jest zastępowany sztucznymi substancjami słodzącymi lub gdy zwiększana jest zawartość soli; mając na uwadze, że etykiety, które nie odzwierciedlają należycie zastosowanych dodatków lub liczby substytutów podstawowych składników, wprowadzają konsumentów w błąd i mogą stwarzać zagrożenie dla ich zdrowia;
- X. mając na uwadze, że na szczeblu UE nie ma przepisów dotyczących podwójnych norm jakości, co uniemożliwia porównywanie lub stwierdzanie przypadków podwójnych norm jakości, a także mając na uwadze, że brak jest instrumentów, które można by wykorzystać do zaradzenia tej sytuacji; mając na uwadze, że braki we wdrażaniu i egzekwowaniu obowiązujących wymogów prawa żywnościowego UE, na przykład w odniesieniu do etykietowania mięsa oddzielonego mechanicznie⁽¹²⁾ lub stosowania dodatków do żywności⁽¹³⁾, są regularnie zgłaszane przez służby Komisji odpowiedzialne za audyty i analizy w zakresie zdrowia i żywności;
- Y. mając na uwadze, że różnice w składzie, które mogą mieć wpływ na zdrowie konsumentów, można stwierdzić nie tylko w produktach spożywczych, ale też w kosmetykach, produktach higienicznych i produktach do czyszczenia;
- Z. mając na uwadze, że w wielu krajach Europy Środkowo-Wschodniej i Południowo-Wschodniej działania w zakresie reformułowania mające na celu zmniejszenie zawartości tłuszczu, cukrów i soli w żywności są podejmowane z opóźnieniem;
1. podkreśla, że wyniki licznych badań i sondaży przeprowadzonych w kilku państwach członkowskich, głównie w Europie Środkowo-Wschodniej przy użyciu różnych metod testów laboratoryjnych, wykazały różnice o różnej skali, m.in. w składzie i wykorzystanych składnikach, między produktami, które są reklamowane i dystrybuowane na jednolitym rynku pod tą samą marką i w na pozór identycznych opakowaniach, ze szkodą dla konsumentów; zauważa, że zgodnie z sondażem przeprowadzonym przez właściwy organ krajowy zdecydowana większość konsumentów jest zaniepokojonych takimi różnicami; w związku z tym stwierdza, że na podstawie ustaleń tych badań i sondaży konsumenci wyrażają niepokój z powodu dyskryminacji między różnymi rynkami w państwach członkowskich; podkreśla, że wszelka taka dyskryminacja jest nie do przyjęcia i że wszyscy konsumenci w UE powinni mieć dostęp do produktów takiej samej jakości;
 2. podkreśla, że przypadki tak znacznych różnic dotyczą nie tylko żywności, lecz często także produktów niespożywczych, takich jak detergenty, kosmetyki, przybory toaletowe i produkty przeznaczone dla niemowląt;
 3. przypomina, że w 2013 r. Parlament zwrócił się do Komisji o przeprowadzenie merytorycznego dochodzenia w celu oceny, czy istnieje konieczność dostosowania obowiązujących przepisów unijnych, oraz o poinformowanie Parlamentu i konsumentów o jego wynikach;
 4. z zadowoleniem przyjmuje zapowiedziane niedawno przez Komisję inicjatywy na rzecz rozwiązania tego problemu, w szczególności zaangażowanie tej instytucji w opracowanie wspólnej metodyki badań, przydzielenie budżetu na jej przygotowanie i wdrożenie oraz na zebranie dodatkowych wiarygodnych i porównywalnych dowodów, a także aktualizację dyrektywy dotyczącej nieuczciwych praktyk handlowych i uruchomienie centrum wiedzy na temat fałszowania i jakości żywności;

⁽¹²⁾ http://ec.europa.eu/food/audits-analysis/overview_reports/details.cfm?rep_id=76

⁽¹³⁾ http://ec.europa.eu/food/audits-analysis/overview_reports/details.cfm?rep_id=115

Czwartek, 13 września 2018 r.

5. przyjmuje do wiadomości mandat, który Rada Europejska przyznała Forum Wysokiego Szczebla do spraw Poprawy Funkcjonowania Łańcucha Dostaw Żywności w celu rozwiązania problemu podwójnych norm jakości; zachęca państwa członkowskie i ich właściwe organy do aktywnego uczestnictwa w bieżących inicjatywach, włącznie z opracowywaniem i włączaniem do ich metod pracy wspólnej metodyki badań oraz ze zbieraniem dodatkowych dowodów; podkreśla potrzebę aktywnego angażowania stron reprezentujących interesy konsumentów i umożliwienia im wydawania opinii w imieniu konsumentów, włącznie z przedstawicielami organizacji konsumenckich, producentami oraz organizacjami badawczymi, które prowadziły badania produktów w państwach członkowskich; uważa, że Parlament powinien być zaangażowany we wszystkie bieżące inicjatywy, które mogą mieć wpływ na próby rozwiązania problemu podwójnych norm jakości;

6. zaleca państwom członkowskim, których to zjawisko dotyczy, by opracowały własną ocenę metodyki i skuteczności egzekwowania dyrektywy dotyczącej nieuczciwych praktyk handlowych i innych obowiązujących przepisów dotyczących podwójnych norm jakości wyrobów żywnościowych i innych produktów oraz by przedstawiły ją Komisji w celu opracowania obiektywnej oceny wagi tego problemu;

7. z zadowoleniem przyjmuje przyjęcie przez Parlament projektu pilotażowego na 2018 r., który obejmuje szereg badań rynkowych różnych kategorii produktów konsumpcyjnych w celu oceny różnych aspektów podwójnych norm jakości; oczekuje, że projekt zostanie zrealizowany i opublikowany w pierwotnie przewidzianym terminie; uważa, że projekt powinien być też kontynuowany w 2019 r., aby zapewnić większą wiedzę na temat sektora niespożywczego; apeluje do posłów do PE o większe zaangażowanie w nadzór nad projektem; zachęca Parlament, Komisję i państwa członkowskie do wykorzystania wszelkich dostępnych narzędzi, w tym projektów pilotażowych i krajowych, w celu dalszej oceny różnych aspektów podwójnych norm jakości produktów;

8. podkreśla, że szczegółowe informacje o organie publicznym odpowiedzialnym za podejmowanie działań oraz o odpowiednich procedurach administracyjnych lub sądowych, w tym o przysługującej obywatelom możliwości złożenia skargi drogą elektroniczną, są niezbędne do skutecznego egzekwowania dyrektywy dotyczącej nieuczciwych praktyk handlowych; dlatego też negatywnie ocenia brak informacji w odnośnych państwach członkowskich, które pomimo deklaracji o potrzebie rozwiązania problemu podwójnych norm jakości produktów, nie upubliczniają tych informacji na stronach internetowych właściwych organów;

9. podkreśla, że Komisja otrzymała już powiadomienie o nowym krajowym środku etykietowania przeznaczonym do ostrzeżenia konsumentów o różnicach w składzie żywności;

10. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że z myślą o dalszej poprawie ochrony konsumentów w UE i o wsparciu przedsiębiorstw Komisja zainicjowała internetowy program szkoleń, który pomoże przedsiębiorstwom lepiej rozumieć i stosować prawa konsumentów w UE;

Zawiadomienie Komisji w sprawie stosowania unijnego prawa ochrony konsumentów do kwestii związanych z podwójnymi normami jakości produktów

11. przyjmuje do wiadomości zawiadomienie Komisji w sprawie stosowania prawa UE w zakresie żywności i ochrony konsumentów w odniesieniu do kwestii podwójnych norm jakości produktów; zwraca uwagę, że zawiadomienie ma pomóc organom krajowym w określeniu, czy dane przedsiębiorstwo narusza przepisy UE w zakresie żywności i ochrony konsumentów, sprzedając w różnych krajach produkty o różnych normach jakości, oraz dostarczyć im wskazówek na temat sposobów współpracy; wyraża zaniepokojenie, że przedstawione w zawiadomieniu stopniowe podejście do ustalania przez organy krajowe, czy producenci naruszają prawo UE, obecnie nie jest stosowane przez te organy w praktyce, co może oznaczać naruszenie praw konsumentów;

12. zgadza się z Komisją, że konsumenci na jednolitym rynku, którzy mają ogólną wiedzę na temat zasad swobodnego obrotu i równego dostępu do towarów, nie oczekują z założenia, że markowe produkty sprzedawane w różnych krajach będą się od siebie różnić; przypomina, że według Komisji badania dotyczące przywiązania do marki wykazują, iż w świadomości konsumentów marki funkcjonują jako świadectwo kontrolowanej i stałej jakości; zgadza się z Komisją, że wyjaśnia to, dlaczego niektórzy konsumenci mogą oczekiwać, iż markowe produkty będą równoważnej, jeśli nie identycznej jakości, niezależnie od tego, gdzie i kiedy zostaną zakupione, oraz że właściciele marek poinformują ich, jeżeli postanowią zmienić skład swoich produktów;

Czwartek, 13 września 2018 r.

13. uważa w związku z tym, że udzielanie wszelkich dodatkowych informacji, aczkolwiek w głównym polu widzenia na opakowaniu, jest niewystarczające, o ile konsument nie jest wyraźnie świadomy, że dany produkt różni się od pozornie identycznych produktów tej samej marki sprzedawanych w innym państwie członkowskim;

14. w tym kontekście zgadza się też z Komisją, że producenci niekoniecznie muszą oferować identyczne produkty na różnych obszarach geograficznych i że swobodny przepływ towarów nie oznacza, że każdy produkt musi być identyczny w każdym miejscu na całym jednolitym rynku; podkreśla, że podmioty gospodarcze mogą wprowadzać do obrotu i prowadzić sprzedaż towarów o różnym składzie i właściwościach na podstawie uzasadnionych czynników, pod warunkiem że są one w pełni zgodne z prawodawstwem UE; podkreśla jednak, że produkty te nie powinny się różnić pod względem jakości, gdy są oferowane konsumentom na różnych rynkach;

15. uważa, że zapewnianie konsumentom dokładnych i zrozumiałych informacji ma kluczowe znaczenie dla rozwiązania problemu podwójnych norm jakości produktów; jest przekonany, że w przypadku gdy przedsiębiorstwo zamierza wprowadzić do obrotu na rynkach różnych państw członkowskich produkt odmienny pod względem niektórych cech, taki produkt nie może być etykietowany i oznakowany marką w sposób pozornie identyczny;

16. zauważa, że możliwe są dopuszczalne różnice w składzie jednego produktu danej marki i że produkty mogą różnić się ze względu na regionalne preferencje konsumentów, źródła pozyskiwania lokalnych składników, wymogi prawa krajowego lub cele w zakresie reformułowania; podkreśla, że celem nie jest ustanowienie ani harmonizacja wymogów dotyczących jakości żywności i że nie jest pożądane narzucenie producentom dokładnego składu poszczególnych produktów; uważa jednak, że preferencje konsumentów nie powinny być wykorzystywane jako pretekst do obniżania jakości lub oferowania różnych klas jakości na różnych rynkach; podkreśla, że konsumenci muszą być jasno informowani i świadomi tego dostosowania w przypadku poszczególnych produktów, a nie informowani jedynie ogólnie o istnieniu tej utrwalonej praktyki;

17. uważa, że zawiadomienie postrzegane jest jako dotyczące głównie artykułów spożywczych; uważa, że przepisy dotyczące stosowania prawa ochrony konsumentów powinny być stosowane ogółem do wszystkich produktów spożywczych i niespożywczych dostępnych na jednolitym rynku oraz że etykieta produktu musi być czytelna dla konsumentów i zawierać pełne informacje;

18. zwraca uwagę na wytyczne Komisji z 2016 r. w sprawie stosowania dyrektywy dotyczącej nieuczciwych praktyk handlowych, w których określono, że „produkty tej samej marki mające takie samo lub podobne opakowanie mogą się różnić składem w zależności od miejsca produkcji i rynku docelowego, tj. mogą się różnić w zależności od państwa członkowskiego” i że „na mocy dyrektywy dotyczącej nieuczciwych praktyk handlowych praktyki handlowe polegające na sprzedaży produktów o różnym składzie nie są niesprawiedliwe per se”; podkreśla znaczenie wytycznych Komisji dla ułatwienia właściwego i spójnego stosowania dyrektywy dotyczącej nieuczciwych praktyk handlowych; w związku z tym wzywa Komisję do wyjaśnienia związku między zawiadomieniem, wytycznymi a dokumentem opracowanym przez podgrupę ds. rynku wewnętrznego Forum Wysokiego Szczebla do spraw Poprawy Funkcjonowania Łańcucha Dostaw Żywności;

19. zauważa, że mogą istnieć różne wymogi dotyczące metod kontroli stosowanych przez właściwe organy krajowe; podkreśla, że przeprowadzono już różne analizy, które mogłyby posłużyć za podstawę opracowania i wdrożenia wspólnej metodyki badań, nawet jeśli zastosowane metody były różne i wyniki nie zostały ocenione w ten sam sposób; uważa, że należy jasno określić cel prac nad opracowaniem metodyki pod kierunkiem Wspólnego Centrum Badawczego (JRC) Komisji, aby zapewnić jednolitą interpretację ustalonej metodyki, w tym definicję „znaczącej różnicy”, oraz aby umożliwić właściwym organom jej stosowanie; zauważa, że ustalenie, które z różnych produktów są najbardziej standardowe, a co za tym idzie są „produktami referencyjnymi”, w rzeczywistości mogłoby utrudnić ogólną ocenę, ponieważ może się okazać zbyt trudne;

20. z zadowoleniem przyjmuje wysiłki Komisji na rzecz wspierania krajowych organów egzekwowania prawa w identyfikowaniu nieuczciwych praktyk handlowych stosowanych przy wprowadzaniu produktów do obrotu; wzywa Komisję do koordynowania działań właściwych organów krajowych w tym zakresie; podkreśla, że celem takiej metodyki jest zagwarantowanie gromadzenia przez państwa członkowskie wiarygodnych i porównywalnych dowodów w oparciu o wspólną podstawę oraz wniesienie wkładu w ogólną ocenę wagi i skali występowania problemu podwójnych norm jakości produktów na jednolitym rynku; przypomina, że wypełnienie znamion nieuczciwej praktyki handlowej prawdopodobnie nadal będzie można ocenić tylko w konkretnym przypadku, gdyż ustalenie zakresu wprowadzenia konsumenta w błąd jest zawsze kwestią subiektywnego osądu właściwego organu lub sądu;

Czwartek, 13 września 2018 r.

21. z zadowoleniem przyjmuje decyzję Komisji, by zwrócić się do właściwych organów o przeprowadzenie w państwach członkowskich większej liczby testów rynkowych obejmujących porównania produktów w różnych regionach i krajach; zauważa jednak, że według Komisji takie testy należy przeprowadzać zgodnie ze wspólnym podejściem do testowania, które nie zostało jeszcze w pełni opracowane; podkreśla potrzebę przestrzegania harmonogramu, aby wyniki testów przeprowadzonych w ramach wspólnego podejścia zostały przygotowane, opublikowane we wszystkich językach urzędowych UE w publicznie dostępnej bazie danych i zostały przeanalizowane w jak najwcześniejszym terminie, lecz nie później niż do końca 2018 r.; podkreśla ponadto potrzebę bezzwłocznego ujawnienia tych wyników oraz poinformowania konsumentów i producentów w celu zwiększenia ich wiedzy i tym samym ograniczenia przypadków podwójnych norm jakości produktów;

Inne aspekty podwójnych norm jakości

22. podkreśla, że produkty pod własną marką stały się niezbędnymi produktami podstawowymi w koszykach zakupowych konsumentów oraz że udział tych produktów w rynku w ciągu ostatniej dekady wzrósł w większości kategorii produktów w większości państw członkowskich; jest przekonany, że marki własne nie powinny stwarzać wrażenia produktów markowych, aby nie wprowadzać konsumentów w błąd; ponownie podkreśla, że kwestia marek własnych wymaga szczególnej uwagi Komisji w celu rozwiązania problemu mylenia marek własnych i produktów markowych; zauważa, że jednolity rynek jest dostępny dla producentów i wytwórców, ale jest też bardzo konkurencyjny, a niektóre marki są powszechnie znane lub dobrze postrzegane w całej Unii;

23. przypomina, że Parlament wielokrotnie wzywał Komisję, aby ustaliła, czy podwójne normy jakości mają negatywne skutki dla producentów lokalnych i regionalnych, w szczególności MŚP; ubolewa nad tym, że Komisja nie przedstawiła dotychczas żadnych danych;

24. podkreśla, że podrabianie markowych produktów wystawia konsumentów na zagrożenia dla zdrowia i bezpieczeństwa, podważa ich zaufanie do marek oraz prowadzi do utraty dochodów przez producentów; zauważa, że gama odzyskiwanych w UE podrobionych produktów jest nadal szeroka i obejmuje prawie wszystkie rodzaje towarów;

25. wyraża zaniepokojenie ograniczeniami nałożonymi na handlowców w zakresie zakupu towarów, które to ograniczenia mogą mieć negatywny wpływ na wybór konsumentów; wzywa Komisję do ustalenia czynników, które przyczyniają się do rozdrobnienia jednolitego rynku towarów oraz bezzasadnie ograniczają konsumentom możliwości czerpania pełni korzyści z jednolitego rynku, ze szczególnym uwzględnieniem terytorialnych ograniczeń dostaw i ich konsekwencji; zwraca się do Komisji o stosowanie w odpowiednich przypadkach prawa konkurencji w celu przeciwdziałania takim praktykom;

26. zwraca uwagę, że właściwe organy krajowe mogą dobierać próby i przeprowadzać testy wyłącznie na terytorium własnego państwa członkowskiego; podkreśla potrzebę ściślejszej, skutecznej, przejrzystej i sprawnej współpracy transgranicznej oraz wymiany danych, w tym wymiany informacji na temat produktów potencjalnie niezgodnych z wymogami oraz informacji na temat ewentualnych nieuczciwych praktyk, między krajowymi organami ochrony konsumentów i organami ds. bezpieczeństwa żywności, stowarzyszeniami konsumentów i Komisją w celu rozwiązania problemu podwójnych norm jakości oraz poprawy i zbliżenia egzekwowania przepisów; wzywa Komisję i państwa członkowskie do aktywniejszego zaangażowania się w taką współpracę; z zadowoleniem przyjmuje przyjęcie zmienionego rozporządzenia w sprawie współpracy w dziedzinie ochrony konsumentów, w którym rozszerzono uprawnienia dochodzeniowe i w zakresie egzekwowania prawa, usprawniono wymianę informacji i danych oraz dostęp do wszelkich istotnych informacji, a także ustanowiono zharmonizowane przepisy określające procedury koordynacji środków dochodzeniowych i egzekucyjnych w tym zakresie;

27. uznaje użyteczność akcji kontrolnych, które są ważną formą koordynacji egzekwowania prawa zgodnie z rozporządzeniem w sprawie współpracy w dziedzinie ochrony konsumentów, oraz wzywa Komisję i państwa członkowskie do zwiększenia częstotliwości tych akcji i rozszerzenia ich zakresu;

Zalecenia i dalsze kroki

28. podkreśla wartość szeroko zakrojonej i podjętej w porę debaty publicznej, która poszerza wiedzę konsumentów na temat produktów i ich cech; zauważa, że niektórzy producenci i właściciele marek własnych zapowiedzieli już zmiany w recepturach lub korzystanie z jednej normy produkcji na szczeblu UE; podkreśla znaczenie roli branży w zwiększaniu przejrzystości i jasności w odniesieniu do składu i jakości produktów oraz ich zmian; z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę Komisji mającą na celu opracowanie kodeksu postępowania w tym zakresie; wzywa, by w swoim własnym interesie zarówno producenci, jak i sprzedawcy detaliczni byli w jeszcze większym stopniu zaangażowani w jak najszybsze znalezienie skutecznych sposobów zaradzenia obecnej sytuacji bez uruchamiania procedur egzekwowania przepisów oraz by umożliwić konsumentom europejskim dostęp do produktów tej samej jakości na całym jednolitym rynku; zachęca producentów, by rozważyli wprowadzenie na opakowaniach logo wskazującego, że zawartość i jakość danej marki są identyczne we wszystkich państwach członkowskich;

Czwartek, 13 września 2018 r.

29. zachęca organizacje konsumenckie, społeczeństwo obywatelskie i notyfikowane organy krajowe odpowiedzialne za egzekwowanie dyrektywy dotyczącej nieuczciwych praktyk handlowych oraz innych odpowiednich przepisów, aby odgrywały aktywniejszą rolę w debacie publicznej i informowaniu konsumentów; jest przekonany, że organizacje konsumenckie mogłyby w znacznym stopniu przyczynić się do rozwiązania problemu podwójnych norm jakości; wzywa Komisję i państwa członkowskie do zwiększenia wsparcia dla krajowych organizacji konsumenckich za pomocą mechanizmów finansowych i prawnych, aby umożliwić im budowanie potencjału, rozwój działalności badawczej, przeprowadzanie badań porównawczych oraz, wspólnie z właściwymi organami, pomoc w wykrywaniu i ujawnianiu przypadków nieuczciwego różnicowania produktów; ponadto uważa, że należy promować intensywniejszą transgraniczną wymianę informacji między organizacjami konsumenckimi;

30. uważa, że z wcześniejszych doświadczeń wynika, iż właściwe organy nie były w stanie skutecznie zająć się żadnymi konkretnymi przypadkami podwójnych norm jakości wyłącznie na poziomie krajowym ani egzekwować istniejących przepisów lub też usiłowały to czynić jedynie w minimalnym zakresie, po części z powodu braku wyraźnego uregulowania prawnego na poziomie UE; przypomina, że państwa członkowskie odpowiadają za egzekwowanie przepisów dyrektywy dotyczącej nieuczciwych praktyk handlowych i w związku z tym powinny to uczynić, aby zagwarantować, że konsumenci nie są wprowadzani w błąd za pośrednictwem nieuczciwych praktyk marketingowych; podkreśla, że państwa członkowskie powinny dopilnować, by właściwe organy krajowe miały odpowiednie zdolności techniczne, finansowe i kadrowe w celu zapewnienia skutecznego egzekwowania przepisów; wzywa państwa członkowskie, by zapewniły konsumentom miejsce, gdzie można złożyć skargę, oraz zbadanie danej sprawy oraz by informowały konsumentów w jak najszerszym zakresie o ich prawach i możliwościach, jakie daje egzekwowanie obowiązujących przepisów, oraz o spoczywającym na sprzedawcach obowiązku informowania o składzie i, w stosownych przypadkach, o pochodzeniu produktów;

31. zwraca uwagę, że problem podwójnych norm jakości jest bezpośrednio związany z istotą funkcjonowania jednolitego rynku oraz zaufaniem konsumentów, które są tu stawką, i dlatego wymaga m.in. rozwiązania na szczeblu unijnym za pomocą środków możliwych do bezpośredniego wyegzekwowania; jest przekonany, że biorąc pod uwagę możliwość działania na szczeblu krajowym, działanie na szczeblu unijnym zapewni integralność jednolitego rynku; wzywa Komisję do określenia istniejących krajowych norm dotyczących produktów żywnościowych i nieżywnościowych w UE oraz do oceny ich znaczenia dla przypadków norm podwójnej jakości na jednolitym rynku;

32. wzywa do pilnego rozwoju zdolności i mechanizmów na szczeblu UE w wyspecjalizowanej jednostce monitorującej i nadzorczącej w ramach istniejącego organu UE (JRC, Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA) lub inne organy), ograniczając maksymalnie biurokrację, do monitorowania spójności składu i proporcjonalnego wykorzystania składników produktów spożywczych sprzedawanych w tym samym opakowaniu i pod tą samą marką oraz do oceny porównawczych analiz laboratoryjnych w celu zidentyfikowania tych nieuczciwych praktyk handlowych przy wprowadzaniu produktów spożywczych do obrotu;

33. z zadowoleniem przyjmuje wniosek Komisji dotyczący nowego ładu dla konsumentów, którego celem jest rozwiązanie problemu podwójnych norm jakości produktów w drodze zmiany art. 6 dyrektywy dotyczącej nieuczciwych praktyk handlowych w celu uznania za wprowadzającą w błąd praktyki polegającej na wprowadzaniu do obrotu produktu określonego jako identyczny z takim samym produktem wprowadzanym do obrotu w kilku innych państwach członkowskich, podczas gdy produkty te mają różny skład lub różne cechy charakterystyczne; zauważa jednak, że wniosek zawiera również pewne niejasne przepisy, które wymagają wyjaśnienia w celu zapewnienia ich właściwej wykładni i stosowania;

34. jest jednak zdecydowanie przekonany, że zmiana załącznika I do dyrektywy dotyczącej nieuczciwych praktyk handlowych przez wprowadzenie na „czarną listę” kolejnej pozycji definiującej praktyki zakazane w każdych okolicznościach i zawierającej wyraźne wskazanie, że podwójne normy jakości produktów sprzedawanych pod tą samą marką są dyskryminujące i nie spełniają oczekiwań konsumentów, najskuteczniej rozwiązałyby problem nieuzasadnionych przypadków podwójnych norm jakości;

35. podkreśla, że w wyniku procesu legislacyjnego należy jasno zdefiniować, co można uznać za podwójne normy jakości oraz jak właściwe organy powinny oceniać i rozpatrywać poszczególne przypadki; w związku z tym podkreśla, że otwarty wykaz tzw. „uzasadnionych czynników” mógłby zagrozić zdolności właściwych organów do przeprowadzenia ocen i stosowania prawa; jest zaniepokojony, że posługiwanie się pojęciem „określonych preferencji konsumentów” podczas oceny, czy różnice w składzie produktów mogą lub nie mogą być uzasadnione, może prowadzić do sprzecznych interpretacji ze strony właściwych organów;

36. zwraca się do Komisji o przedłużenie mandatu udzielonego JRC, aby umożliwić mu opracowanie w ciągu jednego roku ogólnoeuropejskiej zharmonizowanej metodyki porównywania cech produktów nieżywnościowych oraz wytycznych służących poprawie przejrzystości produktów, a także ocenę wyników badań; zwraca uwagę, że z myślą o wymianie najlepszych praktyk w tej dziedzinie JRC powinno też dążyć do współpracy z organami państw członkowskich, które już przeprowadziły własne badania produktów, ale jeszcze nie przekazały ich wyników organom krajowym innych państw członkowskich;

Czwartek, 13 września 2018 r.

37. zauważa, że bezpieczeństwo i jakość żywności oraz ochrona konsumentów przed oszustwem są sprawą najwyższej wagi; przypomina Komisji o zobowiązaniu do lepszego monitorowania i właściwego stosowania prawodawstwa UE; uważa, że właściwe organy krajowe powinny skutecznie monitorować zgodność z mającymi zastosowanie przepisami w ww. obszarach;

38. z zadowoleniem przyjmuje propozycję Komisji dotyczącą poprawy przejrzystości badań naukowych w dziedzinie bezpieczeństwa żywności w reakcji na obawy społeczeństwa w celu zwiększenia dostępu do informacji niezbędnych do podejmowania decyzji zakupowych na podstawie rzetelnej oceny ryzyka popartej badaniami naukowymi;

39. wzywa krajowe organy ds. bezpieczeństwa żywności, aby w poszczególnych przypadkach ustalały, czy budzące wątpliwości dyskryminacyjne praktyki są rzeczywiście niezgodne z prawem, posiłkując się przepisami dyrektywy dotyczącej nieuczciwych praktyk handlowych oraz ich powiązaniem z wymogami w zakresie rzetelnych informacji określonymi w rozporządzeniu (UE) nr 1169/2011 w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności;

40. zauważa, że praktyki podwójnych norm jakości mają wpływ na wszystkich obywateli UE, również w czasie podróży między państwami członkowskimi;

41. podkreśla jednak, że znacznych różnic w produktach dla niemowląt, takich jak żywność dla noworodków i małych dzieci, nie można uzasadniać wyłącznie regionalnymi preferencjami smakowymi;

42. stanowczo odrzuca zapewnienie niektórych producentów, że zmiany w składzie lub jakości są dokonywane w taki sposób, aby ceny były zgodne z oczekiwaniami konsumentów; podkreśla, że różne badania wykazały, iż produkty o niższej jakości są często droższe niż ich wyższej jakości odpowiedniki dostępne w innych częściach UE;

43. zdecydowanie zachęca do stosowania zasady gospodarki o obiegu zamkniętym w odniesieniu do opakowań produktów i podkreśla, że jeżeli opakowanie produktu w jednym państwie członkowskim jest zgodne z tą zasadą, producent powinien podjąć skoordynowane wysiłki, aby zapewnić zgodność z nią wszystkich produktów wprowadzanych do obrotu pod tą samą marką w tym samym rodzaju opakowań w całej UE i poza nią;

44. podkreśla, że niektóre przypadki podwójnych norm jakości produktów wynikają z braku egzekwowania prawa UE; wzywa organy państw członkowskich do pilnego egzekwowania obowiązujących przepisów UE dotyczących etykietowania żywności, w tym na przykład w odniesieniu do mięsa oddzielonego mechanicznie;

o

o o

45. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji.

Wtorek, 11 września 2018 r.

III

(Akty przygotowawcze)

PARLAMENT EUROPEJSKI

P8_TA(2018)0318

Równoważność inspekcji polowych *I**

Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 11 września 2018 r. w sprawie wniosku dotyczącego decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej decyzję Rady 2003/17/WE w odniesieniu do równoważności inspekcji polowych stosowanych w Brazylii do upraw nasiennych pastewnych roślin uprawnych i upraw nasiennych zbożowych roślin uprawnych oraz w odniesieniu do równoważności materiału siewnego roślin pastewnych i materiału siewnego roślin zbożowych produkowanego w Brazylii, a także w odniesieniu do równoważności inspekcji polowych stosowanych w Mołdawii do upraw nasiennych zbożowych roślin uprawnych, upraw nasiennych warzyw oraz upraw nasiennych roślin oleistych i włóknistych oraz w odniesieniu do równoważności materiału siewnego roślin zbożowych, materiału siewnego warzyw oraz materiału siewnego roślin oleistych i włóknistych produkowanego w Mołdawii (COM(2017)0643 – C8-0400/2017 – 2017/0297(COD))

(Zwykła procedura ustawodawcza: pierwsze czytanie)

(2019/C 433/24)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wniosek Komisji przedstawiony Parlamentowi Europejskiemu i Radzie (COM(2017)0643),
- uwzględniając art. 294 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zgodnie z którym wniosek został przedstawiony Parlamentowi przez Komisję (C8-0400/2017),
- uwzględniając opinię Komisji Prawnej w sprawie proponowanej podstawy prawnej,
- uwzględniając art. 294 ust. 3 i art. 43 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
- uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z dnia 14 lutego 2018 r. ⁽¹⁾,
- uwzględniając art. 59 i 39 Regulaminu,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi (A8-0253/2018),

⁽¹⁾ Dz.U. C 227 z 28.6.2018, s. 76.

Wtorek, 11 września 2018 r.

1. przyjmuje poniższe stanowisko w pierwszym czytaniu;
2. zwraca się do Komisji o ponowne przekazanie mu sprawy, jeśli zastąpi ona pierwotny wniosek, wprowadzi w nim istotne zmiany lub planuje ich wprowadzenie;
3. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji oraz parlamentom narodowym.

P8_TC1-COD(2017)0297

Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 11 września 2018 r. w celu przyjęcia decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/...zmieniającej decyzję Rady 2003/17/WE w odniesieniu do równoważności inspekcji polowych stosowanych w Federacyjnej Republice Brazylii do upraw nasiennych pastewnych roślin uprawnych i upraw nasiennych zbożowych roślin uprawnych oraz w odniesieniu do równoważności materiału siewnego roślin pastewnych i materiału siewnego roślin zbożowych produkowanego w Federacyjnej Republice Brazylii, a także w odniesieniu do równoważności inspekcji polowych stosowanych w Republice Mołdawii do upraw nasiennych zbożowych roślin uprawnych, upraw nasiennych warzyw oraz upraw nasiennych roślin oleistych i włóknistych oraz w odniesieniu do równoważności materiału siewnego roślin zbożowych, materiału siewnego warzyw oraz materiału siewnego roślin oleistych i włóknistych produkowanego w Republice Mołdawii

(Jako że pomiędzy Parlamentem i Radą osiągnięte zostało porozumienie, stanowisko Parlamentu odpowiada ostatecznej wersji aktu prawnego, decyzji (UE) 2018/1674.)

Wtorek, 11 września 2018 r.

P8_TA(2018)0319

Wspólny system podatku od wartości dodanej w zakresie procedury szczególnej dla małych przedsiębiorstw ***Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 11 września 2018 r. w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Rady zmieniającej dyrektywę 2006/112/WE w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej w zakresie procedury szczególnej dla małych przedsiębiorstw (COM(2018)0021 – C8-0022/2018 – 2018/0006(CNS))****(Specjalna procedura ustawodawcza – konsultacja)**

(2019/C 433/25)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wniosek Komisji przedstawiony Radzie (COM(2018)0021),
 - uwzględniając art. 113 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, na mocy którego Rada skonsultowała się z Parlamentem (C8-0022/2018),
 - uwzględniając art. 78c Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Gospodarczej i Monetarnej (A8-0260/2018),
1. zatwierdza po poprawkach wniosek Komisji;
 2. zwraca się do Komisji o odpowiednią zmianę jej wniosku, zgodnie z art. 293 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej;
 3. zwraca się do Rady o poinformowanie go, jeśli uzna ona za stosowne odejście od tekstu przyjętego przez Parlament;
 4. zwraca się do Rady o ponowne skonsultowanie się z Parlamentem, jeśli uzna ona za stosowne wprowadzenie znaczących zmian do wniosku Komisji;
 5. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji oraz parlamentom narodowym.

Wtorek, 11 września 2018 r.

Poprawka 1

Wniosek dotyczący dyrektywy

Motyw 1

Tekst proponowany przez Komisję

- (1) W dyrektywie Rady 2006/112/WE ⁽²¹⁾ państwom członkowskim pozostawiono możliwość utrzymania ich procedur szczególnych, zgodnie ze wspólnymi przepisami oraz z myślą o ściślejszej harmonizacji. Niemniej jednak przepisy te są przestarzałe i nie **zmniejszają** obciążeń małych przedsiębiorstw związanych z przestrzeganiem przepisów, ponieważ zostały zaprojektowane na potrzeby wspólnego systemu podatku od wartości dodanej (VAT) opartego na opodatkowaniu w państwie członkowskim pochodzenia.

⁽²¹⁾ Dz.U. L 347 z 11.12.2006, s. 1.

Poprawka

- (1) W dyrektywie Rady 2006/112/WE ⁽²¹⁾ państwom członkowskim pozostawiono możliwość utrzymania ich procedur szczególnych, zgodnie ze wspólnymi przepisami oraz z myślą o ściślejszej harmonizacji. Niemniej jednak przepisy te są przestarzałe i nie **realizują celu polegającego na zmniejszeniu** obciążeń małych przedsiębiorstw związanych z przestrzeganiem przepisów, ponieważ zostały zaprojektowane na potrzeby wspólnego systemu podatku od wartości dodanej (VAT) opartego na opodatkowaniu w państwie członkowskim pochodzenia.

⁽²¹⁾ Dz.U. L 347 z 11.12.2006, s. 1.

Wtorek, 11 września 2018 r.

Poprawka 2

Wniosek dotyczący dyrektywy

Motyw 2

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(2) W planie działania w sprawie VAT⁽²²⁾ Komisja zapowiedziała kompleksowy pakiet uproszczeń dla małych przedsiębiorstw, mających na celu zmniejszenie obciążeń administracyjnych dla nich i **stworzenie** otoczenia podatkowego sprzyjającego ich wzrostowi i rozwojowi handlu transgranicznego. **Wymagałoby to dokonania** przeglądu procedury szczególnej dla małych przedsiębiorstw, zgodnie z komunikatem w sprawie działań następczych w odniesieniu do planu działania w sprawie VAT⁽²³⁾. Przegląd procedury szczególnej dla małych przedsiębiorstw stanowi zatem istotny element pakietu reform określonych w tym planie działania.

(2) W planie działania w sprawie VAT⁽²²⁾ Komisja zapowiedziała kompleksowy pakiet uproszczeń dla małych przedsiębiorstw, mających na celu zmniejszenie obciążeń administracyjnych dla nich i **pomoc w stworzeniu** otoczenia podatkowego sprzyjającego ich wzrostowi i rozwojowi handlu transgranicznego, **a także poprawę w zakresie przestrzegania przepisów VAT**. **Małe przedsiębiorstwa w Unii są szczególnie aktywne w niektórych sektorach, w których działalność prowadzona jest w wymiarze transgranicznym, takich jak budownictwo, komunikacja, usługi gastronomiczne i handel detaliczny, i mogą stanowić ważne źródło zatrudnienia. Aby osiągnąć cele planu działania w sprawie VAT konieczne jest dokonanie** przeglądu procedury szczególnej dla małych przedsiębiorstw, zgodnie z komunikatem w sprawie działań następczych w odniesieniu do planu działania w sprawie VAT⁽²³⁾. Przegląd procedury szczególnej dla małych przedsiębiorstw stanowi zatem istotny element pakietu reform określonych w tym planie działania.

⁽²²⁾ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady i Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego dotyczący planu działania w sprawie VAT „W kierunku jednolitego unijnego obszaru VAT – czas na decyzje” (COM(2016)0148 z 7.4.2016).

⁽²³⁾ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady i Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego dotyczący działań następczych w odniesieniu do planu działania w sprawie VAT „W kierunku jednolitego unijnego obszaru VAT – czas na decyzje” (COM(2017)0566 z 4.10.2017).

⁽²²⁾ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady i Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego dotyczący planu działania w sprawie VAT „W kierunku jednolitego unijnego obszaru VAT – czas na decyzje” (COM(2016)0148 z 7.4.2016).

⁽²³⁾ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady i Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego dotyczący działań następczych w odniesieniu do planu działania w sprawie VAT „W kierunku jednolitego unijnego obszaru VAT – czas na decyzje” (COM(2017)0566 z 4.10.2017).

Wtorek, 11 września 2018 r.

Poprawka 3

Wniosek dotyczący dyrektywy

Motyw 3

Tekst proponowany przez Komisję

- (3) Przegląd procedury szczególnej jest ściśle powiązany z wnioskiem Komisji określającym zasady docelowego systemu VAT dla transgranicznej wymiany handlowej między przedsiębiorstwami z różnych państw członkowskich na podstawie opodatkowania transgranicznych dostaw towarów w państwie członkowskim przeznaczenia ⁽²⁴⁾. Analiza przejścia na system opodatkowania w kraju przeznaczenia wykazała, że obecne przepisy nie są dostosowane do systemu opodatkowania w kraju przeznaczenia.

Poprawka

- (3) Przegląd procedury szczególnej jest ściśle powiązany z wnioskiem Komisji określającym zasady docelowego systemu VAT dla transgranicznej wymiany handlowej między przedsiębiorstwami z różnych państw członkowskich na podstawie opodatkowania transgranicznych dostaw towarów w państwie członkowskim przeznaczenia ⁽²⁴⁾. Analiza przejścia na system opodatkowania w kraju przeznaczenia wykazała, że obecne przepisy nie są dostosowane do systemu opodatkowania w kraju przeznaczenia. **Główne trudności małych przedsiębiorstw związane z ożywionym handlem transgranicznym wynikają ze złożonych i zróżnicowanych przepisów dotyczących VAT obowiązujących w Unii, a także z faktu, iż krajowe zwolnienie dla małych przedsiębiorstw przynosi małym przedsiębiorstwom korzyści jedynie w państwie członkowskim, w którym mają one siedzibę.**

⁽²⁴⁾ Wniosek dotyczący dyrektywy Rady zmieniającej dyrektywę 2006/112/WE w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej w odniesieniu do harmonizacji i uproszczenia niektórych przepisów w systemie podatku od wartości dodanej oraz wprowadzenia docelowego systemu opodatkowania handlu między państwami członkowskimi (COM(2017)0569 z 4.10.2017).

⁽²⁴⁾ Wniosek dotyczący dyrektywy Rady zmieniającej dyrektywę 2006/112/WE w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej w odniesieniu do harmonizacji i uproszczenia niektórych przepisów w systemie podatku od wartości dodanej oraz wprowadzenia docelowego systemu opodatkowania handlu między państwami członkowskimi (COM(2017)0569 z 4.10.2017).

Poprawka 4

Wniosek dotyczący dyrektywy

Motyw 4

Tekst proponowany przez Komisję

- (4) W celu rozwiązania problemu nieproporcjonalnego obciążenia małych przedsiębiorstw związanego z przestrzeganiem przepisów należy udostępnić środki upraszczające nie tylko przedsiębiorstwom, które są zwolnione z podatku na mocy obowiązujących przepisów, ale również tym, które uważa się za małe w kategoriach ekonomicznych. Do celów uproszczenia przepisów dotyczących podatku VAT przedsiębiorstwa mogłyby zostać uznane za „małe”, jeżeli ich obroty kwalifikują je jako mikroprzedsiębiorstwa zgodnie z ogólną definicją zawartą w zaleceniu Komisji 2003/361/WE ⁽²⁵⁾.

Poprawka

- (4) W celu rozwiązania problemu nieproporcjonalnego obciążenia małych przedsiębiorstw związanego z przestrzeganiem przepisów należy udostępnić środki upraszczające nie tylko przedsiębiorstwom, które są zwolnione z podatku na mocy obowiązujących przepisów, ale również tym, które uważa się za małe w kategoriach ekonomicznych. **Dostępność takich środków jest szczególnie istotna, ponieważ większość małych przedsiębiorstw, zwolnionych lub nie, jest w praktyce zobowiązana do korzystania z usług doradców lub zewnętrznych konsultantów w celu uzyskania pomocy w wypełnianiu obowiązków związanych z VAT, co zwiększa obciążenia finansowe tych przedsiębiorstw.** Do celów uproszczenia przepisów dotyczących podatku VAT przedsiębiorstwa mogłyby zostać uznane za „małe”, jeżeli ich obroty kwalifikują je jako mikroprzedsiębiorstwa zgodnie z ogólną definicją zawartą w zaleceniu Komisji 2003/361/WE ⁽²⁵⁾.

⁽²⁵⁾ Zalecenie Komisji 2003/361/WE z dnia 6 maja 2003 r. dotyczące definicji mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (Dz.U. L 124 z 20.5.2003, s. 36).

⁽²⁵⁾ Zalecenie Komisji 2003/361/WE z dnia 6 maja 2003 r. dotyczące definicji mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (Dz.U. L 124 z 20.5.2003, s. 36).

Wtorek, 11 września 2018 r.

Poprawka 5

Wniosek dotyczący dyrektywy

Motyw 6

Tekst proponowany przez Komisję

- (6) Małe przedsiębiorstwa mogą korzystać z wyłączenia jedynie w przypadku, gdy ich roczny obrót nie przekracza progu stosowanego przez państwo członkowskie, w którym podatek VAT jest należny. Przy ustalaniu swojego progu państwa członkowskie powinny przestrzegać przepisów dotyczących progów określonych w dyrektywie 2006/112/WE. Przepisy te, których większość wprowadzono w 1977 r., nie są już odpowiednie.

Poprawka

- (6) Małe przedsiębiorstwa mogą korzystać z wyłączenia jedynie w przypadku, gdy ich roczny obrót nie przekracza progu stosowanego przez państwo członkowskie, w którym podatek VAT jest należny. Przy ustalaniu swojego progu państwa członkowskie powinny przestrzegać przepisów dotyczących progów określonych w dyrektywie 2006/112/WE. Przepisy te, których większość wprowadzono w 1977 r., nie są już odpowiednie. **W celu zachowania elastyczności i aby umożliwić każdemu państwu członkowskiemu ustanowienie odpowiednich niższych progów, proporcjonalnych do rozmiarów i potrzeb jego gospodarki, na poziomie Unii ustala się wyłącznie maksymalne progi.**

Poprawka 6

Wniosek dotyczący dyrektywy

Motyw 8

Tekst proponowany przez Komisję

- (8) Państwom członkowskim należy pozostawić swobodę w ustalaniu krajowego progu zwolnienia na poziomie najlepiej odpowiadającym ich sytuacji gospodarczej i politycznej, z zastrzeżeniem górnego progu przewidzianego w niniejszej dyrektywie. W tym względzie należy uściślić, że stosowanie przez państwa członkowskie zróżnicowanych progów powinno być oparte na obiektywnych kryteriach.

Poprawka

- (8) Państwom członkowskim należy pozostawić swobodę w ustalaniu krajowego progu zwolnienia na poziomie najlepiej odpowiadającym ich sytuacji gospodarczej i politycznej, z zastrzeżeniem górnego progu przewidzianego w niniejszej dyrektywie. W tym względzie należy uściślić, że stosowanie przez państwa członkowskie zróżnicowanych progów powinno być oparte na obiektywnych kryteriach. **Aby ułatwić prowadzenie działalności transgranicznej, wykaz krajowych progów zwolnienia powinien być łatwo dostępny dla wszystkich małych przedsiębiorstw, które pragną prowadzić działalność w kilku państwach członkowskich.**

Wtorek, 11 września 2018 r.

Poprawka 7

Wniosek dotyczący dyrektywy

Motyw 12

Tekst proponowany przez Komisję

- (12) Jeżeli zwolnienie obowiązuje, małe przedsiębiorstwa korzystające ze zwolnienia powinny przynajmniej uzyskać dostęp do uproszczonych wymogów w zakresie rejestracji do celów VAT, fakturowania, rachunkowości i sprawozdawczości.

Poprawka

- (12) Jeżeli zwolnienie obowiązuje, małe przedsiębiorstwa korzystające ze zwolnienia powinny przynajmniej uzyskać dostęp do uproszczonych wymogów w zakresie rejestracji do celów VAT, fakturowania, rachunkowości i sprawozdawczości. **Aby uniknąć nieporozumień i niepewności prawa w państwach członkowskich, Komisja powinna opracować wytyczne dotyczące uproszczonej rejestracji i rachunkowości, w których wyjaśni bardziej szczegółowo które procedury powinny zostać uproszczone i w jakim zakresie. Do dnia ... [trzy lata po dacie wejścia w życie niniejszej dyrektywy] Komisja i państwa członkowskie powinny przeprowadzić analizę tego uproszczenia, aby ocenić, czy ma ono wartość dodaną dla przedsiębiorstw i konsumentów oraz czy rzeczywiście wywiera na nich pozytywny wpływ.**

Poprawka 8

Wniosek dotyczący dyrektywy

Motyw 13

Tekst proponowany przez Komisję

- (13) Ponadto, w celu zapewnienia przestrzegania warunków zwolnienia przyznanego przez państwo członkowskie przedsiębiorstwom niemającym tam siedziby, należy wprowadzić wymóg uprzedniego powiadomienia o zamiarze korzystania ze zwolnienia. Powiadomienie to powinno zostać dokonane **przez małe przedsiębiorstwo i skierowane do państwa członkowskiego, w którym ma siedzibę. To państwo członkowskie powinno następnie, na podstawie zgłoszonych informacji na temat obrotu tego przedsiębiorstwa, przekazać te informacje pozostałym zainteresowanym państwom członkowskim.**

Poprawka

- (13) Ponadto, w celu zapewnienia przestrzegania warunków zwolnienia przyznanego przez państwo członkowskie przedsiębiorstwom niemającym tam siedziby, należy wprowadzić wymóg uprzedniego powiadomienia o zamiarze korzystania ze zwolnienia. Powiadomienie to powinno zostać dokonane **za pośrednictwem portalu internetowego, który utworzy Komisja.** Państwo członkowskie **siedziby** powinno następnie, na podstawie zgłoszonych informacji na temat obrotu tego przedsiębiorstwa, **poinformować pozostałe zainteresowane państwa członkowskie. Małe przedsiębiorstwa mogą w każdej chwili powiadomić swoje państwo członkowskie rejestracji o chęci powrotu do ogólnego systemu VAT.**

Wtorek, 11 września 2018 r.

Poprawka 9**Wniosek dotyczący dyrektywy****Motyw 15**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(15) Aby zmniejszyć obciążenia niezwojnionych małych przedsiębiorstw związane z przestrzeganiem przepisów, należy zobowiązać państwa członkowskie do uproszczenia rejestracji do celów VAT oraz przechowywania dokumentacji, **a także wydłużyć okresy podatkowe, co umożliwi mniejszą częstotliwość składania deklaracji VAT.**

(15) Aby zmniejszyć obciążenia niezwojnionych małych przedsiębiorstw związane z przestrzeganiem przepisów, należy zobowiązać państwa członkowskie do uproszczenia rejestracji do celów VAT oraz przechowywania dokumentacji. **Ponadto Komisja powinna utworzyć pojedynczy punkt kontaktowy, w którym można składać deklaracje VAT dotyczące różnych państw członkowskich.**

Poprawka 10**Wniosek dotyczący dyrektywy****Motyw 17**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(17) Celem niniejszej dyrektywy jest ograniczenie obciążeń małych przedsiębiorstw związanych z przestrzeganiem przepisów. Cel ten nie może zostać osiągnięty w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, a zatem może zostać lepiej osiągnięty na szczeblu Unii. W związku z powyższym Unia może przyjąć środki zgodnie z zasadą pomocniczości, określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności, określoną w art. 5, niniejsza dyrektywa nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów.

(17) Celem niniejszej dyrektywy jest ograniczenie obciążeń małych przedsiębiorstw związanych z przestrzeganiem przepisów. Cel ten nie może zostać osiągnięty w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, a zatem może zostać lepiej osiągnięty na szczeblu Unii. W związku z powyższym Unia może przyjąć środki zgodnie z zasadą pomocniczości, określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności, określoną w art. 5, niniejsza dyrektywa nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów. **Niemniej jednak kontrole VAT będące wynikiem procesów zapewniania zgodności stanowią wartościowy instrument służący zwalczaniu oszustw podatkowych, a zmniejszanie obciążeń małych przedsiębiorstw związanych z przestrzeganiem przepisów nie powinno odbywać się kosztem walki z oszustwami związanymi z VAT.**

Poprawka 11**Wniosek dotyczący dyrektywy****Artykuł 1 – akapit 1 – punkt 12**

Dyrektywa 2006/112/WE

Artykuł 284 – ustęp 4 – akapit 1

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Zanim małe przedsiębiorstwo skorzysta ze zwolnienia w innych państwach członkowskich, musi powiadomić państwo członkowskie, w którym ma siedzibę.

Komisja utworzy portal internetowy, w którym będą się rejestrować małe przedsiębiorstwa pragnące skorzystać ze zwolnienia w innym państwie członkowskim.

Wtorek, 11 września 2018 r.

Poprawka 12

Wniosek dotyczący dyrektywy

Artykuł 1 – akapit 1 – punkt 12

Dyrektywa 2006/112/WE

Artykuł 284 – ustęp 4 – akapit 2

Tekst proponowany przez Komisję

W przypadku gdy małe przedsiębiorstwo korzysta ze zwolnienia w państwie członkowskim innym niż to, w którym ma siedzibę, państwo członkowskie siedziby podejmuje wszelkie środki niezbędne do zapewnienia prawidłowego zadeklarowania przez nie jego rocznego obrotu w Unii oraz rocznego obrotu w państwie członkowskim, a także informuje o tym władze podatkowe pozostałych zainteresowanych państw członkowskich, w których przedsiębiorstwo to dokonuje dostaw.”;

Poprawka

W przypadku gdy małe przedsiębiorstwo korzysta ze zwolnienia w państwie członkowskim innym niż to, w którym ma siedzibę, państwo członkowskie siedziby podejmuje wszelkie środki niezbędne do zapewnienia prawidłowego zadeklarowania przez nie jego rocznego obrotu w Unii oraz rocznego obrotu w państwie członkowskim, a także informuje o tym władze podatkowe pozostałych zainteresowanych państw członkowskich, w których przedsiębiorstwo to dokonuje dostaw. **Państwa członkowskie dbają także o posiadanie wystarczającej wiedzy o statusie małych przedsiębiorstw i ich strukturze własnościowej, tak aby mogły one potwierdzić ich status małych przedsiębiorstw.**

Poprawka 13

Wniosek dotyczący dyrektywy

Artykuł 1 – akapit 1 – punkt 15

Dyrektywa 2006/112/WE

Artykuł 288a – ustęp 1

Tekst proponowany przez Komisję

W przypadku gdy w trakcie kolejnego roku kalendarzowego roczny obrót w państwie członkowskim małego przedsiębiorstwa przekracza próg zwolnienia, o którym mowa w art. 284 ust. 1, przedsiębiorstwo to może nadal korzystać ze zwolnienia **w tym roku**, pod warunkiem że roczny obrót w państwie członkowskim w ciągu **tego roku** nie przekracza progu określonego w art. 284 ust. 1 o więcej niż **50 %**.”;

Poprawka

W przypadku gdy w trakcie kolejnego roku kalendarzowego roczny obrót w państwie członkowskim małego przedsiębiorstwa przekracza próg zwolnienia, o którym mowa w art. 284 ust. 1, przedsiębiorstwo to może nadal korzystać ze zwolnienia **przez kolejne dwa lata**, pod warunkiem że roczny obrót w państwie członkowskim w ciągu **tych dwóch lat** nie przekracza progu określonego w art. 284 ust. 1 o więcej niż **33 %**.”;

Poprawka 14

Wniosek dotyczący dyrektywy

Artykuł 1 – akapit 1 – punkt 17

Tekst proponowany przez Komisję

(17) Skreśla się art. 291-294.

Poprawka

(17) skreśla się art. 291 i 292;

Wtorek, 11 września 2018 r.

Poprawka 15**Wniosek dotyczący dyrektywy****Artykuł 1 – akapit 1 – punkt 17 a (nowy)**

Dyrektywa 2006/112/WE

Artykuł 293 – ustęp 1

Tekst obowiązujący

Poprawka

Co cztery lata począwszy od przyjęcia niniejszej dyrektywy, na podstawie informacji uzyskanych od państw członkowskich, Komisja przedstawia Radzie sprawozdanie na temat stosowania przepisów niniejszego rozdziału oraz, w razie potrzeby i uwzględniając konieczność zapewnienia długoterminowej zbieżności przepisów krajowych, wnioski dotyczące następujących kwestii:

- (1) **udoskonalenia procedury szczególnej dla małych przedsiębiorstw;**
- (2) **dostosowania systemów krajowych w zakresie zwolnień i stopniowego obniżania podatku;**
- (3) **dostosowania pułapów przewidzianych w sekcji 2.**

17a) art. 293 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„Co cztery lata począwszy od przyjęcia niniejszej dyrektywy, na podstawie informacji uzyskanych od państw członkowskich, Komisja przedstawia **Parlamentowi Europejskiemu i Radzie** sprawozdanie na temat stosowania przepisów niniejszego rozdziału oraz, w razie potrzeby i uwzględniając konieczność zapewnienia długoterminowej zbieżności przepisów krajowych, wnioski dotyczące następujących kwestii:

- (i) **udoskonalenia procedury szczególnej dla małych przedsiębiorstw;**
- (ii) **dostosowania systemów krajowych w zakresie zwolnień i możliwości zharmonizowania progów zwolnienia w całej Unii;**
- (iii) **dostosowania pułapów przewidzianych w sekcji 2.”**

Poprawka 16**Wniosek dotyczący dyrektywy****Artykuł 1 – akapit 1 – punkt 17 b (nowy)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

17b) skreśla się art. 294;

Wtorek, 11 września 2018 r.

Poprawka 17

Wniosek dotyczący dyrektywy

Artykuł 1 – akapit 1 – punkt 18

Dyrektywa 2006/112/WE

Artykuł 294e

Tekst proponowany przez Komisję

Artykuł 294e

Państwa członkowskie **mogą zwolnić** małe przedsiębiorstwa, które uzyskały zwolnienie, z obowiązku składania deklaracji VAT określonego w art. 250.

W przypadku nieskorzystania z tej możliwości państwa członkowskie zezwalają takim zwolnionym małym przedsiębiorstwom na składanie uproszczonej deklaracji VAT, obejmującej okres jednego roku kalendarzowego. Małe przedsiębiorstwa mogą się jednak zdecydować na stosowanie okresu rozliczeniowego, o którym mowa w art. 252.

Poprawka

Artykuł 294e

Państwa członkowskie **zwalniają** małe przedsiębiorstwa, które uzyskały zwolnienie, z obowiązku składania deklaracji VAT określonego w art. 250 **albo zezwalają takim zwolnionym małym przedsiębiorstwom na składanie uproszczonej deklaracji VAT – zawierającej co najmniej następujące informacje: należny VAT, VAT podlegający odliczeniu, kwotę VAT netto (do zapłaty lub należną), całkowitą wartość transakcji powodujących naliczenie podatku i całkowitą wartość transakcji objętych podatkiem należnym – obejmującej okres jednego roku kalendarzowego. Małe przedsiębiorstwa mogą się jednak zdecydować na stosowanie okresu rozliczeniowego ustalonego zgodnie z art. 252.**

Poprawka 18

Wniosek dotyczący dyrektywy

Artykuł 1 – akapit 1 – punkt 18

Dyrektywa 2006/112/WE

Artykuł 294i

Tekst proponowany przez Komisję

Artykuł 294i

W przypadku małych przedsiębiorstw okres podatkowy, który należy uwzględnić w deklaracji VAT, to jeden rok kalendarzowy. Małe przedsiębiorstwa mogą jednak zdecydować się na stosowanie okresu rozliczeniowego, o którym mowa w art. 252.

Poprawka

skreśla się

Wtorek, 11 września 2018 r.

Poprawka 19**Wniosek dotyczący dyrektywy****Artykuł 1 – akapit 1 – punkt 18**

Dyrektywa 2006/112/WE

Artykuł 294i a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Artykuł 294i a

Komisja uruchomi pojedynczy punkt kontaktowy, w którym małe przedsiębiorstwa mogą składać deklaracje VAT dotyczące innych państw członkowskich, w których prowadzą działalność. Za pobór VAT odpowiedzialne jest państwo członkowskie siedziby.

Poprawka 20**Wniosek dotyczący dyrektywy****Artykuł 1 – akapit 1 – punkt 18**

Dyrektywa 2006/112/WE

Artykuł 294j

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Artykuł 294j**skreśla się**

Nie naruszając przepisów art. 206, państwa członkowskie nie wymagają od małych przedsiębiorstw dokonywania płatności okresowych.”;

Wtorek, 11 września 2018 r.

Poprawka 21

Wniosek dotyczący dyrektywy

Artykuł 1a (nowy)

Rozporządzenie (UE) nr 904/2010

Artykuł 31 – ustęp 1

Tekst obowiązujący

1. 1. Właściwe organy każdego z państw członkowskich zapewniają osobom uczestniczącym w wewnątrzspółnotowej dostawie towarów lub wewnątrzspółnotowym świadczeniu usług oraz podatnikom niemającym siedziby świadczącym usługi telekomunikacyjne, usługi nadawcze i usługi świadczone drogą elektroniczną, w szczególności te, o których mowa w załączniku II do dyrektywy 2006/112/WE, możliwość uzyskania do celów takich transakcji potwierdzenia drogą elektroniczną ważności numeru identyfikacyjnego VAT każdej określonej osoby wraz z odpowiadającą mu nazwą (nazwiskiem) i adresem. Przekazywane dane muszą odpowiadać danym, o których mowa w art. 17.

Poprawka

Artykuł 1a

W rozporządzeniu (UE) nr 904/2010 wprowadza się następujące zmiany:

art. 31 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

‘1. Właściwe organy każdego z państw członkowskich zapewniają osobom uczestniczącym w wewnątrzspółnotowej dostawie towarów lub wewnątrzspółnotowym świadczeniu usług oraz podatnikom niemającym siedziby świadczącym usługi telekomunikacyjne, usługi nadawcze i usługi świadczone drogą elektroniczną, w szczególności te, o których mowa w załączniku II do dyrektywy 2006/112/WE, możliwość uzyskania do celów takich transakcji potwierdzenia drogą elektroniczną ważności numeru identyfikacyjnego VAT każdej określonej osoby wraz z odpowiadającą mu nazwą (nazwiskiem) i adresem. Przekazywane dane muszą odpowiadać danym, o których mowa w art. 17. **System wymiany informacji o VAT (VIES) musi zawierać zmianę o tym, czy kwalifikujące się małe przedsiębiorstwa korzystają ze zwolnienia z VAT dla małych przedsiębiorstw, czy też nie.**’

Poprawka 22

Wniosek dotyczący dyrektywy

Artykuł 2 – ustęp 1 – akapit 1

Tekst proponowany przez Komisję

Państwa członkowskie **przyjmą i opublikują**, najpóźniej do dnia **30 czerwca 2022 r.**, przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy. Niezwłocznie przekazują Komisji tekst tych przepisów.

Poprawka

Państwa członkowskie **przyjmują i publikują**, najpóźniej do dnia **31 grudnia 2019 r.**, przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy. Niezwłocznie przekazują Komisji tekst tych przepisów.

Wtorek, 11 września 2018 r.

Poprawka 23

Wniosek dotyczący dyrektywy

Artykuł 2 – ustęp 1 – akapit 2

Tekst proponowany przez Komisję

Państwa członkowskie stosują te przepisy od dnia **1 lipca 2022 r.**

Poprawka

Państwa członkowskie stosują te przepisy od dnia **1 stycznia 2020 r.**

Wtorek, 11 września 2018 r.

P8_TA(2018)0320

Decyzja wykonawcza w sprawie poddania nowych substancji psychoaktywnych cyklopropylofentanylu oraz metoksyacetylofentanylu środkom kontroli *

Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 11 września 2018 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Rady w sprawie poddania nowych substancji psychoaktywnych N-fenilo-N-[1-(2-feniloetylo)piperydyn-4-ylo]cyklopropanokarboksyamidu (cyklopropylofentanylu) oraz 2-metoksy-N-fenilo-N-[1-(2-feniloetylo)piperydyn-4-ylo]acetamidu (metoksyacetylofentanylu) środkom kontroli (09420/2018 – C8-0278/2018 – 2018/0118(NLE))

(Konsultacja)

(2019/C 433/26)

Parlament Europejski,

- uwzględniając projekt Rady (09420/2018),
 - uwzględniając art. 39 ust. 1 Traktatu o Unii Europejskiej, zmienionego traktatem z Amsterdamu, oraz art. 9 Protokołu nr 36 w sprawie postanowień przejściowych, na mocy których Rada skonsultowała się z Parlamentem (C8-0278/2018),
 - uwzględniając decyzję Rady 2005/387/WSiSW z dnia 10 maja 2005 r. w sprawie wymiany informacji, oceny ryzyka i kontroli nowych substancji psychoaktywnych ⁽¹⁾, w szczególności jej art. 8 ust. 3,
 - uwzględniając art. 78c Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych (A8-0271/2018),
1. zatwierdza projekt Rady;
 2. zwraca się do Rady o poinformowanie go, jeśli uzna ona za stosowne odejście od tekstu przyjętego przez Parlament;
 3. zwraca się do Rady o ponowne skonsultowanie się z Parlamentem, jeśli uzna ona za stosowne wprowadzenie znaczących zmian do tekstu przyjętego przez Parlament;
 4. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji.

⁽¹⁾ Dz.U. L 127 z 20.5.2005, s. 32.

Wtorek, 11 września 2018 r.

P8_TA(2018)0321

Uruchomienie środków z Funduszu Solidarności Unii Europejskiej w celu udzielenia pomocy Bułgarii, Grecji, Litwie i Polsce

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 11 września 2018 r. w sprawie wniosku dotyczącego decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie uruchomienia Funduszu Solidarności Unii Europejskiej w celu udzielenia pomocy Bułgarii, Grecji, Litwie i Polsce (COM(2018)0360 – C8-0245/2018 – 2018/2078(BUD))

(2019/C 433/27)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wniosek Komisji przedłożony Parlamentowi Europejskiemu i Radzie (COM(2018)0360 – C8-0245/2018),
 - uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 2012/2002 z dnia 11 listopada 2002 r. ustanawiające Fundusz Solidarności Unii Europejskiej ⁽¹⁾,
 - uwzględniając rozporządzenie Rady (UE, Euratom) nr 1311/2013 z dnia 2 grudnia 2013 r. określające wieloletnie ramy finansowe na lata 2014–2020 ⁽²⁾, w szczególności jego art. 10,
 - uwzględniając Porozumienie międzyinstytucjonalne z dnia 2 grudnia 2013 r. pomiędzy Parlamentem Europejskim, Radą i Komisją w sprawie dyscypliny budżetowej, współpracy w kwestiach budżetowych i należytego zarządzania finansami ⁽³⁾, w szczególności jego pkt 11,
 - uwzględniając pismo Komisji Rozwoju Regionalnego,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Budżetowej (A8-0272/2018),
1. z zadowoleniem przyjmuje decyzję jako znak solidarności Unii z obywatelami i regionami Unii dotkniętymi klęskami żywiołowymi;
 2. podkreśla pilną potrzebę udostępnienia pomocy finansowej za pośrednictwem Funduszu Solidarności Unii Europejskiej („fundusz”) i przekazania jej regionom dotkniętym klęskami żywiołowymi, a także ubolewa z powodu liczby ofiar śmiertelnych spowodowanych klęskami żywiołowymi w Unii w 2017 r.;
 3. wzywa do dalszej optymalizacji procedury uruchamiania środków, aby skrócić czas, jaki upływa od złożenia wniosku do dokonania płatności; przypomina, że szybkie wypłaty na rzecz beneficjentów mają ogromne znaczenie dla społeczności i władz lokalnych oraz dla ich zaufania do solidarności Unii;
 4. popiera wykorzystywanie przez państwa członkowskie europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych w celu odbudowy dotkniętych regionów; zwraca się do Komisji, aby poparła i niezwłocznie zatwierdziła realokację środków finansowych w ramach umów o partnerstwie, o którą państwa członkowskie wystąpiły w tym celu;
 5. wzywa państwa członkowskie do wykorzystania wkładu finansowego z funduszu w przejrzysty sposób, aby zagwarantować sprawiedliwy podział środków między dotknięte regiony;

⁽¹⁾ Dz.U. L 311 z 14.11.2002, s. 3.

⁽²⁾ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 884.

⁽³⁾ Dz.U. C 373 z 20.12.2013, s. 1.

Wtorek, 11 września 2018 r.

6. zatwierdza decyzję załączoną do niniejszej rezolucji;
 7. zobowiązuje swojego przewodniczącego do podpisania wraz z przewodniczącym Rady niniejszej decyzji i zarządzenia jej publikacji w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*;
 8. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji wraz z załącznikiem Radzie i Komisji.
-

Wtorek, 11 września 2018 r.

ZAŁĄCZNIK

DECYZJA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

**w sprawie uruchomienia środków z Funduszu Solidarności Unii Europejskiej w celu udzielenia pomocy Bułgarii, Grecji,
Litwie i Polsce**

(Tekst tego załącznika nie został powtórzony w tym miejscu, ponieważ odpowiada on końcowej wersji decyzji (UE) 2018/1505.)

Wtorek, 11 września 2018 r.

P8_TA(2018)0322

Projekt budżetu korygującego nr 4/2018: uruchomienie środków z Funduszu Solidarności Unii Europejskiej w celu udzielenia pomocy Bułgarii, Grecji, Litwie i Polsce

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 11 września 2018 r. w sprawie stanowiska Rady dotyczącego projektu budżetu korygującego Unii Europejskiej nr 4/2018 na rok budżetowy 2018, towarzyszącego wnioskowi w sprawie uruchomienia Funduszu Solidarności Unii Europejskiej w celu udzielenia pomocy Bułgarii, Grecji, Litwie i Polsce (11738/2018 – C8-0395/2018 – 2018/2082(BUD))

(2019/C 433/28)

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 314 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
- uwzględniając art. 106a Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 966/2012 z dnia 25 października 2012 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 41,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii, zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1296/2013, (UE) nr 1301/2013, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 1304/2013, (UE) nr 1309/2013, (UE) nr 1316/2013, (UE) nr 223/2014, (UE) nr 283/2014, oraz decyzję nr 541/2014/UE oraz uchylające rozporządzenie (UE, Euratom) nr 966/2012 ⁽²⁾, w szczególności jego art. 44,
- uwzględniając budżet ogólny Unii Europejskiej na rok budżetowy 2018, w formie przyjętej ostatecznie w dniu 30 listopada 2017 r. ⁽³⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Rady (UE, Euratom) nr 1311/2013 z dnia 2 grudnia 2013 r. określające wieloletnie ramy finansowe na lata 2014-2020 ⁽⁴⁾ (rozporządzenie w sprawie WRF),
- uwzględniając Porozumienie międzyinstytucjonalne z dnia 2 grudnia 2013 r. pomiędzy Parlamentem Europejskim, Radą i Komisją w sprawie dyscypliny budżetowej, współpracy w kwestiach budżetowych i należytego zarządzania finansami ⁽⁵⁾,
- uwzględniając decyzję Rady 2014/335/UE, Euratom z dnia 26 maja 2014 r. w sprawie systemu zasobów własnych Unii Europejskiej ⁽⁶⁾,
- uwzględniając projekt budżetu korygującego nr 4/2018 przyjęty przez Komisję dnia 31 maja 2018 r. (COM(2018)0361),
- uwzględniając stanowisko dotyczące projektu budżetu korygującego nr 4/2018 przyjęte przez Radę dnia 4 września 2018 r. i przekazane Parlamentowi Europejskiemu tego samego dnia (11738/2018 – C8-0395/2018),
- uwzględniając art. 88 i 91 Regulaminu,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Budżetowej (A8-0273/2018),

⁽¹⁾ Dz.U. L 298 z 26.10.2012, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 193 z 30.7.2018, s. 1.

⁽³⁾ Dz.U. L 57 z 28.02.2018.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 884.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 373 z 20.12.2013, s. 1.

⁽⁶⁾ Dz.U. L 168 z 7.6.2014, s. 105.

Wtorek, 11 września 2018 r.

- A. mając na uwadze, że w projekt budżetu korygującego nr 4/2018 uwzględnia proponowane uruchomienie Funduszu Solidarności Unii Europejskiej w celu udzielenia pomocy Bułgarii i Litwie w związku z powodzią, Grecji – w związku z trzęsieniami ziemi na wyspie Kos oraz Polsce – w związku z burzami, które miały miejsce w 2017 r.,
 - B. mając na uwadze, że w rezultacie Komisja proponuje wprowadzić poprawkę do budżetu na 2018 r. i zwiększyć linię budżetową 13 06 01 „Wspieranie państw członkowskich w przypadku poważnych klęsk żywiołowych istotnie wpływających na warunki życia, środowisko naturalne lub gospodarkę” o 3 3 992 206 EUR w środkach na zobowiązania oraz środkach na płatności;
 - C. mając na uwadze, że Fundusz Solidarności Unii Europejskiej jest specjalnym instrumentem określonym w rozporządzeniu w sprawie wieloletnich ram finansowych, a odpowiednie środki na zobowiązania oraz środki na płatności należy ująć w budżecie poza pułapami przyjętymi w wieloletnich ramach finansowych;
 - 1. zatwierdza stanowisko Rady dotyczące projektu budżetu korygującego nr 4/2018;
 - 2. zobowiązuje swojego przewodniczącego do ogłoszenia, że budżet korygujący nr 4/2018 został ostatecznie przyjęty, i do zarządzenia jego publikacji w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*;
 - 3. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, Trybunałowi Obrachunkowemu oraz parlamentom narodowym.
-

Wtorek, 11 września 2018 r.

P8_TA(2018)0328

Europejski Korpus Solidarności ***I

Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 11 września 2018 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego ramy prawne Europejskiego Korpusu Solidarności i zmieniającego rozporządzenia (UE) nr 1288/2013, (UE) nr 1293/2013, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 1305/2013, (UE) nr 1306/2013 oraz decyzję nr 1313/2013/UE (COM(2017)0262 – C8-0162/2017 – 2017/0102(COD))

(Zwykła procedura ustawodawcza: pierwsze czytanie)

(2019/C 433/29)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wniosek Komisji przedstawiony Parlamentowi Europejskiemu i Radzie (COM(2017)0262),
- uwzględniając art. 294 ust. 2, art. 165 ust. 4 oraz art. 166 ust. 4 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zgodnie z którymi Komisja przedstawiła wniosek Parlamentowi (C8-0162/2017),
- uwzględniając art. 294 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 6 kwietnia 2017 r. w sprawie Europejskiego Korpusu Solidarności 2017/2629(RSP) ⁽¹⁾,
- uwzględniając uzasadnione opinie przedstawione – na mocy protokołu nr 2 w sprawie stosowania zasad pomocniczości i proporcjonalności – przez Senat Republiki Czeskiej, Kortezy Generalne Hiszpanii i Zgromadzenie Republiki Portugalii, w których stwierdzono, że projekt aktu ustawodawczego nie jest zgodny z zasadą pomocniczości,
- uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z dnia 19 października 2017 r. ⁽²⁾,
- po konsultacji z Komitetem Regionów,
- uwzględniając dokument sporządzony w związku z Agendą Działań na rzecz Wolontariatu w Europie w ramach Europejskiego Roku Wolontariatu 2011 oraz powiązany z nim dokument przeglądkowy pt. „Helping Hands” z 2015 r. obejmujący okres pięciu lat po Europejskim Roku Wolontariatu 2011,
- uwzględniając wstępne porozumienie zatwierdzone przez komisję przedmiotowo właściwą na podstawie art. 69f ust. 4 Regulaminu oraz przekazane pismem z dnia 27 czerwca 2018 r. zobowiązanie przedstawiciela Rady do zatwierdzenia stanowiska Parlamentu, zgodnie z art. 294 ust. 4 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
- uwzględniając art. 59 Regulaminu,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Kultury i Edukacji oraz opinie Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych, Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności, Komisji Budżetowej, Komisji Rozwoju Regionalnego oraz Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi (A8-0060/2018),

⁽¹⁾ Dz.U. C 298 z 23.8.2018, s. 68.

⁽²⁾ Dz.U. C 81 z 2.3.2018, s. 160.

Wtorek, 11 września 2018 r.

1. przyjmuje poniższe stanowisko w pierwszym czytaniu;
2. zatwierdza wspólne oświadczenie Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji załączone do niniejszej rezolucji;
3. przyjmuje do wiadomości oświadczenia Komisji załączone do niniejszej rezolucji;
4. zwraca się do Komisji o ponowne przekazanie mu sprawy, jeśli zastąpi ona pierwotny wniosek, wprowadzi w nim istotne zmiany lub planuje ich wprowadzenie;
5. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji oraz parlamentom narodowym.

P8_TC1-COD(2017)0102

Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 11 września 2018 r. w celu przyjęcia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/... ustanawiającego ramy prawne Europejskiego Korpusu Solidarności oraz zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 1288/2013, rozporządzenie (UE) nr 1293/2013 i decyzję nr 1313/2013/UE

(Jako że pomiędzy Parlamentem i Radą osiągnięte zostało porozumienie, stanowisko Parlamentu odpowiada ostatecznej wersji aktu prawnego, rozporządzenia (UE) 2018/1475.)

Wtorek, 11 września 2018 r.

ZALĄCZNIKI DO REZOLUCJI USTAWODAWCZEJ

WSPÓLNE OŚWIADCZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY I KOMISJI

Z zastrzeżeniem uprawnień władzy budżetowej, 80 % budżetu na realizację programu w latach 2019 i 2020 powinno zostać udostępnione w drodze określonych przesunięć w poddziale 1a (Konkurencyjność na rzecz wzrostu i zatrudnienia) wieloletnich ram finansowych na lata 2014–2020 (WRF) oraz przesunięć środków z Unijnego Mechanizmu Ochrony Ludności i programu LIFE. Jednakże nie należy dokonywać dodatkowych przesunięć środków z programu Erasmus+ oprócz kwoty 231 800 000 EUR, o której mowa we wniosku Komisji. (COM(2017)0262)

Pozostałe 20 % budżetu na realizację programu w latach 2019 i 2020 powinno pochodzić z dostępnych marginesów w ramach poddziału 1a WRF na lata 2014–2020.

Panuje powszechna zgoda co do tego, że Komisja w zrównoważony i ostrożny sposób zadba o udostępnienie niezbędnych środków w ramach zwykłej rocznej procedury budżetowej.

OŚWIADCZENIE KOMISJI

Komisja potwierdza, że wykorzystanie środków przeznaczonych na pomoc techniczną z inicjatywy Komisji na podstawie rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów (w szczególności przeniesienie środków z Europejskiego Funduszu Społecznego i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich) na finansowanie Europejskiego Korpusu Solidarności w 2018 r., nie zostanie wykorzystane przez Komisję jako precedens przy opracowywaniu wniosku w sprawie Europejskiego Korpusu Solidarności na okres po roku 2020 (COM(2018)0440)).

Wtorek, 11 września 2018 r.

P8_TA(2018)0329

Program wspierania reform strukturalnych: pula środków finansowych i cel ogólny *I**

Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 11 września 2018 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (UE) 2017/825 w celu zwiększenia puli środków finansowych Programu wspierania reform strukturalnych i dostosowania jego celu ogólnego (COM(2017)0825 – C8-0433/2017 – 2017/0334(COD))

(Zwykła procedura ustawodawcza: pierwsze czytanie)

(2019/C 433/30)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wniosek Komisji przedstawiony Parlamentowi Europejskiemu i Radzie (COM(2017)0825),
 - uwzględniając art. 294 ust. 2, art. 175 i art. 197 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zgodnie z którymi Komisja przedstawiła wniosek Parlamentowi (C8-0433/2017),
 - uwzględniając art. 294 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
 - uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z dnia 14 marca 2018 r. ⁽¹⁾,
 - uwzględniając opinię Komitetu Regionów z dnia 3 kwietnia 2018 r. ⁽²⁾,
 - uwzględniając wstępne porozumienie zatwierdzone przez komisję przedmiotowo właściwą na podstawie art. 69f ust. 4 Regulaminu oraz przekazane pismem z dnia 18 lipca 2018 r. zobowiązanie przedstawiciela Rady do zatwierdzenia stanowiska Parlamentu, zgodnie z art. 294 ust. 4 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
 - uwzględniając art. 59 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Rozwoju Regionalnego, a także opinie Komisji Budżetowej, Komisji Gospodarczej i Mone-tarnej oraz Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych (A8-0227/2018),
1. przyjmuje poniższe stanowisko w pierwszym czytaniu;
 2. zatwierdza wspólne oświadczenie Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji załączone do niniejszej rezolucji;
 3. przyjmuje do wiadomości oświadczenie Komisji załączone do niniejszej rezolucji;
 4. zwraca się do Komisji o ponowne przekazanie mu sprawy, jeśli zastąpi ona pierwotny wniosek, wprowadzi w nim istotne zmiany lub planuje ich wprowadzenie;
 5. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji oraz parlamentom naro-dowym.

⁽¹⁾ Dz.U. C 237 z 6.7.2018, s. 53.

⁽²⁾ Dz.U. C 247 z 13.7.2018, s. 54.

Wtorek, 11 września 2018 r.

P8_TC1-COD(2017)0334

Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 11 września 2018 r. w celu przyjęcia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/... zmieniającego rozporządzenie (UE) 2017/825 w celu zwiększenia puli środków finansowych Programu wspierania reform strukturalnych i dostosowania jego celu ogólnego

(Jako że pomiędzy Parlamentem i Radą osiągnięte zostało porozumienie, stanowisko Parlamentu odpowiada ostatecznej wersji aktu prawnego, rozporządzenia (UE) 2018/1671.)

Wtorek, 11 września 2018 r.**ZAŁĄCZNIK DO REZOLUCJI USTAWODAWCZEJ****WSPÓLNE OŚWIADCZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY I KOMISJI**

Co się tyczy finansowania zwiększenia puli środków finansowych na rzecz Programu wspierania reform strukturalnych oraz z zastrzeżeniem uprawnień władzy budżetowej, Parlament Europejski, Rada i Komisja uzgodniły, co następuje:

1. kwota 40 mln EUR zostanie udostępniona z linii budżetowej dotyczącej Programu wspierania reform strukturalnych w dziale 1b (13.08.01) WRF (Spójność gospodarcza, społeczna i terytorialna) przez uruchomienie łącznego marginesu na zobowiązania zgodnie z art. 14 rozporządzenia w sprawie WRF (UE, Euratom) nr 1311/2013 w ramach procedury budżetowej na podstawie art. 314 TFUE;
2. kwota 40 mln EUR zostanie udostępniona z linii budżetowej dotyczącej Programu wspierania reform strukturalnych w dziale 2 (13.08.02) WRF (Trwały wzrost gospodarczy: zasoby naturalne) przez przesunięcia środków innych niż pomoc techniczna i rozwój obszarów wiejskich w ramach tego działu i bez wykorzystywania marginesów. Dokładne źródła tych przesunięć zostaną ściślej określone we właściwym czasie z uwzględnieniem negocjacji dotyczących procedury budżetowej w odniesieniu do budżetu na rok 2019.

OŚWIADCZENIE KOMISJI

(zostanie opublikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej serii C)

Komisja określi i zaproponuje przegrupowania w wysokości 40 mln EUR w ramach działu 2 WRF (Trwały wzrost gospodarczy: zasoby naturalne) w liście w sprawie poprawek do projektu budżetu ogólnego na 2019 r.

Komisja zamierza zaproponować uruchomienie łącznego marginesu na zobowiązania zgodnie z art. 14 rozporządzenia w sprawie WRF (UE, Euratom) nr 1311/2013 w ramach procedury budżetowej na rok 2020 zgodnie z art. 314 TFUE.

Wtorek, 11 września 2018 r.

P8_TA(2018)0330

Program badawczo-szkoleniowy Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej uzupełniający „Horyzont 2020” – program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji *

Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 11 września 2018 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Rady w sprawie programu badawczo-szkoleniowego Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej (2019–2020) uzupełniającego „Horyzont 2020” – program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji (COM(2017)0698 – C8-0009/2018 – 2017/0312(NLE))

(Konsultacja)

(2019/C 433/31)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wniosek Komisji przedstawiony Radzie (COM(2017)0698),
 - uwzględniając art. 7 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej, na mocy którego Rada skonsultowała się z Parlamentem (C8-0009/2018),
 - uwzględniając art. 78c Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii (A8-0258/2018),
1. zatwierdza po poprawkach wniosek Komisji;
 2. zwraca się do Komisji o odpowiednią zmianę jej wniosku, zgodnie z art. 293 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej oraz art. 106a Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej;
 3. zwraca się do Rady o poinformowanie go, jeśli uzna ona za stosowne odejście od tekstu przyjętego przez Parlament;
 4. zwraca się do Rady o ponowne skonsultowanie się z Parlamentem, jeśli uzna ona za stosowne wprowadzenie znaczących zmian do wniosku Komisji;
 5. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji.

Wtorek, 11 września 2018 r.

Poprawka 1

Wniosek dotyczący rozporządzenia

Motyw 4

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

- (4) Aby zapewnić ciągłość badań jądrowych na szczeblu wspólnotowym, konieczne jest ustanowienie programu badawczo-szkoleniowego Wspólnoty na okres od dnia 1 stycznia 2019 r. do dnia 31 grudnia 2020 r. („program Euratom”). Program Euratom powinien mieć takie same cele, co program Euratom na lata 2014–2018, wspierać te same działania i stosować tę samą metodę wdrażania, która okazała się skuteczna i odpowiednia do osiągnięcia celów programu.

- (4) Aby zapewnić ciągłość badań jądrowych na szczeblu wspólnotowym **i osiągnąć cele w tym obszarze**, konieczne jest ustanowienie programu badawczo-szkoleniowego Wspólnoty na okres od dnia 1 stycznia 2019 r. do dnia 31 grudnia 2020 r. („program Euratom”). Program Euratom powinien mieć takie same cele, co program Euratom na lata 2014–2018, wspierać te same działania i stosować tę samą metodę wdrażania, która okazała się skuteczna i odpowiednia do osiągnięcia celów programu.

Poprawka 2

Wniosek dotyczący rozporządzenia

Motyw 6

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

- (6) Niezależnie od potencjalnego wpływu energii jądrowej na dostawy energii i rozwój gospodarczy, poważne awarie jądrowe mogą pociągać za sobą zagrożenie dla zdrowia ludzi. W związku z tym w programie Euratom możliwie największą uwagę należy zwrócić na bezpieczeństwo jądrowe, oraz, w stosownych przypadkach, aspekty jądrowego bezpieczeństwa fizycznego, którymi zajmuje się Wspólne Centrum Badawcze (JRC).

- (6) Niezależnie od potencjalnego wpływu energii jądrowej na dostawy energii i rozwój gospodarczy, **w perspektywie średnio- i długoterminowej** poważne awarie jądrowe mogą pociągać za sobą zagrożenie dla zdrowia ludzi, **a także dla środowiska**. W związku z tym w programie Euratom możliwie największą uwagę należy zwrócić na bezpieczeństwo jądrowe, oraz, w stosownych przypadkach, aspekty jądrowego bezpieczeństwa fizycznego, którymi zajmuje się Wspólne Centrum Badawcze (JRC).

Wtorek, 11 września 2018 r.

Poprawka 3

Wniosek dotyczący rozporządzenia

Motyw 7

Tekst proponowany przez Komisję

- (7) Europejski strategiczny plan w dziedzinie technologii energetycznych („**plan EPSTE**”) **określony** w konkluzjach z posiedzenia Rady w dniu 28 lutego 2008 r. w Brukseli przyspiesza **opracowywanie portfela** technologii niskoemisyjnych. Rada Europejska na posiedzeniu w dniu 4 lutego 2011 r. uzgodniła, że Unia i jej państwa członkowskie będą promowały inwestycje w odnawialne źródła energii, bezpieczne i zrównoważone technologie niskoemisyjne oraz będą skupiały się na wdrażaniu priorytetów w dziedzinie technologii określonych w planie EPSTE. Państwa członkowskie mają swobodę wyboru technologii, które będą wspierały.

Poprawka

- (7) Europejski strategiczny plan w dziedzinie technologii energetycznych (**plan EPSTE**) **ustalony** w konkluzjach z posiedzenia Rady w dniu 28 lutego 2008 r. w Brukseli przyspiesza **proces innowacji w dziedzinie europejskich zaawansowanych** technologii niskoemisyjnych. Rada Europejska na posiedzeniu w dniu 4 lutego 2011 r. uzgodniła, że Unia i jej państwa członkowskie będą promowały inwestycje w odnawialne źródła energii, bezpieczne i zrównoważone technologie niskoemisyjne, **w tym energię jądrową**, oraz będą skupiały się na wdrażaniu priorytetów w dziedzinie technologii określonych w planie EPSTE. **Działanie nr 10 w ramach planu EPSTE dotyczące energii jądrowej ma następujący cel: utrzymanie wysokiego poziomu bezpieczeństwa reaktorów jądrowych i powiązanych cykli paliwowych podczas eksploatacji i likwidacji, przy jednoczesnej poprawie skuteczności.** Państwa członkowskie mają swobodę wyboru technologii, które będą wspierały.

Poprawka 4

Wniosek dotyczący rozporządzenia

Motyw 8

Tekst proponowany przez Komisję

- (8) Ponieważ we wszystkich państwach członkowskich występują obiekty jądrowe lub korzysta się z materiałów promieniotwórczych, w szczególności do celów medycznych, Rada, w konkluzjach z posiedzenia w Brukseli w dniach 1 i 2 grudnia 2008 r., uznała **ciągłą potrzebę zachowania kwalifikacji** w dziedzinie jądrowej, w szczególności przez właściwą edukację i szkolenie **powiązane z badaniami naukowymi i koordynowane** na szczeblu wspólnotowym.

Poprawka

- (8) Ponieważ we wszystkich państwach członkowskich występują obiekty jądrowe lub korzysta się z materiałów promieniotwórczych, w szczególności do celów medycznych, Rada, w konkluzjach z posiedzenia w Brukseli w dniach 1 i 2 grudnia 2008 r. uznała **ciągłe zapotrzebowanie na umiejętności** w dziedzinie jądrowej, w szczególności przez właściwą edukację i szkolenie **na każdym poziomie oraz odpowiednią koordynację z projektami badawczymi** na szczeblu europejskim.

Wtorek, 11 września 2018 r.

Poprawka 5

Wniosek dotyczący rozporządzenia

Motyw 9

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(9) Chociaż każde państwo członkowskie samo decyduje o korzystaniu z energii jądrowej, uznaje się również, że energia jądrowa **odgrywa różną** rolę **w różnych** państwach członkowskich.

(9) Chociaż każde państwo członkowskie samo decyduje o korzystaniu z energii jądrowej, uznaje się również, że energia jądrowa **i badania jądrowe odgrywają istotną** rolę **we wszystkich** państwach członkowskich, **szczególnie w dziedzinie zdrowia ludzi**.

Poprawka 6

Wniosek dotyczący rozporządzenia

Motyw 11

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(11) Aby synteza jądrowa stała się realną opcją dla komercyjnej produkcji energii, należy najpierw – z powodzeniem i terminowo – ukończyć budowę ITER i rozpocząć jego eksploatację. Następnie należy ustalić ambitny, ale realistyczny plan działania zakładający rozpoczęcie produkcji energii elektrycznej do 2050 r. Cele te wymagają ukierunkowania europejskiego programu syntezy jądrowej na realizację wspólnego programu wdrażania tego planu działania. Aby zagwarantować sukcesy badań prowadzonych w dziedzinie syntezy jądrowej oraz długoterminowe zaangażowanie stron zainteresowanych syntezą jądrową i współpracę między nimi, należy zapewnić ciągłość wsparcia przez Wspólnotę. Silniejszy nacisk należy położyć przede wszystkim na działania wspierające ITER, ale również na działania służące stworzeniu reaktora demonstracyjnego, w tym – w odpowiednich przypadkach – większy udział sektora prywatnego. Taką racjonalizację i nowe ukierunkowanie należy osiągnąć bez szwanku dla wiodącej pozycji Europy w środowisku naukowym związanym z syntezą jądrową.

(11) Aby synteza jądrowa stała się realną opcją dla komercyjnej produkcji energii, należy najpierw – z powodzeniem i terminowo – ukończyć budowę ITER i rozpocząć jego eksploatację, **do czego program Euratom może się znacząco przyczynić**. Następnie należy ustalić ambitny, ale realistyczny plan działania zakładający rozpoczęcie produkcji energii elektrycznej do 2050 r. Cele te wymagają ukierunkowania europejskiego programu syntezy jądrowej na realizację wspólnego programu wdrażania tego planu działania. Aby zagwarantować sukcesy badań prowadzonych w dziedzinie syntezy jądrowej oraz długoterminowe zaangażowanie stron zainteresowanych syntezą jądrową i współpracę między nimi, należy zapewnić ciągłość **długoterminowego** wsparcia przez Wspólnotę. Silniejszy nacisk należy położyć przede wszystkim na działania wspierające ITER, ale również na działania służące stworzeniu reaktora demonstracyjnego, w tym – w odpowiednich przypadkach – większy udział sektora prywatnego. Taką racjonalizację i nowe ukierunkowanie należy osiągnąć bez szwanku dla wiodącej pozycji Europy w środowisku naukowym związanym z syntezą jądrową.

Wtorek, 11 września 2018 r.

Poprawka 7

Wniosek dotyczący rozporządzenia

Motyw 12

Tekst proponowany przez Komisję

- (12) JRC powinno w dalszym ciągu zapewniać niezależne wsparcie naukowo-techniczne zorientowane na klienta w zakresie opracowania, rozwoju, realizacji i monitorowania polityki wspólnotowej w szczególności w dziedzinie badań i szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa jądowego **i jądowego** bezpieczeństwa **fizycznego**. Aby zoptymalizować wykorzystanie zasobów ludzkich i zapewnić, by badania w Unii nie były powielane, każde nowe działanie prowadzone przez JRC powinno być analizowane pod kątem spójności z działaniami prowadzonymi już w państwach członkowskich. Aspekty programu ramowego „Horyzont 2020” w dziedzinie bezpieczeństwa fizycznego należy ograniczyć do działań bezpośrednich JRC.

Poprawka

- (12) JRC powinno w dalszym ciągu zapewniać niezależne wsparcie naukowo-techniczne zorientowane na klienta w zakresie opracowania, rozwoju, realizacji i monitorowania polityki wspólnotowej w szczególności w dziedzinie badań i szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa jądowego, **ochrony fizycznej obiektów jądowych, środków** bezpieczeństwa **i nieprolifracji**. Aby zoptymalizować wykorzystanie zasobów ludzkich i zapewnić, by badania w Unii nie były powielane, każde nowe działanie prowadzone przez JRC powinno być analizowane pod kątem spójności z działaniami prowadzonymi już w państwach członkowskich. Aspekty programu ramowego „Horyzont 2020” w dziedzinie bezpieczeństwa fizycznego należy ograniczyć do działań bezpośrednich JRC.

Poprawka 8

Wniosek dotyczący rozporządzenia

Motyw 14

Tekst proponowany przez Komisję

- (14) W interesie wszystkich państw członkowskich rolą Unii jest opracowanie ram wspierania wspólnych przełomowych badań, tworzenia i utrwalania wiedzy w zakresie technologii rozszczepienia jądowego, ze szczególnym naciskiem na bezpieczeństwo, **bezpieczeństwo fizyczne**, ochronę radiologiczną oraz nieprolifrację. Wymaga to uzyskania niezależnych dowodów naukowych, a kluczowy wkład w tym zakresie może zapewnić JRC. Wkład ten został uznany w komunikacie Komisji z dnia 6 października 2010 r. skierowanym do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów zatytułowanym „Projekt przewodni strategii Europa 2020 Unia innowacji”, w którym Komisja wyraziła zamiar wzmocnienia bazy naukowej do celów stanowienia polityki przez działania JRC. Odpowiedzią JRC na to wyzwanie jest skupienie badań w dziedzinie bezpieczeństwa jądowego i jądowego bezpieczeństwa fizycznego na priorytetach polityk Unii.

Poprawka

- (14) W interesie wszystkich państw członkowskich rolą Unii jest opracowanie ram wspierania wspólnych przełomowych badań, tworzenia i utrwalania wiedzy w zakresie technologii rozszczepienia jądowego, ze szczególnym naciskiem na bezpieczeństwo, **ochronę fizyczną obiektów jądowych, przetwarzanie odpadów jądowych**, ochronę radiologiczną oraz nieprolifrację. Wymaga to uzyskania niezależnych dowodów naukowych, a kluczowy wkład w tym zakresie może zapewnić JRC. Wkład ten został uznany w komunikacie Komisji z dnia 6 października 2010 r. skierowanym do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów zatytułowanym „Projekt przewodni strategii Europa 2020 Unia innowacji”, w którym Komisja wyraziła zamiar wzmocnienia bazy naukowej do celów stanowienia polityki przez działania JRC. Odpowiedzią JRC na to wyzwanie jest skupienie badań w dziedzinie bezpieczeństwa jądowego i jądowego bezpieczeństwa fizycznego na priorytetach polityk Unii.

Wtorek, 11 września 2018 r.

Poprawka 9

Wniosek dotyczący rozporządzenia

Motyw 15

Tekst proponowany przez Komisję

- (15) Dążąc do pogłębienia związków między nauką a społeczeństwem i wzmocnienia społecznego zaufania do nauki, program Euratom powinien **sprzyjać świadomemu zaangażowaniu** obywateli i społeczeństwa obywatelskiego w sprawy badań naukowych i innowacji przez promowanie edukacji naukowej, zapewnienie szerszego dostępu do wiedzy naukowej, opracowywanie odpowiedzialnych **planów działań w** dziedzinie badań naukowych i innowacji wychodzących naprzeciw obawom i oczekiwaniom obywateli i społeczeństwa obywatelskiego, a także przez ułatwienie **im** uczestnictwa w działaniach realizowanych w ramach programu Euratom.

Poprawka

- (15) Dążąc do pogłębienia związków między nauką a społeczeństwem i wzmocnienia społecznego zaufania do nauki, program Euratom powinien **usprawnić proces przepływu informacji, aby umożliwić świadome angażowanie się** obywateli i społeczeństwa obywatelskiego w sprawy badań naukowych i innowacji przez promowanie edukacji naukowej, zapewnienie szerszego dostępu do wiedzy naukowej, opracowywanie odpowiedzialnych **programów w** dziedzinie badań naukowych i innowacji wychodzących naprzeciw obawom i oczekiwaniom obywateli i społeczeństwa obywatelskiego, a także przez ułatwienie **ich** uczestnictwa w działaniach realizowanych w ramach programu Euratom.

Poprawka 10

Wniosek dotyczący rozporządzenia

Motyw 17

Tekst proponowany przez Komisję

- (17) Konieczność dalszego prowadzenia badań jądrowych na szczeblu europejskim została potwierdzona w uznaniu wyników debat, które odbyły się podczas sympozjum w sprawie „Korzyści i ograniczeń badań nad rozszczepieniem jądrowym na rzecz gospodarki niskoemisyjnej” przygotowanego przez interdyscyplinarny zespół skupiający między innymi ekspertów w dziedzinie energii, ekonomii oraz nauk społecznych, współorganizowanego przez Komisję i Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny w Brukseli w dniach 26 i 27 lutego 2013 r.

Poprawka

- (17) Konieczność dalszego prowadzenia badań jądrowych, **w tym badań nad rozszczepieniem jądrowym**, na szczeblu europejskim została potwierdzona w uznaniu wyników debat, które odbyły się podczas sympozjum w sprawie „Korzyści i ograniczeń badań nad rozszczepieniem jądrowym na rzecz gospodarki niskoemisyjnej” przygotowanego przez interdyscyplinarny zespół skupiający między innymi ekspertów w dziedzinie energii, ekonomii oraz nauk społecznych, współorganizowanego przez Komisję i Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny w Brukseli w dniach 26 i 27 lutego 2013 r.

Wtorek, 11 września 2018 r.

Poprawka 11

Wniosek dotyczący rozporządzenia

Motyw 18

Tekst proponowany przez Komisję

- (18) Program Euratom powinien przyczynić się do zwiększenia atrakcyjności zawodu naukowca w Unii. Należy uwzględnić w odpowiednim stopniu Europejską kartę naukowca i Kodeks postępowania przy rekrutacji pracowników naukowych⁽¹⁷⁾, jak również inne stosowne dokumenty ramowe określone w kontekście europejskiej przestrzeni badawczej, szanując jednocześnie ich dobrowolny charakter.

⁽¹⁷⁾ Zalecenie Komisji z dnia 11 marca 2005 r. w sprawie Europejskiej Karty Naukowca oraz Kodeksu postępowania przy rekrutacji pracowników naukowych (Dz.U. L 75 z 22.3.2005, s. 67).

Poprawka

- (18) Program Euratom powinien przyczynić się do zwiększenia atrakcyjności zawodu naukowca w Unii **i zachęcenia młodych ludzi do angażowania się w badania w tej dziedzinie**. Należy uwzględnić w odpowiednim stopniu Europejską kartę naukowca i Kodeks postępowania przy rekrutacji pracowników naukowych⁽¹⁷⁾, jak również inne stosowne dokumenty ramowe określone w kontekście europejskiej przestrzeni badawczej, szanując jednocześnie ich dobrowolny charakter.

⁽¹⁷⁾ Zalecenie Komisji z dnia 11 marca 2005 r. w sprawie Europejskiej Karty Naukowca oraz Kodeksu postępowania przy rekrutacji pracowników naukowych (Dz.U. L 75 z 22.3.2005, s. 67).

Poprawka 12

Wniosek dotyczący rozporządzenia

Motyw 19

Tekst proponowany przez Komisję

- (19) Działania prowadzone w ramach programu Euratom **powinny mieć na celu promowanie**, w dziedzinie badań naukowych i innowacji, równości między kobietami a mężczyznami, w szczególności przez eliminację podstawowych przyczyn braku równowagi płci, przez wykorzystanie pełnego potencjału naukowców obu płci **oraz przez uwzględnienie w treści projektów wymiaru płci** z myślą o poprawie jakości badań i stymulowaniu innowacji. Działania powinny również zmierzać do wdrożenia zasad dotyczących równości kobiet i mężczyzn określonych w art. 2 i 3 Traktatu o Unii Europejskiej oraz w art. 8 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).

Poprawka

- (19) Działania prowadzone w ramach programu Euratom **muszą być zgodne**, w dziedzinie badań naukowych i innowacji, z **zasadami** równości między kobietami a mężczyznami, w szczególności przez eliminację podstawowych przyczyn braku równowagi płci, przez wykorzystanie pełnego potencjału naukowców obu płci **dzięki ułatwieniu im dostępu do programów badawczych** z myślą o poprawie jakości badań i stymulowaniu innowacji. Działania powinny również zmierzać do wdrożenia zasad dotyczących równości kobiet i mężczyzn określonych w art. 2 i 3 Traktatu o Unii Europejskiej oraz w art. 8 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).

Wtorek, 11 września 2018 r.

Poprawka 13

Wniosek dotyczący rozporządzenia

Motyw 20

Tekst proponowany przez Komisję

- (20) Przy realizacji działań badawczych i innowacyjnych wspieranych przez program Euratom należy przestrzegać podstawowych zasad etycznych. Należy odpowiednio uwzględnić opinie Europejskiej Grupy do spraw Etyki w Nauce i Nowych Technologiach dotyczące energii. W działaniach badawczych należy uwzględnić art. 13 TFUE, a także **ograniczać wykorzystywanie** zwierząt w badaniach i testach, a w dalszej perspektywie ostatecznie **zaprzestać** wykorzystywania zwierząt w tym celu. Wszystkie działania należy prowadzić przy zapewnieniu **wysokiego** poziomu ochrony zdrowia ludzi.

Poprawka

- (20) Przy realizacji działań badawczych i innowacyjnych wspieranych przez program Euratom należy przestrzegać podstawowych zasad etycznych. Należy odpowiednio uwzględnić opinie Europejskiej Grupy do spraw Etyki w Nauce i Nowych Technologiach dotyczące energii. W działaniach badawczych należy uwzględnić art. 13 TFUE, a także **zaprzestać wykorzystywania** zwierząt w badaniach i testach, a w dalszej perspektywie ostatecznie **wprowadzić zakaz** wykorzystywania zwierząt w tym celu. Wszystkie działania należy prowadzić przy zapewnieniu **najwyższego** poziomu ochrony zdrowia ludzi.

Poprawka 14

Wniosek dotyczący rozporządzenia

Motyw 21

Tekst proponowany przez Komisję

- (21) Należy wywrzeć większy wpływ przez połączenie finansowania z programu Euratom i sektora prywatnego w ramach partnerstw publiczno-prywatnych w kluczowych obszarach, w których badania i innowacje mogłyby przyczynić się do osiągnięcia celów Unii w zakresie konkurencyjności. Szczególną uwagę należy zwrócić na udział małych i średnich przedsiębiorstw.

Poprawka

- (21) Należy wywrzeć większy wpływ przez połączenie finansowania z programu Euratom i sektora prywatnego w ramach partnerstw publiczno-prywatnych w kluczowych obszarach, w których badania i innowacje mogłyby przyczynić się do osiągnięcia celów Unii w zakresie konkurencyjności. Szczególną uwagę należy zwrócić na udział małych i średnich przedsiębiorstw, **w tym nowo powstających innowacyjnych podmiotów prowadzących działalność we właściwej dziedzinie badawczej.**

Wtorek, 11 września 2018 r.

Poprawka 15

Wniosek dotyczący rozporządzenia

Motyw 25

Tekst proponowany przez Komisję

- (25) W całym cyklu wydatkowania interes finansowy Unii powinny zabezpieczać **proporcjonalne** środki, obejmujące zapobieganie nieprawidłowościom, ich wykrywanie i badanie, odzyskiwanie środków straconych, niewłaściwie wypłaconych lub nieodpowiednio wykorzystanych oraz, w stosownych przypadkach, kary. Zmieniona strategia kontroli, przenosząca nacisk z minimalizacji poziomu błędów na kontrolę opartą na analizie ryzyka i na wykrywanie nadużyć finansowych, powinna ograniczyć obciążenia ponoszone przez uczestników w związku z kontrolą.

Poprawka

- (25) W całym cyklu wydatkowania interes finansowy Unii powinny zabezpieczać **odpowiednie** środki, obejmujące zapobieganie nieprawidłowościom, ich wykrywanie i badanie **w ramach wspólnych procedur kontrolnych**, odzyskiwanie środków straconych, niewłaściwie wypłaconych lub nieodpowiednio wykorzystanych oraz, w stosownych przypadkach, kary. Zmieniona strategia kontroli, przenosząca nacisk z minimalizacji poziomu błędów na kontrolę opartą na analizie ryzyka i na wykrywanie nadużyć finansowych **w oparciu o wspólne zasady i kryteria na szczeblu UE**, powinna ograniczyć obciążenia ponoszone przez uczestników w związku z kontrolą.

Poprawka 16

Wniosek dotyczący rozporządzenia

Motyw 26

Tekst proponowany przez Komisję

- (26) Istotne jest zapewnienie należytego zarządzania finansami programu Euratom oraz jego realizacji w sposób **jak** najbardziej efektywny i przyjazny dla użytkownika, przy równoczesnym zagwarantowaniu pewności prawa i **dostępności** programu Euratom dla wszystkich uczestników. Należy zapewnić zgodność z odpowiednimi przepisami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 966/2012 („rozporządzenie finansowe”) ⁽¹⁹⁾ oraz z wymogami uproszczenia i lepszego stanowienia prawa.

Poprawka

- (26) Istotne jest zapewnienie należytego zarządzania finansami programu Euratom oraz jego realizacji w sposób **możliwie** najbardziej efektywny i przyjazny dla użytkownika, przy równoczesnym zagwarantowaniu pewności prawa i **należytego informowania potencjalnych beneficjentów, tak aby zwiększyć dostępność** programu Euratom dla wszystkich uczestników. Należy zapewnić zgodność z odpowiednimi przepisami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 966/2012 („rozporządzenie finansowe”) ⁽¹⁹⁾ oraz z wymogami uproszczenia i lepszego stanowienia prawa.

⁽¹⁹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 966/2012 z dnia 25 października 2012 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 (Dz.U. L 298 z 26.10.2012, s. 1).

⁽¹⁹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 966/2012 z dnia 25 października 2012 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 (Dz.U. L 298 z 26.10.2012, s. 1).

Wtorek, 11 września 2018 r.

Poprawka 17

Wniosek dotyczący rozporządzenia

Motyw 33

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(33) Osiągnięcie celów programu Euratom w stosownych dziedzinach wymaga prowadzenia działań przekrojowych, w ramach programu Euratom oraz wspólnie z działaniami programu ramowego „Horyzont 2020”.

(33) Osiągnięcie celów programu Euratom w stosownych dziedzinach wymaga prowadzenia działań przekrojowych, w ramach programu Euratom oraz wspólnie z działaniami programu ramowego „Horyzont 2020”, **np. w przypadku działania „Maria Skłodowska-Curie” wspierającego mobilność kadry badawczej.**

Poprawka 18

Wniosek dotyczący rozporządzenia

Artykuł 3 – ustęp 1

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

1. Ogólnym celem programu Euratom jest prowadzenie działań w zakresie badań jądrowych i szkolenia z naciskiem na ciągłą poprawę bezpieczeństwa jądrowego, jądrowego bezpieczeństwa fizycznego i ochrony radiologicznej, by **potencjalnie** przyczynić się do długoterminowej dekarbonizacji systemu energetycznego w sposób bezpieczny, wydajny i pewny. Cel ogólny jest realizowany przez działania określone w załączniku I w formie działań bezpośrednich i pośrednich, zmierzających do osiągnięcia celów szczegółowych określonych w ust. 2 i 3 niniejszego artykułu.

1. Ogólnym celem programu Euratom jest prowadzenie działań w zakresie badań jądrowych i szkolenia z naciskiem na ciągłą poprawę bezpieczeństwa jądrowego, jądrowego bezpieczeństwa fizycznego i ochrony radiologicznej, by przyczynić się do długoterminowej dekarbonizacji systemu energetycznego w sposób bezpieczny, wydajny i pewny. Cel ogólny jest realizowany przez działania określone w załączniku I w formie działań bezpośrednich i pośrednich, zmierzających do osiągnięcia celów szczegółowych określonych w ust. 2 i 3 niniejszego artykułu.

Wtorek, 11 września 2018 r.

Poprawka 19

Wniosek dotyczący rozporządzenia

Artykuł 3 – ustęp 2 – litera a

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

a) wsparcie bezpieczeństwa systemów jądrowych;

a) wsparcie bezpieczeństwa systemów jądrowych **m.in. przez strukturalne kontrole transgraniczne w przypadku obiektów jądrowych znajdujących się w pobliżu granicy państwowej lub granicy z innymi państwami członkowskimi;**

Poprawka 20

Wniosek dotyczący rozporządzenia

Artykuł 3 – ustęp 2 – litera b

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

b) przyczynianie się do opracowania bezpiecznych długoterminowych rozwiązań w zakresie gospodarowania jądrowymi odpadami końcowymi, w tym ostatecznego składowania geologicznego, jak również podziału i transmutacji;

b) przyczynianie się do **współpracy na szczeblu UE i z państwami trzecimi w celu określenia i** opracowania bezpiecznych długoterminowych rozwiązań w zakresie gospodarowania jądrowymi odpadami końcowymi, w tym ostatecznego składowania geologicznego, jak również podziału i transmutacji;

Poprawka 21

Wniosek dotyczący rozporządzenia

Artykuł 3 – ustęp 3 – akapit 1 – litera a

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

a) poprawa bezpieczeństwa jądrowego, w tym: bezpieczeństwa reaktora i bezpieczeństwa paliw, gospodarowania odpadami, w tym ostatecznego składowania geologicznego, jak również podziału i transmutacji; likwidacji i gotowości na wypadek sytuacji wyjątkowej;

a) poprawa bezpieczeństwa jądrowego, w tym: bezpieczeństwa reaktora i bezpieczeństwa paliw, gospodarowania odpadami, **aby zapobiegać wszelkim niepożądanym skutkom dla ludzi i środowiska**, w tym ostatecznego składowania geologicznego, jak również podziału i transmutacji; likwidacji i gotowości na wypadek sytuacji wyjątkowej;

Wtorek, 11 września 2018 r.

Poprawka 22

Wniosek dotyczący rozporządzenia

Artykuł 3 – ustęp 3 – akapit 1 – litera b

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

b) poprawa jądrowego bezpieczeństwa fizycznego, w tym: środki bezpieczeństwa w sektorze jądrowym, nieprolifracja, zwalczanie nielegalnego handlu oraz forensyka jądrowa;

b) poprawa jądrowego bezpieczeństwa fizycznego, w tym: środki bezpieczeństwa w sektorze jądrowym, nieprolifracja, zwalczanie nielegalnego handlu oraz forensyka jądrowa, **składowanie materiałów źródłowych i odpadów promieniotwórczych, przeciwdziałanie cyberatakami i zmniejszenie zagrożeń związanych z terroryzmem w elektrowniach jądrowych oraz strukturalne kontrole transgraniczne w przypadku obiektów jądrowych znajdujących się w pobliżu granicy państwowej lub granicy z innymi państwami członkowskimi UE;**

Poprawka 23

Wniosek dotyczący rozporządzenia

Artykuł 3 – ustęp 3 – akapit 1 – litera d

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

d) promowanie zarządzania wiedzą, edukacji i szkolenia;

d) promowanie zarządzania wiedzą, edukacji i **szkolenia, w tym długoterminowe szkolenia zawodowe mające na celu odzwierciedlenie ciągłych zmian, które stały się możliwe dzięki nowym technologiom;**

Poprawka 24

Wniosek dotyczący rozporządzenia

Artykuł 3 – ustęp 4

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

4. Program Euratom realizuje się w sposób zapewniający, aby wspierane priorytety i działania odpowiadały zmieniającym się potrzebom i uwzględniały rozwojowy charakter nauki, technologii, innowacji, tworzenia polityki, rynków i społeczeństwa, mając na uwadze optymalizację zasobów ludzkich i finansowych oraz unikanie powielania działań w zakresie badań jądrowych i rozwoju w Unii.

4. Program Euratom realizuje się w sposób zapewniający, aby wspierane priorytety i działania odpowiadały zmieniającym się potrzebom i uwzględniały rozwojowy charakter nauki, technologii, innowacji, tworzenia polityki – **zwłaszcza polityki energetycznej i ochrony środowiska** – rynków i społeczeństwa, mając na uwadze optymalizację zasobów ludzkich i finansowych, **aby wzmocnić synergie między obecnie realizowanymi programami i projektami**, oraz unikanie powielania działań w zakresie badań jądrowych i rozwoju w Unii.

Wtorek, 11 września 2018 r.

Poprawka 25

Wniosek dotyczący rozporządzenia

Artykuł 4 – ustęp 2

Tekst proponowany przez Komisję

2. Pula środków finansowych programu Euratom może obejmować wydatki związane z działaniami przygotowawczymi, monitorowaniem, kontrolą, audytem i oceną niezbędne do zarządzania tym programem i do realizacji jego celów, zwłaszcza zaś wydatki poniesione z tytułu prowadzenia badań, spotkań ekspertów, o ile są one związane z ogólnymi celami niniejszego rozporządzenia, wydatki na sieci informatyczne służące przetwarzaniu i wymianie informacji oraz wszelkie inne wydatki w związku z korzystaniem ze wsparcia technicznego i administracyjnego poniesione przez Komisję w celu zarządzania programem Euratom. Wydatki na działania o charakterze ciągłym lub powtarzalnym, takie jak kontrole, audyt i sieci IT, będą uwzględniane w granicach wydatków administracyjnych Komisji, o których mowa w ust. 1.

Poprawka

2. Pula środków finansowych programu Euratom może obejmować wydatki związane z działaniami przygotowawczymi, monitorowaniem, kontrolą, audytem i oceną niezbędne do zarządzania tym programem i do realizacji jego celów, zwłaszcza zaś wydatki poniesione z tytułu prowadzenia badań, spotkań ekspertów, o ile są one związane z ogólnymi celami niniejszego rozporządzenia, wydatki na sieci informatyczne służące przetwarzaniu i wymianie informacji, **jak również na bezpieczeństwo tych sieci** oraz wszelkie inne wydatki w związku z korzystaniem ze wsparcia technicznego i administracyjnego poniesione przez Komisję w celu zarządzania programem Euratom. Wydatki na działania o charakterze ciągłym lub powtarzalnym, takie jak kontrole, audyt i sieci IT, będą uwzględniane w granicach wydatków administracyjnych Komisji, o których mowa w ust. 1.

Poprawka 26

Wniosek dotyczący rozporządzenia

Artykuł 5 – ustęp 1 – litera c

Tekst proponowany przez Komisję

c) kraje lub terytoria stowarzyszone z siódmym programem ramowym Euratom lub programem badawczo-szkoleniowym Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej (2014–2018).

Poprawka

c) kraje lub terytoria stowarzyszone z siódmym programem ramowym Euratom lub programem badawczo-szkoleniowym Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej (2014–2018) **lub biorące udział w tych programach jako państwa członkowskie.**

Poprawka 27

Wniosek dotyczący rozporządzenia

Artykuł 11 – ustęp 3

Tekst proponowany przez Komisję

3. Programy prac, o których mowa w ust. 1 i 2, uwzględniają sytuację w obszarze nauki, technologii i innowacji na szczeblu krajowym, unijnym i międzynarodowym oraz odpowiednie zmiany polityczne, rynkowe i społeczne. Są one aktualizowane w miarę potrzeb.

Poprawka

3. Programy prac, o których mowa w ust. 1 i 2, uwzględniają sytuację w obszarze nauki, technologii i innowacji na szczeblu krajowym, unijnym i międzynarodowym oraz odpowiednie zmiany polityczne, rynkowe i społeczne. Są one aktualizowane w miarę potrzeb, z **uwzględnieniem właściwych zaleceń ze strony niezależnych grup eksperckich Komisji utworzonych w celu oceny programu Euratom.**

Wtorek, 11 września 2018 r.

Poprawka 28

Wniosek dotyczący rozporządzenia

Artykuł 15 – akapit 1

Tekst proponowany przez Komisję

Szczególną uwagę zwraca się na odpowiednie uczestnictwo małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) w programie Euratom oraz na oddziaływanie tego programu na takie przedsiębiorstwa w zakresie innowacji, a także na sektor prywatny w ogóle. W ramach określonych uzgodnieniami dotyczącymi oceny i monitorowania przeprowadza się jakościowe i ilościowe oceny uczestnictwa MŚP.

Poprawka

Szczególną uwagę zwraca się na odpowiednie uczestnictwo małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP), w **tym nowo powstających innowacyjnych podmiotów prowadzących działalność we właściwej dziedzinie badawczej**, w programie Euratom oraz na oddziaływanie tego programu na takie przedsiębiorstwa w zakresie innowacji, a także na sektor prywatny w ogóle. W ramach określonych uzgodnieniami dotyczącymi oceny i monitorowania przeprowadza się jakościowe i ilościowe oceny uczestnictwa MŚP.

Poprawka 29

Wniosek dotyczący rozporządzenia

Artykuł 21 – ustęp 2

Tekst proponowany przez Komisję

2. Komisja opracowuje w postaci sprawozdania i udostępnia publicznie wyniki monitorowania, o którym mowa w ust. 1.

Poprawka

2. Komisja opracowuje w postaci sprawozdania i **przekazuje Parlamentowi Europejskiemu oraz** udostępnia publicznie wyniki monitorowania, o którym mowa w ust. 1.

Poprawka 30

Wniosek dotyczący rozporządzenia

Załącznik I – akapit 2

Tekst proponowany przez Komisję

Energia jądrowa **stanowi element debaty na temat** przeciwdziałania zmianie klimatu i zmniejszenia uzależnienia Europy od importowanej energii. W szerszym kontekście poszukiwania zrównoważonego koszyka energetycznego na przyszłość, program Euratom wniesie również za pomocą **swoich** działań badawczych wkład w **debatę nad korzyściami i ograniczeniami** wytwarzania energii pochodzącej z rozszczepienia jądrowego dla gospodarki niskoemisyjnej. Dzięki zapewnieniu ciągłej poprawy bezpieczeństwa jądrowego, bardziej zaawansowane technologie jądrowe mogą zaoferować również wizję znacznej poprawy efektywności i wykorzystania zasobów oraz wytwarzania mniejszej ilości odpadów niż przy obecnych projektach. Jak największa uwaga będzie poświęcona kwestiom bezpieczeństwa jądrowego.

Poprawka

Energia jądrowa **istotnie przyczynia się do** przeciwdziałania zmianie klimatu i zmniejszenia uzależnienia Europy od importowanej energii. W szerszym kontekście poszukiwania zrównoważonego koszyka energetycznego na przyszłość, program Euratom wniesie również za pomocą działań badawczych wkład w **utrzymanie przewagi technologicznej w zakresie** wytwarzania energii pochodzącej z rozszczepienia jądrowego dla gospodarki niskoemisyjnej. Dzięki zapewnieniu ciągłej poprawy bezpieczeństwa jądrowego, bardziej zaawansowane technologie jądrowe mogą zaoferować również wizję znacznej poprawy efektywności i wykorzystania zasobów oraz wytwarzania mniejszej ilości odpadów niż przy obecnych projektach. Jak największa uwaga będzie poświęcona kwestiom bezpieczeństwa jądrowego.

Wtorek, 11 września 2018 r.

Poprawka 31

Wniosek dotyczący rozporządzenia

Załącznik I – akapit 6 – litera a – akapit 2

Tekst proponowany przez Komisję

Zgodnie z ogólnym celem wspieranie wspólnych działań badawczych w zakresie bezpiecznej eksploatacji i likwidacji systemów reaktorów (łącznie z obiektami jądrowego cyklu paliwowego) stosowanych w Unii lub, w zakresie niezbędnym dla zachowania szerokiej wiedzy fachowej w dziedzinie bezpieczeństwa jądrowego w Unii, tych typów reaktorów, które mogą być stosowane w przyszłości, **nakierowane wyłącznie na aspekty bezpieczeństwa, w tym wszystkie aspekty** cyklu paliwowego, **takie** jak podział i transmutacja.

Poprawka

Zgodnie z ogólnym celem wspieranie wspólnych działań badawczych w zakresie bezpiecznej eksploatacji i likwidacji systemów reaktorów (łącznie z obiektami jądrowego cyklu paliwowego) stosowanych w Unii lub, w zakresie niezbędnym dla zachowania szerokiej wiedzy fachowej w dziedzinie bezpieczeństwa jądrowego w Unii, tych typów reaktorów, które mogą być stosowane w przyszłości, **w odniesieniu do wszystkich aspektów** cyklu paliwowego, **takich** jak podział i transmutacja.

Poprawka 32

Wniosek dotyczący rozporządzenia

Załącznik I – akapit 9 – litera a – akapit 2 – punkt 3

Tekst proponowany przez Komisję

3) wymianę z odpowiednimi zainteresowanymi podmiotami w dziedzinie wzmocnienia potencjału Unii w zakresie reagowania na awarie i incydenty jądrowe przez badania nad systemami alarmowymi i modelami radiologicznego rozprzestrzeniania się substancji promieniotwórczych w powietrzu oraz przez mobilizację zasobów i wiedzy eksperckiej umożliwiających analizę i modelowanie awarii jądrowych.

Poprawka

3) wymianę z odpowiednimi zainteresowanymi podmiotami w dziedzinie wzmocnienia potencjału Unii w zakresie reagowania na awarie i incydenty jądrowe przez badania nad systemami alarmowymi i modelami radiologicznego rozprzestrzeniania się substancji promieniotwórczych w **środowisku** (powietrzu, **wodzie i glebie**) oraz przez mobilizację zasobów i wiedzy eksperckiej umożliwiających analizę i modelowanie awarii jądrowych.

Poprawka 33

Wniosek dotyczący rozporządzenia

Załącznik I – akapit 11

Tekst proponowany przez Komisję

Na potrzeby osiągnięcia celów programu Euratom zapewniane będą właściwe powiązania i interakcje z programem szczegółowym programu ramowego „Horyzont 2020”, takie jak wspólne zaproszenia do składania wniosków.

Poprawka

Na potrzeby osiągnięcia celów programu Euratom **oraz zapewnienia synergii między działaniami związanymi z energią jądrową i innymi działaniami, a także w celu uzyskania transferu wiedzy we właściwych dziedzinach**, zapewniane będą właściwe powiązania i interakcje z programem szczegółowym programu ramowego „Horyzont 2020”, takie jak wspólne zaproszenia do składania wniosków.

Wtorek, 11 września 2018 r.

Poprawka 34**Wniosek dotyczący rozporządzenia****Załącznik II – część 1 – litera b – wprowadzenie**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

b) Przynianie się do opracowania bezpiecznych długoterminowych rozwiązań w zakresie gospodarowania jądrowymi odpadami końcowymi, w tym ostatecznego składowania geologicznego, podziału i transmutacji

(Nie dotyczy polskiej wersji językowej)

Poprawka 36**Wniosek dotyczący rozporządzenia****Załącznik II – część 1 – litera g – wprowadzenie**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

g) Sprzyjanie innowacji **i konkurencyjności przemysłowej**

g) Sprzyjanie innowacji

Środa, 12 września 2018 r.

P8_TA(2018)0334

Ilości nominalne na potrzeby wprowadzenia do obrotu w Unii poddanego pojedynczej destylacji shochu ***I

Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 110/2008 w odniesieniu do ilości nominalnych na potrzeby wprowadzenia do obrotu w Unii poddanego pojedynczej destylacji shochu produkowanego przy użyciu aparatu destylacyjnego kotłowego i butelkowanego w Japonii (COM(2018)0199 – C8-0156/2018 – 2018/0097(COD))

(Zwykła procedura ustawodawcza: pierwsze czytanie)

(2019/C 433/32)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wniosek Komisji przedstawiony Parlamentowi Europejskiemu i Radzie (COM(2018)0199),
 - uwzględniając art. 294 ust. 2 i art. 114 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zgodnie z którymi wniosek został przedstawiony Parlamentowi przez Komisję (C8-0156/2018),
 - uwzględniając art. 294 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
 - uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z dnia 11 lipca 2018 r. ⁽¹⁾,
 - uwzględniając zobowiązanie przedstawiciela Rady, przekazane pismem z dnia 10 lipca 2018 r., do zatwierdzenia stanowiska Parlamentu Europejskiego, zgodnie z art. 294 ust. 4 TFUE,
 - uwzględniając art. 59 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności (A8-0255/2018),
1. przyjmuje poniższe stanowisko w pierwszym czytaniu;
 2. zwraca się do Komisji o ponowne przekazanie mu sprawy, jeśli zastąpi ona pierwotny wniosek, wprowadzi w nim istotne zmiany lub planuje ich wprowadzenie;
 3. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji oraz parlamentom narodowym.

(¹) Dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym.

Środa, 12 września 2018 r.

P8_TC1-COD(2018)0097

Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 12 września 2018 r. w celu przyjęcia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/... zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 110/2008 w odniesieniu do ilości nominalnych na potrzeby wprowadzenia do obrotu w Unii poddanego pojedynczej destylacji shochu produkowanego przy użyciu aparatu destylacyjnego kotłowego i butelkowanego w Japonii

(Jako że pomiędzy Parlamentem i Radą osiągnięte zostało porozumienie, stanowisko Parlamentu odpowiada ostatecznej wersji aktu prawnego, rozporządzenia (UE) 2018/1670.)

Środa, 12 września 2018 r.

P8_TA(2018)0335

Zmiana dotycząca Porozumienia o współpracy NAT-I-9406 między Stanami Zjednoczonymi Ameryki a Unią Europejską ***

Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie projektu decyzji Rady w sprawie zawarcia w imieniu Unii Europejskiej zmiany 1 dotyczącej Porozumienia o współpracy NAT-I-9406 między Stanami Zjednoczonymi Ameryki a Unią Europejską (05800/2018 – C8-0122/2018 – 2018/0009(NLE))

(Zgoda)

(2019/C 433/33)

Parlament Europejski,

- uwzględniając projekt decyzji Rady (05800/2018),
 - uwzględniając zmianę 1 dotyczącą Porozumienia o współpracy NAT-I-9406 między Stanami Zjednoczonymi Ameryki a Unią Europejską (14031/2017),
 - uwzględniając wniosek o wyrażenie zgody przedstawiony przez Radę na mocy art. 100 ust. 2, art. 218 ust. 6 akapit drugi lit. a) oraz art. 218 ust. 7 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (C8-0122/2018),
 - uwzględniając art. 99 ust. 1 i 4 oraz art. 108 ust. 7 Regulaminu,
 - uwzględniając zalecenie Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii (A8-0214/2018),
1. wyraża zgodę na zawarcie umowy;
 2. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie, Komisji oraz rządóm i parlamentóm państw członkowskich i Stanów Zjednoczonych Ameryki.

Środa, 12 września 2018 r.

P8_TA(2018)0336

Umowa o transporcie lotniczym pomiędzy Kanadą a UE (przystąpienie Republiki Chorwacji do UE) ***

Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie projektu decyzji Rady dotyczącej zawarcia w imieniu Unii i jej państw członkowskich Protokołu zmieniającego Umowę o transporcie lotniczym między Kanadą a Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi w celu uwzględnienia przystąpienia Republiki Chorwacji do Unii Europejskiej (12256/2014 – C8-0080/2017 – 2014/0023(NLE))

(Zgoda)

(2019/C 433/34)

Parlament Europejski,

- uwzględniając projekt decyzji Rady (12256/2014),
 - uwzględniając projekt Protokołu zmieniającego umowę o transporcie lotniczym między Kanadą a Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi w celu uwzględnienia przystąpienia Republiki Chorwacji do Unii Europejskiej (12255/2014),
 - uwzględniając wniosek o wyrażenie zgody przedstawiony przez Radę na mocy art. 100 ust. 2 oraz art. 218 ust. 6 akapit drugi lit. a) Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (C8-0080/2017),
 - uwzględniając art. 99 ust. 1 i 4 oraz art. 108 ust. 7 Regulaminu,
 - uwzględniając zalecenie Komisji Transportu i Turystyki (A8-0256/2018),
1. wyraża zgodę na zawarcie protokołu;
 2. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji, jak również rządowi i parlamentom państw członkowskich oraz Kanady.

Środa, 12 września 2018 r.

P8_TA(2018)0337

Prawo autorskie na jednolitym rynku cyfrowym ***I

Poprawki przyjęte przez Parlament Europejski w dniu 12 września 2018 r. w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie praw autorskich na jednolitym rynku cyfrowym (COM(2016)0593 – C8-0383/2016 – 2016/0280(COD)) ⁽¹⁾

(Zwykła procedura ustawodawcza: pierwsze czytanie)

(2019/C 433/35)

Poprawka 1

Wniosek dotyczący dyrektywy

Motyw 2

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(2) Dyrektywy przyjęte w dziedzinie praw autorskich i praw pokrewnych zapewniają wysoki poziom ochrony podmiotów praw i tworzą ramy, w których może odbywać się eksploatacja utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną. Takie zharmonizowane ramy prawne przyczyniają się do dobrego funkcjonowania rynku wewnętrznego; pobudzają innowacyjność, kreatywność, inwestycje i produkcję nowych treści, także w otoczeniu cyfrowym. Poziom ochrony zapewniany przez te ramy prawne przyczynia się również do realizacji celu Unii, jakim jest poszanowanie i wspieranie różnorodności kulturowej, równocześnie uwytłaczając znaczenie wspólnego europejskiego dziedzictwa kulturowego. Art. 167 ust. 4 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej zobowiązuje Unię do uwzględniania w swoim działaniu aspektów kulturalnych.

(2) Dyrektywy przyjęte w dziedzinie praw autorskich i praw pokrewnych **przyczyniają się do funkcjonowania rynku wewnętrznego**, zapewniają wysoki poziom ochrony podmiotów praw, **ułatwiają weryfikację praw** i tworzą ramy, w których może odbywać się eksploatacja utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną. Takie zharmonizowane ramy prawne przyczyniają się do dobrego funkcjonowania **prawdziwie zintegrowanego** rynku wewnętrznego; pobudzają innowacyjność, kreatywność, inwestycje i produkcję nowych treści, także w otoczeniu cyfrowym, **w celu unikania rozdrobnienia rynku wewnętrznego**. Poziom ochrony zapewniany przez te ramy prawne przyczynia się również do realizacji celu Unii, jakim jest poszanowanie i wspieranie różnorodności kulturowej, równocześnie uwytłaczając znaczenie wspólnego europejskiego dziedzictwa kulturowego. Art. 167 ust. 4 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej zobowiązuje Unię do uwzględniania w swoim działaniu aspektów kulturalnych.

⁽¹⁾ Sprawa została odesłana do komisji właściwej w celu przeprowadzenia negocjacji międzyinstytucjonalnych na podstawie art. 59 ust. 4 akapit czwarty Regulaminu (A8-0245/2018).

Środa, 12 września 2018 r.

Poprawka 2

Wniosek dotyczący dyrektywy

Motyw 3

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(3) Szybki rozwój technologii cyfrowych zmienia sposób, w jaki tworzy się, produkuje, rozpowszechnia i eksploatuje utwory i inne przedmioty objęte ochroną. Wciąż pojawiają się nowe modele biznesowe i nowe podmioty. Cele i zasady określone w unijnych ramach prawa autorskiego są solidne. Nadal jednak brakuje pewności prawnej, zarówno jeśli chodzi o podmioty praw, jak i użytkowników, w odniesieniu do niektórych sposobów korzystania, w tym transgranicznych sposobów korzystania z utworów i innych przedmiotów objętych ochroną w otoczeniu cyfrowym. Jak wskazano w komunikacie Komisji zatytułowanym „W kierunku nowoczesnych, bardziej europejskich ram prawa autorskiego” ⁽²⁶⁾, w niektórych obszarach konieczne jest dostosowanie obecnych unijnych ram prawa autorskiego oraz ich uzupełnienie. Niniejsza dyrektywa ustanawia zasady dotyczące dostosowania niektórych wyjątków i ograniczeń do otoczenia cyfrowego i transgranicznego, jak również środki ułatwiające niektóre praktyki licencyjne dotyczące rozpowszechniania utworów niedostępnych w obrocie handlowym oraz udostępniania w internecie utworów audiowizualnych na platformach wideo na żądanie w celu zapewnienia szerszego dostępu do treści. Aby zapewnić prawidłowe funkcjonowanie rynku praw autorskich, należy również wprowadzić zasady dotyczące **praw w publikacjach i** korzystania z utworów i innych przedmiotów objętych ochroną **przez dostawców usług internetowych polegających na przechowywaniu i zapewnianiu dostępu do treści zamieszczanych przez użytkowników oraz zasady dotyczące przejrzystości umów zawieranych przez autorów i wykonawców.**

⁽²⁶⁾ COM(2015) 0626 final.

(3) Szybki rozwój technologii cyfrowych zmienia sposób, w jaki tworzy się, produkuje, rozpowszechnia i eksploatuje utwory i inne przedmioty objęte ochroną, **a odnośne przepisy powinny uwzględnić przyszłe przemiany, tak aby nie ograniczać rozwoju technologicznego.** Wciąż pojawiają się nowe modele biznesowe i nowe podmioty. Cele i zasady określone w unijnych ramach prawa autorskiego są solidne. Nadal jednak brakuje pewności prawnej, zarówno jeśli chodzi o podmioty praw, jak i użytkowników, w odniesieniu do niektórych sposobów korzystania, w tym transgranicznych sposobów korzystania z utworów i innych przedmiotów objętych ochroną w otoczeniu cyfrowym. Jak wskazano w komunikacie Komisji zatytułowanym „W kierunku nowoczesnych, bardziej europejskich ram prawa autorskiego” ⁽²⁶⁾, w niektórych obszarach konieczne jest dostosowanie obecnych unijnych ram prawa autorskiego oraz ich uzupełnienie. Niniejsza dyrektywa ustanawia zasady dotyczące dostosowania niektórych wyjątków i ograniczeń do otoczenia cyfrowego i transgranicznego, jak również środki ułatwiające niektóre praktyki licencyjne dotyczące rozpowszechniania utworów niedostępnych w obrocie handlowym oraz udostępniania w internecie utworów audiowizualnych na platformach wideo na żądanie w celu zapewnienia szerszego dostępu do treści. Aby zapewnić prawidłowe i **uczciwe** funkcjonowanie rynku praw autorskich, należy również wprowadzić zasady dotyczące **wykonania i egzekwowania w odniesieniu do praw do** korzystania z utworów i innych przedmiotów objętych ochroną **w obrębie platform** dostawców usług internetowych **oraz dotyczące przejrzystości umów zawieranych przez autorów i wykonawców, a także rachunkowości związanej z eksploatacją utworów chronionych na podstawie tych umów.**

⁽²⁶⁾ COM(2015) 0626 final.

Środa, 12 września 2018 r.

Poprawka 3

Wniosek dotyczący dyrektywy

Motyw 4

Tekst proponowany przez Komisję	Poprawka
(4) Niniejsza dyrektywa opiera się na zasadach określonych w dyrektywach obowiązujących obecnie w tej dziedzinie, a także uzupełnia te dyrektywy; są to w szczególności: dyrektywa 96/9/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽²⁷⁾ , dyrektywa 2001/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽²⁸⁾ , dyrektywa 2006/115/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽²⁹⁾ , dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/24/WE ⁽³⁰⁾ , dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/28/UE ⁽³¹⁾ oraz dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/26/UE ⁽³²⁾ .	(4) Niniejsza dyrektywa opiera się na zasadach określonych w dyrektywach obowiązujących obecnie w tej dziedzinie, a także uzupełnia te dyrektywy; są to w szczególności: dyrektywa 96/9/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽²⁷⁾ , dyrektywa 2000/31/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ^(27a) , dyrektywa 2001/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽²⁸⁾ , dyrektywa 2006/115/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽²⁹⁾ , dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/24/WE ⁽³⁰⁾ , dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/28/UE ⁽³¹⁾ oraz dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/26/UE ⁽³²⁾ .
⁽²⁷⁾ Dyrektywa 96/9/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 marca 1996 r. w sprawie ochrony prawnej baz danych (Dz.U. L 77 z 27.3.1996, s. 20-28).	⁽²⁷⁾ Dyrektywa 96/9/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 marca 1996 r. w sprawie ochrony prawnej baz danych (Dz.U. L 77 z 27.3.1996, s. 20-28).
⁽²⁸⁾ Dyrektywa 2001/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 maja 2001 r. w sprawie harmonizacji niektórych aspektów praw autorskich i pokrewnych w społeczeństwie informacyjnym (Dz.U. L 167 z 22.6.2001, s. 10-19).	^(27a) Dyrektywa 2000/31/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 8 czerwca 2000 r. w sprawie niektórych aspektów prawnych usług społeczeństwa informacyjnego, w szczególności handlu elektronicznego w ramach rynku wewnętrznego (dyrektywa o handlu elektronicznym) (Dz.U. L 178 z 17.7.2000, s. 1).
⁽²⁹⁾ Dyrektywa 2006/115/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. w sprawie prawa najmu i użyczenia oraz niektórych praw pokrewnych prawu autorskiemu w zakresie własności intelektualnej (Dz.U. L 376 z 27.12.2006, s. 28-35).	⁽²⁸⁾ Dyrektywa 2001/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 maja 2001 r. w sprawie harmonizacji niektórych aspektów praw autorskich i pokrewnych w społeczeństwie informacyjnym (Dz.U. L 167 z 22.6.2001, s. 10-19).
⁽³⁰⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/24/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie ochrony prawnej programów komputerowych (Dz.U. L 111 z 5.5.2009, s. 16-22).	⁽²⁹⁾ Dyrektywa 2006/115/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. w sprawie prawa najmu i użyczenia oraz niektórych praw pokrewnych prawu autorskiemu w zakresie własności intelektualnej (Dz.U. L 376 z 27.12.2006, s. 28-35).
⁽³¹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/28/UE z dnia 25 października 2012 r. w sprawie niektórych dozwolonych sposobów korzystania z utworów osieroconych (Dz.U. L 299 z 27.10.2012, s. 5-12).	⁽³⁰⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/24/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie ochrony prawnej programów komputerowych (Dz.U. L 111 z 5.5.2009, s. 16-22).
⁽³²⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/26/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zbiorowego zarządzania prawami autorskimi i prawami pokrewnymi oraz udzielania licencji wieloterytorialnych dotyczących praw do utworów muzycznych do korzystania online na rynku wewnętrznym (Dz.U. L 84 z 20.3.2014, s. 72-98).	⁽³¹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/28/UE z dnia 25 października 2012 r. w sprawie niektórych dozwolonych sposobów korzystania z utworów osieroconych (Dz.U. L 299 z 27.10.2012, s. 5-12).
	⁽³²⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/26/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zbiorowego zarządzania prawami autorskimi i prawami pokrewnymi oraz udzielania licencji wieloterytorialnych dotyczących praw do utworów muzycznych do korzystania online na rynku wewnętrznym (Dz.U. L 84 z 20.3.2014, s. 72-98).

Środa, 12 września 2018 r.

Poprawka 4

Wniosek dotyczący dyrektywy

Motyw 5

Tekst proponowany przez Komisję

- (5) W dziedzinie badań, edukacji i zachowania dziedzictwa kulturowego technologie cyfrowe umożliwiają nowe sposoby korzystania, które nie są uregulowane wprost w obecnych unijnych przepisach dotyczących wyjątków i ograniczeń. Ponadto fakultatywny charakter wyjątków i ograniczeń przewidzianych w dyrektywach 2001/29/WE, 96/9/WE i 2009/24/WE w tych dziedzinach może mieć negatywny wpływ na funkcjonowanie rynku wewnętrznego. Jest to szczególnie istotne w odniesieniu do korzystania transgranicznego, którego znaczenie w otoczeniu cyfrowym jest coraz większe. W związku z tym obecne wyjątki i ograniczenia w prawie Unii, które są istotne z punktu widzenia badań naukowych, nauczania i zachowania dziedzictwa kulturowego, należy poddać ponownej ocenie w świetle tych nowych sposobów korzystania. Należy wprowadzić obowiązkowe wyjątki lub ograniczenia w odniesieniu do korzystania z technologii eksploracji tekstów i danych w **odniesieniu do** badań naukowych, zilustrowania nauczania w otoczeniu cyfrowym oraz do celów zachowania dziedzictwa kulturowego. Do sposobów korzystania, które nie są objęte zakresem wyjątków lub ograniczeń przewidzianych w niniejszej dyrektywie, zastosowanie powinny mieć nadal wyjątki i ograniczenia obowiązujące w prawie Unii. Należy dostosować dyrektywy 96/9/WE oraz 2001/29/WE.

Poprawka

- (5) W dziedzinie badań, **innowacji**, edukacji i zachowania dziedzictwa kulturowego technologie cyfrowe umożliwiają nowe sposoby korzystania, które nie są uregulowane wprost w obecnych unijnych przepisach dotyczących wyjątków i ograniczeń. Ponadto fakultatywny charakter wyjątków i ograniczeń przewidzianych w dyrektywach 2001/29/WE, 96/9/WE i 2009/24/WE w tych dziedzinach może mieć negatywny wpływ na funkcjonowanie rynku wewnętrznego. Jest to szczególnie istotne w odniesieniu do korzystania transgranicznego, którego znaczenie w otoczeniu cyfrowym jest coraz większe. W związku z tym obecne wyjątki i ograniczenia w prawie Unii, które są istotne z punktu widzenia **innowacji**, badań naukowych, nauczania i zachowania dziedzictwa kulturowego, należy poddać ponownej ocenie w świetle tych nowych sposobów korzystania. Należy wprowadzić obowiązkowe wyjątki lub ograniczenia w odniesieniu do korzystania z technologii eksploracji tekstów i danych w **dziedzinie innowacji i** badań naukowych, zilustrowania nauczania w otoczeniu cyfrowym oraz do celów zachowania dziedzictwa kulturowego. Do sposobów korzystania, które nie są objęte zakresem wyjątków lub ograniczeń przewidzianych w niniejszej dyrektywie, zastosowanie powinny mieć nadal wyjątki i ograniczenia obowiązujące w prawie Unii. **W związku z tym w państwach członkowskich nadal powinny móc być dostępne dobrze funkcjonujące wyjątki w tych dziedzinach, pod warunkiem że nie ograniczają zakresu wyjątków lub ograniczeń przewidzianych w niniejszej dyrektywie.** Należy dostosować dyrektywy 96/9/WE oraz 2001/29/WE.

Poprawka 5

Wniosek dotyczący dyrektywy

Motyw 6

Tekst proponowany przez Komisję

- (6) Celem wyjątków **i** ograniczeń określonych w niniejszej dyrektywie jest osiągnięcie właściwej równowagi między prawami i interesami autorów i innych podmiotów praw a prawami i interesami użytkowników. Mają one zastosowanie jedynie w niektórych szczególnych przypadkach, które nie kolidują z normalną eksploatacją utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną ani nie powodują nadmiernego uszczerbku uzasadnionych interesów podmiotów praw.

Poprawka

- (6) Celem wyjątków **oraz** ograniczeń określonych w niniejszej dyrektywie jest osiągnięcie właściwej równowagi między prawami i interesami autorów i innych podmiotów praw a prawami i interesami użytkowników. Mają one zastosowanie jedynie w niektórych szczególnych przypadkach, które nie kolidują z normalną eksploatacją utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną ani nie powodują nadmiernego uszczerbku uzasadnionych interesów podmiotów praw.

Środa, 12 września 2018 r.

Poprawka 6

Wniosek dotyczący dyrektywy

Motyw 8

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(8) Nowe technologie umożliwiają automatyczną matematyczną analizę informacji w formie cyfrowej, takich jak teksty, dźwięki, obrazy lub dane, ogólnie znaną jako eksploracja tekstów i danych. **Technologie te umożliwiają naukowcom przetwarzanie** dużych ilości informacji w celu uzyskania nowej wiedzy i odkrycia nowych tendencji. Chociaż techniki eksploracji tekstów i danych są powszechne w całej gospodarce cyfrowej, powszechnie uważa się, że eksploracja tekstów i danych może przynieść szczególne korzyści badaczom, a tym samym wspierać innowacje. Instytucje badawcze w Unii, takie jak uniwersytety i instytuty naukowe, stają wobec problemu niepewności prawnej dotyczącej stopnia, w jakim mogą dokonywać analizy treści poprzez eksplorację tekstów i danych. W niektórych przypadkach eksploracja tekstów i danych może obejmować czynności chronione prawem autorskim lub prawem do bazy danych sui generis, w szczególności zwielokrotnianie utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną lub pobieranie treści z bazy danych. W przypadku braku obowiązującego wyjątku lub ograniczenia, konieczne byłoby uzyskanie zezwolenia na prowadzenie takich działań od podmiotów praw autorskich. Eksploracja tekstów i danych może być również prowadzona w odniesieniu do samych faktów lub danych, które nie są chronione prawami autorskimi, i w takich przypadkach zezwolenie nie byłoby wymagane.

(8) Nowe technologie umożliwiają automatyczną matematyczną analizę informacji w formie cyfrowej, takich jak teksty, dźwięki, obrazy lub dane, ogólnie znaną jako eksploracja tekstów i danych. **Eksploracja tekstów i danych umożliwia odczyt i analizę** dużych ilości informacji **przechowywanych w formie cyfrowej** w celu uzyskania nowej wiedzy i odkrycia nowych tendencji. Chociaż techniki eksploracji tekstów i danych są powszechne w całej gospodarce cyfrowej, powszechnie uważa się, że eksploracja tekstów i danych może przynieść szczególne korzyści badaczom, a tym samym wspierać innowacje. Instytucje badawcze w Unii, takie jak uniwersytety i instytuty naukowe, stają wobec problemu niepewności prawnej dotyczącej stopnia, w jakim mogą dokonywać analizy treści poprzez eksplorację tekstów i danych. W niektórych przypadkach eksploracja tekstów i danych może obejmować czynności chronione prawem autorskim lub prawem do bazy danych sui generis, w szczególności zwielokrotnianie utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną lub pobieranie treści z bazy danych. W przypadku braku obowiązującego wyjątku lub ograniczenia, konieczne byłoby uzyskanie zezwolenia na prowadzenie takich działań od podmiotów praw autorskich. Eksploracja tekstów i danych może być również prowadzona w odniesieniu do samych faktów lub danych, które nie są chronione prawami autorskimi, i w takich przypadkach zezwolenie nie byłoby wymagane.

Środa, 12 września 2018 r.

Poprawka 7

Wniosek dotyczący dyrektywy

Motyw 8 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

- (8a) *Do eksploracji tekstów i danych w większości przypadków niezbędne jest uprzednie uzyskanie dostępu do informacji oraz ich zwielokrotnienie. Zwykle dopiero po znormalizowaniu informacji mogą zostać przetworzone w drodze eksploracji tekstów i danych. W przypadku legalnego dostępu do informacji ich wykorzystanie chronione prawem ma miejsce wówczas, gdy informacja jest znormalizowana, gdyż proces ten prowadzi do zwielokrotnienia informacji poprzez zmianę jej formatu lub poprzez pobranie jej z bazy danych i wyrażenie w formacie, który może zostać poddany eksploracji tekstów i danych. Procesy istotne dla praw autorskich w stosowaniu technologii eksploracji tekstów i danych to zatem nie sam proces eksploracji tekstów i danych, polegający na odczytaniu i analizie przechowywanych w formie cyfrowej, znormalizowanych informacji, ale proces dostępu do informacji i proces, w którym informacje zostają znormalizowane w celu umożliwienia automatycznej analizy obliczeniowej w zakresie, w jakim proces ten wiąże się z pobraniem z bazy danych lub ze zwielokrotnieniem. Przewidziane w niniejszej dyrektywie wyjątki w odniesieniu do celu eksploracji tekstów i danych należy rozumieć jako odnoszące się do takich procesów istotnych dla praw autorskich, które są niezbędne do umożliwienia eksploracji tekstów i danych. W przypadku gdy obowiązujące przepisy prawa autorskiego nie mają zastosowania do korzystania z technologii eksploracji tekstów i danych, na takie korzystanie niniejsza dyrektywa nie powinna mieć wpływu.*

Środa, 12 września 2018 r.

Poprawka 8

Wniosek dotyczący dyrektywy

Motyw 10

Tekst proponowany przez Komisję

- (10) Wspomnianą niepewność prawa należy usunąć poprzez wprowadzenie obowiązkowego wyjątku od prawa do zwielokrotniania oraz od prawa do ochrony przed pobieraniem danych z bazy danych. Nowy wyjątek nie powinien naruszać istniejącego obowiązkowego wyjątku dotyczącego tymczasowych czynności zwielokrotniania określonego w art. 5 ust. 1 dyrektywy **2001/29**, który nadal powinien być stosowany do technik eksploracji tekstów i danych nie polegających na sporządzaniu kopii wykraczającym poza zakres tego wyjątku. **Instytucje badawcze powinny również korzystać z tego wyjątku w sytuacji, gdy biorą udział w partnerstwach publiczno-prywatnych.**

Poprawka

- (10) Wspomnianą niepewność prawa należy usunąć poprzez wprowadzenie obowiązkowego wyjątku od prawa do zwielokrotniania oraz od prawa do ochrony przed pobieraniem danych z bazy danych **mającego zastosowanie do organizacji badawczych.** Nowy wyjątek nie powinien naruszać istniejącego obowiązkowego wyjątku dotyczącego tymczasowych czynności zwielokrotniania określonego w art. 5 ust. 1 dyrektywy **2001/29/WE**, który nadal powinien być stosowany do technik eksploracji tekstów i danych nie polegających na sporządzaniu kopii wykraczającym poza zakres tego wyjątku. **Wyjątek dotyczący eksploracji tekstów i danych powinien mieć również zastosowanie do placówek edukacyjnych i instytucji dziedzictwa kulturowego prowadzących badania naukowe, pod warunkiem że z wyników tych badań nie czerpie korzyści przedsiębiorstwo wywierające decydujący wpływ w szczególności na te organizacje. W przypadku gdy badania prowadzone są w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego, przedsiębiorstwo uczestniczące w tym partnerstwie publiczno-prywatnym powinno również dysponować legalnym dostępem do utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną. Zwielokrotnienia i pobrania dokonane do celu eksploracji tekstów i danych należy przechowywać w bezpieczny sposób oraz w sposób gwarantujący, że kopie wykorzystywane będą jedynie do celów badań naukowych.**

Poprawka 9

Wniosek dotyczący dyrektywy

Motyw 13 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

- (13a) **Aby zachęcać do innowacji również w sektorze prywatnym, państwa członkowskie powinny mieć możliwość przewidzenia wyjątku wykraczającego poza obowiązkowy wyjątek, pod warunkiem że korzystanie z danych utworów i innych przedmiotów objętych ochroną nie zostało wyraźnie zastrzeżone przez podmioty praw, również z użyciem środków odczytu maszynowego.**

Poprawka

Środa, 12 września 2018 r.

Poprawka 10

Wniosek dotyczący dyrektywy

Motyw 15

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(15) Programy nauczania na odległość i kształcenia transgranicznego funkcjonują przede wszystkim na poziomie szkolnictwa wyższego, jednak cyfrowe narzędzia i zasoby są coraz częściej wykorzystywane na wszystkich poziomach kształcenia, w szczególności w celu poprawienia i wzbogacenia procesu uczenia się. Wyjątek lub ograniczenie przewidziane w niniejszej dyrektywie powinny zatem przynieść korzyści wszystkim placówkom edukacyjnym na poziomie kształcenia podstawowego, średniego, zawodowego i wyższego, w zakresie, w jakim prowadzą one działalność edukacyjną w celach niehandlowych. Struktura organizacyjna i środki finansowania danej placówki edukacyjnej nie są decydującymi czynnikami przy określaniu niehandlowego charakteru działalności.

(15) Programy nauczania na odległość i kształcenia transgranicznego funkcjonują przede wszystkim na poziomie szkolnictwa wyższego, jednak cyfrowe narzędzia i zasoby są coraz częściej wykorzystywane na wszystkich poziomach kształcenia, w szczególności w celu poprawienia i wzbogacenia procesu uczenia się. Wyjątek lub ograniczenie przewidziane w niniejszej dyrektywie powinny zatem przynieść korzyści wszystkim placówkom edukacyjnym na poziomie kształcenia podstawowego, średniego, zawodowego i wyższego, w zakresie, w jakim prowadzą one działalność edukacyjną w celach niehandlowych. Struktura organizacyjna i środki finansowania danej placówki edukacyjnej nie są decydującymi czynnikami przy określaniu niehandlowego charakteru działalności. **W przypadku gdy instytucje dziedzictwa kulturowego mają cel edukacyjny i są zaangażowane w nauczanie, państwa członkowskie powinny mieć możliwość uznania tych instytucji za placówki edukacyjne w ramach wyjątku w odniesieniu do ich działań związanych z nauczaniem.**

Środa, 12 września 2018 r.

Poprawka 11

Wniosek dotyczący dyrektywy

Motyw 16

Tekst proponowany przez Komisję

- (16) Wyjątek lub ograniczenie powinny obejmować cyfrowe sposoby korzystania z utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną, **takich jak korzystanie z części lub fragmentów utworów** w celu wspierania, wzbogacenia lub uzupełnienia nauczania, włączając w to powiązane działania w zakresie uczenia się. Korzystanie z utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną na podstawie wyjątku lub ograniczenia powinno odbywać się jedynie w kontekście działań w zakresie nauczania i uczenia się przeprowadzanych na odpowiedzialność placówek edukacyjnych, w tym podczas egzaminów, i ograniczać się do tego, co jest konieczne do celów takich działań. Wyjątek lub ograniczenie powinno obejmować zarówno korzystanie za pomocą narzędzi cyfrowych w **klasie**, jak i korzystanie online **poprzez bezpieczną sieć elektroniczną** danej placówki edukacyjnej, do której dostęp powinien być chroniony, w szczególności przez procedury uwierzytelniania. Wyjątek lub ograniczenie powinny być rozumiane w taki sposób, że w kontekście ilustrowania nauczania obejmują szczególne potrzeby osób niepełnosprawnych w zakresie dostępności.

Poprawka

- (16) Wyjątek lub ograniczenie powinny obejmować cyfrowe sposoby korzystania z utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną w celu wspierania, wzbogacenia lub uzupełnienia nauczania, włączając w to powiązane działania w zakresie uczenia się. **Wyjątek lub ograniczenie należy przyznać pod warunkiem, że utworowi lub innemu przedmiotowi objętemu ochroną towarzyszy wskazanie źródła, w tym nazwiska autora, chyba że okaże się to niewykonalne.** Korzystanie z utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną na podstawie wyjątku lub ograniczenia powinno odbywać się jedynie w kontekście działań w zakresie nauczania i uczenia się przeprowadzanych na odpowiedzialność placówek edukacyjnych, w tym podczas egzaminów, i ograniczać się do tego, co jest konieczne do celów takich działań. Wyjątek lub ograniczenie powinno obejmować zarówno korzystanie za pomocą narzędzi cyfrowych, **gdy działalność o charakterze edukacyjnym jest wykonywana przez osoby, które są fizycznie obecne w miejscu jej wykonywania, w tym poza siedzibą placówki edukacyjnej, np. w bibliotekach lub instytucjach dziedzictwa kulturowego, pod warunkiem że korzystanie odbywa się na odpowiedzialność placówki edukacyjnej**, jak i korzystanie online **w bezpiecznym środowisku sieci elektronicznej** danej placówki edukacyjnej, do której dostęp powinien być chroniony, w szczególności przez procedury uwierzytelniania. Wyjątek lub ograniczenie powinny być rozumiane w taki sposób, że w kontekście ilustrowania nauczania obejmują szczególne potrzeby osób niepełnosprawnych w zakresie dostępności.

Poprawka 12

Wniosek dotyczący dyrektywy

Motyw 16 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

- (16a) **Bezpieczne środowisko elektroniczne należy rozumieć jako cyfrowe otoczenie nauczania i uczenia się, do którego dostęp jest zarezerwowany przez odpowiednią procedurę uwierzytelniania dla pracowników dydaktycznych oraz uczniów i studentów realizujących dany program nauki.**

Środa, 12 września 2018 r.

Poprawka 13

Wniosek dotyczący dyrektywy

Motyw 17

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(17) W niektórych państwach członkowskich, w oparciu o wyjątek przewidziany w dyrektywie 2001/29/WE lub o umowy licencyjne dotyczące dalszych zastosowań, w celu ułatwienia korzystania z utworów i innych przedmiotów objętych ochroną w celach edukacyjnych wprowadzono inne rozwiązania. Rozwiązania te zazwyczaj opracowywano w taki sposób, aby uwzględnić potrzeby placówek edukacyjnych i różnych poziomów kształcenia. Choć harmonizacja zakresu nowego obowiązkowego wyjątku lub ograniczenia w odniesieniu do cyfrowych sposobów korzystania oraz transgranicznej działalności dydaktycznej jest niezbędna, to sposoby wdrożenia mogą różnić się w poszczególnych państwach członkowskich w stopniu, który nie utrudniałby skutecznego stosowania wyjątku, ograniczenia lub korzystania transgranicznego. Takie podejście powinno umożliwić państwom członkowskim korzystanie z dotychczasowych rozwiązań wprowadzonych na szczeblu krajowym. W szczególności państwa członkowskie mogą podjąć decyzję o uzależnieniu stosowania wyjątku lub ograniczenia, całkowicie lub częściowo, od dostępności odpowiednich licencji **obejmujących** co najmniej te same sposoby korzystania, na które zezwala wyjątek. Taki mechanizm umożliwiłby np. przyznanie pierwszeństwa licencjom na materiały przeznaczone przede wszystkim na rynek edukacyjny. Aby uniknąć sytuacji, w której taki mechanizm prowadzi do niepewności prawa lub obciążeń administracyjnych dla placówek edukacyjnych, państwa członkowskie stosujące to podejście powinny podjąć konkretne środki, aby zapewnić łatwy dostęp do systemów licencjonowania umożliwiających cyfrowe sposoby korzystania z utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną w celu zilustrowania nauczania oraz zagwarantować, że placówki edukacyjne są świadome istnienia takich systemów licencjonowania.

(17) W niektórych państwach członkowskich, w oparciu o wyjątek przewidziany w dyrektywie 2001/29/WE lub o umowy licencyjne dotyczące dalszych zastosowań, w celu ułatwienia korzystania z utworów i innych przedmiotów objętych ochroną w celach edukacyjnych wprowadzono inne rozwiązania. Rozwiązania te zazwyczaj opracowywano w taki sposób, aby uwzględnić potrzeby placówek edukacyjnych i różnych poziomów kształcenia. Choć harmonizacja zakresu nowego obowiązkowego wyjątku lub ograniczenia w odniesieniu do cyfrowych sposobów korzystania oraz transgranicznej działalności dydaktycznej jest niezbędna, to sposoby wdrożenia mogą różnić się w poszczególnych państwach członkowskich w stopniu, który nie utrudniałby skutecznego stosowania wyjątku, ograniczenia lub korzystania transgranicznego. Takie podejście powinno umożliwić państwom członkowskim korzystanie z dotychczasowych rozwiązań wprowadzonych na szczeblu krajowym. W szczególności państwa członkowskie mogą podjąć decyzję o uzależnieniu stosowania wyjątku lub ograniczenia, całkowicie lub częściowo, od dostępności odpowiednich licencji. **Licencje te mogą przybrać formę zbiorowych umów licencyjnych i licencji negocjowanych zbiorowo jako „kompleksowe licencje”, aby uniknąć konieczności podejmowania przez placówki edukacyjne indywidualnych negocjacji z podmiotami praw. Licencje te powinny być przystępne cenowo i obejmować** co najmniej te same sposoby korzystania, na które zezwala wyjątek. Taki mechanizm umożliwiłby np. przyznanie pierwszeństwa licencjom na materiały przeznaczone przede wszystkim na rynek edukacyjny **lub do nauczania w placówkach edukacyjnych lub do zapisu nutowego**. Aby uniknąć sytuacji, w której taki mechanizm prowadzi do niepewności prawa lub obciążeń administracyjnych dla placówek edukacyjnych, państwa członkowskie stosujące to podejście powinny podjąć konkretne środki, aby zapewnić łatwy dostęp do **takich** systemów licencjonowania umożliwiających cyfrowe sposoby korzystania z utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną w celu zilustrowania nauczania oraz zagwarantować, że placówki edukacyjne są świadome istnienia takich systemów licencjonowania. **Państwa członkowskie powinny być w stanie przewidzieć systemy zapewniające podmiotom praw godziwą rekompensatę za korzystanie odbywające się w ramach tych wyjątków lub ograniczeń. Należy zachęcać państwa członkowskie do stosowania systemów, które nie stwarzają obciążeń administracyjnych, jak np. systemy przewidujące wyplatę jednorazową.**

Środa, 12 września 2018 r.

Poprawka 14

Wniosek dotyczący dyrektywy

Motyw 17 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

- (17a) *Aby zagwarantować pewność prawa, w przypadku gdy państwo członkowskie zdecyduje się uzależnić stosowanie wyjątku od dostępności odpowiednich licencji, konieczne jest określenie, pod jakimi warunkami placówka edukacyjna może korzystać z utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną w ramach tego wyjątku, a kiedy powinna działać na podstawie systemu licencjonowania.*

Poprawka 15

Wniosek dotyczący dyrektywy

Motyw 18

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

- (18) Czynność zachowania **może wymagać zwielokrotnienia** utworu lub innego przedmiotu objętego ochroną znajdującą się w zbiorach instytucji dziedzictwa kulturowego i w związku z tym – uzyskania zezwolenia od właściwych podmiotów praw. Instytucje dziedzictwa kulturowego działają na rzecz zachowania swoich zbiorów dla przyszłych pokoleń. Technologie cyfrowe oferują nowe sposoby zachowania dziedzictwa znajdującą się w ich zbiorach, stawiają jednak również nowe wyzwania. W związku z tymi nowymi wyzwaniami, aby umożliwić czynności zachowywania, konieczne jest dostosowanie obecnych ram prawnych poprzez wprowadzenie obowiązkowego wyjątku od prawa do zwielokrotniania.
- (18) Czynność zachowania utworu lub innego przedmiotu objętego ochroną znajdującą się w zbiorach instytucji dziedzictwa kulturowego **może wymagać zwielokrotnienia** i w związku z tym – uzyskania zezwolenia od właściwych podmiotów praw. Instytucje dziedzictwa kulturowego działają na rzecz zachowania swoich zbiorów dla przyszłych pokoleń. Technologie cyfrowe oferują nowe sposoby zachowania dziedzictwa znajdującą się w ich zbiorach, stawiają jednak również nowe wyzwania. W związku z tymi nowymi wyzwaniami, aby umożliwić czynności zachowywania **przez te instytucje**, konieczne jest dostosowanie obecnych ram prawnych poprzez wprowadzenie obowiązkowego wyjątku od prawa do zwielokrotniania.

Poprawka 16

Wniosek dotyczący dyrektywy

Motyw 19

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

- (19) Różne podejścia państw członkowskich do czynności **zachowywania przez instytucje dziedzictwa kulturowego** utrudniają współpracę transgraniczną i dzielenie się środkami zachowywania **przez instytucje dziedzictwa kulturowego w ramach** rynku wewnętrznego, co prowadzi do nieefektywnego wykorzystania zasobów.
- (19) Różne podejścia państw członkowskich do czynności **zwielokrotniania do celów zachowywania** utrudniają współpracę transgraniczną, dzielenie się środkami zachowywania **i tworzenie transgranicznych sieci zachowywania w obrębie organizacji** rynku wewnętrznego **zaangażowanych w zachowywanie**, co prowadzi do nieefektywnego wykorzystania zasobów. **Może mieć to negatywny wpływ na zachowywanie dziedzictwa kulturowego.**

Środa, 12 września 2018 r.

Poprawka 17

Wniosek dotyczący dyrektywy

Motyw 20

Tekst proponowany przez Komisję

- (20) W związku z tym państwa członkowskie powinny przewidzieć wyjątek umożliwiający instytucjom dziedzictwa kulturowego zwielokrotnianie utworów i innych przedmiotów objętych ochroną znajdujących się na stałe w ich zbiorach w celu zachowania, **np.** aby zaradzić problemowi utraty przydatności technicznej lub degradacji pierwotnego formatu. Taki wyjątek powinien umożliwiać sporządzanie kopii przy pomocy właściwego narzędzia, środków lub technologii zachowywania, w odpowiedniej ilości **i** w dowolnym momencie istnienia utworu lub innego przedmiotu objętego ochroną, w takim zakresie, w jakim jest to konieczne do sporządzenia kopii wyłącznie w celu zachowania.

Poprawka

- (20) W związku z tym państwa członkowskie powinny przewidzieć wyjątek umożliwiający instytucjom dziedzictwa kulturowego zwielokrotnianie utworów i innych przedmiotów objętych ochroną znajdujących się na stałe w ich zbiorach w celu zachowania, aby zaradzić problemowi utraty przydatności technicznej lub degradacji pierwotnego formatu **lub aby zabezpieczyć utwory**. Taki wyjątek powinien umożliwiać sporządzanie kopii przy pomocy właściwego narzędzia, środków lub technologii zachowywania, w **jakimkolwiek formacie lub na jakimkolwiek nośniku**, w odpowiedniej ilości, w dowolnym momencie istnienia utworu lub innego przedmiotu objętego ochroną, **a także** w takim zakresie, w jakim jest to konieczne do sporządzenia kopii wyłącznie w celu zachowania. **Archiwa organizacji badawczych i nadawców publicznych należy uznać za instytucje dziedzictwa kulturowego i w związku z tym powinny one być beneficjentami tego wyjątku. Do celów tego wyjątku państwa członkowskie powinny mieć możliwość zachowania przepisów, na mocy których publicznie dostępne galerie uznaje się za muzea.**

Poprawka 18

Wniosek dotyczący dyrektywy

Motyw 21

Tekst proponowany przez Komisję

- (21) Do celów niniejszej dyrektywy należy uznać, że utwory i inne przedmioty objęte ochroną znajdują się na stałe w zbiorach instytucji dziedzictwa kulturowego, jeżeli kopie są własnością **instytucji dziedzictwa kulturowego** lub znajdują się trwale w **jej** posiadaniu, np. w wyniku przeniesienia własności lub umów licencyjnych.

Poprawka

- (21) Do celów niniejszej dyrektywy należy uznać, że utwory i inne przedmioty objęte ochroną znajdują się na stałe w zbiorach instytucji dziedzictwa kulturowego, jeżeli kopie **tych utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną** są własnością **tych organizacji** lub znajdują się trwale w **ich** posiadaniu, np. w wyniku przeniesienia własności, umów licencyjnych, **systemu przekazywania egzemplarza obowiązkowego lub długoterminowego użyczenia. Utwory lub inne przedmioty objęte ochroną, do których instytucje dziedzictwa kulturowego mają czasowy dostęp za pomocą serwerów stron trzecich, nie uznaje się za znajdujące się na stałe w ich zbiorach.**

Środa, 12 września 2018 r.

Poprawka 19

Wniosek dotyczący dyrektywy

Motyw 21 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

- (21a) W wyniku rozwoju technologii powstały usługi społeczeństwa informacyjnego umożliwiające ich użytkownikom zamieszczanie lub udostępnianie treści w różnych formach i w różnych celach, takich jak przedstawienie idei, krytyka, parodia, a nawet pastisz. Treści te mogą zawierać krótkie fragmenty wcześniej istniejących utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną, które mogły zostać zmienione, połączone lub przekształcone przez tych użytkowników.

Poprawka 20

Wniosek dotyczący dyrektywy

Motyw 21 b (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

- (21b) Pomimo pewnego nakładania się z istniejącymi wyjątkami lub ograniczeniami, jak w przypadku cytowania i parodii, nie wszystkie treści zamieszczane lub udostępniane przez użytkownika zawierające w uzasadniony sposób wykorzystane fragmenty utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną podlegają przepisom art. 5 dyrektywy 2001/29/WE. Taka sytuacja jest przyczyną niepewności prawa, zarówno dla użytkowników, jak i dla podmiotów praw. Konieczne jest zatem zapewnienie nowego specjalnego wyjątku zezwalającego na uzasadnione wykorzystanie fragmentów istniejących wcześniej utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną w treściach zamieszczanych lub udostępnianych przez użytkowników. W przypadku gdy treść zamieszczana lub udostępniana przez użytkownika wiąże się z proporcjonalnym wykorzystaniem krótkiego cytatu lub fragmentu chronionego utworu lub innego przedmiotu objętego ochroną w zasadnym celu, takie wykorzystanie powinno podlegać ochronie na mocy wyjątku przewidzianego w niniejszej dyrektywie. Wyjątek ten ma zastosowanie jedynie w niektórych szczególnych przypadkach, które nie szkodzą normalnemu wykorzystaniu utworu lub innego przedmiotu objętego ochroną ani nie naruszają w sposób nieuzasadniony prawnie uzasadnionych interesów podmiotu prawa. W celu oceny takiej szkody niezmiernie istotne jest, by w stosownym przypadku oszacować stopień oryginalności danej treści, długość/zakres cytatu lub wykorzystanego fragmentu, profesjonalny charakter danej treści lub stopień szkody gospodarczej, nie wyłączając jednak zasadnego korzystania z wyjątku. Wyjątek ten nie może naruszać autorskich praw osobistych twórcy utworu lub innego przedmiotu objętego ochroną.

Środa, 12 września 2018 r.

Poprawka 21

Wniosek dotyczący dyrektywy

Motyw 21 c (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

- (21c) *Dostawcy usług społeczeństwa informacyjnego objęci zakresem art. 13 niniejszej dyrektywy nie powinni móc powoływać się na korzystanie z przewidzianego w niniejszej dyrektywie wyjątku dotyczącego wykorzystania fragmentów istniejących utworów, wykorzystania cytatów lub fragmentów utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną w treściach zamieszczanych lub udostępnianych przez użytkowników w obrębie świadczonych usług społeczeństwa informacyjnego, w celu zmniejszenia zakresu swoich obowiązków wynikających z art. 13 niniejszej dyrektywy.*

Poprawka 22

Wniosek dotyczący dyrektywy

Motyw 22

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

- (22) Instytucje dziedzictwa kulturowego powinny odnosić korzyści z jasnych ram dotyczących digitalizacji i rozpowszechniania, w tym transgranicznego, utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną niedostępnych w obrocie handlowym. Jednak szczególne cechy zbiorów utworów niedostępnych w obrocie handlowym powodują, że uzyskanie uprzedniej zgody poszczególnych podmiotów praw może być bardzo trudne. Może to wynikać z wieku utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną, ich ograniczonej wartości handlowej lub z faktu, że nigdy nie były one przeznaczone do celów handlowych. Dlatego należy przewidzieć środki ułatwiające **udzielanie licencji na prawa do** utworów niedostępnych w obrocie handlowym znajdujących się w zbiorach instytucji dziedzictwa kulturowego, a co za tym idzie – umożliwić zawieranie umów o zasięgu transgranicznym na rynku wewnętrznym.
- (22) Instytucje dziedzictwa kulturowego powinny odnosić korzyści z jasnych ram dotyczących digitalizacji i rozpowszechniania, w tym transgranicznego, utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną niedostępnych w obrocie handlowym. Jednak szczególne cechy zbiorów utworów niedostępnych w obrocie handlowym powodują, że uzyskanie uprzedniej zgody poszczególnych podmiotów praw może być bardzo trudne. Może to wynikać z wieku utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną, ich ograniczonej wartości handlowej lub z faktu, że nigdy nie były one przeznaczone do celów handlowych **lub nigdy nie były dostępne w obrocie handlowym**. Dlatego należy przewidzieć środki ułatwiające **korzystanie z** utworów niedostępnych w obrocie handlowym znajdujących się w zbiorach instytucji dziedzictwa kulturowego, a co za tym idzie – umożliwić zawieranie umów o zasięgu transgranicznym na rynku wewnętrznym.

Środa, 12 września 2018 r.

Poprawka 23

Wniosek dotyczący dyrektywy

Motyw 22 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

- (22a) Kilka państw członkowskich już przyjęło systemy działające w oparciu o rozszerzone licencje zbiorowe, upoważnienia prawne lub domniemania prawne, które ułatwiają udzielanie licencji na utwory niedostępne w obrocie handlowym. Uwzględniając jednak różnorodność utworów i innych przedmiotów objętych ochroną w zbiorach instytucji dziedzictwa kulturowego i różnicę między praktykami zbiorowego zarządzania wśród państw członkowskich i sektorów produkcji kulturalnej, takie środki nie zapewniają rozwiązania we wszystkich przypadkach, na przykład z tego względu, że nie praktykuje się zbiorowego zarządzania pewnymi rodzajami utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną. W takich konkretnych przypadkach niezbędne jest zatem umożliwienie instytucjom dziedzictwa kulturowego udostępniania online znajdujących się w ich stałych zbiorach utworów niedostępnych w obrocie handlowym na mocy wyjątku od praw autorskich lub praw pokrewnych. Podczas gdy zasadnicze znaczenie ma zharmonizowanie zakresu nowego obowiązkowego wyjątku w celu umożliwienia transgranicznego korzystania z utworów niedostępnych w obrocie handlowym, państwa członkowskie powinny jednak mieć możliwość skorzystania lub dalszego korzystania z rozwiązań w zakresie rozszerzonych licencji zbiorowych zawartych na poziomie krajowym z instytucjami dziedzictwa kulturowego w odniesieniu do określonych kategorii utworów znajdujących się na stałe w zbiorach instytucji dziedzictwa kulturowego. Braku porozumienia w sprawie warunków licencyjnych nie należy interpretować jako brak dostępności rozwiązań licencyjnych. Wszelkie sposoby korzystania w ramach wyjątku powinny podlegać tym samym wymogom niewyrażenia zgody i upubliczniania, jakie obowiązują w przypadku korzystania dopuszczonego na podstawie mechanizmu licencyjnego. Aby dopilnować, by wyjątek był stosowany wyłącznie gdy spełnione zostaną pewne warunki oraz aby zagwarantować pewność prawa, państwa członkowskie – we współpracy z podmiotami praw, organizacjami zbiorowego zarządzania i organizacjami dziedzictwa kulturowego – powinny w odpowiednich odstępach czasu określać, dla jakich sektorów i rodzajów utworów nie są dostępne odpowiednie rozwiązania licencyjne i w związku z tym w ich przypadku zastosować należy wyjątek.

Środa, 12 września 2018 r.

Poprawka 24

Wniosek dotyczący dyrektywy

Motyw 23

Tekst proponowany przez Komisję

- (23) Państwa członkowskie powinny, w ramach przewidzianych w niniejszej dyrektywie, mieć swobodę wyboru konkretnego rodzaju mechanizmu umożliwiającego objęcie licencjami na utwory niedostępne w obrocie handlowym podmiotów praw, które nie są reprezentowane przez organizację zbiorowego zarządzania, w zależności od swoich tradycji prawnych, praktyk lub okoliczności. Mechanizmy te mogą obejmować rozszerzone licencje zbiorowe i domniemanie reprezentacji.

Poprawka

- (23) Państwa członkowskie powinny, w ramach przewidzianych w niniejszej dyrektywie, mieć swobodę wyboru konkretnego rodzaju mechanizmu umożliwiającego objęcie licencjami na utwory niedostępne w obrocie handlowym podmiotów praw, które nie są reprezentowane przez **właściwą** organizację zbiorowego zarządzania, w zależności od swoich tradycji prawnych, praktyk lub okoliczności. Mechanizmy te mogą obejmować rozszerzone licencje zbiorowe i domniemanie reprezentacji.

Poprawka 25

Wniosek dotyczący dyrektywy

Motyw 24

Tekst proponowany przez Komisję

- (24) Do celów tych mechanizmów licencjonowania ważny jest precyzyjny i sprawnie funkcjonujący system zbiorowego zarządzania. System ten obejmuje w szczególności zasady dobrego zarządzania, przejrzystości i sprawozdawczości, jak również regularny, rzetelny i dokładny podział i wypłatę kwot należnych poszczególnym podmiotom praw, zgodnie z dyrektywą 2014/26/UE. Wszystkie podmioty praw powinny mieć dostęp do odpowiednich dodatkowych zabezpieczeń oraz powinny one mieć możliwość odstąpienia od stosowania takich mechanizmów do swoich utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną. Warunki dotyczące tych mechanizmów nie powinny mieć wpływu na ich przydatność w praktyce dla instytucji dziedzictwa kulturowego.

Poprawka

- (24) Do celów tych mechanizmów licencjonowania ważny jest precyzyjny i sprawnie funkcjonujący system zbiorowego zarządzania, **a państwa członkowskie powinny wspierać jego utworzenie**. System ten obejmuje w szczególności zasady dobrego zarządzania, przejrzystości i sprawozdawczości, jak również regularny, rzetelny i dokładny podział i wypłatę kwot należnych poszczególnym podmiotom praw, zgodnie z dyrektywą 2014/26/UE. Wszystkie podmioty praw powinny mieć dostęp do odpowiednich dodatkowych zabezpieczeń oraz powinny one mieć możliwość odstąpienia od stosowania takich mechanizmów **licencyjnych lub takich wyjątków** do swoich utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną. Warunki dotyczące tych mechanizmów nie powinny mieć wpływu na ich przydatność w praktyce dla instytucji dziedzictwa kulturowego.

Środa, 12 września 2018 r.

Poprawka 26

Wniosek dotyczący dyrektywy

Motyw 25

Tekst proponowany przez Komisję

- (25) Biorąc pod uwagę różnorodność utworów oraz innych przedmiotów objętych ochroną w zbiorach instytucji dziedzictwa kulturowego, ważne jest, aby mechanizmy licencyjne wprowadzane niniejszą dyrektywą były dostępne i mogły być stosowane w praktyce do różnych typów utworów i innych przedmiotów objętych ochroną, w tym do zdjęć, nagrań dźwiękowych i utworów audiowizualnych. Aby odzwierciedlić specyfikę różnych kategorii utworów lub przedmiotów objętych ochroną w zakresie sposobów publikowania i rozpowszechniania oraz ułatwić korzystanie z **tych mechanizmów i procedur**, konieczne może się okazać wprowadzenie przez państwa członkowskie szczególnych wymogów w zakresie praktycznego stosowania tych mechanizmów licencyjnych. Państwa członkowskie powinny konsultować się w tej sprawie z podmiotami praw autorskich, **użytkownikami** i organizacjami zbiorowego zarządzania.

Poprawka

- (25) Biorąc pod uwagę różnorodność utworów oraz innych przedmiotów objętych ochroną w zbiorach instytucji dziedzictwa kulturowego, ważne jest, aby mechanizmy licencyjne wprowadzane niniejszą dyrektywą były dostępne i mogły być stosowane w praktyce do różnych typów utworów i innych przedmiotów objętych ochroną, w tym do zdjęć, nagrań dźwiękowych i utworów audiowizualnych. Aby odzwierciedlić specyfikę różnych kategorii utworów lub przedmiotów objętych ochroną w zakresie sposobów publikowania i rozpowszechniania oraz ułatwić korzystanie z **wprowadzonych na mocy niniejszej dyrektywy rozwiązań w zakresie korzystania z utworów niedostępnych w obrocie handlowym**, konieczne może się okazać wprowadzenie przez państwa członkowskie szczególnych wymogów w zakresie praktycznego stosowania tych mechanizmów licencyjnych. Państwa członkowskie powinny konsultować się w tej sprawie z podmiotami praw autorskich, **instytucjami dziedzictwa kulturowego** i organizacjami zbiorowego zarządzania.

Poprawka 27

Wniosek dotyczący dyrektywy

Motyw 26

Tekst proponowany przez Komisję

- (26) Z uwagi na wzajemne poszanowanie praw na szczeblu międzynarodowym, mechanizmy udzielania licencji **na digitalizację i upowszechnianie** utworów niedostępnych w obrocie handlowym przewidziane w niniejszej dyrektywie nie powinny mieć zastosowania do utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną, które opublikowano po raz pierwszy lub – w razie braku publikacji – po raz pierwszy nadano na terytorium państwa trzeciego lub, w przypadku utworów filmowych lub audiowizualnych, do utworów, których producent ma siedzibę lub miejsce stałego pobytu w kraju trzecim. Mechanizmy te nie powinny również mieć zastosowania do utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną należących do obywateli państw trzecich, chyba że zostały one po raz pierwszy opublikowane lub – w przypadku braku publikacji – po raz pierwszy nadane na terytorium państwa członkowskiego, lub – w przypadku utworów filmowych lub audiowizualnych – do utworów, których producent ma siedzibę lub miejsce stałego pobytu w państwie członkowskim.

Poprawka

- (26) Z uwagi na wzajemne poszanowanie praw na szczeblu międzynarodowym, mechanizmy udzielania licencji **i wyjątków w odniesieniu do digitalizacji i upowszechniania** utworów niedostępnych w obrocie handlowym przewidziane w niniejszej dyrektywie nie powinny mieć zastosowania do utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną, które opublikowano po raz pierwszy lub – w razie braku publikacji – po raz pierwszy nadano na terytorium państwa trzeciego lub, w przypadku utworów filmowych lub audiowizualnych, do utworów, których producent ma siedzibę lub miejsce stałego pobytu w kraju trzecim. Mechanizmy te nie powinny również mieć zastosowania do utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną należących do obywateli państw trzecich, chyba że zostały one po raz pierwszy opublikowane lub – w przypadku braku publikacji – po raz pierwszy nadane na terytorium państwa członkowskiego, lub – w przypadku utworów filmowych lub audiowizualnych – do utworów, których producent ma siedzibę lub miejsce stałego pobytu w państwie członkowskim.

Środa, 12 września 2018 r.

Poprawka 28

Wniosek dotyczący dyrektywy

Motyw 27

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(27) Projekty masowej cyfryzacji mogą oznaczać konieczność zainwestowania przez instytucje dziedzictwa kulturowego poważnych środków, dlatego wszelkie licencje przyznawane na podstawie mechanizmów przewidzianych w niniejszej dyrektywie nie powinny uniemożliwiać tym instytucjom **czerpania rozsądnych przychodów w celu pokrycia** kosztów licencji oraz kosztów digitalizacji i upowszechniania utworów i innych przedmiotów objętych ochroną.

(27) Projekty masowej cyfryzacji mogą oznaczać konieczność zainwestowania przez instytucje dziedzictwa kulturowego poważnych środków, dlatego wszelkie licencje przyznawane na podstawie mechanizmów przewidzianych w niniejszej dyrektywie nie powinny uniemożliwiać tym instytucjom **pokrywania** kosztów licencji oraz kosztów digitalizacji i upowszechniania utworów i innych przedmiotów objętych ochroną.

Poprawka 29

Wniosek dotyczący dyrektywy

Motyw 28

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(28) Informacje dotyczące korzystania obecnie i w przyszłości z utworów niedostępnych w obrocie handlowym i innych przedmiotów objętych ochroną przez instytucje dziedzictwa kulturowego na podstawie mechanizmów licencjonowania przewidzianych w niniejszej dyrektywie oraz rozwiązania skierowane do wszystkich podmiotów praw dotyczące odstąpienia od stosowania licencji do własnych utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną należy odpowiednio nagłośnić. Jest to szczególnie ważne, jeśli chodzi o korzystanie w kontekście transgranicznym na rynku wewnętrznym. Należy zatem przewidzieć utworzenie jednego publicznie dostępnego portalu internetowego dla Unii w celu udostępniania takich informacji ogółowi odbiorców w rozsądnym terminie przed rozpoczęciem korzystania transgranicznego. Zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 386/2012 Parlamentu Europejskiego i Rady Urzędowi Harmonizacji Rynku Wewnętrznego („urząd”) powierzono pewne zadania i działania finansowane z jego własnych środków budżetowych mające na celu ułatwienie i wspieranie działań organów krajowych, sektora prywatnego i instytucji unijnych w zakresie walki z naruszaniem praw własności intelektualnej oraz zapobiegania takim naruszeniom. Należy zatem powierzyć temu urzędowi obowiązek ustanowienia i prowadzenia europejskiego portalu udostępniającego takie informacje.

(28) Informacje dotyczące korzystania obecnie i w przyszłości z utworów niedostępnych w obrocie handlowym i innych przedmiotów objętych ochroną przez instytucje dziedzictwa kulturowego na podstawie mechanizmów licencjonowania **lub wyjątków** przewidzianych w niniejszej dyrektywie oraz rozwiązania skierowane do wszystkich podmiotów praw dotyczące odstąpienia od stosowania licencji **lub wyjątków** do własnych utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną należy odpowiednio nagłośnić. Jest to szczególnie ważne, jeśli chodzi o korzystanie w kontekście transgranicznym na rynku wewnętrznym. Należy zatem przewidzieć utworzenie jednego publicznie dostępnego portalu internetowego dla Unii w celu udostępniania takich informacji ogółowi odbiorców w rozsądnym terminie przed rozpoczęciem korzystania transgranicznego. Zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 386/2012 Parlamentu Europejskiego i Rady Urzędowi Harmonizacji Rynku Wewnętrznego („urząd”) powierzono pewne zadania i działania finansowane z jego własnych środków budżetowych mające na celu ułatwienie i wspieranie działań organów krajowych, sektora prywatnego i instytucji unijnych w zakresie walki z naruszaniem praw własności intelektualnej oraz zapobiegania takim naruszeniom. Należy zatem powierzyć temu urzędowi obowiązek ustanowienia i prowadzenia europejskiego portalu udostępniającego takie informacje.

Środa, 12 września 2018 r.

Poprawka 30

Wniosek dotyczący dyrektywy

Motyw 28 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

- (28a) *Państwa członkowskie powinny wspierać dialog z zainteresowanymi stronami w poszczególnych sektorach w celu zapewnienia, aby mechanizmy udzielania licencji ustalone dla utworów niedostępnych w obrocie handlowym były uznawane i działały prawidłowo, tak by w ramach tych mechanizmów podmioty praw autorskich były odpowiednio chronione, licencje były odpowiednio publikowane i zapewniona była przejrzystość prawa w odniesieniu do reprezentatywności organizacji zbiorowego zarządzania i kategoryzacji utworów.*

Poprawka 31

Wniosek dotyczący dyrektywy

Motyw 30

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

- (30) Aby ułatwić udzielanie licencji na prawa do utworów audiowizualnych na platformach wideo na żądanie, **niniejsza dyrektywa wymaga od państw członkowskich ustanowienia mechanizmu negocjacji, umożliwiającego** stronom, które chcą zawrzeć umowę, skorzystanie z pomocy bezstronnego organu. Organ ten powinien spotkać się ze stronomi i pomóc w negocjacjach, zapewniając profesjonalne i niezależne doradztwo. W tym kontekście państwa członkowskie powinny podjąć decyzję w sprawie warunków funkcjonowania mechanizmu negocjacji, w tym ustalić terminy i czas trwania pomocy w negocjacjach oraz **kwestię ponoszenia kosztów**. Państwa członkowskie powinny dopilnować, aby obciążenia administracyjne i finansowe były odpowiednie do zagwarantowania skuteczności forum negocjacyjnego.
- (30) Aby ułatwić udzielanie licencji na prawa do utworów audiowizualnych na platformach wideo na żądanie, **państwa członkowskie powinny ustanowić mechanizm negocjacji, zarządzany przez organ krajowy, który istniał wcześniej lub został utworzony do tego celu, umożliwiający** stronom, które chcą zawrzeć umowę, skorzystanie z pomocy bezstronnego organu. **Udział w mechanizmie negocjacji i późniejsze zawarcie umowy powinny być dobrowolne. Jeżeli w negocjacjach uczestniczą strony z różnych państw członkowskich, powinny one wcześniej ustalić, które państwo członkowskie będzie właściwe w przypadku podjęcia decyzji o zastosowaniu mechanizmu negocjacji.** Organ ten powinien spotkać się ze stronomi i pomóc w negocjacjach, zapewniając profesjonalne, **bezstronne** i niezależne doradztwo. W tym kontekście państwa członkowskie powinny podjąć decyzję w sprawie warunków funkcjonowania mechanizmu negocjacji, w tym ustalić terminy i czas trwania pomocy w negocjacjach, **a także podział wszelkich kosztów związanych z negocjacjami** oraz **skład takich organów**. Państwa członkowskie powinny dopilnować, aby obciążenia administracyjne i finansowe były odpowiednie do zagwarantowania skuteczności forum negocjacyjnego.

Środa, 12 września 2018 r.

Poprawka 32

Wniosek dotyczący dyrektywy

Motyw 30 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

- (30a) *Ochrona dziedzictwa Unii ma ogromne znaczenie i należy ją wzmocnić z myślą o następnych pokoleniach. Można tego dokonać zwłaszcza poprzez ochronę opublikowanego dziedzictwa. W tym celu należy utworzyć usankcjonowany prawnie unijny zbiór w celu zapewnienia systematycznego gromadzenia publikacji dotyczących Unii, jak publikacje w dziedzinie prawa unijnego, historii i integracji Unii, polityki Unii i unijnej demokracji, spraw i strategii instytucjonalnych i parlamentarnych, a także dziedzictwo intelektualne Unii oraz przyszłe publikowane dziedzictwo. Dziedzictwo to należy chronić, nie tylko tworząc unijne archiwum publikacji dotyczących spraw związanych z Unią, ale również udostępniając je obywatelom Unii i następnym pokoleniom. Biblioteka Parlamentu Europejskiego, jako biblioteka jedynej instytucji unijnej, która bezpośrednio reprezentuje unijnych obywateli, należy nadać kształt unijnego repozytorium bibliotecznego. Aby nie tworzyć nadmiernych obciążeń dla wydawców, drukarni i importerów, w Bibliotece Parlamentu Europejskiego należy składać jedynie publikacje elektroniczne, jak e-booki, gazety i czasopisma elektroniczne, a Biblioteka Parlamentu Europejskiego powinna udostępniać czytelnikom publikacje objęte prawnym zbiorem unijnym w do celów badań lub studiów, sprawując w tym zakresie kontrolę. Publikacje te nie powinny być udostępniane online na zewnątrz.*

Środa, 12 września 2018 r.

Poprawki 33 i 137

Wniosek dotyczący dyrektywy

Motyw 31

Tekst proponowany przez Komisję

- (31) Wolna i pluralistyczna prasa jest niezbędna do zapewnienia wysokiej jakości dziennikarstwa i dostępu obywateli do informacji. Wnosi ona zasadniczy wkład w debatę publiczną i prawidłowe funkcjonowanie demokratycznego społeczeństwa. W fazie przechodzenia od druku do publikacji cyfrowych wydawcy publikacji prasowych mają trudności z udzielaniem licencji na internetowe korzystanie ze swoich publikacji oraz z osiągnięciem zwrotu z inwestycji. W przypadku gdy wydawców publikacji prasowych nie uznaje się za podmioty praw, udzielanie licencji i egzekwowania praw autorskich w otoczeniu cyfrowym jest często skomplikowane i nieefektywne.

Poprawka

- (31) Wolna i pluralistyczna prasa jest niezbędna do zapewnienia wysokiej jakości dziennikarstwa i dostępu obywateli do informacji. Wnosi ona zasadniczy wkład w debatę publiczną i prawidłowe funkcjonowanie demokratycznego społeczeństwa. **Coraz bardziej pogłębiająca się nierównowaga między potężnymi platformami a wydawcami prasowymi, którymi mogą być także agencje prasowe, już doprowadziła do znacznego regresu otoczenia medialnego na poziomie regionalnym.** W fazie przechodzenia od druku do publikacji cyfrowych wydawcy publikacji prasowych i **agencje prasowe** mają trudności z udzielaniem licencji na internetowe korzystanie ze swoich publikacji oraz z osiągnięciem zwrotu z inwestycji. W przypadku gdy wydawców publikacji prasowych nie uznaje się za podmioty praw, udzielanie licencji i egzekwowania praw autorskich w otoczeniu cyfrowym jest często skomplikowane i nieefektywne.

Poprawki 34 i 138

Wniosek dotyczący dyrektywy

Motyw 32

Tekst proponowany przez Komisję

- (32) Należy uznać organizacyjny i finansowy wkład, jaki wnoszą w produkcję publikacji prasowych wydawcy, i stworzyć dla nich zachęty, aby zapewnić stabilność branży wydawniczej. **Należy** zatem przewidzieć na poziomie unijnym **zharmonizowaną** ochronę prawną publikacji prasowych w odniesieniu do korzystania cyfrowego. Taką ochronę należy skutecznie zagwarantować poprzez wprowadzenie w prawie Unii praw pokrewnych do praw autorskich, dotyczących zwielokrotniania i podawania do publicznej wiadomości publikacji prasowych w zakresie korzystania cyfrowego.

Poprawka

- (32) Należy uznać organizacyjny i finansowy wkład, jaki wnoszą w produkcję publikacji prasowych wydawcy, i stworzyć dla nich zachęty, aby zapewnić stabilność branży wydawniczej, **a tym samym zagwarantować dostępność rzetelnych informacji. Państwa członkowskie powinny** zatem przewidzieć na poziomie unijnym ochronę prawną publikacji prasowych **w Unii** w odniesieniu do korzystania cyfrowego. Taką ochronę należy skutecznie zagwarantować poprzez wprowadzenie w prawie Unii praw pokrewnych do praw autorskich, dotyczących zwielokrotniania i podawania do publicznej wiadomości publikacji prasowych w zakresie korzystania cyfrowego **w celu uzyskania godziwego i proporcjonalnego wynagrodzenia za takie korzystanie. Z zakresu tego odniesienia wyłączyć należy korzystanie do celów prywatnych. Ponadto ujęcia w wykazie w wyszukiwarce internetowej nie należy uznawać za godne i proporcjonalne wynagrodzenie.**

Środa, 12 września 2018 r.

Poprawka 139

Wniosek dotyczący dyrektywy

Motyw 33

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(33) Do celów niniejszej dyrektywy należy zdefiniować pojęcie publikacji prasowej w taki sposób, aby obejmowało ono wyłącznie publikacje dziennikarskie publikowane przez usługodawcę, okresowo lub regularnie aktualizowane na wszelkich nośnikach, w celu informowania lub dostarczenia rozrywki. Publikacje takie mogą obejmować np. gazety codzienne, tygodniki i miesięczniki o tematyce ogólnej lub specjalistycznej oraz internetowe serwisy informacyjne. Publikacje periodyczne, które są publikowane do celów naukowych lub akademickich, takie jak czasopisma naukowe, nie powinny być objęte ochroną udzielaną publikacjom prasowym zgodnie z niniejszą dyrektywą. Ochrona ta nie obejmuje czynności linkowania, **która** nie stanowi **publicznego udostępnienia**.

(33) Do celów niniejszej dyrektywy należy zdefiniować pojęcie publikacji prasowej w taki sposób, aby obejmowało ono wyłącznie publikacje dziennikarskie publikowane przez usługodawcę, okresowo lub regularnie aktualizowane na wszelkich nośnikach, w celu informowania lub dostarczenia rozrywki. Publikacje takie mogą obejmować np. gazety codzienne, tygodniki i miesięczniki o tematyce ogólnej lub specjalistycznej oraz internetowe serwisy informacyjne. Publikacje periodyczne, które są publikowane do celów naukowych lub akademickich, takie jak czasopisma naukowe, nie powinny być objęte ochroną udzielaną publikacjom prasowym zgodnie z niniejszą dyrektywą. Ochrona ta nie obejmuje czynności linkowania. **Ochrona nie obejmuje również informacji faktycznych, które przekazuje się w artykułach dziennikarskich z publikacji prasowej i w związku z tym nie stanowi przeszkody w przekazywaniu takich informacji faktycznych.**

Poprawki 36 i 140

Wniosek dotyczący dyrektywy

Motyw 34

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(34) Prawa przyznane wydawcom publikacji prasowych zgodnie z niniejszą dyrektywą powinny mieć ten sam zakres co prawa do zwielokrotniania i publicznego udostępniania, o których mowa w dyrektywie 2001/29/WE, w zakresie, w jakim dotyczy to korzystania cyfrowego. **Wydawcy powinni również podlegać** tym samym przepisom dotyczącym wyjątków i ograniczeń, które mają zastosowanie do praw przewidzianych w dyrektywie 2001/29/WE, w tym przepisom dotyczącym wyjątku obejmującego cytowanie do celów takich jak słowa krytyki lub recenzji przewidzianym w art. 5 ust. 3 lit. d) tej dyrektywy.

(34) Prawa przyznane wydawcom publikacji prasowych zgodnie z niniejszą dyrektywą powinny mieć ten sam zakres co prawa do zwielokrotniania i publicznego udostępniania, o których mowa w dyrektywie 2001/29/WE, w zakresie, w jakim dotyczy to korzystania cyfrowego. **Państwa członkowskie powinny mieć możliwość poddania tych praw** tym samym przepisom dotyczącym wyjątków i ograniczeń, które mają zastosowanie do praw przewidzianych w dyrektywie 2001/29/WE, w tym przepisom dotyczącym wyjątku obejmującego cytowanie do celów takich jak słowa krytyki lub recenzji przewidzianym w art. 5 ust. 3 lit. d) tej dyrektywy.

Środa, 12 września 2018 r.

Poprawka 37

Wniosek dotyczący dyrektywy

Motyw 35

Tekst proponowany przez Komisję

- (35) Ochrona przyznana wydawcom publikacji prasowych na podstawie niniejszej dyrektywy nie powinna naruszać praw autorów i innych podmiotów praw do utworów i innych przedmiotów objętych ochroną, w tym w odniesieniu do zakresu, w jakim mogą eksploatować swoje utwory lub inne przedmioty objęte ochroną niezależnie od publikacji prasowej, w skład której wchodzi te utwory lub przedmioty. W związku z tym wydawcy publikacji prasowych nie powinni mieć możliwości powoływania się na przyznaną im ochronę wobec autorów i innych podmiotów praw. Pozostaje to bez uszczerbku dla ustaleń umownych zawartych między wydawcami publikacji prasowych a autorami i innymi podmiotami praw.

Poprawka

- (35) Ochrona przyznana wydawcom publikacji prasowych na podstawie niniejszej dyrektywy nie powinna naruszać praw autorów i innych podmiotów praw do utworów i innych przedmiotów objętych ochroną, w tym w odniesieniu do zakresu, w jakim mogą eksploatować swoje utwory lub inne przedmioty objęte ochroną niezależnie od publikacji prasowej, w skład której wchodzi te utwory lub przedmioty. W związku z tym wydawcy publikacji prasowych nie powinni mieć możliwości powoływania się na przyznaną im ochronę wobec autorów i innych podmiotów praw. Pozostaje to bez uszczerbku dla ustaleń umownych zawartych między wydawcami publikacji prasowych a autorami i innymi podmiotami praw. **Niezależnie od tego, że autorzy utworów zamieszczonych w publikacji prasowej otrzymują odpowiednie wynagrodzenie za wykorzystanie tych utworów zgodnie z warunkami udzielenia wydawcy prasowemu licencji na te utwory, autorzy utworów zamieszczonych w publikacji prasowej powinni być uprawnieni do otrzymania odpowiedniego udziału w dodatkowych przychodach uzyskanych przez wydawcę prasowego za pewne rodzaje wtórnego wykorzystania publikacji prasowych przez dostawców usług społeczeństwa informacyjnego, w związku z prawami przewidzianymi w art. 11 ust. 1 niniejszej dyrektywy. Kwota rekompensaty przyznawanej autorom powinna uwzględniać specjalne branżowe standardy licencyjne dotyczące utworów zamieszczanych w publikacjach prasowych, przyjęte jako właściwe w danym państwie członkowskim; rekompensata przyznawana autorom pozostaje bez wpływu na warunki licencyjne uzgodnione między autorem a wydawcą prasowym w związku z wykorzystaniem artykułu danego autora przez wydawcę prasowego.**

Środa, 12 września 2018 r.

Poprawka 38

Wniosek dotyczący dyrektywy

Motyw 36

Tekst proponowany przez Komisję

(36) Wydawcy, w tym wydawcy publikacji prasowych, książek lub publikacji naukowych, często działają w oparciu o **przeniesienie praw autorskich w drodze umowy lub przepisów ustawowych**. W tym kontekście wydawcy dokonują inwestycji w celu eksploatacji utworów znajdujących się w swoich publikacjach i w niektórych przypadkach mogą zostać pozbawieni przychodów, jeżeli korzystanie z takich utworów odbywa się na podstawie wyjątków lub ograniczeń, np. dotyczących kopiowania na użytek prywatny i opłat reprograficznych. W wielu państwach członkowskich rekompensata za korzystanie w ramach tych wyjątków jest dzielona między autorów a wydawców. W celu uwzględnienia tej sytuacji i zwiększenia pewności prawa dla wszystkich zainteresowanych stron, państwa członkowskie powinny mieć możliwość **określenia, że jeżeli autor przekazuje swoje prawa lub udziela na nie licencji lub w inny sposób wnosi wkład w postaci swoich utworów do publikacji oraz istnieją systemy służące do zrekompensowania szkód spowodowanych przez wyjątek lub ograniczenie, to wydawcy są uprawnieni do żądania udziału w takiej rekompensacie, a obciążenie wynikające z obowiązku uzasadnienia tego żądania przez wydawcę nie powinno wykraczać poza to, co jest wymagane w ramach obowiązującego systemu.**

Poprawka

(36) Wydawcy, w tym wydawcy publikacji prasowych, książek, publikacji naukowych **lub muzycznych**, działają w oparciu umowy z **autorami**. W tym kontekście wydawcy dokonują inwestycji **i nabywają prawa**, w niektórych dziedzinach również **prawa do domagania się rekompensaty w ramach wspólnych organizacji zbiorowego zarządzania zrzeszających autorów i wydawców, w celu eksploatacji utworów** i w związku z tym mogą również zostać pozbawieni przychodów, jeżeli korzystanie z takich utworów odbywa się na podstawie wyjątków lub ograniczeń, np. dotyczących kopiowania na użytek prywatny i opłat reprograficznych. W **bardzo** wielu państwach członkowskich rekompensata za korzystanie w ramach tych wyjątków jest dzielona między autorów a wydawców. W celu uwzględnienia tej sytuacji i zwiększenia pewności prawa dla wszystkich zainteresowanych stron, państwa członkowskie powinny mieć możliwość **przewidzenia ekwiwalentnego systemu podziału rekompensaty, jeśli w danym państwie członkowskim taki system funkcjonował przed dniem 12 listopada 2015 r. Wielkość udziału autorów i wydawców w tej rekompensacie powinna zostać określona w wewnętrznych przepisach dystrybucji organizacji zbiorowego zarządzania działającej jednocześnie w imieniu autorów, jak i wydawców, lub przez państwa członkowskie w przepisach ustawowych lub wykonawczych, zgodnie z systemem ekwiwalentnym, który funkcjonował w danym państwie członkowskim przed dniem 12 listopada 2015 r. Przepis ten nie narusza ustaleń podjętych w państwach członkowskich odnośnie do praw publicznego wżyczenia, zarządzania prawami nie opierającymi się na wyjątkach lub ograniczeniach praw autorskich, jak systemy rozszerzonych licencji zbiorowych, lub odnośnie do prawa do wynagrodzenia na podstawie prawa krajowego.**

Środa, 12 września 2018 r.

Poprawka 39

Wniosek dotyczący dyrektywy

Motyw 36 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

- (36a) *Sektor kultury i sektor kreatywny odgrywają istotną rolę w reindustrializacji Europy, są motorem wzrostu i mają strategiczne znaczenie w generowaniu innowacyjnych skutków ubocznych w innych sektorach przemysłu. Ponadto sektor kultury i sektor kreatywny są siłą napędową innowacji i rozwoju technologii informacyjno-komunikacyjnych w Europie. Sektor kultury i sektor kreatywny w Europie zapewniają ponad 12 mln pełnoetatowych miejsc pracy, co stanowi 7,5 % czynnej zawodowo populacji Unii i generuje około 509 mld EUR wartości dodanej PKB (5,3 % całkowitej wartości dodanej brutto w UE). Ochrona prawa autorskiego i praw pokrewnych ma główne znaczenie w dochodach sektora kultury i sektora kreatywnego.*

Poprawki 40 i 215 rev

Wniosek dotyczący dyrektywy

Motyw 37

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

- (37) W ostatnich latach funkcjonowanie rynku treści online stało się bardziej złożone. Internetowe usługi zapewniania dostępu do treści chronionych prawem autorskim zamieszczanych przez użytkowników bez udziału podmiotów praw rozwinęły się i stały się głównym źródłem dostępu do treści online. Ma to wpływ na możliwości ustalenia przez podmioty praw, czy ktoś korzysta z ich utworów i innych przedmiotów objętych ochroną, a jeśli tak, to na jakich warunkach, a także na możliwości uzyskania przez **nich** odpowiedniego wynagrodzenia.
- (37) W ostatnich latach funkcjonowanie rynku treści online stało się bardziej złożone. Internetowe usługi zapewniania dostępu do treści chronionych prawem autorskim zamieszczanych przez użytkowników bez udziału podmiotów praw rozwinęły się i stały się głównym źródłem dostępu do treści online **chronionych prawem autorskim. Usługi internetowe są sposobem zapewnienia szerszego dostępu do dzieł kultury i pracy twórczej oraz oferują sektorowi kultury i sektorowi kreatywnemu duże możliwości rozwijania nowych modeli biznesowych. Jednak, chociaż umożliwiają różnorodność i łatwy dostęp do treści, niosą także ze sobą wyzwania, gdy treści chronione prawem autorskim są zamieszczane bez uprzedniej zgody podmiotów praw.** Ma to wpływ na możliwości ustalenia przez podmioty praw, czy ktoś korzysta z ich utworów i innych przedmiotów objętych ochroną, a jeśli tak, to na jakich warunkach, a także na możliwości uzyskania przez **nie** odpowiedniego wynagrodzenia, **ponieważ niektóre zamieszczone przez użytkowników usługi dotyczące treści nie są objęte umowami licencyjnymi ze względu na roszczenie, iż podlegają wyjątkowi „bezpiecznej przystani” przewidzianemu w dyrektywie 2000/31/WE.**

Środa, 12 września 2018 r.

Poprawka 143

Wniosek dotyczący dyrektywy

Motyw 37 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

- (37a) *Niektóre usługi społeczeństwa informacyjnego, w ramach ich zwykłego użytkowania, udzielają dostępu publicznego do zamieszczanych przez swoich użytkowników treści chronionych prawami autorskimi lub innych przedmiotów objętych ochroną. Definicja dostawcy usług udostępniania treści online w niniejszej dyrektywie obejmuje dostawców usług społeczeństwa informacyjnego, których jednym z głównych celów jest udzielanie dostępu publicznego do dużej ilości treści chronionych prawami autorskimi, zamieszczonych/udostępnionych przez swoich użytkowników, lub transmitowanie ich strumieniowo, przy jednoczesnej optymalizacji tych treści i promowaniu w celach zarobkowych, między innymi przez wyświetlanie, oznakowywanie, kuratorowanie, sekwencjonowanie zamieszczonych utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną, niezależnie od używanych do tego środków, i którzy w związku z tym prowadzą aktywną działalność. W konsekwencji nie mogą korzystać ze zwolnienia od odpowiedzialności, o którym mowa w art. 14 dyrektywy 2000/31/WE. Definicja dostawców usług udostępniania treści online w niniejszej dyrektywie nie obejmuje mikroprzedsiębiorstw oraz małych przedsiębiorstw w rozumieniu tytułu I załącznika do zalecenia Komisji 2003/361/WE oraz dostawców usług prowadzących działalność o charakterze niekomercyjnym, jak encyklopedie online, ani dostawców usług internetowych, w ramach których treści zamieszczane są za zgodą wszystkich zainteresowanych podmiotów praw, jak repozytoria edukacyjne lub naukowe. Dostawcy usług w chmurze dla użytkowników indywidualnych nieudzielający bezpośredniego dostępu publicznego do treści, platformy rozwoju otwartego oprogramowania, a także internetowe platformy handlowe, których główna działalność polega na sprzedaży detalicznej online dóbr materialnych, nie powinni być uznawani za dostawców usług udostępniania treści online w rozumieniu niniejszej dyrektywy.*

Środa, 12 września 2018 r.

Poprawki 144, 145 i 146

Wniosek dotyczący dyrektywy

Motyw 38 – akapit 1

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(38) Jeżeli dostawcy usług społeczeństwa informacyjnego przechowują i udostępniają społeczeństwu utwory chronione prawem autorskim lub inne przedmioty objęte ochroną zamieszczane przez swoich użytkowników, wykraczając tym samym poza zwykłe dostarczenie urządzeń oraz dokonując czynności publicznego udostępniania utworu, są one zobowiązane do zawierania umów licencyjnych z podmiotami praw autorskich, chyba że kwalifikują się one do zwolnienia od odpowiedzialności, o którym mowa w art. 14 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2000/31/WE⁽³⁴⁾

W odniesieniu do art. 14 należy sprawdzić, czy dostawca usług odgrywa aktywną rolę, w tym przez zoptymalizowanie sposobu prezentacji zamieszczonych utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną lub przez ich promowanie, bez względu na rodzaj środków wykorzystanych do tego celu.

Aby zapewnić funkcjonowanie każdej umowy licencyjnej, dostawcy usług społeczeństwa informacyjnego polegających na przechowywaniu i zapewnianiu publicznego dostępu do dużej liczby utworów i innych przedmiotów objętych ochroną zamieszczanych przez użytkowników powinni przyjąć odpowiednie i proporcjonalne środki zapewniające ochronę utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną, takie jak stosowanie skutecznych technologii. Obowiązek ten powinien mieć także zastosowanie w przypadku, gdy dostawcy usług społeczeństwa informacyjnego kwalifikują się do zwolnienia od odpowiedzialności przewidzianego w art. 14 dyrektywy 2000/31/WE.

⁽³⁴⁾ Dyrektywa 2000/31/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 8 czerwca 2000 r. w sprawie niektórych aspektów prawnych usług społeczeństwa informacyjnego, w szczególności handlu elektronicznego w ramach rynku wewnętrznego (Dz.U. L 178 z 17.7.2000, s. 1–16).

(38) Dostawcy usług udostępniania treści online dokonują czynności publicznego udostępniania utworu i są zatem odpowiedzialni za udostępniane treści oraz powinni być zobowiązani do zawierania uczciwych i odpowiednich umów licencyjnych z podmiotami praw autorskich. W przypadku zawierania umów licencyjnych umowy te powinny również obejmować, w takim samym stopniu i zakresie, odpowiedzialność użytkowników w sytuacji, gdy ich działania mają charakter niekomercyjny. Zgodnie z art. 11 ust. 2a odpowiedzialność dostawców usług udostępniania treści online, o której mowa w art. 13, nie obejmuje linkowania publikacji prasowych. Dialog między zainteresowanymi podmiotami ma zasadnicze znaczenie w świecie cyfrowym. Zainteresowane podmioty powinny określić najlepszą praktykę w celu zapewnienia funkcjonowania umów licencyjnych oraz współpracy między dostawcami usług udostępniania treści online i podmiotami praw autorskich. W najlepszej praktyce należy uwzględnić zakres treści naruszających prawo autorskie w danej usłudze.

Środa, 12 września 2018 r.

Poprawka 147

Wniosek dotyczący dyrektywy

Motyw 39

Tekst proponowany przez Komisję

- (39) **Funkcjonowanie technologii, takich jak technologie rozpoznawania treści, wymaga współpracy między dostawcami usług społeczeństwa informacyjnego, polegających na przechowywaniu i zapewnianiu publicznego dostępu do dużej liczby utworów i innych przedmiotów objętych ochroną zamieszczanych przez użytkowników, a podmiotami praw. W takim przypadku podmioty praw powinny zapewnić niezbędne dane umożliwiające identyfikację ich treści, a usługi powinny zapewniać podmiotom praw przejrzystość w odniesieniu do stosowanych technologii, aby umożliwić ocenę ich adekwatności. Usługi powinny w szczególności zapewniać podmiotom praw informacje o rodzaju stosowanych technologii, sposobie ich stosowania i wskaźniku skuteczności w zakresie rozpoznawania treści należących do podmiotów praw. Technologie te powinny również umożliwić podmiotom praw uzyskiwanie od podmiotów świadczących usługi społeczeństwa informacyjnego danych na temat korzystania z treści objętych umową.**

Poprawka

- (39) **Państwa członkowskie powinny przyjąć przepisy przewidujące, że jeżeli podmioty praw nie chcą zawierać umów licencyjnych, dostawcy usług udostępniania treści online i podmioty praw współpracują w dobrej wierze, żeby zapewnić, by nieuprawnione chronione utwory lub inne przedmioty objęte ochroną nie były dostępne w ich usługach. Współpraca między dostawcami usług udostępniania treści online a podmiotami praw nie powinna skutkować uniemożliwieniem dostępu do utworów nienaruszających praw autorskich lub innych przedmiotów objętych ochroną, w tym objętych wyjątkiem lub ograniczeniem praw autorskich.**

Poprawka 148

Wniosek dotyczący dyrektywy

Motyw 39 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

- (39a) **Państwa członkowskie powinny zapewnić, by dostawcy usług udostępniania treści online, o których mowa w ust. 1, ustanowili skuteczne i sprawne mechanizmy wnoszenia skarg i dochodzenia roszczeń, z których użytkownicy mogą skorzystać w przypadku, gdy współpraca, o której mowa w ust. 2a, prowadzi do nieuzasadnionego usunięcia ich treści. Wszelkie skargi składane w ramach takich mechanizmów należy rozpatrywać bez zbędnej zwłoki. Podmioty praw powinni racjonalnie uzasadnić swoje decyzje, aby uniknąć arbitralnego oddalania skarg. Ponadto, zgodnie z dyrektywą 95/46/WE, dyrektywą 2002/58/WE i ogólnym rozporządzeniem o ochronie danych, współpraca nie powinna prowadzić do identyfikacji indywidualnych użytkowników ani do przetwarzania ich danych osobowych. Państwa członkowskie powinny zapewnić również użytkownikom dostęp do niezależnego organu rozstrzygania sporów, jak również do sądu lub innego właściwego organu sądowego w celu dochodzenia prawa do korzystania z wyjątku lub ograniczenia praw autorskich.**

Poprawka

Środa, 12 września 2018 r.

Poprawka 149

Wniosek dotyczący dyrektywy

Motyw 39 b (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

- (39b) *Możliwie jak najszybciej po wejściu w życie niniejszej dyrektywy Komisja i państwa członkowskie powinny zorganizować dialog zainteresowanych podmiotów, żeby zharmonizować i określić najlepszą praktykę. Powinny wydać wytyczne, żeby zapewnić funkcjonowanie umów licencyjnych oraz umów o współpracy między dostawcami usług udostępniania treści online a podmiotami praw w zakresie korzystania z ich utworów lub innych przedmiotów w rozumieniu niniejszej dyrektywy. Przy określaniu najlepszej praktyki należy szczególnie uwzględnić prawa podstawowe, stosowanie wyjątków i ograniczeń. Szczególną uwagę należy również zwrócić na zapewnienie, by obciążenie MSP było nadal odpowiednie i by unikano automatycznego blokowania treści.*

Poprawki 44 i 219

Wniosek dotyczący dyrektywy

Motyw 39 c (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

- (39c) *Państwa członkowskie powinny przewidzieć wdrożenie środków w zakresie pośrednictwa, które umożliwią dostawcom usług i podmiotom praw znalezienie w stosownych przypadkach polubownego rozwiązania wszelkich sporów dotyczących przepisów mających zastosowanie do umów o współpracy zawartych między nimi. Państwa członkowskie powinny w tym celu wyznaczyć niezależny organ posiadający wszelkie niezbędne kompetencje i doświadczenie, aby pomóc stronom w rozstrzygnięciu sporu.*

Środa, 12 września 2018 r.

Poprawka 46

Wniosek dotyczący dyrektywy

Motyw 39 d (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(39d)

Co do zasady podmioty praw powinny zawsze otrzymywać sprawiedliwe i odpowiednie wynagrodzenie. Autorzy i wykonawcy, którzy zawarli umowy z pośrednikami takimi jak wydawnictwa muzyczne i producenci, powinni otrzymywać od nich uczciwe i odpowiednie wynagrodzenie w ramach indywidualnych umów lub istniejących układów zbiorowych, umów o zbiorowe zarządzanie lub zasad o podobnym skutku, na przykład wspólnych zasad dotyczących wynagrodzeń. Wynagrodzenie to powinno być wyraźnie zapisane w umowach w zależności od każdego sposobu eksploatacji, w tym eksploatacji internetowej. Państwa członkowskie powinny uwzględnić specyfikę każdego sektora i być upoważnione do zapewnienia, że wynagrodzenie można uznać za uczciwe i odpowiednie, jeżeli zostanie ustalone zgodnie z układem zbiorowym lub wspólnym porozumieniem w sprawie wynagrodzeń.

Poprawka 47

Wniosek dotyczący dyrektywy

Motyw 40

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(40) Niektórym podmiotom praw, takim jak autorzy i wykonawcy, potrzebne są informacje umożliwiające ocenę wartości rynkowej należących do nich praw, które są zharmonizowane na podstawie prawa Unii. Jest to szczególnie ważne w momencie, gdy podmioty praw udzielają licencji lub przenoszą prawa w zamian za wynagrodzenie. Ponieważ wynikająca z umów pozycja twórców i wykonawców udzielających licencji lub przenoszących swoje prawa jest zazwyczaj słabsza, potrzebują oni informacji do stałej oceny wartości rynkowej swoich praw w stosunku do wynagrodzenia otrzymywanego z licencji lub przeniesienia praw, jednak często stykają się z brakiem przejrzystości. W związku z tym wymiana **stosownych** informacji przez ich kontrahentów lub ich następców prawnych jest ważna dla przejrzystości i równowagi w systemie, który reguluje wynagrodzenie autorów i wykonawców.

(40) Niektórym podmiotom praw, takim jak autorzy i wykonawcy, potrzebne są informacje umożliwiające ocenę wartości rynkowej należących do nich praw, które są zharmonizowane na podstawie prawa Unii. Jest to szczególnie ważne w momencie, gdy podmioty praw udzielają licencji lub przenoszą prawa w zamian za wynagrodzenie. Ponieważ wynikająca z umów pozycja twórców i wykonawców udzielających licencji lub przenoszących swoje prawa jest zazwyczaj słabsza, potrzebują oni informacji do stałej oceny wartości rynkowej swoich praw w stosunku do wynagrodzenia otrzymywanego z licencji lub przeniesienia praw, jednak często stykają się z brakiem przejrzystości. W związku z tym wymiana **wyczerpujących i istotnych** informacji przez ich kontrahentów lub ich następców prawnych jest ważna dla przejrzystości i równowagi w systemie, który reguluje wynagrodzenie autorów i wykonawców. **Informacje, jakich autorzy i wykonawcy mają prawo oczekiwać, powinny być proporcjonalne i obejmować wszystkie sposoby eksploatacji, bezpośrednie i pośrednie uzyskane dochody, w tym dochody ze sprzedaży artykułów promocyjnych, oraz należne wynagrodzenie. Informacje na temat eksploatacji powinny zawierać także informacje dotyczące tożsamości każdego licencjobiorcy w umowie sublicencji i przejmującego prawa w umowie o dalszym przeniesieniu praw. Obowiązek przejrzystości powinien jednak mieć zastosowanie jedynie w przypadku praw związanych z prawami autorskimi.**

Środa, 12 września 2018 r.

Poprawka 48

Wniosek dotyczący dyrektywy

Motyw 42

Tekst proponowany przez Komisję

- (42) Niektóre zharmonizowane na poziomie Unii umowy o eksploatację praw są zawierane na długie okresy i oferują autorom i wykonawcom niewiele możliwości ich renegotjowania z kontrahentami lub ich następcami prawnymi. W związku z tym, bez uszczerbku dla przepisów mających zastosowanie do umów zawieranych w państwach członkowskich, należy wprowadzić mechanizm dostosowania wynagrodzeń w przypadkach, gdy wynagrodzenie pierwotnie uzgodnione na podstawie licencji lub przeniesienia praw jest nieproporcjonalnie niskie w stosunku do dochodów oraz korzyści płynących z korzystania z utworu lub utrwalenia wykonania, również w świetle wymogu przejrzystości wprowadzanego w niniejszej dyrektywie. Ocena sytuacji powinna uwzględniać szczególne okoliczności każdego przypadku, **jak również** specyfikę i praktyki stosowane w różnych sektorach w **zależności od treści**. W przypadku gdy strony nie osiągną porozumienia w sprawie dostosowania wynagrodzenia, autor lub wykonawca **powinien** mieć prawo wystąpienia z roszczeniem do sądu lub innego właściwego organu.

Poprawka

- (42) Niektóre zharmonizowane na poziomie Unii umowy o eksploatację praw są zawierane na długie okresy i oferują autorom i wykonawcom niewiele możliwości ich renegotjowania z kontrahentami lub ich następcami prawnymi. W związku z tym, bez uszczerbku dla przepisów mających zastosowanie do umów zawieranych w państwach członkowskich, należy wprowadzić mechanizm dostosowania wynagrodzeń w przypadkach, gdy wynagrodzenie pierwotnie uzgodnione na podstawie licencji lub przeniesienia praw jest nieproporcjonalnie niskie w stosunku do dochodów **bezpośrednich i pośrednich** oraz korzyści płynących z korzystania z utworu lub utrwalenia wykonania, również w świetle wymogu przejrzystości wprowadzanego w niniejszej dyrektywie. Ocena sytuacji powinna uwzględniać szczególne okoliczności każdego przypadku, specyfikę i praktyki stosowane w różnych sektorach, **a także charakter i wkład do utworu autora lub wykonawcy. Taki wniosek o dostosowanie umowy mógłby również złożyć organizacja reprezentująca autora lub wykonawcę w jego imieniu, chyba że wniosek byłby niekorzystny dla interesów autora lub wykonawcy.** W przypadku gdy strony nie osiągną porozumienia w sprawie dostosowania wynagrodzenia, autor lub wykonawca **lub wyznaczona przez nich organizacja reprezentująca powinni, na wniosek autora lub wykonawcy, mieć prawo wystąpienia z roszczeniem do sądu lub innego właściwego organu.**

Poprawka 49

Wniosek dotyczący dyrektywy

Motyw 43

Tekst proponowany przez Komisję

- (43) Autorzy i wykonawcy często niechętnie dochodzą swoich praw wobec kontrahentów na drodze sądowej. Państwa członkowskie powinny zatem ustanowić procedurę alternatywnego rozwiązywania sporów dotyczących roszczeń związanych z obowiązkami w zakresie przejrzystości i mechanizmu dostosowania umów.

Poprawka

- (43) Autorzy i wykonawcy często niechętnie dochodzą swoich praw wobec kontrahentów na drodze sądowej. Państwa członkowskie powinny zatem ustanowić procedurę alternatywnego rozwiązywania sporów dotyczących roszczeń związanych z obowiązkami w zakresie przejrzystości i mechanizmu dostosowania umów. **Organizacje reprezentujące autorów i wykonawców, w tym organizacje zbiorowego zarządzania i związki zawodowe, powinny mieć możliwość wszczynania takich procedur na wniosek autorów i wykonawców. Szczegółowe informacje o tym, kto wszczął procedurę, powinny pozostać niejawnie.**

Środa, 12 września 2018 r.

Poprawka 50

Wniosek dotyczący dyrektywy

Motyw 43 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

- (43a) *Jeżeli autorzy i wykonawcy udzielają licencji lub przenoszą prawa, spodziewają się, że ich utwór lub wykonanie będą eksploatowane. Zdarza się jednak, że utwory lub wykonania, na które udzielono licencji lub w przypadku których przeniesiono prawa, nie są w ogóle eksploatowane. Jeżeli prawa te przeniesiono na zasadzie wyłączności, autorzy i wykonawcy nie mogą zwrócić się do innego partnera o eksploatawanie ich twórczości. W takim przypadku i po upływie rozsądnego okresu autorzy i wykonawcy powinni mieć prawo do odwołania zezwalające im na przeniesienie prawa na inną osobę lub udzielenie jej licencji. Odwołanie powinno być również możliwe, gdy przejmujący prawa lub licencjodawca nie wywiązał się z ciążącego na nim obowiązku w zakresie sprawozdawczości/przejrzystości, o którym mowa w art. 14 niniejszej dyrektywy. Odwołanie powinno być rozpatrywane dopiero po zakończeniu wszystkich etapów alternatywnego rozstrzygnięcia sporów, w szczególności w odniesieniu do sprawozdawczości. Jako że eksploatacja utworów może się różnić w zależności od sektora, na szczeblu krajowym można przyjąć szczegółowe przepisy w celu uwzględnienia specyfiki sektorów – takich jak sektor audiowizualny – lub utworów i przewidywanych okresów eksploatacji, szczególnie dzięki określeniu terminów dotyczących prawa do odwołania. Aby zapobiegać nadużyciom i wziąć pod uwagę fakt, że potrzeba czasu, zanim dany utwór będzie rzeczywiście eksploatowany, autorzy i wykonawcy powinni mieć możliwość skorzystania z prawa do odwołania dopiero po upływie pewnego czasu od chwili zawarcia umowy o licencję lub umowy o przeniesieniu praw. Prawo krajowe powinno regulować korzystanie z prawa do odwołania w przypadku utworów obejmujących wielu autorów lub wykonawców, z uwzględnieniem względnego znaczenia poszczególnych wkładów.*

Poprawka 51

Wniosek dotyczący dyrektywy

Motyw 43 b (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

- (43b) *Aby zapewnić efektywność stosowania odpowiednich przepisów niniejszej dyrektywy we wszystkich państwach członkowskich, Komisja powinna, we współpracy z państwami członkowskimi, zachęcać do wymiany najlepszych praktyk i promowania dialogu na szczeblu unijnym.*

Środa, 12 września 2018 r.

Poprawka 52

Wniosek dotyczący dyrektywy

Motyw 46

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(46) Wszelkie przetwarzanie danych osobowych na podstawie niniejszej dyrektywy powinno odbywać się z poszanowaniem praw podstawowych, zwłaszcza prawa do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego oraz prawa do ochrony danych osobowych zgodnie z art. 7 i 8 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej oraz musi być zgodne z **dyrektywą 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady**³⁵ oraz z dyrektywą 2002/58/WE **Parlamentu Europejskiego i Rady**³⁶.

(46) Wszelkie przetwarzanie danych osobowych na podstawie niniejszej dyrektywy powinno odbywać się z poszanowaniem praw podstawowych, zwłaszcza prawa do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego oraz prawa do ochrony danych osobowych zgodnie z art. 7 i 8 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej oraz musi być zgodne z **rozporządzeniem (UE) 2016/679** oraz z dyrektywą 2002/58/WE. **Należy przestrzegać przepisów ogólnego rozporządzenia o ochronie danych, w tym „prawa do bycia zapomnianym”.**

Poprawka 53

Wniosek dotyczący dyrektywy

Motyw 46 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(46a) **Należy podkreślić znaczenie anonimowości przy przetwarzaniu danych osobowych w celach komercyjnych. Dodatkowo należy wspierać automatyczne ustawienie opcji nieudostępniania w odniesieniu do danych osobowych w kontekście korzystania z interfejsów platform internetowych.**

Środa, 12 września 2018 r.

Poprawki 54 i 238

Wniosek dotyczący dyrektywy

Artykuł 1

Tekst proponowany przez Komisję

Artykuł 1

Przedmiot i zakres stosowania

1. Niniejsza dyrektywa określa zasady, których celem jest dalsza harmonizacja przepisów Unii mających zastosowanie do praw autorskich i praw pokrewnych w ramach rynku wewnętrznego, ze szczególnym uwzględnieniem cyfrowych i transgranicznych sposobów korzystania z treści chronionych. Określa ona także zasady dotyczące wyjątków i ograniczeń, ułatwiania udzielania licencji, jak również zasady mające na celu zapewnienie prawidłowego funkcjonowania rynku w zakresie eksploatacji utworów i innych przedmiotów objętych ochroną.

2. Z wyjątkiem przypadków, o których mowa w art. 6, niniejsza dyrektywa nie narusza zasad ustanowionych w dyrektywach obowiązujących obecnie w tym obszarze, w szczególności w dyrektywach 96/9/WE, 2001/29/WE, 2006/115/WE, 2009/24/WE, 2012/28/UE i 2014/26/UE, i nie ma na te zasady żadnego wpływu.

Poprawka

Artykuł 1

Przedmiot i zakres stosowania

1. Niniejsza dyrektywa określa zasady, których celem jest dalsza harmonizacja przepisów Unii mających zastosowanie do praw autorskich i praw pokrewnych w ramach rynku wewnętrznego, ze szczególnym uwzględnieniem cyfrowych i transgranicznych sposobów korzystania z treści chronionych. Określa ona także zasady dotyczące wyjątków i ograniczeń, ułatwiania udzielania licencji, jak również zasady mające na celu zapewnienie prawidłowego funkcjonowania rynku w zakresie eksploatacji utworów i innych przedmiotów objętych ochroną.

2. Z wyjątkiem przypadków, o których mowa w art. 6, niniejsza dyrektywa nie narusza zasad ustanowionych w dyrektywach obowiązujących obecnie w tym obszarze, w szczególności w dyrektywach 96/9/WE, **2000/31/WE**, 2001/29/WE, 2006/115/WE, 2009/24/WE, 2012/28/UE i 2014/26/UE, i nie ma na te zasady żadnego wpływu.

Poprawka 55

Wniosek dotyczący dyrektywy

Artykuł 2 – akapit 1 – punkt 1 – wprowadzenie

Tekst proponowany przez Komisję

1) „instytucja badawcza” oznacza uniwersytet, instytut badawczy lub każdą inną organizację, której głównym celem jest prowadzenie badań naukowych lub prowadzenie badań naukowych i świadczenie usług edukacyjnych:

Poprawka

1) „instytucja badawcza” oznacza uniwersytet, **włącznie z jego bibliotekami**, instytut badawczy lub każdą inną organizację, której głównym celem jest prowadzenie badań naukowych lub prowadzenie badań naukowych i świadczenie usług edukacyjnych:

Poprawka 57

Wniosek dotyczący dyrektywy

Artykuł 2 – akapit 1 – punkt 1 – akapit 2

Tekst proponowany przez Komisję

w taki sposób, że z dostępu do wyników otrzymanych z badań naukowych nie może korzystać na preferencyjnych warunkach przedsiębiorstwo mające **decydujący** wpływ na taką organizację;

Poprawka

w taki sposób, że z dostępu do wyników otrzymanych z badań naukowych nie może korzystać na preferencyjnych warunkach przedsiębiorstwo mające **istotny** wpływ na taką organizację;

Środa, 12 września 2018 r.

Poprawka 58

Wniosek dotyczący dyrektywy

Artykuł 2 – akapit 1 – punkt 2

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

2) „eksploracja tekstów i danych” oznacza każdą technikę zautomatyzowanej analizy służącą do analizowania tekstów i danych w postaci cyfrowej w celu wygenerowania informacji takich jak wzorce, tendencje i korelacje;	2) „eksploracja tekstów i danych” oznacza każdą technikę zautomatyzowanej analizy, która analizuje utwory i inne przedmioty objęte ochroną w postaci cyfrowej w celu wygenerowania informacji takich jak między innymi wzorce, tendencje i korelacje;

Poprawka 59

Wniosek dotyczący dyrektywy

Artykuł 2 – akapit 1 – punkt 4

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

4) „publikacja prasowa” oznacza utrwalenie zbioru utworów literackich o charakterze dziennikarskim, które może także obejmować inne utwory lub przedmioty objęte ochroną, i które stanowi odrębną całość w ramach periodycznej lub regularnie aktualizowanej pod jednym tytułem publikacji, takiej jak gazeta lub czasopismo o tematyce ogólnej lub specjalistycznej, w celu dostarczenia informacji dotyczących wiadomości lub innej tematyki i publikowane w dowolnym medium z inicjatywy dostawcy usług, na jego odpowiedzialność i pod jego kontrolą.	4) „publikacja prasowa” oznacza utrwalenie przez wydawcę lub agencje prasowe zbioru utworów literackich o charakterze dziennikarskim, które może także obejmować inne utwory lub przedmioty objęte ochroną, i które stanowi odrębną całość w ramach periodycznej lub regularnie aktualizowanej pod jednym tytułem publikacji, takiej jak gazeta lub czasopismo o tematyce ogólnej lub specjalistycznej, w celu dostarczenia informacji dotyczących wiadomości lub innej tematyki i publikowane w dowolnym medium z inicjatywy dostawcy usług, na jego odpowiedzialność i pod jego kontrolą. Czasopisma publikowane do celów naukowych lub akademickich, takie jak czasopisma naukowe, nie są objęte niniejszą definicją.

Poprawka 60

Wniosek dotyczący dyrektywy

Artykuł 2 – akapit 1 – punkt 4 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

4a) utwór niedostępny w obrocie handlowym oznacza:	a) cały utwór lub inny przedmiot objęty ochroną w jakiegokolwiek wersji lub postaci, który nie jest już dostępny publicznie w danym państwie członkowskim za pośrednictwem zwykłych kanałów handlowych; b) utwór lub inny przedmiot objęty ochroną, który nigdy nie był dostępny w sprzedaży w danym państwie członkowskim, chyba że z okoliczności sprawy wynika, że autor sprzeciwił się udostępnianiu go publicznie;

Środa, 12 września 2018 r.

Poprawka 150

Wniosek dotyczący dyrektywy

Artykuł 2 – akapit 1 – punkt 4 b (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

- (4b) „dostawca usług udostępniania treści online” oznacza dostawcę usług społeczeństwa informacyjnego, którego jednym z głównych celów jest przechowywanie i udzielanie dostępu publicznego do dużej ilości chronionych prawami autorskimi utworów lub do innych przedmiotów objętych ochroną zamieszczanych przez jego użytkowników, które usługa ta optymalizuje i promuje w celach zarobkowych. Mikroprzedsiębiorstwa oraz małe przedsiębiorstwa w rozumieniu tytułu I załącznika do zalecenia Komisji 2003/361/WE oraz serwisy działające w celach niekomercyjnych, takie jak encyklopedie online, ani dostawcy usług internetowych, w ramach których treści zamieszczane są za zgodą wszystkich zainteresowanych podmiotów praw, jak repozytoria edukacyjne lub naukowe, nie są uznawani za dostawców usług udostępniania treści online w rozumieniu niniejszej dyrektywy. Dostawcy usług w chmurze dla użytkowników indywidualnych, którzy nie udzielają bezpośredniego dostępu publicznego do treści, platformy rozwoju otwartego oprogramowania, a także internetowe platformy handlowe, których główna działalność polega na sprzedaży detalicznej online dóbr materialnych, nie są uznawani za dostawców usług udostępniania treści online w rozumieniu niniejszej dyrektywy.

Poprawka 62

Wniosek dotyczący dyrektywy

Artykuł 2 – akapit 1 – punkt 4 c (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

- 4c) „usługa społeczeństwa informacyjnego” oznacza usługę w rozumieniu art. 1 ust. 1 lit. b) dyrektywy (UE) 2015/1535 Parlamentu Europejskiego i Rady ^(1a);
- ^(1a) Dyrektywa (UE) 2015/1535 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 9 września 2015 r. ustanawiająca procedurę udzielania informacji w dziedzinie przepisów technicznych oraz zasad dotyczących usług społeczeństwa informacyjnego (Dz.U. L 241 z 17.9.2015, s. 1).

Środa, 12 września 2018 r.

Poprawka 63

Wniosek dotyczący dyrektywy

Artykuł 2 – akapit 1 – punkt 4 d (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

- 4d) „automatyczna usługa wyszukiwania obrazów” oznacza usługę internetową, w ramach której zwielokrotnia się lub udostępnia publicznie do celów indeksacji lub tworzenia odniesień utwory graficzne, plastyczne lub fotograficzne pobierane w sposób automatyczny z usług online stron trzecich.

Poprawka 64

Wniosek dotyczący dyrektywy

Artykuł 3

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Artykuł 3

Artykuł 3

Eksploracja tekstów i danych

1. Państwa członkowskie przewidują wyjątek od praw przewidzianych w art. 2 dyrektywy 2001/29/WE, w art. 5 lit. a) i art. 7 ust. 1 dyrektywy 96/9/WE oraz w art. 11 ust. 1 niniejszej dyrektywy w odniesieniu do zwielokrotnień i pobrań **dokonywanych przez instytucje badawcze w celu przeprowadzenia eksploracji tekstów i danych na utworach lub innych przedmiotach objętych ochroną, do których mają legalny dostęp**, do celów badań naukowych.

2. Każde postanowienie umowne sprzeczne z wyjątkiem przewidzianym w ust. 1 jest bezskuteczne.

3. Podmioty praw mają prawo stosować środki zapewniające bezpieczeństwo i integralność sieci i baz danych, w których utwory lub inne przedmioty objęte ochroną są przechowywane. Środki te nie wykraczają poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu.

4. Państwa członkowskie **zachęcają podmioty praw i instytucje badawcze do zdefiniowania wspólnie uzgodnionych najlepszych praktyk dotyczących stosowania środków, o których mowa w ust. 3.**

Eksploracja tekstów i danych

1. Państwa członkowskie przewidują wyjątek od praw przewidzianych w art. 2 dyrektywy 2001/29/WE, w art. 5 lit. a) i art. 7 ust. 1 dyrektywy 96/9/WE oraz w art. 11 ust. 1 niniejszej dyrektywy w odniesieniu do zwielokrotnień i pobrań **utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną, do których instytucje badawcze nabyły legalny dostęp i które pobrały w celu przeprowadzania eksploracji tekstów i danych** do celów badań naukowych przez te instytucje.

Państwa członkowskie przewidują, że placówki edukacyjne i instytucje dziedzictwa kulturowego prowadzące badania naukowe w rozumieniu art. 2 ust. 1 lit. a) lub lit. b) w taki sposób, że z dostępu do wyników otrzymanych z badań naukowych nie może korzystać na preferencyjnych warunkach przedsiębiorstwo mające istotny wpływ na taką organizację, mają również możliwość korzystania z wyjątku przewidzianego w niniejszym artykule.

1a. Zwielokrotnienia i pobrania dokonane do celu eksploracji tekstów i danych są przechowywane w bezpieczny sposób, na przykład przez uprawnione podmioty wyznaczone do tego celu.

2. Każde postanowienie umowne sprzeczne z wyjątkiem przewidzianym w ust. 1 jest bezskuteczne.

3. Podmioty praw mają prawo stosować środki zapewniające bezpieczeństwo i integralność sieci i baz danych, w których utwory lub inne przedmioty objęte ochroną są przechowywane. Środki te nie wykraczają poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu.

4. Państwa członkowskie **mogą nadal wprowadzać wyjątki od eksploracji tekstów i danych zgodnie z art. 5 ust. 3 lit. a) dyrektywy 2001/29/WE.**

Środa, 12 września 2018 r.

Poprawka 65**Wniosek dotyczący dyrektywy****Artykuł 3 a (nowy)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Artykuł 3a

Fakultatywne wyjątki lub ograniczenia w odniesieniu do eksploracji tekstów i danych

1. Z zastrzeżeniem art. 3 niniejszej dyrektywy państwa członkowskie mogą przewidzieć wyjątek od praw przewidzianych w art. 2 dyrektywy 2001/29/WE, w art. 5 lit. a) i art. 7 ust. 1 dyrektywy 96/9/WE oraz w art. 11 ust. 1 niniejszej dyrektywy w odniesieniu do zwielokrotnień i pobrań dostępnych zgodnie z prawem utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną, które są częścią procesu eksploracji tekstów i danych, pod warunkiem że korzystanie z danych utworów i innych przedmiotów objętych ochroną nie zostało wyraźnie zastrzeżone przez podmioty praw, również z użyciem środków odczytu maszynowego.
2. Zwielokrotnienia i pobrania dokonane zgodnie z ust. 1 nie mogą być wykorzystywane do celów innych niż eksploracja tekstów i danych.
3. **Państwa członkowskie mogą nadal wprowadzać wyjątki od eksploracji tekstów i danych zgodnie z art. 5 ust. 3 lit. a) dyrektywy 2001/29/WE.**

Środa, 12 września 2018 r.

Poprawka 66

Wniosek dotyczący dyrektywy

Artykuł 4

Tekst proponowany przez Komisję

Artykuł 4

Korzystanie z utworów i innych przedmiotów objętych ochroną w cyfrowej i transgranicznej działalności dydaktycznej

1. Państwa członkowskie przewidują wyjątek lub ograniczenie dotyczące praw przewidzianych w art. 2 i 3 dyrektywy 2001/29/WE, art. 5 lit. a) i art. 7 ust. 1 dyrektywy 96/9/WE, art. 4 ust. 1 dyrektywy 2009/24/WE oraz art. 11 ust. 1 niniejszej dyrektywy, aby umożliwić cyfrowe korzystanie z utworów i innych przedmiotów objętych ochroną wyłącznie w celu zilustrowania nauczania, w zakresie uzasadnionym przez niekomercyjny cel, który ma zostać osiągnięty, pod warunkiem że korzystanie to:
- odbywa się na terenie placówki edukacyjnej lub za pośrednictwem **bezpiecznej sieci elektronicznej dostępnej** wyłącznie dla uczniów lub studentów i pracowników dydaktycznych danej placówki edukacyjnej;
 - jest opatrzone informacją dotyczącą źródła, łącznie z nazwiskiem autora, chyba że okaże się to **niemożliwe**.
2. Państwa członkowskie mogą przewidzieć, że wyjątek przyjęty na podstawie ust. 1 nie ma zastosowania ogólnie lub w odniesieniu do szczególnych rodzajów utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną, w zakresie, w jakim odpowiednie **licencje** uprawniające do czynności określonych w ust. 1 są łatwo dostępne na rynku.
- Państwa członkowskie korzystające z przepisu zawartego w akapicie pierwszym podejmują środki niezbędne do tego, aby zapewnić odpowiednią dostępność i widoczność licencji uprawniających do czynności określonych w ust. 1 dla placówek edukacyjnych.
3. Uznaje się, że korzystanie z utworów i innych przedmiotów objętych ochroną wyłącznie w celu zilustrowania nauczania za pośrednictwem bezpiecznych **sieci** elektronicznych, podejmowane zgodnie z przepisami prawa krajowego przyjętymi zgodnie z niniejszym artykułem, ma miejsce wyłącznie w państwie członkowskim, w którym dana placówka edukacyjna ma swoją siedzibę.
4. Państwa członkowskie mogą przewidzieć godziwą rekompensatę za szkodę poniesioną przez podmioty praw z tytułu korzystania na podstawie ust. 1 z ich utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną.

Poprawka

Artykuł 4

Korzystanie z utworów i innych przedmiotów objętych ochroną w cyfrowej i transgranicznej działalności dydaktycznej

1. Państwa członkowskie przewidują wyjątek lub ograniczenie dotyczące praw przewidzianych w art. 2 i 3 dyrektywy 2001/29/WE, art. 5 lit. a) i art. 7 ust. 1 dyrektywy 96/9/WE, art. 4 ust. 1 dyrektywy 2009/24/WE oraz art. 11 ust. 1 niniejszej dyrektywy, aby umożliwić cyfrowe korzystanie z utworów i innych przedmiotów objętych ochroną wyłącznie w celu zilustrowania nauczania, w zakresie uzasadnionym przez niekomercyjny cel, który ma zostać osiągnięty, pod warunkiem że korzystanie to:
- odbywa się na terenie placówki edukacyjnej lub **innego obiektu, w którym odbywa się działalność o charakterze edukacyjnym na odpowiedzialność placówki edukacyjnej, lub** za pośrednictwem **bezpiecznego środowiska elektronicznego dostępnego** wyłącznie dla uczniów lub studentów i pracowników dydaktycznych danej placówki edukacyjnej;
 - jest opatrzone informacją dotyczącą źródła, łącznie z nazwiskiem autora, chyba że okaże się to **niemożliwe**.
2. Państwa członkowskie mogą przewidzieć, że wyjątek przyjęty na podstawie ust. 1 nie ma zastosowania ogólnie lub w odniesieniu do szczególnych rodzajów utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną, **takich jak materiał przeznaczony przede wszystkim na rynek edukacyjny lub zapis nutowy**, w zakresie, w jakim odpowiednie **umowy o licencję** uprawniające do czynności określonych w ust. 1 **i dostosowane do potrzeb i specyfiki placówek edukacyjnych** są łatwo dostępne na rynku.
- Państwa członkowskie korzystające z przepisu zawartego w akapicie pierwszym podejmują środki niezbędne do tego, aby zapewnić odpowiednią dostępność i widoczność licencji uprawniających do czynności określonych w ust. 1 dla placówek edukacyjnych.
3. Uznaje się, że korzystanie z utworów i innych przedmiotów objętych ochroną wyłącznie w celu zilustrowania nauczania za pośrednictwem bezpiecznych **środowisk** elektronicznych, podejmowane zgodnie z przepisami prawa krajowego przyjętymi zgodnie z niniejszym artykułem, ma miejsce wyłącznie w państwie członkowskim, w którym dana placówka edukacyjna ma swoją siedzibę.
4. Państwa członkowskie mogą przewidzieć godziwą rekompensatę za szkodę poniesioną przez podmioty praw z tytułu korzystania na podstawie ust. 1 z ich utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną.
- 4a. Z zastrzeżeniem ust. 2 każde postanowienie umowne sprzeczne z wyjątkiem lub ograniczeniem przyjęte zgodnie z ust. 1 jest bezskuteczne. Państwa członkowskie zapewniają, aby podmioty praw miały prawo do udzielania nieodpłatnych licencji uprawniających do czynności określonych w ust. 1 ogólnie lub w odniesieniu do szczególnych rodzajów utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną, które mogą wybrać.**

Środa, 12 września 2018 r.

Poprawka 67**Wniosek dotyczący dyrektywy****Artykuł 5**

Tekst proponowany przez Komisję

Artykuł 5**Zachowanie dziedzictwa kulturowego**

Państwa członkowskie przewidują wyjątek od praw przewidzianych w art. 2 dyrektywy 2001/29/WE, art. 5 lit. a) oraz art. 7 ust. 1 dyrektywy 96/9/WE, art. 4 ust. 1 lit. a) dyrektywy 2009/24/WE i art. 11 ust. 1 niniejszej dyrektywy, zezwalający instytucjom dziedzictwa kulturowego na wykonywanie kopii wszelkich utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną, które znajdują się na stałe w ich zbiorach, niezależnie od formatu lub nośnika, w **wyłącznym** celu zachowania takich utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną i w zakresie potrzebnym do tego zachowania.

Poprawka

Artykuł 5**Zachowanie dziedzictwa kulturowego**

1. Państwa członkowskie przewidują wyjątek od praw przewidzianych w art. 2 dyrektywy 2001/29/WE, art. 5 lit. a) oraz art. 7 ust. 1 dyrektywy 96/9/WE, art. 4 ust. 1 lit. a) dyrektywy 2009/24/WE i art. 11 ust. 1 niniejszej dyrektywy, zezwalający instytucjom dziedzictwa kulturowego na wykonywanie kopii wszelkich utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną, które znajdują się na stałe w ich zbiorach, niezależnie od formatu lub nośnika, w celu zachowania takich utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną i w zakresie potrzebnym do tego zachowania.

1a. Państwa członkowskie dopilnowują, aby wszelki materiał powstały w wyniku zwielokrotnienia materiału w domenie publicznej nie podlegał prawom autorskim ani prawom pokrewnym, chyba że zwielokrotnienie takie jest wiernym odtworzeniem do celów zachowania materiału oryginalnego.

1b. Każde postanowienie umowne sprzeczne z wyjątkiem przewidzianym w ust. 1 jest bezskuteczne.

Poprawka 68**Wniosek dotyczący dyrektywy****Artykuł 6**

Tekst proponowany przez Komisję

Artykuł 6**Przepisy wspólne**

Do wyjątków i ograniczeń przewidzianych w niniejszym tytule zastosowanie ma art. 5 ust. 5 oraz art. 6 ust. 4 akapit pierwszy, trzeci i piąty dyrektywy 2001/29/WE.

Poprawka

Artykuł 6**Przepisy wspólne**

1. Dostęp do treści objętej wyjątkiem przewidzianym w niniejszej dyrektywie nie daje użytkownikowi prawa do wykorzystania jej w innym celu na podstawie innego wyjątku.

2. Do wyjątków i ograniczeń przewidzianych w niniejszym tytule zastosowanie ma art. 5 ust. 5 oraz art. 6 ust. 4 akapit pierwszy, trzeci, **czwarty** i piąty dyrektywy 2001/29/WE.

Środa, 12 września 2018 r.

Poprawka 69

Wniosek dotyczący dyrektywy

Artykuł 7

Tekst proponowany przez Komisję

Artykuł 7

Korzystanie z utworów niedostępnych w obrocie handlowym przez instytucje dziedzictwa kulturowego

1. Państwa członkowskie przewidują, że w przypadku gdy organizacja zbiorowego zarządzania w imieniu swoich członków udziela niewyłącznej licencji do celów niehandlowych instytucji dziedzictwa kulturowego w celu digitalizacji, rozpowszechniania, publicznego udostępniania lub podawania do wiadomości utworów niedostępnych w obrocie handlowym lub innych przedmiotów objętych ochroną znajdujących się na stałe w zbiorach danej instytucji, to taką niewyłączną licencję można rozszerzyć na podmioty praw należące do tej samej kategorii co podmioty objęte licencją, które nie są reprezentowane przez organizację zbiorowego zarządzania lub można uznać, że taka licencja ma do nich zastosowanie, pod warunkiem że:

- a) organizacja zbiorowego zarządzania, na podstawie mandatów udzielonych przez podmioty praw, szeroko reprezentuje podmioty praw w danej kategorii utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną oraz prawa, które są przedmiotem licencji;
- b) zagwarantowane jest równe traktowanie wszystkich podmiotów praw w odniesieniu do warunków licencji;
- c) wszystkie podmioty praw mogą w dowolnym momencie sprzeciwić się uznaniu swoich utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną za niedostępne w obrocie handlowym oraz mogą odstąpić od stosowania licencji do swoich utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną.

Poprawka

Artykuł 7

Korzystanie z utworów niedostępnych w obrocie handlowym przez instytucje dziedzictwa kulturowego

1. Państwa członkowskie przewidują, że w przypadku gdy organizacja zbiorowego zarządzania w imieniu swoich członków udziela niewyłącznej licencji do celów niehandlowych instytucji dziedzictwa kulturowego w celu digitalizacji, rozpowszechniania, publicznego udostępniania lub podawania do wiadomości utworów niedostępnych w obrocie handlowym lub innych przedmiotów objętych ochroną znajdujących się na stałe w zbiorach danej instytucji, to taką niewyłączną licencję można rozszerzyć na podmioty praw należące do tej samej kategorii co podmioty objęte licencją, które nie są reprezentowane przez organizację zbiorowego zarządzania lub można uznać, że taka licencja ma do nich zastosowanie, pod warunkiem że:

- a) organizacja zbiorowego zarządzania, na podstawie mandatów udzielonych przez podmioty praw, szeroko reprezentuje podmioty praw w danej kategorii utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną oraz prawa, które są przedmiotem licencji;
- b) zagwarantowane jest równe traktowanie wszystkich podmiotów praw w odniesieniu do warunków licencji;
- c) wszystkie podmioty praw mogą w dowolnym momencie sprzeciwić się uznaniu swoich utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną za niedostępne w obrocie handlowym oraz mogą odstąpić od stosowania licencji do swoich utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną.

1a. Państwa członkowskie przewidują wyjątek lub ograniczenie dotyczące praw przewidzianych w art. 2 i 3 dyrektywy 2001/29/WE, art. 5 lit. a) i art. 7 ust. 1 dyrektywy 96/9/WE, art. 4 ust. 1 dyrektywy 2009/24/WE oraz art. 11 ust. 1 niniejszej dyrektywy, zezwalający instytucjom dziedzictwa kulturowego na wykonywanie dostępnych w internecie kopii utworów niedostępnych w obrocie handlowym, które znajdują się na stałe w zbiorach instytucji do celów niekomercyjnych, pod warunkiem że:

- a) **podane zostanie nazwisko autora lub innego dającego się ustalić podmiotu praw, chyba że okaże się to niemożliwe;**
- b) **wszystkie podmioty praw mogą w dowolnym momencie sprzeciwić się uznaniu swoich utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną za niedostępne w obrocie handlowym oraz mogą odstąpić od stosowania wyjątku wobec swoich utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną.**

Środa, 12 września 2018 r.

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

2. Utwór lub inny przedmiot objęty ochroną uznaje się za niedostępny w obrocie handlowym, jeżeli cały utwór lub inny przedmiot objęty ochroną, we wszystkich tłumaczeniach, wersjach i postaciach, nie jest dostępny publicznie za pośrednictwem zwykłych kanałów handlowych i nie można racjonalnie oczekiwać, że stanie się dostępny.

Państwa członkowskie, w porozumieniu z podmiotami praw, organizacjami zbiorowego zarządzania i instytucjami dziedzictwa kulturowego, zapewniają, aby wymogi stosowane do określania, czy utwory i inne przedmioty objęte ochroną można objąć licencją zgodnie z ust. 1, nie wykraczały poza to, co jest konieczne i rozsądne, i nie wykluczały możliwości uznania całości zbiorów za niedostępne w obrocie handlowym, jeżeli można rozsądnie przyjąć, że wszystkie utwory lub inne przedmioty objęte ochroną znajdujące się w zbiorach są niedostępne w obrocie handlowym.

3. Państwa członkowskie przewidują podjęcie odpowiednich środków upubliczniania informacji w odniesieniu do:

- a) uznania utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną za niedostępne w obrocie handlowym;
- b) **licencji**, a w szczególności jej stosowania do niereprezentowanych podmiotów praw;
- c) możliwości wniesienia sprzeciwu, o którym mowa w ust. 1 lit. c), przez podmioty praw;

w **tym w rozsądnym okresie** zanim utwory lub inne przedmioty objęte ochroną zostaną zdigitalizowane, rozpowszechnione, udostępnione lub podane do wiadomości publicznej.

4. Państwa członkowskie zapewniają, aby licencje, o których mowa w ust. 1, były uzyskiwane od organizacji zbiorowego zarządzania, która jest reprezentatywna dla danego państwa członkowskiego, w którym:

- a) po raz pierwszy opublikowano utwory lub fonogramy lub, w razie braku publikacji, po raz pierwszy je nadano, z wyjątkiem utworów kinematograficznych i audiowizualnych;
- b) w przypadku utworów kinematograficznych i audiowizualnych – swoją siedzibę główną lub miejsce zwykłego pobytu mają producenci utworów; lub
- c) swoją siedzibę ma instytucja dziedzictwa kulturowego, jeżeli pomimo podjęcia rozsądnych starań nie można było określić państwa członkowskiego lub kraju trzeciego zgodnie z lit. a) i b).

5. Ust. 1, 2 i 3 nie mają zastosowania do utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną należących do obywateli państw trzecich z wyjątkiem przypadków, w których zastosowanie ma ust. 4 lit. a) i b).

1b. Państwa członkowskie przewidują, że wyjątek przyjęty na podstawie ust. 1a nie ma zastosowania w odniesieniu do sektorów lub rodzajów utworów, dla których dostępne są odpowiednie rozwiązania licencyjne, takie jak między innymi rozwiązania, o których mowa w ust. 1. Po zasięgnięciu opinii autorów, innych podmiotów praw, organizacji zbiorowego zarządzania i instytucji dziedzictwa kulturowego państwa członkowskie określają dostępność takich rozwiązań opartych na rozszerzonych licencjach zbiorowych dla poszczególnych sektorów lub rodzajów utworów.

2. Państwa członkowskie mogą określić ostateczny termin dla określenia, czy utwór uprzednio wprowadzony do obrotu uznaje się za niedostępny w obrocie handlowym.

Państwa członkowskie, w porozumieniu z podmiotami praw, organizacjami zbiorowego zarządzania i instytucjami dziedzictwa kulturowego, zapewniają, aby wymogi stosowane do określania, czy utwory i inne przedmioty objęte ochroną można objąć licencją zgodnie z ust. 1 **lub korzystać z nich zgodnie z ust. 1a**, nie wykraczały poza to, co jest konieczne i rozsądne, i nie wykluczały możliwości uznania całości zbiorów za niedostępne w obrocie handlowym, jeżeli można rozsądnie przyjąć, że wszystkie utwory lub inne przedmioty objęte ochroną znajdujące się w zbiorach są niedostępne w obrocie handlowym.

3. Państwa członkowskie przewidują podjęcie odpowiednich środków upubliczniania informacji w odniesieniu do:

- a) uznania utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną za niedostępne w obrocie handlowym;
- b) **jakiegokolwiek licencji**, a w szczególności jej stosowania do niereprezentowanych podmiotów praw;
- c) możliwości wniesienia sprzeciwu, o którym mowa w ust. 1 lit. c) **oraz w ust. 1a lit. b)**, przez podmioty praw;

w **okresie co najmniej sześciu miesięcy**, zanim utwory lub inne przedmioty objęte ochroną zostaną zdigitalizowane, rozpowszechnione, udostępnione lub podane do wiadomości publicznej.

4. Państwa członkowskie zapewniają, aby licencje, o których mowa w ust. 1, były uzyskiwane od organizacji zbiorowego zarządzania, która jest reprezentatywna dla danego państwa członkowskiego, w którym:

- a) po raz pierwszy opublikowano utwory lub fonogramy lub, w razie braku publikacji, po raz pierwszy je nadano, z wyjątkiem utworów kinematograficznych i audiowizualnych;
- b) w przypadku utworów kinematograficznych i audiowizualnych – swoją siedzibę główną lub miejsce zwykłego pobytu mają producenci utworów; lub
- c) swoją siedzibę ma instytucja dziedzictwa kulturowego, jeżeli pomimo podjęcia rozsądnych starań nie można było określić państwa członkowskiego lub kraju trzeciego zgodnie z lit. a) i b).

5. Ust. 1, 2 i 3 nie mają zastosowania do utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną należących do obywateli państw trzecich z wyjątkiem przypadków, w których zastosowanie ma ust. 4 lit. a) i b).

Środa, 12 września 2018 r.

Poprawka 70

Wniosek dotyczący dyrektywy

Artykuł 8

Tekst proponowany przez Komisję

Artykuł 8

Transgraniczne sposoby korzystania

1. Instytucje dziedzictwa kulturowego mogą korzystać z utworów lub innych przedmiotów objętych **licencją udzieloną zgodnie** z art. 7 zgodnie z **warunkami licencji** we wszystkich państwach członkowskich.

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby informacje pozwalające na identyfikację utworów lub innych przedmiotów objętych **licencją udzieloną zgodnie** z art. 7 oraz informacje o możliwości zgłoszenia sprzeciwu przez podmioty praw, o której mowa w art. 7 ust. 1 lit. c), zostały **podane do publicznej wiadomości** na jednym portalu internetowym na co najmniej sześć miesięcy przed digitalizacją utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną, ich rozpowszechnianiem, publicznym udostępnianiem lub podaniem do wiadomości w państwach członkowskich innych niż państwo, w którym udziela się licencji, **i aby informacje te były dostępne** przez cały czas obowiązywania licencji.

3. Portal, o którym mowa w ust. 2, tworzy i zarządza nim Urząd Unii Europejskiej ds. Własności Intelektualnej zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 386/2012.

Poprawka

Artykuł 8

Transgraniczne sposoby korzystania

1. Instytucje dziedzictwa kulturowego mogą korzystać z utworów **niedostępnych w obrocie handlowym** lub innych przedmiotów objętych **ochroną, których dotyczy** art. 7, zgodnie z **tym artykułem** we wszystkich państwach członkowskich.

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby informacje pozwalające na identyfikację utworów lub innych przedmiotów objętych **ochroną, których dotyczy** art. 7, oraz informacje o możliwości zgłoszenia sprzeciwu przez podmioty praw, o której mowa w art. 7 ust. 1 lit. c) **oraz w art. 7 ust. 1a lit. b)**, zostały **na stałe, łatwo i skutecznie podane** na jednym **publicznym** portalu internetowym na co najmniej sześć miesięcy przed digitalizacją utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną, ich rozpowszechnianiem, publicznym udostępnianiem lub podaniem do wiadomości w państwach członkowskich innych niż państwo, w którym udziela się licencji, **lub w przypadkach, o których mowa w art. 7 ust. 1a, gdzie ma siedzibę instytucja dziedzictwa kulturowego, i** przez cały czas obowiązywania licencji.

3. Portal, o którym mowa w ust. 2, tworzy i zarządza nim Urząd Unii Europejskiej ds. Własności Intelektualnej zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 386/2012.

Poprawka 71

Wniosek dotyczący dyrektywy

Artykuł 9 – akapit 1

Tekst proponowany przez Komisję

Państwa członkowskie zapewniają regularny dialog między przedstawicielskimi organizacjami użytkowników i podmiotów praw a wszelkimi innymi stosownymi organizacjami zainteresowanych stron, aby, w zależności od specyfiki poszczególnych sektorów, zwiększyć adekwatność i przydatność mechanizmów licencyjnych, o których mowa w art. 7 ust. 1, zapewnić podmiotom praw skuteczność zabezpieczeń, o których mowa w niniejszym rozdziale, w szczególności w odniesieniu do środków upubliczniania informacji, oraz, w stosownych przypadkach, pomóc we wprowadzaniu wymogów, o których mowa w art. 7 ust. 2 akapit drugi.

Poprawka

Państwa członkowskie zapewniają regularny dialog między przedstawicielskimi organizacjami użytkowników i podmiotów praw a wszelkimi innymi stosownymi organizacjami zainteresowanych stron, aby, w zależności od specyfiki poszczególnych sektorów, zwiększyć adekwatność i przydatność mechanizmów licencyjnych, o których mowa w art. 7 ust. 1, **oraz wyjątku, o którym mowa w art. 7 ust. 1a**, zapewnić podmiotom praw skuteczność zabezpieczeń, o których mowa w niniejszym rozdziale, w szczególności w odniesieniu do środków upubliczniania informacji, oraz, w stosownych przypadkach, pomóc we wprowadzaniu wymogów, o których mowa w art. 7 ust. 2 akapit drugi.

Środa, 12 września 2018 r.

Poprawka 72

Wniosek dotyczący dyrektywy

Artykuł 10

Tekst proponowany przez Komisję

Artykuł 10

Mechanizm negocjacyjny

Państwa członkowskie zapewniają, aby strony, które zamierzają zawrzeć umowę w celu podania do wiadomości utworów audiowizualnych na platformach wideo na żądanie i napotykać trudności związane z udzielaniem licencji na prawa, mogły zwrócić się o pomoc do bezstronnego organu posiadającego stosowne doświadczenie. Organ **ten** udziela pomocy w negocjacjach i pomaga w osiągnięciu porozumienia.

Nie później niż [data, o której mowa w art. 21 ust. 1] państwa członkowskie **powiadają** Komisję o organie, **o którym mowa w** ust. 1.

Poprawka

Artykuł 10

Mechanizm negocjacyjny

Państwa członkowskie zapewniają, aby strony, które zamierzają zawrzeć umowę w celu podania do wiadomości utworów audiowizualnych na platformach wideo na żądanie i napotykać trudności związane z udzielaniem licencji na prawa **audiowizualne**, mogły zwrócić się o pomoc do bezstronnego organu posiadającego stosowne doświadczenie. **Bezstronny organ utworzony lub wyznaczony przez państwo członkowskie do celów niniejszego artykułu** udziela pomocy **stronom** w negocjacjach i pomaga **im** w osiągnięciu porozumienia.

Nie później niż [data, o której mowa w art. 21 ust. 1] państwa członkowskie **informują** Komisję o organie, **który utworzyły lub wyznaczyły zgodnie z** ust. 1.

Aby zachęcać do udostępniania utworów audiowizualnych na platformach wideo, państwa członkowskie wspierają dialog między organizacjami reprezentującymi autorów, producentami, platformami wideo na żądanie (VOD) a innymi zainteresowanymi stronami.

Środa, 12 września 2018 r.

Poprawka 73

Wniosek dotyczący dyrektywy

Tytuł III – rozdział 2 a (nowy) – artykuł 10 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

ROZDZIAŁ 2 a

Dostęp do publikacji Unii

Artykuł 10a

Prawny obowiązek przekazywania publikacji Unii

1. *Wszelka elektroniczna publikacja dotycząca zagadnień związanych z Unią, takich jak prawo unijne, historia i integracja Unii, polityka i demokracja Unii, unijne sprawy instytucjonalne i parlamentarne oraz dziedziny polityki Unii, którą udostępnia się publicznie w Unii, podlega obowiązkowi przekazania Unii.*
2. *Biblioteka Parlamentu Europejskiego jest uprawniona do otrzymania bezpłatnie jednego egzemplarza każdej publikacji, o której mowa w ust. 1.*
3. *Obowiązek określony w ust. 1 stosuje się do wydawców, drukarzy i importerów publikacji w odniesieniu do utworów, które wydają, drukują lub importują do Unii.*
4. *Od dnia dostarczenia do Biblioteki Parlamentu Europejskiego publikacje, o których mowa w ust. 1, stają się częścią stałej kolekcji Biblioteki Parlamentu Europejskiego. Udostępnia się je użytkownikom w pomieszczeniach Biblioteki Parlamentu Europejskiego wyłącznie do celów badań naukowych lub studiów prowadzonych przez akredytowanych naukowców pod kontrolą Biblioteki Parlamentu Europejskiego.*
5. *Komisja przyjmuje akty prawne w celu określenia szczegółowych zasad dotyczących przekazywania Bibliotece Parlamentu Europejskiego publikacji, o których mowa w ust. 1.*

Środa, 12 września 2018 r.

Poprawki 151, 152, 153, 154 i 155

Wniosek dotyczący dyrektywy

Artykuł 11 – ustęp 1

Tekst proponowany przez Komisję

Artykuł 11

Ochrona publikacji prasowych w zakresie cyfrowych sposobów korzystania

1. Państwa członkowskie zapewniają wydawcom publikacji prasowych prawa przewidziane w art. 2 i art. 3 ust. 2 dyrektywy 2001/29/WE **w zakresie cyfrowych sposobów** korzystania z ich publikacji prasowych.
2. Prawa, o których mowa w ust. 1, nie naruszają jakichkolwiek przewidzianych w prawie Unii praw autorów i innych podmiotów praw w odniesieniu do utworów i innych przedmiotów objętych ochroną zawartych w publikacji prasowej, i nie mają na te prawa żadnego wpływu. Na prawa te nie można się powoływać przeciwko autorom i innym podmiotom praw, a w szczególności na ich podstawie nie można pozbawiać autorów i innych podmiotów praw ich prawa do eksploatacji swoich utworów i innych przedmiotów objętych ochroną niezależnie od publikacji prasowej, w skład której wchodzi te utwory lub przedmioty.
3. W odniesieniu do praw określonych w ust. 1 stosuje się odpowiednio art. 5–8 dyrektywy 2001/29/WE i dyrektywy 2012/28/UE.
4. Prawa, o których mowa w ust. 1, wygasają **20** lat po opublikowaniu danej publikacji prasowej. Termin ten liczy się od dnia pierwszego stycznia roku następującego po dacie opublikowania.

Poprawka

Artykuł 11

Ochrona publikacji prasowych w zakresie cyfrowych sposobów korzystania

1. Państwa członkowskie zapewniają wydawcom publikacji prasowych prawa przewidziane w art. 2 i art. 3 ust. 2 dyrektywy 2001/29/WE, **aby mogli oni otrzymywać sprawiedliwe i proporcjonalne wynagrodzenie za cyfrowe sposoby** korzystania z ich publikacji prasowych **przez dostawców usług społeczeństwa informacyjnego**.
 - 1a. **Prawa, o których mowa w ust. 1, nie uniemożliwiają prywatnego i niekomercyjnego korzystania z publikacji prasowych przez użytkowników indywidualnych.**
 2. Prawa, o których mowa w ust. 1, nie naruszają jakichkolwiek przewidzianych w prawie Unii praw autorów i innych podmiotów praw w odniesieniu do utworów i innych przedmiotów objętych ochroną zawartych w publikacji prasowej, i nie mają na te prawa żadnego wpływu. Na prawa te nie można się powoływać przeciwko autorom i innym podmiotom praw, a w szczególności na ich podstawie nie można pozbawiać autorów i innych podmiotów praw ich prawa do eksploatacji swoich utworów i innych przedmiotów objętych ochroną niezależnie od publikacji prasowej, w skład której wchodzi te utwory lub przedmioty.
 - 2a. **Prawa, o których mowa w ust. 1, nie obejmują samych hiperłączy, którym towarzyszą pojedyncze słowa.**
3. W odniesieniu do praw określonych w ust. 1 stosuje się odpowiednio art. 5–8 dyrektywy 2001/29/WE i dyrektywy 2012/28/UE.
4. Prawa, o których mowa w ust. 1, wygasają **pięć** lat po opublikowaniu danej publikacji prasowej. Termin ten liczy się od dnia pierwszego stycznia roku następującego po dacie opublikowania. **Prawo, o którym mowa w ust. 1, nie ma mocy wstecznej.**
 - 4a. **Państwa członkowskie dopilnowują, aby autorzy otrzymywali odpowiednią część dodatkowych przychodów uzyskiwanych przez wydawców prasowych za korzystanie z danej publikacji prasowej przez dostawców usług społeczeństwa informacyjnego.**

Środa, 12 września 2018 r.

Poprawka 75

Wniosek dotyczący dyrektywy

Artykuł 12

Tekst proponowany przez Komisję

Artykuł 12

Roszczenia o godziwą rekompensatę

Państwa członkowskie mogą przewidzieć, że jeżeli autor przenosi prawo na wydawcę lub udziela wydawcy licencji na dane prawo, to takie przeniesienie lub licencja stanowią wystarczającą podstawę prawną dla wydawcy do roszczenia o udział w rekompensacie za korzystanie z utworu, które miało miejsce na podstawie wyjątku od prawa podlegającego przeniesieniu lub objętego licencją lub na podstawie ograniczenia tego prawa.

Poprawka

Artykuł 12

Roszczenia o godziwą rekompensatę

Państwa członkowskie, **które stosują system podziału rekompensaty między autorów i wydawców w przypadku wyjątków i ograniczeń**, mogą przewidzieć, że jeżeli autor przenosi prawo na wydawcę lub udziela wydawcy licencji na dane prawo, to takie przeniesienie lub licencja stanowią wystarczającą podstawę prawną dla wydawcy do roszczenia o udział w rekompensacie za korzystanie z utworu, które miało miejsce na podstawie wyjątku od prawa podlegającego przeniesieniu lub objętego licencją lub na podstawie ograniczenia tego prawa, **pod warunkiem że ekwiwalentny system podziału rekompensaty funkcjonował w tym państwie członkowskim przed 12 listopada 2015 r.**

Akapit pierwszy nie narusza ustaleń podjętych w państwach członkowskich odnośnie do praw publicznego użytkownika, zarządzania prawami nie opierającymi się na wyjątkach lub ograniczeniach praw autorskich, jak systemy rozszerzonych licencji zbiorowych, lub odnośnie do prawa do wynagrodzenia na podstawie prawa krajowego.

Poprawka 76

Wniosek dotyczący dyrektywy

Tytuł IV – rozdział 1 a (nowy) – artykuł 12 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

ROZDZIAŁ 1a**Ochrona organizatorów wydarzeń sportowych****Artykuł 12a****Ochrona organizatorów wydarzeń sportowych**

Państwa członkowskie zapewniają organizatorom wydarzeń sportowych prawa przewidziane w art. 2 i art. 3 ust. 2 dyrektywy 2001/29/WE oraz w art. 7 dyrektywy 2006/115/WE.

Środa, 12 września 2018 r.

Poprawki 156, 157, 158, 159, 160 i 161

Wniosek dotyczący dyrektywy

Artykuł 13

Tekst proponowany przez Komisję

Artykuł 13

Korzystanie z treści chronionych przez dostawców usług społeczeństwa informacyjnego polegających na przechowywaniu i zapewnianiu publicznego dostępu do dużej liczby utworów i innych przedmiotów objętych ochroną zamieszczanych przez użytkowników

1. Dostawcy usług społeczeństwa informacyjnego, którzy przechowują i zapewniają publiczny dostęp do dużej liczby utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną zamieszczanych przez swoich użytkowników, we współpracy z podmiotami praw podejmują środki w celu zapewnienia funkcjonowania umów zawieranych z podmiotami praw o korzystanie z ich utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną bądź w celu zapobiegania dostępności w swoich serwisach utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną zidentyfikowanych przez podmioty praw w toku współpracy z dostawcami usług. Środki te, takie jak stosowanie skutecznych technologii rozpoznawania treści, muszą być odpowiednie i proporcjonalne. Dostawcy usług przekazują podmiotom praw adekwatne informacje na temat funkcjonowania i wdrażania środków, a także, w stosownych przypadkach, adekwatne sprawozdania na temat rozpoznawania utworów i innych przedmiotów objętych ochroną oraz korzystania z nich.

2. Państwa członkowskie zapewniają wdrożenie przez dostawców usług, o których mowa w ust. 1, mechanizmów składania skarg i dochodzenia roszczeń, które są dostępne dla użytkowników w przypadku sporów dotyczących stosowania środków, o których mowa w ust. 1.

3. W stosownych przypadkach państwa członkowskie ułatwiają współpracę między dostawcami usług społeczeństwa informacyjnego a podmiotami praw poprzez dialog zainteresowanych stron w celu określenia najlepszych praktyk, takich jak odpowiednie i proporcjonalne technologie rozpoznawania treści, biorąc pod uwagę m.in. charakter usług, dostępność technologii i ich skuteczność w świetle rozwoju technologii.

Poprawka

Artykuł 13

Korzystanie z treści chronionych przez dostawców usług udostępniania treści online polegających na przechowywaniu i zapewnianiu publicznego dostępu do dużej liczby utworów i innych przedmiotów objętych ochroną zamieszczanych przez użytkowników

1. Z zastrzeżeniem art. 3 ust. 1 i 2 dyrektywy 2001/29/WE dostawcy usług udostępniania treści online dokonują czynności publicznego udostępniania. Zawierają oni zatem uczciwe i właściwe umowy licencyjne z podmiotami praw.

2. Umowy licencyjne zawarte przez dostawców usług udostępniania treści online z podmiotami praw w odniesieniu do czynności udostępniania, o których mowa w ust. 1, obejmują odpowiedzialność za utwory zamieszczane przez użytkowników takich usług udostępniania treści online zgodnie z warunkami określonymi w umowie licencyjnej, pod warunkiem że użytkownicy ci nie działają w celach handlowych.

2a. Państwa członkowskie stanowią przepisy przewidujące, że w przypadku gdy posiadacze praw nie chcą zawierać umów licencyjnych, dostawcy usług udostępniania treści online i posiadacze praw współpracują w dobrej wierze w celu zapewnienia, aby nieuprawnione chronione utwory lub inne przedmioty objęte ochroną nie były dostępne w ich usługach. Współpraca między dostawcami treści internetowych a posiadaczami praw nie prowadzi do uniemożliwienia dostępu do utworów nienaruszających praw autorskich lub innych przedmiotów objętych ochroną, w tym objętych wyjątkiem lub ograniczeniem praw autorskich.

2b. Państwa członkowskie zapewniają, aby dostawcy usług udostępniania treści online, o których mowa w ust. 1, wprowadzili skuteczne i sprawne mechanizmy wnoszenia skarg i dochodzenia roszczeń, z których użytkownicy mogą skorzystać w przypadku gdy współpraca, o której mowa w ust. 2a, prowadzi do nieuzasadnionego usunięcia ich treści. Wszelkie skargi składane w ramach takich mechanizmów są rozpatrywane bez zbędnej zwłoki i podlegają kontroli przez człowieka. Posiadacze praw powinni w uzasadniony sposób uzasadnić swoje decyzje, aby uniknąć arbitralnego odrzucania skarg. Ponadto, zgodnie z dyrektywą 95/46/WE, dyrektywą 2002/58/WE i ogólnym rozporządzeniem o ochronie danych, współpraca nie prowadzi do identyfikacji indywidualnych użytkowników ani do przetwarzania ich danych osobowych. Państwa członkowskie zapewniają również użytkownikom dostęp do niezależnego organu rozstrzygania sporów, jak również do sądu lub innego właściwego organu sądowego w celu dochodzenia prawa do korzystania z wyjątku lub ograniczenia praw autorskich.

Środa, 12 września 2018 r.

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

3. *Od dnia [data wejścia w życie niniejszej dyrektywy] Komisja i państwa członkowskie organizują dialog między zainteresowanymi stronami w celu zharmonizowania i określenia najlepszych praktyk oraz wydania wytycznych w celu zapewnienia funkcjonowania umów licencyjnych oraz na temat współpracy między dostawcami usług udostępniania treści online a posiadaczami praw do korzystania z ich utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną w rozumieniu niniejszej dyrektywy. Przy określaniu najlepszych praktyk należy w szczególności uwzględnić prawa podstawowe, stosowanie wyjątków i ograniczeń, jak również zapewnienie, aby obciążenie MŚP pozostało odpowiednie. Należy też unikać automatycznego blokowania treści.*

Poprawki 78 i 252

Wniosek dotyczący dyrektywy

Artykuł 13 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Artykuł 13a

Państwa członkowskie zapewniają, aby spory pomiędzy podmiotami praw a dostawcami usług społeczeństwa informacyjnego dotyczące stosowania art. 13 ust. 1 mogły być przedkładane do rozpatrzenia z zastosowaniem systemu alternatywnego rozstrzygnięcia sporów.

Państwa członkowskie tworzą lub wyznaczają bezstronny organ dysponujący konieczną wiedzą fachową w celu udzielenia pomocy stronom przy rozwiązywaniu sporów w ramach tego systemu.

Najpóźniej [data podana w art. 21 ust. 1] państwa członkowskie informują Komisję o powstaniu tego organu.

Środa, 12 września 2018 r.

Poprawka 79**Wniosek dotyczący dyrektywy****Artykuł 13 b (nowy)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Artykuł 13b

Korzystanie z treści chronionych przez dostawców usług społeczeństwa informacyjnego świadczących automatyczną usługę wyszukiwania obrazów

Państwa członkowskie zapewniają, aby dostawcy usług społeczeństwa informacyjnego automatycznie zwielokrotniający lub umieszczający odesłania do znacznej liczby utworów wizualnych chronionych prawem autorskim i udostępniający je publicznie do celów indeksowania i umieszczania odesłań zawierali uczciwe i wyważone umowy licencyjne z żądającymi tego podmiotami praw w celu zapewnienia ich uczciwego wynagrodzenia. Wynagrodzeniem takim może zarządzać organizacja zbiorowego zarządzania zainteresowanego podmiotu praw.

Poprawka 80**Wniosek dotyczący dyrektywy****Rozdział 3 – artykuł -14 (nowy)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Artykuł -14**Zasada uczciwego i proporcjonalnego wynagrodzenia**

1. Państwa członkowskie dopilnowują, aby autorzy i wykonawcy otrzymywali sprawiedliwe i proporcjonalne wynagrodzenie za eksploatację ich utworów i innych przedmiotów objętych ochroną, w tym za ich eksploatację internetową. Można to osiągnąć w każdym sektorze dzięki połączeniu umów, w tym układów zbiorowych, i prawnych mechanizmów dostosowania wynagrodzeń.
2. Ustęp 1 nie ma zastosowania, jeżeli autor lub wykonawca przyznaje bezpłatnie wszystkim użytkownikom niewyłączne prawo do korzystania z jego utworu.
3. Państwa członkowskie uwzględniają specyfikę każdego sektora przy zachęcaniu do proporcjonalnego wynagrodzenia za prawa przyznane przez autorów i wykonawców.
4. W umowach określa się wynagrodzenie mające zastosowanie do każdego sposobu eksploatacji.

Środa, 12 września 2018 r.

Poprawka 81

Wniosek dotyczący dyrektywy

Artykuł 14

Tekst proponowany przez Komisję

Artykuł 14

Obowiązek przejrzystości

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby autorzy i wykonawcy otrzymywali regularnie **i** z uwzględnieniem specyfiki każdego sektora, aktualne, **adekwatne** i **wystarczające** informacje na temat eksploatacji swoich utworów i wykonań od podmiotów, którym udzieliłi licencji lub na które przenieśli swoje prawa, zwłaszcza w odniesieniu do sposobu eksploatacji, uzyskanych dochodów i należnego wynagrodzenia.

2. Obowiązek określony w ust. 1 musi być proporcjonalny i skuteczny oraz zapewniać **odpowiedni** poziom przejrzystości w każdym sektorze. Jednak w tych przypadkach, w których obciążenie administracyjne wynikające z powyższego obowiązku byłoby nieproporcjonalne w świetle dochodów uzyskanych z eksploatacji utworu lub wykonania, państwa członkowskie mogą dostosować obowiązek określony w ust. 1, pod warunkiem, że pozostanie on skuteczny i zapewni **odpowiedni** poziom przejrzystości.

3. **Państwa członkowskie mogą zdecydować, że obowiązek określony w ust. 1 nie ma zastosowania, jeżeli wkład autora lub wykonawcy nie jest znaczący w stosunku do całego utworu lub wykonania.**

4. Ust. 1 nie ma zastosowania do podmiotów podlegających wymogom przejrzystości ustanowionych w dyrektywie 2014/26/UE.

Poprawka

Artykuł 14

Obowiązek przejrzystości

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby autorzy i wykonawcy otrzymywali regularnie, **co najmniej raz w roku**, z uwzględnieniem specyfiki każdego sektora **i względnego znaczenia poszczególnych wkładów**, aktualne, **dokładne, istotne** i **wyczerpujące** informacje na temat eksploatacji swoich utworów i wykonań od podmiotów, którym udzieliłi licencji lub na które przenieśli swoje prawa, zwłaszcza w odniesieniu do sposobu eksploatacji, uzyskanych dochodów **bezpośrednich i pośrednich** i należnego wynagrodzenia.

1a. Państwa członkowskie zapewniają, aby w przypadku, gdy licencjodawca lub przejmujący prawa autorów i wykonawców udziela następnie licencji na te prawa innemu podmiotowi, podmiot taki przekazuje licencjodawcy lub przejmującemu prawa wszystkie informacje, o których mowa w ust. 1.

Główny licencjodawca lub przejmujący prawa przekazuje autorowi lub wykonawcy wszystkie informacje, o których mowa w pierwszym akapicie. Informacje te nie ulegają zmianie, z wyjątkiem przypadków szczególnie chronionych informacji handlowych określonych w prawie Unii lub w prawie krajowym, które, z zastrzeżeniem art. 15 i 16a, mogą być przedmiotem umowy o zachowaniu poufności, w celu zachowania uczciwej konkurencji. Jeżeli główny licencjodawca lub przejmujący prawa nie przekazuje w odpowiednim czasie informacji, o których mowa w niniejszym akapicie, autor lub wykonawca jest uprawniony do zażądania tych informacji bezpośrednio od licencjodawcy w umowie sublicencji.

2. Obowiązek określony w ust. 1 musi być proporcjonalny i skuteczny oraz zapewniać **wysoki** poziom przejrzystości w każdym sektorze. Jednak w tych przypadkach, w których obciążenie administracyjne wynikające z powyższego obowiązku byłoby nieproporcjonalne w świetle dochodów uzyskanych z eksploatacji utworu lub wykonania, państwa członkowskie mogą dostosować obowiązek określony w ust. 1, pod warunkiem, że pozostanie on skuteczny i zapewni **wysoki** poziom przejrzystości.

4. Ust. 1 nie ma zastosowania do podmiotów podlegających wymogom przejrzystości ustanowionych w dyrektywie 2014/26/UE **ani do układów zbiorowych, jeżeli wymogi te lub układy przewidują wymogi porównywalne do wymogów, o których mowa w ust. 2.**

Środa, 12 września 2018 r.

Poprawka 82

Wniosek dotyczący dyrektywy

Artykuł 15 – akapit 1

Tekst proponowany przez Komisję

Państwa członkowskie zapewniają, aby autorzy i wykonawcy mieli prawo zażądać dodatkowego odpowiedniego wynagrodzenia od strony, z którą zawarli umowę o eksploatację praw, jeżeli pierwotnie uzgodnione wynagrodzenie jest niewspółmiernie niskie w porównaniu do późniejszych właściwych dochodów i korzyści uzyskiwanych z eksploatacji utworów lub wykonań.

Poprawka

Państwa członkowskie zapewniają, aby – **wobec braku układów zbiorowych przewidujących porównywalny mechanizm** – autorzy i wykonawcy **lub reprezentujące ich organizacje działające w ich imieniu** mieli prawo zażądać dodatkowego, odpowiedniego **i godziwego** wynagrodzenia od strony, z którą zawarli umowę o eksploatację praw, jeżeli pierwotnie uzgodnione wynagrodzenie jest niewspółmiernie niskie w porównaniu do późniejszych właściwych **bezpośrednich i pośrednich** dochodów i korzyści uzyskiwanych z eksploatacji utworów lub wykonań.

Poprawka 83

Wniosek dotyczący dyrektywy

Artykuł 16 – akapit 1

Tekst proponowany przez Komisję

Państwa członkowskie przewidują możliwość rozstrzygnięcia sporów dotyczących obowiązku przejrzystości na podstawie art. 14 oraz mechanizmu dostosowania umów na podstawie art. 15 w drodze dobrowolnej, alternatywnej procedury rozstrzygnięcia sporów.

Poprawka

Państwa członkowskie przewidują możliwość rozstrzygnięcia sporów dotyczących obowiązku przejrzystości na podstawie art. 14 oraz mechanizmu dostosowania umów na podstawie art. 15 w drodze dobrowolnej, alternatywnej procedury rozstrzygnięcia sporów. **Państwa członkowskie zapewniają, aby organizacje reprezentujące autorów i wykonawców mogły wszczynać takie procedury na wniosek autorów i wykonawców.**

Środa, 12 września 2018 r.

Poprawka 84

Wniosek dotyczący dyrektywy

Artykuł 16 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Artykuł 16a

Prawo do odwołania

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby w przypadku, gdy autor lub wykonawca udzielił licencji lub przeniósł swoje prawa dotyczące utworu lub innego przedmiotu objętego ochroną na zasadzie wyłączności, autor lub wykonawca miał prawo do odwołania, jeżeli utwór lub inny przedmiot objęty ochroną nie jest eksploatowany lub w przypadku ciągłego braku regularnej sprawozdawczości zgodnie z art. 14. Państwa członkowskie mogą przewidzieć szczegółowe przepisy uwzględniające specyfikę różnych sektorów i utworów oraz przewidywany okres eksploatacji, szczególnie dzięki określeniu terminów w odniesieniu do prawa do odwołania.

2. Prawo do odwołania przewidziane w ust. 1 można wykonywać jedynie po upływie rozsądnego czasu od daty zawarcia umowy licencyjnej lub umowy o przeniesieniu praw oraz jedynie po pisemnym powiadomieniu, w którym określono odpowiedni termin, do którego może odbywać się eksploatacja udzielonych w ramach licencji lub przeniesionych praw. Po upływie tego terminu autor lub wykonawca może podjąć decyzję o zakończeniu wyłączności umowy zamiast odwołania praw. Jeżeli utwór lub inny przedmiot objęty ochroną zawiera wkład wielu autorów lub wykonawców, korzystanie z indywidualnego prawa do odwołania takich autorów lub wykonawców reguluje prawo krajowe, określające przepisy dotyczące prawa do odwołania w przypadku dzieł zbiorowych, z uwzględnieniem względnego znaczenia poszczególnych wkładów.

3. Ustępy 1 i 2 nie mają zastosowania, jeżeli niekorzystanie z praw wynika w przeważającej mierze z okoliczności, którym, jak można się rozsądnie spodziewać, autor lub wykonawca może zaradzić.

4. Ustalenia umowne lub inne ustalenia wprowadzające odstępstwo od prawa do odwołania zgodne z prawem tylko wtedy, gdy zostały zawarte w formie umowy na podstawie układu zbiorowego.

Środa, 12 września 2018 r.

Poprawka 85**Wniosek dotyczący dyrektywy****Artykuł 17 a (nowy)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Artykuł 17a

Państwa członkowskie mogą przyjmować lub utrzymywać szersze przepisy zgodne z wyjątkami lub ograniczeniami istniejącymi w prawie Unii w odniesieniu do sposobów korzystania objętych wyjątkami lub ograniczeniami przewidzianymi w niniejszej dyrektywie.

Poprawka 86**Wniosek dotyczący dyrektywy****Artykuł 18 – ustęp 2**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

2. Przepisy art. 11 mają zastosowanie również do publikacji prasowych opublikowanych przed [data wymieniona w art. 21 ust. 1].

skreśla się

Środa, 12 września 2018 r.

P8_TA(2018)0338

Kontrola środków pieniężnych wwożonych do Unii lub wywożonych z Unii *I**

Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie kontroli środków pieniężnych wwożonych do Unii lub wywożonych z Unii oraz uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1889/2005 (COM(2016)0825 – C8-0001/2017 – 2016/0413(COD))

(Zwykła procedura ustawodawcza: pierwsze czytanie)

(2019/C 433/36)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wniosek Komisji przedstawiony Parlamentowi Europejskiemu i Radzie (COM(2016)0825),
- uwzględniając art. 294 ust. 2, art. 33 i art. 114 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zgodnie z którymi wniosek został przedstawiony Parlamentowi przez Komisję (C8-0001/2017),
- uwzględniając art. 294 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
- uwzględniając uwagi zgłoszone przez czeską Izbę Deputowanych i Kortezy Generalne Hiszpanii w sprawie projektu aktu ustawodawczego,
- uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z dnia 27 kwietnia 2017 r. (1),
- po konsultacji z Komitetem Regionów,
- uwzględniając wstępne porozumienie zatwierdzone przez komisje przedmiotowo właściwe na podstawie art. 69f ust. 4 Regulaminu oraz przekazane pismem z dnia 27 czerwca 2018 r. zobowiązanie przedstawiciela Rady do zatwierdzenia stanowiska Parlamentu, zgodnie z art. 294 ust. 4 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
- uwzględniając art. 59 Regulaminu,
- uwzględniając wspólne posiedzenia Komisji Gospodarczej i Monetarnej oraz Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych zgodnie z art. 55 Regulaminu,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Gospodarczej i Monetarnej i Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych (A8-0394/2017),

(1) Dz.U. C 246 z 28.7.2017, s. 22.

Środa, 12 września 2018 r.

1. przyjmuje poniższe stanowisko w pierwszym czytaniu;
2. zwraca się do Komisji o ponowne przekazanie mu sprawy, jeśli zastąpi ona pierwotny wniosek, wprowadzi w nim istotne zmiany lub planuje ich wprowadzenie;
3. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji oraz parlamentom narodowym.

P8_TC1-COD(2016)0413

Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 12 września 2018 r. w celu przyjęcia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/... w sprawie kontroli środków pieniężnych wwożonych do Unii lub wywożonych z Unii oraz uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1889/2005

(Jako że pomiędzy Parlamentem i Radą osiągnięte zostało porozumienie, stanowisko Parlamentu odpowiada ostatecznej wersji aktu prawnego, rozporządzenia (UE) 2018/1672.)

Środa, 12 września 2018 r.

P8_TA(2018)0339

Przeciwdziałanie praniu pieniędzy za pomocą środków prawnych *I**

Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy za pomocą środków prawnych (COM(2016)0826 – C8-0534/2016 – 2016/0414(COD))

(Zwykła procedura ustawodawcza: pierwsze czytanie)

(2019/C 433/37)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wniosek Komisji przedstawiony Parlamentowi Europejskiemu i Radzie (COM(2016)0826),
 - uwzględniając art. 294 ust. 2 i art. 83 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zgodnie z którymi wniosek został przedstawiony Parlamentowi przez Komisję (C8-0534/2016),
 - uwzględniając art. 294 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
 - uwzględniając uwagi zgłoszone przez czeską Izbę Deputowanych, czeski Senat i Kortezy Generalne Hiszpanii w sprawie projektu aktu ustawodawczego,
 - uwzględniając wstępne porozumienie zatwierdzone przez komisję przedmiotowo właściwą na podstawie art. 69f ust. 4 Regulaminu oraz przekazane pismem z dnia 7 czerwca 2018 r. zobowiązanie przedstawiciela Rady do zatwierdzenia stanowiska Parlamentu, zgodnie z art. 294 ust. 4 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
 - uwzględniając art. 59 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych oraz opinie Komisji Budżetowej, Komisji Kontroli Budżetowej oraz Komisji Prawnej (A8-0405/2017),
1. przyjmuje poniższe stanowisko w pierwszym czytaniu;
 2. zwraca się do Komisji o ponowne przekazanie mu sprawy, jeśli zastąpi ona pierwotny wniosek, wprowadzi w nim istotne zmiany lub planuje ich wprowadzenie;
 3. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji oraz parlamentom narodowym.

Środa, 12 września 2018 r.

P8_TC1-COD(2016)0414

Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 12 września 2018 r. w celu przyjęcia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/... w sprawie zwalczania prania pieniędzy za pomocą środków prawnokarnych

(Jako że pomiędzy Parlamentem i Radą osiągnięte zostało porozumienie, stanowisko Parlamentu odpowiada ostatecznej wersji aktu prawnego, dyrektywy (UE) 2018/1673.)

Czwartek, 13 września 2018 r.

P8_TA(2018)0347

Porozumienie o współpracy między Eurojustem a Albanią *

Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 13 września 2018 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Rady zatwierdzającej zawarcie przez Eurojust porozumienia o współpracy między Eurojustem a Albanią (08688/2018 – C8-0251/2018 – 2018/0807(CNS))

(Konsultacja)

(2019/C 433/38)

Parlament Europejski,

- uwzględniając projekt Rady (08688/2018),
 - uwzględniając art. 39 ust. 1 Traktatu o Unii Europejskiej zmienionego traktatem z Amsterdamu oraz art. 9 Protokołu nr 36 w sprawie postanowień przejściowych, na mocy których Rada skonsultowała się z Parlamentem (C8-0251/2018),
 - uwzględniając art. 78c Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych (A8-0275/2018),
1. zatwierdza projekt Rady;
 2. zwraca się do Rady o poinformowanie go, jeśli uzna ona za stosowne odejście od tekstu przyjętego przez Parlament;
 3. zwraca się do Rady o ponowne skonsultowanie się z Parlamentem, jeśli uzna ona za stosowne wprowadzenie znaczących zmian do tekstu przyjętego przez Parlament;
 4. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie, Komisji oraz parlamentom narodowym.

Czwartek, 13 września 2018 r.

P8_TA(2018)0348

Ochrona osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez unijne instytucje, organy i jednostki organizacyjne oraz swobodny przepływ takich danych *I**

Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 13 września 2018 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez unijne instytucje, organy i jednostki organizacyjne oraz swobodnego przepływu takich danych i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 45/2001 i decyzję nr 1247/2002/WE. (COM(2017)0008 – C8-0008/2017 – 2017/0002(COD))

(Zwykła procedura ustawodawcza: pierwsze czytanie)

(2019/C 433/39)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wniosek Komisji przedstawiony Parlamentowi Europejskiemu i Radzie (COM(2017)0008),
 - uwzględniając art. 294 ust. 2 oraz art. 16 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zgodnie z którymi wniosek został przedstawiony Parlamentowi przez Komisję (C8-0008/2017),
 - uwzględniając art. 294 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
 - uwzględniając uwagi zgłoszone przez czeską Izbę Deputowanych, Kortezy Generalne Hiszpanii i Zgromadzenie Republiki Portugalii w sprawie projektu aktu ustawodawczego,
 - uwzględniając wstępne porozumienie zatwierdzone przez komisję przedmiotowo właściwą na podstawie art. 69f ust. 4 Regulaminu oraz przekazane pismem z dnia 7 czerwca 2018 r. zobowiązanie przedstawiciela Rady do zatwierdzenia stanowiska Parlamentu, zgodnie z art. 294 ust. 4 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
 - uwzględniając art. 59 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych oraz opinię Komisji Prawnej (A8-0313/2017),
1. przyjmuje poniższe stanowisko w pierwszym czytaniu;
 2. przyjmuje do wiadomości oświadczenia Komisji załączone do niniejszej rezolucji;
 3. zwraca się do Komisji o ponowne przekazanie mu sprawy, jeśli zastąpi ona pierwotny wniosek, wprowadzi w nim istotne zmiany lub planuje ich wprowadzenie;
 4. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji oraz parlamentom narodowym.

Czwartek, 13 września 2018 r.

P8_TC1-COD(2017)0002

Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 13 września 2018 r. w celu przyjęcia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/... w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii i swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia rozporządzenia (WE) nr 45/2001 i decyzji nr 1247/2002/WE

(Jako że pomiędzy Parlamentem i Radą osiągnięte zostało porozumienie, stanowisko Parlamentu odpowiada ostatecznej wersji aktu prawnego, rozporządzenia (UE) 2018/1725.)

—

Czwartek, 13 września 2018 r.

ZAŁĄCZNIK DO REZOLUCJI USTAWODAWCZEJ

OŚWIADCZENIA KOMISJI

Komisja wyraża ubolewanie z powodu wykluczenia misji, o których mowa w art. 42 ust. 1, art. 43 i art. 44 TUE, z zakresu rozporządzenia i zwraca uwagę, że w konsekwencji nie będzie żadnych przepisów dotyczących ochrony danych w odniesieniu do takich misji. Komisja zauważa, że decyzja Rady, której podstawą jest art. 39 TUE, może jedynie ustanowić przepisy dotyczące ochrony danych w odniesieniu do przetwarzania danych osobowych przez państwa członkowskie w ramach realizacji działań objętych zakresem wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa. Taka decyzja Rady nie może zawierać przepisów, które stosują się do działań realizowanych przez instytucje, organy, urzędy i agencje UE. W celu usunięcia tej luki prawnej ewentualnej decyzji Rady powinien towarzyszyć dodatkowy, uzupełniający instrument, którego podstawą jest art. 16 TFUE.

Komisja zauważa, że art. 9 ust. 3 (dawny art. 70a podejścia ogólnego Rady) nie nakłada nowego obowiązku na instytucje i organy unijne w odniesieniu do zapewnienia równowagi między ochroną danych osobowych a publicznym dostępem do dokumentów.

Czwartek, 13 września 2018 r.

P8_TA(2018)0349

Jednolity portal cyfrowy ***I

Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 13 września 2018 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie utworzenia jednolitego portalu cyfrowego zapewniającego dostęp do informacji, procedur, usług wsparcia i rozwiązywania problemów oraz w sprawie zmiany rozporządzenia (UE) nr 1024/2012 (COM(2017)0256 – C8-0141/2017 – 2017/0086(COD))

(Zwykła procedura ustawodawcza: pierwsze czytanie)

(2019/C 433/40)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wniosek Komisji przedstawiony Parlamentowi Europejskiemu i Radzie (COM(2017)0256),
 - uwzględniając art. 294 ust. 2, art. 21 ust. 2, art. 48 i art. 114 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zgodnie z którymi wniosek został przedstawiony Parlamentowi przez Komisję (C8-0141/2017),
 - uwzględniając opinię Komisji Prawnej w sprawie proponowanej podstawy prawnej,
 - uwzględniając art. 294 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
 - uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z dnia 18 października 2017 r. ⁽¹⁾,
 - uwzględniając wstępne porozumienie zatwierdzone przez komisję przedmiotowo właściwą na podstawie art. 69f ust. 4 Regulaminu oraz przekazane pismem z dnia 20 czerwca 2018 r. zobowiązanie przedstawiciela Rady do zatwierdzenia stanowiska Parlamentu, zgodnie z art. 294 ust. 4 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
 - uwzględniając art. 59 i 39 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Rynku Wewnętrzznego i Ochrony Konsumentów (A8-0054/2018),
1. przyjmuje poniższe stanowisko w pierwszym czytaniu;
 2. zwraca się do Komisji o ponowne przekazanie mu sprawy, jeśli zastąpi ona pierwotny wniosek, wprowadzi w nim istotne zmiany lub planuje ich wprowadzenie;
 3. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji oraz parlamentom narodowym.

⁽¹⁾ Dz.U. C 81 z 2.3.2018, s. 88.

Czwartek, 13 września 2018 r.

P8_TC1-COD(2017)0086

Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 13 września 2018 r. w celu przyjęcia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/... w sprawie utworzenia jednolitego portalu cyfrowego w celu zapewnienia dostępu do informacji, procedur oraz usług wsparcia i rozwiązywania problemów, a także zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 1024/2012

(Jako że pomiędzy Parlamentem i Radą osiągnięte zostało porozumienie, stanowisko Parlamentu odpowiada ostatecznej wersji aktu prawnego, rozporządzenia (UE) 2018/1724.)

ISSN 1977-1002 (wydanie elektroniczne)
ISSN 1725-5228 (wydanie papierowe)

Urząd Publikacji Unii Europejskiej
L-2985 Luksemburg
LUKSEMBURG

PL